1098

باب الغين
فصل الغين المفتوحة ٣٢ — فصل الغين المكسورة ٣٢ — فصل الغين المضمومة ٣٢

باب الفاء
فصل الفاء المفتوحة ٣٢ — فصل الفاء المكسورة ٣٣

باب القاف
فصل القاف المفتوحة ٣٣ — فصل القاف المكسورة ٣٤ — فصل القاف المضمومة ٣٤

باب الكاف
فصل الكاف المفتوحة ٣٤ — فصل الكاف المكسورة ٣٧ — فصل الكاف المضمومة ٣٧

باب اللام
فصل اللام المفتوحة ٣٩ — فصل اللام المكسورة ٣٩ — فصل اللام المضمومة ٣٩

باب الميم
فصل الميم المفتوحة ٣٩ — فصل الميم المكسورة ٤٠ — فصل الميم المضمومة ٤٠

باب النون
فصل النون المفتوحة ٤١ — فصل النون المضمومة ٤٣

باب الواو
فصل الواو المفتوحة ٤٣ — فصل الواو المكسورة ٤٤

باب الهاء
فصل الهاء المفتوحة ٤٥ — فصل الهاء المكسورة ٤٦

باب الياء
فصل الياء المفتوحة ٤٧

باب

باب

باب

باب

باب الألف التاء
فصل الف تا ٦٤ — فصل با تا ٦٦ — فصل تا تا ٦٩ — فصل جيم تا ٧٢ — فصل خا تا ٧٣ — فصل دال تا ٧٤ — فصل را تا ٧٦ — فصل زا تا ٧٧ — فصل سين تا ٧٨

فصل شين تا ٧٩ — فصل صاد تا ٨٠ — فصل طا تا ٨٠ — فصل عين تا ٨٠ — فصل غين ٨٠ — فصل فا ٨١ — فصل قاف ٨١ — فصل كاف ٨١ — فصل لام ٨٤

فصل ميم ٨٥ — فصل نون ٨٦ — فصل واو ٨٧ — فصل ها ٨٧ — فصل يا ٨٧

باب الألف الجيم
فصل ا ج ٨٩ — فصل ب ج ٨٩ — فصل ت ج ٩٢ — فصل ج ج ٩٣ — فصل ح ج ٩٣ — فصل خ ج ٩٣ — فصل د ج ٩٤ — فصل ر ج ٩٤ — فصل ز ج ٩٥

فصل س ج ٩٥ — فصل ش ج ٩٦ — فصل ص ج ٩٧ — فصل ط ج ٩٧ — فصل ع ج ٩٧ — فصل غ ج ٩٧ — فصل ف ج ٩٨ — فصل ق ج ٩٨ — فصل ك ج ٩٨

فصل ل ج ٩٩ — فصل م ج ١٠٠ — فصل ن ج ١٠٠ — فصل و ج ١٠٠ — فصل ه ج ١٠٠ — فصل ي ج ١٠٠

باب الألف الخاء
فصل ا خ ١٠٠ — فصل ب خ ١٠١ — فصل ت خ ١٠١ — فصل ج خ ١٠١ — فصل ح خ ١٠١ — فصل د خ ١٠١ — فصل ر خ ١٠١ — فصل ز خ ١٠١ — فصل س خ ١٠١

فصل ش خ ١٠٢ — فصل ص خ ١٠٢ — فصل ف خ ١٠٢ — فصل ك خ ١٠٢ — فصل ل خ ١٠٢ — فصل م خ ١٠٣ — فصل ن خ ١٠٣ — فصل و خ ١٠٣ — فصل ه خ ١٠٣

باب الألف الدال
فصل ا د ١٠٤ — فصل ب د ١٠٤ — فصل ت د ١٠٧ — فصل ج د ١٠٧ — فصل ح د ١٠٧ — فصل خ د ١٠٨ — فصل ر د ١٠٨ — فصل ز د ١٠٩ — فصل س د ١٠٩

فصل ش د ١١٠ — فصل ص د ١١٠ — فصل ع د ١١١ — فصل غ د ١١١ — فصل ف د ١١١ — فصل ق د ١١١ — فصل ل د ١١١ — فصل م د ١١٢ — فصل ن د ١١٢

فصل ن د ١١٣ — فصل و د ١١٣ — فصل ه د ١١٣ — فصل ي د ١١٤

الالف الرّاء

فصل ا ر ١١٤ — فصل ب ر ١١٥ — فصل ت ر ١١٨ — فصل ج ر ١١٨ — فصل ح ر ١١٨ — فصل د ر ١١٩ — فصل ر ر ١٢٠ — فصل ز ر ١٢٠ — فصل س ر ١٢١ — فصل ش ر ١٢٢

فصل ص ر ١٢٣ — فصل ط ر ١٢٣ — فصل ع ر ١٢٣ — فصل غ ر ١٢٣ — فصل ف ر ١٢٣ — فصل ق ر ١٢٣ — فصل ك ر ١٢٤ — فصل ل ر ١٢٥ — فصل م ر ١٢٥ — فصل ن ر ١٢٦

فصل و ر ١٢٦ — فصل ه ر ١٢٦ — فصل ي ر ١٢٧

الالف الزاء

فصل ا ز ١٢٧ — فصل ب ز ١٢٧ — فصل ت ز ١٢٨ — فصل ج ز ١٢٩ — فصل ح ز ١٢٩ — فصل د ز ١٢٩ — فصل ر ز ١٣٠ — فصل ز ز ١٣٠ — فصل ي ز ١٣٠ — فصل ش ز ١٣١

فصل ع ز ١٣١ — فصل ف ز ١٣١ — فصل ق ز ١٣١ — فصل ك ز ١٣١ — فصل ل ز ١٣٢ — فصل م ز ١٣٢ — فصل ن ز ١٣٣ — فصل سبعة شيان ١٣٧ — فصل التاريخ ١٤٤ — فصل دائرة ١٥٣

فصل و ز ١٦٤ — فصل ه ز ١٦٤ — فصل ي ز ١٦٥

الالف الزاء المعجمة

فصل ا ز ١٦٥ — فصل ب ز ١٦٦ — فصل ت ز ١٦٦ — فصل ج ز ١٦٦ — فصل د ز ١٦٦ — فصل ن ز ١٦٧ — فصل ع ز ١٦٧ — فصل ف ز ١٦٧ — فصل ك ز ١٦٧ — فصل م ز ١٦٨

فصل ن ز ١٦٨ — فصل و ز ١٦٩ — فصل ه ز ١٦٩

الالف السين

فصل ا س ١٦٩ — فصل ب س ١٧١ — فصل ت س ١٧٤ — فصل ج س ١٧٥ — فصل ح س ١٧٥ — فصل د س ١٧٦ — فصل ر س ١٧٧ — فصل ز س ١٧٧ — فصل س س ١٧٧ — فصل ش س ١٧٩

فصل ط س ١٧٩ — فصل ع س ١٧٩ — فصل غ س ١٧٩ — فصل ف س ١٧٩ — فصل ق س ١٨٠ — فصل ك س ١٨١ — فصل ل س ١٨٢ — فصل م س ١٨٢ — فصل ن س ١٨٤ — فصل و س ١٨٤

فصل ه س ١٨٥ — فصل ي س ١٨٥

الالف الشين

فصل ا ش ١٨٥ — فصل ب ش ١٨٦ — فصل ت ش ١٨٧ — فصل ج ش ١٨٧ — فصل ح ش ١٨٧ — فصل د ش ١٨٧ — فصل ر ش ١٨٨ — فصل ز ش ١٨٨ — فصل س ش ١٨٩ — فصل ش ش ١٨٩ — فصل ص ش ١٨٩

فصل ع ش ١٨٩ — فصل ف ش ١٨٩ — فصل ق ش ١٩٠ — فصل ك ش ١٩٠ — فصل ل ش ١٩١ — فصل م ش ١٩١ — فصل ن ش ١٩١ — فصل و ش ١٩١ — فصل ه ش ١٩٢ — فصل ي ش ١٩٢ — فصل ش ١٩٢

الالف العين

فصل ا ع ١٩٢ — فصل ب ع ١٩٢ — فصل ت ع ١٩٢ — فصل ج ع ١٩٣ — فصل ح ع ١٩٣ — فصل د ع ١٩٣ — فصل ر ع ١٩٣ — فصل ز ع ١٩٣ — فصل س ع ١٩٣ — فصل ش ع ١٩٤ — فصل ص ع ١٩٤

فصل ك ع ١٩٤ — فصل ل ع ١٩٤ — فصل م ع ١٩٤ — فصل ن ع ١٩٤ — فصل و ع ١٩٥ — فصل ه ع ١٩٥

الالف الفاء

فصل ا ف ١٩٥ — فصل ب ف ١٩٥ — فصل ت ف ١٩٥ — فصل ج ف ١٩٥ — فصل ح ف ١٩٥ — فصل د ف ١٩٥ — فصل ر ف ١٩٥ — فصل ز ف ١٩٥ — فصل س ف ١٩٥ — فصل ش ف ١٩٦ — فصل ص ف ١٩٦

فصل ط ف ١٩٦ — فصل ع ف ١٩٦ — فصل و ف ١٩٦ — فصل ن ف ١٩٦ — فصل ك ف ١٩٦

الالف القاف

فصل ا ق ١٩٦ — فصل ب ق ١٩٦ — فصل ت ق ١٩٦ — فصل ج ق ١٩٦ — فصل د ق ١٩٧ — فصل ر ق ١٩٧ — فصل ز ق ١٩٧ — فصل س ق ١٩٧ — فصل ي ق ١٩٧ — فصل ص ق ١٩٧ — فصل ط ق ١٩٧

فصل ع ق ١٩٧ — فصل غ ق ١٩٧ — فصل ف ق ١٩٧ — فصل ك ق ١٩٧ — فصل ل ق ١٩٧ — فصل م ق ١٩٧ — فصل ن ق ١٩٨ — فصل و ق ١٩٨ — فصل ه ق ١٩٨

الالف الكاف

فصل ا ك ١٩٨ — فصل ب ك ١٩٩ — فصل ت ك ٢٠١ — فصل ج ك ٢٠٢ — فصل ح ك ٢٠٢ — فصل د ك ٢٠٣ — فصل ر ك ٢٠٤ — فصل ز ك ٢٠٤ — فصل ي ك ٢٠٥ — فصل ش ك ٢٠٦ — فصل ص ك ٢٠٧

فصل ط ك ٢٠٧ — فصل ع ك ٢٠٧ — فصل غ ك ٢٠٧ — فصل ف ك ٢٠٧ — فصل ق ك ٢٠٨ — فصل ك ك ٢٠٨ — فصل ل ك ٢٠٩ — فصل م ك ٢١٠ — فصل ن ك ٢١٠ — فصل و ك ٢١١ — فصل ه ك ٢١١

فصل ه ك ٢١١ — فصل ي ك ٢١١

الالف اللام

فصل	فصل	فصل	فصل	فصل	فصل	فصل	فصل	فصل
ا ص ٢١١	ب ص ٢١٢	ت ص ٢١٣	ج ص ٢١٣	ح ص ٢١٣	د ص ٢١٤	ر ص ٢١٤	ز ص ٢١٤	س ص ٢١٤
ش ص ٢١٥	ص ص ٢١٥	ط ص ٢١٥	ع ص ٢١٥	ف ص ٢١٥	ق ص ٢١٦	ك ص ٢١٦	م ص ٢١٧	ن ص ٢١٧
و ص ٢١٧	ه ص ٢١٨	ي ص ٢١٨						

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد بی قیاس و شکر تا سپاس آن مالك بی همتاراکه ملکنی بی انبارست
درکاه لطفنی پابندکان مخلص بازه غفار الذنوب ذات پاك وست ستار
العیوب صفات بی همتا اوست ای بوصفت بیانِ ماهمه هیچ همه ان توان ماهمه
هیچ ما بکنه حقیقت برسلم ای یقین وکمان ماهمه هیچ قدر دبی
غایت وصلوات بی نهایت بر روضه سید کائنات وخلاصهٔ موجودات
شفیع المذنبین یوم العرصات بیت ازفخر رسل که خلعت قرب برقامت قدر
اوبریدند سلطان انبیا ورهنمای اولیا حبیب حق محمد مصطفی علیه من الرحمن
فی کل لحظة خدای تحیت وتشریف عزت بیت ای دریتیم بحر سرمد سرخیل پیغمبران
محمد ای قاضی شرع ومفتی دین توقیع تو خاتم النبیین و درود نامحدود بر آل
کرام و اصحاب عظام او باد خصوصا بر چهار یار خجسته نهاد که هم
سروران ممالك دین و رهبران مسالك یقین بوده اند رضوان الله تعالی علیهم اجمعین

وبعد باب الالف الممدودة من الاسماء آب المد بمعنی ای بار خدای و آمدن لفظندن
صیغهٔ امردر کا دیمکدر آو بمعنی اب زیرا دا و له یا ارا سنده تبادل دنواحی دا
بری بوندن بدل واقع اولور آب صو وصوك بای ایی اب شیت منی که بلدن لذتله
اینن صودر آبابان بر طاغ ادیدر آب اشامی ایجك صو آباد معمور وافرین وتحسینه
معناسنه وصحرا وهمچونلردن اباد بمعنی فلان ستان اعنی فلان نلق آبادان معمور یعنی
شنلك ابادان مثله ابادار قورشون اب افسرده بمعنی ابتا به ابریق ابتره قولقدوه
آبار بوریج دینی معناسنه آبان اورنه کونرنکی ابو نصر فاراپی تصحیح ایلدیکی بعض

الف

الف ممدوده ایله نقل ایلدی وطاغ کوه معناسنه وایکا وجنجی کوفی اما بومعناده
الفك مدیله نقل اولندیی آبجانه الیویجق وکسی بوبجق لکندر انجانه قدمکاه
انجور خوارنده آب وصو دقاعده مقرر که اوزرنه صفتدر صوکابچی وصو ابجی دیکر
صکره صو ابچجك بر یعنی صو دمعناسنه شایع اولدی لطیفی بیت درین انجور
کسی نکشت انجور که اضر بجاکتی نتشو تیسکاتر اولکی انجور شبهه معناسنه که
صوادمعناسنه درصکره کی انجور وصف ترکیبیدر صو ابجی معناسنه وادرسمی در
سروتر قافیه سنده استعمال وقاون وقاربوز معناسنه در انجو آخرنده راستر
مثله وجزیره وعرق انجوره مثل انجور آنجره مثله انجوست جریره دسته دست
قافیه سنده استعمال اوضورعنصری بیت برسر باد تند وموج بلند تابیك
انجستشان افکند آبجو قاون وقاربوز اب اورده طوار ایاغنه اینن صو
علتدر ابدان حوض وقاون وقاربوز ومشربه وصقه قاب که ایچنده ایچلر نسنه
درز ابدانذن زبون وضعیف بر نسخده ابدندن واقع اولمشدر لطیفی بیت کرچه کرشم
ابدندان درهان حاسدن لیك همچون علك روهی بوی خوشی ایدزمن ابستا
وابدستان بالمد والقصر ابریق ابدره هرزه سوز سویلیجی وحکایت دبا برغریب سوز
ومثل ابدانی وابادانی آبدست معروف عبادتدر که ترکیبده دخی مستعملدر عربجه وضوء
معناسنه وابریق معناسنه در اب روغن نثور واجروشی آبره تفتان بوزبی واره دخی
دیرلر ابریز قدمکاه ابسیوه مثله آب رو یوزصوی ابزاره هوج یعنی آتشه قویلان
اوت یام ابزار مثله ابزاردان دان یعنی ظرف ابزار ابزه سنی ندیکی اب زنوکاف بمعنی آب حیوة
آبستان ابراهیم پیغمبره نازل اولان صحف ابستان بقره جلمك ابسرد بمعنی
اب افسرده معناسنه استکاه قدمکاه آبستن عورتلر حامله اولمق حیوانات
دخی شاملدر آبسر بمعنی ابسرت مثله عربجه قریشی معناسنه کلور ابسردان صوقلنجه
بلدن اینو عربجه وریه دیرلر سوکدن صکره کلور ابسیاه کوز یاشی ابشه
کتل خام ابریشم اندن اولور ابشتکاه بمعنی ابستنکاه قریع اندره بیت نه همی
بازشناسد اعیر از سرکنه نه کلستان بشناسد ز بستنکاه ابشخور
صو ایچجك ابشخور انجور معناسنه بروتر قافیه سنده استعمال اولنور ابشخوردن
مثله آبکامه بر اکشی صودر که اربه اوتوندن ایدرلر سرکه کبی وکفلو اتمکدن
ایدرلر واکشی اش وبختی وهاضم یمکلی دیرلر وترشی صوی وترخانه وبازکان

اشی ابکاره صواد وجنبه اغوریه ابکار چپار اولاً ابکرم الیجق صو ابکند
سیل وغربوب بوزدوغی یر شمس فخری بیت ازسیل حین حادثه اعدای
بشاهر اشد خانمان بکودار بکند ابکند مثله صواد بکیر معناسنه ابکدن مائی
رنك وکوك رنکلو اوقلیج وبر نوع بجقدر وضرجه ابکیر کلجك ابکینه
صرجه آبلوج سکر نبات آبله قبرجق وجچك که خسته اعضاسنده چقر وایت
دوشکی دیدکلریه علت آبله جسم کوز قوبروغنده چقان ایت درسکی دیرلر
ابلیسه آکنجی حارث کبی لطیفی بیت جرا ابن الوقت نبود ابلیسه بنیوك جنبه
اووقت هریسه اب ماه بایك صوك ابی اب نشاط مدتی دیدکلری صو درکه
منی یه بکزر جین کرمیتره کلور امتاتشهود کلدر ابوبان بشیمان ابنوس معروف
سیاه اغجدر ابوخفسا نباتاتدن بر نوعدر ابیار صرارجی کمال اصفهانی
بیت ناکشت تخم مهر تو بکدم جدا نشدم ، ازچشم ابیار چون ابیار جشم ابیشن
کویکوکو ملکی آبشیم کغل کمخام ابریشم اندن اولور آبه صافی ابی ابق واود درکه صویه
منسوب دیمکدر اتشی اسپان شمشك افشی اود اتشدان اوجاق واتشی برست
اتشی دنه چاقمق اتشکده مجوسیلر یعنی اوده طبانلر کلیساسی اتشی باره یلدز قوی
وقفلجم ویلدرسنه اتش افروز طوتارق اتشی انکیز مثله اتشی باره چاقمق
اتشی باز اوله اوینایجی ویلدرر اشتاب کالحی وکلانجی اشتابه
کلفی اتشی ذنه چقمق اتشی کار کوسکو اشتنا اود اتسی لنتو مثله اتشی
باره سی طتلی اویونا اتشی سور طوارا یاغی طاشه دوقنوب چقان اود اتشی سم
مثله اتشکاه بمعنا اتشکده غضبناك کمسیه دیرلر واتشه منسوب
معناسنه اج الفون اغاجی اجاز هر نسنکر طراوت وصفان ترشی سی اجغر
کمهدو توله عربیدر اخار سقط اولوب بیانه اتلان نسند اخال مثله وسکون
نسنه اخفی ایلجی وبریادسا اسمدر اختیه طشره چکلمش نسنه وذکر نعمت
وانتمشات اخور قورنه وحوض اخز فارسی صحیحدر تعریض مقامنده
اسعکاری اوصوز شیخ سعدی مصراع عشق بازی نه من اخر جهان اورم یعنی
عشق بازلغی بن جهانه اخر کتورمدم یعنی سن دخی بلورسنکه حال بویله در اخرباذ
متاع البیت یعنی اوقماشی وقماس صوکی وشول یون یونشی تصلق ادم اخته
قبونك الت اشکی اخشی قیمت اتشی وزننده آخشیج ضد معناسنه وعناصر اربعه

طبع

طبیع دخی برنیك ضدیه اولدوغندن اوتری انلره دخی الطلاق اولور شمس فخری
بیت عالم ازعدل ابو اسحق کنتست انچنان کریم بابرخاست بیم کفت دکوی اخشیج
اخشیجان مثله ودشمان معناسنه کلور اجسام نامیه دن اولدوغی اعتباریله
جمعی الف ونون ایله کلدی نتکم بو قاعده باب قواعدده اوائل کتابده ذکر
اولنمشدر احمد کرمان بیت تا که شکر دکیور جان ، شاهین قضارا
اخشیجان ، مد ایله اولمق اصحدر اخور طوار یاتوب طوراجق یر
دیمکدر یرجك یر وحوض وقرنه اخیر بنیاد و دیوار مهرسی وشول نسنه درکه
بالجغی قالب کسرلر وانك ایله دیوار یاپرلر یاخود قالب ایچنه دوکرلر اکا
کربیج دیرلر ولوکن معناسنه اخیرکی بالچقچی اخیه ستور یعنی اوکرك
آذرخشی صاعقه رودکی بیت نباشد زین زبانه لیس شکفتی ، اکر
برما بیابد آذرخشی وصوق که ادم هلاك ایدر آذرنك دمار وهلاك لك
وغم مشکل وبویلك بیت زفرزند برجان وتلنت آذرنك تواز مهر او دروز شب
جون نهنك ادم کشتی وابو البشر وانك ذریتی اصلده عربیدر آدمی
بغدایی اکلور وادمه منسوب دیمکدر آذر یزدان معناسنه که حق
تعالینك اسماسندندر وصاعقه ودرخشی اسمانی وزمستانك
اخر ایای دیو تصحیح ایلمش آذربرزین بربلند اتشکاهدر آذر رودم ایلنه
برایك ادیدر مارشو ادیمکدر مشهوردر آذر معناسنه وآنك طقوزنجی
کونی آذرفزا اتش یاقجی آذارفزار مثله آذرکشب اوده طبانلر کافرلر
وذبانه اتش آذرکون صاری کول ومرصعه ددکلری جوشی قوقی بیرا قدر
آذریون مثله وکل قچه ومرسین وخطمی آذرم برابر درکه تکلنسی
ایکی باره اولور وزیر زمین معناسنه آذرماه اورنه کوزالی ادرین قبه
لردرکه برنسنه اوزرینه برکدرلر دخی انکله شهری بزرلر آذین مثله
یعنی شول ارایشی درکه نوروز کوننده عجم دیارنده شهرلرده ایدرلر
وحکامون برسی شهره کلسه التدکلری ارایشی درکه کوشکلرده ایدرلر بیت
زمانه رازبوی بسته اند آذین ، رفتر دولت کیخسرو ملك آیین یارشك
خم کرفته کلشن ازین بوده خم کرفتن قامت عشاق ازین بوده وعادت
واندام معناسنه آذینه جمعه کونی آرا اوردن لفظندن صیغه

امردر کتوردیمکدر اراك مسواك اغجی ارام ارامیدن لفظندن اسم مصدردر
قرار دکلمك معناسنه ارامگاه دکلنجك یر اراکار دولك وتاتی ایله اشلیجی
ارایش زینت اسم مصدردر ارد اون عربجه دقیق معناسنه ارداو بری وجها
وغول بیابانی روایت اولنورکه اردا و برجانوردرکه ادم صورتنده کوره سی هب قلدر
اوزون ایاقلوی وار دروم کشنك ادنی بلورسو یلرامّا اتشی ادمك عکسی
اوزرنه اشلو اردبیر الکسار دزده مثله ارده دکرمن عربجه طاحون
معناسنه اردحاله بولماج آشی اردینه اوندن اولان آشی اردو دلك
اردومند دلکلو ارست سمزك اوجسی ارغ کلکرملك آرش ارش اغجی
ارعده یوزلنمغی یرنجی جانوار وایشه صریص ولان کمسه رودکی بیت
کهی ارمده وکهی ارغده کهی اشفته وکهی اجسته آدن درسلك آرنج
مثله وبلك بیت استیبی ازبرای رنج دلم تابار نج بدزنی هر دم
امام شمس فخری معیار جمالیده الفك قصریله روایت بیت جه غمی مملکت
داکه دردفع ظلم شکسته است شاه استیبی تا ارنج ورانك فتحه سیله
دخی لفتدر واخری نون ایله دخی شایع اولمشدر امّا بعض شعرانك
کلماتندن فهم اولنان اولدرکه بلك معناسنه استعمال اولنه بیت کهی
ببازی بازوش فراشده داشت کهی بر نج جهان اندرونصیبی در ابخ
ارنك مثله ودرلو کونه ورنك معناسنه بیت ای عجب شمشیر خسروا
زاجه سبزارنك شد چون همه سازخون خصمی بایدخوریش
ازوغ مثل اراغ وسپیی وبچقی واوك قوشی اری اوت عربجه نعم وبلی
معناسنه واستفهام درآرودن لفظندن یاخبردر اری رانك فتحه سیله
ریش دبی آره مثله اریغ برکشنك سوزنده طارلغنوب متغیر اولمق
شمس فخری بیت ازجفای زمانه جند رسد بدل خسته تفرت
د اریغ اریکه تخت اراسته ازحرص وطمع وارز وازاد عربجه عتق
معناسنه وسرو اغاجنه دخی ازاد دیرلر روایت اولنورکه برکون مجنون کورتی
بر باغبان برسرو اغاجن کسر مجنون ایدر ای باغبان بونك قدّی یارك
قدّنه بکزرکسمه یاز قدردیوب باغباندن صاتون الوب ازاد اتدك
اول سرو ازاد دلرصکره کثرت استعماله شهدی هر سروکه قدّی غایتده

موزون اولسه اکا دخی سرو ازاد استعمال اولنور شعرا ابیاتده جوق استعمال ایدرلر
ازاده تمام اوفارغ معناسنه ازاده درخت تیبی اغاجی وبر اغاجدرکه
یمشی اکده لبی اولور اکا سرجك دیرلر ازاده میوه حلق یاتدندن
اصلی لسپته وبادم ایچیله ونخوددرکه مقشر اوله یعنی قابی ایرلمش
نخود درو تخم جیربزه در ازار حرمتسز وراحتسز معناسنه ازغ باغ
بوندوسی دشکل ازخ زانك ضمه سیله فوق قوزویدك اتی جنبت
معناسنه آزدای جیمیله زیرك ودانشمند وپرهیزکار ازخ سکل که
اعضاده الور بر علت درعربجه ثولول بیت هران پسرکه بخاك درش
نشد روش بجای مقله نهند اندر و فلك آزخ وجور رمش کبی اولانسنه
ازده تعبیه معناسنه یعنی قوشمش ازده کوزطونق اولمق ودلك دلك
اولمش نسنه والتونله یازلمش ازدن آلجی یمشی واغاجنه دخی دیرلر ازر
اوده که یقرلردسو کمك وارقه وقوت وبها ازرم حرمت واودواد ب
لطیفی بیت هران کایمان ودین وشرم دارد زیبران وزنان ازرم
دارد ومیل ومهابا واوغرلق وبهانه ازغ باغ بودارکن دوشن چبوق
آزغ اغاج براغی وکف ومثل آزدوغ ازوده انجنمش وصولمش ازمایش
تجربه ازمودن لفظندن صیغه اسم مصدردر ازمون مثله ازمایی
صنغلق ازمرده حریص وصاکمه کمسه ازمند حریص وطمعکار ازن
حلال کلمش نسنه صارمق وبکلمه معناسنه ودبالجك که ایکی کوبیج ارکنه
قورلر ومطلقا یاپوابالجغی ودیوار دهلکی ازنك یوزو النده اولان
بورشوق پیو لکدن یاخود غضبدن اوله آزنه دشکی دشمك آزو بویك
دش که ترکیده دخی ازوا دیرلر آزود زیرك وکامل ازوغ زا
معجمیله کف ازه الجی ازه خمیر اولمش کرج ازمیر زیرك ودانا وپیر
یعنی کارمتوله ومدرس دخی مروید رفردوسی بیت بیهرانکه دارو از
یرباشی شب ورورباترکشی وتیوباشی ازیغ زا معجمه ورا مهمله
ایله مرویدر کوکلدن حاصل اولان نفرتدرکه برفعلدن ویاقولدن اوله
وایر قوملغی روایت اولندی ارنج چیقی لطیفی بیت کوباکه تمیانه

ضمیر سانده اکا باجك دیرلر اوکلمنی اوراوزرنده ترجمه نقطه لری اودر

پرپوست چشم او همواره با پلیدی ازنج کند است آژینه دشکی و توقیق
وقاقمق معناسنه انی یرمشق نرم معناسنه لبیبی بیت دوستان جان
بین و مردشناس ه نشنوم من باساي تواس ه وقاقم دیدکلری حیوانجقدر
ودکرمن اسباب معناسنه نتکم ات واشك دکرماننده حراس دیرلر و
عربجه مرسین اغاجنه اس دیرلر وبمعنی اساوان اوکتمك واکشمك
وقصرله قلیج معناسنه در اسه کبي اسا اسمك وبمعنی مانند فلان اسا
دیرلر فلان مثللی معناسنه مثلا جهان اسا یعنی جهان دکلمندر یجی وقاقم دیدکلری
جانوار در اسان کلنز وولای اسانی راحتلق اسای راحت و ارام و
دنجلمك دکلنمکدن کنایتدر اسایش آسودن واسایدن لفظندن
اسم مصدر در اسب طنبق و درنق وطرمق معناسنه دخی کلور
ددلر الستا تفسیر زند و بازند ابراهیم ع م صحف تفسیرلردن ایکی
کتابدره شمس فخری زند تفسیر بازند و بازند ابراهیم ع م صحفنه عالم صاحب کتابدر
دیو نقل ایلدی استان اشك استانه معناسنه استی قفتان استری که
عربجه بطانه معناسنه استه چکردك اتی استین معناسنه
استین قفتان یکی اسفده برازیونمش اشکی اسمان کوك عربجه فلك معناسنه اسمان
ایك یکرمنجی کونی اسمانه سقف خانه اسما فلك اسمان معناسنه ویوجه
یرو بر پر اسمدر اسمه حیران اسوادك وبر جانورلردر وقاقم الیسنیا
دکرمن دشیجی وجفلدوغی اسیانه جورمه کسر وبلکی اسیب زحمت
وضرر وایکی کشی بربرینه ملاقات اولدقلری وقت کوکسی کوکسنه
اولوب دوقشوب قوجشمغه دیرلر شمس فخری بیت زند بهلو بهم
جوبا سپهر و قدرت شاه کبود کشت تن اسمان ازان اسیب انسی
قومه والنجی دخی دیر بر عورت بر عورت اوزرینه کلسه اکا قومه والنجی
دخی دیرلر ترکیده وسنی معناسنه اسه قلیجق که بالقده اولور اسیمه
مثل اسمه امشی شورباکه ترکیده دخی استعمال اولنور اسا بمعنی اسا
مانند معناسنه اشام اشامیدن لفظندن صیغهٔ امر و وصف
ترکیبدر و ابجه معناسنه صوده و شربتده استعمال اولنور
راسمك آخرنه لاحق اولور اب شام دیرلر اشی یز اشی برازجی وصف

ترکیبدر آشیفول بوی اوفی که مشهور در بعض نسخده اشیفور واقع اولمشدر
اثیب مثل اسیب یعنی رنج و زحمت اشیل حویار که بالق یمرته سیدر
اشبکاه قدمکاه اشتوم برچق سرکسی اشتوه بواجی اغاجدر آتشی
صلح اشفته دروادسراسیمه اشکار بللو اشکارا مثله اشکان
مثله اشکم مطلقا صدا یدیجی قوش تنفسی کرکسه اولسون بعض
نسخده راء مهمله ایله واقع اولور اشکوی چارطاق ویوجه کشك بیت
توي انغرق اشکوی طارم جرخ ه نزول یافت یا یوات جه تو تنزیل ه
دقته معناسنه آشکره انجرق اشکونه ترسنه عکسنه معناسنه
اشنا بلشی ویوزکج واسم مصدر آشنایی مثله اشتود خمهٔ مسترقه
نك کبعنی کونی اشوب فتنه و قرشقلق و دکزموجی واشفتن لفظندن
صیغهٔ امر و وصف ترکیبدر دوکوسکوله انکله اوده قریشدرلر اشیا
مانند و بمعنی اشیانه اشوب انکیز فتان وحیله کار اشیان یوم اشیا
مثله اشیب زیان و زحمت بمعنی اسیب اولرزه معناسنه اشکاه قدمکاه
اضیه حریره که حرما ایله پشمش اوله عربیدر اغار اصلمق واصلنمه
مصدر در وصیغهٔ امر وصفت دخی استعمال اولنور و غلط ایدوب یوغرمق
معناسنه آغاره تعلیق صری واستارلق مشین بولغت هم راء مهمله ایله
هم زاء معجمه ایله روایت اولندی اغاره اوکچه اغی واستارلق مشین اغاز
ایشه بشلمق واغازیدن لفظندن صیغهٔ امر و وصف ترکیبدر اغاشی
کمسه کمسیه اکدوران کمسه اغالش تضریب و تحریك یعنی برنا دانك
تحریك یرمش و یاوز نسنه اوکرتمك اغر بریون یعنی قولغی علتی که
درنقده اولور ده دمرکی دبر کارد اکره سی اغشته اسم مفعول صیغهٔ
سیدر قرشمش معناسنه شمس فخری بیت شیخ ابو اسحق که اندر روز
رزم ه خاکه دشمن ز انجون اغشته است ه ویا خود صودن و غیری
نسنه دن اصلانمش نسنه اغنده طولی بر معناسنه اغوش بر قوجق
نسنه وقوجق وار به بغدای دسته سی خرمه معناسنه اغیل کوز
تویرو غیله باقمق اکا جشم اغیل دیرلر شمس فخری بیت کر کند
شهریار خصم تکاره سوی کردون نظر بچشم آغیل وافتاب کوندی

افتاب برست كونيك جيچكلی افتابكاه چيچلق آفتابه ابريق ومطهره وقمقمه آفتا
ومثله افتافيا قوزی قولاغنك سكاكنك هنقندوسی بعض نسخهده اناقيا
واقع اولمشدر افت ديوادجق طوتمق افسر خواهرزاده وبرادرزاده افدر
مثله افريدكاه يرادیجی افريننده مثله افرينيشی يرادلمش افريدكان
يرادلمشلو افرين دعاء خيره وتحسين ووصف تركيبي جهان افرين كبي افازبانه
خورنمده نخوی ومهويزرك معنالنه تركيده اغاديرلر غالبا اندن
غلطا اولمشدر اقشته كلاركه ايجنده اسباب حفظ ايدرلر اقوشی ببر
وياقبلان ويا ارسلان اكاريشی روملی منطری اكام سماروغ يعنی منطر
اكاه جبردار اكنج بوزجيلركه بوزچيچك جنكاليدر وكيجيلرك جنكالی
بيت كشتی مه ارساحل مغرب بكشد مارحكمشی زسر قدرت بي رحمت
اكنج اكشته محكم بغلوادمكدر اكنج منبار طولدرمسی بيت خوری
برخوان كيتی هرجه خواهی اباوقليه وحلوا واكنج اكند سيجق كه ايجی
قيمه ايله طولمشدر واخورعربجه اصطبل ديرلر اكوج جنكال بمعنی اكنج
اكوش اغوش معنالنه يعنی برقوجق لسنه وكنار اتمك يعنی چمق
اكه بمعنی اكاه يعنی چردار اكلد اكليوب كلستاه كما بيت كشو بساط
زمين ازبراي مجلس شاه بهر بهاري فراش شاه زا اكليوب اكيج عصب
وودهده معنالنه يعنی سكر وبفرسق اكين بالين بصديق ايجی وم لسته
نك كه ايجی طولمش اوله اكا ديرلر وايجنده ادلان لسنيه اكين بالين
يصريق ايجی ال معروف تركيده دخی مستعملدر وكالبدنون وجيله
معنالنه ويوجه بردالغم سلغم كه عربجه سراب ديرلر وحيله اورمق
ورنك يلابمق وتيز يورومك وجاغرمق والكمق ولغت خورزمده نشان
پادشاه ديرلر وختدان معنالنه الا الودن لفظندن صيغه امر
ووصف تركيبيدر الاله بمعنی لاله الاكه طغان يوهسی وسايه وقيو
خلقه سی الاب بالمد والقصر اوديالكه تركيده دخی استعمال اولنور
الايش لاييدن لفظندن وياخود آلودن لفظندن اسم مصدردر
لابق شق معنالنه الب لامك وبابك سكونيله لغت تركماندر پهلوان
معنالنه التمغا زبان خوارزمده نشان پادشاه وباج وخراج الس

اوجاسردن

٦

اوجاسردن بيت بيكمی كرم تبنجه كه برردم برالروتوبرزوم چنك جه
سازيجه كتی بانك زغار الخجت طبع الست سمزلو جا بيت همچون رطب
ندارم وجوروغش سراپاي همچون شبه زلفين وجوبيلسه انگ الست
الغونه كلكونه كه عورتلر يوزلرينه سوردكلری قزلجه در تركيده نكر
ديرلر بيت رخسار روزكارت بادا هميشه كلكون زان ساكه هر
روي خوبان ازنك آلغونه الفت بلامعناسنه الفته آكی ومكر ايجنده
افتاده وسكشته ودلوا وحيران الفخت عوداغاجی الفنج مثله الكونه
مثل الغونه آلوه قبواسواسی الهی مثله الني مدله وقصرله مثل الوارك
الواصبر دكلری دارودركه براجی اغاجك صقندوسيدر الوجه طاغ
اردكی وقرامق واواجق صروجه اروجك وكوكم الوبالو كزاسی وونسنه
الی بالي مثله الوم بلانشق وقارشق وملوتن وحريص وضعيف البوه
طوشنجيل ديدكلری بيوك قوشوراله مثله اماج اوق نشانی بيت هرتيركه
ارشت قضا وقدر ايده بيشی نشتن بدخواه شهنشه شود اماج
وباغ هركه اماده مهيا وساخته يعنی حاضرلنمش ودرنلمش سازكار معنالنه
امده كلمش ودلمش امار برنسنه صورت تتبع اتمك واستقا يعنی
يغمور استمك بيت حسود جاه تربي اب درتموز زفتن مباد جی
بيابان فتاده آماره اماس شيشی ووردم وبيل طوتمق اماه مثله
اماغ صاقنمق وضواج ويورجي كافرلر اماداد حاضر اولمق وكلمك
امرزكار يادلفيجی واسركيجی امرغ برزمقدار امضی تراب قدحی وبيوك
قوم عربيودر امل برشهرادر امله املج كه اوتيونور امن جوره
امنه يا رلمش ويقين يقين اولمش صافی اوودی امون مثلا امين ومحكم
وبرك دسورحزات امو غيرت وششی وبرمشهور ارماق ادير امو
مادرآء النهر اقليمی كنارنده در اموج هيبت وقد وقامت ومقدار
امری برشهردر جيحون كنارنده امير جوق ييجی وكاهل امين ايمنه
لفظندن صيغه امر ووصف تركيبي در اميزش مزاج وكلم مصدردر
اميزه زار جميله ترشمش شمسی فخری بيت هركه بابنده كان شجهان دارد
اخلاص ونيزه بيركردد ولی يقين نشود درجهان رنك مويش اميزه

امیغ مثله رودکی بیت ای از بن جور دد زمانه شوم همه شادمانی
اوغمان امیغ وجماع معنالنه کلورا سدی بیت بسی کردامیغ خوب بات
مکرذکه تن مست جان کم لند روی زند ان اودیمکدر داسماء اشا
رتدندن فاما الفله نون کلمه اخرنده جمع معنالین افاده ایدر ادمیان
تریان کبی کاه اولور توصیف ایچون اولور تفرج کناه وافتان خیرات
کبی آن آن اتکدر دیمکدر آن باد اولکرة انجه اولنسنه انرا اکاوانکه
وانی انداود دیوار صوه سی انکاه اول وقت وانز نصکی انکامی مثله
انکه مثله انك اولکه بکسر الکاف انوشته شادی عربچه طوبال
معناسنه اینن طاشی پایق که انوکله سه دن و یوغرتدن یاغ چقاررلر
بیت دوغمرای دوست در انین توی خواهم ریخت تاکنم روغنی ازین
دوغ همی جنباغی آو آب معنالنه زیرا اوله ما اورته سنده مبادله
وار در تبادل وتراضی وارد ر لطیفی بیت کی توانند که همچو ماغ جکاویکنه
غوطه درمیانه آو آو آو از و بنقوا وهزار دستان اوار ستم و
ظلم بیت شکوه تاج کیان شاه شیخ ابو اسحق که از ما لکشی او اوه لرد است
اوار آودان بمعنی ابادان آوره سر کردان واشفته وقتان یوزی نتکم
ترکیبده دخی مستعملدر آوار مثله وجاه وجقو دو شهرت اوام بمعنی وام
یعنی بورج آوان بمعنی دیوان اواه ینقو آورده بر علت درکه زنقده
اولور آوای آواز و بانقوا آور یقین یعنی ظن وشك اولمه سز بلمکدر بیت
بنده او بود فلك لاشك جاکرا و بود جهان آور وقتی زشت معنالنه
واورده لفظندن صیغهٔ امر در آورهزه مشتری یلدزی اودبش
بمعنی آبریزیعنی قدمکاه آورین اردج اغاجی اورجه دافتر آورد
جنکده جالشمق اوردنا و وردبر معنا به دریعنی جنك مبارزت بیت
دلبر اشش کره ناورد نذر خاك کنند ازکینه یا بهرام ناورد آودکاه جرکاه
معنالنه اوردکه مثله اودش اردج اغاجی ویا سرو اغاجی وصنوبر دار وسی
دیو کلریدر آورکوش صلقم کوبه آوزار مثله براز یعنی آتشه قوید قلری هیچ
جوهر که اودت یا مدر اوغون کار یعنی برالتنده اقن صو یولی ابله
اعضاده چقان چچك وطوشنجیل آوند قب قجق وضولجان یعنی چوکان

وجنك

وجنك یری آونك اصلمشی نسنه نتکم غلط ایووب هونك درلر آوه
اه وواه معنالنه آویزکن اوشغن کمسنه آواها آشلی اوغنشه صرقمش
واصلمش آویز مثله هر واته اصاجق جنکل وهر اصلمش واصاجق
نسنه اطلاق اولنور وهر نسنه نك چوره سی آویشی کوریکوا وکه طبیبلر
قتنده سقر دیمکله مشهوردر بو غی انذن غلط درغالبا آویزم تلق صلقمی
بعض لفتنده قولق صلقمی واقع اولمشدر آه معروف ومشهوردر دره اهلنك اینجی در
یعنی دره له کلان صوق نفسی در آهار صیچق خمیل فردوسی بیت سر پر زیر
پایی انتیزروب مجوکر پاس اهار داده نجون اهانه باشی دپه سی وچار داق
وطاغ ودپه جك اهیختن لفظندن ماضی در آهی دیك دمر چولمك
یعنی بقراج اهیانه اکسره جقوری وقفا اهیخته چکلمشی آهرمن دیو
یعنی ارکك دیو آلفك مدیله وهانك فتحه سیله ورانك سکونیله
اما معیار جمالیده شمسی فخری الف مقصوره ایله تصحیح ایدوب بو بیت ایله
استشهاد ایدوبدر بیت ای کارسار ملك سلیمی که دشمنش بنهان
شود همیشه چو ماننده اهرمن مطلقا دیو در دیو تصحیح ایدر اما
لطف الله چلبی الف ممدوده ایله کتورمشدر والفك قصریله وهانك
سکونیله ورانك فتحه سیله اولمق غلط عامه قبیلندندر دیوب
اسدینك بو بیت ایله استشهاد اتمشدر بیت ستبرآوری کار
هر هست ستیزه بیرخاش اسقست حق بود دکه ایکیسی ایله
استعمالی اولور آهزن نقطه ایله آهسته نرم وار قون ویومشق دیمکدر
ودلکه طواره دیرلر آهك الچی وکیج وصرزمه آهن دمر اهنتی پولاد
دمری یعنی دمرکه ایوسی وچوهر داری اهسته سخن فسلدی اهیخ
فتیل وچنبر ودشی قوجا لمق حلال دقسیج وقلیج وبجق چکمك ومطلقا
برنسنه چکمك آهنجه دمر چنبر وحلقه وکنار کرله منوت دخی دیرلر
آهن سای دمر اکمی آهنك قصد وخوش هون آهنکی آهنکر دمرجی
آهنکشی مغناطیس طاشی که دمری چکر آهنجلوغ صقمق آهنین
دمردن دنلمشی نسنه هی یعنی یا ایله نون کلمه آخرنده مصاحبت ایچون
لاحق اولور زرین وسیمین التونله وکمشلی دیمکدر کرکسه جمله التون

وكشي اولسون كركسه بعضي اولسون اكا التون لنمشي ديرلر بو معنالرده استعمالى
اولنوروبعضى يرلرده لون ورنك معناسنه استعمال اولنور ديرديني ومشكين
كبي اهن ربا مقناطيسى كه دمر چكر اهن رباي مثله آهنود خمسة عشرده نك
اول كوني آهنه جنبر اهنجه معناسنه آهو كيك وغيبت معناسنه آهواي
جيحون كنارنده برشهردر آهوبره كيك بوزاغوسي وروايت اولنوركه بر نوع
كيكدر غزال ديرلر آنك خصه سندندركه هر جانوركه كورسه كنده ويه
نه ايده جكنى بلور ديرلر اهوون مثل آهوبره آهون مغاره ودخنه وخير
سوزكه ديوار ديرلر واول ديوكه دخى ديرلر عربجه نقب معناسنه سوريه بيت
بى پاره سرتاسر زدند تكون پاره بر رويه هامون زدند صحاح عجمده اخريه
لام ايله اهول روايت اولنمشدر آهوان مثله اهيانه باش جناغى قفا معناسنه
واكسه ودپه ويلم فرم اهيخته بمعنى اهنخته يعنى چكلمش شمس فخري
بيت خسروا صاحب قرانا صفداره تاكه تيغ انتقام آهيخته
هادن صكره يا اولمق اولماملق دخى لغتدر آيي امردن لفظندن صيغه
امردركل ديمكدر بنيا معناسنه آيا عجبا واي فلان ديمكدر ايار مثله
وبهارك اخر ايي آبر قورداشنى ديدكلرى علتدر اعضار كجيدر ايرسا
سوسن دب آيام بورج دبن معناسنه آيره سنرنوب آيزكر اغاج قوردي
آيژه اود قومي شرر معناسنه درعربجه آيژه بالقصر مثله ايشه
جاسوس بعضده ايبشه واقع اولمشدر ايينه كوزكى آينه مثله آينه دار
اينه طوتيجي واينه كورجي آيفت بمعنى حاجت آينده بيهوده وسبكبارك
آينده يانك فتحه سيله كلجى مسافر معناسنه ايير قرنداشنى آير معناسنه
اييزه مثل آيش آيين ترتيب وتوره عربجه رسم وعادت وعادت
معناسنه ودستى كبي بر قابدر آينهٔ اسكندريه بر طاشدر كه جمله عالم
انك ايچنده كورنور آينهٔ كيتى نما دخى ديرلر الالف المقصورة المفتوحة اپا
اش وخورش يعنى ييجك وايچجك نسنه اپان خزانك اورتا ايي وطاغ
معناسنه اباغ بمعنى طاغ ابان ايكى با ايله ابان معناسنه در ابر روزكار دهر معناسنه
وهيته جاويد معناسنه وحشم ووحشت ابر بلوت ابرش چيل ات
ابراز قويچق هوج هوجر يعنى ادت يام ابرازدن ادت يام قويجق طرف

ابز

ابز هر انده بر طاغدر اسمدر ايتره قوللق دوكايوك چكمكدن اوله بيت
بركنار جوي بينم رسته بادام ووبيده راست بندار يه قطار اشتر انندابتره
ابرامه صوايولي ايره ابابيل قوشي ابرجا فران بر حلوادر ابره بوشات
براوت آديدر ابره بسي بر مملكت آديدر ابرك سونلك ابركاكيا اوريجك
آغى ابوبجن بلزك وخلخال ابره تاشي ابرشم معروفدركه تركيده دخى استعمال
اولنور توت اغاجى يبراغندن حاصل اولور تعريب ايدوب ابريشم دلو
سين مهمله ايله والاجه بلوت ويغمور بلوتي ابذ ابدان زبون وظعيف
ديمكدر ابلج عربيدر اچق قشلو ديمكدر ابلق عربيدر ايكى رنكلويه ديرلر
اكثر تاطوارده استعمال اولنور تركيده الاجه ديمكدر ابلوج سكر
نباتينك بر قسميدر عربيدر ابله بوني ساده دل معناسنه عربيدر جمعي بلها
وبله كلور ابليه آكنجي وميراث معناسنه ابناخون قلعه وحصار
ابوبان بشيمان بعض نسخده ايومان واقع اولمشدر ابوانكنبك طرفه
ديمكدر عربيدر روستقره معناسنه ابيژه قوغه ات ادات خطابدر
بونك تفصيلي قواعد بياننده كچمشدر اتاله بو لماج اشى اتوريا عتاد معناسنه در
اتر اينوبي وعقب معناسنه عربيدر اثل يلغون اغاجي عربيدر آج از معناسنه
ويلغون اغاجي اجار رجل وسركه لى صفان اجدر بمعنى ازدر عربيدر
اجل الم وقتى عربيدر اجلق عام وقونقلق عربيدر اجمسته قبونك الت
اشكي وارغوان چچكى اختر يلدز وطالع وايوافال اختركوا امنجم وبوجي
اخشنج ضدو دشمان اخشيجان طبايع اربعه دعناصر اربعه اخشي
بالمد والقصر قيمت عنصرك بيت خود نمايد هميشه مهر فرخ خود نمايد
هبشه كوهر اخشي شمس فخري بو لغتي متالف ايله كتوردي بو بيت ايله انشا
ايلديه اشتي وزننه بيت درسلك مدحت تو نبرجه كوده باشد بنكر چه كونه
باشد صد ملك نيم آخشى اخضر دربوزكات وغايتده يشل نسنه عربيدر
اخكر اوت كوزيكه قور ديرلر بيت حرزمه حشى نخوان وبرحودوم پس
برورميانه اخكر اخكل بغداية قليچنى وباشى وازون باشلو عربيدر
اخكلنده وجفتقى اخكم قصنق وجنبر اخكند ومثل اخكلند واخكوجه
دكمه الكي اخكوزه مثله ومها باغچه سى اخكور چغله ودوكمه الكه

وحرماقروغی اخکوننه دوکمه الکی اخکون جلاده سلمنی که طوقدوغی تیمی
صاریلور اخکوش تمام اولماش وچیك یعنی پشماماش اخکوکه حرماقوروغی
اخکوکشی مثله اخکوه دوکمه الکی اخیر ضور طاشی ویاپونك برصره
قوللاطاشی اودم برابردرکه تکلتی سی ایکی باره اولور اردنك
رنج وزحمت ادفر برادرزاده ادید متبوع ادیم سختیان عربیدر اکر
لفظندن مخففدر ارالك مسواك اغاجی ومدایله دخی لغتدر اربون
صاتلابزار اقچه سی اربیان احطباط بالغی اراستان قولنجی ارتنك
نکارخانه نقاش مانی وانك کتابی درکه دستور دبرلر هرنقشی که خاطرینه
کلسه یابربرده بوعجب کورسه رسمی اولکتابه یزاردی ارج قیمت وربها
ودولت ومقدار بیت ازو یافت بخت شهی فرو زیب ه ازو یافت
تاج کیان وارج فیح وسیح قافیه سنده در ارجمند قیمتلو وعزیز
وبزرك قدر زیرا مند لفظی ادات نسبتدر دانشمند وخردمند کبی
وبولمش نسنه وکچی بوینوزی چچکی ابرشی مشهور برطاغدر وبرولایت
اسمیدر ارجنذ برشهر آدیدر ارجی سبا ارجوان دکوچه کچی بوینوزی
وارغوان معناسنه وایك اولکی کونی اردفرسی آیلرینك یکرمی بشنجی
کونی اردبهشت جلالی تاریخنده اوته یانایی دردهم فرسی ایلرینك
اوجنجی کونی که بوایدن اول کونده بیرام ایدرلر عجم دیاردنده اردبور
فستقی رنك اردشیر مشهور پادشاهك اسمیدر روسلو اوردە طاموزی
یعنی دکومی واو نه آتشی اصلنده الف همدوده ایلدر اردوان هند پادشاهی
ارز یعنی ارج ارزان اوجوز ارزدود ماوراءالنهر قلیمنك اسمیدر
ارزیش قیمت وارزیدن لفظندن اسم مصدردر بهاسنه دکمکی دیمکدر
ودکمك معناسنه ارزن دادی وبرقیمتلی اغاجدر ارژنك ارتنك معناسنه
ونقاش مانی نك استادی ادیدر ونکارخانه معناسنه وروایتدرکه
نقاش مانی نك کتابیدر رسم اتدوکی عجب تصویرلر ونقشلر انك ایچنده
جمع اولمشدی وبعض ارباب لغت مانی نك وزیریدرکم هر نقاشی نك خاطرینه
کلسه مانی یزاردی دیو نقل ایلدیلر وبر عیاراددیدر ارزیز قلای
ارسی فتحتین ایله برایرماقدر فراته قریب ارس رانك سکونیله کوز یاشی

ارسی

ارس کسره سیله اردج وچنار اغاجی ارسطوا اسکندر ذوالقرنین وزیر
لرندن بروزیرك اسمیدرکه ارسطالیس دخی دیرلر وارسطو کامل الفضل
دیمکدر سریانیدر ارستوا قولنجی ارسطولوجیا قوغه دوکی ارش قصاص ودیت
عربیدر ارش رانك کسره سیله ذراع معناسنه وبلك وقول وارج اغاجی ارشك
براوتدر اویخوا اوتی دیرلر ارشی بلوط دشت وقپچاق لغتیدر
ارغ ایجی طوللو اقوز ارغند حریص ارغده مثله واشفته وتاقمش
یرتیجی جانوردر ارغج اوزون ایلك ارغجی اورغانکه اوزون اوله ویکرمی
ارشون مقداری ایلك ارغند مثله ارغنوا برمعروف سازدر وقولتق
سپی سی ارغا بنت معناسنه یعنی قز باکره معناسنه دشت قپچاق لغتیدر
ارغوان برمعروف چچکدرکه برنکی اکا نسبت ایدوب ارغوانی دیرلر ولوحه
کچی بوینوزی چچکی ارفند دجله ایرماغنك ادیدر مثل اروند ارم بشداد
بن عاد بنیاد اتدوکی باغدرکه خوبلقده ولطافتده نظیری یوغیدی که مشهور
حکایتدر قرانده ذکر اولنهور ارمان پشیمان ودریغ وارغوان چچکی ارمغان
تبرك انکم ترکیده دخی استعمال اولنهور ارمن اکرین دیمکدر وخسرو ایله
شرین بیلادقلری ییلاقدر ارمنده ارام ویریجی ارموز سغنه کرانشلرندن
اول اجیرك حقنی ویررلر وصاتلان نسنه قبض اتمزدن اول مشتریه ویرلان
نسنه دیرلر بیت سنم دردترا بادل حریواره که ارمون داده ام جان بهای
بازاراه ارنج بلکك ایکی طرفی که مفصلدر ودیرسك والده اولان مفصللردر
ارن مثله ارنپیز طرخون اروغ سپی وککرمك اروند
همدانده برطاغ ادیدر ودجله ایرماغنه دخی دیرلر وتجربه
معناسنه واکاهلق واحتیاط وبها وبراشقلق ویوجه لك ولغت
تازیده عربیدر اروند راکغربودرکه اورمانق اتباع ومزاوجه طریقیله
استعمال اولنور اسدی بیت بارمان واروند مرد هنر فراز آورد کنج زرد
کهر ارون صفراسی غالب اولان ارویه برطاغدر فرق بیك فرسنك یوجه لکی
واردر دیو روایت اولنمشدی او زرنده بیك بکار وار درهم بکار چیغون
ارماغی مقداری وارد دیرلر العهدة علی الراوی ارة بمعنی راء مشدده ایله
وتخفیفی جائزدر اریکه تحت ان حرف ردع معناسنه ازان منت بمعنی
انون اولمشا ایتکدر ازان نسبت ستکدر صح

ازاد بمعنی ازاد الفلك مؤلف وتصریف ایکسی ده لغتدر ازاده تمام معناسنه
ازاد تمام خلقت معناسنه یعنی برادلشده تمام اولوب بریری اکسك
اولمیه ارخش یلدرم اژدر بو یلك یلانکه آدم یودر اژدرها مثل
ازدست فرخیر سز ائمك که ساج اوزرنده بشر بعض یرلرده اشکو
وبعض یرلرده قلنق دیرلر ازدف الچ یمشی واغاجی وطوشنجیل اژدن
مثله اژدرهاك نام ضحاك ماریدرکه بر پادشاه ایدی ایکی اوموزنده
یوریلان باشی بتمشدي هرکون اویلانلی بر آدم یرلردی دیرلر اژدرهافش
مثله اژدهام الطوشنجیل ازغ باغ بدارکن دوشن اصمه چبوقی
وکف ومغز سیاه بعنی قره الاکموك ایچنده اولوردپوپده یعنی جوزمشی
ومثل اروغ ازفنداك قوس قوزاح بیت میغ جون بنبه بادجوز
ذاف ازفنداك جون درونرا وه ازکان غصه ازکن تجاهل وباغ
چبغی کم بدارکن دوشر ازکمی مثله وکاهل وبي کار که شمی فخری
بیت امام کفایت اوهست کم خوددر افلاك باجلالت اوهست
ار کهی ازکیل دوکل یمشی ازمان بشیمان ودریغ وحسرت ازمایش
صیغهٔ اسم مصدر در جنبشی دیمکدر ازنج کوز چبغی ودمرکی
اژند مطلقا دیوار یاخود دیوار یاپویه خرج اولان اواجق طاشجغی که
ملوز دیرلر اژنده مثله اژدنك نام دیودر اژنك بوزرمك
وقاشی چاتمق وکینه اتمك وبوشمق ویان وایکو اژنه دکرمن دشکی
اژوغ کف اژه ایچی ویوغ لمشی کرج ازهراك مثل اژدهاك نام
ضحاك ماریدر ازبرزیرك ودانا بیت کجاست درهمه ایوان
کنون چوتوشاه کریم فاضل ودانا وعالم وازی وجست وبي نیاز و
وبعض لغتده ازیر قزان وچوملك قاینمق وبتول شورلدوسی اژیر
برهیز کار وبکر قز ازیرا بمعنی زیرا ازیغ برقول وار فعل سیبدن
کوکله کلان خاطره اژیره کوجوك ایه دمري وطاشی دلجك کوجوك دمر
اس قلیج اس معناسنه اسب آت عربجه فرس معناسنه اسب شب
غایتده یورکن آت اسپرس میدان اسپریشی مثله اسبخلقی
کشی اتی اسپرمنک بوزات وکوك رنکلو آت اسپه طای اسپجانه

مثله

١٠

مثله اسب سیخ تیمور طوریه آت اسب نوبتی اورته اتی که بر قاچ کمسه اشتراکله
اوزرینه اولورلر نوبتله بند کلرندن اوتری اسب نوبتی دیرلر اسب لاشه
اول اتدرکه آتنه سی عربي اناسی رومی است ادات رابطه در حکم وخبر
معناسنه افاده ایدر یعنی الف وسین وتا ضبره معنالرین ایدر اما وصل
حالنده الف دوشر مثلا مست واوست کبي تجان آخری ساکن اولان
کلمیه لاحق اولسه حال بویله اولور اما متحرك الاخر لاحق اولسه ثابت
اولور مثلا خواجه است وبنده است کبي نتکم قواعد بیان اولنشدر
استا استایش معناسنه وتفسیر زندد که ابراهیم که صحف تفسیریدر
استر قتر استربان قترجي استرنك بیروح الصنم دیرلر براوتدرکه
کوکي آدم صورتنده در وسراج القطرب دخی دیرلر چین ولایتنده چوق
اولور باشی اشاغی ایقلویه یوقاریه تل تل اولور ساچ کبي ارکك اوادشلو
اولور بر برینه صارمشمش اولور وقوللرینی بر برینك بوینونه طولامش اولور
درلرکه انی یردن قباران في الحال اکور بعضلر ایدر في الحال اولمز اما
اول بیل ایچنده الور ایدرلرکه چقارکن زاری ایلر اول سیبدن اشیدن
اولور پس حیله ایدوب کلب ایله چقاردیرلر اما عشا بلر ایدر بوکوزلر
جنشور بونجه کره چقاردیق نه زاری واردرنه کمسه اولدی اکثر
یرلرده بتر علامتی اولدرکه بکرتلان یبراغی کبي اولور یاننده اغج اولسه
طلاشر کیجه لرده چیراغ کبي شعله ویرر بو سببدن یبروج و قتاد
وسراج قطرب دیرلر عسجدي بیت هندجون دریای چین
جودریا اشکاره زین قبل رو بدبجین برشه مردم استرنك
بعضلر ایتو لر استرنك واوواق اغجي در وقیم عورتلره دیرلر کاتشبیه
ایدوب استیر بجق رطل والتی درهمه عربیدر استیم استبن معناسنه
استرنیشی میدان اسفنده یاروسی یانمغی اکسی بعض نسخده اسپزه
واقع اولمشی اسل سازلق اوتی اسم کندم کون عربیدر اسیو دنسا
اشیل ضویرکه بالق یمرده سیدر استکاه قدمکاه اشغول بوي اوتي
اشتوم بورجق سبز کبي الف ممدود ماید دخی لغتده ذکر اولندی اشتوه
براجي اغاجدر اشغور بورسق دکلری جانوردر بعضلر باعزتلق قوشی

دیرلر اشقر بله سی دوه یروغی قره ایدر عربیده راشك کوزیشی اشکلوا
بقفو امعنانه و عربیده قزل کوزه بکرضی اق قیونه دیرلر اشکوی یوجه
کوشك و چارطاق و قبه اشاد ایلك یکرمی التنجی کونه اصهب قزیل
تویلات عربیده اطواریں جنستانده برجزیره در جنیلر چوق اولور
اقد عجب دیمکدر اقدر خواهرزاده و برادرزاده افرستا لفظ مرکب در
افد لفظیله کر عجب معناسنه در و دستا لفظیله که ستایش دیمکدر
افام بمعنی وام یعنی برج دیں معناسنه افراز سوبك که عربجه طولانی
دیرلر و یوجه و یوقش افرا درخ یکاغی یومری افراخته بای ایاغ التی
یعنی طبان و ایاغ التنه دوشمش نسنه افراسیاب بر پادشاهك
اسمیدر افرنجه اول دارودر که شویله کورنر قوبلر واو غلانجقلی
قوردجق نسنه دخی دیرلر افرنك بر اشق زیب و زیبا معناسنه
عنصری بیت جهان خیر مانده زلفی هنك او ازان پربالا وافرنك
اوه افرنك اولوق دیوجه لك افر دیار عجمده و یاهنده بر کوی
اسمیدر افر شادیلق ایلمك وسمیزادلمق ادیق ایکی افروزنن یاسی
اجیجی ویلدرایجی افروشه حلوانکی افروخته مثله افراد الت بیشی
کران یعنی صنعت اهللرینك الت لوینه دیرلر افزون ارتق افزونی
ارتقلق افزونی نان اتمك خیرلنمق افسار یولار افسانه بلکی و بلزك
ابسان معناسنه افسانه حکایت افسر تاج افسرده صولمش
وطونمش افسنتین اطباقتنده برمعروف اوتدر ترکیده بلیی
دیرلر افسوبیا در پهلوی لغتده کل دیمکدر بعض نسخده بیان
تصحیح اولنمشدر افسوس حیف اتمك و مسخره لمق افسون بوکی
وحیله و مکر افشار رجلاه جوقری افشرکر عطار افغان زاریلق
اکلمك معناسنه افکار کاف عجمیله کوترم و بوکلی و یورلمش و یرالی و بورشمش
افکاره عربیله فکرك جمعی در افلاطون اسکندر ذو القرنین نك پاشی
وزیری دروهم اوستادی اولمشدر غالبم صبا دتره افلاطونك
معناسنه صادق القول دیمکدر غالبا سر پان دلبدر اقچه معروفدر که
انی بلمرادم اولمز اکثر خلق اکا طالبدر عربجه درهم استعمال

اولنور

١١

اولنور شیخ سعدی بیت مژده کانکه از غنچه بیرون می آید صد هزار
اقچه بریزند درختان بهار اکاریش دوملك منطوی اکر حرف شرطدر که
ترکیده استعمال اولنور اکر سوبله اوله اکر بویله اوله دیرلر اکرا رشته
اشی اکنان مغاره اکنون شمدی اکسون قره اطلاسدن
برنوع در البان کبود سرقون سکوت الفنجت نسنه قزانمق الفنج مثله
شمس فخری بیت هوای شیخ ابو اسحق بی زر بجی هوره ازه کیتی
الفنج الفغده بمعنی اندوخته شمس فخری بیت ابو اسحق شاهی
که از جنابش سلاطین سلطنت الفغده باشد الفغده مثل الفغده
مثله شمس فخری بیت تاجهانه باشد بمان کز اصطناع نام نبلودر
جهان الفغده الفنون محبوب کوزل رنك وال وقزل رنك ف
محبوبلرك رنك رویلری الکوجری عربیده رو کنك زبان معناسنه
مثلا لکع الرجل زبان اولدی برار و هو الکی وهی الکنة الماس
کسکن دمیر و برقیمتی طاشدر النجوج عود اغاجی الواصبر دیدکلری
اجی دارودر که معروف اغاجك صقندو سیدر الواه اکر کوکی الوند
عجمده بر طاغك اسمیدر الیه ادملك اوتراق یرینك بریانی ایکی
التین دیرلر عربجه اصهر نفسی متکلم وحده ضمیردر مثلا کفته اصهر
امیو دیرلو یعنی بن دیوب دودودین واشیدوب دودودین دیمکدر
امار حتشیال و جریش که جلاهلر بزی وابلکی جوشلدکلری چرشدر
امان مهلت و زنهار و نقاره معناسنه امد ایشی صوکی عربیده امر
بویرق عربیده جمعی اوامر کلور وایشی معناسنه جمعی امور کلور امرد هنوز
صقلی کلمش جوانه دیرلر عربیده امرود معروف یمشدرکه ترکیده امسی
استعمالی کثیردر امروغ بوجه و هبتلو اوراجق نسنه یارلمش
یارلمش اودنکه بوك بولك یغرلوصاتمق ایچون هرلك امنه دیرلر امیر
عربیده امر مبالغه سیدر زیاده امر ایدیجی دیمکدر عجملر هنر تخفیف
ایدوب میر استعمال ایدرلر اناغالش راوندی بیراقلری اوجق ف
جهکی قزلدر صاروادضی اولور اتلك کوزنده کسی اولسه اول اوتی دکوب
کوزلرنه اکرلر باذن الله تعالی خوش اولور انبار جمع نبردر نونك کسریله

ویانك سكونیله بغدایه وار به قویجق یره دیرلر عربیده ایجنه كركره قوید قلری
دامه دیرلر انبان اورتق عربجه شریك معناسنه انباخون حصار
وقلعه بعضلر واورسمی طنوب تن قافیه سنده استعمال اندلر اما
شمس فخری كرودن قافیه سنده كتوردیكی حق بودركه ایكسیله جائزدر
شمس فخری بیت قلاع دولت ان پادشاه جم قدرت ٭ كه
هست باد چرخ كینه انباخون ٭ انباذه ما لیله وخصم
وقومیله فخر ایلیین كمسه انبان صغرجق انباق كدی لر
باشی غالباً عربیدر انباشته صوغلمش قوری انبانك یا بنجك
انباغ قومه وقرشمش نسنه انبی كلبتان وقیساج انبره مثله
انبرود بمعنی امرود انبرو مثله ابیی چاج خرمنده تركه یغیننه
درلر عربجه صبره معناسنه انبسته صوق نسنه كی قتی اولمش اوله
واویوشه وطوكه قرویه انبسته دیرلر انبسه مثله انبر بارسی
قادون طوزلغی انبون اوت كوك انبوش مثله ونرم كوكی انبوه
بیوك وكیك عربجه واسع معناسنه ودرو غلبه معناسنه دخی كلور انبه
مثله انبوهنار كیكی دكه نبوهی غلبه لك انبوی بوی كوفته یعنی
قوقولی شمس فخری بیت ترنج اسمان كرد معتبر ٭ اكر كرد دز خلقش
دست انبوی انبیی بمعنی انبی یعنی ادبه وبغدای
یعنی انجام اخر كار انجدار قضی در عربیده فارسی انكوان نتكم كلسه
كوكدر انجار بر مملكت اسمدر حسرو وپرویز ایله شیرین انده اولورلردی
انجخت طمع انجكك سباه دانه لردركه تعبیری اق ادلور انجمن درنك
یری انجوا جزیره انجوخ بدن یعنی اعضا ذبكله اولمق ودرییه جاتلیوب
یاربلمق وبدن صولمق بیت جو بخت شاه جوانست وچهره
اش شاداب كرفته روی تو از غایت انجوخ وكتاب مجتبا ده بوست
لاغر دیو تصحیح ایلمش اما ظاهر بودركه شكی بوست معناسنه
دریعنی درنیك جتلنغی دركه سایر اعضاده انجوخه مثله
انجوغ انجرق واواجق عربجه صرعه درلر وبكلم انجیر معروف یمشدر كه عربجه
تین دیرلر انجیره بسیج یعنی سفر یراغی ودبردلكی قطعرم اكرچه

بدسكال استانت ٭ بغایت سخت جشم وخیره باشد ٭ ولی بنكرد جون
از انتقامش ٭ مواشی حرزه در انجیره باشد ٭ حرزه ذكر معناسنه
انداست ادات رابطه درانك جمعی ندر واوحیدن اونه وارنجه عدیم لدر
وامید دوتمق معناسنه بیت سنك جورشی زسنك خاره
یاس كل امید یكشفا نداند وآخرنده الف واوا ولان اسمه ولسه جائزدر
الف یرینه كتورلر اشانیدوم ویند كبی بونلردن غیری اسمه اولسه الف
حذف اولنور جانند وشافع بند كبی كاه اولور است رابطه سی
دریركن كتورلر خواجه سنائی بیت ایزكردهی كه
نور سیه ستند ٭ عشوه جان ونخیر ید وستند ٭ انذازه تصوركم
واولجك معناسنه وبراغاج باخود دردركه انوكله تماشالر اولجرلر
اندام دانا شهادت برمغی وخواص خمسه ظاهره اندام كسی زن وكنیزدر
یعنی یرتجی جانورلر وكه ذكری وعضو معناسنه كلور ونظام
راسلق معناسنه انداو دیوار صواسی نتكم الف ممدوده ده
كجنور اندرو بلسنجه دیمكدر اندر اوكی اتا وانا واوكی قرداشی
واوكی اوغول وایجروا معناسنه اندرله دربر معناسنه اندرون ایجرو
اندرضور لایق دیمكدر اندرضورد مثله اندرونه چارشب وایجرود
دیمكدر اندرز وصیت معناسنه اندرز رانك فتحه سیله مثله انرز
راستن تصم معناسنه اندور صوا اندروز جادس اندون صوامثل اندور
اندوز تصم اندك آز اندول اولدركه زنكستان ولایتنده بركلمه
براغاجه بوكدرلر دخی پادشاهلریه اول كلیمه اوتوررزودت یا بنرن
كتورلرلر اسدیه بیت نشستی كه نازدا رندو كام ٭ دنان
بوهمشی اندول خواننده نام ٭ اندوه مثله اندوهكین اندوهكین مثله
غصلو اندوهناك مثله اندوهكن مثله اندومه كجشی مع الحق اندوزه
كوك بنفشه واندوز اوتی كه بیوك اوزون یبراقلری اولور اندرونی
ایجرو وایجرودكی وبمعنی جارشب اندی خصوصا معناسنه اندیشه
فكر وغصه معناسنه دخی استعمال اولنور اندیشه ناك اندیشه لو ادیمك
اندیشه مند مثله انذم جلك انذه مثله انطاكی بردارود

سقمونیا خاصیتنده در انفوج یراشق انجوج معناسنه انفده بیهوده
کوی انفشت اورجك اغی بیت شهنشاهی که خیط شمس
گردونه بود بر طاق ایوانها ئی انفست ٭ وصوص بتن اوث و باش
بجه بجرلر انفقده ادیمش کمش انقردیا سوس هند یکه اطباقتنده
بلادر دیرلر انقرطبا مثله انقله مغرب دیارنده بتن جد
وارد که اطباقتنده مشهور اولدر انك آرو درکه بالی ایدر عربجه
نحل معناسنه انکار صائی وحساب دفتری وافسانه وسرگذشته
وخشیل اینکارش اسم مصدر در صاتشی معناسنه ودفتر انکاره
مثله وجریره انکازه بزطراغی انکامه بمعنی هنکامه
اهنکا بمعنی انکاه مدله انکامی مثله انکبین
بال انکبینه بستل واق حلوا انکدان عربسی انجدان درکه بیات
کمشد رقصنی در انکرون قیون آغلی انکرزی ترحون انکرز قصنی
وتر نکبیی بصره دیرلر انکسون بر تماشدر که هر دم بر در لو ارنك
کوربنور بوقلمون کبی انکشپه اولولق وآکنجی حارث معناسنده در دکه
بیت بر راه نشابور دهی دیدم وبسی خوب انکشته
اودانه عدو بود بصره انکشاه بر هر ضدر انکشت کسر کاف عربیله
وشینك سکونیله کمور انگشت ضم کاف عجمیله بر مقدار انکشت
سرکه باش بارمق انکشت سترك مثله انکشوانه ترزیلی برمقلر بینه
کچوروب انکله دکد کلری نسنه وزه کبی که انکله اوق اترلر انکشت
نمام شهادت برمقی انکشته یپاکه بر نوع کورلدر آکنجیلر انکلا صاحب
اترلر کسائی بیت از کراز وسشر وانکشته بهمان وفلان
باهترزین دیوسی ورکاب کمری ٭ انکشتری یوزك وبمعنی انکشتوانه
وزهکیر انکله دوکمه والك معناسنه دخی کلور انکلیون ترسا انجنده
بر معتبر کتابدر وبر تماشدر که بویله درلو ارنکی وارد رو درلو ادرلو
جکلودر وانجیل معناسنه انکوره اوزم انکوت باطل
اشلیجی انکیان کتکر وسرشله دیرلر بر اوتدر
انکوزد قصنی انکیبون مثل بوقلمون انکیبان

مثل

١٣

مثل انکبان یعنی سرغله دیدکلری اوت انکیشت اهسته
اهسته معناسنه انوشه بختلو ومرادلو عربجه طوبال
انوق لوری قوشی انیران ایلك اوتوز ایکی کونی نیسان منجمره
وبلا نضعة وعده ومخالفت معناسنه وبیهوده بوشکوری
بیت می انکاه سوکند انیسان خورم ٭ کزین
شهر من رصت بیرب دم ٭ انیسون معروف اوتدر انیی
باغچه انیی الکلدی وطاشی یاپق وطاش بصدیق اوار بالقصر
دیوان حکیم شمس فخری بیت شهنشاهی که اندر شر قدر
وغرب بنام اونهد اعیان اوار اوبار یوکلوا اوکار
معناسنه وضایع ایلمك اوباش هرنسنه ایله قریشق اولمق
ولوندوبی کار وبطال اوج بوجه عربیدر اوخ وای دیمکدر
اودر بر ادر داد اورند جنکده درشمك اورنده تخت
بیت هم وبمهرو وتیر ابو اسحق ربیب شاهی وزینت
اورند ونقاشی کتابی یعنی نقاش مانی نلك کتابیدر ارژنك کبی
اورنك معیشت وای ایدکی وتخت پادشاهی وبمعنی اورند
اوزار مثل ابزار اوژن بهادرلر صفتدر نتکم مرد اوژن
دیرلر مرد انکنی معناسنه دیر اوزنه براق
اوزنك مثله اوبولك اوکار یوکلوا اومست
وخراب اوکس جلاه جقوریه اوکر کاف عجمیله
کسره سیله صوما ایسبنده ذرلمش لمس اوکه جانور وقبرصق
اعضاده جقر اونار بانمش اویشن بمعنی
اویشی یعنی یوشن وکویکوا اوتی اهور بر
شهردرکه انده بر بیل دوران کمسه نلك دنیایه
حرص حس وبخیل اولور اهرمن دیومن یعنی ارارکك
دیو اهوار نام مشهوردر اهنود خمه ستره نك
اولکی کوی اهوان کیك بوزاعیسی اهکیر
یاب یاب ای فارسیده حرف ندادر ایار بهارك

وتاج وعقل وعزت وبر اتفاق ذکر اکلوا شمس فخری

اضرابیدر و عجب معناسنه ایارده ابراهم علیه السلامك
صحفنك تفسیرنك تماهی بیت ببینم اخر روزی
بکام دل خودرا کهی ایارده حوانم شها کهی خرده
خرده اول تفسیرك جزلرنه دیرلر ایاره ایارج دیدکلری
معجوندرکه مسهلدر ایاز قول اسمدر ایاسی دخی
دیرلر ایلول جنوانك اوتکی اییدر ایمه جفت وصبان
دمری ایفت حاجت ایمید جفت اوکوزی ایوان
مُصَنوَره وچارطاق واوطه سی ورواق عربجه در او ك
سقفدر ایقساع غماز ایها وازکل دیمکدر
الالف مکسورة اباجفت ابالد انجانه معناسنه
ابرده صباح صووغی ابریز عربیدر زر
خالص معناسنه ابریق اَمزُکلی برد ف
عربیدر جمعی اباریق کلور اتمید صبان دمری
وجفت اوکوزی ایمید مثله اجاص
قره اریك عربیدر ودست ومحبت ودخیل اجر طونلق
اجعیل ارکلدوه قوشی عربیدر اجل بو ین اغرسی
عربیدر ایجی اتمجه ووزیر ادرار طونلق ادرادی برمعین
وظیفه در وطبق نسنه ادنه صغش معبتی اولمیه ورنك
معناسنه یوکوك برطرفیدر ودهمك برجانبی اود ایك
بکره بشنجی کون ارم باغ جنت اردن الجه یمشی والاطوشجیل
ازار اچ طونی عربیدر ارغار بخیل وخبسی ترکیده دخی
استعمال اولنور ادکیل دونکل یمشی اسب کورغوده اتسه
بتن قبل دیر معناسنه دخی کلور استان یوزولك نوخی اسك صاری
انجی که اکثله صاری یاخود لیمونی بویارلر اسبرود باغرتلاق قوشی
اسبری تمام اولمق اسبریشی میدان اسبریشی مثله اسبردیمخنی ابست
بوجه اسبغول بزرقطونا وباغ بیراغی بعض لغتده اسپغون واقع اولمشدر
اسپیغون مثله وتخمه اسپینون حب الرشاد اسپید بمعنی سپید

اسبیوا

اسبیوان لسان فارسیده واوله یا اولمنده تبادل وتواضی واردر
وآواز رودکی ای بلبل خوشی آو آواده ای ساقی قدح
بکف ماده ویا نقوصدا معناسنه ایا ابرار واپ
عجب معناسنه یارج فیقرا ایارج فیقرا ایارج انواعندن
بر مشهور ومعتبر معجوندر تنقیه دماغچون مفیددر
یه ایها وازکله دیمکدر فراغت ایله معناسنه

الالف المکسوره

سپید اسپید ترکیده اوستوبج دیدکلری دراق لندن
الفی حذف ایدوب سپیدا دخی دیرلر لسان فارسیده
اوایل واواسط کلمه نوك بعضسنده الفك حذف
واثباتی جائزدر سپیدر اسبیدبا بو وجه اشی
دیدکلری مشهور طعام تعزیب ایدوب اسفید باج
دیرلرست اسپناجا القیوت یعنی ارقاسی اوزرینه
دیمکدرست استراوقیه سفید اسفیدا اسبیدا معناسنه
سینوب اسفیدیا اسپیدبا معناسنه بابله فارابنده
لسان فارسیده تبادل وتواضی واردر قلیمیا اقلیمیا
النون کمشی توالی که توتیا لرده استعمال اولنور اطبا
فاننده معروف دره اولندن الفی حذف ایدوب قلیمیا
دخی دیرلر وربی اورسیا آق سوسن زنبق لسان یوناندر
ی بارخدا ای بارخدا ای حکیما معناسنه بس ای با
ای نجه دیمکدر یدر ایدرا بو اراده دیمکدر اینجا معناسنه
فردوسی کنون کفتنیها بکویم ترا که من جندکه بوده
ام ایدرا دیکر بپرسش که چون آمدی ایدرا بیابی بدبن
جشنکاه اندرا ایرا زیرا دیمکدر فردوسی عقل را آنندی
شهوت مکن ایراندر رواست که ملك همه کنی صلح شیطان
کردد دیکر بایر معنی که ایدر اخی شوال دل ابرا بار انیا فرید
نداز بنزی عنی را غیری آدلری از یرا القطنده من بوردر

اینجا ازنرزیر اولان

رآیلیانک معناسی بیت الرب دیمک در مثلا

بدسن ایزسا کوک سوسن ذلی یرینی ایزیا مثله مد الفله ایرسا
داخی روایت اولنمشدر یس ایسا شمدی حالا معناسنه
بیت جه دالی که فوراجه یس کیدت بدستور پیر مغان باشی
ایسا ایشا نز ایشانزا انلره وانلرک وانلری وانلر کیجون
دیمک اولورایلی ایلیا قدس شریفه دیرلر نهتی وصغر علیه
السلام وحضرت علي به کرم الله وجهه دخی اطلاق اوصنور
دیمغی ینج ایتجا بویکا وبونده دیمک اولورینه ایتها
بونلر دیمکدر صیغه جمعدر الالف المضمومه
ست استا تفسیر صحف حضرة ابراهیم علیه السلام شمس
فخري کنه بیان معالي شم مطاوي او نهران مثالک که
الفاظ رند را استا سایر اسامیسی استا لفظنده مذکوردر
کز اکر ادشنه اتنی عربجه اطریه دیرلر فتحله داخی روایت
اولنمشدر غیري آدلرانده مسطوردر اورا اکا وانی
وانولا دیمکدر وست اوستا معروف استاد معناسنه
بیت قول بیهمبر شنواي اوستا کور عقلا مه وطن در رو
وي اونیا صتفندی اشترو عصاره معناسنه دي اویا
کاهل ایشنده لج حرکت ایدن ترکیده دخی مستعمل در
فلان کمسنه ایشده اویادر دیرلر یعنی ایا مثله

نوع اولده الباء المفتوحة

با مفرده مفتوحه یوک بیرقاج معناسی وار در بیری بی
قسم در حافظ بجان دوست بحق قدیم وعهد درست
که مونس دل وجانم دعاي دولت تست • بیر معناسیده
فی معناسیدر که مدخولینک ظرفیتنی افاده ایدر حافظ
کس بدور نرکست طرف نبست ازعافیت • بدکه نفروشند
مستوري بمستان • شما یعنی کمسنه نرکسک دورنده حصه
المادي عافیتدن • یعنی بیر لحظه راحت او لمادي دیمکدر
زیرا طرف فتح طا وسکون را ایله کوز قپاعتي دوندرمکه

انوشا

مذهب کبرنست سرکشکرندن
اشقیلا از اسباب
بر ترکک نامیدر

میا

مسکیه درکه ابباه وحبیاه دیرلر
زنادکیرا
خشخاشي در

وحرکت

15

وحرکت اتدرمکه دیرلر وکوزه دخی دیرلر • ومنازل قمردن
بریدک ادیدر • فتح را ایله کنار معناسنه در که جمعی اطراف کلور
ومذکور باباك درلطیفه ایله البیاسیسی واردر • معنالری
بربرینه قریبدر فرقلري بودرکه مذکور بابکن افاده اتدکلری کی
ظرفیت شول معناده درکه ترکیده اندن ده ایله تعبیر
ایدرلر مثلا ذکرده دیجک یرده بوریا دیرلر بیر یوزنده دیا
یرده بوری زمین دیرلر لفظ درکه حولولي ایج دردون
ایجره وددا اولدنون نسبت موکده ایجوندر •
محلنده بیان اولنوبدر • ایجنده دیمالوا اولیجاق
جمع درایله بار مذکوره لي جمع ایدر • بوریا در دیر
بیت بوریا در منافع بیشمارست • اکر خواهی سلامت
برکنارست • اوستنده دیملوا اولیجاق مذکور بابي
برایله جمع ایدرلر • مثلا بروي زمین بردیرلر بیت
بس نامورکه زیر زمین دفن کرده اند • کز هستیش
بروي زمین برنشان نمانده • برکده درکبی معنیلری
متعدد در • بوراده مراد اولان معنی یردن اوست در
بعضلر بوبیتده اولان در لفظي ضم دال ایله در اقوزلر
لفظ دربي منافعه اضافت ایله وضرورت وزن
ایجون در لفظنک اخرینی سکونه میلله تلفظ ایدرلر
یعنی دریاده منافع انجوسي نهایتسوزدر دیمک
اولور • حق بودرکه بونلک انثالي تکلیفانه ادلکاب
لسان فارسینک استعمالاتني بلمامکدندر • ولسان
عربیده سببیت ایجون کلان باء مکسوره معنانسنده
افاده ایدر بیت باز آمد آن مهي که نه دیدش فلک
بخواب • آورده آتشی که نمیرد بهیچ آب • لسان عربیده
کي الي معناسنده ده کلور بیت عاشق که شد که یار بحالش
نظر نکرد اي خواجه درد نیست وکرنه طبیب هست

عرب نظر الیه دیر عجم بو نظر کرد دیو نظرک الی ایله اولان
تعدیه سنی با ایله ادا ایدر لسان عربیه ده کی با ایله افاده
اولنان الصاق معناسنه ده کلور بیت سبابنان
خطم خشك نکشتت سوز بمن ایدکه آموی خطامست
هنوز و مجرد تحسین لفظ ایچون ده کلور بادن معنای
زاید قصد اولنماز بیت کور تیقشی مزاحمت بینده چون
دو بیکر شود اسد ید و بنم اصل کلام اسد دو بنم شود در
ولکن ضرورتی ایچون نظم کلام تغیر بولیجاق حرف مذکورک
زیاده سی ستحسن اولدی شود اشد و بنم دینسه نوعا
ثلقت اولوردی دیکر بو کفت ای داد کستر عزیز ندیده
جهان چون تو داور بنیز اصلی بتر دره و مقابله ایچون در
کلورع جوهری بره رایچو نخرده و افعاله داخل اولدقده
ما بعدی مفتوح و مکسور ایسه غالبا مکسور
مضموم ایسه مضموم اولور و لسان فارسیده با ایله
فا ارا سنده تبادل و تواخی وار در سپید و سفید پیروز
و فیروز کبی و واو ایله دخی تواخی تبادل وار در تاب
و تاو کبی و کوز و کاف عجمیه دخی تواخی وار دره
بنجشك و بخشك کبی و باء عجمی یعنی معرب اولنجه فا یه
ابدال اولنور فارسی پارسی پیل و فیل کبی

باء منصوره مکسوره

ادات توسل در که افعال و مشتقات اولنه داخل اولور فاعل
بدانست ماضی بداند مضارع بدانستن مصدر بداننده
کبی بارع بار عربیه اشی و امعناسنه و مصاحبت ایچون در
بیله دیمکدر مع معناسنه ع باخدا باش مرکیاسی با اورفتم
دیرلر یعنی انکله کتدم دیمك در پا با عجمیله ایاق رجل
معناسنه و ایز اثر معناسنه و طبان و بهانه معناسنه
اب بابا آتا که ترکیده دخی استعمال اولنور بدر

معناسنه

معناسنه انو پاتوا طولاق که بعض یولرده ایاغه طولارلر چاغشیر ٤٦
لبی اد بادا اولسون دیمکدر اکر دعا محلنده استعمال
اولنور ادافر بادافرا فزای شو و عقوبت ننه کم باداشی
جزای خیر در اخرنه بر یاکتورب باد افزای دخی دیرلر
وسائر بو معنایه اولان لغتلر استشهاد لره ایله محللرنده
ایراد اولنمشدر ادب بادیا بوکوکی انه دیولر اخرنه
بر یاکتورب بادپای داخی دیرلر ادبیم بادبیما هوا و
هوسی یولنده بیلنلره دیرلر و زلف او صافنده نوراد شی
پادشا پادشاه معناسنه فردوسی همیدون بکشتند از
اسبان جدا بنود ند یك برد کر پادشا و بعض تفصیلی
ان شاء الله پادشاه و پادشای لفظنده اولسه کرکدر ار
بارا بوریا حصیری ارضد بارخدا مولی دیمکدر بارخدای
معناسنه بارخدای معنسی محللنده بیان اولنور بد راسی
پارسا بار عجمیله زاهد پاك دامن و تزکیه لنمش شاهد و ایشی
اری مصلحت کذار معنالرینه استعمال اولنور و ایوه جلك
ایشه دیرلر ارسی پارسا با عربیه ایوکی ایشی اشی بالش
وزیر دستور و صاحب معناسنه و اتمجه قوشی که شکار یلو بدور
باشم معناسنه که تعریب ایدوب باشق دیرلر اشم باشما
سزکله دیمکدر اقل باقلا باقله قول معناسنه عربیده فارسیده
دخی استعمال ایدرلر ال بالا بوی قامت معناسنه و یوجه
و بوتاری عالی فوق معناسنه و دبه و فریاد معناسنه
استعمال اولنور و اخرینه بیر یاکتورب بالای
دخی دیرلر فاضل محقق بویله تحقیق و تدقیق
ایلمشلر که بالا ابعاد ثلثه نوك ثالثی در که لسان عربیده
اوکا عمق دیرلر ننه که بو بیتدن ظاهر در بیت جوامد بدان
کوه هیزم قرار بدانست بالا و پهنی و دراز بهنددن
مراد عرض درازدن مراد طولدر بلالك اونلی ایله

بادوا بادار بادران باتابه
باتاده بای تابه بای تاوه بای بزار
بای افزار بای اوزار بای افسار
بای افتار
باد افزا باد افزای باد افزاه باد افره
باد غده بادفره
بادپا
بادبیما بادبیمای
بادپای
بادشا بادشاه بادشای
شاه
بارخدا بارخدای

لکن فی العربیة اذا خففت مددت
تقول باقلاء و اذا شددت و قصرت
تقول باقلی بیّنه

بالا بالای

طول و عرض و عمق

اجتماعي دلالت ايدركم اونون مراد عمق اولا • بعده كه
انسانك غيري حيواناتده وطبا جها و اندن • جانب
مركزدن جهت ادجه اعتبار اولنور اكر بار طعت لازم •
اولدوغندن انورى بالاى مقابله پسندمكه حقيقه
انوك مقابلى بلند در استعمال ايدرلر نته كه بو بيتده ظاهردر
بيت جهانرا بلندى وپستى زتوجه كويم چه كه هرچه هستى
استعمال ايدرلو لازمى اعتبار يله الحاق ويوكسك ديبيك
يرده بالا وپست ديرلر نته كه بو بيتده ظاهردر بيت
خدايى كه بالا وپست آفريده • زبردست هر دست دست
آفريد بالانك قده وصف اولدوغى بو بيتده ظاهردر •
بيت سهو وصبا لنفي قد بالاسى اوكرددر • نازكلكي
كلرنك زيبايى اوكرددر • بو وجه معناسنده استعمال اولندوغى
اعتبار يله دره • مذكور بعدك طرف اعلاسنه بالا ديرلر
اول اعتبار له مقابلهٔ زيرده استعمال اولنور • اشاغه
يوقارو ديبجك يرده زير و بالا ديرلر • ايكي ادبر برينك
اوستنده اولسه اوزرنده كي اوه بالاخانه ديرلر •
حقيقتده زبرك مقابلى زيردر كه زبر و زير ديرلر ال
بالا باده حميده سوزكى حافظ سپهر بر شده برويز نيست
خون بالا كه ديزه اشى سوكسرى وتاج برويز سب ا بو
پالوا دمهكى علتى كه اطبا فوبا و ديرلر انو بانوا بايي غني
معناسنده • ونصيب لودآدار لو وحنكلو معنالويي نه
استعمال اولنور • قره مصادي وكد بانو معناسنده ده
كلور ديمش اه بابا جمع باه در آشلو معناسنه بايا ايچه يه
وبجه ديمكدر ديغ بيغا طوطى اصلده عربيدر فاكبده دضي
نشا بعدرت بتا قو ديمك اولور اسم امر دربكذار معناسنه
كنتو صيغه سنده مصدر و ماضى و مستقبل وسائر تصرفات
ايشدلمامشدر شمس فخري رباضى بركل معيشى چون

بعدحت

١٧

بعدحت شاه • ره صدايق سحرو بدايعشي توتبا • وبجه ونيجه يه
معناسنه وتبا • اولى نتح نا ايله كه ثالث حروف تهجيدر
مرويدر • نعمتى حركات ثلثه ايله نقل نقل ايلمش تخ تنجا نعمتي
سركين مرغ يعني قوش ترسى • تنجال معناسنه نقل ايلمش
نعمتى تنجا وبتجال بادن صكره تا ايله كه ثالث حروف تهجيدر
واضرى لامله ده مذكور معنايه ده نقل ايلدي • سايسر
اصحاب لغات بار عربي وباز عجم بعده نونله و يا ايله
واضرى لامله ايراد ايدرلر • وسيلة المقاصد صاحبى ونعمتى
كسر با و بادن صكره • نونله تبجال وكسر بادن صكره يا ايله كه
اخر حروف تهجيدر مرويدر ديدلر پيدا فحشى يعني شرعه
مخالف سوز واسبى بداسيا دكرمن قنادي وپرسى يعني
بر مقلوبي ديه بديها جمع بديرا منزلقلو راسي بر سيا
دكرمن چرخى رضو برضوا كيلاد كه انده مطبخ الاتى طورر
وصربون كه ايچنه اربه بغداي وطارو كبي قورلر واوغ
وصپان وطعام وشاد يلق معناسنه در پردا يا رز
فردا معناسنه و يارن دكلى بر بسى كون بسى فردا معناسنه
رست برستا قول فراوشى برستار لفظندن مخفف در
وسائر تفصيلى انده مذكوردر رم پرما بار عجمى وسكون
را ايله فايغنو لو غمناك معناسنه در برنا يكت شاب معناسنه
رو پروا طاقت وفراغت وميل وبوس واكاه ونصيب
وقولايي آسان ومهالات يعني باك داشتن معناسنه
شايع در شمس فخري جهان شدست باحسان ومعدلت
شغول كه نيستش نفسى درجهان بكس برواره اسي
پره آسيا دكرمن بري وجرحنه ديرلر زهلي برهليا
رازيانه تخمى هيلى برهيليا مثله زق بزتا باغ تكاكي كه
هنتوز بتمش اولا وصو بندى برغاب معناسنه بس
بسا انجه ونجه نيجه ديمك اولور بيت نه هر بودن كه

نبجا • تنجال • نبجال • تبجال • پيجال • پيجاله • بيجال • ترجال

پداسبا • بره اسبا

پيدا • افودا

پرستار

برنا • برنا

پرنا • برناه

بالوا • بالوايه • بيرم • بيرام • سنج
كرونه • بريوله • كر بوله • ابخ
بريوت • بالو • لغيثم • كيفى
كريونا • سغداك

بنا • بنا • بايا • بيبا

بیندي درونش همچنان باشد • بسا حلوای صابونی که زهرش
در میان باشد • فاضل محقق دقایق الحقایقده بویله تحقیق
وتدقیق ایتمشلر که بسانك • آخرنده کی الف تمنا ورده کی •
تمنا الفی وبهانا ورده کی بهانا الفی کبیدر معنای نسبته دلالتی
واردر بسی لوك آخرنده کی یا داخی یاء نسبتدر • یکی نوك
آخرنده کی یا کبی لسان فارسیده یاء نسبت کاه اولور القله
افاده اولنور کاه یا ایله بسا ده دیرلر • بسی ده دیرلر
نته که بو بیتلردن ظاهردر • نظم چه ناخوشی بود دوستی
با کسی که مایه ندارد ز دانش بسی • بسا روزمند که افتاد
سخت • بسا فتاده را یاوری کرد بخت • بو محله متعلق
بس وبس لفظنده بعض تفصیل واردر سغده پس فودا
یارن دکل بوی کون معناسنه بغاردسبی عورت
ومخنث اوغلان کبیت بکبنا اکا برو زوسای قومه دیرلر
ال هلاء مکروه بنتشدر ملك عربیدر فارسیده داخی چوق
استعمال اولنور لقب بلقبا ولایت کفارده بر شهر آدیدر لم
بلما قبا اولان نسنه دیرلر ندو هندوا بالباء العربي
والعجمي قبجی دیدکلری بیرا قدر که اجیلیغ تره کبی در •
اما بر اغی تره دن ایریدر هم بها قیمت ومقدار بیت
بند باکم از یرو نراز دها • بدین سای دری راجه باشد
بهاء عربیده کوزللک وکوزل اولماق • وبرایش ایله خوایلمک
وبرسنه ایله انس طوتمق معناسنه کلور هنی بهمنا بهمن
ابیض • وبهمن احمر دیدکلری ایکی ادویه یه دیرلر بهمنا
اینلو ویصی عریض معناسنه بیت در تنکنای معرکه هلاکم
دار وکیر • بیدا نشود که مرد کدامست وزن کدام • مقابلی باء
بجمیله • پنهان درکه محقق معناسنه در • کاه اولور بیدا مقابله
سنده نهان استعمال اولنور که معنای خفی در نته که بو بیتده
واقعدر بیت بکفت احوال ما برق جهانست دمی بیدا ودیکر دم

نهانست

نهانست • ضرورت شعر اقتضاسندندر • مخفی ایله خفی نلك
فرقی واردر • مخفی ده اختفاء غیرك فعلی ایله اولور • خفی ده
اول معتبر دکلدر • اشکاره که ظاهر • معناسنه در بیدا که
مظهر معناسنه در • فرق بورادن ظاهر • اولور • مظهرك
ظهوری غیرك فعلیله اولور • ظاهرده اول معتبر دکلدر
باء عربیله بیداء بیابان معناسنه در عربیدر •

الباء المکسورة

ریخو بریخوا بریخ آشی بی بیا امر کل دیمك اولور • وباریه
یانمش آکسی یابی بیاسا اسابیدن لفظندن امردر • دیکلن
معناسنه بیت حدیث چون وچرا دردسر دهد ای دل •
پیاله کیر وبیاسا ز عمر خویش دمی یشو بیشوا هرچاعنکر
اوکجه اولانی که اکا اویارلر مقتدا وعزیز ومحترم معناسنه
بو سببدن امامه بیشوا دیرلرشی بشیا صدرخانه یه دوشنهك
کلیم وقالیجه جامع الفرس صاحبی قابله معناسنه
نقل ایلدی بو معنایه غیری آدلری بازاج لفظنده •
مسطوردر دربن بیتا زیاده کورر معناسنه در • زیرا
مبالغه صیغه سیدر فاضل محقق • دقایق • الحقایقده
بویله تحقیق • وتدقیق ایلمشی که لسان فارسیده کوزه
کورس کورماسون چشم دیرلر • تمییز قصد ایدیجك
بینا نابینا ایله تقیید ایدرلر • کورر کوزه چشم بینا
وکورمز کوزه چشم نابینا دیرلر • نالسان فارسیده کی
دکل معناسنه در • نابینانك معنای ترکیبی بینا دکلدر
دیمکدر • بینا مرکبدر • برجزوی بین درکه اسم فاعلدر
کورجی معناسنه • دیدندن ماخوذدر • خلاف قیاس
اوزرینه جهان کورجی یه جهان بین دیرلر بیت سکندر
روزی ابینه سن آیین • پس اولدکه سن جهانکیر اول
جهان بین • بیرجریده • الف درکه لسان فارسیده وصف

جبلی ایله توصیفك ادا یتدر معنایی بین حقیقتده جشمك
ایجنده اولان برعضوکه حالیدر جشم ایله اول عضوك
اراسنده اولان علاقهٔ خلقیه یه دلالت ایجوندر جشمك
وصفی اولان بیناکی الف مذکور

الباء المضمومه

ب بُبا بیرنوع آشدرکه جوبان وبیا بانیلو طاغ باشنده
بیشوررلر بوبا لفظندن مخفف درت بتا ایی تب دیمکدر اولور
صنما معناسنه وقو بکذار معناسنه بومعنایه اول فتح تا
ایله داخی لغتدرتی بتیا توبه معناسنه خار بخارا بخاردن
مشتقدر آتشی برستلی دیلنده مجمع علم دیمکدر وبرمشهور
ولایت آدیدر بزبرا کسکن وکسیجی بران معناسنه رت
برنا فتح باایله برنا معناسنه غیری اسامیسی انده یازلمشدر
ستان سر بستان سرا اوده اولان بستانه دیرلر بیت
حافظ توجام جم نشت آسی بشت آسیا دکومن تبکی که
بکا براغاج آدیدر ننك بنکا بنکاه لفظندن تخفیف
اولنمشدر بوکه باب وادیه قبیله معناسنه وعی بویا
برنوع طعامدر بیا معناسنه ددی بوریا حیوکه ترکیده
سازدان دیرلر وساز وقامش معناسنه وشی بوشا
باء عربیله فکر واندیشه معناسنه وشی بوشا باء عجمیله
جامه ولباس بوغر بوغرا معروف خمیراشی که اصلنده
اعجام طعامندندر بوغراق داخی دیرلر وی بویا باء
عربیله بوییدن لفظندن صیغهٔ مبالغه در لفظی کبدر
زیاده قوقوجی نسنه برجزئی بوی در قوقو معناسنه برخریده
الف مبالغه در وی بوبا باء عجمیله بیلکن دیمکدر بویان
معناسنه بوبیدن لفظندن صیغهٔ مبالغه در لطیفی عشق
کرد اهل عشق را پویا بلبل از عشق گل شده گویا تویالبی
لفظی کبدر بوی ایله الف مبالغه دن هم برها

بیا • بوبا
پرا • بران
براه • بران
مطلب جام می بخواه که بی
بوده قول بلبل مستان سرای جم
بنکا • بنکاه
بوغرا • بوغراق
بویا • بویاق
پویا • پویان

بوریا — مولانا منشی ... الفاظ اندر

باء عجمیله صورکون جلدشور معناسنه **نوع اول التاء المفتوحه**
تاء انتها غایت ایجون بیت انم که یکدم ارتکد وتا زم
شکیب نیست • تا یکه ومدینه نکیرم حسب بنیب • ترکی دلده
تا بومعناسنه استعمال اولنور بیت جبی سحردن هرکون
اولوردی صوا شی اخشامه دك • برصدا اولمشدی عالم
رومدن تا شامه دك • ابتدا ارغایت ایجوندر کلورمتده معناسنه
بیت تا شدن حلقه بکوشی درمیخانه عشق هردم ایدعمی
آز نوعبارکه بادم • ترکی دلده ده تا بومعنایه استعمال
اولنور بیت تا بویکله بوبلك سرو وسمی او لمشدر
غایت غرض معناسنده استعمال اولنور بیت بفرمود
تا رخشی را زین لتسند • دم اندر دم نای رو بین کنند
ترکی دلده ده تا معنایه استعمال اولنور مثلا دوکر
تا اوصلنه دیرلر مقام تهدید • وتحذیرده ده • که صفنی
دیبجك یرده استعمال اولنور بیت تا نکنی خدمت سلطان
دیر • بتیغ وسنان رو بداز اندام شیر • مادام معناسنه ده
کلور بیت تا جهانست صدر عادل باد • فیض جود کی جو عوال
شامل باد • استمرار مراد اولنور • تحدید وقت مقصود
اولنماز • حلبی تو قیت ایجون کلور دیدوکنده اصابت
اتمامشدر • تا که معناسنه ده استعمال اولنور بیت
لعب از عرف عامه تا جدین داشت علط کفتم نداتم تا جدین
داشت وکاه اولور شرط ایجون کلور مثلا بحرا تا نونایی
من نبا بیم دیرلر • اما تات معناسنه تانك اصلی تا بدر اخرندن
با حذف اولنمشدر بیت بشت دو تای فلك راست لا
شد از ضربی • تا جو تو فرزند نزاد مادر ایام را • وقامت
معناسنه اولان تانك اخرینه برها کتوررب تاه داخی دیرلر
تاء ساکنه که اخر کلمه یه لاحق اولور تو لفظندن مخففدر
که ضمیر خطاب در اسملك آخرینه اولاشور

مضاف اليه اولور جانت سنك جانك • يارت سنك
يارك ديمك اولور • اصلي جان يارتودر • فعلك
آخرنه اولاشور مفعول اولور ديدت كوردي
سني ديمكدر • اصلي ديد ترادر • افصح بوددكه تانك
ماقبلي مفتوح تلفظ اولنه ابن يمين بهره از مملكت هست و
نصيبي از ديو • ترك ديوي كن و بكذر بفضيلت ز ملك كاه
اولوركه ضرورت وزن ايچون ساكن اولور بيت علت
روز و شب خورست بقين جونه كزشتي نه آنت ماندنه
اين آخرنده حرف الف اولان كلمه يه اولاشسه ايكي وجه
جائزدر ساكن اوقومق نظامي بدانش كوشي ناد نيات
بخشنده تو اسما خوان كه تا مغنات بخشنده عنصري تا بسحر
هرشبي از لي ورد دعات • كرده زعفران سبحه
نبات مهين • وما قبلنده بر ياء مفتوحه زياده اتمك بيت
كردلم راسر سوداي سلامت بوري نشوي سلسله برورد
كيسويت • وياي مفتوحه تلفظ اتمك كمال اصفهاني
نكركه دوستيت را بهاجه بكشد خوده • جو دشمني ترا دشمنت
بجان بخرد • وساكن تلفظ اتمك • وياي مصدريه دن
صكره بر يا داخي زياده اتمك بيت راسيبيت رانشايه
طعنه كردن نشاخ سرو • كاه كاهي اردم هر كز نفس جنبانيه
نه • آخرنده حرف علامت اولان كلميه لاحق اولسه افصح
بوددكه ما بينلرنده بر همزه مفتوحه زياده اولنه خوا جه
نيست بي روي تو ميل كل وسرو وسمنم • تا نشوم بنده
ات ازاد رسن وجمنم • وكاه اولور ضرورت وزن ايچون
ياء علامتي حذف ايدرلر شمس فخري زر و يا قوت
ولعل اندر خزينيست • نه بينند روي كيسه نه شبكوه
جمعني الف ونون ايله ايدرلر كمال اصفهاني طناب عمرتان
اندر سلامت • بهم بيوسته باد اتا قيامت • كاه اولور

رابطه يه لاحق اولور كمال از عمر اكرت نصيب باشد ه بايادر سيه
كمال روزي اب تايا طبق وتوه ديدكلري نسنه كه ايچنده
بالق وطوغن قاوورلر وساير طعام پشورر لر انسي
تاقبيا براو تدركه دريابيسي ديمكله مشهوردر لسان
يونانيدر • مغرب عربي دزيابسي دير لسان بربريده آزريس
ديرلر • ذال معجمه واخري سين مهمله ايله درشت مل
صاحبي بويله تصحيح ايلمشدر • راز يانه يبراغي كبي يبراغي
وطاروجيچكي واردر • اوزون ويوغون كوكي اولور
الي شيشورر وقوصدورر • وغايته مسهلدر طلالر ده
وضمادلرده مستعملدر • طاشره دن استعمال اولنمق يكدر
صوقده حاصل اولان مرضلري ووجع مفاصلي دفع ايدر
خصوصا كه يا غله برورده اولمش) ولاب تباقو وازهل
ديمكدر بكذار معناسنه • بو لغت اولي فتح وكسر وضم با ايله
كه ثاني حروف تهجي در • مرويدر • دورت وجهله استعمال
اولنور بدكل آتبي تبرك آسيا دكرمن دنشكيسي وتوقمق
ودشكي دشمك • وكجرك • آي كه دولكرالتلرين تندر
وطاشي دلدجك كلنكه داخي ديرلر • ره ترا بويك يوكسك
ديوار كه بهرسنه نك اوكنه جكلور شمس فخري محيط هركرد دولت
جمال ذمي ودين • كه سد عدل تو كياجوج فتنه راست ترارس
ترساكا فولك موحدنه ترسا شركنه كبر ديرلر • نعيم مقامنده
كبرو ترسا ديرلر نظم اي كريمي كه از خزانه غيب • كبرو ترسا
وظيفه خور داري • دوستانرا كجا كني محروم • كوكه با دشمنان
نظر داري رف و • ترف و فا ايله قورقلي طعام رقو ترقوا
قاتله قورداشني ديدكلري علت عربيده شربي معناسنه
رين و • ترين دا غربيشه اشي كه كشي ايله بيشوررلر وترخانه
اشي ترينه وا داخي ديرلر ذده آسبي تنزده آسيا دكرمن
جاتلداغي ذرو تذرواه اول زاء عربي بعده زاء عجميه

تاپا • تابه • تاوه • توا

تافيا • تافيا

ترقوا • تبشرم

ترين واه • ترينه واه • ترز

ترزواه • تذرو • تذرو

تذروه

سوگلونه دیدکلری قوش تذرو معناسنه عربیده تذرج ف
تذرجه دیرلر ومشکلات سامیده تذرو دج خروس دشتی
معناسنه نقل اولنمش زه آسی قزه آسیا دکرمن اولچکی
قفیزه معناسنه وچاتلدق وادتلق ل تلاه در وش
دیدکلری که دوزی الترلرندن درماشی تماشا معروف
لسنه که ترکیده دخی مستعمل در تکین تنکتا طالق معناسنه
وکلید قوانی وابرشمدن طراجق کیاسینه تنها یالکوز و بتن
لفظندن جمعدر فاضل محقق بویله تحقیق ایلمشلرکه تنها
یالکوز معناسنه اولیجاق لفظ مفرد در تنلر معناسنه اولیجاق
مرکبدر برجزئی تن در برجزئی ها در جمع معناسن
افاده ایدر نته که بو بیتدن ایکی معنی بیله ظاهر در
بیت دی میشدی خرامان چون سترو عقل میکفت خوش
میروی بتنها تنها فدای جانت تنهای اول یالکوز معناسنه در
حرف یا اولنده زایددر امابو مصراعده ع بتنها آمدو تنها
برون رفت تنهای اول تنلر معناسنه در تنها تندن
مرکبدر یا زاید وکلدر لسان عربیده کی مع معناسنه دریالکز
یالکز معناسنه اولان تنها مرکب دکلی ایدوکی بو بیتدن ظاهر در
بیت کر اذ یلک سوی جمع آید سپاه مغرب و مشرق ز دیکر
سوی بس باشد تن تنهای درویشان و توا تاوه وتایه
معناسنه وغ توغا بر اشدر اکثر قرامان ولایتنده قوزی
اتیله ویوغردله بیشوررلر غایتده رغبتلو آشدر ترکیده
دخی مستعملدر بو تیوا شیوه وعشوه محبوبه دیرلر اصح
قول تا مکسور ایله در التاء المکسورة
ل تلاه صیان که طاشی آترلر قلاخن معناسنه تیتیا
عشوه وشیوه محبوب یتوا معناسنه التاء المضمومه
خهی تخهیا سقرق یعنی ترکه و هر یردن بتان نسنه نلر اول
جفوب ظاهر اولدوغی مرتبه یه دیرلر تول سکا وسنک

وسنی

تلاه تلی

تنکناه تنکنای تنکای

توغاه دوغیا دوغوا

تیواه تیتیا

وسنی معناسنه ضبر خطا ایله علامت مفعولدر مرکبدر واو رسمی
اراالقدن دوشوب تفصیل یازلمشدر فاضل محقق بویله
تحقیق وتدقیق ایلمشلرکه ترانک اصلی تور در واو حذف
اولنمشدر تخفیفا حروف علتک اخر کلمه دن حذفی لسان
فارسیده شایعدر مرانک اصلی من رادر رایه متصل اولدقده
منک نونی حذف اولنمشدر تخفیفا اول اوله بو نونک
حذفی رایه اتصاله مشروطدر تو اولسون من اولسون
منفصل اولسه لر واوله نون حذف اولنمز مثلا تو کردی
من کردم دیرلر تکردی مکردم دیمزلر رانک غیرنده ده متصل
اولسه لر حال بویله در مثلا مش دیمزلر منش دیرلر نته که
بو بیتده واقعدر بیت منش تاج دادم زمن سرکشید منش
ینغ دادم بمن برکشید تو ده ده حال بویله در تفصیلی
محلنده اولنمشدر تشکی ترشی کیا قوزی قولاغی دیدکلری
غیر تغبی سید غازی بیزی دیمکله معروف براق یومشاق
طاشدر وان توانا کوچلو قوتلو معناسنه واستعاره
طریقیله غنی اولانلره اطلاق اولنوروی تنوتیا
معروف نسنه که کوزه چکرلر کحل معناسنه ول تولا اول نسنه
اق بزی انکله اصلا درلر ترکیده ده مستعملدر

نوع اوله الجیم المفتوحة

آخر کلمه ده جیم ساکن علامت تعریب در هر اسم عجمینک
که آخرنده ها علامت اولسه تعریب اولندقده اکثر
بودرکه اندن بدل برجیم ساکن کتوررلر مثلا املج
وبابونج وراز یانج وبنفسج کبی اصلده یعنی لسان عجمیده
امله بابونه رازیانه بنفسه ایدی کاه اولور که اول
هادن بدل برقاف کتوررلر بارق وباشق وفالودق
کبی که اصلده باده وباشه که انجه قوشدر وپالوده ایدی
وکاه عجمی مطلقا تعریب اولنسه جیمه ابدال اولنور جلنار

درکه

تغبای تغبر

دجنبر ودجكنبين و و نرجس ولجام كبي كه اصلده
كلنار وكرز وكلنكبين و نركس و لكام ايدي جيم
عجمي تعريب اولنمسه صاده ابدال اولنور جين وصين كبي و زا
عجمي داخي جيمه ابدال اولنور لاژورد ولاجورد كبي
وكاه اولور كاف عجمي دخي جيمه ابدال ايدرلر جوهر وكوهر
كبي وجيم عجمي مفرده كه مكسورا ولا غير ذوي العقولدن سؤالدر
مثلا چه كبي كه نه ديمكدر آخرنده هاء غير ملفوظ ايله عربيده
ما معناسنه در كه استفهام ايچون اولا حروف روابط اولا
شمارلوا ولدقده اول هاء غير ملفوظ يايه ابدال اولنور مثلا
چيست ديرلر وكاه اولور ما بعدنده كلان لفظك اولن اسكان
ايدوب بونى اكا اولاشدررلر سنا يي توكه در نيه كلك و
انفاسيي جهره را ارنقاب چه شناسيي جا بر محل و مكان
معناسنه واخرينه بريا كتورب جاي دخي ديرلر ابسى جابلسا
منتهاى مغربده برشهر عظيم در ابلق جابلقا منتهاى شرقده بر
سواد اعظم در ارب چارپا درت اياغي اوزره يورويين
حيوان ارو چاروا مثله لسان فارسيده واولده يا ارااسنده
تبادل وتواضي وادرو يغما تاراج معناسنه دخي نقل اولنمشدر
ايي چاكميا برشهر ادبدر انفني چانقراجان ارتورخي ديمكدر
زجرا جيم عربيه وظيفه ونفقه وكدا معناسنه عربيدر چترا
جيم عجميله اوتلاقور كلاه معناسنه بيت كاه چرا خورده
اين مرغزار شير جهان خور قتار اسپار جريدندن
ماخوذدر جريدن اوتلامقدر واوتلامق معناسنه
واوتلابن طوار وجريدندن صيغه مبالغه فاعلدر ع
چرا چراي جهانست مردم وحيوان وساذق معناسنه
غز جغرا جيم عجميله يا يقوشه بكزر بر كوشدركه چكا
طويغار قوشي عربجه قبره ديرلر كنيتي ابو المليح در وغوغا
وبرامزلق معناسنه لدري جل دريا دكز آورتاسيي

چارپا چاروا
چارپاي

چكا چكاوك
چاو

لس جلنا قوغايه طاقلان اغاج ليب جليبا جيم دها جميله
حاج كه نصاري طبادر صليب معناسنه م جما صراحي
لغت پهلويدرند جندا جند معناسنه كه عددن سؤالدر
نيجه ديمك اولور ومقدار معناسنه دخي استعمال اولنور
قاچ ديمك اولور جند لو جندا ماكيانه ديرلر ند عصي
جند عصا دكنك اوزونى ديمكدر الجيم المكسورة
زجرا ايچون لم معناسنه ونيشه ديمكدر مقام تعليلده
استعمال اولنور ونيه ديمكدر مفعولدن سؤال فاضل
محقق شويله تحقيق اتمشلر كه جرا جيم عجمينك كسره سيله لفظ
مركبدر بر جزئي چه درنه معناسنه عجم نشنه درديا جك
يرده چه جيز بست ديره برجريده را در لسان فارسيده
شول معنايي افاده ايدركه تركيده اندن ايچون
ديمكله تعبير ايدرلر مثلا الله ايچون دياجك يرده
خدارا ديرلر نته كه بو بيتده ظاهردر بيت خدارا داد
من بستان ازواي شحنه مجلس نه كه بي باد بكمان خوردست
ماسر كران دارد مفرد اتنك معاني مذكوره يي مقتضاسنجه
چرانك معناسي نجوندر نته كه بو بيتده ظاهردر بيت
چرا روز جنكش نكرد يد بند كه تا جنش سير بود وتحشش
سمند ع چرا كاري كند دانا كه بازآرد پشيماني اما اصلي
چه اولوب عند التركيب ها ساقط اولمش اولبجاق
جيمك كسره سيله تلفظ افصحدر زيرا نه معناسنه اولان
چه مكسوردر كلمه رانك معناي مذكوري عربيده كي
لام تعليل معناسنه در لسان فارسيده مذكور كلمه
غالبا ادات مفعول اولور مثلا زيد راكو ديرلر
معناسي زيده سويله در زيد را بزن ديرلر
معناسي زيدي اور ديمكدر رانك ساير معناسي
محلنده مذكوردر راغب جراغبا اولدركه چراغ انك

دبا

چراغبا چراغپايه
چراغبانه

اوزرنده. بانزول جلا صيقل عربيده رنطيان جنطيانا ايوه دنيمه
برنبات معناسنه لغت يونانيدر هجهانه لرديمك دره ب
چهل پا فوق ايا قلوجيان ديو كلوري بوجك كه حشرات
ارضدندر. اياقلري چوقلغندن چهل پاه صدپا
هزارپا ديرلر. بزوچيزوا جيم عربي دروزاء عجيله كري
عربجه قنفذ معناسنه. وشوهب وانقد. اركگنه ديرلر
انواع واردر. كينيتي. ابو المدحجدر. اساميسي كنارده
مكتوبدر الجيم المضمومة ب زايده جبا فارسي
لغت لوده جمعه ارتهسي يعني سبت كونندر ديرلر ديمشلر
قاموسده الجبار يوم الثلثاء ديمش الي جدا ايرو
زغ جوغا اموكلي طاس وبس جوبنا ودبي عربجه سفن ديرلر دي
جويا ايستيجي معناسنه قاعده بودركه امر صيغهسنك آخرنه الف
لاحق اولسه صفت اولور امرك اخرنه الف ونون لاحق اول مبالغه
قصد اولنور فاضل محقق بويله تحقيق ايلمشلركه بوطيقه
لسان فارسيده مبالغه صيغهسيدر. بويادد ودويادد
وكويادد. وبونلرك امثالنده مبالغه معناسي واردر
آخر كلمهده الف اولسه صيغهنك علامتيدر. ديبادد
وشكيباده ودواده. اولان الفده اول الفدن
مفهوملرنده معناي مبالغه معتبردر. كاه اولور الفدن
صكره نونده زياده ايدرلر دوانديكي وخنوانده كي
وزبرانده وخيزانده وافتانده كي كبي. بونلوكده
معنالرنده مبالغه واردر

نوع اول الحا المفتوحة

حق بودركه لسان فارسيده حاء مهمله كلمز واوكله متداولدر
واستعمال اولنور يا عربيدن. ياغيري ديلدن منقولدر
ويا تحريفات عوام قبيلندندر. ليك بعض الفاظ حاء
مهمله ايله لسان فارسيده كي شايعدر لازم اولدي كه
نقل اولنوب شرح اولنه اشبو حاشا كلمه تنزيهدر

جهل پا. جهل پايي
صدپا. صدپايي
هزارپا. هزارپايي
غشپا. ديوپا. ديوپايي
جيزوا. خارپشت. جبرو سغر
سغر. سوو. ريكاسه. ريكاله
شكاسه. زنكاله لا شبكادون. سكنه
تيسي. سكنه. تشي. شكر. تيستي
سركر قوغز ييرق اولور برنوعدر
سكنه مثله. عربيده اركگنه ودستنيه شاملدر
شبهه اولور
مثلا دانا. بينا. بيلجي
وكورجي ديمكدر صفت صح
جوب سا. سوهان
جوب ساي
جرغا. جرغه. جرغانو
جرغه

ابراقلق

ابراقلق يعني بعد وايرولق استمكدر بيت حاشا كه من بموسم
كل توك مي كنم. من لاف عقل ميزنم اين كاركي كنم. وهم براوت
آدبدر رطب يابس قاتنده معروفدر الحالا اسمدر كه حالده دي يمك
اولور الي حاليا مثلا بونده تاكيد زيادهدر بيت عاقبت
منزل ما وادي خاموشانست. حاليا غلغله در كنبد افلاك
انداز حاما ام حاما اوزاننده ر. ايكي دورلو اعتبار اولنور
حامار صغيره واردر كه ايكي مثقال دره. حامار كبير اوج
مثقالدر بر حيذا كلمه مدح ونعم معناسنه كه كوجك ديمكدر
ومقام تعجبده وضع استعمال اولنور نه عجب معناسنهدر
صو يا قيا كلري كرتكله كبيدر افتاب برست ديرلر مثلون
طبيع اولان لمسنهلري بوكا تشبيه ايدرلر حلوا مشهور
صام كه انواعي واردر كنيتي ابو ناجعدر

نوع اول الخا المعجمة المفتوحة

خانك مخرجي دره هانك منضم اولدوغي يرده در بر واجلدن
اكثر بودركه لسان فارسيده خاء مفتوحه ومكسورهدن
صكره ضمهيه اشارت ايدوب واو رسمي يازرلر شويله كه
هركز تلفظده دخلي يوقدر. خواب. واستخوان
وخوبش. كبي خاجيناسي خابيده معناسنه. ووصف
تركيبي درشك خاديرلر حافظ بوم كفتي وخرسندم
عفاك الله نكوكفتي. جواب تلخ مي ربيد لب لعل شكر
خارا رخارا طاشي جنسندن بر نوعدركه شوت وصلابتيله
مشهوردر بيت سركشته منوكه جون شمع ارغيرتت بو زد
دلبركه دركف اومومست سنك خارا اخري ها وعلامت
ايله خاره وضع لغتدر بيت نكرفت دردنو ناله حافظ
بهيج رو. حيران آن دلم كه كم ازسنك خاره نيست.
الف كه علامت صيغه مبالغه اولميه كويا وجويا
وزيبادكي الف كبي بلكه نفس كلمهدن اولان هاساكنه

اوزرانده تيهت لفظنده كلي
تفصيل واردر مناسبيله تحرير
اولنمشدر
حاجا تيب افتاب برست
صودن بيت
خارا. خاره

ايله ارالرنده مبادله اولور • اشكاره ديرلر • اشكاره ده
ديرلر خاراده • خاره ده ديرلر • وصريرصافيدت برنوع
قماشدر • رضو خرخدا تنكري دوه جكي ديوكلري رم
خرما اشكيجي يه ديرلر ستو خستوا اقرار واعتراف وقابن
آته خستو معنالرنه ل خلا تازه اوت كياه برمعنا سنه
الخا المكسوره بوخيوا توكرك بزاق معناسنه عربجه
الخا المضمومة
دخدا تنكري تعالى جل وعلا علم خاص در • غيره اطلاقي
جايز دكلدر • اكرچه اصلده صاحب • ومالك • وعزيز •
معناسنه در • لكن حقيقتده صاحب ومالك • وعزيز
مطلق الله تعالى در • الحق غيره صاحب اموال • ومالك املاك
وعزيز ملك • ديمك مجازدر • اول اجلدن واجب الوجوده
مخصوص اولدى • كثرت استعمالله علم خاص اولمشدر • شويله كه
حق تعالىدن غيريه خدا دينلسه ايجمه دين كفر لازم اولور ديديلر
الا مكركه معناي تركيبي مراد اولنه كه كندو كليجي ديمك در
بيت آمد بر من كه من رسولم • كفتم تو برو كه من خدا آيم
يعني خود اينده ديمك اولا ننه كه خوش آينده • وبنهان
اينده • وياجك يرده خوش آ • وبنهان آ • ديرلر
ويا برشيء خاص ايله تركيب اولنه ده • خدايي • وخانه
خدايي كبي شيخ سعدي خانه خدايي كردز برج كبوتران
هكشاي وياهكش كه بمرديم ازقفس • وبو محله مناسب
خداي لفظنده بعض تفصيل مذكوردر ده جز رها
كسور بجدرم خرما معروف ميوه كه اعلاسيه • وغايت •
الطيف طيبيته ده اولور كنيتي ابو عون درشكر
خنكاطوترق كه انكله اوت ياقرلر عربجه حراقه ديرلر •
قال الجوهري في الصحاح الحراق بالضم وتخفيف الراء
ماتقع في النار عند القدح و العامة تقول بالتشديد

شكم

دكد خركدلو مثله

خيوا • خيو • خيو

زكاب • نكاب

شكم خشكا مثله شكمان خشكانا بعد الطعام تبريد اسنان ٤٤
ايجون يوكلري اتمك پاره سي لك سوخنك سواخوش ومعتد ل
سوان خنيا صاغوصاغمق وابرسرومعناسنه خنياكر لفظنده
مخفف در • اسوي ذرامشي جهان بانك خنياكرفت • ربس در
كشور زر باكرفت • وتركيده اوزان ديرلركه اوزون اوزون
تركيلر ايولر لرواجه بنرخواجه سرا اسرايي اغاسيكه
سرايك حفظ وحمايتي اكا متعلق در ورخو را بيالن
اكول معناسنه صيغه مبالغه در خوردن لفظندن واو
رسميدر درصل خوصلا بويك كلر وصول خوصولا
بويك كرتنكله رشي خوشا خوشه معناسنه كه اوزمك وخرمانك
وساير انوك كبيلوك صالقمي وبغداي واربه واللولك
كبيلك ياشي عنقود وسنبله معناسنه وف طوقا قوبت
معناسنه وته به خون بها قان بهاسي • ديت معناسنه واه خواها
ديبجي طالب معناسنه واو رسميدر • نوع اوله الدال المفتوحة
دا لغت خرسانده ديوار دبنه ديرلر بهنا لرده بهالو قورد
ديدكلري صريه ده اطلاق اولنور • مرحوم مير حسينه نشا بوري
بو مجاده ايراد اتمشدر بينام امير شيدايانه بين بكوي ار
راه نشين • شيداي تحست ادمن بي دل ودين يار كوزرد
زكنج • ديوار محشي • كوجانب شيداي تحيتيشي بين
اشارتي يار كنج ديوار دن كه خزيدكيجه ياقالور اندن
مرادي ام مراد • درشيدا تحليل اولمشدر جانب شي كه يادر
تحيتيني يعني اول قوريني كه بنا اعتبار نجه ديبده اولان
يعني رايي كوره كه جمع دن كنايت در ا ير حاصل اولور
وعربيده دردوزبج معناسنه دراد دادا تركيده دادي
ديدكلري جاريه در • عربيده حاضنه ديرلر اردا را
كيابنلودن اكا صكره بادشاه اولانك ادبدر •
بومحله مناسب ذو القرنين ثاني اسكندر لفظنده بعض

خشكا • خشكا

خنيا • خنياكر • رامشكر

خوشا • خوشه • خوشاي

مطلب مهارمير حسينه عليه الرحمه

داي

در

تفصیل وار در ودارنده وانبار دار معناسنه ودانستن
لفظندن صیغهٔ مبالغه اسم فاعلدر طوتاغن معناسنه
وآخرینه نون اکتوروب دارای داخی دیرلر آن دانا بلیجی
دانستن لفظندن صیغهٔ مبالغه فاعلدر فاضل محقق
بویله تحقیق ایلمش که دانا بیلولودر بو الف که آخر کلمیه
لاحق اولور معنای اتصافی اظهار ایدر داناٺك مقابلی
نادانلر آن درا تشدید رایله چاك درایی معناسنه
عربجه جرس وناقوس دیرلر ویوکرتلی دیدکلری دیکن
اکثر بودرکه بمیشنه اطلاق اولنور طبیبلر علیق دیرلر
آخری انفسدر داخی لغت در آن درا با تخفیف مثله
وایچروکل دیمکدر وسو پرنذی ردی در د باه
نقریس زحمتی رد بندب دردبند پا مثله رو دروا
معیار جمالی صاحبی اصلمش معنانه نقل ایدوب بو بیتی
انشا ایلمش بیت خدا یکانی وش منشهی که دشمن او
رغم همیشه بیلك تارمو بود درواه سایر ارباب لغت
متحیر وبرابیشه حبس اولمغی معناسنه روایت اتمشلردر رو
رب دروازیا دربند بکجیلردر واز بان لفظندن
مخففدر رروزر دردزا چاك درامعناسنه تشدیدر
ایله روز دروزا نشلدری دریا دکز بحر معناسنه ستاتی
دست آسیا ال دکرمنی ع دغا اوزون الدامقده
استعمال اولنور دغل قلماش معناسنه صحاح عجم
صاحبی قره توز معناسنه نقل ایلدی لوآسی دلو آسیا
دکرمن سبدی م دما نفس صبر ولغی که طورمیوب
کف کف صولور عربیده هث دبهر وقطع ودیو
ونسمه دیرلر وتوی اور برمك اقشعرار معناسنه
ند دندا یاوی قولنمش ضاله معناسنه ندان آسی دندان
آسیا ازو دیشی تاب معناسنه ه دها زیرك عربیور

یرمن

دراه جرس دراه در
دروزاه دروزاه
درایی
دردپاه درد بند پا
درد پای درد بند پای

یرمن دیومنا روایت ایدرلرکه برعظیم کلسادر ابجنده
سال خورده معتبر ریاضت کش کشیشلر اولوب اول
دیرك در ودیوارنده اوچ یوز آلتمش بیغمبرك علیهم السلام
صورتلری رسم اولنمشدر

الدال المکسورة

رازن درازنا اوزنلق واوزون ننجه دیمکدر کر دلبرا
کوکل آلان وای دلبر دیمکدر لوب دلبربا کوکل قاپیجی
کوزل نکش دلکشا کوکل اجیجی ه خرده خدا کوب لتخداسیه
دکوی صاحبی بب دیبا اطلس وبرجنس آلتونلو قماش
دیرام رکبه دیر ایله آدن دیرکیج آ آمد ندن امرایکن وصف
ترکیبی اولمشدرع بسا دیراکه خوشتر بکنداز زود یکب
دیك پا ساج اباق بوب دیوپا اوزون ایقلو بویك
اورمجك عنکبوت معناسنه شمس فخری فصم ملك نور
بوپا آسایی درهوا باد دایما درواي وچیاب
ضد پای معناسنه ومحکم مزاجلو یکشلو وقوجه بود آرو
دیودار وا برنوع آردج اغاجیدر سوی جیقار شیر
دیودار وادیرلر انلاج ولقوه علاجلرندن والکتر خار
عصب مرضلرنده بوندن احسن وافضل دار ویوقدر
داروپا بودر وبعضلر خیار اغاجی دبعضلر صنوبر
هندیدر دیمشلر بوفرس دیوفرسا اوجق طوتمش کمسنه
مصروع معناسنه بوقرس دیووسا مثله

الدال المضمومة

دن درنا موضع معناسنه ز دآفشی درد افشا هر کوردوکن
اوغرلیان اوغروتی دنیا بوجهان واوبکه کوکك اصلده ۷
عربیدر فارسیه داخی شایعدر وسادات اعجام اماله
ایله دینی دخی استعمال ایدرلر موسی وعیسی کبی ولسان
عربیده دنیا بردیکز معناسنه وضع کلور ر دالب

درازنا درازنای درازنه
دلربا دلربای
دلکشا دلکشای
دیك پا دیك پایه دیك پای
دیك پا دیوپای درند
دیوپا دیوپای دیودارو
دیودارو دیودارو دیودارو
دیودار آردج آوزین
تاج سر وکرسی
آورس اورس اهل
دیوفرسا دیوفرسای دیورس
دیوفرس دیوفرسای
دیوورسای
دردافشا دردافشای دردافشار
دردافشر
دنیا دینی
دیر

دوال پا دیرلر که آدم اصناقندن بیر درلو مخلوقدر
قایش بالدرلوت دیرلر هندوستانده اولور
غایتده بوکرک اولور شویله که آتله برابر یکردرمش
آنلره تشبیه ایدوب عیارلره دوال پا دیرلر
وبعضیلر کندوی کوتورملو که اوروب آیاقلرن
دیو شروب آلتنه الورمش یاننه کلن آدم زاریلق
ایدوب بنی برمقدار کتورسک خیره کیدرسک
دیو تضرعلر ایدرمش بلمینلر انی اسیر کیوب اوموزینه
الوب کتورمک قصد ایدیجک ایقلرن آدملک بیلنه
محکم طولایوب والورن دخی محکم ضبط ایدوب آلتنه ویکی
یوروب وسکرتدروب اولمنجه خلاصه محال ایمش دیرلرد
دوتا ایکی قات دیمک اولور دوتای لفظندن مخفف درویش
دوشا صاغلان حیوان وغب دوغبا توغادیدکلری آشی که
ات ایله ویوغورد ایله بیشورورلر ماستوا آشی توغیدر وغو
دوغوا مثله لسان فارسیده واوله یارلسنده تواخی وتبادل
واردر نوع اوله الراء المفتوحة

را تخصیص ایجون کلور لام جاره معناسنه نته که این شعر
فلان راست دیرلر یعنی بوشعر فلانه مخصوصدر دیمک
اولور سعدی ع خدا براست سلم برز کواری وحلم واکثر
یا علامت مفعول اولور اکاه وای وانکیجون دیمک
اولور بیت ای انکه براند اختهٔ رسم وفارا یکبار فراموش
کمن لفظلرینک مفعوللریدر وکاه اولور علم خاص اهلنه غیجون
حذف اولنور بیت ای دل دربن دیار نشان وفا مجوی
جز دردیار مامطلب دردیار ما اصل نشان وفا مجوی در
وکاه تعدیه ایجون اولور سعدی بشت دوتای فلک راست
شد از خرمی تاجو توفرزند زاد مادر ایام دادبرا زادلارندر
مادرایامه تعدی ایلمشدر را واسطه سیله زایاند معناسنه

وکاه

دوتاه دوتاه
دوتای دوته
دوتو

وکاه اولور تعلیل ایجون اولور از معناسن افاده
ایدر بیت حکمت محض است اکر لطف جهان آفرین
خاص کند بنده مصلحت عام راه ازبرای مصلحت عام
دیمکدر وکاه اولور قسم ایجون کلور بیت دل میرود
زدستم صاحب دلان خدارا دردا که راز پنهان خواهد
شد آشکارا وکاه اولور بروجه زیادت استعمال
اولنور ذکر اولنماسه اصلا اصل معنایه خلل کلمز مجرد
تحسین لفظ ایجون اولور بیت آنکه خلق آفتاب
کوبنوش راستی رابچشم من نه نکوست است راستا
اوکتی ستایش ومدح معناسنه سایر اسامیسی
اندستا لفظنده مذکوردر مسطوردر اهنم راهنما
یول کوسترجی هادی معناسنه هنم رهنما مثله خش
رخشا وبالضم صیغه مبالغه درزیاده بیلدریجی دیمک
رخشان معناسنه شمس فخری جوکشت کارمن ازاهتمام
بخت رواه چوکشت اخترم ازاوج خرمی رخشاهش قب
رخشی قبا جوقال هحو رخش قبا ها زخزا بکون
موج برون داده ودریا درون رسا سین مهمله
ایله جوق کثیر معناسنه عن رعنا اول که کوزللکده تعجب
اولنور خلقه کندوی کوزل کوسترر فارسیده شایع
استعمال اولنان شی بو وجهله تغییر ایلدیلر ظاهر
بودر که صفت مشبهه صیغه سیدر رعونت محبوبلره
نسبت اولنمقده مدح معناسی قصد اولنور وقیفو سز
معناسنه وقحبه عورته دیرلر فردوسی مرا خیره خواهی که
رسوا کنی به پیش خرمند رعنا کنی نک بال رنک بالا
آل رنک و روا درست وبرار ولایق معناسنه
رها قورتلماق خلاص معناسنه

الراء المضمومة

راهنما رهنما راهنمای
راهبر راهنمون رهبر
رهنمون
رخشا رخشان
معا جائزدر
در
رعونته
کم خردی وکم خردشدن
قانون الادبه
منه

دستاي ، رسته ، روستا ، روستاي

ضرب رخ دیا معنایي ترکیبیسی اوزره بر عظیم قوشدر که
کرکدایي قبرآلور راشبانه ایلتور دیرلر رست رستا ، رستا لفظندن
مخففدر ، بعضلر ایچنده بازاري اولان کویه دیرلر دیمشلر
بعضلر مطلقا کوي و بعضلر کویلك ، و ترکلك ، و ایل ،
که شیون کویلودن عبارتدر دیمشلر فاضل محقق ، دقایق
الحقایقده بویله تحقیق ، و تدقیق ایلمشلر که رستا ، مزرعه در
رستندن ماخوذدر ، اکنلکي اعتباریله کویه ده اطلاق اولنور
مثنوي سر که در رستابود روزي و شام ، تا بماني عقل ادبنور
تمام وا ولر روستا دخي لغتدر ، فراغه انتسابلري
اعتباریله کوي اهلنه دستاي دیرلر بیت زانه نمودار عدل در
همه جبز شهري آسوده دستاي بزسو رسوا ملاحت و فصاحت
اولمغی ده رودها بقار سقلر وسان کرشلري دست
روستا رستا معناسنه مثنوي قول پیغمبر شنداي اکستا کور عقل
آمو وطن در روستا وشن روشنا آیدنلو و روشن ، اولان
نسنه و نورلو لمسنه یه دخي اطلاق اولنور و مرقنیشاطکشنه
دخي دیرلر روهنا روهن دخي دیرلر بوخاص بولاد
در ، اندن قلیجلر ، دوزلر ، شمشیر روهني دیرلر ، و بعضلر
بولاد هند بودر دیرلر ، اول قلیجلره ده بو اسمله اطلاق
اولنور نته کم هندك اغاجندن دوزین اوقلره وایرلره
هندي اطلاق اولنور ، و هیمن روهینا مثله و کوهر دار قلیچ
معناسنه ده کلور بیت رعکسی رنك رخ دشمنان او دجنك
که کهر مابد رخشد کهرز روهینا ، نوع اول الزاء المفتوحة
اکر ما بعدنده حرف علت واقع اولورسه زانك حرکتی حرف
علته تابع اولور ، مثلا اکر ما بعدنده الف واقع اولورسه
زا مفتوح اولور سعدي زانکه که نزابر من مسکینه نظرت ثا رم
از افتاب مشهورتراست ، اکر ما بعدنده یا واقع اولورسه زا
مکسور اولور بیت نا زنبنا زین سوسی مردم که خلق ، باتو

روزي

دخي مکسور اولور نته که محلنده مذکوردر اکر واو واقع اولورسه ضم

زا زخا ، زا زخاي

زرسا ، زرسا ده ، زروسای

زرکیا ، زرکیاه

روزي هم سخن بیننده را بیت نانی از خود اکر دخي بخاه ، به که
حلوا خوري ز دست کسان ، اکر ما بعدي حرف صحیح اولورسه زا
مضموم اولور بیت خسرو اهرکبچه از و برسرت آید نه اروست ،
عقل داند که سراسر قضا یي آید از زخ زازخا ایکي زا و جمیله برابر
سوز سخن بد و فحش و مهملات مصراع زا ژ میخواید مخم سرزه
میکوید حکیم رسی زرسا حلیمي سکه سوز التون زرسا ده
لفظندن مخففدر دیمشلر ، نعیتي و سابرا رهاب لغت سکه سز التون
و التون اوواغي ، و ایشلنمدك التون دیمشلر ، وسیلة المقاصد
صاحبي و قاینا مثي کشي ، و التون حل ایدیجي معناسنه ده
نقل ایلمشدرکی زیرکیا بر نوع التون رنکنده ماوتوره هندوستانده
بتر نداست زنبا سنا حضرت ابراهیم خلیل علیه السلام نازل اولان
صحف بعضلر تفسیر ید ردیویلرند و ست زند و ستا مثله نه بیست
زندیستا مثله بو لغت او رسکه وجه اوزره مرویدر تفصیل و اسا مي
استا لفظنده مذکوردر سرکي زیرکیا سنه وکنانده بتر بیش
کبي برز هرنا ک مشهور اولدر عنصري یمن انفاسی تو نجاصبت
نوش دارو کیند ز زسر کیا هم زهما عاشق معناسنه ،

الزاء المکسورة

زاء مکسوره لسان فارسیده حرف دردن دیمك اولور ظرف در
من عن معناسنه از لفظندن تخفیف اولنمشدر ، نظملرده
جوق استعمال اولنور ، اکر ما بعدي حرف صحیح اولورسه زا مکسور
اولور بیت اکر زوزي باستعداد بودي ، ر تادان تنکرو زي
ترنبودي ، اکر یا واقع اولورسه دخي مکسور اولور لحن زه
لحا اول سوز که بشمقیلره و آرکجیلره و سراجلر بیولرده دیکرلر
عربجه زیج دیولر بیت زیبا کوزل و براشقلو و بزکلو رتبتلو
معناسنه اسدي بیاد اشی این بودزیبا ی من که امروز جو پ
هم جاي من بر زیرا انوکیجون دیملك در بو معنایه غیري
اسامي ، از یرا لفظنده سطوردر ، و هر نسنه که برنسنه نك

زه لنا ، زه لناد

زیبا ، زیبان ، زیبای

النده اولایوب زیریا آزرده آتشی پیروز پیروا مثله لسان

فارسیده واو له یا ارا سنده تواخی وتبادل وارددر

الزاء المضمومة

ری زریق آب رونقی عربیدر وزوا خیزر واله سیه وهم

سنه که یوری ودسی دکرمی اولا کمان کروهه یوالغی و

دخی اکا یکز رنه وارسه مجموعنه اطلاق اولنور اگرچه ترکیده

همان خبرده شایعدر وقن زوفرا جوزدک دیه کلرکی

اوت درکه یبانی طراق اوتی دخی دیرلر

نوع اوله السین المفتوحة

سا سا ولفظندن مخففدر خراج وباج که مالک ممالک

اولان پادشاه عالیجاهه زیردستنده اولان حاکم ومرزبانلر

کوندررلر وکلمه نک آخرینه لاحق اولور ادات تشبیه

اولور شکرسا وعنبرسا وغالیه ساکبی وساییدن

لفظندن صیغه امر ووصف ترکیبیدر شمس فخری ملاذ

داور اسلام شیخ ابو اسحق که شاه هند فرستد سوی

جنابش سا بومعنای آخری سا ودر واوی حذف

اولنمشدر فاضل محقق بویله تحقیق ایلمشلر که سا ادات

تشبیه در مثلا سنه تشبیه ایتسه لرسمنا دیرلر اصلی

آسا ایدر نته که بو بیتدن ظاهردر بیت صبحدم چون کله

بند دآه دود آسای من چون شفق در خون نشینده

چشم شب پیمای من کاه اخردن بای حذف ایدوب

آسا دیرلر نته که بوبیتده ظاهردر بیت شفیق کشت

زمانه مرا غلام صفت رفیق کشت سعادت مرا مرید آسا

کاه اولور اولنده الفی ده حذف ایدرلر سا دیرلر آر

سارا عنبر خالص غالبا بودرکه ساحل عمانده برموضعک

اسمیدرکه عنبرک غایت اعلاسی انده بولنور وم خالص

سنه که غیریله مغشوش اولمامشدر جامی جه حاصل زآنکه

دانی

سالخداه

سالخذاه

نامحل

سپوساه

سپوسواه

٢٨

دانی کیمیا را سی خوردانکرده زر سارا ه وابراهیم علیه السلام مک

خاتونی ادیدرکه حضرت استحاقک علیه السلام والدهٔ مکرمه

لریدر الخ سالخدا صاحب طالعدن عبارتدر سالخداه هم

دخی دیرلر لمصنفه ساموتا اوزاندن اوج قراط دردیدرلرکه

بر بوجق غرامادر وغراما بر بوجق دانک یاخود ایکی دانک در

در سادا بردکه اکه آغزندن دوکلان حرزه درسب

سبا یا عجمیله سویرندی توزیچ سبا باء عربیله برشهرولایت

آدیدرکه یمنده حضرت بلقیسک تختگاهی ایدی قرآن

عظیمده قصه سی مذکوردر یوسف سپوسا باء عجمیله عبارت

خراسانیدر هر اشیه وهرسیه ومکر وترانش قره حصاریه

کدی معناسنه کلور دیمشی صحاح عجم صاحبی مطهره هم

وبکره معناسنده نقل ایلمشی پوسو سپوسوا مثله جامع

الفرس صاحبی بعض لغتده کپکدن اولان انثه دیرلر دیمشی

عربیده ظن یره درلر ختو سختوا کیبا که شیر دانک ایچینی

قیمه ایله طولدررلر د سرا سرای لفظندن مخففدر اوخانه

معناسنه اکثر پادشاهلر ووزرا اولدوغی یرلرده استعمال

اولنور فاضل محقق بویله تحقیق ایتمشلردرکه عرب

دار دیدوکنه عجم سرا دیر بیت بیزاوله کل یوزلینک کوبینی

برستان سرا کوردک کم اطرافنده بیزم کیبی بیک دستان

سرا کوردک بستان سرادرده اولان بستانه دیرلر

نته که بو بیتده ظاهردر بیت حافظ توجام جم مطلب

جام هی نجواه کین بورقول بلبل بستان سرای جم واز بینه

بریا کتورب سرای دخی دیرلر بیت سپیده دم که شدم

محرم سرای سرور شنیدم ایت توبوا الی الله ازلب حورد

سرجا صور معناسنه مرازفت سربرفتا صحاح عجم صاحبی

بوررکن اشکی طوار سر رفتار معناسنه دیو نقل ایلدی

ره رفت سرورفتا مثله سرگز سرگزدا برمرضودر ادملک

سختوه کیبا سختوه کیبا

سرا سرای

باشي جكر عربيده سدر • ودوار • ودوام • ديولر •
رم سرما صوق وقيش • عربيده • قر وقره ديرلر • سرنا
بوزا ورمق اويوني كه بعض يرلرده • سرسكه اديري ديرلر
دو سروا سروا ز لفظندن مخففدر باشي اصوق ويلانجي
كزوب معناسنه • وافسانه ويلان سوز بومعنايه شين
معجمه ايله دخي لغتدر • وآشكار اسوز • واري سر وا • •
معناسنه شمس فخري علو پايه قدر شي آزان بلندترست
كر فكر هميجو مني اندران كنشر سروا • سزا لايق وعوض و
جزا معناسنه صحاح عجم صاحبي جاره اق معناسنه دخي
نقل ايلدي فاضل محقق • بويله تحقيق ايتمشلركه سزه لايق
معناسنه در • ناسزا انك معناسي لايق دكلدر بيت
ناسزاي راچوبيني بختيار • عاقلان تسليم كردند اختيار
مصراع ثاني جزاي محذوفك تعليليدر • جزا انك منزلنه
تنزيل اولنمشدر • جزا كندوسي تسليم كي در • حذف اولنمشدر
تعليل مذكور اكا دلالت اتدكندن اوتوري • تمام معنا
بودر • تسليم ايله كه عاقللر تسليم اختيار ايتمشلردر قوي
سقمونيا بونك كسره سي وسكوني جايزدر • برمسهل دارودر
طبيبلر محموده ديرلرك سكا كاف عجميله قبودر كه ايچنده اوق
قورلر تيردان معناسنه • سمنا آق سفيد لون محبوبه ديرلر
مادات تشبيه درسمن مشهور اق چچك در يعني سمن كبي
ديمكدر • سمنوا ارشته آشي اطريه معناسنه • وهره
اشي سپوسا معناسنه ساير اسامي اكر القطنده مسطوردر
ث سنا ايدنلق روشني ونور معناسنه عربيدر • ومشهور
مسهل براوتدر كه ايوسي مكه مشرفه دن كلور سنا
مكي ديرلر • سنك آسيا دكرمن طاشي • سنك توتيا
سنك توتيا سرمه طاشي عربجه حجر الكحل • ديرلر وارثمد
ديرلر كي سنغا بقره لك كورستان ومقابردر • سونا

اصي •

معا
سقمونيا محموده
سكا شقا شننا شكا
شكا شغا شقا

مثنى
هنوا منوا دست سوزان
سنودان دشت سوران
نورغن منزغن
وعرزن

اصي رنج • وعشق • وهوسي وبدنوه اولان خلط •
مشهور بيت كردلم راسهو داي سلامت بودي نشوي
سلسله بپوندخم گيسو يشي عنصري بو دسودا تانهو سرخط او
اسمان • يافت آخر انچه دركر داشت سوا كلك او •

السين المكسورة

ب سپا ساج آياق واول معروف آلت كه سفرلرده اوزرينه
قلچ وتركش وساير صوايج اصارلر • بيد سپيدا ركيده اتبيج ديدكلري
قيري ادلري اسپيد الفظنده يازلمشدر • سپيدبا سپيديا
بورچه آشي ديدكلري طعام تعريب ايدوب سفيدباج ديرلر
غيري اسامي اسپيد وستودن لفظندن مذكوردر واوج قات ديمكدر
وستايش معناسنه وستودن لفظندن ديرلر بيت بودمؤيد طبع
هميشه روح قدسي آزانك باشده طبع هميشه شاهستا • سركا
سركه ظل معناسنه كيتي ابونافع وابو ثقيف دريف سونا طقوز رجون
ايوبي فيدت سفيدبا يوغرتلو اسفناخ آشي سپيديا معناسنه
لب سكبا اكشي آش عربيده مرق حامض ديرلر سكي ايايه
لفظندن مخففدر تعريب ايدوب سكباج ديرلر
كيتي ابو عاصمدر وعجمي برمشهور طعام آديدر كي
اب سكي آپا مثله منويمنوا رشته وهره آشي سمنوا معناسنه
وبسد باسپا معناسنه يت سپبا مركب بالغي ديدكلريه كه
ايچندن مركب كبي نسنه چقار وذكر كوپكي بونك مكملرند
ندر ديرلر كوزدار ولرند ندر زمانه منطيلوس يا نشوه
زبد البحر ديمكله معروف درحقيقتده بو زبد البحر دكلدر
بونك اسمي اصلده لسان البحر در زبد البحر بونك غيريدر بيك
سيبيا مثله يك سيكبا اكشي آشي سكبا معناسنه سيما
بكز وصفت وجهره نته كه ملك سيما ديرلر • سيم بلا
سكه سيميا اعمال حيلدن شول عملدر كه تركيبده انوك
صاحبنه كوز باغجي ديرلر بيت هرچه بيش توباغ وايوان

سپا • سپايه • سپايه
سپايي • سپاپه
سنا • ستنه • سنتا • سنو
سنديه
سركا • سكر • سركه
سكبه • اسكبي
بالتخفيف
سرتا • سوروه •
سرده • سپرده
سپرده • سپاه
سيبا • سيبا • بالياء والباء سيكبا

بوده آن همه سیمیای دیوان بوده

السین المضمومة

ت ستا استا لفظندن مخففدر ون سرنا اول الت معروفدرکه جالرلر عامه تحریف ایدوب ضرنا دیرلر ون سروا سوز سخن وکلام معناسنه ون سورنا زیاده عظیم قونقلق که اننده عشرت وشادیلقلر اوله وسرنا دیدکلری آلت که جالرلر ون سوزا صیغهٔ مبالغه فاعلدر زیاده یاقیجی واجنغات معناسنه ومعنای لازمه نظر ربشی سو دیرلر یعنی غایتده سنجویجی جوق واجتغان یاره وکونیده ره دیدکلری مشهور چیباکه آدمه بدننده جقار لسان عربیده صوقه دیرلر فارسیده سورا دیرلر وسها برصغی بیلدزدر که تیزبین اولانلر ادراک ایلر بیت نظام فتح ابو الفتح ظاهران صاحب که بر دواق کمانش سپهر همچو سهاست بورغ سیورغا زحمت

سرنای ، سرنا

سورنای ، سورنا

سوزا ، سوزاک

نوع اول الشین المفتوحة

صرف شین ساکن که آخر کلمیه لاحق اولور بر قاج معنا بلکه اولا ضمیر غایبدر آخر اسمه ملحق لر مضاف الیه معناسنی افاده ایدر سرشی انک باشی جانشی انک جانی دلشی انک کوکلی دیمک اولور مفعولیت معناسنده افاده ایدر دیدیغی کوردی ای سنیدش اشتدی انی دیمکدر وادوات وروابط آخرینه اولاشن اکثر بو قبلدندر اکرشی کبی کشی کبی بیت پرسد لم بکویت اکرشی نصیب باشوه چو د لیل بخت هستش کرم خدا عمیم است بو شینک ماقبلنی بعضلر فتحه ایله تلفظ ایدیلر و بعضلر کسر ایله تلفظ اتدیلر بیت یکی جهن وار جو تابنده مهر خوشا مهر کش سهو یا شده سپهر کشک برضبری که که در شینله اتصالی اولیجاق آخرنده ها ملفوظه که حرف اصلی دکلدر ساقط اولمشدر وکاه اولور ضرورت وزن ایچون ساکن تلفظ

اولنور

اولنور بیت شن غنده راپای باید تحست بس انکاه خلخال بایدش جست وحروف مدوها علامندن صکره بونک احکامی تا خطاب کبیدر اکر حرف مد الف صورتنده اولا اننده ایکی وجه جائزدر ساکن تلفظ اتمک والفدن صکره یا مفتوحه زیاده اتمک دلهاشی ولهایشی کبی واکر واو صورتنده اولان اوج وجه جائزدر ساکن تلفظ اتمک ومفتوح تلفظ اتمک ومابعدنده یا مفتوحه زیاده اتمک کیسوشی کیسوسی کیسویشی کبی واکر یا صورتنده اولاینه وجه مذکور اوزره اوج وجه جایزدر دوستیشی ودوستیشی ودوستیشی کبی آخرنده ها علامت اولان کلمیه اولاشسه اراکرنده برهمزه مجتلبه زیاده ایدرلر بنش اشی کبی کاه اولور ها علامتی تلفظدن دوشوب شینی همزه سز تلفظ ایدرلر ضرورت وزن ایچون خرنیشی دیرلر وعلامت اسم مصدر اولور قچان بر امر مجردک آخرینه ملحق اولوره یای مصدری معناسنه دانشی وبنیشی وبخشایشی وکشایشی کبی وبو شینله ضمیر غایبت اولان شینک فرقی بودرکه مفعولیت معناسنه اولان شینک ماقبلی مفتوح اولور واسم مصدر اولان شینک ماقبلی مکسور اولور شا میوه دار اغجلردن بیر اغجور رعتیر انور دجا بیر مکان معناسنه هوش هوا شاهوار لفظندن مخفف در بکشنه وتازه ونازک معناسنه وانجو صفتیدر ارباب لغت بویله نقل ایلدیلر فاضل محقق بو یله تحقیق ایلمشلکه شاه اولو معناسنه در بویک دانه یه شاهانه دیرلر وبویک یولدشاه راه وبویک کرکوانه شاهرخ دیرلر والحاصل هر نسنه نک ایریسنی وابولسنه استعمال اولنور دعی شب عیا قرا کوکیجه عربجه دجا

شاهوار ، شاهوار

شب عیا ، شب تاریک

معنالرنده یلدو شب یلدا غایتده اوزون کیجه غب ششبا
الني ایقلو دیمکدر وحشرات ارضدن جهل یا وصد پا
دیدکلري سایر آسامیسي جهل پا لفظنده مسطور در
شت ششتا الني قللو قیوزه دیرلر ششتار لفظندن
مخفف درخ شفا تیر دان اوق صاقلایجق ظرف بیت
ایا شهي که بهنکام کینه پیلك تو کند ز سینه و پهلوي
خصم کیشي و شفا غت شفتا مثله ق شقا مثله ك
شکا مثله سایر آدلري شکا لفظنده مذکوردر م شما
بیلنقج عربجه شماله معناسندن شنا صوده یوزمك
معناسنه اسم مصدردر و وصف ترکیبیدر بیت
بو ریا شنا جوده نهنك آورنده بشمشیر با نهر جنك
اورنوده شوبا چرشي وخشیل وغ شوغا روه وقیون
اوغلي بیت جوز دوکرکه کبر دقصد شوغا شبان
الدر شبان انتد بغو غا دك شوکا مثله سایر اسامیسي
انکو الفظنده مسطوردر هم شها شایسته معناسنه
واي شاه دیمکدر هب شهبا یوز قر رقتر عربیدر
هرو شهروا شول نقده دیرلر که لجه سي یعني رواجي
شهلر حکمي ایله اولا اصلي الحاق دیمکدر امر پادشاهي
اولمایجه نافذ اولماز هل شهلا الاجه و الا کوزلو
وبعضلو قره کوزلو دیمشلر وشاشي کوزلو احول
معناسنه یب شیبا و بالکسر اشکاره و روشن
معناسنه سایر ادلري اشکاره لفظنده مسطور در ید
شیدا و بالکسر دیوانه وحیران و اشفته معناسنه شمس فخري
اکر معاني غرائب جهره بکشاید شود جو وامق و را و وش
اسمان شیدا

الشین المکسورة

شکنبه اشکنبه اتي کیب شکیبا شکیبیدن
لفظندن صیغهٔ مبالغهٔ فاعلدر و آرمیدن معناسنه

شمس فخري

شماه دست ابنوي دستنبوه
دستنبوکه دستنبوي
دستنبو

شناه شنا سنار شناد
شناغ شناه شنایده
شناوه شینا سنایر

شکا اوزلو قره بایجق
وجوکلي بوکه اباق باصیجق
ابرق جهاز ازمق دیرلر
جوکل دیرلر اصلي شکا اولدب
آخرنده اولان الف الف
اشباعدر باشقه لغت دکلدر
وارباب لغت مستقل لغت
الکیوب وکسیه مفتوحه باهنده
کتوردکلري ضوء غلطمحض در
زیرا اصلي کلك وسلك وزننده
کلمشدر محلنده اشتهادي
کتورلمشدر
منه

٢٧ زجان

شمس فخري بي تو چکونه باشد آرام ملك وملت هر کز تني بود کوا
بود شکیبا لو شلوا اندام عضو معناسنه وجسددن بیر عضو
دخي دیرلر اصلده عربیدر واون عجمده جوق کلوب
کثرت استعمالي اجلیجون ایراد اولنوب بیان اولندي شکو
دخي لغتدر ن شنا صوده یوزمك غیري آدلري شنا
لفظنده حالا ذکر اولندي سا شناسا اکلغان واکلایجي
زکي وفهیم معناسنه نو شنوا اشیدیجي هو شهنوا ارشته اشني
سایر سامیسي اکر الفظنده مذکوردر یب شیبا اشکارا در
بو معنایه سایر سامیسي انده مذکوردر وبالنون یو شیوا
سراسیمه وحیران فتحه ایله اشهردر یرب شیربا سو لواشي
شیربها قیز لاده وپرلن اغرلق وجهاز یرو شیروا
شیربها معناسنه ین شینا صوده یوزمك غیري آدلري آشنا
لفظنده مسطوردر

الشین المضمومة

ترب شتربا کلالك دیدکلري اوت که خوشبجه رایحه سي وار درعربجه
سعتر دیرلر ع شتغا شتغودن لفظندن طریق حاصل بالمصدر
معناسنه واسم مصدر طرملا یشتن معناسنه وصیغهٔ امر ووصف
ترکیبي ع شغا یتردان ق شقا مثله کو شکا مثله غیري آدلري
سکا لفظنده مسطوردر م شما سز دیمکدر جمع ضمیر مخاطبدر
عربیده انتم معناسنه ما شمارا سیزه دیمك و ب شوربا معروف
آشي ورو شوروا مثله ترکیده دخي مستعملدر وغ شوغا الاجق دیل
شومله اق ابوه دنه بربجاسف معناسنه وقوان جچکینك اغي سائر
ادلري حنطیانا لفظنده ذکر اولنمشدر هم شها براتربده وردي معناسنه

نوع اوله الصاد المفتوحة

حرف صاد ده صفت اطباق واستعلا وصفیر جمع اولدوغي
اجلدن غلظتدن خالي دکلدر قیاسي بودر که بو لطافت
وملاحت اوزرینه وضع اولنمش لسانده هیج وجهله کلمه
بي اوله که صاد له کلمشدر اکثر بودر که غیري دلدن منقولدر

دشي

شیربا شیروا

شوربا آدینه شتي نامي

شوربا شوربا

واولكه فارسئ صحيحدر اصلده سيز اولوب صكره عربي الفاظ
الفت طوتانلر تغليظ ايدوب صاد له تلفظ ايلديلر وصاد له
يازديلر تتبع السنهٔ مختلفه ايدنلرك شيوه آزمان اولانلري
ينه سين ايله تلفظ آيدوب وسينله يازديلر بلكه ساير دلدن
منقول اولانلري دخي طاي تا اوقورلر وطا وضا دكي
زا اقورلوب صبا باد مشرق كون طوغوسندن اسن ييل صحرا
اووا ويازي دخي ضغه يانغو وآوازه وطوسزلق وآواز كوف
بن بعض ارباب بلاغت كوف وجغد ويوم هرسه بكيست
دير وبعض اصحاب لغت كوف اوكي ديدكلري بويوك
يرتجي قوشي كه كيجه ايله اوجار لسان عربده هامه ديرلر
ديو روايت ايلر اما فاضل محقق كوف بر قوشدر كه
طاغلرده واسيوز يرلرده اولور ترك اكا آر قوشي دير
وشمس فخري نك بو بيتيني استشهاد كتورر بيت جمال ملك
ودين كاندر ديارشي نوارده هيچ ماوي وقصر كوف ديارنده
آسيوز ير اولمامقدن كنايت دروب جندبا جبان ديدكلري
بوجك اياقلري جوقلغندن كنايه در عربيده شبث ديرلر
سائر آدلري وتفصيلي جهل بالفظنده مسطوردر ذهب
صهبا قرمزي شراب عربيدر صدا پاسي زنك معناسنه

الضاد المكسورة

ضلا اوزرنده مسك وزعفران ازاجه طاشي

نوع اولر الطاء

حرف طادخي صفت اطباق واستعلاي مستوليدر اول
سببدن غلظتدن خالي دكلدر بو اجلدن فرس اهلي طاي
تا اوقورلر اما كتابتده طا يازارلر حتي غيرد لسده
وقران عظيم الشانده واقع اولان لغتلري دخي بويله
ايدرلر

الطاء المكسورة

طلا التون اكثر بودر كه اماله ايدوب طلي ديرلر واطبا

قاشنده

قاشنده باقي كه يانوغه دورترلر وقراول طلايه معناسنده
طغرا پادشاهلر نشاني كه الطاء المضمومة براتلر واحكام اوزرنه
ايدرلر

نوع اولر العين المفتوحة

حق بودركه لسان فارسيده عين مهمله كلمز واولكه استعمال
اولنور غيري دلدن منقولدر ويا تحريفات عوام قبيلندندر
جونكه بعض الفاظ عين مهمله ايله شايع اولمشدر لازم
اولدي كه نقل اولنوب بيان اولنه عاشق وا قليدر
سعدي كه قره اوزوم دوكوب جوز روي وبادم ايله بيشورر
الم عالم آرا بر نوع كلدر بصره جانبندن كلور جوق يبراقلري
اولور وخيلي زمان طورر صولمز قوردقدن صكره
اسباب ايجنه قورلر غايتده لطيف رايحه سي واردر مجازا
ولايتده اولان كادي كبي تخوسي جوق زمان طورر
كتهن كيتي ارض ديرلر دز عذرا قيز اوغلان دوشيزه
معناسنه عربيدر جمعي عزارا كلور حافظ آن تلخ وش كه
صوفي ام الجنايث خواند اشهى لنا واحلى من قبلة العذرا
علكا طاغ اركي وطاغ ارابي في عنا زحمت ومشقت
عنقا اسم ملك واسم طير سيمرغ معناسنه اسم الاكسير
اولانلردندر ومجازا عقابه دخي اطلاق اولنوركه
سيد الطيوردر

نوع اولر الغين المفتوحة

غبابي ضبي معناسنه ولم غمراما بر بوجق دانكك دردبولكه
ايكي دانق دركش غرشا خشم وتندي وملوم وضعيف
وسالقم معناسنه وكوركه پاره لري كه يبانه آتارلر
ولسان پهلويده خواشه غله ديمك دردم غرما غراما
لفظندن مخفف دررو غرما قلم تاتراشيده عربجه براعه
ديرلر في غزا قصد معناسنه في غزا جهاد معناسنه عربيدر
غورا ضرب آغزي وصوقوز وديب غور معناسنه
وغ غوغا مفروف تركيده دخي مستعملدر غلبه اصوات

صحراء فضا
فلاه

معناسنه بیت خاست غوغاي زقوت درمیان عاشقان
درمیان ما نخواهد هرکز این غوغا نشست •

الغین المکسورة

ز غذا بیاجك طعام معناسنه •

الغین المضمومة

ز غرا اتراك بی باكون برقومدر بكمسنه دن قورقمزلر بی مذهب
قان دوكوجیلردر ز ذب غوربا قورق آتی غوروا
مثله وش غوش صحرا وبیابانلودر دوكولب قورومش
ادیه وبغداي باشیدركه فقرا ومساكین دوشوررلر تركیده
باشق دیرلر نوع اولده الفا المفتوحة

لسان فارسیده فا ایله بالی واو ارالرنده تواخي وتبادل
واردر سفید وسپید وربروزفر وزور كبي وكاف
عجمیله با ارالسنده دخی واردر نیجك ونكجك كبي ویا عجمیله
فا ارالسنده دخی واردر پارسی وفارسی وپیل وفیل
كبي وكاف عجمي مطلقا تعریب اولنسه جیمه ابدال اولنور بر
كار وفرجار وجلنار وكلنار كبي نته كه جیم
عجمي یی تعریب اتسه لر صاده تبدیل ایدرلر چین وصین
كبي وعجمي زایی دا خي جیمه ابدال ایدرلر لاژورد
ولاجورد دیرلر وهر اسم عجمینك كه اخرنده ها علامت
اولسه كه فتحه یه علامت ایجون یازرلر تعریب اولندقده
اكثر بودركه جیم ساكنه تبدیل اولنور املج وبانج
كه اصلده امله وبابونه ایدي • وكاه اولوركه
اول هادن بدل قاف كتوررلر بادق وباشق
كبي كه اصلده باده وباشه در جیم مفتوحه اولنده
مفصل ذكر اولنویدر فا كیر و دیمك اولور فار تعقیبیه
معناسنه اكثر واوه ابدال اولنور وباز معناسنه وبوقارو
وقرشو فرا معناسنه مثلا فاداشتن دیرلر قارشولمق

غوغا، غوغاي •
فا، فوا •
فاوانیا، كهیانا
كهیان
فانیوا، لبلاب، فرنغج
فرنغج، فرعتده ضو •
كزانشي فرنق عشقه بوعند
سرنده سرقوس وبشه
میونزه سرنه سربج مرنق
سه حرشتي است •

وقارشوطوتماق معناسنه شر غاشوا اوزمكل دیدكلري اوت كه
صاو ماشق انواعندندر طبیبلر كرمه البیضا دیرلر اوانی
فاوانیا آبی كلی • وآبی قولاغجی دیدكلري چچك كه طاغلرده
بتر قزل كللري اولور طب كتابلرنده كوكي مراددر عربجه
عود الصلیب دیرلر فجا بشاق یمشی یعنی صوكنه قلان
حبوباتده استعمال اولنور • وقراه ایجندكي ارالكه
فرا یوقارو • وكیرو • وقرشو مجازا اوست • وفوق
معناسنه ده كلور صحاح عجم صاحبي • ویكا • طرف
معناسنه ده مستعملدر دیمش • وتحسین لفظ ایجون
فعللر ومصدرلره اولنه داخل اولور • فاضل محقق دقایق
الحقایق ده بویله تحقیق ایلشلركه • فرا • فراز لفظندن
ترخیم اولنشدر جمع معناسنه كلن فراهم ده كی فرانك •
اصلی فرازدر دروانی فراخا و بالكسر كیكلك وست معناسنه
دقیق شادیت باد جشن ان كا نور جهان فراخا او درشاطرو
شادي باد در دروغ اعدا راضی فراخیزا ایمكلرجه اوغلان
عربجه حایي دیرلر حاء مهمله وكسر باء موحده ایله یاتش
فراشا تویي اوپرمه سي كه عربجه قشعریره دیرلر علتلودنور
واستمه یعنی حمي دترمه سي كه لرزه عارض اولور بدنده
ومطلقا قیل اوربرمك صوقدن وغیریدن اولسون وفرا
شیدن • لفظندن صیغه مبالغه فاعلدر رح فرخا فراخا
لفظندن مخففدر بیت بودجو جشمه سوزن بجشم
اعدایت • زبس بلا ومحن عالمی بدین فرخا ردفردا یارن
دیمك در غدا معناسنه ركی فرسا قوتلو ودونیلی دیو
وسودن لفظندن وصف تركیبیدر • تهوره خد •
فرموده خدا تنكری بیوروغی یعنی فرض اولان اعمال
ص فضا صاد مهمله ایله اوزم جكردكي ض فضاص
ضاد معجمه ایله او وایازي صحرا معناسنه عربیدر فارسیده

فجا، بساروب، فجاي
فراخا، فراخي، فرخا، فراخنا
فراخناي •
فرس، فرساي
فرموده خدا، فرموده خداي •
فصا، فصاي •
فضا، فضاي •

دخی شایعدر **الفاء المكسورة**

و **فوا** بر اولاجق و كلاجك نسنه ایچون بر نسنه دن كچمك
انوك بر ینه انی بدل ویرمك **جاآبی** یاسی بو اجمالك فی كل
ما بدا یاد هزار جان مقدسی ترافدا ر **فدا** فدار لفظندن
ترخیم اولنمشدر و **فرضا** فتح فا ایله فراخا معناسنه
راضی **فواصتا** مثله و آر الق سابر اسابی قواصا لفظنده
مسطوردر **فنا** اوا اوكی واواطراف بیرامی بیت معناسنه
عربیدر **فنجا** كرنمك كه علتلردن عداولنور كه آدم
بی اختیار آیا یمی اوزره قالقر واسنیوب كرینور اطبا
یاننده مطوا دیمكله معروفدر و فنجا كردن لفظندن اسم
مصدر و صیغهٔ مبالغه در نوع اول

نوع اولدا القاف المفتوحة

اكرچه ارباب لغات قاعده خیلی لغات نقل ایتمشلردر
اكثر تفحص اولنسه یا غیری لساندن منقولدر مثلا **قفا**
قامت **قد** **قبا** كبی كه عربیدن منقولدر فارسی
لفظلرده یازرلر **قباه** و **قبای** یا غلط مشهور
قبیلندندر **خصوصا** اكثری **اعلام** رجالدندر و قاف
ساكن اواخر كلمه ده علامت تعریبدر اسم عجمینك كه
آخرنده ها علامت اولا تعریب اولنسه اكثر بودركه یرینه
جیم ساكن كتورورلر بورق مهرق سنبوسق
فالوذق لوزینق جوزنیق كبی باب جیم مفتوحه ده
مفصلا ذكر اولنمشدر ابول قابولا صوندرمه و موصالرده
وطره ودیوار اوزرنده یغموردن صاقلمق ایچون
یا بدقلری امت قب **قامت** **قبا** اوكی آجوق قفتان نب
قبا مثله و كبنك و قفتان یرتمق معناسنه نته كه اعجام
جامه قبا كرد دیرلر قچان اوكی طتوق قفتانی یرتسه لر
اوكنی آجسه لر **بیت** چو گل ار نكهت اوجامه قبا كن حافظ

قبولا قابور
قابول

وآن قبا در بر آن قامت چالاك اندازه جامه اوكی طونقاب
قفتانه دیولر **بیط** **قبیطا** با دهوا معناسنه راصی **قراسیا**
كراسی آلو بالو معناسنه راصی **قراصیا** مثله رالی **قرانیا**
قزلجق دیدكلری طاغ یمشی و زغل داوز دیدكلری
میوه دخی **قردمانا** كیك ضراسیه دیرلر بر اوتدر
بعضلر كیك اشیغی در دیدیلر **فی** **قرفسیا** كبابه
دیدكلری مشهور داوردی **قریا** مقل ایچنده بولنان
اغاج پاره جقلری **ق** **قزا** سقسفان عرب غراب ابلق
دیرلر طیور حساسه دندر وبا و عفونت اولان یرلرده
لقلق قوشیله طورمزلر قاچرلر عفونت دفع اولدقدن
صكره كیرو آشیانه لرینه كلورلر **سط** **قسطا** بر لوقا
بعضلر قسطا و لوقا ایكی حكیم در یونانیدن دیرلر بعضلر
قسطا بر حكیمك ادیدر كه بعلبكدن قوبدی مامون
خلیفه زماننده لسان یونانی و لغت عرب بیلوردی
نیجه حكمته متعلق كتبی یونانیدن عربیه نقل ایلدی
بریسی مجسطی ایله اقلیدس ارسنده متوسطاتدر بوقو ل
اصحور و بعضلر حضرت لوط بیغمبرك **لوطك** عم لوغلی
ادی اولا و مذكور **حكیمك** دخی ادی اولا و بعضلر
قاف مضموم ده ایراد ایلمشلر **ف** **قفا** الكسه عربیده
و فارسیده مشترك لغتدر و سیله **لونی** **قلمونیا** جام
ساقوزی **قمربا** كهربا لفظینك معربیدر **یموی**
قیمولیا بر نوع اق طبرا قدر طبا شیره بكزر اما
طباشیر دكلدر بعضلر ایكی در لو طبراغك ادیدر
دیدیلر بو در لوسی آق بر در لوسی قزللغه مایل اولور
اندلوسی وارمی ولادن ولا یتندن كلور **یموی**
قیمونیا مثله **القاف المكسورة**
قبا شیردان و شیرندی و عود اغاجی

ب قپیا شیردان وسیرندی وعود اغاجی لیمی قلیمیا اقلیمیا لفظندن مخفف در التون وکمش طوالی که توتیا لرده استعمال اولنور اطبا قاتنده معروفدر

القاف المضمومة

ب قبا وسیلة المقاصد صاحبی ویجور بالیا دیمشی جکلک قلغبوغی که جک انوك ایجنده اولور عربجه وعار طلع دیرلر سائر تفصیلی کفرا لفظنده مذکوردر قسطا قسطا معناسنه شمس فخری بر بن کتاب ترانسیت برفضلا که نیست برحکار زمانه مستطار ان فنا فیروك دیدکلری مشهور اوت در

نوع اول الکاف المفتوحة

کاف عربی که اسمك اخرینه لاحق اولور ادات تصغیردر پسرك خوبك وپیرك دیرلر اوغلانجق کوزجك پیرجوك دیمکدر وکاف مفرد مکسور ذوی العقولدن سؤالدرکم دیمك اولور آخرنده هاء علامت یازرلر تلفظ اولنمز کاه اولورکه ضرورت وزن ایچون کسره اشباع ایدوب یا تلفظ ایدرلر کاه اولورکه ما بعدنده کی کلمه نك اولین اسکان ایدوب بونی اوکا ادلاشدروب تلفظ ایدرلر لطیفی کشنودا این سخن نغز پر اسرار مرانغمه طائره راسمع سلیمان باید وکاف عجمی تقریب التسرجیمه ابدال ایدرلر پرکار وفرجار وجوهر وکوهر کبی کاکی وکمیجیلر اغاجی اوقوم کار فرما ایشی بیورجی اشی کاشا کش معناسنه اك کاکا کشی مردم زاده معناسنه وبنده هندی اضدادندندر اکی کاکیا اوریجك دوبی سایر اسامیسی ابرکاکیا لفظنده مسطوردر کالا قماش واوده طوتلان قاب قجاق واوردی دوشك وبالته وغلهیر وبونلره بکزرنه وار ایسه

متاع

متاع البیت معناسنه بیت اکر خواهی که یابی قدر والا کمی هما یکا نرامنع کالا ای کالیا دولك ان کانا کاف عجمی ایله ابله وبی عقل فردوسی اکرجه کوی کروبالا بود جوانی کند بیرکانا بیوا هوب کاهربا معروف ومشهوردر صمان قابجی بسیدرا بوسی صاری وشفاف اولور بعضلر دیرلرکه دریا کنارنده برجنس قواق اغاجینك یوسیدر عربجه اول اغاجه حور دیرلر حاء مهمله ایله دریایه یقین یرلرده بتماکن یسیی دکیزه دوشر روزکار ایله در یاصولی دوکه دوکه قابتلنور طاشی کبی اولور بر مقدارن سحق ایدوب صوجه ظرفدن اسهال اولانه ایچورسه لر نافع در کبا سبرندی که اودن سوبورلر بیابانه اترلر وعود اغاجی وسیرجمك لفظ عربیدر قانون آدیده کیبا کسر کاف ایله وقصر الفله سبرندی خاك روفته معناسنه ومد الفله کوئند از عود وهرچه بداه بوی کند دیمشی قائله دخی روایت اولنمشدر بت کبتا آق حلوا که ناطف دیرلر وبشمینه حلوا اوزرکبوتر سنبا کوکجه کوکرجین بوتر دن کبوتردنا مثله عربجه ورشبات دیرلر بیت کبیتا وبالضم کبتا معناسنه بیت جوزآب جشم دشمن بالوره کرد تیغت کرلوزد کنجه غنم ساز دورا کبیتا تمتو کتمتوا قجق دغدوغم معناسنه دکرا کاف عجمیله یوضسول شعاد وفقیر دعایل معناسنه فاضل محقق دقایق الحقایقنده بویله تحقیقا تمتلرکه کرانك کانی اصلده عربیدر ترکیده کاف عجمیله استعمال اولنوردب کدما نعمتی کدبانو معناسنه نقل ایلمشدر دب انوکدبانو اصحاح عجم صاحبی امرکابنلو اولو خاتون کدبانو معناسنه نقل ایلمشی دخی کدخدا خداوند خانه یعنی صاحب خانه معناسنه قال العلامة فی الشرح القانون

كو باللسان الفهلوي البيت • وخدا معناه الرب • وكدخدا معناه رب البيت وقد يستعملونه بمعنى المدبر في الامور
كرا بالتخفيف اويقو نوم معناسنه دكدا بالتضعيف وتخفيفه فصاد وحجام معناسنه واوي كراويا تقرق
ديرلر رازيانه جنسندن بر مشهور دارودر عربيده
رب كربا نعنتي بلادكوتي ديمشي بعضلر ريباسي جنسندن براوتدر ديمشلر كرنا كژبا معناسنه ردكردا كاف عجميله
كژدن يعني بويون عربجه رقبه • وجيد • ديرلر • ودونيجي معناسنه صيغهٔ مبالغه در عسجدي كبي كرنضر منت
دوري كزنبد برود شمس بود كردون كردا سر دن
كردنا صحاح عجم صاحبي بفتح الكاف العجمي والدال وكسرها ديمشي • كباب دوري سيخ معناسنه كه بعض يرلرده شغلي
ديرلر • وقيوز بورغوسي • لمون معناسنه نعنتي ساز التنك برينه ديرلر ديمشي • وبرنوع ايوندر • وبر لغنوج
واوغلنجقلره بورملك اوكرتمك ايچون دوزدكلري
جيق يعه ديرلر كه تعجب حال ووراجه ديرلر دن كرنا
اشك منترندن برنوعدر وبعضلر زيباسي جنسندن بربناتدر ديمشلر • وكرمادخي لغتدر • آخر حروف
مرتجي ايله • وبعضلر با ايله كه ثاني حروف تهجيدر • مروي
لغتدر ديمشلردر كرما كاف عجميله اسي وحقي فاضل
محقق بويله تحقيق ايلمشلر كه كرما يازدر مقابلي
سرمادركه قيشدر • نته كه بوبيتلردن ظاهردر • • •
نظم زمين بر نكار وهو اشكبار نه كرما نه سرما هميشه بهار
ديكر دمادم كوزلرم ياشندن ابر شماسه كرما يه
قوزنده ويمزدي دريالر بوسوزو تاب دربايه • كرماده
سرماده الفاظ مشتقه دندر • كرمانك معناسي بالطبع اسيه ملابسدر • سرمانك معناسي بالطبع

صووغه

كربا، كرنا، كژبا
كتاب
كوردنا
كوردناي
كرنا، كرناي، كوربا
كربا، كژبا، كژبي

صووغه ملابسدر • معناي اول يازده واردر • مقتضاي طبعي هواسيه اولمقدر • وصوقلق اولورسه عارضدن كلور
معناي ثاني قيشده ده واردر مقتضاي طبعي هواسيه صوق اولمقدر • اسيلك اولورسه عارضدن كلور • آخر كلمه ده
الفك زياده سي موطولنك مولوله ملابسه صيغه سنه دلالت ايندوكي نوانا بله زور نهد كه نرقته بيان اولمشدر
رب كربا كرنا معناسنه بيت اكر زا بركفت رشتهٔ بري • • •
بري زبرجد وبيروزه بيكر كرها زب كربا زا عجميله
مثله مولانا حليمي تحفة الغرايبده ديركه بولغت هم كاف وراء مهمله وهم كاف وزاء معجمه بابندن روايت اولنديه
وآخرندكي الفك ماقبلي هم با ايله كه ثاني حروف تهجيدر
وهم با ايله كه آخر حروف تهجيدر مرويدر كژبي داخي
لغتدر • وكزبينك داخي معنيلري واردر • محللرنده
مذكوردر سيل كسلا وبالضم اوسلبحه ديمكله معروف
براغجك آديدر • بعضلر كوجله بوكن ديدكلري كه قرص •
الغراب در ديديلر • صحاح عجم صاحبي براغاج آديدر
قورت باغرينه بكزر • بعضلر قورت باغريدر ديديلر
وبعضلر كوجله در ديديلر كوجله اوكا ديرلر كه قصص
اوزركن اوجاسني اوينادر • بويرلرده شمدي كه زمانده
جورصي ديمكله مشهوردر ديمشي شيد بال كشيده
بالا بوي جكلشي معناسنه ف كفا محنت وشوت كرادمه
بيتشور بومنصور جهان بعدل كشت ابخنان كه هيچ كس
نيست • كر برد لي بود از جور روزكار كفا فت كفيتا
كاف عربيله كفتي • لفظندن صيغهٔ مبالغه فاعلدر •
اصلي كافتي لفظندن مخفف دريار مق معناسنه ليس
كليسا نصاري معبدي بيع معناسنه • صحاح عجم صاحبي
ربح معناسنه دخي نقل ايلمشي لطيفي ديدم الدرمسجدي

درابي
كليسا، كلبسا، تنجانه، فيكده

خوبان جنده • جون كليسان جنان بند اشتم يعني كليسيا
مثله بيت كعبه خراب كردن وآنكه بجاي آن • كردن كليسيا
دنهادن بنا كنشت م كما وبالضم منتن • سماروغ معناسنه •
ومار ول كه عربجه خس معناسنه م كمرا طاق خانه وجاطاق
شمس فخري تو قهرمان جهاني وديو دينا هست • رجاه وبايه
تو بر سر فلك كمراه وطوارق • اغلب كه ايجنده قيون وساير
حيوان ياتور بو معنايه ساير اسامي انكزوا لفظنده •
مسطور در كنا قاتيلق وزحمت كفا معناسنه نثر
كندا كاف عجميله مردار قجونتي معناسنه ومردار قحولونتي
معناسنه وقالجي وفيلسوف • ودانا معناسنه اكثر بو معنايه
ضم كاف ايله مرويدر حليمي ضم كاف عربي وعجميله فيلسوف
ودانا معناسنه در ديبو • تصحيح وتصريح ايلمشدر • الفلك
ماقبلي زا ايله دخي كنزامرويدر عنصري بيلان ترا دنتي
بار ست ودل كوه • دتران نهنك ودل انديشه كندا نثر
كندنا كاف عجميله كندنه ديدكلري اوت كه عرب كراث
دير عنصري خصم توجون كندنا كرجه بروبد زخاك • قطع
كندنش ادتيغ اجل جون سذاب يعني كهيلنا وبالكسر
ايوكلي وآبو قولاغي ديدكلري اوت فاوانيا معناسنه •
بو تفصيلي وآدلري انده مذكوردر كيا كاف عربيله
اول پادشاه عاليجاهه ديرلركه مملكتي دشمندن حفظ
ايدر شمس فخري شكوه تخت كيان وارث ممالك جم •
كه تاج مرز كيا نزا شهنشه هست وكيا مرزبان معناسنه •
وطبايع يعني عناصر اربعه معناسنه فاضل محقق دقايق
الحقايقده بويله تحقيق • ايلمشلركه طبايع معناسنه اولان
كيانك اصلي كيان در نوني حذف اولنمشدر بيت جهان
بناهي وشاهي كه مثل اونايد • زا فتران نجوم وزانتزاج
كيا الفاظ فارسيده ترضيم شايعدر • طبايعه نسبت ايديجك

كيما كوك كاسو
كبو • كيبو • كيپو
كاسلي • لوغ سه
كندا • كنزا
كندا كيا
كنزا ضوررو
كهيانا
كهيان
كيا كيانا

كنانا

كنانا ديرلر بيت تو وارث كياني برخاست از نهيبت •
صديتي كر بودي در خلقت كيانا • كي ادلو سلطاندر • نته كه
بو بيتدن ظاهردر بيت باده همي خورد باآيين كي • كنج همي
دادبهر جام مي • كيه نسبت ايديجك كيا ديرلر • نته كه بو بيتدن
ظاهردر بيت زاهدي بيند بكويد اي كيا • همتي ميدار از
بهر خدا • لسان فارسيده معناي نسبت كاه الفله افاده
اولنور كاه بايله مثلا بساده • ديرلر • بسي ده ديرلر • نته كه
بو بيتلردن ظاهردر نظم چه ناخوشي بود دوستي باكسي •
كه مايه ندارد زدانش بسي • بسا زور مندي كه افتاد سخت
بن افتاده را ياوري كرد بخت • صحاح عجم صاحبي كياه
بالفتح والكسر ادلو • وقوري ادت • وايش كوج معناسنه
كلور • وكيانا مثله ديمشلريان كيانا عناصر اربعه خسرو
همه آزاده كيست هست او • قهر كردست مركيانا را يف
كيفا سختي ورنج كفا وكنا معناسنه م كيها جمع كي كيان داخي
ديرلر • ادلو پادشاهلر معناسنه وبوجه وجهان كيهان
معناسنه الكاف المكسورة كبا سبزندي وعود
اغاجي كبا معناسنه م كوا كيمه • بملك درلسان عربيده كرا
اجرت معناسنه كلوردن كردنا دين آغز شاغي ومرسنه كه
اكا بكزرديو مركه اولا • وفتح كافله كردنا معناسنه ديوت
كرديونا دمركي حلقي ساير ادلري بالوا لفظنده ياز لمشدر
م كها فته صنا معناسنه هيا كهيانا فتح كافله كرسيانا
معناسنه يكيا كاف عربيله مرزبان وجار طبايع وقوري
اوت وسبزندي وايش كوج معناسنه يكيا كاف
عجميله اوت نبات معناسنه • كياه لفظنده مخففدر پادشا
وكوا كبي كه اصلده پادشاه وكواه ايدي عصمت بر مهر
تو تا سبزه خط نزمه برآورده • بشناخت دلم خاصيت
مهر كبارا ياد كيادا غم وغصه يان كيانا فتح كافله كيانا

كردنا • كردناي

كيادا • اندوه • انده

معناسنه بیپ کیبا شیره ان طولماسی ابو اسحق کیباخوشست
وپاچه عزیزست سر شریف ه اما هریسه برهمه چیزی مقدمست
سایر اسامیسی سختو الفظنده مسطوردر ویتی اوکیتی آرا کاف ف
عجمیله معنای ترکیبیسی جهان بزیجی دیمکدر ه و برنوع
کلدرجوق بیراقلری اولور بصره ولایتندن کلور غایتده
لطیف رایحه سی وار در عالم آرا دخی دیرلر ه سایر
تفصیلی انده مذکوردر ویتم کیتی نما آینه‌ٔ اسکندری
تفصیلی آیینهٔ کیتی نما لفظنده مذکوردر ویکوا کاف
عجمیله طوتغان معناسنه صیغهٔ مبالغه در ویمی کیمیا حیله که
عقله قارشمش اولا ه واول فندرکه اهل دنیادن غایت
حرصلرندن بعضلرا ان واقع صانوب کوزیاشی وجکرقانیله
جمع اتدکلری موجودلرینی اول خیاله اودلره اورب
یاقولر ه اول خود حاصل اولورسنه دکل مفلس ومند بور
قالورلر ه عاقبت الامر اکثری بو هواده قلاب اولوب
بوغازندن اصلورلار بعضلر حسرتلرندن هلاک
اولورلر فاضل محقق اکسیر بلورک دوزدوکی عملی
التونذر دیرو بطریق الاستفاده مزخرف نسنیه کیمیا
دیرلر بیت بیره جو صنک آورد بانیا ه هم از ابلهی بکشود
کیمیا ه کیمیا بو اراده بو اصل ایچون استعاره اولنمشدر
وجه تشبیه ظاهردر عملی التون که اصلی یدرزر پرماده سیه
جواهر خسیسه دندر ه واول صنعتک کندوسنه کیمیا دیرلر
حافظ هنکام تنکدستی درعیش کوش ومستی ه کین کیمیای
هستی قارون کند کدارا ه

الکاف المضمومة

بیت کبیتا اقحلوا وهشمینه حلوا فتح کافله کبیتا معناسنه
بیت کرهمه زبدکان توبنه شود ه توکبیتا بی لتجدین مینی
ج کجا استفهام در قنده دیمکدر ه لسان فارسیده حرف
استفهام بودر کجا که چه چون کدام کی چند

در

درمسبو کبیله کوجله دیدکلری فتح کافله دخی مرو بدروسایر تفصیلی
انده مذکوردر وشن حرم کشی ضرها ادکلی ضرها فتکفتا اصلی کفت در
کاف عجمیله که دل کلان سوزه دیرلر آخرینه الف زیاده اولنمشدر
مقام جوابده استعمال اولنور کفت مقام سؤالده استعمال اولنور
الفک زیاده سی جوابی سؤالدن فرق ایچوندر ه اما غالب
بودرکه سؤاله کیر وجوابه کیرر بیت کفتم غم تو دارم کفتا غمت
سرآید ه کفتم که ماه من شو کفتا اکر برآید ه بو الفک سایر تفصیلی
صدورکتابده آخر کلمیه لاحق اولان الف تفصیلنده مذکوردر
کفرا کاف عجمیله وفانک ضمه سیله وفتحه سیله جایزدر ه ورکشود در
حککک قلغجوغی که جعک انواع ابجنده اولور بلوط معناسنه
عرب وعرب وعار طلع دیر ه تعریب ایدوب جفرا دیرلر ه کاف
مفتوحه ایله ده نقل اولنور ه اصح کاف معجمه مضمومه ایله در سایر
اسامیسی قبا لفظنده مسطوردر ولرضی کل رعنا فکره دیدکلری
نسنه که عورتلر یوزلرینه سوررلر قیزل دده ه کلکونه معناسنه کل
قحبه ده دیرلر ه وبرکلنزاره دیرلر که دوکلی کللری اجلمش اولا
کما منتر و مادول فتح کافله کما معناسنه طار کمارا اغیل مرکمرا
مثله غیری آدلری انکورا لفظنده مذکوردر ونکنا کاف عجمیله
کناه لفظندن مخففدر فی دوستی ملک را بیکیار کفتند ما
ز یوسف نو بدیم مرکرکنا ج کنجا کاف عربیله صخفاق یرملجار
اوسع معناسنه واولاحق مکان وکنجیده ن لفظندن صیغهٔ مبالغه
فاعلدر بیت نوارد این دل غمناک پرشور ه شها کنجایی در رد
فراغت نوکندا کاف عربیله وعجمیله دانا وفیلسوف معناسنه
قرکترا مثله کاف مفتوحه بابنده تفصیللری اولنمشدر فه
کنرها برکوجک اغاجدر بیراغی صاقزلق اغاجه بیراغنه بکزر
ثلاو کنک اوا ناسازا واز عربجه کربه دیرلر فکوا کاف
عجمیله طانقش هدو بنیه معناسنه کواه لفظندن مخففدر
دار کورا کواورا لفظنده مخففدر ولکورکیا ایکی کاف عجمیله

کل رعنا ه کل قحبه ه کلکونه کلمه سنده
کلغنده ه غالیه ه پلغنده ه کلغنده
سنکنها ه کنهان ه کونهان

آیرق دیدکلری اوت کورگیاه لفظندن مخففدر دشت بهرب

گوشت ربا چیلاق دیدکلری قوشی عربجه جوارح وضواره دیرلر

وی گویا صیغهٔ مبالغه در گفتن لفظندن سویلکن دیمکدر لور

وهم مقام تمثیلده ده استعمال اولنور دیاسن وصناسین

معناسنه ٭ فاضل محقق دقایق الحقایقده بویله تحقیق وتدقیق

ایلمشلر که ٭ بر گویا وار در که مرکبدر توپا کبی برجزئی گوبدر

کاف عجمیله کوییدن ماضودر گوییدن مصدر در

معناسی ایتمکدر ٭ برجیی تقطیع صوت دماغ ایله تلفظ حروف

کرکسه بولسون کرکسه بولنماسون ایدلابجی بهکه ایرلاد وغی

وقتن تلفظ حرف ایتمک لازم دکلدر کوینده دیرلر بلبلی

آنکله توصیف ایدرلر ٭ نته که بو بیتده واقع اولبدر **بیت**

اول اردبهشت ماه جلالیه ٭ بلبل گوینده وبرمنابر قضبان

کوبک سایر تفصیلی گفت و گوی لفظنده مذکوردر ٭ وگویا نك

برجزئی الف مبالغه در بویا نکده برجزئی بوی درفحوی معناسنه

وبرجزئی الف مبالغه در گویانك معناسی سویلکن در ٭ نته که

بینانك معناسی کورکن در ٭ شنوانك معناسی ایشتکن در

بوصیغهٔ لسان فارسیده مبالغه صیغه‌سیدر ٭ صدر کتابده

امر کلمه‌یه لاحق اولان الف تفصیلنده بومحله مناسب بعض

تفصیل ذکر اولنمشدر ٭ بر گویا دخی وار درکه مدلولی شول

معنادرکه لسان ترکیده اندن دیدیکی عبارتیله تعبیر ایدرلر

گویانك ایکی معناسی ایله بو بیتده واقعدر **بیت** غنچه گل که

آجلور خود وها نکوردسنك ٭ بلبل گویا که وار گویاز بانکدر

سنك ٭ معنای ثانی ایچون اولان گویا ده گاه اولور که

بریا زیاده ایدرلر گوییا دیرلر ٭ خسروك بو بیتده واقعدر

بیت بساقی بیش ده اندر گل آیبخت ٭ حریفش گوییا جهد

فرو ریخت گاه اولور که گویانك الفنی یا یه تبدیل ایدرلر

گویی دیرلر ٭ نته که خسروك بو بیتده واقعدر **بیت** جهان چون

نرکس

نرکس در فتنه جوی ٭ میان خواب وبیدار ست گویی ٭ بو تبدیل

لسان فارسیده شایعدر ٭ مثلا بساده دیرلر بسی ده دیرلر نته که

بو بیتلرده واقع اولبدر **بیت** ای بسا اسب تیز رو که نماند

بسرخر لنك جان بمنزل برد **بیت** هرآنچه میکوزد دل منکر

دجله بسی ٭ بس آز خلیفه نخواهد گذشت در بغداد ٭

٭ **نوع اول اللام المفتوحة** ٭

لاقات تو و توی معناسنه ٭ سایر اسامیی تا لفظنده مسطور

در ٭ دیلوارمق لایه معناسنه ٭ ج **لابرلا** کلاج دیدکلری

حلوا ٭ وبعضلر خانکی حلوادر دیدیلر وقات برقات دیمکدر

تو برتو معناسنه ٭ **ل لالا** کانبك جکی که لاله دشتی ٭ ولاله

کوهی دخی دیرلر ٭ وبی مثل ونی همتا معناسنه مثلا لولو

لالا دیرلر ٭ نظیری یوق انجو دیمك اولور **بیت** زجاد ویی کر

کملك تراست آن یار ٭ کزاب تیره کند عقد لولوی لالا ٭ وبر

کمسنه نوکرك اتابی قوله دیرلر که ٭ کندوبی کوجکدن ترتبه ایتمش اولا ٭

بومعنی ترکیده ده شایعدر **الا لالکا** باشمق کفش معناسنه

بیت جوبیرون ضرکه نهی لالکا ٭ بهم باشد آن لالکا لالکا

بینا نغمتی علم موسیقیدن مطرب ایلدوکی نوا معناسنه نقل

ایلمش ك **لکا** سیاه کودری داردشی معناسنه ٭ ونکند که

اغاجدن ایدرلر ٭ ولوك دیدکلری قرمزی بویا ٭ ولکه که اسبابه

بولاشور عسلی ایلر گت **لکتا** بولاج اشنه دیمشلر بعضلر لك

دبك معناسنه ٭ که اجرق کمسنه یه دیرلر ومتاع البیته

دیرلر ٭ لك وبلك الفاظ مترادفه دندر ٭ ولکاپوی معناسنه

بج **لنجا** بورنسنه لی بیرون طاشره چکمك واویان لجام وبکار ق

خصمعناسنه ك **لنکا** لنکیدن لفظندن صیغهٔ مبالغه در

هم **لها** دیچك علتی که بوغازده اجیك کبی اولور ملازه معناسنه

حلیمی دال ایله ملاذ میالمشی ٭ **اللام المکسورة** ٭

ق **لقا** صورت عربیدر فارسیده دخی شایعدر ودونیا لقایمی

كرم لكا اباغه كيلان جارق كه سباهه بوياتمش كوندن اولا

يب ليبا شيردان غيري آدلري سختوا لفظنده يازلمشدر يموت

ليمونا ليمونه صربي وليمونه

اللام المضمومة

وبي لوبيا بوكرلجه ديدكلري دانه كه حبوب جنسندندر و

بعضلر فكل دربمشلر وف لوفا كيا قوروغي جي عالم معناسنه

وفي لوفيا مثله ويونانيلردن قسطاس حيمك اوغلي آديدر

مشاهد حكاد ندرون لونا مثله قبا قوروغي

نوع اولى الميم المفتوحة

ميم مفتوح كه فعللي اوايلنه ادخال اولنور علامت نهي دره مران

مرانكبي ميم ساكن كه كلمه نوك اخرنه الحاق اولنور ضمير متكلم در

كركه كلمه اسم اولسون كركه فعل اولسون اسملر اخرنده ضمير

مجروردر مضاف اليه معناسنه جانم بنم جانم دلم بنم كوكلم

ديمك اولور وكاه اولور كه ضمير منصوب دخي اولور بوي كلام مست

كردلبي بوي كل مرا نقد برنده در فعللر اخرنده ضمير مرفوعدر

ناعلبت معناسنه دانستم بلدم ودانم بلورم ديمك اولور

وكاه اولور كه مفعول ليت معناسنه لاحق اولور سلمان زيرلب

ميدهم وعده كه كامت بدهم غالب آنست كه مارا بزبان ميدارد

هرقچن بوميم مفرد اولسه ضمير متكلم وحده اولور نحنكم ميمك

ماقبلنده يا اولسه متكلم مع الغير اولور دانستيم كبي كه بلدك

ديمك اولور بزديمكدر نحن معناسنه ضمير متكلم مع الغيردر مارا

بزه ديمكدر نفسي متكلم مع الغيردر ازقيش مارقشيشا

اورزاولي ديدكلري مشهور اوت رانك فتحه سيله وكسره سي جايزدر

الي ماسا ميا سا لفظندن مخففدر فردوسي برفتح شبخ

روز ماساي هيج بهرمنزلي اسب دبكرسبيج استو

ماستوا مستوه ديدكلري طعام كه يوغرد ايله پشورلر لي

اضولي ماضوليا الخوليا ما لنغوليا النخولي ماليخوليا

برلغت ادمج وجه ايله مرويدر برعلتك اسميدر كه سوداوي

لنجا لنج لكام

لها ملاژه كده

لوبيا لوبيه

دسمو سياه جشم رجر

لوفا لونا لوفيا

ماسا ماساي

ميا سا مياساي

ماستو ملكتابه

ملكتاده

حاصل

حاصل اولور اويخوكتورمز لغت يونانيدر ابوظهير خمار ...

ايدركه مالي ايله خوليا لفظلرندن مركب در مالي سودا ديمكدر

خوليا خلط ديمكدر جون مراد انديلر كه خلط سودا ديه لر

ماليخوليا ديديلر مجموعي بر اسم اولدي اميشو ماعنا براوتدر

ان مانا بكزركه ديمكدر وهمان وهمانا وشايد وبندا رم

معناسنه بيت ديوان كين ملوك جهان املشدنده مانا كه

بر سپهر جمالك شهاب ثبت ونهمتي كبرلرندهبندن برمند هدر

ديمش مرا بكا ديمكدر اولور فاضل محقق بويله تحقيق

وتدقيق ايتمشلركه مرانك اصلي من رادر رايه متصل اولدقده

مثلا نون حذف اولنشدر تخفيفا نونك حذفي رايه اتصال

ايله مشروطدر منفصل اولسه نون حذف اولنمز مثلا

من كردم ديرلر مكردم ديمزلر رانك غيري يه ده متصل

اولسه حال بويله در مثلا مشي ديمازلر منشي ديرلر

بيت منشي تاج دادم زمين سركشيده منشي تيغ دادم يمين

بركشيده مراده كي ميم ايله اخر كلمه يه لاحق اولان ميمك

مدلوللري مشتبه در ايكيسيده نفسي متكلم ضميرلريدر

فرقلري بودركه اول ميم كه مفتوحدر اول راده

اولور ضمير منفصلدر لسان عربيده كي انا معناسنه در

اول ميم كه ساكندر واخر كلمه يه لاحق اولور دانم ده كي

ودانستم ده كي ميم كبي ضمير متصلدر لسان عربيده كي

تا مضمومه معناسنه دركه اخر كلمه يه متصل اولور تا نمكه

علمت كبي كاه اولور كه ايكي ضميري جمع ايدرلر منم ديرلر

نته كه بو بيتده واقعدر بيت منم كه كوشه ميخانه خانقاه

منست اول منم دياجك يرده آن منم ديرلر نته كه

بو بيتده ظاهردر بيت آن نه من باشم كه روز جنكم بيني

پشت من آن منم كاندر ميان خاك وخون بيني سرم

بن اولم دياجك يرده من آنم ديرلر نته بو بيتده واقعدر

بيت من آنم كه بانكبس بازى كنم • ميان سران سرفرازى كنم
رغيش مرغيشا لسان يونانيدر برطاشدر سحق ايدوب
كوزه چكلر نورلرنى زياده ايدر • ومصروع بونيته كتورسه
نفعي واردر رعو رمغوا برضرقال صحك عجم صاحبي غبت
ايله وعين مهمله ايله دخي نقل ايلمشدر رو مروا قال نبك
بيت اورا نفرين كند من آفرين • من برو مروا كنم ادم غروا
بوبيت ايكي سنده شاهدر روز مروا اكا ديمكدر مرا
ورا لفظندن مخففدر ستك ستكا سرخوش ايديجي
نسنه ضمله دخي نقل اولنمشدر اصح فتحله در غز مغزا
قصد ايدجك بره وا ورغمه آزار ومعناسنه غوش
مغوشا نعمتي مجوسيلر مذهبندن بر معروف مذهبدر
ديمشدر قو مغزا اوزا تمه تطويل اتمه معناسنه نقيد مشكرا
كوكل دوتمك عربيده غثيان وقياء معناسنه نقل منقلا
شبول صف قتال ديرلر كه انده مردان جنكي چوق اولا هاتفي
علمهاتة افراخت ازمنقلا جو بالاي خوبان سراسر بلا تكو
منكوا اعلام رجالدندر معناي اصليسي قمارباز ديمك
درويرو مويزوا اوزملي اشي هرم مهرما الياوز سلجك
نسنه عوام تحريف ايدوب مهرمه ديرلر يي ميا كلمه ديمكدر

الميم المكسورة

هي ملما سركي كه اوزرنده قورمشي ايجون نسنه سرلر هو
مهرا كورر وكورجي معناسنه هر كي مهركيا محبت ادب ديدكلري
مشهور اولندر فاضل محقق • بويله تحقيق ايلمشلر كه مهركيا •
محبت اولنيدر لفظ مركبدر • بر جزئي مهردر محبت معناسنه • بر
جزئي كيادر اوت معناسنه اصلي كياه مهردر • معناي تركيبيدن
علمينه نقل اولنمق مضاف اليه تقديم اولنمشدر • بوخصوص
لسان فارسينك خواصندندر • مدلول تركيبده مهركيانك
معناي علميسنه مطابقدر • معناي مذكور مراد اولندوغي بو بيتدن

ظاهردر

مروا روا

ظاهردر بيت بود مهر تونا سبزه خط سر نه بر اودر • نشاخت دلم مهر كيا
خاصيت مهركيارا • نعمتي ومحبوب ومحبوبك تودي • وتازه •
وترسيميش كرا عاجندن كمالي اوزره لذت بولمشي اولا ديمشي
يان بال ميان بالا اورته بويلو ديمك اولور صحاح عجم صاحبي
ودبه اورته سي معناسنده نقل ايلمشي يوز ميرزا بيك زاده
ديمكدر • واعلام رجالدندر ين مينا صرجه اسمانه كنبد مينا
ديدكلري صرحه ركنده اولدوغندن اودر بودر بيت اوليكه
عشقكده صرزمشدر بوزبي ايوا كبي • اونياندر بوكنبد منبا ى
برا لماكبي • مولانا حليمي ونعمتي وساير ارباب لغت آسما
وكوك صرحه وبونجق • واول لاجوردي نسنه كه قويوجيلر
كمشي اوزرينه اوررلر ديو روايت ايلمشلردر

الميم المضمومة

حل معلا اول طعامه ديرلر كه بادنجاني بريان ايدوب
وبريان اسم طعام اولمشي اتي اوزرنده باره باره ايدوب
واوزرينه ليمون صقارلر دار مدارا تواضع واتفاقدن
بر نوعدر عربيدر لسان فارسيده ده شايعدر حافظ اسا بيتي
دوكيتي تفسير اين دو حرفست • بادوستان تلطف بادشمنان
مدارا داو مداوا دوا ايتمك حافظ رنج مارا كه توان
برد بيك كوشه چشم • شرط انصاف نباشد كه مداوا نكني عر بيتي
مداواة در شب ششا باشمقجيلر وبابوجيلر مشته سي
وصلاح تو قيمتي طر ميطرا تازه وپرداخته اولمشي نسنه ق
جند دولمشي نسنه عربيدر قيل مقبليا بر طعامدر كه انله
وكوفته • ومومبار • وقو برق • وبغداي • وبرنج • ونخود •
وباقلا • وجكندر • وصوغان • وكرز • وكلم • وشلغم •
وكندنا • ايله بشورورلر مقبل دخي ديو مكا مكافا مكافات
لفظندن ترخيم اولنمشدر بيت نه نكى تو كرا اندر نكو داشته
مكافا اند جزا وباشتة • وسق موسيقا علم رياضيدن

ميانه بالا ميانه قد

مولانا كوردي مدارا فارسي مدارات
عربيدر ملاطفت معناسنه نيته كه ديمكدر
نادري مداراة عربيدر [illegible] ايدوب مدارا
معناسنده بيت ايكي [illegible] مدارا نخي
بعزي وجه مدارا [illegible]

بر علمدر كه كيفيت ترتيب الحان ونغمات وكميت تركيب
نقرات دن بحث ايدر نغمه اوليجاق نشاط انكيزه وانبساط
اميز اولور ونه مقوله اوليجاق شغب ساز وشور بردار
اولور موسيقى علم مزبوره نسبتي ودقايق عمل تاليفنه مطلع
اولوب نغمات متناسبه سي مواقعنده ايقاع ملكه سي اولان
موسيقار اول آلتدر كه بو معدن نك تعليم وتعلمنه موارددر
وى موميا اول مشهوردارودر كه بر كمسنه بوكسك يردن
دوشجك يا بر يري صنجاق ايچورورلر باذن الله شفا بولور
حافظ دل خسته من كرش همتي مست نخواهد زسنكين دلان
موميا هر مهرا ايسو بشمش نسنه نوع اوله النون المفتوحة
ناضل محقق دقايق الحقايقده بويله تحقيق وتدقيق
ايلمشلر كه نا لسان فارسيده دكل معناسنه در عرب دلنده
اول معنادن ليس ايله تعبير ايدرلر مثلا آزده كلمدر دياجك
يرده ناخرسند است ديربيت خداي ظر بخشي بجرد نواز
همان ناخرسند وارجاره سازكاه اولور نادن الفي
حذف ايدرلر بيرينه هاء غير ملفوظ كتورورلر بيت
آنه نه من باشم كه روز جنك بيني بشت من آن منم كاندر
ميان خاك وخون بيني سري ساير تفصيلي نه ذكرنده مذكور در
بى كه لسان فارسيده يوق معناسنه در عرب دلنده اول
معنادن لفظ لا ايله تعبير ايدرلر مثلا برنسنه دن وارمي
ديو صورلدقده يوق دياجك يرده عجم بى دير عرب لا دبو
يوقدر دياجك يرده نيست ديرلر ياشدن وقورودن
نسنه يوقدر دياجك يرده عرب لا رطب ولا يابس دير
عجم بى ترست وبى خشك دير بيت جنانكه ماكه بى كرست
وبى سرده جنان غافل كه بى خشكست وبى تر نا ايله بى نك
فرقي واردر برينك استعمالي صحيح اولدوغى يرده آخرك
صحيح اولمز مثلا نامردي ديرلر بى مردي ديمزلر

مردیست

مردیست ديرلر بى مردنااست ديمزلر بى نك ساير تفصيلي محلنده كوردر
لسان فارسيده باء عربيله بى شول معناي افاده ايدركي تركي
دلده اندن سز ايله تعبير ايدرلر مثلا ترك دلسوز ديدوكي
يرده عجم بى زبان دير نشان نسز دياجك برده عجم بى نشان
دير بيت كركسي وصف اوزين برسد بى دل ازبى نشان
جه كويد باز نا ايله بى نك فرقي بورادن ظاهر اولور بربينك
استعمالي صحيح اولدوغى يرده بربينك استعمالي صحيح اولمز
مثلا نادان ديرلر بى دان ديمزلر بى دل ديرلر نادل ديمزلر
بعض يرده ايكيسنكده استعمالي صحيح اولور ناكس ده ديرلر
بى كس ده ديرلر بى كس ده ديرلر نازن ده ديرلر بى
زنلنا ده ديرلر اما معنيلري مختلفدر ناكسك معناسي
كمسه دكلدر بى كسك معناسي كمسه سزدر نازنك معناسي
عورتسز ديمك دكلدر بلكه عورت دكلدر ديمكدر بى
زنك معناسي عورتسز ديمكدر اما نامرد مستعملدر نازن
مستعمل دكلدر اويله دياجك يرده نه زن ديرلر اردكلدر
عورت دكلدر دياجك يرده ندرنست ونه مرد ديرلر
بى نك ساير تفصيلي محلنده مذكوردر ولغت فارسيده
معناي تعي ايچون كه لسان عربيده كي لم معناسيدر نون
مفتوحه وضع اولنمش مذكور حرف فعلان كه فعله داخل
اولور اول فعلك معناسني فاعلندن نفي ايدر متصل
استعمال اولنيجاق نداد ومذهب ديرلر اما فعلى كه
فعلدن منفصل ومستقبل استعمال اولنسه آخرنه حرف
يا الحاق اولنور نك دينو حركت اصليه سي كه فتحه ايدي
كسره يه تبديل اولنور اما اسمه داخل اولحاق اول اسم
اكر مشتق ايسه دان كبي بينا كبي حرفي نفيك آخرينه الف
زياده ايدرلر نادان ونابينا ديرلر ندان نبينا ديمزلر
آخرنده حرف ها زياده سيله ده استعمال اولنمز نه دانه نه

بینا دیمزلر و اکر مشتق دکل ایسه جامد ایسه اوچ وجه دن خالی
دکلدر بری بودر که اول اسمك مدلولی ذات محضی اولا
سر کبی ذر کبی بری بودر که مدلولی وصف صرف اولا زیب
کبی شکیب کبی بری بودر که مدلولی ذات موصوفه اولا
بر وصف زایده اسم مذکورده ضمنا دلالت اولا مردی
کبی بر صولیت کبی که لسان ترکیده اندن ارلك ایله تعبیر ایدرلر
بو وصف زایددر که مردده و رجلده تضمنا اولسه
وصفه دلالت واردر قسم اولدن و ثانیدن اولان اسمه
حرف نفی نه یا لکن داخل اولور نه الفله داخل اولور بلکه
ها ایله داخل اولور مثلا نسر و پنای نشکیبای دیمزلر
نکس نابای نازیبای ناشکیبای دیمزلر بلکه نه سر نه
پای نه زیبای نه شکیبای دیرلر قسم ثالثدن اولان
اسمه یا لکن داخل اولمز بلکه یا الفله یا ها ایله داخل اولور
مثلا بیمرد دیمزلر یا نامرد دیرلر یا نه مرد دیرلر مذکور نون
الفله ها ایله منفرد اولدوغی حالده لسان عربیده کی لم معناسن
افاده ایدر نته که اشارت اولندی مثلا عرب لم یضرب دیر
عجم نزد دیر اورمادی دیجك یرده و منفرد اولمایوب
تا ایله بیله اولیجاق لسان عربیده کی لا معناسن افاده
ایدر مثلا نه اردر نه عورتدر دیاجك یرده عرب لا رجل
ولا امراة دیر عجم نه مردست و نه زن دیر الفله بیله اولیجاق
لسان عربیده کی لیس معناسن افاده ایدر مثلا عالم دکلدر
بصیر دکلدر دیاجك یرده عرب لیس بعالم لیس ببصیر دیر
عجم نادان و نابینا دیر نته که اشارت اولندی نون
ساکن که کلمه نك آخرنه لاحق اولور علامت مصدردر
دادن و دیدن کبی استوا نا استوار خایف اولان
کمسنه ایرو نابرو سراسیمه و قورقمز و قابرمز و اکسکی
دکل دیمکدر شمس فخری پناه ملك سلیمان شهنشه

ایران

ایران که آسمان معالی اوست تا بود ما ایمن نابینا کور رمز
کوزا بید نابیدا بلورسز نابدید معناسنه اضوا ناضوا
کمجیلرك باشی مهتر ملاحان معناسنه ازب نازبا آنارا نشیبی
و ناردنك دیدکلری اردو ناروا مثله لسان فارسیده
ذا اولمایا ارسنده تباول و تواضی واردر اشتا ناشتا
ویره بیی نسنه معناسنه و هنوز فارق آج اولان کمسنه
کمال محروم ان کرسنه که برضوان پادشاه عمری ننشسته
باشد و کوشید ناشناست نعمتی آج قارننه و یاد بیکانه
و توشلق وقتی و جفت معناسنه نقل ایلمشی اشنایت
ناشکیبا صبرسز دیمك اولور شن ناشنا یار بیکانه
معناسنه وسیلة القاصد صاحبی جفت و ویره بیی نسنه
معناسنه نقل ایلدی ام ناما ارتمجی زیاده اولیجی معناسنه
انب نابنا اتمکجی خباز معناسنه انو نانوا مثله آهت ناهتا
منا السنر مانندسز و ضدسز معناسنه دکلور اهو ناهوا
مثله نعمنی و صحاح عجم صاحبی بویله روایت ایلمشلردر
پرده قبه نبرده نبا صواش لباسی اسدی بیار دید
سپاه غزا نبرده قبا و کلاه مرا کو نکوا غایتده مبرم
و حریص دینجی نز نزا سد لبن حلیب معناسنه شو نشوا
الوج یمشی نما ارتمق زیاده اولمق معناسنه و
نوا صحاح عجم صاحبی بالفتح والضم وفی الکتب کلاهما
ویفهم من بعضها کلاهما بالفتح دیمشی غنا و رونق حال
و بادتلولق و بهره و جکردك و طوطی قوشی و سپاه
شکر معناسنه و بر نوع سازایدر که چالادلر و علم
موسیقیده بر مشهور پرده آدیدر هندوشاه نخجوانی
اون ایکی پرده نك اسامیسنی بو نظمده جمع ایتمشدر
نظم نوا و راست و حسینی و راهوی و عراق حجاز و زنکله
و بوسلیك یا عشاق دکر سپاهان و با بزرك و زیرا

ناضرا ناضرای ناضراه
ناشنا نانشنا نار
نانبا نانبه ناند
ناهنا ناهور
هتا
نرامش
کفتا
بالضم

نكند • اسباب همه برده است • باطلاق • وكستان • واوج
كه ايكي كيشي دعوي ايده اوچشر • وطوتوه كرو ورهن
معناسنه فردوسي برمن فرستي برسم نوا بودين خوب
كفتار باشد نوا معوب ان رفتن وآمدن كجاشو • كاري
نبواجه بي نواشد فردوسي فرستاد بايد براو نوا • اكر بي
كردكان نوار دروا عنصري ده راهوي كرچه بي حد زدم
نوا در حجاز ونوا يافتم هندار خاطري زندان معناسنه ده
كلور ديمشي بيت هنوانيست هيچ كار مرا عادلم ترد زلف
اوهنواست دكر دلم نواست بمر نواهين بست • مكي بحرم توجانم
جودل اسير نواست بو بيتلرده نوا زندان معناسنه در ديو
نقل ايلمشي نوخبسته يكي ديكلشي باغ با انب لي انبا
قامشي اوو قامشدن حصاري نيا ده جد معناسنه
اناجانبندن اواسون وباباجانبندن اولسون فتحه
ايله وكسره ايله در ويدر نظامي ره ورسم بناكان جود كزادم
زشاهان كذشته شرم دارم فردوسي جهاندار هوشنك
باراي وداد • بجاي نيا تاج بر سر نهاد • واول سياملك
بن كيومرث درماسابي نيلبا نيا ديكلمزلسن ديمكور فردوسي
توازهيچ كونه نياسا بيا • بهر رزم وهر كاربشي آبيا

النون المضمومة

نفوشا • نفوشاك • نفش شاك

غوشي نفوشا مجوسيه مذهب وايبنلرندن بربنك اديدر
قاضي ازبس كه كبر وكافر در راه • حق بكشتي • در روم
وهند وارمن منسوخ شد نفوشا • وبرضم اديدر • ق
نوا نونك فتحه سيله نوا معناسنه كه موسيقي پرده لرندن
برمقام اديدر • نوع اوله الواو المفتوحة •
واو مفتوحه لسان عربيده حرف عطفدر • زبان فارسيده
دخي حرف عطفدر • لكن فارسيده مضموم اوقنور افصح
بودركه معطوفله معطوف عليه مابينده ياز له اوقونميه

اخرى

مستطول اخرى معطوف اصيدر كتابت اوقنمق واحيدر واوورض واحيدر سرودي

اخرى معطوف عليه ضم ايله • اكتفا اولنه الا مكرالف ويادن
صكره واقع اولمش اولا • اول وقتن واو مضموم تلفظ
اولنور بيت پارسا وصوفي ورند وظريف • وصفهاي
من شود در وقتها بيت جو عنقادان ورادشمن جو صعوه
جوش هبازست او وخصم ساز غ وكاه اولور ضرورت
وزن ايجون او توري ماقبلنك اخرينى اشباع ضمله تلفظ
ايدرلر همام تبريزي بركو وچشم من كذركن تا جو بياري
بكل بياراي وكاه اولور ضرورت وزن ايجون او توديكي واوي
مفتوح تلفظ ايدرلر بيت پر از دنج كرد وسراسر زمين

ضيم هم

وكيتي شود پر شمشير وتر كسائي بكريه ده بغلبه زرد و
وكر بتيم بوز دونرنش وتاران كه علبه • صعقعقان
خيم • اشكبنه تاز نديمي • سبز طلاق طال معناسنه
اكر اخر كلمه يه ملحق اولان واو ساكنه • ماقبلنك حركتي •
واو جنسندن اولا • خراسانيلر قاتنده ادات تصغيردر
مثلا پسرو • دخترو • شراب • وكباب • ديرلر • ولسان
فارسيده واو ايله با وفا اراسنده تبادل • وتواضي واردر
تاو • تاب • واف • واو • واب كبي • وهر واو ساكن كه
كلمه نك اخرنده كلور • ماقبلي مضموم اولسه اندن صكره
بر يا الحاق اتمك جائزدر • اهرو • اهوي • ورو
وروي كبي وا اسم جند رجيع اشلوده استعمال اولنور
غوروا • بلغوروا • سماق واكبي • وكلمه تحذير • واخر
تاكبي واجوق واوجاق معناسنه بيت درحرانته
رحكمت تفعل حكمت بور • زمان دولت مادر بره ودروا
شد ديكر دلبر عيار من خنده زه دودل دبود • روي
وفارانهفت روي جفا وانمود وشادي وراحت معناسنه
وكيرو • باز معناسنه • واكردن كيرو ايلمك واداشتن
كيروطوتمق يعني منع ايلمك لطيفي بنست عجب كرخصا

واريم جونكه بمردان بنم وازنم • وتخمين لفظ ايجون كلور
وادات مصاحبت ومقارنت دخي اولور • با معناسنه زيرا با
ايله واو ارا سنده تواخي واردر • يا معناسنه دخي كلور
عربيده ورة بعد اخري معناسنه ال والا مقدار ده وهنده
بوجه اولان بزركوار • وبلند شان • ودوست وبنده كي
معناسنه وواله ديدكلري انجه طوقمشي حرير بيت زهر كوشه
كشتي بوالاي ال • نهان در شفق بوركوي هلال او واوا
ايوقلو معناسنه ام فراها اشلو جمع صيغه سيدر ب وبا طاعون
ر ورا اورا لفظندن مخففدر انوكيجون ديمك اولور • واكا
واني • وكو دسا صوجق ديدكلري قوشجغز • عربجه زرزور
ديرلر زك وزكا جايلاق سايرا دلوي كوشت ربا لفظندن
مسطوردر • وكوكرجين حمال معناسنه وقرامق يميشي ديدكلري
سياه دانه جكلر كه اكين ايجنده بتار وف ورنا كوكجه كوكرجين
عربجه ورقاء معناسنه بو معناي غيري ادلري كبوتر بنا لفظنده
مذكوردر • وقمري • واربه • وبغداي قرشمشي اون • ويكت
برتا • وشاب معناسنه دي ودبا بويوك دموز طوتماق ست
دستا تفسير صحف حضرت ابراهيم عليه السلام سايراسايسي
استا • لفظنده مسطوردر شت وشتا مثله وديري زنده
وجي معناسنه غ وغا كارزار وجنك عربيدر عنصري روز
وغا كردن دشمنشي رسر علم • همچو مشغيداه بدوم بهره ربا يد
ازها ف وفا عربده نه طورمق عربيدر فارسيده دخي شايعدر
يو ويد يتوك واكسك صاله وناقص معناسنه شمس فخري
جونك ادميان باد دولت باقي • جو شخص اهرمنان باد و
ويد ان ونا بيان كوكرجين • وارككك قمري ى دوا ايو فال مرغ
معناسنه بر وبرا اكاواني ديمك در •

الواو المكسورة

يد ويدا بتوك واكسك واو كي فتحه سيله دخي روايت اولنمشدر وي

ويرويرا برنسنه بي الكق ياد اتمك معناسنه

نوع اوله الهاء المفتوحة

حرف ها كلمه نك اخرنده ايكي درلو اولور • بريسي هاء اصلي كه
جميع حالاتده با تلفظ اولنور نكره • همره كبي • ايكنجيسي
ها علامتدر كه تلفظده دخلي يوقدر هاه ما قبلنك فتحه سني
حفظ اتمك ايجون الحاق اولنمشدر بنده وافكنده ودرمانده
كبي • حالت توصيفده • وحالت اضافتده بنه باصورتنده
يازيلور • ويا او قيثور • اوزرينه همزه يازيلور شهزاده
جوانبخت • ونوباده باغ مكرمت كبي • الف ونون ايله جمع
اولنسه • ويا مصدريه الحاق اولنسه كاف عجميه تبديل اولنور
شهزادكان وبمكي كبي • وعرب لغتنده اخرينه ها تانيث اولان
اسملر فارسي يه تبديل ونقل اولندقده صكره بوقبيلدن
اولور عمره وحمزه كبي وباطور تاء اصلي كبي تلفظ
اولنور اوزون يازيلور سعادت وهدايت كبي كاه اولور كه
ها علامت حذف اتنزه وزن ضرورتدن انوري • بي
حرف ساكنه احتياج اولنور • اول وقت دخي صريح ها تلفظ
ايتملك نسيح در افصح بودر كه فتحه سلكي ك تلفظ ايليه بر شويله كه
نه صريح ها تلفظ اولنه ونه تا لطيفي اي نكار ستمكاره وي
دلبر عياره • تاكي دل بيجاره باشد بفراقت ضون • آخر كتابده
باب الهاء نوع اوله الهاء المفتوحة اولنده بو محله متعلق
خيلي تفصيلي اولنمشدر ها ادات تنبيه در حلفي اول ديمك در
وادات جمعدر آخر اسمه لاحق اولور • اول اسمك مدلولنده معنا ي
جمعيتي زياده ايدر • مثلا كالك لا له نك اخرينه لاحق اولسه
كالها لالهها معناسن افاده ايدر بيت من همجواب وخاكم
وتوافتاب وابر • كلها ولالهها دهم ارتر بيت كني عمومي وار در
جهادده • استعمال اولنور وغلبيه بنانده وحيوانده دخي
استعمال اولنور اليها ولشكرها ديرلر • اعضاي انسانيده

مطلب نادرات

بوادانله جمع ایدرلر تنها دیرلر جانها دیرلر ع خوشی مروی
تنهاتنها فدای جانت بیت زبان تیغهای نیزه و تیرشده در
خون جانها چاشنکیر. اما اول عبارات که اکله جمله دن تعبیر
اولنور مذکورادات لاحق اولماز. مثلا شاهها. مردها. دیمزلر
بلکه شاهانه مرداه. رتان. کسان. مردمان. دیرلر. ب
هبا تورکه غایت انجه سنه دیرلر غبار رقیق معناسنه عربیدر
سراسر سرافشان معناسنه. و بوسارق وطان که عربجه ضباب
معناسنه اد الی زبرق سنان و زهرای تیغ. زمین و زمان خورد
برخورد دریغ فردوسی زهرای اسپان واو از کوس
همی اسمان بر زمین داد بوس نفهتی وصحاح عجم صاحبی
سرافشان یعنی باطل و بیهوده سویلنمیه دیمکلر بو معناسنه
عربیدر راو مراوا بلبل و مراوا زدیمک در ز ر ا ف
مزارا وا ادج وجهله استعمال اولنور. بری اولدر که
اوالفظی توصیح مرادایچون الحاق اولنور یعنی بلبل صدالی
اوجنجی اواهزار لفظک ممیزی اولا یعنی بیک صدالو
شمس فخری سزدکه اهل خسرجون هزاراق انیز بونو جمله
بتحسین او سزار آواز رب سزار باجبان دیوکلری که
حشرات ارضدندر. سایراسامیی جهل بالفظنده
مذکوردر ست استامت استا جازو لغلو دیمکدر
هلا حرف تنبیه در عربیده الاکبی. اکاه اول دیمک در
دبل دیمک در. و قورقو. و هلا معناسنه بیت وقت عیش
وموسم شادی. وهنکام شباب. پنج روز ایام فرصت
راغنیمت دان هلا. و عربیده بر لفظدرکه دوبی. واتی
زجرایله سورمکیچون دیرلر م هاتا نی یغور یاران
سخت معناسنه هارا دایما معناسنه ما ن همانا
مانا معناسنه بکزرکه دیمک در وهان وهانا معناسنه
کلور. ولیکن همانا قوبیده مستعملدر. مانا عام در قریبه

بعیده

سرافشان مغ
سرآوا
بزارآوا
بلبل بزار

٤٢٦

بعیده شاملدر شمس فخری ازقاف تا بقافت مامور حکم
کردد مانا که کرد ایدون تردیک شد سمانها. نفهتی کرو وشو
وجتان بود وهمخبین. وضبلسن. وشویله صانورسن. وخیال
وسماندم. معنالرینه روایت ایلمشی ب همیا فاضل محقق
دقایق الحایقده بویله تحقیق وتدقیق ایلمشلر که لسان فارسیده
هم موافق معناسنه در ایکی کشینک. بو دیمکده ایا قلوی
بربرینه موافق اولسه انلره همبادیرلر. باشلوی اوکشیسه
همسر دیرلر وهمدم دیرلر بو بربرینک سرن غیریدن کزلدوکنه
واقف اولسلر اول جهتدن موافقتلوی اولسه اوتلره
همراز دیرلر. پاداشک کسره معنای ترکیبی سی ایقدلشدر
اصلی بای دکشی در یا حذف اولنمشدر. وتا داله تبدیل
اولنمشدر. تا شلک معناسیی اورتا قتدر سغریک معناسنه
تته که محلنده بیان اولنوبور. معنای اصلیسی اعتباریله
پاداش همبادن. ابلغدر هبالق معناسنه کمالیله مناسبت
اولیجق پاداشی دیرلر کانه ایا قلوی برکندر وهمزده
وهمرده وسایرلرنده دخی حیال بو منوال اوزره در
مت هنا بکوشی معناسنه و نظیر معناسنه مو هوا آرزو
معناسنه بج هنجا بنا ایبی که اکله دیواری راست اورلر.
وسیلة انلقاصد صاحبی کسیی باشد که راه راست بکذارد.
وبی راهه رود دیمشی. وغصه. وغم. و دبرتمک جنیا
معناسنه هوا عربیدر میان. زمین واسمان وعناصر اربعه
بربیدرکه کره مانک اوستنده درکره تا ده وار بجه و آرزوی
نفس. و عشق معناسنه فارسیده دخی اسدی وله
بشهری که بد با شراب و هوا. ولیکن ندیرآنجه یورشی هوا
صحاح عجم صاحبی. دبرتمک معناسنه دخی نقل ایلمشی
وعربیده باد نرم. دخالی معناسنه ده کلور کقوله تعالی
افیدتهم هوا ای حالیته. وجو. ولوج. وسکاک. دخی

نیدن.
دن.

بو الیری ابوزسر مراه بیلوری دارنسم
عمنال طوغرولی ی وقت بزلیسه هزار
دبیل دیرنفسلری اوسی
هیئتی دیبی

هار. هارم
هواره. هاورنا. هبشه هارا
هانا. هان. مانا
هبا. بادرش
هادرد. هادر. هانید
هنا. هال. مانند
هانند. هانید
هیر. هیر. تیب.
هوا. هوا. آرزو
ضبا. ضبار.
هبار.

لغتدر ويد هويدا ظاهر معناسنه در آشكارا ايله فرقي واردر
اشكاراده معنى اولان ظهور مظهر حسده ظهوردر بوندن
مطلق ظهوردر عقلي ظهوره ده شامل در كتبوا وزرينه استعمال
اولنور صحاح عجم صاحبي بالفتح والمشهور بالضم وبفتح الواو
ديمشدر بيت كفت آن باركز وكشت سر دار بلند جرمش آن بود كه
اسرار هويدا ميكرد يج هيجا جنك وجنك وقتي عربيدر
هيجا نعتي شمشير جوهر دار ديرلر ديمشدر كويا وهيجا لفظندن
مخففدر يول هيولا لقانشلي برصورتي جكمك استسه لر
اول بي رنك جكرلر انون صكره نقش ايدرلر اول اوّل
جنكله هيولا ديرلر وهر نسنه نك اصلي عنصري تا قابله كلك
سخن آداي تو باشد آستن ابكار معانيست هيولا صحاح
عجم صاحبي بالفعل هنردن خالي اولان معناسنه نقل ايلمش

الهاء المكسورة

راسن هراسا قورقو خوف معناسنه وبوكل وايوق كه اكنه ويمش
اغاجلرينه ايدرلر هما برمشهور مبارك قوش رساية سيبي
كيملك اوزرينه دوشرسه پادشاه اولور ديرلر خلق ايجنده
اشتهاري انكله در بيت عجبي اولديسه عونى جهان سلطاني لكن
خاني كه دوشدي اوستنه سايه سنك ذلتك هماسندن
كولكه سي مرغوب ايدوكي بوبيتدن ظاهر در بيت كس نيايد
بزير سايهٔ بوم ورهماي ازجهان سود معدوم عربيده
بلح ديرلر بالك ضمه سيله وخاء مهمله ايله در جوتبينه دخي
ديرلر وجمعته معناسنده استعمال اولنور سابر تفصيلي
هماي لفظنده مذكوردر في المثل هو انحس من الملح وايمن
من البلح دشي هوشا قوبوب ياغني واوصاكل كاهل
معناسنه وطالع قوتي معناسنه ويه هويدا هويدا وزنسنه
استعمال اولنور فتح ها ايله هويدا معناسنه

نوع اول الياء المفتوحة

يا

يا حروف تهجينك اخر حرفيدر لسان عربيده يا حرف ندا اولدوغي
كبي لسان فارسيده دخي استعمال اولنور وفارسيده حرف
عطف در او معناسنه نعتي يافتن لفظندن صيغهٔ امر در
ووصفه تركيبي در ديمشدر نظم يا مشو با يارا درزق بير هني
يا بكشي مرضا نمان انكشت نيل يا مكي يا بيل با نان دوستي
يا بنا كن خانه درخور ديبل ديارا ابي يار معناسنه وطاقت
ومجال وزهره حاصل تحقيق بو يله تحقيق وتدقيق ايلمشلر
كه يارا قرندر نته كه بوبيتدن ظاهر در بيت همه كشت با نقشي
ديوار جفت نه يا راي جيش نه آواي كفت يارانك
اخرنده كي الف يادنيك يسندن بدل در بسا ايله بسي ده كه
كبي يارانك معناي حقيقيسي ياردمدن ياري كبي يادمه ن
حاصل اولان قدرته مجازدر توسعا مطلق قدرتنده ده
استعمال اولنور نته كه بيت سابقده واقع اولمشدر بولدا شنه
خطاب محلنده ده عجم يارادر نته كه بوبيتده واقعدر
بيت ده روزه مهر كردون افسانه است وافسون نيكي
بجاي ياران فرصت شمار يارا لسان فارسيده اخر اسماده
اولان الف خطاب ايچون كلور تركي دلده ده بو الف
اول معناده استعمال اولنور نته كه بو بيتلرده واقعدر
بيت يار رضاك اول ايسه كه بن بي نوا كيم عاشق همشه تزك
رضا بيله خوش كجر ديكر اونوكا جيبي واريني يار امنغيك
بو دفعه كعبتين غمي نقد جانه آت اسي يا ساخوارزم لسا نه
حكم پادشاه ديرلر وتدبير احوال مملكته جنكيزخانك
قانون نامه سي ايدوكر ديرا زيرا معناسنه ايرا لفظنده
مخففدر غم كافردن يغما كافردن ودشمندن النان
مال وحرامیلو الدوغي اسباب عربجه نهب وغارت معناسنه
حافظ فغان كين لوليان شوخ شيرين كار شهر اشوب
جنان بردند صبر از دل كه تركان خوان يغما را كت يكتا

آب • آو • آف

ترلك قفنان وبرقات دیمكدر لكن یلدا فصل خریفك
اخرنده اولان اوج منصل اوزون كیجه كه ایرتسي كون
دوتر بیت اكرچه كم شب یلدا كلور بركیجه بر یلدا • سنك
زلفینك اي دلبر برآیده ایكي یلدادن • ومطلقا اوزون
كیجه یه دیرلر • وحضرت عیسي علیه السلام طوغدوغي
كیجه نك ادیدر دیمش • صحاح عجم صاحبي اما تقویملرده
حضرت عیسي علیه السلامك ولادتلریني كنش جدي
برجنه تحویل اتدكدن صكره اون دوردنجي كیجه‌سنده یازرلر
اول فصل شتادر باب الباء نوع اول الالف الممدوده
آب صو معناسنه مصراع آب صافي به زجام بادهٔ مستكرست
كنیتلري • ابو الغیاث ابو الحیات • ابو العباب • ابو حیاندر
وفصل صیفك ثلث اخیریدر • سریانیه ایلوندن
روم تاریخنده اول ایك ادیدركه اغوستوس دیمكله •
مشهوردر انك اون بشنجي كوني كونش سنبله برجنه
انتقال ایدر • یكرمي ایكنجي كوني ایلول صوب ست اولمغه
باشلر • یكرمي بشنجي كوني جمیع میوه‌لر كمالنی بولور • والي
ایلي اوتوز بر كوندر قبطي تاریخنده مذكور آیه مسوي دیرلر
ورونق معناسنه ده استعمال اولنور فردوسي ورا بو
زمان بیش افراسیاب • فرستر بدي حشمت وجاه آب
عبد الواسع جبلي چو سنز سرح روالي كو آب خود نكه
داري كه • یاقوت را عارض دسیه بیت زماني وبابا
والد معناسنه كلور فردوسي جنس باسخ اوردش
افراسیاب • كه چون نو نه زاید كسي از مام وآب •
بو معنایه سایر اسامیسي بابا لفظنده مسطوردر
اتشتاب كلخني وكلخني كه عربیده وقاد دیرلر
خواب اخرین خواب اولوم موندن كنایه‌در
بیت بلي بزرا جو كیر واخرین خواب بپاي خود رود در كوي

قصاب

قصاب دركش اذركشب بفتح الكاف العجمي والشین
المعجمه وسكون السین المهمله والباء • اصح باء عجمیله‌در • ارباب
لغت اوده طبان كافرون بانه آتشي دیمشلر اما فاضل
محقق • دقایق الحقایقده بو یله تحقیق وتدقیق ایلمشلركه
اذركشسب اسم مركبدر • بر جزئي آذردر یانوا ودمعناسنه
بر جزئي ده كشسب‌در • بو جزءده مركبدر كش ایله اسب‌دن آب
اتورگشي كافك فتحه‌سیله درنته كه فردوسینك بو بیتندن
ظاهردر بیت بناید همي كردنت سركشي • كه از سركشي كس
نلیند كشي • لسان فارسیده مستحسن نسنه‌یه كشي دیرلر
كشسب تركیب اولندقده الفي حذف اولنوب لقب اولمشدر
اتشكده‌لر • اصحابندن بریسه اول معنایي لقبي اعتباریله
جزء اولمشدر • آذركشسبدن اذركشسب مجوسیلر
طابدوغي اودلردن بر اودكه آدیدركه مذكور لقب
ایله ملقب كمسنه‌یه نسبت اولنور اتشكده‌یي اول بنا
ایتمشدر • معناي مذكور فردوسینك بو بیتلرندن
ظاهردر نظم چنان دیدد رخواب اتشي برست •
اتش بردي فروزان بدست • چو اذركشست وچو
خرداد ومهر • فروزان بكردار كردان سپهر • اتشكده
سني كم یا بدیسه ادیني اكا نسبت ایدرلر • مثلا بو ربین
لقب دركشسب لقب اولدوغي كبي • اذر برزینك
تفصیلي محلنده بیان اولنوبدر • اذركشسب اسمي
اتشكده‌نك ایچنده یانن اوده اطلاق اتدكلري
كبي • نته كه سابقا ذكر اولنان بیتلردن ظاهر وبو بیتلردن
معلومدر فردوسي زپاكیزه جان فرو دوز رسب
همي برفروزم چو اذركشسب ظاهردر • اتشكده‌نك
كندوسنه ده اطلاق ایدرلر • نته كه بو بیتدن ظاهردر
بیت زده موبدش نعل زرین براسب • شوه نام آن

خانه اذر كشسب • كسب لقبيله ملقب موبدك اتشكدة سى
ديدكلريدر نك وجهي بو بيتدن ظاهر اولدي • كرايا عنده بغلالري التولدن
ايمش موبد لسان فارسيده دانشمنده ديرلر • نته كم بو بيتده
واقعدر بيت زعلم وحكمت كان در نو • بود درسخن هر
يكي صد چو موبد • موبدك ساير تفصيلي محلنده بيان اولنور
بو پهلوانلر نته كم بو بيتدن ظاهردر بيت سپهبد چنين كفت
اذركشسب • بهنه نامور تر ز خيلك درسب • سن اسب
بكسر السين طرنق • وطرمالمق • وطايمق • زلت معناسنه
نعمتي يان باشيده كلمك معناسنه نقل ايلمش كويا اسيب لفظندن
مخفف اولور سيا آسياب ذكرمن طاحونه ودخي معناسنه
بو محله مناسب اسيا لفظنده بعض تفصيل مذكوردر فاضل
محقق بويله تحقيق و دقيق • ايلمشلركه • اول ذكر منه كه
صويله دونه زبان فارسيده • اسياب ديرلر • اصلي اسي
اب در • يا زياده اولنمش در • حرف مكسور ايله الف
ممدودك جمعنده • نوعا ثقلت اولدوغندن او ثوردي
ارالرنده بر يا كتوررلر • تلفظنده سهولت مصلحتي
ايچون مثلا افراسياب فارياب ديرلر سي آسيب
مولانا حليمي بو بربينه يان باشي كلمك معناسنه اسم
مصدردر بيت زدند پهلو بهم چون سپهر و قدرت
شاه • كبود كشت تن آسمان ازان آسيب • صكره زحمت
وشكلك • معناسنه شايع اولدي ديمش • نعمتي صحاح
عجم ده • صونك طوقشماسي معناسنه • تصحيح
اولنمش • وفتنه • ومحنت • وديرمق • معناسنه
وايكي كيشي ملاقات اتدكلري وقتده كوكس كوكسه
اولوب قوچشدقلرينه ده آسيب ديرلر ديمش • و بو
بيتي استشهاد ايلمش بيت اصف اكرچه صاحب
تدبير ورأي بود • باراي فطنت تو در آسيب داد

فاضل

اسيب • كدوس و اسب
اشيب • اشب كوكت

آشكوب
بمدّ الف وسكون شين
سقف واسمانه وآسمان
معناسنه دخي كلور بيت
باد ندرو وزيد زيهنهاي
آشكوب ابراندر وكذشته زبالاي نه ايوان

فاضل محقق قاقي طوتوب طوقنوب زحمت وبرمكدر ديمشلر
شي اشب شين معجمه ايله مثله اشيب لفظندن مخففدر
شي اشوب محنت واوركوكي ايل بو بربينه قارشمق وهر
شينك بو بربينه قارشمسي • وحركته كلمسي • ودريانك
جوشش • وخروشي • وكوسكوكه • اودقا رشدرلر عرب
كلوب ديرو اشفتن لفظندن صيغه امردر • وبعض تركيبلر
صفت دخي استعمال اولنور حافظ فغان كين لوليان
شوخ شيرين كار شهر اشوب چنان بردند صبر از دل
كه تركان خوان يغمارا شي اشيب سين مهمله ايله آسيب
معناسنه ولرزه معناسنه • وقيا كلري • افتاب برست
معناسنه بو معنايه ساير اسامي حرباء لفظنده مسطور
فتا افتاب كنش شمس معناسنه سعدي عمر برفت وآفتاب
تموز • اندكي ماند خواجه غره هنوز • برجي آسد در اتشه
منسوبدر • هر برجده • اوتوز كون اكلنور فاضل محقق
دقايق الحقايقده • بويله تحقيق وتدقيق ايلمشلركه
افتاب لفظ مركبدر • برجزئي تاب در نافتن دن اسم
فاعلدر فيز درخشي معناسنه فابايه تبديل اولنمشدر
وبرجزئي اف در • اصلي آب در بونده ده با فايه تبديل
اولنمشدر • اول تبديل لسان فارسيده شايعدر • مثلا
بهلويده ديرلر فهلويده • ديرلر اسبهانيده اصفهانيده
ديرلر • افتابك معناي تركيبيسي صو قيزدريجيدر
صو بارددر بالطبع قيزمسي عارضيدر • هوا اويله
دكلدر • طبيعتي اتك جاردر صوقلغي عارضيدر •
اولسببدن قيزمه سي • كنشه نسبت اولندي هوايه اولنمدي
افتابك كنشه اطلاقي بو بيتدن ظاهردر بيت عمر برفت
وافتاب تموز • اندكي ماند خواجه غره هنوز مذكور
معناي تركيبيسيله اولدوغي ظاهردر اول كمسنه نك

یاشنده کی اسامیء فارسیه نك ◦ اکثری مرکب ایدوکی ◦ و الفاظ
منفرده مذکور لغتنده نوادردن ایدوکی معلوم در ◦ احتمال
وارکه افتابك ترکیبی افت آب دن اولوب ◦ فا اصلی اولان
بادن مبدل اوله افتابك افت آب اولدوغی ظاهر در ◦
زیرا تاب ایله آبی تحلیل و افنا ایدر ◦ اما افت عبارتی
عربیدر اسم فارسیه نجز او لمقده بعد وارد ز هو لنا کی
کبی دکلدر ◦ اول معنایی ترکیبدن نقل اولنمامشدر
زیرا افتاب اعلام منقوله دن اولور ◦ ایکی تقدیرجه بیله
ل الب لامك سکونی و بای عجمیله لغت ترکمانده پهلوان
وشجیع معناسنه در **الالف المقصورة**
س اسبه آت فرس معناسنه فردوسی بپیاده ازآنم
فرستاد طوسی ◦ که تا اسب بستانم ازان سکبوسی فاضل
محقق بویله بیورمشلر که اسب اگرچه بای عربیله ده تلفظ
اولنور ◦ اما اصلنده بای عجمیله در ◦ نته که سبهك اصلی
بیاننده ظاهردر ◦ واسبك القاب واسامیسی چوقدر
محللرده بیان اولنوبدر ن انب نونك سکونیله هند
ولایتنه مخصوص بر لطیف ومعتبر میوه در ◦ قاربوز
مقداری اولور پاره پاره ایدوب ◦ کابلی ◦ واملج ◦ کبی
بشوررلر ◦ واطراف ولایته کیدر ◦ انبه دخی دیرلر
تعریب ایدوب ◦ انبج دیرلر بنوا انبوب عربیدر ترجمان
اللغه ده الفك فتحه سی وضمه سیله بیخ نره یعنی اوت
کوکنه دیرلر دیمشی ◦ قانون الادب صاحبی الفك ضمه سیله
ضبط ایدوب ◦ بنه ◦ نیزه ◦ وقلمه دیرلر دیمشی که ترکیده
بوغون دیدکلری بودر ◦ **الالف المکسورة**
س اسب سینك سکونیله اوکوزغادن اشاغه تبان قبل
نهیتی دیر معناسنده ده کلور دیمشی سپید اسپیداب
ترکیده اوستوبج دیدکلری سفید اسفیداب مثله

اوسفیداج

الاسطرلاب
اللاب رجل سطر اسطرلاوبنی
علیه حسابا فقیل اسطرلاب
ثم مزجا ونزعت الاضافة
فقیل الاسطرلاب معرفة
منه قاموس

انب ◦ انبه ◦ انبج

اسب ◦ دبر ◦ است
اشت

٥٠

واسفیداج اشنه دخی دیرلر ◦ سایر اسامیسی اسبیدا واسپید
لفظنده مسطوردر مش اسفب بوکیجه دیمکدر ن ورا
انذراب جزیره معناسنه **الالف المضمومة** س
اسب اوجه پاسنتی سرا اسرب قرشون عربیده اسرف والك
دیرلر **نوع اول البا المفتوحة**
باب پدر والد معناسنه فردوسی شبی خفته بود بازتورد
باب جنبی دیوان یوسف تیز باب ◦ لسان پهلویده اود
انشی معناسنه عربیده قابو یه دیرلر ت باتب لایق
معناسنه اران ست باران شتاب یغانقلی یغمور ادو
باروب اولی بای عجمیله کورك ایکله قادوطبراق وسایر
نسنه کورررلر الای اس پالای اسب بای عجمیله یدك آتی
جنیب معناسنه بعضلر یوك اتنه دخی دیرلر دیمشلر الادا س
پالادا اسب با عجمیله مثله ابا بایاب بای عجمیله دریا حوض دیبی
لفظنك ترکیبنه مطابق معنادر شمس فخری خدایکان
جهان افتاب چرخ جناب که بحر بخشش اوراندیدکس پایا ب
وطاقت ◦ وصوص ◦ وصکی بعد معناسنه حافظ مشتاقی
دم مهجوری دور از تو جانم کرده ◦ کز دست بخوا بکشد پایاب
وشکیبایی ◦ وشول حوضه دیرلر که دریك اولمایه یوقوق جق
اولاصونك دیبی کورنه وبیکا ر ایاغی ◦ وهر نسنه نك
اخری پایان معناسنه وکوچ قوت معناسنه دخی نقل
اولنمشدر اسدی شها نرا همه نیست پایاب اوی نوار ی
تو با این سبه تاب ازی اکو باکوب رقاص ای کو پای
کوب مثله تکو تبکوب بر نوع اکشی ریچالدر چوز رومی
ایجیله وصرماق ونوعز را یله ایدورلر ◦ صحاح فرسده
اخری تا ایله نقل اولندی فرنوت قافیه سنده پندار
خاطری لفتنده ◦ ومعیار جمالی ده ما ایله نقل اولندی
یعقوب واسلوب قافیه سنده شمس فخری بردشمن

بداوشر روز تیره ارغم • بوزینه درنده افشی تبکوب بی نماید
را براب صو واریلان آکین رنا برتاب اوزاغه اتمق
واوزاغه اتلان اوق ویلدرامق شعشعه معناسنه • ن
رغا برغاب اولی بای عجمیله صونبدي آرق که برایرماقد
یاردلو صوجیقاررلر سادو بسادوب بشاق بیمیشي
یعني بوستانلك وباغوك وترکه لك صوکنه قلانین دوشور مکده
استعمال اولنور ناسی بناسب صاقزلق اغاجینک یمیشي
عربجه حبة الخضراء دیرلر ترکیده جه ته ومنوش دیرلر
بناسیب مثله نوابنواب جزیوه که ترکیده آده دیرلر •
واکیري مفصل معناسنه یا پیاب بایاب لفظندن مخففدر
الباء المضمومة و پوب جادر ایجي وایجنده رنبب
ایجون هر دوشنه جك نسنه یه دیرلر رودكي شاه دیکر
بار باغ اراست خوب • تختهها بنها دبر کستر دپوب اولي
بای عجمیله در • بار ثاني عربي وعجمیله معا مستعملدر
پوتاب پوته که ترکیده اوق نشانه دیرلر والعج بوالعجب
طرفه دیمکدر عربیدر • نوع اول التاء المفتوحة
اتاب وحید تبریزي مفتاح البوابیعده درت معنایه
نقل ایدوب بو رباعي بی ایراد ایلمشدر رباعي ای مهر
فلك رازمه روي تو تاب • در زلف مده بقصد این
دلشده تاب لطفي کن وروي مهرازین ذره متاب یکر
ذره بو مهر تو کی ارد تاب تاب اول روشنالي معناسنه در
تاب ثالث دوندرمك کردانیدن معناسنه تاب
رابع طاقت معناسنه طاقتسز قالدي دیاجق یرده عجم
بی تاب ماند دیر طاقت بر حالدن عبارتدرکه یورلدوغي
حالده کیتشیده اول حالت قالمز • ورنج معناسنه بیت
انکه از سنبل او غالیه تابي دارد • بار نادلشدکان نازو
عتابي دارد • پیچ • وحرارت • وتوانایي • واستمه تب

معناسنه

جرتاب • برتاو • تبربوتاب
برغاب • برغ • ورغ • برنغ
برنغ • برغ

بناسب • بناکیب • وکشکل
وغشکل • ونوشکر • بالنغبشی
باغشك

بنواب • بندکشاي بندکشاد
بندکشاي • بندکاه • خرده دست
خرده •

بوالعجب • بوالکنج بوالکنجك •
ابوالکنجك • بلکنجك

معناسنه وقارجشمق • وبورغاشمق • وتابیدن لفظندن صیغه
امر وصف ترکیبیدر بیت هراز دورخت شریفین کرجوهر
لعل • بدید میشود از افتاب عالمتاب • صحاح عجم صاحبي
قیزدرمق واوشومك واکیرمك • واورمك • وصارمق
وطولاشمق • ودوکم • وکاشغی معنالرینده ده کلور دیمشي
فاضل محقق • بویله تحقیق ایلمشلرکه تاب قورمه رقورم
قورم اولان نسنه یه بر تاب دیرلر • تمام قورلمغي اولماسه
نیم تاب دیرلر • خم • وپیچ • وتاب • زلف اوصافندندر •
اکرچه هر بوینك مستقل معنالري واردر • قورمي بوزلمایو ب
طوران زلفه تابدار دیرلر بیت کفتم نهي بوین دلم آن
تابدار زلف • کفتا کم • مشکتاب ندارد قرار تاب • تاب
ثانیدن مراد حرارتدر • تابدارك معناي ترکیبیسي تاب
صقلایجیدر • دار اسم فاعلدر • داشتندن حفظ اتمك
معناسنه در • وتاب اسمدر • تابیدندن که معناسي قورمقدر
بو کلکدن خاص معنادر • مثلا بر نسنهنه ایکي قات اتسهلو
بوکلدي دیرلو قورلدي دیمزلر • ترك بیلم بوکلدي دیر
قورلدي دیمز • وضع مخصوص اوزرینه ایبي قوبرب
بوکلندرسي تاب دیرلر • بو مرکب کلمهلردن جزا ولان
تاب تابیدندن اسم فاعلدر • تابیدن صیغه مشترکدر
لازم ده کلور متعدیده کلور • اسم اولان تاب که مقدما
ذکر اولندي لازمدن ماخوذدر • موتاب دیرلر موتاف ده
دیرلر قیلدن جل اشلدوکندن اوتوري تاف اصلنده
تابدر باتك فایه تبدیلي لسان فارسیده شایعدر نته که
موارا ذکر اولنمشدر • یافته بوندندر اسم مفعولدر
طوقنمش معناسنه در • معناي اصلیسي بافته در • بافیدن
اسم مفعولدر • طوقنمش معناسنه • بافتن که طوقومق
معناسنه در • بافته که ترکي اوکا یافته دیو اوندندر

معناي اصليسي طوقنشدر، اسم مفعولدر، فعل مذكوردن
جهله يه اياغيله طوقودغندن اوتوري، پاي باف ديرلر،
بيت كشاورز واهنكر وپاي باف، جو پيكار مانند كرشان
بكاف، جهله يه پاي تاف ديمزلر زيرا ايلكون عمل انونك
دكلدر، مويده عمل موتافك اولدوغي كبي تب اسمه حمي
معناسنه بيت بسوخت ارتب عشقش دل پراتشي من، برو
طبيب سوزي توهم زآتشي من، صحاح عجم صاحبي وچرکن
قبيح معناسنه ده نقل ايلمشدر نكو تبكوب اولي فتح باايله
تبكوب معناسنه كه بر آلتدر ريچالدر را تراب وبالكسر صو
ضدي سي ومطلقا ضربدي ترشح معناسنه در تزب شكنجه وتيغ كتمك
دري ترنيب وبالكسر صاودلمش كل خاكستر بر بادشده تورا سو
تنوراشوب كوسكوكه اودقار سوزر يز سايراساميسي اشوب
لفظنده مكتوبدر تورتا خنوريا بي تنوره بيل ايده جك
نسنه منفخه معناسنه التاء المكسورة
را تراب تانك فتحه سيله تراب معناسنه در ترب صحاح عجم
صاحبي همزاد وبكوسي نظير معناسنه نقل ايلمشدر بو معنايي
سايراد لري همتا لفظنده مسطوردر ري ترنيب صاوره لمش
كل ترنيب معناسنه لا تلاب صوكبي دوكيلوروصاچيلور
نسنه ي تب ياشي جورلمق، مدهوشي، ومتحير، عقلي
كمسنه، واونكي تحوج، ويوردغه معناسنه ده كلور، مولانا
حليمي متحير معناسنه در، اما لفظ شيبه ن صكره اتباع
ومزاوجه طريقله ذكر اولنور ديدكي رودكي شبيب
تو با فراز وفراز تو با نشيب، قررنداي تبواندر شيب
وتيب بربرتا يتربرتاب پيرانقي اوقدر بوتا تيربوتا ب
برنا واوقي يزا تيزاب سيلمي ديدكلريكه اكثر قويجيلري
استعمال ايدرلر سموم قاتلدندر بيت ساغر شر كون
سيماب بر بود جان ستان تيزاب يزق تيزتيب اوصورق

تراب، ذهاب، زه

ترتيب، ترتيب

الاتباع، در ديدن
و در رسانيدن، و لس كرده
المزاوجة قرين كرده جيزي
با جيزي، منه

تيزاب، اسرغ
سرنج

تيزتيب، يتيب، تيز

ضرط معناسنه تيز لفظي اماله ايله دز التاء المضمومة
ترب معروف شلغم كبي نسنه دركه مضم طعام ايچون بيرلر
عرب فجل ديرطبيعتنده هاضم غير منهضم در، وصيله معنا
دخي كلور توب قات تاي معناسنه غيري آدلري تا
لفظنده مذكوردر نوع اوله الجيم المفتوحة
ادزش چادرشب عوام تحريف ايدوب چارشف ديدكلريدر
كه عربجه ملايه ديرلر ارش چادرشب مثله ارشو چارشوب
چارسو عربجه سوق معناسنه ارو جاروب جيم عربيله
سپر كه عربجه مكنسه ديرلر فاضل محقق، بويله تحقيق
ايلمشلر كه جاروب لفظ مركبدر، برجزي جاي دربير
معناسنه لسان فارسيده اواسط واواخر كلمه دن حروف
علتك حذفي جايز، اولماغين ياحذف اولنمشدر، بر
جزيده روب درسوپريجي معناسنه روب اسم فاعلدر
رفتن دن، جاروبك معناي تركيبيسي يير سپوريجيدر
اصلي روب جاي ايدي اضافتله علميه نقل اولنجاق
قاعده ٔ تركيب تغيير اولوب مضاف اليه مقدم اولنمشدر
سپوركه جاروب، ديدكلري يير سپوره نك التي
اولدوغندن اوتوريدر، مجازا الت فعله فاعلك
اسمن اطلاق ايدرلر، جميع السنه ده شايع وذايع اولا
مجازلردندر كما لايخفى امدضوا جامه خواب دوشك
كه كيجه دوشنورلر ياتورلر، ومطلقا كيجه ايله، وشانه جك
واورتوناجك نسنه يه ديرلر اه نخشي جاه نخشب ماورا
النهرده نرمد يانشده برشهر آديدر وروايت ايدرلركه
مذكور شهرده برمشهور قويي واردركه ايچنده
اي وكون كبي شعله بوتنه كوربنور، ومشهوردر
كه مزبور قويي مقنع خراساني كه الوهيت دعواسيده
ايوردي سحر له ذكر اولان قويي ن، براي صورتن

چادرشب دواج چارشب

جاروب جارو

کوستردي • شاعرلر ذقن محبوبي اول غاهه نسبت ایدوب
جاه نخشب دیرلر • و روایت ایدرلر که منکور قویودن کیجه
وکوندز دایما بر تا بناك ای شکلي کوربنور اول شکله ماه
نخشب دیرلر غایتده منور اولدغندن انوري محبوبلرك
عارضنه تشبیه ایدرلر بیت سوروزان ماه درچه بود تا شب
جو ماه نخشب اندر چاه نخشب • و نخشب بلور ایچاي معنانه
دخي کلور ای نیسی جاي نیست قاجاجق یر جاي کریز معناسنه
جب جیم و باي عجمیله صول دیمك در یسار معنانه وصولاق
جرب جیم و راء مهمله • یاغلو واوزلو • وسمز سمین
معنانه • وغلط ده دخي استعمال اولنور و برنوع صودر
دیرلر جرب جیم و راء عربیله غالب معنانه لاجلاب سلقم
کوبه • ودخي الوادي یه براقمق و تاخیر معنانه دخي کلور
ل جلب باء عجمیله روسپي عورت مجنه معنانه شمس فخري
کسي که یکسر موي از مواشي برکرددیقیي که مادر او زن رسپه
است ور نشي جلب • ور بیچ دیدکلري الت که طبل و سرنا ایله
چالنور • و نواورده معنانه ده کلور لوصو جلوجوب چلك او یوني
جناب اطرف بیت بیرامن سراي • و یکا طرف • و قدر
معنانه ده استعمال اولنور • جمعي اجنبه کلور • عربیدر فارسیده
ده شایعدر زك جلا جنك جلاب جلاب معنانه که
سلقم کوبه و الوادي یه براقمق و تاخیر معنانه درنو جنوب
مقابل باد شمال عربیدر بي جنب بیوك آنی وتاتر عربیدر
واجواب اربه صویي که اطبا بتریه ایچون محرورلره ایچدررلر
بیت علاج دل در دمند نزار بپرس از طبیبم جوابي بیار
محصل طبیبلر تاننده مشهوردر جیب یاقه کریبان
معنانه • وجب دخي رقه معنانه استعمال اولنور • وقطع
سافه ایتمك • واهیبي ناصح معنانه عربیدر • فارسیده ایمان
یقه معنانه مستعمل در الجیم المضمومة

لاجلاب اول مشهور شربت که لطیف و بارد اولا • وجوب کسلمش
اغاج و قورو اغاج • فاضل محقق دتایو الحقایقده • بویله
تحقیق ایلمشلر که یونلوب دوزکولدن صکره کسلمش اغاجه جوب
دیرلر • نته که بو بیتدن ظاهردر بیت جوب خشیي را کرش
تربیت کني • چاپي رسدك بوسه که خسرواني شود • دکنه که
عجم جوب دیر • دکانك اوردي • دیاجك یرده جوب زن دیر
بیت سینه ما دکور اسر ایدیکوب • ز سوراخ بیجاه شود سوي
جوب • الده کتوردکلري نه دسته جوب دیرلر • دسته ده
اولان ها • اختصاص ایچوندر • نته که سابقا بیان اولنمشدر
اصلي جوب • دسته در • اضافت ایله علم اولیجاق صورت
ترکیب تعبیر اولنوب • مضاف ایله تقدیم اولنمشدر • جار
جوبه که ترکي دلده اکاجرجوه دیرلر جار جوبدن مرکبدر
اخرندکي معناي علم ترکیبدن • معناي خاص علمي یه نقل
ایچوندر نوع اوله الحاء المهملة
حق بودر که لسان فارسیده حاء مهمله اولمز اما عربیدن
آلوب استعمال ایدرلر • عربي دل السنه نك اشرف وافصحیدر
غیري دللر انودن تبرکا الوب استعمال ایدرلر حتی بعضلرده
کندو دللري کبي تصرف اتمشلردر • زبان فارسیده سکز
حرف یوقدر • نته که فضلادن بري نظم اتمشدر قطعه
سنت حرف است انکه اندر فارسي نایدهمي تا نیاموزي
بناشي اندرین معني کزاف • بشنو اکنون آن حروف و یادکیر
اي اهل دل ث و ح و ص و ض و ط و ظ و ع و
ق غیري دللردن الوب استعمال ایدرلر و بعضي عامه
تحریف اتمشدر • پس چونکه استعمال اولنور • لازم اولدي که
بابنده ایراد اولنه اج حاجب نایب و پرده دار و باردار نده
وقاش ابرو معنانه حرب صواش جنك معناسنه
س حسب سینك فتحه سیله • خاص کوم معنانه • وقورولدا زه

عرب ما اودي ماحسب حديثك • دليراي ما قدره معناسنه عملك
بحسب ذلك اي بقدره • والحسب ايضا ما يعتد الانسان • من مفاخرة
آبائه • قانون اديه حسب كوهر بيلك ومال و دودمان • وكوهري
شدن • وخداوند نژاد • وبزرك • شون ديمشي س حسب
سنك سكونيله قانون اديه • بس وشمار كردن معناسنه •
نقل ايلمشي • تركيده يتراينجق ديمكدر • وصايمق عد معناسنه
بيت حسب حالي نتنوشيتم وسوايابي جند محرمي كوكه فرستم
نتو بيغامي جند
نوع اولد الخاء المفتوحة
خب اسم اولمق سكوت اتمك معناسنه • ومكر وصوق
ضراب ويران عربيدر فارسيده ده شايعدر ر لو خرنوب
ده بالضم كبي بو ينوزي كه جكردكنه قيراط وصبه ديرلر عربيدر
بر بيبي • و بوستانيسي اولور • بوستانيسنه خرنوب شامي
ديرلر بريه سنه قيدايراد ايلمزلر • وبر نوع ديكن اولور كه
خرنوب نبطي ور • خرنوب مغربي • وخرنوب الشوكه ديرلر
وخيار شنبه يه خرنوب هندي ديرلر • وقوزنكا كنه كه اقاقيا
انك عصاره سيدر • خرنوب مصري • وخرنوب قبطي ديرلر
وانا عوزرسي ديدكلري اونه مصر ولايتندر • خرنوب
خير تر ديرلر • و يميشنه حب الكلبي ديرلر الا خالاب
كوملكني بالجق وجركاب ره جو خرجوب قيره جاوكه
بنالو • بنايا يدوقلري زمانده اغاجدن جاتارلار •
لا خلاب خالاب معناسنه اهدكوفاني جون خس
همه درخلاب مانده • باشك همه درحجاب مانده
نفس اماره يه اويمش كمسنه لر بيانندهدر ل خلب قلم
خواب اويقو نوم معناسنه • و دوش رويا معناسنه •
بيت ديدم بخواب دوش كه ماهي بدر آمدي • كرعكس روي
او شب هجران سر آمدي • واو رسميدر عند التحقيق جامع
الالف فصلنده ذكر كيتي ابوراحه در الخاء المكسورة

دمن كو

خب • خالاب • خلاب • خراب
خرنوب خرجوب • خلب
خواب •
خرنوب • خالاب
خرجوب • خلاب
خلاب • خلاب
خرجوب • باي بست
يا خوست • خو • باي خوست
يا بست • باي باست
خنب • تب • خنب معا
خلب • خلد • خلم • خم • خلد
خيم • خلم

دمن كو خرمن كوب خرمن دوكيجي • و دوكون ديدكلري •
نسنه خرمني انوكله دوكرلر خشب بي هنر كمسنه خلب
سمك كه بورندن كلور عربجه مخاط معناسنه يزا خيزاب
موج دريا تلاطم معناسنه ع ز خيزاب اشك زوانم بتر سي
الخاء المضمومة
خب كوب عربجه زبر معناسنه خلب سرمه توتيا وكحل معناسنه
م خمب كوب خبت مثله نون ساكن يادن اول كلمه
جميع السنه ده يمه قلب اولنور • بو دخي الفردندر •
صكره تخفيف ايدوب خم ديديلر خوب كوزل حسن
معناسنه خوراب پاك اولميان صو وصو بندي كه
صوين يبانده صاليويرمشلر او لا اقه كيده • وار خوا
خوار خواب خرمتسز وايله • و نادان • وزيان كار •
و برنسنه يي اوزنايه كتورملك كه يمكه يارامية • واول
يباجك نسنه دركه بر يردن بريره ايلتورلر و ث
خوشاب آب صافي و بيغيش و تروتازه سبزه • وايدا ر
معناسنه • وانجو يه دخي صفت اولور بيت نظم منشي
بود جو در خوشاب • نثروي آمده ست جوسحر حلال •
اصلي خوش آب درع وشاقان جوهر واريد خوشي
آب • وشاق خادم معناسنه درجامي جه از شيرين
بيشودكلري معروف نسنه و نا خوناب قانلو صو
بيت كبابي از جكر اماده دارم شراب ناب از خوناب
ديده
نوع اولد الدال المفتوحة
داراب سلاطين عجمك ايكنجي طبقه سي كيانيلردن
اسكندر النده هلاك اولان دارانك باباسيدر ديدر
و اول ابن بهمن بن اسفنديار بن كشتاسب بن لهراسب
اسب درارس دارسنب اغاج قوردي عربيده ارضه
معناسنه كه اغاجي يير قوردر دو اغاجده كندويه

خب • خب • خنب • خمب
خنبت • خم دن
ثاهه
خوشاب • خوشاد
خوناب • خوناب

اودوزكه جدول بوكار ايله اشسان دوزه بز ضرب
المثل اولوب اصنع من سرفة ديرلر اروكو
داركوب فردوسي بزبر اندبرون آتشي نفط
وجوب دكرنسو بكنز دكرات داروكوب در دروب
دوه طيلي ريا درياب الكله وبيل ديمكدر
فهم ايت معناسنه تشته چو دسته جوب الده
كتوره كلري دكنك وجوالك قولبي وكستا خلق
معناسنه ست يا دست ياب ال ايرشوروب غالب
اولمق معناسنه فردوسي كزاورايدي بر تو بردست
ياب بابران كشيدي زدا فراسياب الدال المكسورة
رضت سي درخت سنب دار سنت معناسنه ل دلب
سكون لام ايله چنار اغاجي عربيدر واصح دالك ضميله در
لفزي دلفريب كوكل الدايجي ديمكدر لهادلياب جوق
قاينايوب غليظ اولان سوده ديرلر كش دكشب
دون كيجه ديمكدر ديكشب لفظندن مخففدر يكش
ديكشب مثله الدال المضمومة
رضوشا درضوشاب اينجونك غايتده لطيف وابدارى
وايريسي ن دنب سكون نون ايله قويرق كه عرب ذنب دير
ميم ايله دم ديدكلري كه اصلنده دنبت ايدي قاعدة
مقرره اوزرينه نون ساكن بادن مقدم واقع اولماغين
ميمه قلب اولنوب كثرت استعمالده يادوشدي وكتابتده
دخي اويله يازيلوب باشقه بر لغت اولدي خم
ودم كبي كه اصلده خمب وسمب ايدي انده
وايتدي وسايرجميع حيوانتده استعمال اولنور وهر
نسنه نك اوجونده واخرنده بر سبيل
استعاره مستعملدر دشا دوشا بكمز
عوب دبس دير بيت آدري راشما لعل جوا

حلوا

درضوشاب درضوشه درشاهوار

دنب دم دبنه دنبال دمال دمبال دنباله دده

حلوا اي دوست كه دوين شهر بودوشاب دلي
مشهورست طبيبلر قاتنده دبس ودوشاب
ذكر اولنسه خرما بكمزي مراد اولنور اوزوم بكمزنه رب
العنب ديرلر ولا دولاب صو دولابي كه جرخله دونر
قوغه وكوالك ايله صوچيقاردرلر دول ايله ايدن مركبدر
دول كوالك وقوغه يه ديرلر بيت هست انسان زيرا اين
دولاب هچو عنقا وكيميا ناياب وبنجوه دولابي

نوع اولي الراء المفتوحة

ات راتب رزق مقسوم عربيدر با رباب اتلق و
قپوز ودورت قيللو سازه اطلاق اولنور وعربيده
بولت پاره سنه آويخته اولمشي اولا سي نا رسي ناب
ايب بوكوجي معناسنه الراء المكسورة
كا ركاب اوزنكو عربيدر عجمده دخي شايعدر اماله
ايله ركيب دخي ديرلر نته كه حسابي حسب استعمال ايدرلر
ادابي صفا اندر صف آراست با صد تهيب همه لعل خفتان
وزرين ركيب الزاء المضمومة
رسبت هرنسنه نك عقيده اولمشي صوينه ديرلر عربيدر
فت رو رفت روب سبزكه انكله خرمن سوبررلر
ايكيسي بو يرده استعمال اولنور

نوع اولي الزاء المفتوحة

زاب جشم الكا زاكاب كاف عجميله مركب كه يازو يازر
جبر معناسنه زب ديا لكسر آسان سهل ورايكان رحيص
معناسنه بر آه ديزه آب صوده اولان يوصون زدا
زداب صار وصوكه جيان ويارالرده اولور صديد
معناسنه رده چو رزده جوب صار واغاج ديدكلري
دارو رسي رنب طوسي زرينه كفشك اوغلي ايدر
وطوسي عجم شاهلرينك ميرعلمي ايدي مشهور اولان

زاكاب زكاب زركاب
زكاب دده رهني
زب زب

زنكاب زوكاب زوكال زنكال
ازبخ ربخ بنج

ورفشي كاو يا يئ اول كتوردي نوذ رشهريار نژادندنوذ
ايران پهلوانلرينك سرور و سرداري اولوب نوذر فردوسي زرسب
آمد و توك بو سر نهاد • دلي پزرگينه كوي بر ز باد • كه خسرو كه
نرندانشي فرود دلاور الندة هلاك اولمشدر كا زركاب
مركب زاكاب معناسنه رن زرنب طيب مشهوردر فكا
ژفكاب زاء عجميله كوزدن اقان ياشي كه چيق صوي ديرلر
عربجه مص معناسنه • وچرك • وسمك معناسنه كا زكاب
كاف عجميله زاكاب لفظندن مخففدر مركب معناسنه بيت
حياتد رظلمات اين زمانه محقق شد • كه نوك خامه اوجان
همي دهد ز ركاب • وتوكركه بزاق معناسنه بو معنايه غيري
آدلري • خيوا • لفظنده يازلمشدر دوكا زوكاب زفكاب
معناسنه هازهاب و بالكسر صرتدي برشيح معناسنه ساير
اساميسي تراب لفظنده مسطوردر شمس فخري معيار
جماليده آن موضع بلند ازچشمه كه آب آز انجا برى جهد
ديمشدر وبو بيتي ايراد ايلمشدر بيت بنان اوخضر وخامه
اش حيات روان مداد او ظلمات ودوات اوست
زهاب مرا زمراب و بالضم سمر قوشي ديرلر بر قوشدر
وصويه صوب وجركي وغايت كسكين قلچ عنصري افعي
كند كياه زهر دعاي را زمراب تيغ از نفس كينه خواه و
• الزاء المكسورة زب آسان واوجوز زانك
فتحه سيله زب معناسنه كا زكاب مركب ركاب معناسنه
هازهاب قوشاق يبري و زهاب معناسنه اسدي
همه كه دل خاره سنكش زهاب بسان كيارسته ذو زرناب
ي زيب بزك زينت معناسنه • الزاء المضمومة
بان فري زبان فريب يلانجي كذوب معناسنه زبان
فريفته دخي ديرلر كا زكاب صبر ديدكلري آجي دارو كه
اعلاسي سقطرهدن كلور كه عدن مقابلنده برجزيره در

معا
زهراب، زهراي، زبراوب
كنداب، سبزاب، زهراب

نوع اول السين المفتوحة

يرا سيزاب بوصوت زيراب معناسنه عرب طحلب دير بيت
سبزه وآب پاك از سبزاب • خوش بود بانكار و باده ناب •
ذا سزاب ذال معجمه ايله صوكورمه سي و يبان كمونى
ومعدنوس • وسدف ديدكلري • بد رايحه لو اوت كه
اولدخي مكانه جاد وكيرمز ديرلر • نته كه شيخ نظامي
خسرو وشيرين نده فرهاد شيرينك عشقي غلبه سندن زارو
اولوب • نوازش و شماتت يار و اعيادن فرار ايدوب
صحرا وبازارده سركردان و بيقرار اولدوغي محلده بيوررز
بيت جنان دربي رميد از دوست و دشمن • كه جادو
از سزاب و ديواز آهن • واختري لغتنده اسماء نباتاتدن
بيراوتك اديدركه تركيده اكا سدف ديرلر كريه رايحه سي
واردر ديو تصريح ايدر • ومانع حبل • وقاطع نسل
وجماع اولدوغي بو ابياتدن فهم اولنور بيت عنصري
كرازبهار لطف تو بوي رسيد بباغ • بيوندة شاخ نسل
مد ريابد از سزاب ديكر انصاف تو در قواي حيواني
تاليف دهد سزاب را باباه ديكر زنند باد خلاف تو در
مزاج عدو • قواي باه كند چون سزاب قطع نژاد
ديكر بيوند شاخ نسل كندبي خواص طبع • درد وره
جلال تو كيفيت سزاب را سراب اولكه باديه وصحرالرده
صيف ايام لرنده اويله زمانلرنده وصباح واخشام
وقتنده بر تو افتاب دن طرف نهارده صورت بعلكر
صوكبي كورينور خصوصا تشنه لره • عربجه ال ديرلر •
تركيده الغم صلغم ديرلر كابتي هر تشنه كوز مشرب توحيد
آب يافت • سيراب كشت وهر دو جهانرا سراب يافت
داجه افتا سراجه افتاب كنشك قرصي و باشي دونمشي
كمسنه دخوا سرخواب ايلك وبخواول نوم معناسنه

معدنوس
سيراب، سزاب، سيزاب
سزاب
صوكورمه سي
كيكيج، كيكيج، كيكيج
نزاد
سزاب، كيكيج
بندوره، بندو، بندوي
نيجينا، سيندان، كرسنه
بندروه، سزاب
سراب، كوراب، تقديه، سرخواب
سرخواب، خوشنده، ال، عو بيبور

ردا سرواب زیرزمین دیدکلری که ییر التنده صو صوداجق
ییر دردنا سزاب زا معجمه ایله سذاب معناسنه سایر
اسامیلری انده مذکوردر علا سعلاب ادم ازدریجی
دیو کا سکاب کاف عجمیله قوندوز دیدکلری جانورکه
صوانیدر ذکر حیواللوندنور خصیتنه جند بادستر
دیرلر غایتده نافع دارولردندر عصب وجعلرنه
وفالجه وسکته بارده یه وامعاده متولد اولان
ریاح غلیظهٔ دفعنده وارقه سکلکلری ست اولسه
متصل طلی ایلسه لرکلی فایده سی وار دروسایر برودتدن
حاصل اولان امراضده استعمال اولنور مسکک جمیع
افعالده وخاصیتده سریده وطلالرده یدلیدر
الاطیب رابعه ده ومشهوردرکه صیادلری دامنه دوشسه
خصیتنی مراد اندکلری باذن الله ادراک ایدوب
دشیله کسوب صویه براغوریمش صیاد صوده قان کوریجک
بیلوب انی الوب کندویه مقید اولمز ایمش وبعضلر
روایت ایدرلرکه خصیتنی بودفعه کسه لر بودخی
ظهور ایدر اول اجلدن نفعلری ایجون صیادلری
اول کسدکلری صالیویرلر مقطوعلردن بر نیسی
دخی خصیتنی ظهور اتمدین اتفاقا صیاد دامنه دوشسه
ارقه سی اوزرینه یاتوب کندو سنی صیاده عرض ایدرمش
صیاد اولمادوغنی بلوب اکا مقید اولمیوب بوطریقله
خلاص بولوریمش دیرلر کتب طبک بعضیسنده بو
وجهله مسطوردر دنا سناب وبالکسر صوده یورمک
ن سنب وبالضم برونکسلمش اوکه یولرده وکویلرده
مسافر قونمق ایجون ایدرلر لطیفی یارب ازمن
جه جرم خاست جه ذنب که مرانیست خانه جز سنب
نلک اسیا سنک اسیاب دکرمن طاشی یلی سنب

عصا وکوندر

سرداب سردابه سردادة
سکاب سکابی سکابه

سنک اسیاب سنک اسیا
سنبب ستی ستی

عصا وکوندرا وجنه برکتدکلری دهره دیرلر فتح تونیله
سنی ده دیرلر مولانا حلیمی سنی ستی نونله وتا ایله
مروی لغتدر شمس فخری نقلنجه دیمش لغهتی ستی
فتح تا ایله سنبه معناسنه کلورکه بخور وصیقه دیرلر دیمش
یلا سیلاب سیل صوی سیل ده دیرلر ترکیده دخی
مستعملدر قطعه ازفراق رخ عرقویوش اعینی بالدمو ع
متبله بس زسیلاب غم متر سانم هل یخاف الغریق
من بلله
السین المکسورة
بیدا اسبیواب ترکیده اسبیج دیدکلری والسفیداج
اشنه دخی دیرلرکه اطباقاتنده معروفدر سایر
اساسیسی اسبیدا واسبید با لفظنده مذکوردر ردا
سرداب زیرزمین ومعدنوس وراز داخی معناسنه
فیدا سفیداب سبیواب معناسنه نا سناب صوده
یوزمک سناب معناسنه نجا سنجداب اوغلان ینا غی
زهدان ورحم معناسنه ی سیب الماتفاح معناسنه
یرا سیراب صویه قانمش ریان وتاهل معناسنه ع
نکر دوتشنه سیراب ازسرابی صحاح عجم صاحبی طوی
که کوکون یاغر بو رمعناسنه ده نقل ایلدی یحرکوا
سیرکوب صرمساق دوکاجی یا سیماب سندرک زیوه
معناسنه که تعریب ایدوب زیبق دیرلر بو منصور
اکرمهابت تو بانک برزمانه نهرزبیم دردل کان
منعقد شود سیماب
السین المضمومة
تورا ستوراب طوبوق علتی دیرلر که طوارکه ایاغنده
ظاهر اولور رب سرب قرشون رانک ضمه سیله وسکونیله ده
مستعملدر جنب شرب وزننه استعمال اولنور
اسرب لفظندن مخفف درخا سرخاب اکیرات کم
یاغز دخی دیرلر واکت دیدکلری قوشی کر سرخابی ده

ديرلوكه عربجه نخام ديرلر و تبر بزده قزل ارماق ديرلر
بر مشهور سبرانكاه در و عورتلر يوزلرينه سوردكلري
قزلجه كلكونه معنالنه و بر شهر آديدر و اعلام رجالدندر
دمه اچو سرمه‌جوب كوزه سورمه جكدكلري ميل د و
سروب نعمتي ايو سبرود معنالنه نقل ايلمشي ن سنب
خانه زيورين سنب معنالنه و طوارك طپنغي
بو لغت فتحله و ضمله ايكي معناسنده بيله قاعدهٔ مقرره
اوزره نون ساكن يادن اول واقع اولسه ميمه قلب
ايدرلر تخفيف ايدوب آخرندن بايي حذف ايدوب
باشقه بر لغت اولدي ايكي معناده استعمال اولندي
وآبي دهري ه مثقب معناسنه ورا اسوراخ سنب
ديو هرا سهراب اعلام رجالدندر

نوع ابدله الشين المفتوحة

ا شاب مشهور شب ديدكلري معدني طاشي كه قاينادبو لر
دوزدلو رنكلره كيرر و سابو يولده استعمال اولنور
بوقاج درلو اولور عربيده بيك جواب معناسنه‌در
ادا شاداب سبزه تر و تازه مولانا حليمي صولو تازه
وتر اولان ديمشي ناظري اياشهي كه بود سال و ما
كلبن تخت زآب كوهر تيغ تو تازه و شاداب وفا
شبستان خيالده معني ز انده حكايتنده باداشي
دل شاداب جه يافتي ديو ذكر ايتمشدر اوضا شاد
خواب مثله و شادمان و خوشي او بجو معناسنه
شبت تشديد با ايله شاب ديدكلري معدني طاشي
تخفيف با ايله كيجه ليل معناسنه بعض ارباب لغت
فرق ايتمامشلر تخفيف با ايله ايكي معناده استعمال
ايتمشلر قول اول اصحدر بتا شبتاب بيلدز قوردي
ديدكلري بوجك كه كيجه لرده اشيلي ناظري

بيتي

استطابنا عندن صاري صوصغا قيجون استعمال ايتدكلري نشتردر

و شيجي كرم معنالنه مصراع
جو دي يتما يا ابل ياد اسي
دل شاداب صبح

شادخواب شادكام
شادمان شادكان شادخوار
شادخوره شادمانه فرهنك
شاداب

بيتي جه كونه بود تيره جشم دشمني توكه ركنابلي
و بالشد ازرخ شب تاب اذابي فروغي ازوكرم
شبتاب ديدكه ازوي دل تيره شب تاب ديد
الدودن مراد حق ددعر بيره براع ديرلر
وصاري كدي بس شبشب اشكي ديو رغه
آت را شراب ها ايجاجك نسنه و صوجي يه ديرلر غلبه
استعمال الله علم مرتبه سنه وار بو ركنيتي ابو المهنادر
ر شرب اينجه كتان بزي غ شغب اوازله فرياد اتمك
وصيا وادب و تشنيع معناسنده نقل اولنمشي
ها اشهاب غايتده طتلو شربت

الشين المكسورة

شب بودرلو مشهور جامهٔ فاخردركه اكابره مخصوصدر
بتيب بهارستانده شاه اولدقده نوروزده قموشجاره
شيب خلعت كيوردي تا شتاب ايومك معنالنه
اسم مصدردر شتابيدن لفظندن وصيغهٔ امر و وصف
تركيبي و يلدز قوردي كي شكنب قارن بطن
معنالنه كي شكيب صبر اسم مصدر در شكيبيدن
لفظندن وصيغهٔ امر و وصف تركيبي لما شلماب
ابكامه كه بغدايي و اربه اونندن ايدرلر صفت
ابكامه محلنده تفضيل اولنمشدر لنا اشذاب
بعد دكني شيب كسر صريحله و اماله ايله دخي جائزدر
اشاعه و الت تحت معناسنه و انيشي كريوقشي
مقابلنده استعمال اولنور شيب لفظندن مخففدر نون
حرف مخفي قاعده اولدوغيجون حذف اولنمشدر شين
و شيبي كبي و اولمشي تازه يانده رشنه سنه ديرلر و باشيجه
جكزنمشي سركسنه يوجيران معناسنه ع اصف تو بيرپيرا
شيبي بوده بو معنايه اضري تا ايله شيب دخي ديرلر

پيش‌تو

شبتاب شتاب شب چراغ
سرمه شب شبتاب شب چراغ
شهراب ه شهراب
شكنب شكم
شلماب الكامه
بيتي
شيب ه نشيب ه شيوه
نشيب

كره‌لنندر و تيب لفظني اتباع و مزادجه طريقه‌سنجه‌ا كا عطف
ايدرلر رودكي شب تو با فراز و فراز تو با نشيب فرزند
ادمي تبوا اندر نشب و شيب فردوسي جنين اسب
كيهان آسيب شب • بسي هر فرازي نهاده نشيب
شيو دخي لغتدر صحاح عجم صاحبي • يورركن و اونكو
بعوج • و باشيه قاتيه معناسنه • نقل • ايلمشي • يواكي شيراب
اعلام رجالدندر • برنيسي شيد اسب يني
تورتين جمشيد در كه زاولستان بادشاهي ايدي اسدي
براورنك نبشت شيراسب شاه • بشادي دردادو
بخشش كشاد الشين المضمومة بان فوي
شبان قريب جوبان الدانجي ديدكلري مشهور قوشن
عربيده مكاء ديرلر شتر سنب اغاج قوردينه
ديرلر ترسي شترسيب مثله وهان فري شوبان
قريب شبان قريب معناسنه ورا شوراب عنصري
بدخواه تراجو مركي دردام • شوراب خلاف تودمادم
ي شيب نهيتي اغج قوردينه ديرلر ديمشي

نوع اوله الغين المفتوحة

اغاب بيهوده و فاسد و اكشي سوز اسدي كه زين
سان سهاي غاب آوردي هي جشم دانشي بجوا ب
آوري و كاسر دينده باقي قلان طعام و بعضلر
ارتق قالوب اكشيين طعام ديمشلر • و ارسلان
يتاغي يشر شيري معناسنه بغ غبغب عربده
استعمال اولنور لغتدر عربيده اكثر صغرك بوغازي
التنده صارقن دري يه ديرلر جهده محبوبلرك اكلي
التنده اولان يومري كه خلقي اولا امراضدن اولميه
انده استعمال اولنور محبوبلرك محتا تندندر •
تركيده صغق ديرلر • غرب فتح را ايله قواق اغاجي

شبهان قريب • خوباه قريب • جو يا نك •

شتر سنب • شتر سيب

عنقا مغرب سيمرغ

وكوزكوسنده اولان ناصور علتي • دلمكشن صفراق
كه انكله شراب ايجرلر • و شراب معناسنده كلور و اوزم
دانه سي • و قويونده بو علتدركه بورننك وكوزينك
قللري دوكلور • و شول صوكه قوغه وكوكلندن حوضله •
توغه ارالسنده دوكيلور • و اول ايتيلان اوق كه بولنميه
بو معناده رانك فتحه سي و سكونيله جايزدر بو معنالرك
هيچ بريسي فارسيده شايع دكلدر • اما قواق اغاجي
معناسنه بعضي طب كتابلرنده كلور • و بعضلر اوزم •
دانه سي • و ناصور علتي سكون را ايله دريمشلر
غرب رانك سكونيله لغت عربده مغرب معناسنه در
و شول اوق كه اتلدي بولنمايه • وكوزك بورنندن يكا
اولان كوشه سنده ناسور علتي • و قليجك اغزي
و هر نسنه‌نك كناري و قوغه كوكلينك غايت بيوكي
فارسيده هان مغرب معناسنه شايعدر رغا غرغاب
نفره وكرداب رقا غرقاب كرداب و صويه غرق
اولمشي معناسنه زكي غريب دارو ديارندن ايرلمشي
و عجب نسنه عربيدر فارسيده دخي شايعدر اغرب
و بالضم اوزم دانه سي و قابوغي • و باء عجميله شمس
فخري عجب قافيه سنده كتورمشدر نظم ازدست
مير شيخ سحاب اريمي يروده • لعل و عقيق رو يد درزد
بجاي غرب • وراز شمايلشي بير د دهر شمه ظل وكرم
نشاند برجاي بخل و عجب زي غريب مثله و سالقي
عنقود عنب معناسنه وشي غوشب بالنجاق
ديبان اولي غوشت معناسنه

نوع اوله الفا المفتوحة

رفرب رانك فتحه سيله براولوا دماغ در • ديرالو
صحرا اديدركه ليخسر و بن سيادشي ابن كيكاوسي

نمغاب • غرقاب
كرداب • شاد
معاد شيار
معا غرب • غريب

يا يايسي انتقامیچون افراسیاب توکله اندهٔ جنك ايدوب
غالب اولشدر فردوسي رسيدم بايران بوبك قوب
سه جنك كران كرده شد درسه شب دداش فرداشب
يارن كيجه ديمكدر دسی فوسب سيننك فتحه سی ورانك
سکونيله وبالعکس وفانك كسره سی وسينك فتحه
سيله ده مروي لغتدر قابونك يوقارو قاشي
وبوزخانه ديوكي دمزن اوورينه قودقلري اغاج كه
فووازي انوك اوزرنه قوزلر بعده سقفي انلك
اوورينه بيارلر اسدي متوز از كهي كه بر انداخت
اسب عموري بدستشی جو زاهن فرسب دسی فرسيب
مرتك وختيل اغاجي الفاء المكسورة
سی فرسب فتح فا ايله فرسب معناسنه وطام طره سی
دمرنك دكی فريكيب الدايشی قريبيدن لفظندن
اسم مصدردر والدامق مصدر معناسنه دركلور
وصيغهٔ امر ووصف تركيبيدر دلفريب كبي وبويك
اغاج والكلبخه وعشوه وسركشته ومدهوش
معناسنه نوع اوله القاف المفتوحة
ا قاب انشق كه ادم وحيوانات ايا غنده اولور
لسان عربيده مقدار اندازه معناسنه كلور
قالب لامك فتحه سيله بون كالبد معناسنه عربيدر
فارسيده دخي شايعدر وكب معناسنه كه لاف
اورماقدر واوردكه ايج يوزينه ديرلر قب
انشق قاب لفظندن مخففدر وسيلة المقاصد
صاحبي قب هزار تو يعني قرق باير معناسنه نقل
ايلمش سی قب شينك فتحه سيله هرزكمنه صا
قصاب ات صاتيجي تركيده دخي مستعملدر
وناي زن معناسنه صی قصب بو ايكي لغت

عربيدر لسان فارسيده صاد يوقدر نته كه سابقا ذكر اولندي
قصب عربيده قاماش معناسنه در فارسيده قصبه ديدكلري كه
شار طايفه سي كه باشلو ينه اوررتولر عصبه لفظندن تحريف
اولنمشدر وبعض ارباب لغت يهودي دلبندي وقصبي
قماش وابو شهلي بيز وانيجه كتان بيز نه ديرلر ديمشلر
ضی قضيب شاخ درخت ونيزه وآلت تناسلدن
كنايه اولنور عربيدر لا قلب كچيرمشنه يه ديرلر نقددن
وغيريدن اولسون وكوكل دل معناسنه ومنازل
قمردن بو منزل اديدر وصاحبي اقجه سي عربيدر
القاف المضمومة ط قطب
رجال غيبدن اول سيد اوليايه ديرلر كه امر حق ايله جل
جلاله عالم ملك مصرف انلك الندهدر ومطلقا اولو سيد
معناسنه عرب ديركه فلان قطب بني فلان اكي
سيدسم ديمكدر وذكر من ايكي وشول يلدز كه فرقدان
ايله جدي برجي ارالسندهدر وفلكك دوري انك اوزرندهدر
نوع اوله الكاف المفتوحة
ا كاب كاد عراقي واوردكه ايج يوزي ولاف اورمق
واوكنمك معناسنه اسم مصدردر اله كبا كاسه كباب
بو نوع مشهور كبابدر ال كالب لامك فتحه سي وكسريله
قالب معناسنه اميا كامياب مرادن بولیجی ومرادن
بولمش معناسنه ع حضرت عزت ماب كاميان كامياب
كب كاب لفظندن مخففدر حركات ثلثه ايله مروي
لغتدر اوردوكه ايج يوزينه ديرلر ولاف اورمق معناسنه
ساير اساميسي بو معنايه قالب لفظنده مذكوردر
شمس فخري كند دعاي شه كامران ابو اسحق دل خلايق در
سينه ودهان دركب با كباب معروف طعامدركه اتي
وطيوري سيخده بشورورلر ت كتب نهتي ادي مبخ

وزنبور معناسنه نقل ایلمشی سی کرسب کرویزاوتی
عبیده کرفس معناسنه که معده نوسی دخی انولر انواعندندر
دن کرنب کلم لهنه دخی دیرلر رکی کریب اولدر که
اکنجیلو تادلای بولکر بولکر ایدرلر و دوتم دیدوکلری
تعریب ایدوب جریب دیرلر و اطرندن بای حذف
ایدوب کری دخی دیرلر تشکا کنکاب ادبه صوبی
جواب معناسنه سایر اسامیسی اند ه مسطوردر و بر
اصل شربتدر لا کلاب کلمه دیدکلری که اوزرینه ابلک
صاردلر و اوزرینه صاریلان ابلکه دخی دیرلر
لته چو کلته جوب براغاج درکه برقوش مقداری
یادخی زیاده جه اوزونی اولور ن کنب کند راوتی
کنو معناسنه کمال خجندی کرجه الشیخ کالبنی کوینده
کالبنی نیست شیخ ماکنیست بیت وقت تظلم از تودر
کردن خصمت افکند کرتنک کاغذین که در فصل خزان کنه
کنب و دیار ترکستانده بر یر آدیدر نو اکنداب
کاف عجمیله یوسون بغلمش صوکه اقمایوب طورمادن حاصل
اولور ایجنزلو اسدی بکی بیشه دیدندکنداب ولی کرآن
آب مستی نمودی جوبی غیری آدلری ذبره آب لفظنده
یازلمشدر نکا کنکاب بر نوع شربتدر و ادبه صویی
جواب معناسنه غیری اسامیسی انده مذکوردر و سرتا
کوسرتاب دلبند و سول درلکه عورتلر اوزرلرینه
کیرلر التندا غجی قفتانلرینک انجه لکندن رنکی معلوم
اولور و بر نوع مقنعه یه دیرلر که اوزرنده التونله یازلمشی
علم شکلی اولور الکاف المکسورة کسب
لاف بولغت حرکات ثلثه ایله مرویدر مکراب دفتر معناسنه
کساك ای عن فلان و قال فلان دان که پشش من
آرایش کراب و تمثال زقنه سام کرداب کاف عجمیله چولکل

دریاده

در یاده اولور صوبور بلود چرخ کبی دونر کمی اکا اوغرایجق ٦١
خلاص بولمز هلاك اولور ذردور معناسنه و اکر که
معناسنه حافظ شب تاریك و بیم موج وکرابی جنین
حا ابل کجا دانند حال ما سبکباران ساحلها فاضل
محقق بویله تحقیق ایلمشلر که کردك معنای حقیقیسی
دکیرمیدر معنای کرداب دخی اندندر لفظ مکبور وصفا ایلمو صوفدن
جرکاب کبی اصلی آب کرددر علم اولیجق قاعده ترکیب
تغییر اولنوب وصف تقدیم اولنمشدر لسان ترکیده
چولك دیدکلرینه کرداب دیرلر صوا ورادم جو ریلوب
جکز ینوب ذکر میلنده کندن اوتوری کرد باد دخی
اندندر ترکی قصرغه دیدوکی ییله که جو ریلی جکزینی کیدر
عجم کزد یاد دیر فردوسی درافتاد نکه بروکرد یاد
بزکوز بر شیت اوکیقباد سایر اسامیسی عرقاب لفظنده
مذکوردر رم بشتا کرم شبتاب ییلدز بوجکی دیدکلری
عربیده یراع معناسنه غیرا دلری شبتاب لفظنده
مسطوردر ری کریب کاف عجمیله یاقه عربیده جیب
معناسنه وایوزلق کری معناسنه سی کسب لاف قالب معناسنه غیری
اسامیسی انده مسطوردر شتا کشتاب یغمورده زراعت
اولنان اکین شت برکشت برآب مثلی کیب باشی
جورلمش سرکشته و متحیر اولنان ینب معناسنه ویله المقا صد
صاحبی شروان طولماسی کیبا معناسنه نقل ایلمش

الکاف المضمومة

کب بولغت حرکات ثلثه ایله مرویدر لاف و اوردك ایج ٧
یوزی معناسنه ردا کرداب کاف عجمیله اعلام رجالدندر
جمله دن بری جمشید نسلنده زاوستان زاولستان پاد شاهی
اتوطاق غلیدر اندن اول بواسمله کیمسه تسمیه اولنمامشدر
اسدی ذکر دار کرشاسب اندر جهان یکی نامه بدیادکار از جهان

ابن کرشاسب ... دایمدر ...
رفعون ... دینست ... باب ...
دینار ... کاف عجمیله ...
و سیله اعلام رجالدندر

اتوطاق همزه و لکون تا
ضمه و را ایله در

شتاسب کشتاسب کاف عجمي وسکون شین وسکون کیبن
مهمله ایله سلاطین فرسك ایکنجي طبقه سندندرلهراسب او
غلیدر کیانیلردن دوردنجي پادشاه هلودر وکشتسب
دخي جایزدر نته که لسان فارسیده قاعدهٔ مقرره در که
اواسط کلمه دن حرف الفی حذف ایدرلر وسینی مهمله نك
کسریله کشتارسب دخي دیرلر نته که بو مصراعده معیندر
ع کلاب کل صویي ماورد معناسنه لخناتا کلخني تاب
کلخني اتشاب معناسندن کنب نعمتي فتح کافله کنب
دانه‌دن غیري براوتدر دیمشی و اکواب کاف جمعله کولجك
ایکیر معناسنه و کوب ضم صویله ابریق معناسنه عربیده ر
جمع اباریق کلور و قولپسز باردق اما الظهله کوفتن
لفظندن صیغهٔ امر و وصف ترکیبده زرکوب کبي وذا
کوزاب شمس فخري بکمزدوشاب معناسنه که عربیده
دبس دیرلر دیو نقل ایلدي فاضدي نکرکه جون
بود احوال عیشی آن بدبخت که شهد فایق او شود زراو ق
کوذاب وبریان التنده بیشوردکلري دانه بوبجکه
بعض دیارده زیره بلاو دیرلر جوذاب مغربي در
ورا کوراب النم صلغم کورتي صوکبي نسنه که سراب
معناسنه سایو اساسیي انده مذکوردر عربیده ال
دیولر وکولجك ایکیر وکواب معناسنه وشاکوشاب
کاف عجمیله شمس فخري نقلنجه بکمز دوشاب معناسنه وسایر
ارباب لغت احتلام اولمق واربه صوی جواب وکشکاب
معناسنه وات صویي معناسنه کوشت آب لفظندن مخففدر
دیو نقل ایلدیلر وشاسن کوساسبه فکرت لیل وضال
واحتلام اولمق وشت کو کوست کوب آت دوکجك
ساطور نوع اوله اللام المفتوحة
الاب بلوارمق لابه معناسنه نعیتي وسخره کبي وفسوس

ولطیفه

ولطیفه معناسنه ده کلور دیمشی لب بای عربیله طوطق ٦٢
وکنار طرف معناسنه استعمال اولنور لب دریا لب سبزه
دیرلر حافظ لبا لبست زخون جکر پیالهٔ ما دم نخست
جنین شد مکر حوالهٔ ما لب بای عجمیله جنار اغاجي که
کاج دخي دیرلر وکاشي یالبت معناسنه وسیلي که
بر کمسه یه اوررلر طبنجه معناسنه که جیم عجمیله کاج داخي
دیرلر بال لبالب سلمه طولي نته که بیت سابقده واقعدر
ج لجب دجب وزننه آوازصوت معناسنه لبلاب
صرمشق عشقه معناسنه غیري ادلري واکثر الطفنده مسطوردر
اللام المضمومة
وقا لوقاب قره حصاري ووسیله صاحبي اولوقنغانه
دیرلر دیمشی هواسی لهراسب سلاطین عجمك ایکنجي
طبقه سیکه کیانیلردر انلردن بر پادشاه ادیدر که
واول لهراسب بن اروندین کیقبادکه کیکاوس کوجك
قرنداشي ایدي کیخسرو بن سیاوش بن کیکاوسك
اوغلي وقرنداشي اولماغین کیخسرو ترك تاج وتخت اتدکده
سلطنتي مذکور لهراسبه ویردي که باباسنك عمیسي اوغلي
ایدي نوع اوله المیم المفتوحة
اشو ماشوب الك منخل معناسنه وغلبیر غربال معناسنه
اکو ماکوبك مکك که جلاه التلرندندر ماکوك
ومکوك وماکول دخي دیرلر وقشي لوله ام وبا مام
وباب انه وانه مادر وپدر معناسنه فردوسي بلنمشي
بدي کاشکي مام وباب مکر سبایه کردي سدرشي رافتاب
اهتا ماهتاب اي ایدینی ماهتاك دخي دیرلر ترب
ترب نعمتي استمه حمي معناسنه در دیمشی ردتا
مروتاب وبالضم سرتماج دورتا مروزتاب وبالضم
مثله بعض نسخه ده مرد وذنات دوشمشی کبي مکیب صیغهٔ

ماکوك ماکوب مکوك ماکول

نهي دریوز جورمه واکر کتمه دیمك اولور رخ متاب وکبج
ره معنالنه و متعدي دخی استعمال اولنور ریباذ میل اتدر مه
ویولون جقاره معناسنه • صحاح عجم صاحبی بعضیلر
صارلمه • وصادمه • ودورمه • ودرولمه • معناسنه •
نقل اتمشلر دیمشی وکه وکب والموکب باته من البر •
بو نوع بوبشد رو پادشاه وسادرلری ایله سوار اولان
خلق عربیده رجهی مواکب کلور دیز اجویزاب قوری او زمون
اندکلری شراب کم اقسم دیرلر مست ایدر هتا مهتاب سب
ای آیدینی ماهتاب ماهتاك معنالنه هي مهیب انجازوکوه
دارن • الميم المكسورة سنا سناب
صوطولمی یخلا میخلاب سکون یا ایله که اخر حروفه تجید
وخار معجمه ایله اطفالك بشکده ایکی ذکر نذن اقان
بوله دیرلر هرا مهراب اعلام رجالدندر برا میراب
صواوزرنده طوروب تقسیمنه حاکم اولان کمسنه میرآو
دخی دیرلر لسان فارسیده باایله واو ارلسنده تبادل
واردر مشهوردر • الميم المضمومة
رغا مرغاب سر تماج فتحه میمله مروتاب معنالنه روزتا
هکنا مشکناب خالص مشك كه مغشوش اولمیه صل
مصلب تشدید لامله استورث نهیتی عربلر ثوب مصلب
دیرلر اول قفتان درکه اوزرنده صلیب کبی نقشی
اولا دیمشی تخفیف لامله اشودمه طر مطرب سازنده
عربیدر فارسیده دخی شایعدر ع مطرب نذن که کار
جهان شد بکام ما بخلا منجلاب مرداره صو وتا
موتاب قیلدن جوال وجل اشلینه دیرلر • موتاف
دموتاو دخی دیرلر لسان فارسیده یا • وتا وواو •
ارلسنده تبادل وارددي ناجوی تاب مثله موی
تاو ده دیرلر تاب لفظنده بو محله مناسب بعض تفصیل

میراب • میرآو
اوردك عربجه بط دیرلر
مرغابی دخی لفتور
مروتاب مثله می
دوتا
مرغاب • مرغابی
بط ابی • بت
مروتاب • مرورتاب
موتاب • موتاف
موتاو • موی تاب
موی تاو

واردر نوع اولی النون المفتوحة
ا ناب خالص وصرف یعنی نسنه قرشمامش اولا مثلا
مشك ناب وشراب ناب دیرلر ومجازا صافی معناسنه
استعمال اولنور لعل ناب دیرلر وسودی • ازوودیشنه دیرلر
وبویوك دیشی معنالنه ده استعمال اولنور صافی • تاب
دیزه • وبشه دیشی کبی شمس فخری همیشه تاکه نکوئید
ناب را مغشوشی • موام تاکه بود پیل راتوان از ناب
فرخی نابست هر آن جیز که الوده بنالشد زیس روی
تراکویم کاز آده ونابی • صحاح عجم صاحبی وهرشنه نك
خشی نخشب ولایت ما وراء النهرده ترمد قربنده
بر شهر آدیدر • ویلدرایجی ای منور معناسنه ده
کلور بو محله مناسب جاه نخشب ده بعضی تفصیل مذکوردر
نشی نشیب و با الکسر نیشی که یوقشی مقابلیدر کاه
اولور نونی حذف ایدوب شیب دیرلر رودکینك
بو بیتده ایکیسیده واقعدر بیت سیب تو با فراز وا قراز
تو با نشیب فرز نوادبی بتو انور نشیب وتیب •
فردوسی مباداکه روز تو کیرو نشیب مباداکه • آید
بروبت نهیب ق نقب اولور که یرکا التني
قازرلر قلعه لره واولوسوا ایلره یول ایدوب یرودلر
عربیدر فارسیده دخی شایعدر وذایعور عامه تحریف
ایدوب لغم دیرلر ومطلقا دیوار دلمك معنالنه
کلور عنصری فارغ بوذر نقب حوادث حصار
ملك • جوه خرم دوردین تو نیشست دیده بان
م نهیب و با الکسر قورقو تیرسی و بیم معنالنه عربیدر
نهیتی اور کمك وغصه معناسنه ده کلور دیمشی •
النون المکسوره نشی نشیب انیشی
فتح نون ایله نشیب معنالنه نشیو دخی دیرلر غیری

روشنی معنالنه ده کلور دیمشی
ایا تابان بولنمز لسنه
ناب • بیشك • بیشه
بنکه • بنکه • دندان نیش

ادلري شيب لفظنده مسطوردرقا نقاب يوزپرده سي
دوبي بوشي معنالنه عربيدر فارسيده ده شايعدر كاه
نكاب برنجي قوشلو برتمون ديواله كجوردكلري الكك
وسيله صاحبي بو معناي كاف عجميله دردیمشی • دستوانه
وبهله • دخي ديرلر • وخبره • وتكوكه • براق • وخيوه •
معنالنه بومعناي غيري ادلري خيوا لفظنده مذكوردر
وسيله صاحبي بومعناي كاف عربيله دردیمشی هي •
نهيب فتح نون ايله نهب معنالنه يا نياب قات و
دعا • رقيب • بنام معناسنه ي نبت الفاظ اتباع
ومزاوجه دندر سيب لفظندن صكره كتوررلر سيب ونبب
ديرلر لطيفي عليلي كه هجران كرانست النون المضمومة
خودا نخوداب نخوددن اتدكلري مشهور طعام
لطيفدر نوع اوله الواو المفتوحة
ج وجب قارش شبر معنالنه رجب وزننه دري
وريب اكري تركيده وروديدكلري كه بربانده اكري
اولوب بقشمز وهرننده كه كوشه سي واكريسي اولا وسيله
صاحبي كنج وبيغوله معناسنه دخي استعمال اولنور
دیمشی كسرايله دخي لغتدر نوع اوله الهاء المفتوحة
س هب بونج معنالنه
نوع اوله الياء المفتوحة
ا ياب صورت بيكر معنالنه ازا يازاب ماوراء
النهرلسانجه ترشيلردن بر نيك اديدر يازايدا جي
ديرلر با بياب غايتده خراب اولمشي يره ديرلر
كاه اولور خراب يباب ديرلر ايكيسي جمع ايدرلر بيت
نعمتي سمرقند يلو ديلنجه ياووقلمشي ننه وهرزه يه ديرلر
ديمشي ياده معنالنه يشي يشب يشم طاشي ديدكلري
مشهور طاشي كه اخي وسياهي وبنلي اولور مذكورطا شك

جوق

جوق خاصيتي واردر كندوده كتورنكسنه صاعقه دن ٦٤
امين اولوب • خلايق كوزينه عزيز ومحترم كورينور
وبويون اغرسنه وايق ومعده اغرسنه ومعده ضعفنه
غايتده نافعدر • والوونغي يره يلدرم اينمز واوديا قمز
ديرلر • وساير منافعي دخي واردر •

باب الثاء نوع اوله الالف الممدودة

ب بش آب بشت مني كه زوال دوشلردن حاصل
اولور • آدمك اولسون حيوانك اولسون كه بيلدن
لذت عظيم ايله اينر نطفه معنالنه نجوكا انجوست دريا
اورتاسنده اولان آده جزيره معناسنه واورسميدر
دست ومست قافيه سنده استعمال اولنور انجود خي
ديرلر عنصري برسر بادتنده وموج بلند تا بيك انجو
ستشان انكنده شمس فخري زه درياي تعظيم شاه
كريم • بودمفت كردون كمين انجوست بدسي ابرست
تركيده دخي استعملدر عربيده وضوء معنالنه دروبعضي
اصحاب لغت ابريق معنالنه ده كلور ديرلر • بسي •
آبسرت بختي ديدكلري طعام كه عربجه فونس ديرلر
وابسر دخي ديرلر ابيث زايد علامت خطابدر
الف ساكنه دن الف كنه دن صكره وهاء علامتدن
صكره وهاء تانيثدن صكره الفله كلور • ركبرنا ات
وتره ات وغمزه ات • كبي بونلردن غيري يرلرده الف
حذف اولنور • جانت • وسرت • وابروت كبي رس
آدست سمز وقاليك اوجه الهست دخي ديرلر عربيده
عجز سمين معنالنه زاد درخ ازاد درخت قيس
اغاجي حذنك معناسنه • وبر اغاجدر كه اكده يمشي كبي
ميوه سي اق كلري اولور قزله مايل سياهجه نقطه
لري دخي اولور سرجك دخي ديرلر طبرستانده اكا

نكاب • دستوانه وبهله
بنان • بنام
سب • بنج
يازاب • يازايد
آنجوست • آنجود • آنجو
آنجيد • آنجود
آنجيد • دست • نمانه
آبدست
ابرست • ابر
ماهي بروق
انشفه ده يازلمشدر
آبسرت • آب افسرده • آبسر • آبسر
آبسرد • آب فسرده
آرست • البست
آزادرخت • حذنك • سرجك
آزاد • زهرزبي • طاملك

تاحك ديرلر طاهك اطباقاتنده مشهوردر **الت**
مشهورنسنه كه اهل صنعت انوكله ايشلرن ايشلولردر
صنعتك بردرلو التي الور رفتاب برس **افتاب برست**
كنيك جكجي • وقيا • كلري كه عربجه حرباء ديرلر • خور
بوست دخي ديرلر • وسيله صاحبي كلنجك جكنه دخي
ديرلر ديمش لسي **الت** سمز وقاليك اوجه ارست معناسنه
لف **الفت** مدله بلا ومشقت در هخ **اهيخت** صيغه ما ضي در
تيغ وخنجر وسكين جكدي وقصد ايلدي معناسنه وبالجمله
جسماني وروحاني بر حركت اتمكدر **فردوسي** بزبيت
اندر آهخت وسبتش نبنك • بسر آويخنه بابها زيرتنك
شمس فخري ابو اسحق سلطاني كه در رزم • جوكنيش
تيغ بي باكي بر اهخت هيخ **اهيخت** مثله يف **ايفت**
بالمد ديلك حاجت كه بركشيده ديلرلر • وكسر ايله
رايفت دخي ديرلر خ **اخت** اوزدي ديمكدر

الالف المقصورة ردبهش **اردبهشت**

تاريخ جلاليده متعين اورته بهاردا بيدر تاريخ فرسده
كبيسه اعتبار اولنمدوغيجون ايلر وكيرو دورايدر وفرس
ايلرينك اوجنجي كونيدركه عجمده اول كونده بيرام وزفر ايدرلر
ايدرلر عادتلري اوزره ايله كونه ادي موافق كلدوكيجون
ومعلوم اوله كه فرس املرنده • رر **فروردين** •
اردبهشت • **اخرداد** • فصل بهاردركه ربيع
ديرلر • **تير** • **مرداد** • **شهريور** • باي فصليدركه
صيف ديرلر • **مهر** • **ابان** • **اذر** • كوز فصليدركه
خريف ديرلر • **دي** • **بهمن** • **اسفندار** • قيش
فصليدركه شتا ديرلر • هندوشاه نخجواني ترتيب
مذكور اوزره بو قطعه ده ذكر ايتمشدر **قطعه** بعد
فروردين بو دادده **بهشت** وزپس آن بي كماه **خرداد** آيل

افتاب برست خوربركت
لكني كيسنه كلاني

الفخت
نعمت عود اغاجي
ديمش

آهخت اهيخت

ايخت
انجه را ياخود انجيره راتق
دي مخففدر وغرنه
لغظده مذكوردر

باز

بازمر دادست • وشهريور دكر • مهر وآبانست • وآذر را بي فقير
وزدي وبهمن چو بكذشتي بود • ماه اسفندار مذاين باد
كير **است** علامت عطابدر الف ساكندن صكره وهاء
علامتدن صكره وهاء ثانيثدن صكره الفله كلور كبرياآت
ومژه آت وعمزه ات كبي • بونلردن غيري يرلرده الف
حذف اولنور جانت • وسرت • وابروب كبي **زآن وس**
ازان اوست انوكدر **زانتس** **ازان سست** سكندر
زانس ازانست اندندر **روس** **ازوست** مثله **سس**
است ادات رابطه دركم حكم وخبر معناسن افاده
ايدر حال وصلده واخري ساكن اولان كلميه ملحق
اولسه الف دوشر سيني ساكن ايله تلفظ اولنور جانست
وسرست ديرلر كه جاندر • وباشدر ديمكدر • ابتداده
واقع اولسه الف ساقط اولور كتابتده وتلفظده
الا ممكن نكه نك • اخرنده هاء علامت اولا اول وقت الف
ثابت اولور كاه اوا اور ضرورت شعر ايجون خروسني
تحريك ايدرلر شعراء فرسده جوق واقع اولمشدر سا
حالا لطافت وظرافت زياده اولمشدر متروكدر
عماد معذورست ارباتو نسازت زنت اي عزه
زآن كنده دهان تو وزان بيني فرعتر فصيح بودركه
بونك كبيلر ساكن صورتنده حركت اختلاسيد ايله
تلفظ اولنه • آخرنده هاء علامت اولان اسمه اولا
افصح بودركه الفي دوشيه **كمال خجندي** سرتا پا كلي
اي سرو نازك كه بركت شيوه است وميوه ات ناز
شيخ سعدي اي لعبت خندان لب لعلت كه كزيده است
وي باغ لطافت كل رويت كه بچيده است **كاه** اولور
است **هنت** معناسنده مجازا استعمال اولنور نته كه
بو بيتده واقع اولوبدر **بيت** جمن كرچه سراسر لاله زار

يرهنه پا مرو اینجا که خارست • شاعر که مرادي بالي ايق
کتمه شول برده که دکندر دیمك دکلدر • بالي ايق کتمه
شول برده که دکن و ازدر دیمکدر • هست لفظنده بو محله
مناسب و متعلق بعض تفصیل اولنمشدر نخ الخجت
قصر له طبخ معناسنه شمس فخري یکانه شیخ اسحاق شاهي
که انس و جان بدو دارند الخجت نخ لخجت مثله نخ
الفخت قصر له قزغمق کسب معناسنه شمس فخري بخروکي
کیست اندر باد شاهي بعدل و داد نام نیکو الفخت الفنج
دخي لغتدر مد الفله نعمتي عودا غاجنه دیرلر دیمش نفس
انفست قصر له اورمجك آغي بیت عنکبوت معناسنه
خسروي عنکبوت بلاسي بر سر من • کرد پرکرد بر تنید
الفنست شمس فخري شهنشاهي که ضبط شمس گزدون
بود بر طاق ایوان وي انفست غیري اسامیسي ابر
کاکیا لفظنده مسطوردر نکش انکشت کسر کاف عجمیله
کمور فحم معناسنه سنایي بینه تجج دید و دولب زشت
جشمي زانشي و دخي زانکشت • صحاح عجم صاحبي و نعمتي
بالکسر الکاف العربي دیمش • فاضل محقق و حلیمي کاف
عجمیله نقل ایلمشلر نکش انکشت ضم کاف عجمیله برمق
اصبع معناسنه شمس فخري ابو اسحق آن شاهي که
رستم • برآر دیمش او از ترس انکشت •

الالف المکسورة

سپس اسپست وبالضم یاشی یونجه ضم کیله بست
دخي دیرلر • اسفست دخي دیرلر سي ارسب دبراست
معناسنه و اویلق و اوجا سفس اسفست وبالضم
یاش یونجه اسبست معناسنه و صونبی اوت لسانه فارسیده
یا کابله فا ارا سنده تبادل و تواخي وار در • و او للرزنده
الفي حذف ایدوب سپست و سفست دخي دیرلر • یف

الفت

ایفت حاجت مدله آیفت معناسنه ینا نشي ینا نشت
ترضون دیدکلري سبزه که بیولر نوشت کسر نونله دخي لغتدر
ینا نوشي اینا نوشت مثله

الالف المضمومة

سپسي اسپت تازه یونجه کسر که اسپست معناسنه
سفني اسفست مثله سکو السکوك الکلیج نعمتي بو وجهله
نقل ایلیوب و بعض نسخده شین معجمه ایله واقع اولمش
دیمش • اما قره حصاري و وسیله صاحبي الفده صکره
کافله بعده شین معجمه ایله یازمشلر کشي اشتا اوجا
سر یني معناسنه قره حصاري بویله یازمش • حلیمي
و غیره سین مهمله ایله نقل ایلمشلر • حیت و سیت
قافیه سنده استعمال اولور دیمشلر • شمس فخري
معیار جمالیده جست قافیه سنده کتوروب بو بیتلري
ایراد اتمشدر نظم جرخ دردم هر شیخ ابو اسحق جون
میانه ایست جا بك و جست • از بي افتخار حشمت خویش
شبو را داغ شه بهر براست • صحاح صاحبي رست بالکسر
کوت دیر معناسنه است بضم الالف اوجا بأشیء دیو
نقل ایلمشي کشو اکشوت اسکوت معناسنه و اوت
اوترا معناسنه یعني اول سنك یا صو دا اول سکا دیمکدر
تا تار ضطابدر نوع اوله الباء المفتوحة
ایا بایات قو تلو دیمکدر • و باباکدر معناسنه باب
بابت لایق دیمك اولور بیت دردي خوردن بمیکه
عادت ماست • رطلي که کران ترست آن بابت ماست
الفدن صکره ایکي تا ایله بانت دخي لغتدر تا باتات
برابر مساوي مقابل معناسنه و بکورش مثل بانند
معناسنه و مقاوت و مشابهت معناسنه ات بانت
لایق بابت معناسنه اخوسي پاخوست ایا غله دو کلش

Margin notes (right page):

الخجت • الخجت
ابفج • نخجت •
الفخت • الفنج • الفنج
البخوج • رادبوي
رسند
انکشت • زکاك
زکال زوال زغار زغال
نکال زغاله
بولفت سکز وجه اوزره روایت
اولندي کسر و ضم اسبست
کسر و ضمله اسفست کسر و ضمله
سبست کسر و ضمله سفست
مند

Margin notes (left page):

ابنا نشت • ابنا نوشت • ابنا نشت
ترضان • طرخون • ترضون • ابنا نوشت • نغوشت
بو لفت
السکوت • اکشوت •

وابانغ التند • قالمش نسنه صحاح عجم وجامع الفرس صاحبي در
مانده وعاجز والماغيه باغلو معناسنه نقل ايلمشلر واورسميرد
ست ومست قافيه سنده استعمال اولنور ادبرو بادبروت
اصلسز ومتكبر ومهملات سويليجي كمسنه ادف بادفت
اول اغاجلر كه بيلا اسدكجه خوش قخولر كلور • نهتي دالله
وزا ايله نقل ايلدي اسدي براز كوه وبيشه جز بزي فراخ
درختش همه عود وبادفت شاخ سايرواصحاب لغت بادفت
دردبو نقل ايدرلر زا ايله ازخاس بازخاست قيامت
كوني حافظ ترسم كه صرفه نبرد روز بازخاست • نان حلال
شيخ زآب حرام ما • ازداش بازداشت منع ايدبجي ازف
بازفت بادفت معناسنه شله اساخ باساخت دورلمش
وحاضر اولمش معناسنه اسخ باسخت باساخت لفظندن
مخففدر الشي بالشت يصدق مخده معناسنه اي بالش
باي باست ايكي باي عجميله الخشب الذي يضعه البنار
تحت قدميه عند ازدياد ارتفاع البنار من قامة الرجل
ويقال له بالتركي قره جاواي بس باي بست بنا تملي
اساس معناسنه وقره جاو وايفي باغلو ديمكدر تخفيف
ايدوب پابست دخي ديرلر خوس باي خوست اياغله
ديلمش پاخوست معناسنه وايا غله تخيين اولنمش وقره جاو
بو معنايه سايي آدلري خره جوب لفظنده مسطور در •
واورسميرد دست ومست قافيه سنده مستعملدر السوي
كشاده رو پيل تا درشكست • ازايشان نكرد كسي پاي
خوست شمس فخري ابو اسحق آن شاه عادل كه رشد
بپاي علوش زحل پايخوست ايمس بايست كرك وكركنجه
ديمكدر بت جلاه جربشيني خلل ديرلر كه ابلكه سوردلر
آهار معناسنه شمس فخري جاه دبيني وديبي انكه در
زمان مصاف دهر بخويه عدو تا دو پود اوراهت •

نعتي

بادبروت • بادبر
بادفر • بادبره

بازخاست •

بازخيز •

بالشت • بالشك
بالشي

فتح وكسر ايله

باضوست • باي خوست
بيخوست • بيخست
بش وجهده ويدر

ومعناسنه

نعتي جلاه خانه وبزارشيي تار معناسنه ديمش وربط معناسنه
كلور تا بتاب نعتي ازق زاد معناسنه كلور ديمش فكو
تبكوت فرتوت قافيه سنده بر نوع اكشي ريجالدر تبكوت
معناسنه غيري آدلري انده مذكور دردپش بدپشت
توسي آت وقاتر صفتلو ندر رخ بخت دولت وطالع
وصد يعني • بابا • وانا • اتاسي كه توكيد دده ديرلر •
وعمود كه انكله جنك ايدرلر دنج بذبخت دولتسز وطالعسز
دروش بدروشت كافر ايله مسلمانلر اراسنده اولان
دربند عربجه ثغر ديرلر وامید معناسنه بدروش دخي
ديرلر سي بدست وبالكسر سين مهمله ايله قارش شبر
معناسنه دشت وطشت قافيه سنده مستعملدر برات
پادشاهلر اني كه مناصب ويرلدكده اول كمسنه نك آدنه
يازيلور • وشعبان آبينك نصفي كيجه سي كه ليلة البرات
ديرلر رانكيخ برانكيخت حواله ايلدي معناسنه ردخ
بردخت تمام اولمش فردوسي بدو كفت بردخت كن
دل زياده • كه بي جرم هركز نما در تراده • برداخت لفظنده
مخففدر رغش برغست خيرك ديدكلري او تلك
بيابنسيي در طبيبلر فنار بري ديرلر • وجهار پاي
بيدوكي اوت شمس فخري براي دشمنان كاو طبعش
زشحم حنظال آرد رهبر غست ركس بركست معاذ الله
ديمكدر • موضع انكار ده استعمال اولنور شمس فخري
كسي چون او بود در ملك هيهات • شهي چون او بود در
ملك بركست • شين معجمه ايله دخي جايزدر ركش بر
كشت ايلك كبي برنيا تدريبي يوزنده بو بر بينه طولشور
طبيبلر سورنجان • ديرلر هخ برهخت شله رهو برهو
نعتي بو قويو دركفارك جانلري انده ساكندر ديرلر ديو
روايت ايلدي ري زف بري زفت پاوزار عجميله اوجق

طوتمش کسنه مصدوع معناسنه دیو. **بریوت** اصح کسر بای عربیله در
قورلغی علتی که طرنقده اولورکاه اولور درنغی دوشوررر
وده هر کیجی علتی وبرکار ردایره یه بر یون دخی دیو لر سس
پسادست ویره یه نسیه معناسنه **بست** بای عربیله بستن
لفظندن صیغهٔ ماضیدر ودبند وصوکسوکی بعنی اول
قسمیدر که اکنجیلر مابیننده استعمال اوکنورکه نوبتله صولی
زراعت اولنان یرلر صالرلر ارباب لغت اکرچه مفتوحه
باهنده کتورمشلردر اصح ضمه در زیرا اسدی طوسی درست قافیه
سنده ایراد ایلمشدر رمحلنده مسطوردر وصو قسمتی معناسنه
نعمتی شبن عجمیله دخی نقل ایلدی **بست** بای عجمیله وسکون
سکونله الحق معناسنه درکه عربیده وطی دیرلر مقابل بالاده
استعمال ایدرلر لادیی اعتباریله الحاق وبوکسک دیاجک
یرده بالا و بست دیرلر **بیت** خدایی که بالا وست آفرید
زبر دست هر دست آفرید **شمس فخری** جمال الدین
ابو اسحق کامده برقو رشی علو آسمان بست. بو محله مناسب
بالالفظنده بعض تفصیل مذکوردر. و بخیل معناسنه ده کلور
که بخیل اولان کسنه طاهردر که قدر و مرتبه ده الچق و دون
اولور وکوتاه و قصیر معناسنه ده کلور **منجیک** چراست ریشی
دراز آمده ست بالا بست. محال باشد بالاچنین و ریشی
جنین سی **پست** فتح سیله عیب معناسنه و یره برابر اولمتی سنه لرده
استعمال اولنور سس **بشت** نعمتی صو قسمتی سینی مهمله
ایله بست معناسنده ده نقل ایلدی نعم روا **پشم دواره** مرکب
لقاسی سی **بلشت** چیل مردار و بخس دیمک اولور رشت
وطشت قافیه سنده مستعملدر **کسایی** بادل باک مراجامه ناپاک
رواست. مو برابرا که دل و جامه بلیدست و بلشت. کنیتی
بو لفرخ الکشی **انکشت** براونور که صویه قویجق بنجه کبی
بر مقلری اچیلور وصودن چقجق کیرو یومولور و بعضلر

آید آغجیدر دیو بلور بنجو کشتی **بنجو کشت** آید اغاجی که تخمنه
حب العقر دیرلر. زیراکه ابجو کشتینک نسلی کسیلور رهبانلر
کلیسالرنده آلتلرینه دوشنورلر. شهوت جماع ضعیف اولسون
دیو حلیمی بویله یازدی اما صحاح روم صاحبی بو معنایی بنج انکشت
لفظنده یازمشدر ویباکه اکنجیلو انکله صبان استرلر بجشی.
بنجشت و بالضم بای عجمیله دبند ن کوکی ایله برکزدن قومشی
انج و مطلقا یوندن قوبمش نسنه بجنی کشی **بنجند کشت** بنجد
کثرت معناسنه بجنکشی **بنجنکشت** مثله اید اغاجی ویبا بنجد
کشت معناسنه بجو کشی **بنجوکشت** مثله بجیدکشی **بنجیدکشت**
مثله نوی سی **بندوست** بیلک ورنج معناسنه نوکشا
بندکشات بغونه ابنویه معناسنه واکل یوبینه دیرلر
معناسنه هر دشتی **بهی دشت** کیک واسع صحرا.
بجو سی **بنجوست** وبالکسر ایاغله دپلمش بایخوست لفظنده
مخففدر رجب دست وتنکرست قافیه سنده مستعملدر
واور سمیدر غوغی آدلری و معنا سی پاخوست لفظنده
مسطوردر رهشی **بهشت** جنت وبالکسر **بیات**
قیغو وغم وغصه عربیده کیجرلمش نسنه نک اسمیدر ترکیده
دخی مستعملدر اوز دنون کیجه کیجمش دیمکدر ترکی
خالصده بیات الله تعالینک جل جلاله اسمیدر.

الباء المکسورة

دسی **بدست** قارش شبر معناسنه فتح بایله بوست لفظنده
سابرا سامیبی مسطوردر سی **بست** بای عربیله بیست
لفظندن مخففدر یکرمی که عدد معروفدر عربجه عشرین
معناسنه سی **بست** بای عجمیله قاوت یعنی قاورلمش
اوندیرلر عربجه سویق معناسنه مولانا حلیمی ضم با
عجمیله تصحیح ایلمش صحاح عجم صاحبی کسر با ایله تصریح
ایلمشدر سی **بلست** قارش فتح و کسر ایله بدست معناسنه بجو سی

بنجوست دبندن وكوكندن قوبمش فتح با ايله بنجشت
معناسنه ديمشيعني بنجست عاجز وكرفتار وايا غي
باغلو اولان كمسنه جرب دست قافيه سنده مستعملدر
عسجوي شادي وبقاهات زين بيش تكويم كاين
قافيه نك رابينك به بنجست يعني بنجشت اولاغاجه
ديرلركه دبندن كوكي ايله بركزدن قوبمش اولا بنجشت
معناسنه مشت وبشت قافيه سنده مستعملدر شمس
فخري معيار جماليده انكشت وحرخشت وزردشت قافيه
سنده كتوروب بو بيتلري ايراد ايتمشدر نظم ابواسحق
آن شاهي كه رستم برآرد بيش او از ترس انكشت جنان
بنيا دظلم لمركشورخويش بفرمان آلهي كرد بنجشت كه
بهرعصر كسي برفرق انكور بنارد زد لكد برهيچ حرخشت
به بين ناچون توان در ملك اوكرد حديث مذهب
برزين وزردشت يوكش بيدكشت قرغه دوكي بيكيست
دخي ديرلر يعني بيست يكرمي كه عدد معرودر عشرين
معناسنه وزيانه كلمش نسنه دايستادن لفظندن
صيغه امردر ديمكدر حقيقتده بو معنا يه اصلي بايست
دريشادش بيشادست نقد معناسنه يعني دكن بيش
دست ايلرديو للوا وكلمه ع بيش دستي كن كه بنو دست
بشيبي را بدل يركيسي پيه كيست بارعجميله قرغه دوكي
پيدكشت معناسنه

الباء المضمومة

بست باء عربيله اول صورت كه كفار دوزرلر التوندن
وكمشدن وطاشدن واغجدن ودربيله بزرلر تنكري
ديوطبرلر تعالى الله عن ذلك علوا كبيرا وبر سبيل استعاره
محبوبلره اطلاق اولنور مالي زبت كمغرنه آموزازان
تمكين محبوبي كه بيشش سجه آرند وتكويد يك سخن

باكسي

باكست برس بت بوست بته طابجي كافوح بخست
بختي لفظندن صيغه ماضيدر لازم ومتعدي استعمال
اولنور بشدي وبيشوردي معناسنه رو بوت بيق عربجه
سبله ديرلو يعني بست وبالفتح وبالشين المعجمه صوقسمتي كه
مزروعاته صويي قسمت ايدرلر نوبت ايله الورلر ودلبند
معناسنه اسدي زين همه زاول بوم وبست بدو دا د
وبنو شت عهدي درست ارباب لغت اكرچه مفتوحه
بابنده كتورمشلردر اصح ضمله در اسدي طوسينك ذكر
اولان بيتي شاهد درسي بست بارعجميله قاوت يعني
قاورلمش اون عربجه سويق ديرلر فتح بايله بست
معناسنه بيت كشاده سفره ازماه تاما هي بي مهمان
بر قرص ني رست جوبه بهلو كاسه سعتر بو بيت منقبت
حضرة علي ده كرم الله وجهه ديمشدر وارقه جمالي
سمري ودكرمن سبكي كه اول دهر دركه دكرمن انك اوزرينه
دونر بو ايكي معناي آخيره شين معجمه ايله لغتدر يعني پشت
ارقه ظهر معناسنه و اوكورغه وارقه جمالي سمري و دكرمن
سبكي بو ايكي معنايه سين مهمله ايله دخي لغتدر رشت يعني
بشت بشت ارقه لق كه اغربوك كتوريجك ارقه يه بغلرلر
انك اوزرنده يوك كتوررلر نوكا بلوكات طوايف
معناسنه ليبي بليست مردار بليد ونجس معناسنه فتح با ايله
بلنغت دخي ديرلر سابرا سامينسي انده مسطوردر
يعني بنجشت يرندن وكوكوندن قوبمش نسنه فتح با ايله
بنجشت معناسنه وثرودرخ بوزه درضت بار وزا عجميله
اغاج اوزدكي وات بواشتت اهل شيراز لغتيدر
بباير ترا معناسنه ع غم اين دل بواتت خورد ناچاره
معناي مصراع كوكل غمي سكا يمك كركدر ديمكدر روس
بوست دري جلد معناسنه وهر نسنه نك قابنده استعمال

بيدكشت

پيدكشت

مطلب لغت شيراز

اولنور بوست لوز بوست جوز دیرلر

نوع اولی التاء المفتوحة

ابو تابوت اولی قودقلوی صندوق مثال نسنه یه دیرلر عربیدر فارسیده وترکیده دخی شایعدر جمعی توابیت کلور

ا تات تار ثانی خطابدر تاکه تر امعناسنه وتعلیم خانه ده اتدقلری اوقه دیرلر واولاد عربك شهرلوسنه دیرلر

ال تالت الت حرب اشیالر واغر جنك التی سلاح کران معناسنه وباره قطعه کبی وزضم ب تبت نعتی دیرلرکه ذکر اورتاسنده بر طاغدر انده بر چاه واردر ایچنده فرق درلو دل ایله آواز کلور یعنور یاغسه آواز منقطع اولور یغمور دکدکده کیر آواز کلور واول قیوده هر زمانده اودیانار امادریادن صوچقار سویند ر ربس تبست ضایع وبیع وفاسده تباه معناسنه بدست وکبست وجست قافیه سنده واورمجك اوی بعد معنای غیری آدلری ابوکاکیا لفظنده مسطوردر حلیمی دیرکه اکثر بودرکه تباه لفظندن صکره اتباع ومزاوجه طریقنجه ذکر اولنور تباه وتبست دیرلر شمس فخری یقینی سایه کری کارست او بودجان خصمش تباه وتبست خ تخنت باد هلر اوتوردوغی سریره دیرلر دت مر ترت مرت طوطغان دیکو ر پراکنده معناسنه وزیانه کلمش بو لغت ضم ایله دخی نقل اولندی اما اصح فتحه ایله در زیرا شمس فخری فرت قافیه سنده کتوردب بو بیتلری ایراد اتمشدر **نظم**

کسوت عمر ابو اسحق را هست از نخ ابدسم بود وفرت

بد سکال نیك خواهش تارمار نیکخواه بدسکالش ترت مرت

س تست نعتی یکن وطاس معناسنه در دیشی شین معجمه ایله تشت کبی ش تشت لکن بیت کرت تاج خواهی وزینه تشت بملك عرقت بیاید کذشت تعریب

ایدوب طشت دیرلر نشت معناسنه کنیتی ابو مالکدر عربیه وقع الطشت غیر منکسر لیته لم یقع وینکسر ف تفت حرارت معناسنه اسم مصدر ردر وصیغه ماضیدر تافتن لفظندن تخفیف اولنوب تصرف اولنمشدر اسدی زتبغش همی دشت وکردون تبفت زبا نکش همی کوه وهامون بکفت واریمك معناسنده مستعملدر کانه قز معدار مکن لازم کلور دیو ویلمك وصالنمق معنا کلور اسدی خزان بدشده زابر واز باد تفت سر کوه شان زمین زر بفت ذکر اولان جمیع معناسنده بویله مخفف استعمال اولنور نفیتی واورمجك اوین اورملر وتیز وایتی وسر رشته معناسنده کلور دیمشی نو رس تندرست بدن صاغ وسلامت اولانه دینه فاضل محقق بویله تحقیق اتمشلرکه تندرست لفظ مرکبدر برجزی تند برجزی بد درست در بوتون معناسنه معنای ترکیبیسی کو بتون درا ماکنایه طریقیله صاغ وسالم معناسنه اولوب غلبه استعمالله حقیقت منزله سنه وارمشدر نکدس تنکدست یوضول فقیر معناسنه عنکبو تنه عنکبوت اور اوی وش نونشت یبر قزاجق قازمه میبن معناسنه کسر وضم تا ایله ترشت ده دیرلر

التاء المکسورة

رس ترست اوج بوز عدد تلثمایه معناسنه تیرست لفظندن مخفف در ومکوکه اهل عراقك مکیال لندندر جمعی مکاکیك کلور الدرهم شاتردوقیراطت سنه دوانیق والدانق ست حبات والحبة شعیرتان والقیراط نصف دانق السدس الثمن طوجت مثل الدانق الربع دانق ونصف الثلث دانقان نصف دینار الثلثان اربعة دوانیق المثقال بحساب الداهم دیرهم وربع وسدس وثلثا شعیر وبحساب الطسابیج اربعة وعشرون طسوجا وبحساب الشعیر مائة وثمانی شعیرات اصطلاحا والطسوج حبتان الزق شاند

الرطل نیم من المنا والمن یک من المنوان والمنان ٭ د ومن
الامناء والامنان ج المتر رطل وثلث عند اهل حجاز سیصد
ونو دوسه درم وثلثی سیصد ونود وسه درم وثلثی مقدمة
الادب بد یک منی ورطلان چهل هزار درم عند اهل
العراق هرهر بیست کیابجه وهر کیابجه بنجاه ساغر
وهر ساغر صد حبه است الصاع والصواع خمسه ارطال
وثلث بالبغدادی پیمانه چهارمن جارالله علامه در
مقدمة الادب الصاع والصواع اربعة امداد القسط نیم
صاع المنا بوزن الدراهم مائتان وسبعة وخمسون درهما
وسبع درهم تحقیقا ٭ وبوزن الاساتیر اربعون استارا
والاستار بالکسر بوزن الدراهم ستة ونصف اصطلاحا
لاتحقیقا ٭ وبالمثاقیل اربعة ونصف الوسق بسکون
السین شصت صاع کل صاع ثمانیة ارطال الکر دوازده
وسق المکوک ثلث کیلجات والکیلجة منوان الاثمی منا
الاردب لاهل الشام کالقفیز لاهل العراق ولاهل المصر
ستة وتسعون قدحا وقدح اوتوزایکی بیلک یوی یوز
الثمی سکز حبه در و وزنه دورت یوز دیرهم در

المدی مکیال یسع جریبا المنا ای المن رطلان

والرطل اثنی عشر اوقیة والاوقیه استار
وثلثا استار القفیز ثمانیة مکاکیک چهل دیرهم مقدمة الادب
المثقال درهم ونصف والدرهم ستة عشر قیراطا

الکیلجة منا وسبعة اثمان منا بدره ده هزار درم
دینا نظم
جو دینا دیست شش دانک ای برادر ٭ ودانکی چار طسوج است اشتهر

وطوجی

وطوجی دو حبه او فتاده است ولی حبه دو جو کشته برابر ٭
ذراع صد انکشت است وهر انکشت صد رسته وهر شعره
صد تار عنکبوت است

القنطار الف ومائتا اوقیه وقیل مایة وعشرون
وقیل ملء مسك ثور
ای جلد

الصاع ثمانیة ارطال بالدرهم بیک قرق

قنطار مصری ست وثلاثون اوقیه فیکون اربعة عشر
القاداد بمایة دراهم

اعلم ان الدینار ستة دوانیق والدانق اربع طسوجات
والطسوج حبتان والحبة شعیرتان والشعیرة ستة خردلا
والخردلة اثنی عشر فلوسا ٭ والفلس ستة فتیلات والفتیل
ستة نقیرات ٭ والنقیر ثمانی قطمیر والقطمیر اثنی عشر
ذرة نهایة نهایه
الدینار عند اهل الحجاز عشرون قیراطا والقیراط خمسة
شعیرات والدینار عندهم مایة شعیرة نهایة
نقل من مقدمة الغزنوی نهایة
رشی ترشت وبالضم ترمه وجیه توشت معناسنه لك
تکت قره صقز هچ دسی تهی دست الی بوش یعنی فقیر اولان
کمسنه برسی تیرشت اوچ یوز عدد ثلثمایه معناسنه اسدی
زپیش سپه پیل تر سب وست ٭ شوه زبر یکشان سرکوه
پست دیکر دو صد خوان ز دوزخ ز زجمت وزالشی
ضوار تیرست وشصت ٭ ترست معناسنه بر یکدسی
نیر بکدست برالدن یعنی براد غوردن اتلان اوق

ي زا شیزاب سلاحی دیدکلری کم اکثر قیوجیلر استعمال ایدر
مهلك و قتالدر تزدسی تیزدست اشده کوجره الی تیز معناسنه استعمال
اولنور برولایت ادیدرکه مسكك اعلاسی انکا نسبت اولنور صاحب
تاریخ ابي الحسن علی بن حسین بن علي المسعودي مروج
الذهب ومعادن الجوهر نام کتابنده دیرکه مسك تبتي ترك جینی
مسك اوزره ایکي وجه فضیلي واردر اولا تبت ولایتنك
جمیع اوتلري خوشبویدر اهولري سنبل وسایر کوکجك قوقولو
اوتلر اوتلرلرکه مذکور ولایتنك صحراکایلري جیني ولایتنك
مرعی لري کبي دکلدر ثانیا اهل تبت مسکي تمام بالغ اولمدین
خام ایکن جیقاروب انواع حیله ایدوب بعض نسنه لر
الحاق ایدرلر بخت ایله خام نمشی ایله خالص کلکي فرقي واردر
و بردخي جین ولایت بعیده در دیار اسلام کلنجه عمان
ودریالرکجر ویغمورلره اوغرر ومختلف هوالرکه دخي کلي
دخیلی واردر بوجهتلودن دخي مسك تبتي جیني دن اعلا در
ومذکور ولایتده بی نظیر الات کارزار اشلرلر خود تبتي
وجوشن وسپر تبتي دیرلر وکاه اولور بو نون زیاده
اولوب تنبت دیرلر مسلماه صدیقی زانئر مسك ابوبت
جوشیده بر نجت منسکر زرشك الجوی تبت ناجارخ نخت
الکینه دیرلرکه التی یوز درهمدر بعض یرلرده دخي زیاده اولوب
ودضت معناسنه ووقیه معناسنه ترت قبتی براکنده معناسنه
رت مر ترت مرت طارطفان براکنده معناسنه وزیانه
کلمك فتح تا ایله ترت مرت معناسنه وجوکلك نب تنبست
اصح فتح با ایله درتبت معناسنه اسوي یکي تنبتی جوشن
الدربرشی کلاه سیه جاربربرسرشی دشی ترشت قازمه
فتح تا ایله ترشت توشت معناسنه اصح فتح با ایله درف
توت معروف یمشدرکه انواعی اولور اق وسیاه ومور
اولور سیاهنه عرب فرصاد دیرهم تهمت بهتان

وطعنه

معا
تنبت · تنبت · تنبت
کتاب
نخت · دخت · دخت
دوشنبوزه

بیت
نره صعابي جبه
معناسنه نقل ایلدکی
زمجیه بالاین عم نقلکه راید
بمیزاه ونادرت بنشت بر نخت

وطعن ٥ نوع اوله الجیم المفتوحة

١٠ ابو جابوب جیم وبا عجمیله ١ اسنکي ینیوق
اش جاشت قوشلق ضحی معناسنه ب راس
چپ رایت صول وصاغ معناسنه بعو جیفوت
باعربیله دوشك ویصدق ایجي وهرنسنه نك ایجند
طقوب طولودقلري نسنه یه دیرلر عربیده حنبا معناسنه جفبوت
دخي جاینردرکه غین ایله باارسنده تسابق واردر وجیم دن
صکره با ایله که اخر حروف تهجیدر ویدر شمس فخري جبفوت
لفظندن مخففدر جفیت دخی لغتدر رجخت طمع وامید غیري
ادري الجخت لفظنده مذکوردر رب دسی جرب دست
جیم وبا عجمیله ادن اللوکمسنه که ایشي ایوا شلرعربجه رفیق
معناسنه رفیق همراه معناسنده کلور رضی جرخشت
اتلوکن قوشي کنیتي ابو النصر در بومعنایه جیم مفتوحه ایله در
ومنکنه که عرب معصره دیر بشت ومشت قافیه سنده مستعملدر
شمس فخري که بهر عصرکسی برفرق انکوره نه یاد دز دیک
پر سبح جرخشت · وفتح خار معجمه ایله دخي لغتدر بومعنایه
دست ومست قافیه سنده تلغه رویدز رسی جرهت جیم
عجمیله جیرلق · وجیرلمق · و دیشی قجردا تمق وضعف معناسنه
سس جست جستن لفظندن صیغه ماضیدر عنو جفبوت
اکبن چبفوت معناسنه غین ایله باارسنده تسابق واردر
غب جغبت مثله ف جفت جیم عجمیله الکلشي خمیده
وقورلمق معناسنه عربیده منحني معناسنه من جمست کمست لفظنك
معربیدر شت وبست قافیه سنده برطاشدر رنکی کوکرکه قزللغه
مایلدر کوملرایجنده بهاسي اکسوکور دونز رمعدنیدر مدینه
رسولده علیه السلام اوج کونلك یولده صنعرکوبي دیرلر
انده اولور اما اصلي کمست اولوب اندن تعریب
ایدوب جمست دیدکلري دلالت ایدرکه عجمیده دخي

جوق اولا • ومذكور طاشك خاصه سندركه كنورت
كمسه دن نقره بن زهيتي زايل اولا • باذن الله تعالى •
وبوكشي ياتدوغي وقتن باصدوغي التنده قوسه احلامه
رد يه يعني برامز دوشلو كورمكدن امين اولا •
واكر برباره سيني قدحه ويا بوظرفه قيوب اندن شراب
ايجسه لرمست اولميه شمسي فخري ززروز ياقوت
وروجست • بروجاربت دست داده بدست • بجشم
انوالشي زب قيمتي • جه ياقوت ولعل وجه شم وجست
جي جست مثله نعيتي تو لنجه كال ضواه جنكال ضويت اوماج
ديدكلري طعام كه عربجه دليك ديرلر • وارشتااشي بومعناي
ساير اسامسي اكر الفظنده مسطوردر وكليجه • وكند •
وكنار وباغ جمز غي جنكالي دخي ديرلر • ترجمان اللغه ده •
دليك جنكال هواست وفي الاصطلاح الدليك طعام •
تيخذ من زبد • وتمر • كالثريد ديمشي صحاح عجم صاحبي شول
بمرده كه با عذه بشور دكلري ييرده كه جمجره جمجره كه •
هر جمجره ده بر بمرده الور اول طعامه عربجه دليك
ديرلر ديمشي بن جينيت بيدكي آت وقتر ودوه اولور عربيدر
فارسيده ده شايعدر غيري آدلري جنيب لفظنده مذكور در
جيفت اكين جبغوت وجبغت معناسنه يغو جيفوت
مثله ساير آدلري جبغوت لفظنده ذكر اولنمشدر •

الجيم المكسورة

وحشي جرخشت منكنه فتح جيمله وضله جرخشت معناسنه
ف جفت دوتا وزن مردي بغت معناسنه يوه دس
جيره دست جيم عجميله اوزاللوكمسنه كه جزئياتدن هر نسنه
بشاره ودخي ادلكه هر اشه صوقله بشاره اسدي بكاد
شهي هر كه شستي كند • برو مركسي جيره كيتي كند بيت نقشي
بندي خواست الكه جيره دست • تا بهر جا صورت او نقشي

بست

بست يعني جيست استفهاما مورنه در ديمكدر • لفظا مركبدر اصلي
جه است در ننه كه نيستك • اصلي نه است در تركيب اولنجق ها حذف
اولنور • الف يايه منقلب اولور نه ديبيم ديجك بيوده جكويم
دير بيت نوانم جكويم جه رنك آودم كه ناهست اوديرسنك
آودم • وحروف استفهام فارسيده يويدر وجزاكه وچه وجون
وكدام وكجا وجند وكي در غيري ذوي العقولدر سؤالده
جيست وذوي العقولدر سؤالده كيست ديرلر •

الجيم المضمومة

يغو جيغوت نعيتي خاصه صغر تونيدن اكنده اولاده دوشكه
ديرلر ديمشي جيم عجميله وهاء عربيله درخشي جرخشت منكنه
فتح وكسر كافله ده مرو يدرسي جست جيم عربيله جستن
لفظنون صيغه ماضيدر مصدر دخي استعمال اولنور جست وجوي
ديرلر استيوب ارامق معناسنه كمال كوجه كم شد بر سر كويت
كمال • يا فتم بارشي بجست وجوي تو • بوطريقه اكثر مصدر
عامدر كه ماضيسي ايله امريني تركيب ايدرلر احمد كرماني مستزق
جست وجوي كرده • نستهلك نشست وبتنوي كنشته • بس
جست جيم عجميله ايشنده تيز دبوتي كمسنه وچابك معناسنه
شمس فخري جرخ در مهر شيخ ابواسحاق جوه بيان ابيت
جابك وجست • دبري بري اوزرينه مطبق بغفدر رغيف بود
معناسنه ز ار عجميله عزا جغرات جيم عجميله سوزمه يوغرت
وجوغري دخي ديرلر • ياخود سوزلمشي يوغرت تعريب
ايدوب صقراط ديرلر • وبرمشهور طعامك اديدر صحاح
عجم صاحبي اكشي يوغرت • وچكلك • ودلمه بيز ديمشي
ف جفت كسر سر تضيف اولنان عرده ديرلر طاق •
وفرده مقابلي • زوج • وهر نسنه كه برنسنه نك مقارني اولا
هر برينسنه اضرك جفتي ديرلر بوقبيلدندر كه آره وعورته
جفت ديرلر عربجه زوج معناسنه تونن جنوبت سكا انوك

كبي ديمكدر فردوسي زافراسياب ار نخواهي روانست جنونت
بكسمير وكابل كجاست وان نخ جوابخت كنج ياشلو وطالعلو
وجاغلو لمسنه وب دسي جوب دست الده كتودكلري عصا
دسته جوب معناسنه

نوع اولى الخاء المفتوحة

اريش خاربشت كربي عزب قنفذ يره كنيتي ابو المدجدر
انواعي اولور بعضيسنك اوزون توبي اولور يا تنه وارتنه اوق كبي
اتراوزانبي بو لباسي كجوب مجروح ايدر و بعضيسي قرمزي
رق اولور غيري ادلري جيز وا الفظنده مذكوردر رام دين ت
خام دست الي دفي ايشنه اوكرنمامش عجمي معناسنه راباطراباً
ميخانه ديرلر دنو خرتوت سياه توت عرب فره ديرلر و بوكرتلي كه
اطباعليق ديرلر دخي خرست سين مهمله ايله معصره جرخشت
معناسنه دخي خرشت بالشين المعجمه مثلا غيري آدلري جرخشت
لفظنده مذكوردر دخي خره خشت كربيج يعني سشي
خشت كوز جشم معناسنه وكوزمز كوز نابينا اعمى معناسنه
وكوز ياشي دمع اشك معناسنه قره حصاري وهنر كركسه
بو معنايي كسر خا ايله دخي مرويدر واشتدي زحمتلو اولدي
ديمكدر شت خشي خشت خشت تا فودي حضرت مولوي
خشت خشت موشي دركوشش رسيده خفت ذوق لدنشي
كلي رميدشي خشي خشي خشت مثله ولدقدس سره باز
ابن سستي ابن ناموس كوشي كه فرد مرد از يكي خشي خشت
موشي ن خشت يلدرمق وتليك معناسنه كلور ديمش

الخاء المكسورة

خب يلابمق يلدرمق شي خشت بي هنر اولان وحربه
السدي ز خشت دشل وناوك سركشان زبر جرخ كفتي
شو اختر فشاب فاضل محقق دقايق الحقايقده بويله
تحقيق ايلمشلر كه خشت حربه نك بلماينده حربه روبهي
ديرلر معايونلري بو بيتدن ظاهردر بيت كبر بركراورزينه

بر بر ينه

٧٤ بر بر ينه علا قلري بو بيتدن اكلنور بيت درخشيدن خشت
ز وبين زكرد جو انشي پس پرده لاجورد كاه اولور
حربه نك كندويه ده اطلاق اولنور مجازا نتكه بو بيتده
واقعدر بيت به لاي سر و به نيروي پيل باورد خشت
افكند بود و سيل حقيقت خشت دمور ديدر نتكه بيت
سابقدن اكلنمشدي بو بيتدنده اكلنور بيت بر آمد
درخشيدن تيغ وخشت توكفتي هوا برزمين لاله كشت
وكربيج بشيجك كرمسا ولا خشت بخته ديرلر وكاه اولور كه
بخته ايله صفتلنمز سز بين خشت كومد مراد اولنور
خطيب شيرازي صحن حمام رشك رضوانست كرجه بنياد
اوست از كج وخشت عربجه كرمده لبن ديرلر حافظ
بهي عمارت دل كن كه اين جهان خراب بران سرست كه از
خاك ما بسازد خشت لع خلعت احسان وتشريف قفتاني
عربيد ريوه دسي خير دست الي او ز او لمايوب اننه كوجه
يا قشميان لمسه جيره دست مقابلي

الخاء المضمومة

جست خجست قوتلو مبارك وخجسته معناسنه وعلم موسقيدن
بر تركيبك اديدر بنجاني شهنازايدر خجسته جماليندر يا صد نوب
شهناز ايكن معانم انوكيجون خجست اولورر خرت
بالله وبحق قلاغي واكنه يوردوسي رد دسي خرد دست
ال ايوبي وحيله ويان كيسجي بو معنايه خرده دستي دخي ديرلر
رده دسي خرده دست ادمك بيلكي رسغ معناسنه واكا
بيرلري مفصل معناسنه خرده دخي ديرلر غيري آدلري
بهداب لفظنده مسطوردر خمت كوب زير معناسنه
خنت مثله ساير اساميسي خمب لفظنده ذكر اولنمشدر
دسي خوربرست كونبك جيجكي وعجب كلو افتاب برست
معناسنه كنشه طابجي ديمكدر مذكورلر قرص كنشي نه جانبه
حركت ايدرسه انلودخي اول جانبه توجه ايدوكندن

اوتري خور بدست ديرلر غيري اساميسي آفتاب بدست
لفظنده مذكوردر رواره كوش خواره كوشت قصابلر باغريغي و باغرسق
معنالرنه وان دسى خوان دست سفره كنيتي ابو جامع وابو
رجا وبساط الوجه درونكش خونكشت قصاب يازغي وتكو شى
خونكوشت مثله نوع اولى الدال المفتوحة

اديسى دادبست المد ويرمه اردوكى داردبوست ابت
اوربي ديدكلري اشى داشت داشتي لفظندن صيغۀ ماضيدر
طوتمق ومالك اولماق معنالرنه نفيتي داشى معناسنه ده
كلور ديمشى ران وق درآن وقت اول وقتده واول وقت
ايچنده ديمكدر رباسى دربايست كركه ديمكدر درو ابست
ده ديرلر ردوح درهوخت قوجاوه وغمازلق رغشى
درغشت سبزه خضر معنالرنه زوايى درواست كرك
اولمق دربايست معنالرنه واو ايله بازراسنده تواضي وار
در دياف دربافت اكلدي يعني ادراك ايلدي وايرشمك
معنالرنه سى دست ال يد معنالرنه بيت هركه انكشت بو در
بنطشى رسد يابد نجات راستي دست ازهمه بردي بقانون
شفا وصدر مجلس ورونق وقدرت وغلبه وجانب
كنار ومنزر معنالرينه استعمال اولنور
سلمان عهد قديم راكه برآن باي برزدي كرباز تازه
سبكيني اكنون بيار دست اي كرده زاغ خال تو برلو لزارجاي
وي برده باغ حسن تواز نوبهار دست درجان آتشين من
آويخته است دل جون بمنيشى برآن ذولب آبدار دست داد
تمام حلواست مراند رجهار ده حسنت زياده كرد وبيردشى
سرجار دست بربيجم ازتو جون كمرت بي كه هم كمر اخرنه در
ميان تو كردست استوار دست ستادكه دستادست
نقد معنالرنه كه نسيه مقابليدر دست بدست دخي ديرلر
بوشكور ستد وداد مكن هركز وجز دستادست كه

بادست

بادست خلاف آرد وصحبت بيرد ستاربى دستاربست
دلبند صاريجى كه لفاف معنالرنه ست بدسى دست بدست
نقد دستادست معناسنه وال اله والدن اله ديمكدر بست
دسى دست رست صحاح عجم صاحبي منزر وعاصر اربعه معنالرنه
نقل ايلمشى ست ياف دست يافت فرصت معنالرنه شى
دشت شين معجمه ايله صوسز برصحرايى آب معنالرنه دشت
فارسيده وعربيده مستعملدر صحاح جوهريدر بو وجهله
مسطوردركه الدشت الصحراو انشد ابو عبيده للاعشى شعر
قد علمت فارس وحمير والاعراب بالدشت ايكم نزلا وقال
آخر اخذنه سى نبهات ست سود نعاج كنعاج الدشت او
هو فارسى اواتفاق وقع بين اللغتين انتهى وقيرلر وبازيلر
ومقبره كورقودن معنالرنه وسفره ومشك معناسنه ده كلور
كا دكات بلوط اغاجنك اوزدكندن بتان قاو وا دوات
دويت وخ دوخت قوت ويسى دويشت قره حصاري
ابت اوزمنه ديرلر ديمشى يوكى پسى ديوكى بست بغداي
ايچنده بتان قرامق هشى دهشت جيا دقور اوتانمق
وبادلق بيكانكي معناسنه قره حصاري ودفنه اغاجي
كه يمبشينه حب الغار ديرلر اكا دخي ديرلر ديمشى هشى
دهشت دفن اغاجي كه ذكر اولندي

الدال المكسورة

رخ درخت فاضل محقق بويله تحقيق اتمشلركه اغاج كه
هنوز كسلمامش اولا ياش اولسون درخت ديرلر درخت اغاج
ايدوكي بو بيتدن ظاهردر بيت افتاده جو سايۀ درختي
ظلمت نحيني ونور لختي بلنك وصفنده دينمشدر رخت
سخ درخت بخت كوردا اغاجي رهنج درهنت قره حصاري
قدس شريفه ديرلر ديمشى بش وجه ايله دخي روايت اولنور
درهوخت كنك ذرهبخت كنك ذرهوخنك كنك

كوركن اكثريده اولماسى
جوب اطلاق برنوه منقطعه اولا
اولنور كوردي منه

دژهیخت کنك • دژهوخکنك کنك • دژخوست • محلنده استشهاد
لری ایله کتورلشدر • دست قارشی و سبزه و دویت ترکیب قدیا جن
ظرف یاریغ • دیك بخت چلمك اشیه بواسی دیواسپیت قره
بوجه عربجه ضند فوق دیرلر وکیك بوجه سی و بوتوق دیوکلرینه ده
دیرلر • دیواسفت مثله فا ایله با ار اسنده تبادل وتواضی
واردر و بعض کلمه نك لسان فارسیده اول او اوسطندن الفك
حذفی جایزدر وشایعدر • دیودست نیز کار دیمکدر یعنی
ایشی تیز اشلرکمسنه •

الدال المضمومة

دخت قیزاو غلان بنت بکر معنالنه دخر و قوت • صحاح عجم
صاحبی دختر لفظندن تخفیف اولنمشدر دیر آما دوخت لفظندن اولماق
اقربدر • اسدی جهانی زخوبان پر از ماه کرد چنین هدیه با دخت
همراه کرد • درست بوتون و صاغ و سالم اولانه دنه و طوغری
راست سوز و سکه لنمش التون و کمشی • بیت شهنشاه هم کر اول بنا
یافتی سکه نکشتی کم عیار • ایحر درست مهر درمیزان • دیگر هر در
ستی که دست مهر زند بسته بر کونه کیسه نام تو باد • و تمام
بر همیان التون وار ایدی دیبجك پرده درستی زر یا خود همراه
داشت دیرلر • نظامی ملك چون بر شان کار بنشسته درست
چندر ابر کار بشکست • درشت اوزدکل و ناهموار
و ایری که عربجه خشن وخشب معنالنه و دقیق معناسنه
فاضل محقق بویله تحقیق اتمشلرکه درشت قاتیدر • نته که
بو بیتدن ظاهردر • بیت چنین است رسم جهان درشت • کهی
پشت بر زین کهی زین به پشت • مقابلی نرم در • بیت
درشتی و نرمی بهم در بهست • چو رکه زن که جراح
و مرهم نه است • بحر الغرایب صاحبی • درشتی
ایری ایله تفسیر اتمشدر • اصابت اتمامشدر •
ایری ستر کل معناسیدرکه مقابلی صدر • بیت
نشست از بر زین چو کوه بزرك • که بند نز بر پشت بیل سترك

دوخت تیز اولان و قوت معنالنه عجمی آدلری • دخت
لفظنده یازلمشدر • دوست اماله ایله سوکلی دیمکدر که
ندرکه محبوب و معشوق و یاره ده استعمال اولنور • دوست
لفظ فارسیدر ترکی دلده ده استعمال شایعدر • اول معناده که
فارسیده مستعملدر مقابلی دشمندر • نته که بو بیتلرده واقعدر
نظم مترس از دشمنی که او دوست طو بیست حذر از دشمنی که
او دست روبست • دیگر دوشورمك استرایمش بینی دشمن
عنایت ایلر بیسه دوست دشمن • دویت ایکی یوزمانه
معنالنه • دوست واوك کسریله اماله سزا یکیدر
دیمکدر • کما جنیدی دل از زلف و خال خوبان تیره و آشفته
است • خانه راجون دوست با نغلا جرم نار فته ضرورت شعر
ایجون ساکن اولمشدر •

نوع اول الراء المفتوحة

راحت دکلمنك اسایش معنالنه عربیدر فارسیده داخی
شایعدر • راست طوغری امین معنالنه و صاغ یان و صاغ
ال و ایق و علم موسیقیدن بر مقام آدیدر • راسخ • راسخت
راستق طاشی • اسوخ • راسوخت مثله • جو دبوت هدهد قوشی
کنیتی ابو سلیمانور • رفت بوش • نرهی • و باك • و بالبخق عر یان
معنالنه حلیمی و شمس فخری عنت قافیه سنده ضم را
ایله نقل ایلمشی کردر • رخت قماش و اسباب و یوك
یا ب یاروینه معنالنه • شمس فخری بزیر سایبان دولت او
سعادت سر نهاد رکیر بار رخت • رست صف معناسنه
شمس فخری همیشه تاکه باشد سرو و سوسن • بیغشان بر کشیده
سر بکی رست • و صرصره اولان بزاد دکانلو بینه ده دیرلر
و بزاره دخی دیرلر لغتدر • رستن لفظندن صیغه
ماضیدر بعض ترکیبلرده مصدر نوعدن استعمال اولنور
رفت رفتن لفظندن صیغه ماضیدر کتدی معنالنه
بیت جهان چون رفت دیکر یافت نتوان • عنان زند

کاین تافت نتوان • کی ریت زندکانی وصیات ماضیدر
الزاء المکسورة سی رست رستن لفظنون صیغهٔ
اکردی معناسنه شی رشت قغشق بیرکه اسکیوب سقلمیه
باشلر بیت جون بنانشد بنا رخانه دست • بی کمانم که
زیر رشت آید • وهرسنه که اسکیوب خراب اولمغه باشلیجق
زست دیرلر • بیزده دخی استعمال اولنور • واجی یزکه
ییرلر • ورِیشت دخی لغتدر و بالضم رشت ده دیرلر
یشی ریشت مثلا قغشق معناسنه قوه حصاریه تغابط
اندی دیمک اولور دیمش الزاء المضمومة
رت تهی و پاک وعریان فتح را ایله رت معناسنه شمس
فخری تیغ سرتابسر گهر زآن شد • که نگین صوداوسورت
عنت قافیه سنده مستعملدر سی رست سین مهمله ایله رستن
لفظنون صیغهٔ ماضیدر تبدی دیمکدر مصدر معناسنه دخی
کلور • ومحکم برک معناسنه وقرارکاه سراندیب فی بنده آدم
علیه السلامک مبارک ایاغی ایزی وارایمش هرازی بیمش
آدم ایمش اسدی بخور رشید ودین بنای تخت • بکوروبی
آدم وبوم ورست • بجون براتم کت وافسرت • بروم زی سرا
ندیب پی تن سرت • سراندیب باد شاهی بهونک قمیدر
مهراج شاه حقنده ذهونک تفصیلی محلنده بیان اولنور
شی رشت شین معجمه ایله قغشق فتح را ایله رشت وریشت
معناسنه ف رفت رفتن لفظنون صیغهٔ ماضید رسپردی
معناسنه و ف روفت مثلا خسرو بجانها یی فتادار چشمنی
اشوب • مژه یی روفت دلهادا بجاروب • حرف علتدن
مره قنقیسی اواسط واواخر کلمه ده واقع اولسه لسان
فارسیده حذفی جایزدر ف بازخاسی روز بازخاست
قیامت کونی یا الکوز بازخاست دخی لغتدر حافظ ترسم که
صرفه نبرد روز بازخاست • نان حلال شیخ ز آب حرام ما •

نوع اول

نوع اول الزاء المفتوحة

ادضوس رادضوست ادکه یاشلو اولا اما بو یی اوزاییه عربجه
قصبع دیرلر واور سمید رشت و مست قافیه سنده استعمال
اولنور موزه کوزر دخی دیرلراسی زاست بر ولایت آدیدر
ان سو زآن سوت اول طرفدن سکادیمک اولور انسو
تر الفظندن مخففدر برو سی زیو دست لو برزورمند معناسنه
زت تهی وپاک وعریان فتح وضم را مهمله ایله رت معناسنه
راداش زرادانشت ابراهیم پیغمبر علیه السلام ملتندن
براولو امامک آدیدر بو لغت بر قاچ وجه اوزره مرویدر
وکاه اولور که شعرلرده مقامده کلور که سنک بهشت وزنن بر
اقتضا ایدر بعضلر تضعیف را مکسور ایله زردشت اقورلر
ویازرلر وبعضلر دالدن صکره بر هاء مضمومه زیاده
ایدرلر زردهشت دیرلر ویازرلر معیار جمالیده
بو وجهلده لغتدر دیو نقل اولندی تفصیلی ایله محللرنده
یازیلور راداشی زرادشت مثلا ومغلرکه امامدرینه دیرلر
ومطلقا اتشی برست معناسنه ده کلور • مولانا سروری
خواجه حافظ دیوانی سرحنده بعضلر اتشی برست ایدی
دیمشلردیمش لطیفی بهل آیین برزآیین بیوزبن وزرادشت
بشرع احمد مختارده بشت زبف زربفت التونله دوقنمش
قماش شمس فخری عروس وار بسعرها دعای خسروکو •
که تاج لعل بری نباجهٔ زربفت • زربافته لفظندن مخففدر
کاه اولور ضرورت وزن ایجون تضعیف را ایله استعمال
اولنور اسدی خزان پدرشده زا بر واز باد بفت • سرکوه
شاره زمین زربفت رواشی زرداشت زرادشت
معناسنه ردشی زردشت زانک تشدیدی وکافک
ضمه سیله وتخفیفه جایزدر انکشت قافیه سنده مستعملدر
شمس فخری به بیس تاجون توان در ملک اولور •

زرادشت • زرادشت • زرادانت • زرادشت • زرادشت • زردهشت • زرادفت • زرارفت

روز بازخاست ... دوزخ

حدیث مذهب برزین و زردشت زردهشت زردشت
مثلا دقیقی تاویل کرد موبد از مذهب نفوشا مکو زردهشت
کفتست استا دیشی داناه و بر مشهور حکیمک دخی آدیدر که
کیرد بینندهٔ انشی بوسنلی مذهبنده و بیغامبرلق دعواسی
ایدوب ژند و استا نام برکتاب تالیف ایتمشدر و قوشلر
اوکونجه اوجان قوشی معناسنه ف زفت زاء عجمیله بوغون
و یومری و کوید و اصولسز معناسنه که حدندن بیوک
اولا تصلق دخی دیرلر نعمتی بج دخی لغتدر فاضل محقق
بو یله تحقیق اتمشلر که زاء معجمه نک فتحه سیله زفت جهته بو
بوکلکیدر که لسان عربیده اکا فخامت دیرلر بیت برو نزیر
رکابش جواسب تازی جست مهاشی دره حکمش خوکاو
کاهل و زفت بو وصفله واحدی توصیف اتدکلرنلیچ
متعدیده توصیف ایدرلر مثلا لشکر زفت دیرلر بیت
مرغ با بیلی دوسه سنك افکند لشکر زفت حبشی رابشکند
زفت ایله بزرکك فرقی بودر که زفت محسوس مخصوص
دره بزرکده اول اختصاص یوقدر شایی اولور بزرك
دیرلر زفت دیمزلر و طولك که عربیده صدغ دیرلر زفره
دخی لغتدر زندوکی زندوست حضرت ابراهیم پیغمبر علیه
السلام اینی صحف و بعضیلو تفسیر بو دیرلر بو معنایه سایر
اسامیسی اسا لفظنده مسطوردر و عورت سویجی دیمك
اولور و بلبل که هزاردستان دیرلر عربیده عندلیب دیرلر
الزاء المکسورة شی دشت جرکین قبیح معناسنه ف زفت
فره صقز ترکیده دخی مستعملدر زنیست بزرك عربیدر
فارسیده دخی شایعدر زیروشی زیردست رعیت والحق حاللو
مکسنه الزاء المضمومة سی زست نعمتی تند و درشت معناسنه
دیشی زردشی زردشت اعلام رجالدندر ف زفت
بدخو و بخیل ممسك معناسنه زاء عجمیله مقابلی جواددر آیه

یا اوجکونه

یا اوجکونه کشت زمان زفت یا جواده یا اوجکونه رفت فلك
نزه یاد رشت ولی سزاوار و درخورد کزینید جفت بجیرکسان
هم مباشید زفت نوع ادله السين المفتوحة
ب سبت سبد دیدکلری که ترکیده دخی مستعملدر سلبت
بیق شارب معناسنه بیت شمع فضلی که ایزد افروزد هرکه
بف کرد سبلیشی سوزد ل سلت ایاق اوازی جامع الفرس
صاحبی وایق طاشی و یولاف معناسنه ده نقل ایلمشی خ سخت
فتی ننه که بو بیتده واقعدر بیت آنکه خط اثر بو وروزی سخت
یا فضیلت همی دهد یا بخت فاضل محقق بو یله تحقیق ایلمشلر که
سخت محکمدر مقابلی ستدر که معناسی کفشکوردر سخت
معناسی ترکیده برکوزبرك بوزلو دیمك بیره عجم سخت روی
دیر برکلکه قاتیلق لازم اولدوغندن اوتوری مجازا قاتی یده
سخت دیرلر قاتی کفشکور دیمك یرده سخت ست دیرلر بیت
من عهد تو سخت ست میدانستم بشکستن آن درست میدانستم
قاتیلغه سختی دیرلر بیت زدست جرخ بس سختی کشیده زغا لم
کربی و سردی جشیده ذکر اولان سخت اصلینك معنالودر
سخت که ساخت لفظندن مخفف اولیجق ساختن لفظندن
ماضیدر معناسی دوزدی در الفی حذف اولنمشدر لسان فارسیده
حروف علتك جایزدر خصوصا وسط کلمهده اولان الفك حذفی
شایعدر و بحر الغرائب صاحبی درشتی ایری ایله اتمامشدر
و سختی قاتی ایله تفسیر اتمشدر ایکسنده ده اصابت اتمامشدر
ایری سترکك معناسیدر که مقابلی خورده قاتی درشتك معناسیده
سختك انده استعمالی مجازادر ازدی سردست بیلك غیری آدلری
بندر سع لفظنده مسطوردر و راسی سوانت طوغری قطع
اولنمشی قلم رکه ش سرکذشت باشدن کجن احوال ونیشی
سرنبشت باشه یازیلن یعنی تقدیر الله که لا محاله ظهوره کلور توشی
سرنوشت مثلا روق سر وقت خلوتخانه وکیشینك کندو یالکز جره سی

ف سفت محکم وسبق نسنه کم مقابلی سبرکدر واوزکاهل معناسنه
ودام اوستی وادمز معناسنه حلیمی سینله نقل ایلیوب
بو بیتی شاهد کتورمش بیت یکی را برهنه سرو پای
وسفت نه ارام جفت ونه جای نهفت قولاسقرلات اسکرلت دیمکدر
قولاسعلات مثله ط یش سنک بشت قبلوبغه لاك نبشت
ودیکانه وکشف دخی دیرلر عرب سلحفات دیر و غا
سوغنات خوارزم دلنده ارمغان هدیه معناسنه وقاسوقات
مثله الشین المکسورة پس سپست یاش
یونجه بید پوس سپیه بوست اق بکزلو رخش سرخشت
سبزخشك دیدکلری دارودر غلط عامه قبیلندندر مرآت
ولایتده سکوت اغاجی اوزرینه یغارکاه الوار به اوینله
بوغروب اطبا جماسیه اولان کمسنه لره ویررلر هم غدام دواالور
غایتده منفعتلو داروددر ریش سرشت عناصر اربعه وخو
ومزاج وطبیعت وسرشتن لفظندن صیغه ماضیدر
سرانکشت بپاکه اکنجیلر آلتلریدندر وسایر اساسی نجه کشت
لفظندن مذکوردر شانه هید سه شاخ وسه شاخ دخی
دیرلر الشین المضمومة پس سپست بونجه سایر اساسی
اسپست لفظنده مسطوردر ر سرت اکر دیدکلری مشهوردر
اونودر کم یورکه اغزسنه نافعدر عربیده وج دیرلر وزرع
بچلدکدن صکره اربه وبغدا یدن ترلده باقی قلان اکین
بالدرنه دیرلر س ست کلنك عربیده فاترده ابن و رخو
معناسنه ف سفت وبالفتح اوموز کاهل معناسنه اسدی
کی تاجدار آفرین کود کفت که زور اینچنین باید و یال
وسفت وصبق اما حلیمی بو معنایه فتح سینله تصحیح ایدوب
نخفه وتغفت قافیه سنده استعمال اولنور دیمش ویوردی سوفار
معناسنه وسفتن لفظندن صیغه ماضیدر مستقبلاتنده فایو ینه
نون وبا کتوررسنبد وسنبنده دیرلر ا سلت بولاف دیدکلری کم

سقلاط سقلاط

سنك بشت لاك بشت
دیکانه کشف آبی
کاسه بشت کشف

اکثر
سرت ورح دردزه دژ
نژ بن ساری الواه

اکین بالدری
سرت سباری سباری

جبوب جنسندندر وقیسنر ادیر وبغدایی بو معنایی عربیده رومنا
سومنات نوع اوله الشین المفتوحة
اص غاضست آزق زاد معناسنه اس شاست طوبی قوبیجه
عربیده حباری وشوا ط معناسنه انه دس شانه دست دهر
طرق که انوکله یوکا وکتان طررلرب برابرات شهر شعبانک
اون بشنجی کیجه سیه بس تبست صحاح عجم صاحبی اتمق
ایچون اوق کزن طوتماق شست معناسنه نقل ایلمش بش نشست
ویا ایله ده ر ویدر کران جان وکینه ور اولان کمسنه لره وکیجه
کورمزاعشی وشبکور معناسنه که روح باصره سیه غلیظ اولمقدندر
باخود کوزینك جمیع اعضاسی رطب اولوب بیضه سیه غلیظ
اولمقدندر خ سفت التون توآکی را شرات شورلدیان نسنه س
شست وصادله ده لغتدر بالق اغی واولته عرب صفاره دیر بوندن
ندرکه دام قلوب اولمغین محبوبلرک زلفنی اکا تشبیه ایدرلر
وغایتده اینجه وتر نبشتره دیولر واوق اندقده باشی بارمق
وشهادت برماغیله که بای کریشی طوتار لراول طوتماغه شست
دیرلر وعدددن التمش ستون معناسنه بو منصور بمهد دولت
او زردوظالم بسان ماهی اندافتاده درشست جو فصادان
دکا جان حسود دش فلك بکشاد ازان زه راز خودش شست برودن
در زمان برآسمان پتر بکمند تیر کوبکت پراز شست حساب
عمرو با دجندان که آبوازکمو دش شست درشست ص
شصت مثله ف شفت جرکین قوطوز ایحم بو معناسنه مغ
شمت مثله ویرامزطوبی بوطو معناسنه صتو شهتوت فرج
توت وابریق توت ط شهلات مومیلی بال بال بش نشست
کران وناخوش طبع بولغت با ایله که ثانی حرف تهجیدر و با ایله که
آخر حروف تهجیدر زمرویدر الشین المکسورة ب
شپت طورق اوت بار بجهیله در و عربیده راز یانج معناسنه
وبا ایله دخی لغتدر پی شبست بار بجهیله کمین مهمله ایله وبالضم

کوپر مزدا رو قورقنغ نسنه پش شبشت وبالضم مثله شینی معجمه ایله
قورتخ وکریه اللقا اولان کرکورن اورکر طبیعت سومیه سایر اسامیسی
زشت لفظنده مذکوردر غو شغوت غول وامرسز کس شکست
صنقاو معناسنه وشکستن لفظندن صیغهٔ ماضیدر وبعض
ترکیبده مصدر مقامنده استعمال اولنور توانذ شکست وباید
شکست کبی واسم مفعول معناسنه دخی کلور شکسته معناسنه
حافظ یارم جو قدح بدست کیره بازار بتان شکست کیرد وکاه
اولورکه مکست لفظنی اکا تابع قلوب اتباع ومزاوجه طریقیله
شکشت مکست دیرلر رودکی ای ازان جون جراغ بیشانی وی
ازآن زلفك شکست ومکست کف شکفت عجمیله اسم مصدر
در وشکفتن لفظندن صیغهٔ ماضیدر وبعض ترکیبده ده
مصدر مقامنده دخی استعمال اولنور باید شکفت کبی که
کت قافیه سنده مستهدر شمس فخری ای تاباد م ازبدر
ان شاه وملك دار شاهی وملك داری بنودز توشکفت
السوی دزم بهلوانی بادلی پرشکفت تهی رفت ازآن
جادره بوکزفت لم دغ شلم درخت اغاج بوینی ضمغ
معناسنه وی شویت طورق اوتی که قاج وجهله مروی
اولدوغی ذکر اولندی قره حصاری غول وامرسز
معناسنه دیمشی یی شیت مثله وراز یانه لطیفی
بنار ونعمت ارذال وعفاریت نمی پند افاضل مکت
باشیت وعقلی کتمشی وسرکشته معناسنه حلیمی بو معنایه
اخری بالایله درکه ثانی حروف تهجیدر دیو نقل ایلدی
وقابجی ایاغی برخ شیربخت شیرلغی یاغی که سمم یاغی
درعامهٔ اهل فرس شیربخت دیرلر برفش شیرخشت
اوغلان اشیی دیدکلری دارده وقتور رطشاغی دیدکلری
داروجند بدستر معناسنه صحاح عجم صاحبی قادن
طوزلغی معناسنه نقل ایلمشی جامع الفرس صاحبی اجی

شیربخت، شیروغن شیره، روغن

بال

٨٠

بال شیرست تو قلی که غایتده سمز اولا وکوکرمشی یاوز
ارسلان الشین المضمومة پت شپت باء
عجمی ایله وبادن صکره سین مهمله ایله قورقنغ وکریه اللقا
کرشین شست معناسنه وتخییل بتی پش شپشت باء عجمی
بعده شین معجمه ایله مثله کسر شینله شبشت معناسنه صحاح
عجم صاحبی بالضم وبالمعجمتین والباء الفارسیه کیجه وقتی
معناسنه نقل ایلمشی سن شست سین مهمله ایله چرکین
زشت وقبیح معناسنه وشستن لفظندن صیغهٔ ماضیدر
بودی معناسنه شن شنشت شین معجمه مثله چرکین قبیح
معناسنه غیری ادلر زشت لفظنده مسطوردر برکف
شکفت اسم مصدردر عجمیله معناسنه وصیغهٔ ماضیدر شکفتن
حلیمی کسر شینله تصحیح ایلمشی صحاح عجم صاحبی وهیب
معناسنده نقل ایلمشی مستقبلاتنده واوز باده ایدوب شکوفد
وشکوفنده دیرلر وا شوات توی قوشی سایر اسامیسی
شاست لفظنده مسطوردر دره پش شوره بشت
شوخ حیلتوکمسنه نو یزشی نفرنیست بمعنی تف واف
وقارشی ویومك وبیزار اولمق ویوزه توکورمك

نوع اولی الصاد المفتوحة

نغ صغت بیشه وایواریشی الصاد المکسوره
صیت آوازه وجاه الصاد المضمومة ب صبت
بادی وجاع ور صورت فارسیده پیکر معناسنه در
ترکیبده دخی شایعدر نوع اولی الضاد المفتوحة
طامات دسوم وقواعد اق وجف طاق یا جفت
تکمی جفتمی ایوفنی سغی طست لکن دیوکلری

نوع اولی الغین المفتوحة

ور عورت لسان عربیده اعضادن ستری واجب اولاه
بیره دیرلر مثلا رجالك کوبکندن دیزی التنه وارنجه

نسانك يوزيدن وايا غي التندن غيريسي وقرنيق اركيدر الا
ارقاسي وقاري عورتدر فارسيده وتركيده عورت ديسه لر
خاتون كيشي مراد اولنور الغين المكسورة مثلا عشرت
ديرلك ديمك اولور نوع اولى الغين المفتوحة عنت
ايله وبنجك كه شلغه ديمك اولور وقاري بوق معناسنه حليم
ومعيار جمالي صاحبي ضمله تصحيح ايلمشلر از غارت يغما
غرغات جامع الفرس صاحبي نفره وكرداب غرغاب معناسنه
نقل ايلمش غيري آدلري انده مذكور در غرغرت لغت شيرازفتح
را ايله اهل شيراز لغتده رحرف شرط در لكم كبي حافظ ع
عزت ليك دي دوشتي نزامادي • دي دوشتي و تنزا
وامادي لغت شيرازده معناي مصرع اگر بردوشنلكنز
بيزدن كوردكل ايسه ديمكدر • بو بيتك اول مصراعي ع به لي
ماجان غرامت بسربري • اولماغين تمام بيت معناسي
به لي لفظنده بيان اولنوبدر • ولغتلري دخي محللرنده
مذكوردر ل غلت يولنمق غلتيدن معناسنه مثلا عرات
ايوه سفرجل معناسنه نيم غنيمت • ويملق مال تاراجدر كه
كفاردن واعدادن الورلر عربيدر فارسيده دخي شايعدر
وحشي غوشت وبالضم جيلاق عريان وبرهنه معناسنه
بو معناي غيري آدلري رت لفظندن مذبوردر • وقيل
صبا • بيابان • اولكه • نه حيوان • بيه • ونه منفعت • يار
دشت • وطشت • قافيه سنده استعمال اولنور •
الغين المضمومة غنت ايله وبنجك كمنه فتح غين
ايله ده مرويدر اصح ضمله در زيرا معيار جمالي صاحبي
رت قافيه سنده ايراد ايلمشدر نظم مست بازاي شيخ
ابو اسحق مهر كردون زراي وداني عنت • تيغ تا سر
بر كهر زانشر كه بكين هود او شررت • حليمي
دخي ضمله تصحيح ايلمشدر و غوت مثله وپيني خفيف

ادت

عنت • عنت • عورت

٨٦

ادت وحشي غوشت چبلق عريان معناسنه فتحله ده مرويدر •
نوع اولى الفاء المفتوحة
ع فخت كسب ايلمك زفرت بيرك ارشنه ديرلر تار معناسنه
بيت لسوت عمر ابو اسحق راه هست از نخ ابودم پود وفرت •
بو لغت اگرچه ضمه ايله دخي نقل اولنديسه اصح فتحه ايله در زيرا
شمس فخري ترت مرت قافيه سنده كتورمشدر محلنده ذكر اولنمشدر
واورمجك انجي بو معناي غيري اساميسي ابركا كيا لفظنده
مسطوردر رق فرتوت بو نمش خرف معناسنه شمس فخري شاه افاق
شيخ ابو اسحق عقل بازاي ابو فرتوت دخي فرغست
جاذولق دبغ فرسخت فرهخت لفظندن صيغه ماضيدر
ادبلدي دوحشي اولاني اوكرتدي معناسنه رسي فرهست
سحر وجاذولق شمس فخري چه غم از كيد دشمن جاه اورا بيمير
راهي از نيرنك وفرهست فرغست معناسنه ور فودت
صورت الفاء المكسورة راخ دسي فراخ دست
الي كيك مالدار وغني معناسنه زكي فرست نقطه وصويه وفرستن
لفظندن صيغه امردر كوندر ديمك اولور لا فلات بدل كه
الماده وادكون وغيري ميوه دن ايدرلر فرس فهرست
قانون وضابطه اجماليدر كه كتابلرك اولنده يازارلر كه باب
وفصل ايدوكي معلوم اولماغيچون • وكتاب اولنه دخي ديرلر
حقيقتده فهرس دراخر تاسي تا ايله يازلدوغي غلط عامه •
قبيلندندر الفاء المضمومة ك فوت ارش تا د معناسنه
واورمجك اوي فتحله فرت معناسنه روح فروخت صاتدي
ديمكدر فروختن لفظندن صيغه ماضيدر روداشي فرودا شت
انتهار اوازه وهرسنه نك زيرنه ديرلر فردوسي نخها هم
اينجا فرو داشت مرده زيانرا ازين داستان بسته كرده •
• نوع اولى القاف المفتوحة •
٢م قامت بوي قد معناسنه عربيدر فارسيده دخي استعمال

اولنور كات هندي ديرلر وماوراء النهرده بر شهر آديدر

شمس فخري شيخ ابو اسحق آن كز ملك اوكمز كات • بو مالك

فخر دار خاصه بر كوكابخ وكات اسكي كات كاستن لفظندن

صيغهٔ ماضيدر اكسلدي معناسنه واكسك معناسنه اسم در

بيت شمار اسخن كاست بايدهمي • ده ضويشتن خوكست بايد

همي • فاضل محقق بو بيله تحقيق ايلمشلركه كم ايله كاستلا فرقي

واردر • نته كه فردوسينك بو بيتدن كه پنياس حقنده قود ديلكري

دلندن ديمشدر بيت كناه ابن باسبي بد بخت راست كز اولاد

يعقوب كم باد وكاست اكسلمك ايله ناقص اولانه كاست

ديرلر • ابتدا اكسك خلق اولنه كاست ديمزلر كم ديرلر •

بيت كل اندر لا ذكي ارمز وكم نيست • وليكن درو فا ثابت

قدم نيست كاستك مقابلي اقروندر محلنده بيان اولنوبدر

اسم جس كاسه بشت قابلو بغه سلحفات معناسنه غيري

آدلري سنك بشت لفظنده مسطوردر اشي كاشت

كاف عجميله كاشتن لفظندن صيغهٔ ماضيدر دوندردي

معناسنه فردوسي همي نان كشكين فراز آوردم • جنين

كاشت بزدان جهان بر سوم الاكو كالاكوت هندده

بر شهر آديدر جون لطيف متاعلري اولور تماشدن

وبهاردن لفظ مركبدر كالا متاعه ديرلر وكوت يفني

ديمكدر • اول شهره كالاكوت انوكيجون ديرلركه متاعلري

يفني يعني اولور ب كبت بال اروسيه نحل معناسنه شمس فخري

اعظم جمال ديني ودين شاه كامكار • عاعر اي اوكمند برتب

زاهل نيست سبت بهره لي ودشمني دركاه دولتشي دارد • مدام

دردم ودم نيشي نوشي كبت • وكندر ديوكلري • وتوبله

دخي لغتدر بس كبست كاف عربيله زهر ستم معناسنه شمس

فخري اكر شهد فايق خورد دشمنشي • بود برند افشي نبات

كبست بار عجميله تصحيح ايلمش وجامع الفرس صاحبي بانك

فتحه سي

كبست • كشت • بيع

كبست كبستو كبسته

كوست • كوستو • كوسنه

٨٣

فتحه سي وضمه سي ايله جايزدر ديمشي • وقرعه دولكي وحنظل كه

ابو جهل قربوزي ديرلر • وايت ضيادنه ديرلر • زيراكه بو وضي

الك بوليدر • بلكه اندن زياده درمست ودست قافيه سنده

مستعملدر • كوست وضي ديرلر زيرا • واوله بالارلسنده تبادل

واردر فردوسي جراكشت بايد درختي بدوست كه بارشي

بود زهر وبخيشي كبست • لغت ساميده القلقم كوسته در

خنيست بغايت تلخ • الحنظل والشوي بازاء او ديمشي صحاح عجم

صاحبي دنر معناسنه بار عربي ايله قرعه دولكي وحنظل معناسنه

كت هند پادشاهلري اوتوردقي تختنه ديرلر شمس فخري

حديث سلطنت اواكر بهند بوند • شهان هند بكايك در

اوفتند زكت كافك فتحه وكسري جايزدر اسدي دل

وجان جم كشت ازآن شادكام • نهادن آن كت ارايي رانوزنام

ومطلقا پادشاهلر تختنه ديرلر • صحاح عجم صاحبي وبال

اروبي ربونمشي معناسنه ده نقل ايلمشي وجامع الفرس

صاحبي عاقبتك خبر اولسون ديمكدر ديمشي زكر كست

كبوز اوقي قره حصاري نقلنجه كرسب معناسنه زبشي

كز بشت ارقه سيه بوكري زكي كزبيت كاف عجميله • هاشي

خواجي يعني جبان ضدر دخي لغتدر واصح • ضمه ايله در •

بس كست كاف عربيله سست ولاهنه كلم معناسنه • بس

كست وبالضم كاف عجميله جركين وقبيح معناسنه شمس فخري

اكر تمثال ماني ده كرد د • بتر ز صورت يوسف سود كست

محمد عصار غلام جند راان ظالم كست • حوالت كرد بر وي

از سر دست • بو معناي شين معجمه ايله ده لغتدر وساير

اساميسي زشت لفظنده مذكوردر • وبر كوهر دكه كو كور

قوله مايلدر وسيله صاحبي ذي قيمت هواحر دندر دير

ودست قافيه سنده مستعملدر بس كشت كاف عربيله وشين

معجمه ايله شور معناسنه وجركين قبيح معناسنه • بو معنايه

سين مهمله ايله دخي لغتدر وبر نوع اوت در ابلك كبي بر بوينه طولاشور اوزا نور كيدر رشش كشت كاف عجميله كشتن لفظندن صيغهٔ ماضيدر بر حالدن بر حاله دونمكه ديرلر بر مكاندن بر مكانه آخره تحويلده استعمال اولنور سير معناسنه كشت بوندن بر جيك سيرنه كلكشت ديرلر بيت كمند كمين اندازانى صحن صد كه دشت ✱ درين وادي كند زين كونه كلكشت شكف كشكفت بمعنى شكفت ف كفت كاف عربيله كفته كبي حتلمشي معناسنه كلور ✱ وصيغهٔ ماضيدر كفتن لفظندن ومصدر مقامنده دخي استعمال اولنور فردوسي سپه را به پيش اندر افكند ورفت ✱ ز رستم همي بند جانش بكفت ✱ كفتا دخي ديرلر لا كلات وبالضم شول بنالره ديرلر كه سراي كبي دايره سي اولا ✱ وبعضيلر بازارلو كويه ديرلر ديو يلر بيت شيخ ابو اسحق انكه ملك اولمز كلات ✱ بر ممالك فخر دار دخاصه بر كنج وكات ✱ وبيك اوزرنده اولان قلعه يه ✱ ديرلر ✱ شين اولسون ✱ وبو بيت بيلك اوزرنده اولان شين قلعه يه دخي شاهدر اسدي زيك پهلويش بيشه وابكند ✱ كلاتي دو ويران وكوهي بلند ✱ وبعضيلر شهردن طشره اولان اولره ديرلر ✱ ديديلر سواد معناسنه وطاغ باشي ✱ وطاغ باشنده اولان يول ✱ وقزل طاشنه ✱ دخي ديرلر ✱ كلاته دخي لغتدر لف كلفت بر نجي قوشلوك بورني منقار معناسنه وبعضيدر مس كست بر طاغ آديدر وجست معناسنه كه بهاسي اكسك بر جنسي جوهردر تفصيلي جست لفظنده اولمشدر جامع الفرس صاحبي وجست معناسنه ديمشدر كنت بال اروبيي وكندر كهت معناسنه وبال قواني نكد زهوخ كند ذرهوخت ضحاكك بنزمرداسك نا اهلك تخت كاهي آديدر ✱ كه حالا قدس شريفدر كه ايليا دخي ديرلر سابقا مذكور ✱ ضحاك مادينك تختكاهي

انده

انده ايدي مذكور ضحاكك آدي بيور اسب در ضحاك لقبيدر حضرت نوحك عليه السلام زماننده كلدي بعد زمان حضرت داود عليه السلام وحي اولدي كه بيت المقدسي بنا ايليه ابتدا ايدوب ناتمام ايكن وفات اتدي بعده حضرت سليمان عليه السلام اتمامه يتشدردي وضحاكك سائر تفصيلي اژدر لفظنده بيان اولنوبدر سس كوست كاف عربيله زهر وحنظل وايت خياري كبست معناسنه التي وجه اوزره مرويدر كبست لفظنده مسطوردر وس كوست وبالضم كاف عجميله يان باشي كلمك اسيب معناسنه يخ كميخت طفري دري كسر ايله دخي لغتدر يو ذ كيو ذات نعمتي براد لو معتبر طاغ ايدركه طاشي جمله توتيادر او ده ياقسه لر قلابي اولور ديمش الكاف المكسوره كت كه ترا معناسنه فردوسي

جه ديوست كت برده دار دزراه ✱ دلت راجنين كرده دار دتباه ✱ رف كرفت كاف عجميله كرفتن لفظندن صيغهٔ ماضيدر طوتدي ديمكدر ✱ ومصدر معناسنه دخي استعمال اولنور ✱ وصوم وكناه كه خلقي انلكله صوچلولر شمس فخري توهمچو افتابي وبد خواه شب پره ✱ بنود بر افتاب ز ضضر اوكرفت دكر ضرقه غيبحانه كرو كرد وكفت ✱ نيست

درين واقعه بر ما كرفت زي كزيت وبالضم كاف عجميله جزيه لفظندن تعجيم اولنمشدر خراج معناسنه ✱ مزكت كبي ✱ وباجزيه لفظي بوندن تعريب اولنمشدر قول اول اصحدر رشش كشت كاف عربيله زشت قافيه سنده اكين ورث معناسنه ✱ فاضل محقق بويله تحقيق ايلمشلر كه بوز بانونك فتحه سي وواو مهمله نك سكونيله اكين در ✱ ذرع معناسنه كشت تا دله درينه كه بو بيتده ظاهردر بيت سران همه وار كشت ازنبر وي تخت ✱ جو كشت بر كاوخ ازمالش سخت ✱ وكشتن لفظندن صيغهٔ ماضيدر اكدي معناسنه بيت سران تير باران كه آمد فرود ✱ بلا رك همي

باكه نيله لان

كفت كفتا كفته

كلات كلاته

کشت وجان بی درود بیت بیا راست آیبی کشت و درود
از آن ذرکه یوسف برو داده بود بحر الغرایب صاحبی بوز ایله
کشتی فرق اتمیوب بوز اکیی درکشت معناسنه دیمشور ومصدر
مقامنده دخی استعمال اولنور خواهد کشت اکسه کرک ایدی
معناسنه ویان جنب و بوکر خاصره معناسنه شت بوکشی
کشت برکشت برنوع قزلوق اودر ابلك کبی بو برینه قوشی
مورشی طولاشور ویره دوشوب اوزانور کیدر ف کفت
کاف عربیله یغرن کتف معناسنه تا ایله فاده تقدیم وتاخیر درجا یز
ولجرکه جولمك ی کیت حیران معناسنه ونحل انکبین یعنی
بال اروسی یس کیست کیمدر دیمکدر لفظ کبودکی ایله آست
لفظندن ذوی العقولدن سؤال اولنسه کیست دیرلر
غیر ذوی العقولدن سوال اولنرقده جیست دیرلر یشی
کیشت ویان بوکر خاصره معناسنه یخ کیمخت و بالفتح
صغری که اشك وقاتر وقولان صغرسندن اولور وخام دری
بیت فلك جندان که دیکر خاکه را بخت نرفت ازضوی اوخایی
بیمخت الکاف المضمومة بس کیست قره
حصاری ایت خصاری وضنطل فتح کافله کبست معناسنه
نقل ایلمشی کت کابجه وفتح کافله کت معناسنه ع کجت کرنج
طغان طاهی وکشی داکرات کاه زی کزبت فتح کافله کزبت
معناسنه که باشی ضراجنه دیرلر کزید دخی دیرلر ی کست
کاف عجمیله وسین مهمله ایله جرکین قبیح معناسنه وکلم وفتح
کاف وشین معجمه ایله دخی مرویدر ی کشت کاف عربیله
مشت وبشت قافیه سنده صیغهٔ ماضیدر کشتن لفظندن مقام
مصدرده دخی مستعملدر بابو کشت اولدرملك کرك دیرلر
وکاه اولور که اخرندن تایی حذف ایدوب کشی دیرلر وبوشی
بوکر حاصره معناسنه ویان جنب کبی وارقه بشت معناسنه
ومعنای اخرلرده کسر کافله دخی روایت اولندی شف

کشفت

کشفت کشفتن لفظندن ماضی صیغه سیدر بریشان ایدی معناسنه
شمس فخری عول اوتا غایتی باشدکه یاره طرهٔ تمشا نتو اند
کشفت مفت وسفت قافیه سنده ف کفت کاف عجمیله دلرکلام
سوزدر هنوز یلنما دبن سوزه سخن دیرلر کفت دیمزلر کفت
اسمدر کفتن لفظندن ماخوذدر کفتن مصدردر معنایی تلفظ در
کفت معنای مذکورده اطلاق اولندوغی بو بیتده ظاهردر
بیت مکر آن کفت دنا یان نه بر جاست کو دلرا دل بود
آیینه راست لسان ترکیده کی دیمه معناسنده استعمال
اولنور مثلا دیمه اشمه دیاجك یرده عجم کفت وشنود بر
بیت بظاهر با همه کفت وشنو داشت ولی دل جای دیکر
درکرو داشت کفت فعلی ماضی معناسنه دخی کلور صیغهٔ مشترکه
در عجم سویلدی دیاجك یرده کفت دیر بیت جه خوش کفت
انکه اواز سمتشی بوده که هت هست معناطیسی مقصود در
لا کلات بیلك اوزرنده اولان قلعهٔ معمور اولسون خراب اولسون
فتحله کلات معناسنه سایر تفصیلی اننده اولنشدر بیت
منشیا کمتر بن کلات وطن تردمن ضوبتر زوا رسلان ع هر
بکندی شهری یك کلور بغداددن کشی و دخ کلاریخت کل
سرشك معناسنه لکش کلکشت جیچك تفرجی وغایت اعلا تفرجلر
واخشام تفرجنده دخی استعمال اولنور بیت درون پرخار
خار بخنت از هجر کرا بروای کلکشت بهار دست کشیرازده بیرام
نمازی قلدقلری یرده بر تماشاکاهدر در کلکشت مصلا دیرلر
ی کمیت یلیسی وقویروغی سیاه طوری ات عربیور قانون
ادبده اسب بش و دنبال سیاه شبکی رنك دیمشور کمیزه
دخی دیرلر نشی کنشت یهودیلر کنیشه سیی ضواجه سنایی
زوفلك وار مسجد مومن زوکنشت وکلیسا ایمن بعضلر
نصاری معبد نه ده دیرلر دیمشلر اما بیت مذکور یهودی
معبدینه دلالت ایدر ربشی کوزبشت کاف وزاء عجمیله

ارتفاعیسی کوز احدب معناسنه ❊ کبج دخی لغتدر ضم کاف عجمیله وکوبله
ده دیرلر کاف عجمیله وضم ایله س کوست فتح کاف عجمیله کوست
معناسنه که یان باشیسی کلمکدر اسب کبی بوشعیب شاکر نهت
بنودم باختی ❊ تا زمانه نزد مرا ناکاه کوست ❊ وکوسی معناسنه
که پادشاهلر کوجك وقتنده وجنك کونلرنده چلارلر ❊ صحاح
عجم صاحبی درمق ضرابی واورکو لکه معناسنه نقل ایلمشدر ❊ ن
کنیت بندوغل وارش کوارشت کاف عجمیله فارسیده هضم ایدر
کوارش دیدکلری معجوندر که معدیه قوت ویرر تعریب ایدوب
جوارش دیرلر مذکور معجون حکیم جالینوسه نسبت اولنور
جوارش جالینوس دیرلر ن کوت دیب وکوترم زبین ومعقد
کبی ودبه جك توده معناسنه وپیچ معناسنه ور ماس
کوره مات کوره مز دیدکلری که یوغرت ایله سوق شمشدر
وش کوشت کاف عجمیله ات لحم معناسنه کنیتی ابوالحصیب
ون درخ کونده درخت اغاجك دبی ویاف کویافت
خرامزاده بیچ معناسنه وی کویت قاتی صوت دیمکدر
فردوسی کشانی بدوکفت کویت سلاح ❊ بنینم همی جز فسوس
ومزاح دی یاف کوی یافت کو یافت معناسنه ❊

نوع اللام المفتوحة الات زمان جاهلیتده
مکه مکرمه ومشرفه شرفها الله تعالی جرمنده اولان تبلردن
بر بتك آدیدر که حق جل وعلا قرآن عظیمده فرقان کریمده
ذکر ایدوب بیورر افرأیتم اللات والعزی ومنات الثالثة
الاخری الکم الذکر وله الانثی قریش غایت جهالتلرندن
مذکور بنات الله دیو طبرلردی تعالی الله عن ذلك
علوا کبیرا یوم فتح مکه‌ده حضرت رسول الله صلی الله علیه
وسلم سابو تبلری قوردی بیت مهر ستای حریف لات
هوا ❊ لات کوبت ولات حین مناص الا پیش لاك بشت
قبلو بغه ملك اهی سبر دره افتاده خشك ودرشت

نجون

نجون کشت جون کاسه لاك بشت ❊ عرب سلحفات دیر
غیری آدری سنك بشت لفظنده در ب لبوت اکری کر معناسنه
لبوس دخی لغتدر لت قابو قناوی لت در دیرلر ❊ مصراع
معناسنه ❊ وپاره دیمکدر مثلا لت کتان دیرلر ❊ ودوکمك
معناسنه اسم مصدر در تصرف اولنان مصدری لت زدن
لت کردن در وچوماق وعمود معناسنه که التحرب وقتالدر
بومعنای ویاره معناسنه تحت لفظندن مخففدر شمس
فخری ز تاز یانه خشمش اشادیه کافیست بوزم خم جه
وراینیزه ولت صحاح عجم صاحبی ❊ وبرادجی درلو اغاجه
دیمش تال لتالت پاره پاره دیمکدر ت د لت لت
مثله شمس فخری بخرمه ضرمه دمدجابه کنج کنج طلا به ید
بدره دمد وقت جود بالت لت ❊ ولته لته ❊ ولتره لتره
دخی دیرلر غ لخت پاره وعمود معناسنه فردوسی سراز
تیر باران جو برك درخت ❊ یکی یافت لخت ویکی یافت تخت
شمس فخری بلختی فکرت آن آید ز رایش ❊ که ناید از دو صد
واز لخت ❊ کاه اولور آخرینه هاء علامت الحاق ایدوب
لخته دیرلر ولخت بوز بعض معناسنه وبودم وبرنیجه دیمکدر
اسدی دو روز ار سفکفتی همانجا بماند ❊ جولختی براسود
لشکر برانو ❊ وتوبزلق واودنلو بیره دخی دیرلر خت
لخ لخت لخت پاره پاره دیمکدر لتلت معناسنه اسدی
زدی بوز بین سربه پیش ❊ درخت همی تابکردی سرش لخت
لخت س لست قوی برك محکم اولان نسنه

اللام المضمومة پو لیوت اوره جب لعبت اصلده
صیغه مبالغه مفعولدر ❊ ایو نجق معناسنه عربیدر فرس
شاعرلرینك کثرت استعماللرندن لغت فارسیه کبی اولمشدر
واول بی مثل وبی همتا محبوبه دیرلرکه دلبرلرکا مفتون
اولور الدانور بیت ای فتنه دلبران یغما دیبطرو احبان

جيني و لوت ييجك نسنه كركي دلده ده شايعدر

نوع اولدا الميم المفتوحة

ا مات اويونده كلمك شطرنجده بر مخصوص يكلماكلمك
آديدر ابى ماست يوغرت زك مزكت كسر كاف عجميله مسجد
لفظندن تعجيم اولنمشدر سى مست اسرك سكران معناسنه وكذا مش
دوه يه دخي ديرلر مست ايله سرخوشك فرقي واردر محلنده
بيان اولنور غزيش مزيشت اوكوزغه ايلكي كه مرد ار
ايلك ديرلر كى مكست وبالكسر صنقلو ديمك اولور
شكست تابعيدر اتباع ومزاوجه طريقيله استعمال
اولنور اصح كسر ايلهدر وا موات شول بيركه كمسه نك
طكي اولميه الميم المكسورة كى كمست شكست
تابعيدر اتباع ومزاوجه طريقيله فتح كافله دخي مرويدر
اصح كسر ايلهدر يفخ ميفخت شول تازه اوزوم ديرلركه
صوين بر مقدار چكلمش اوله ميفخته دخي لغتدر وتعريب
ايدوب ميفخج ديرلر الميم المضمومة مت اهل شيراز
لغتده بنجليي ديمكدر حافظ همچون مت بيوتن دل
وايره غريق العشق في بحر الودادي بيوتن وايره داخي
شيراز لغتيدر معناي مصراع بنجليي سنك اولوردي
كوكلك براوغردن ديمكدر د مرت براكنده وزيان
اولمش قيق براكنده اولمشه ترت مرت ديرلر اتباع ومزاوجه
طريقيله تارمار معناسنه رداد مردادت ماه ميانه
از تابستان تاسوجه مرداد معناسنه سى مست
سين مهمله ايله شكايت معناسنه بيت عهد وپيمان خويش
سست مكن وزغم روزكار مست مكن شى مشت شين
معجمه ايله يومرق واوج معناسنه دخي كلور بيت
جهان رباط خرابست دركذركه سيل كمان بركه بيك
مشت كل شود معمور دتوقمق ومشته كه سواع وبالتعجيل

التونذر ف مفت ابلق رايكان معناسنه هره يشى
مهره پشت اوكورغه سكوكي بشت مهره معناسنه

نوع اولدا النون المفتوحة

اضوش ناضوست اول نسنه كه اياغله دپلمش وطبلنلمش
اولا وا اورسميدر بوس ناربوست يعني قوفه يعني
دارجيني ديدكلري وانارك يوفقه ميتي اغى ناغست
سين مهمله ايله قره حصادي نارمشك معناسنه ديمشكه
اطباقاتنده معروف دارودر بعضلر اقماع رمان بريدر
ديديلر بعضلر اقماع رمان هدندر ديديلر اي باف
ناي بافت صحاح عجم صاحبي جهله معناسنه نقل ايلمشي
اغش ناغشت شين معجمه ايله فلفل يرينه سودان ادلرنه ندر
بر پرده صرفي ديرلر فلفل يرينه استعمال ايدرلر ف
نفت مشهور باغدركه شروان ولايتندن كلور اياف
نايافت بولنمز نسنه مك نمكت ياشي وب نوبت
وقت معناسنه تركيده ده شايعدر يادس نيارست
صيغه ماضيدر نتع قدرت ايچون استعمال زمان ماضيدر نيارست
كردن كبي ابره مادي ديمك اولور يعني قوريتاولمادي اتمكم
ي بوى بست قارعوتق النون المكسورة بش ك
نشت اوتورمق فعل بمعني المصدر وكذا كل ماجي من مثله غت خاك
خاك نشت خاست طورمق واوتورمق شاس نشلات اتو رتدي
ديمكدر نشلستن لفظندن صيغه ماضيدر نشاستن
اتورتماق اجلاسى واقعاد معناسنه درقياسى
بوايدي كه نشستن لفظنك تعديه سنده نشايندن
دنيله ايدي نشاستن شولدي اسدى هم از تخم
شه بادشاهي نشاست بدو رسم بازانچه بركردراست
قم نقمت كينه وزحمت عربيدر وش نوشت ترضون
عربي ادلوي ايناشت لفظندن مذكوردر ى

نیست نه است تقدیرنده در یوق ویوقدر معناسنه ‌•
بیت هرکرا صورت نبیند دکر عشق صورتی دار دولی
جانش نیست • ودکل معناسنه دکلدر بیت ای که
کفتی هیچ مشکل چون فراق یار نیست • کر امید وصل باشد
همچنان دشوار نیست • مقابلی هست در • فاضل محقق
دقایق الحقایقده عجم یوقدر دیجك یرده نیست دیدکلری
دکلدر دیجك یرده ده نیست دیر • مثلا زید فقیر دکلدر
غنی در دیملو اولسه زید فقیر نیست غنیست دیر معناسنه
تأنیده نه عرب لیس ایله تعبیر ایدر • زید لیس بفقیر دیرو معنای
اولدن لا ایله تعبیر ایدر اونده شك یوقدر دیجك
یرده لا ریب فیه دیر نیست مرکبدر بو ضبره بی در • نته کم
نا ایلیه نك فرقی بیاننده تحقیق اولنمشدر • بر جزیده
است درکه لسان فارسیده رابطه در ترکیب اولنجاق اولنده کی
همزه حذف اولنمشدر و نیسه دخی ادا اولنور یم بوسی
نیم بوست بوسره و بوجق قارشی و سوزکوه مصفا معناسنه
یك بخ نیك بخت ایو بختلو دیمك اولور یم بورشی
نیم برست روقدان یمرده یم بوشی نیم بوشت مثله
قوه حصاری نقلنجه یم جاشی نیم جاشت صفوانکی
یعنی جزوی الکلدر که صباح وقتنده یرلو یم سوخ نیم
سوخت کوسکوکه بریانی یانمشی اوده دیرلر غیری دلوی
اشوب لفظنده مسطوردر النون المضمومة •
بشی نبشت نبشتن لفظنك صیغه ماضیدر • نوشت و نو
بشت دخی لغتدر رخی نخست اول دیمکدر مقابل اخردر
بیت ای از دل هر شکسته اکاه درست • وی مملکت
ترانه اخر نه نخست ع اخر کردی نخسیم دانستم • اولدیدیا جلد
یرده عجم از نخست دیر نظم بیا ماتی آن جره طفل وش
چو طفلان بیرکیرو نبوا زخوشی • نوایی که تعلیم شوار بخست

بزن

87

بزن چوب تا باز کوید درست کرنهت مطلقا قوتی رایحه یه
دیرلر • ایوسنه ویرانه نه اطلاق اولنور واخ نواخت
اوخشادی دیمکدر • و اوازه وسازلردن ایونغمه لر ایله
برمقدار کوسترمك • مستقبلا تنده خازایه قلب اولنوب
نوازد • و نوازنده دیرلر هفت نهفت اورتلو و نهفتن
لفظندن صیغه ماضیدر • ومصدر مقامنده ده دخی
مستعملدر • وموسیقیده بوبرده آدیدر اهلنه نهفته
دکلدر • مستقبلا تنده نهبد و نهبنده دیرلر • نته کم نسفتن
لفظندن سنبد وسنبنده دیرلر نوع اولی الواو المفتوحة
اضواشی واضواست لمسه یرملك قدح معناسنه ورد اتمك
واو رسمیدر الف ثابتدر رخشی وخشت خمسه مسترقه نك
دوردنجی کونی وهست دخی لغتدر خار معجمه ایله وهاء ایله ده
مرویدر رغشی ورغست را وسین مهمله ایله ضرك دیدکلری
اوتلك یابانیسیدر رطبیبلر قنابری دیرلر برغست دخی
لغتدر لسان فارسیده واو ایله باء ارالرنده تبادل اولدوغی
شایعدر وچهار بابیده وکه اوت غیری ادلری برغست لفظنده
مسطوردر زغشی وزغشت زا وشین معجمه ایله براوندرغا لیها
را وسین مهمله ایله ورغست معناسنه درشی و دشت خوب
کوزل کبی و ثغر کافران سرحد معناسنه و ایلك وسقلق ویرمك
قیع و قیفت قبین یوناجق الت هشی و هشت خمسه مسترقه نك
دوردنجی کونی وخشت معناسنه الواو المکسورة لایی
ولایت ایل واقلیم نوع اولی الهاء المفتوحة رایخ
هربخت هراول شنه که سنك دیمك اولور فردوسی جویر دان
هرابخت هوا بوده داد • سرانجام این کار فرخنده باد رجا یلیسی
هرجاییست مکان معلومی یوق دیمك • اولو هر قنده دردینمکدر
رهف هرهفت ترکسی ونوکر • وهریدی • سی هست واو جود
دیمکدر و وارمیدر معناسنه • ویوزیخ • معناسنه • ویاد دیمك

اولور يعني كمسنه يه نسبتي يوق كسب هبت يادكمسه يعني
كمسه منسوب اولميه قره حصاري بويله نقل ايلمش شن هشت
سكز ثمان معناسنه ف هفت يدي سبعه معناسنه ده هفوت
خطا وخطا ايلمك وطايمق زلت وتعريدن معناسنده ده
استعمال اولنور ما تن هماننت انجلايين دروانجق فقط
معناسنه م همت هم سكا ديمك اولور فردوسي دولت شاد
مان بخت بيدار باد برين همت يزدان نكهدار باد ملخ
هلمخت بمدبينه كه انكلره ديكرلره اما معيار جماليه مطلقا
اودكرو بشماغه ديكيلمكونه ديرلر ديو قيد اولنمش شمس فخري
صبا بيكست از دركاه صيتش ادم خاك دارندش بهلمخت
ملخن هلخنبت وسيله صاحبي هامخت معناسنه دردي ونقل
ايلمش نلر ف هينست انجقدر و بونجلاينه ردي بكور
هيست مثله نلك ف هنكفت ضم كاف عجمي ايله جفت
وخفت ونهفت قافيه سنده استعمال اولنور سيف
وتاليك بيز ويورغان وتاليك فستانه دخي ديرلر
بيت كمان كشيد وبزد بر هدف كه نتوان دوخت مار سورت
بولاد جامه هنكفت الهاء المكسورة شن هشت
صقلق ويرمك صفي معناسنه يه زف هيمه زفت طورق
الهاء المضمومة ف هفت عقلسز ايله كبي ودوزيبي
بازي بحرا معناسنه نوع اوله الهاء المفتوحة
ادزشي يادزشت غيبت ومساوي اقو ياقوت صارو سيه
وكوك واق وقزيلي اولور كه رماني ديرلر طبيعتي
حار ويابس در معدني جبال مشرقده در جواهر انواعنده
الماسدن غيرسندن محكم در وانده اولان شعاع سايرنده
اولمز وجميع جواهردن آبدار وكران وظريف وپايدار
در خاصيتي كتورن كمسه طاعني وباغيدن امين اولوب
خلق كوزينه عزيز كورينه واغزده طوتسه لر صوسزلغي

دفع ايدوب وقلبه قوت ويرور ع لب لعل تو با قوتست يا قوت
مرجان را وغمي دفع ايدوب شادلق كتورر وبعضوسنده
خلط ايدوب يسه لر خوني صافي ايدوب حرارت غريزيي
زياده ايدر كتورن كمسنه وبا اولدوغي يره وارسه باذن
الله ضرر اينمز وعورت فرجنده كتورسه سودايي دفع ايدوب و فرجنه
حرارت ويرر وساير منافعي جوقدر ياكند دخي ديرلر
اليار المضمومة وزه خواسته يوزه خواست يوسف
حضرت نزده باشد بسر يعقوب بيغمبر عليهما السلام ومطلق
حضرت جكش معناسنه ده كلور نوع اوله الطاء المفتوحة
طوسي طراثيت كيك منيري ديدكلري باب
الجيم اخر كلمه ده جيم علامت تعريبدر هر اسم عجمينك اخرنده
ها علامت اولسه اكثر بودر كه اندن بدل جيم كتورر لر
مثلا بنفسج واملج كبي اصلده بنفشه واملا ايدي
كاه اولور كه جيم يرينه قاف كتوررلر يادق وباسق
كبي كه اصلده باده وباسه ايدي وساير تفصيلي اخري
الف واولي جيم بابنده بياني اولنمشدر
الالف الممدودة في الجيم بلو ايلوج وبالضم سكو
بنات وبالقصر اج يلقوزع اغاجي اوزدخي ديرلر عرب
اثل وطرفا ديرلر خشيي اخشيج وبالقصر ضد دشمن
معناسنه بو اعتبار ايله عناصر اربعه بر بيرينك ضدي اولماغين
اخشيجان ديرلر انلره اطلاق اولنور شمس فخري
عالم ارعدل ابواسحق كشتست انجنان كز جهان ترخا ست
رسم كفت وكوي اخشيج رستاريخ الفك مد وقصر
رانك فتح وكسري ده جايزدر درسك مرفق معناسنه
ارنك لفظنك معربيدر مرضي استيس اربراي زبح دلم
تا بآريخ برزقي سردم اما بعضي شعرانك شعرلرندن منفهم
اولور كه بو بيتده واقعدر بيت كهي بيازي بازوشي

اكج ٠ اكوج ٠ آكج
اكنج ٠ ابج

را فراشته داشت ٠ كهي برنج جهان اندرون بيردار بج
شمس فخري معيار جماليده ٠ قصر الفلا نقل ايلدي و بو بيتي
انشاد ايلدي بيت جه غم مملكت راكه در دفع ظلم ٠
شكسته شاه آسشين تا ازنج ٠ وارن دخي ديرلر و بيلك
اكي يعني مفصلي وقولده اولان مفصللر وكوز بلك
معناسنه ده نقل ايلمش ك اكج بوزجيلرك بوزجكاجك
قلابي كه بوزخانه يه انوكله بوزجكرلر ٠ ومطلقا قلاب
ودرلو عصا معناسنه كلور شمس فخري كشتي مه از
ساحل مغرب باكشد باز حكمش زسر قدرت بي زحمت
اكج كن اكنج موبر وسوجوق ٠ وحكايه شمس فخري
خوري برخوان كيتي سرجه خواهي ٠ ايا وقلبه وحلوا
واكنج كو اكوج اكج معناسنه كي اكيج بغرسق روده كبي
وسكز عصب معناسنه قره حصاري موير طولمه سي
اكنج معناسنه ده نقل ايلمش ل الج لامله صحاح عجم صاحبي
بويله تفسير ايلمش در ديمش لغة الفتح نعمتي عود اغاجنه
ديرلر ديمش لنجو النجوج مثله نعمتي قصر الفلا در ديمش

آماج ٠ اوماج ٠ بر جكي
يتماج ٠ اوماج ٠ نشانه
دليك

لو الوج طاغ اروكي غيري آدلري انفخت لفظنده
مسطوردر ما اماج اوق نشانه سي بوته وهدف
معناسنه حيري كهند حكم تراكود ن معاند بند ٠ خذ بك
قوسي تراسبند عدو اماج بيت سرتر كه از شست قضا
وقدر آيند بيش تن بدخواه شهنشه شده آماج ٠ وباغ
مركي كرباغ جبغي اكا بغلرلر ٠ واماج دخي ديرلر
امج امله لفظنك معربيدر هند وستاندن كلور ٠
بونافع دارودر هن اهنج فتيل وجلهم جنبري ٠
وقصد ٠ وديش ٠ قورجلايجق ٠ حلاج معناسنه
وقساج طبتيي معناسنه وقليج وبجاق جكمك ٠
ومطلقا جكمك كشيدن معناسنه شمس فخري سهاكر

بس قوي

بس قوي باش وحسودت بشفنتا هنج تديرش در آهنج
الالف المقصورة بل ابلج اجوق قاشلو عو بيدر ٠
بلوا بلوج و بالمد سكر بنات آج و بالمد يلعون اغاجي
آج اث معناسنه ضي اضيبج ضد مدله اضشيج معناسنه
ر ارج سكون را ايله دولت وقدر وقيمت ومقدار
وزيبالي فوج وسرج ورنه استعمال اولنور اسدي
كهر داشتي ارج شناختي ٠ زنادان ازكف بنيد خي
بكر كه جون ازكز افتش بزركي دهي ٠ نه ارج نبود اندنه
آدرج كهي دكر اذو يافت بخت شهي فرو ريب ٠ ازويا فت
تاج كيان جاه وارج ر ادج كسر را ايله آردج اغاجي
بو معناي غيري اساميسي ديودارو الفظنده ذكر
اولنمشدر وجنار اغاجي رع ابغ اوزون ابلك ادعجي دخي
ديرلر رن ادنج مدله ارنج معناسنه ترف ازنبخ ٠
كورجبي بو معناسنه سايرو اساميسي رفتاب لفظنده
مذكوردر ٠ ودمركو علي ٠ بو معناي غيري آدلري بالوا
لفظنده مسطوردر لغة الفنج نسنه قوتمق شمس فخري
هوابي شيخ ابو اسحق بي ذر ٠ نجم مهروي ازكيتي بالفتح
الفخت معناسنه لنجو النجوج عود اغاجي يلنجوج ٠ دخي
لغت در غيري اسملري الفتحت لفظنده مسطوردر
نفو النفوج و بالضم نفهتي ديركه ٠ بورو شق كه يوزده
ديدنده ظاهر اولور ٠ يا بير لكدن يا بحتم ادم ارقلدو عنو ن
انجوخ وانجوضه معناسنه و اوج سكون واو ايله يوكسك
يلند ددزو ه معناسنه طاغك وهرنسنه كه ٠ غايتده
مرتفع محلنه اوج ديرلر وكن اوكنج وبالضم جوك كه
بياندن بتن اواجق آكيني اوزمدر وبعضلر اوزم جوبي
ديرلر كا فله بوينه لاملم مضمومه بابنده كتور مثل نفهتي
مفتوحه ومضمومه بابنده كتورمشدر كافله ولاملم

اسبيباج اسفيداج
سبيداج سفيداج
اسرنج سرنج
اركنج بشكنج
اودكانج خوارزم
بابونج بابونه
بابونك بابوك
باج باژ
ده يك

لنج اولنج مثله يارا ايارج برمسهل معجونك اسميدر برنجه
نوع اولور ايارة لفظنك معربيدر مذكور معجوت
مولفي اولان حكيمك اسميله معروفدر ايارج فيقرا ديرلر
سابر معاجين وترياقات دخي بويله در الالف
المكسورة سبيد اسبيداج استوبج ديدكلري
سبيدبا اسبيدباج برنوع طعامدر سرن اسرنج
سلوكن ديدكلريدر سرنج ده ديرلر شكن ارشكنج ساعد
دست بيلك معناسنه بشكنج دخي ديرلر غيري ادلري
بندكشات لفظنده مذكوردر سفيدا اسفيداج
اسبيداج معناسنه لسان فارسيده فا ايله با ارا سنده
تواخي وتبادل وارايدوكي شايعدر اولمرتون الفي حذف
ايدوب سبيداج وسفيداج دخي ديرلري ايج هيج
معناسنه اسدي نيست ايج در ايزدبي نيازكزان
بدري بيش نكشادباز الالف المضمومة
سفنج اسفنج قره صاري براوت دركه دكز كنارنده
بولنور ديمشي نفوج انفوج بوروشق فتح الفلة انفوج
معناسنه ودكان اركانج خوارزم شهرينك آديدر
وكنج اوكنج اوزم جوپي وجوق فتح الفلة اولنج معناسنه
ووسيلة المقاصد صاحبي عنقود خرده معناسنه دخي
كلورديمشي ولنج اولنج مثله ول اولنج مثله وما
اوماج اوق نشاني اوماج كبي واوماج آشي كه
تركيده ده شايعدر نوع اوله الباء المفتوحة
ب باج قره صاري كوستكلي بزاغوية ديرلر
ديمشي ابونه بابونج پاپادية جكي ديدكلري
بابونه لفظنك معربيدر تركيده فيون كوزي
ديولر عربيده اقحوان ديرلر بانونك وبابوك
دخي ديرلر اباج اولدركه پادشاهلر تجارك

كلمه كلري

كلمه كلري بندرلرده عشر ديبوالورلر ده يك معناسنه
ومتقلب وضع اندوكنه ديرلر تركيده ده شايعدر فرج
زاء عجميله باژ دخي ديرلر ادبج بادبيج بار ثاني عجمي
وجيم عجمي ايله صالنحق واوغلانجقلر اوينا غنجوه بشكك
اوكرموكنده اصد قلري يبنه نه ديرلر بولغت سابقا شاخ
بيخ وزننه استعمال اولنوردي حالا فتح با ايله تصحيح
ايلديلر شمس فخري امن وعدل واستقامت درهواي
ملك تو بادجون بازي كنان بازي كنان درباد
بيج وكرمانيلر كواجو ديرلر واصفهانيلر خنجيل ديرلر
اداهنج باداهنج پيلكره جك بنجره ويادهيج
وبادخون واورسميله وبادغز دخي ديرلر
ادكنج بادكنج قولنج مرضي بادكنده وبادكيز ده لغتدر
ودبه علتي ادرو بادروج بادروك لفظنده معربيدر
برنوع اوتدر بويان بالي ديرلر وبعض يرلرده تره
خراساني ديرلر بادرو دخي لغتدر واوغول اوتي
ويارپوز ادهنج بادهنج پيلك بادآهنج معناسنه
ارا باراج جيم عجميله ايه ديدكلري خاتونكه اوردة
دخي ديرلر عرب قابله ديرارسنج بارسنج برسنبك
وبوك طارتجي بارسنجي دخي ديرلر ارنج بارنج ترنج
نارنج معناسنه بارنك دخي ديرلر ازبج باربنج بار
ثاني عجميله وجيم عجميله صالنجق بازام وبادبيج معناسنه
ازكنج بازكنج مولنج علتي ازنج بارنج بسك ضبري
ازبنج بازبنج بار عربيله مثله ازبج باربج ازبج
بازبنج بار عجميله نعمتي بمعني بازيوه يعني ساعت
وكيجه ده برز وسكل واوغلانجقلر بشكنده اصلان
بونجق ديمشي اويون بازيجه لعب معناسنه كنج بازكنج
مثله بج بار عربيله جيم عجميله اوغلانجقلر وحوانك لقيده

طوغمش یاوروسیه پیچه دخی دیرلر ا ک باکیج دبه و قولنج
بج با و جیم عربیله اوردک ایچ یوزی واغز ایچی مثلا اوردیه
بویوک اولانه بزرگ بج دیرلر • صحاح عجم صاحبی مکر زنج نج
نقل ایلمش بیج نعمتی فلدی یعنی اوزنلو سوز که •
مخفی سویلرلر • و معما لغز کبی مستور اولان واول صوتدر که
جوبانلو کبی اوغنرلر جکی جکی دیرلر • بار عجمی وایکی جیمله
نقل ایلمش جب جج و بالضم والکسر مثله ایکی بار عجمیله
شمس فخری در رسانه انصاف جمال الحق والدین
هر کز سخن ظالم نکو نیدبه بجیج • از معدلتش کرک شبان
همچو شبانان • خواند بزکاه کله را جمله به بیج بیج • بج
بجنج بریوزینه دوشمش ویا یلمش نسنه وایکلو عریض
و نیصی معناسنه اسدی زتیغش همه لعل شد باد وکرد
زکوزش همه بنجج کشت اسب و مرد • فرفج کلنج قافیه
سنده ولیوکرک دیمک اولور و صقلمش • و بوغلمش
نسنه و تکرلنمک معناسنه • وزاج سیاه • قره حصاری
رنکهای سفید معناسنه ده کلور دیمش • بجج ابا غله
باصلوب بصیلمش وصقلمش نسنه یه دیرلر ر با
برباج شیش سینخ معناسنه ر برج او قلغی ر خف
برخفج او یقوده ادیمی اغر باصق عربجه کابوس
دیرلر شمس فخری جنان در خواب شد ظلم
از نهیبش که بنداری ور ابکرفت برخفج تو خفج
دخی دیرلر ر خفنج برخفنج مثله ر ضو برضواج
اغرشق برضواش دخی دیرلر ر فخ برفخ اغر باصق
برصفج • و برخفنج معناسنه خا ایله فارسنده تسابق
واردر ر فنج برفنج راه دشوار • یعنی صرب یول
و ترونده نسنه که اول ظاهر اولور ر کنج برکنج
اق حلوا و بضم البا والکاف ر کین برکینج مثله

سابساج

بساج فساد معناسنه اضرى خار مجهیله دخی مرویدر
ستینا بستیناج حلال الدکلری ادت کم ترکیده قلاده یرلو
وار توق سور معناسنه بیج بیج بار عجمیله براق تهیه معناسنه
وعزم انوری نماز شام جو کردم بیج راه سفر • در آمد
از درم آن سرو قد سیمین بر شمس فخری بجیل وعده نما بق
لشکر چه حاجتست اورا • که ملک داری اوراخر ای
کرد • بیج بمعنی تهیه • و ترتیب سفر معناسنه ده استعمال
اولنور سعدی بیج سخن کفتن انکاه کن • که دانی که در کار
کیرد سخن شکنج بشکنج ساعد دست بیلک اسکنج
دخی دیرلر وسیله صاحبی نقلنجه شنج بشنج کسر شینله یوز ده
جقان • جقد که سی دیرلر • اکثر یوکلو عورتلرکه یوزنده
ظاهر اولور عرب کلف دیر • وصودن صچرایان قطره لر که
رشاش دیرلر بشنجه دخی لغتدر رشن بشنج بار عجمیله
وفتح شینله نرک یعنی نطق • وشیار معناسنه واوکیر دیرلر
جلا هیلوک صوسیجک التلرندن درعربجه مرشته دیرلر
و بایی تخفیف ایدوب شنج دخی دیرلر بشنجه دخی لغتدر
غی پیج بار عربیله صحاح عجم صاحبی بار عجمیله تصحیح
ایلمش جفت و مرک معناسنه نئی بیج بار عجمیله بول جوق
کثیر معناسنه غنت بغنج برجنس بیلک ندر قزل ویا سیاه
باغ بوستانلرده اولور کمسنه به زیانی یوقدر بیت
دعا و مدح اوراض رضو دساز • که افعی بریتو باشد کم
ز بغنج ف بفج سکون فا ایله لعاب دصالیر و سویکرکن
اغزندن صالیادی اقن کمسنه شمس فخری ستم راه عدم
برسان همی رفت • فروهشته زبیمش جو شتر بفج
لو بلوج و بالضم ترکماندن برقوم در غایتده بی عقل
دبی دینلور دایما حرامیلق ایدرلر شمس فخری هرکه در
ملک بشامیشی نه یکتا بنید • بود از کوری آن بدکر لوج

بلوج نارون بنارنج جوبان نان بنانج شول ایکی عورت که برکشینک نکاحنده اوله ترکیده او لکنه النجی صکره نجنه عومه دیرلر فارسیده هر بر سنه یه بنانج دیرلر عربیده ضره دیرلر تبانج
تا ایله دخی مردیدر شمس فخری بقاانسا زد یا فصم شیخ ابو اسحق بدان صفت کرنساز دربنانج یمشی بنانج کولانج قافیه سنده کتورمشدر که لابولا دیدکلری حلوایه دیرلر
بنج بار عجمیله بنی خمس معناسنه در بنج بار عربیله باکوره دیدکلری اوت بنک لفظنک معربیدر اما عوام اصطلاحنده اسرار دیدکلری درکه عرب حشیش دیر الباء المکسورة
بجیج و بالضم فلدی و معما و الفرکبی مخفی اولان وجوهاتلرینک کجی جاغردقلری وقتن اندکلری صوت فتح کافله بجیج معناسنه در بوبنج معروف حبوباتدندر ترکیده دخی مستعملدر بزبخ بورکی او ینمایه خفقان معناسنه در بشیج یول یراغی و عزم فتح با ایله ببیج معنا سنه بنج عجمیله بوزغو و بیلق بوروق نسنه یه بنج دوکوم وطولاشق و یلق و بوروق نسنه و بورجی که دو لکرلر آلتلرندندر وحرمزاده دیمکدر بیجانی بیجابیج تشی غایتده طولاشقلقدن عبارتدر بیت ای بسا کنزا سودای آن شکین رسن دو بیجابیج اوزین آبکون جنبر کذشت و صف ترکیبی و اسم مصدر استعمال اولنور بیج بیج ایکی باء عجمی و ایکی جیم عجمی بله و مشقت و الکنه کبی بیجبیج مثله
البار المضمومة تاء بتانج بوار عورتلری عربجه ضره دیرلر فتح با و نونله بنانج معناسنه بج بدندم بمشی و یوهری و بیصی نسنه و ابو شمز و یاقشمز بی اندازه و بی ضبط اولانه دیرلر تصلق معناسنه بو معنای بوج لفظندن مخففدر زرفت دخی دیرلر زار عجمیله واغزک

ابج یانده دیرلر فتح با ایله بج معناسنه بیت درمدحت ورکه دهن باز نبکشاده دندانش کند حرج بدون یکیک ازبج بوکج صحاح عجم صاحبی یراولنسنه که اغاغجی انوکه اوزرینه قودلوه و هر اول نسنه نک اکردن اینلو او لور دیمشی رغنی برغنج و باغلرالتی بججاج سنجی بنهاب فتح با ایله بجیج معناسنه بالفتح والکسر بربج اغز باصق کابوس معناسنه غبی ادلری بوضغج لفظنده یازمشلر رکن برکنج قوزلوصلوا فتح با ایله بوکنج و برکلیج معنا سنه بسبتج براغاجدر که یادیه لرده بتر بعض نسخه ده یاسن سلیخ واقع اولمشی غن بغنج جوبرلاوتی شوبتر معناسنه بو غنیج لفظندن مخففدر نضج یلفی کنیدر شول کمسنیه دیرلر که اندن نه صادر اولسه جیل و مردار ونامعقول صادر اولورلو بلوج بار عربیله ترکلردن برصایی قومدر فتح با
لو بلوج بار عربیله سست اندام عنین معناسنه ترکیده دخی مستعملدر بلنج دیرلر و بوج بار عجمیله او نیمز و تعتیمز نسنه و یصی یورونلویه و بوش و قوق و یومری نسنه یه دیرلر بج معناسنه هاتفی شوازنفره سمکیس نای کوج سرجرخ کردنده را مفز بوج وج بو بوج بوج غایتده اندازدن و لطفدن خارج اولان نسنه یه دیرلر و ژن بورنج دلک شفاعت و عذر بوزشی معناسنه ونج بوغج مثله وغن بوغنج جورک اوتی بوبنج قافیه سنده و بلکیج بوبکنج طرفه و مسخره بولکنجک و بوانعجب معناسنه

نوع اول التاء المفتوحة

تاج زمان اولیده عجم پادشاهلری وخاتونلری التوندن انواع جواهر ایله مزین ایدوب باشلرینه کیدکلری

دیدلر عربیده رفا رسیده دخی شایده جمعی تبجان کلور
عجمده خاصه افسردر دخروسی ایکنده دخی استعمال
اولنورارا تاراج یغما معناسنه شمس فخری تاجارسی
حکمش ملک ملک کیان شد برخاست بیک ره سخن
غارات وتاراج الا تالاج مثله وبانک ومشغله وغوغا
وغلبه خلا لوشی معناسنه تلاج دخی دیرلر رتن ترتنج
اینجه ودشوار یول رضض ترخفنج اویقوده اغر باصمق
کابوسی معناسنه فتح بالیله که ثانی حروف تهجیدر بوخفنج
برخفنج برفنج دخی لغتدر رفی ترفنج صرب واینجه
اینشی ویوقشی یول که انواع مشقت وزحمتله کچلور
شعر اکرخواهی که بنود درجهانت بدل درغم بتی در
زحمت ورنجه ره مقصد بوذنر دیلک وآسان نباشد
دوری سامان وترفنج بیت اکرخواهی نمانی بسته دررنج
مرو در راه بی سامان وترفنج رف ترفج مثله رن ترنج
مثله کویا ترفنج لفظندن تخفیف اولنمشلو در مش تشنج
ال وایاق نور لمک عربیده شهز تشنیزج کوز لک
جشمک وعینک معناسنه بعض نسخه ده تشمیزج یازلمش
میمله لا تلاج تالاج لفظندن مخففدر تاراج وبانک
ومشغله معناسنه شمس فخری بیت ممکی درها بودن
عهداو کرکسی در ملک برضیزده تلاج ل تلج نعمتی
براونور وعقرب یوالسنه دیرلر دیمش ن تنج بپچیده
ونشر ده وفراهم اوردن معناسنه نونک سکونیله
دنج وکنج قافیه سنده شمس فخری کهیشی یزره بیاه کین
ومیاش کهیش میکش بدست قهروی نبج
التاء المکسورة ما تماج
سختیان یوکی تیریج جابوق که قفتانده استعمال اولنور
تونز وتیز نز دخی دیرلر یما تماج نشانه تیر اوق نشانی

اماج و

اماج واوماج وبرجاسی دخی دیرلر وسختیان خیریب
جون صبح زد برا یلق شبرنک غاشیه یتماج سرخ شوشفق
ازبهر غاشیه التاء المضمومة تما تتماج
مشهور یوفقه ایله اتوزاولان طعام ترکیده دخی مستعملدر
جوش بره معناسنه لسان عربیده لاکشه دیرلر رن ترنج
معروف میوه عرب نارنج دیر د توج قلاجی ایله باقودن
اولور ترکیده دخی مستعملدر وخ توخج هابقرمق در
ولا تولاج زیان خوارزمده یکپاره اولان نسنه یه
دیرلر نوع اولی الجیم المفتوحة ا جاج
ولایت صتن ده برشهر ادیدر غایتده اعلا یابلر اشلرلر
ایو یابلری اکا نسبت ایدوب کان جاجی دیرلر بیت بجا
کمان وبسعدی زره کمندیلی کرده برزبن زره وار به
بغدای واکا بکزر نسنه لرکه نیعنی که ترکیده جچی دیرلر ونفتی
براوسعا دیا بجی نلک آدیدر دیر ججج اودر دیدکلری
علت کربو غازده چیقار سلعه دیرلر ججج قره صصاری
مویز معناسنه دیمش الجیم المکسورة
نفتی ا یکی اوج طبقه لوکیسه درکه صیغریدن
یایلغاریدن ایدرلر وهرطبقه سنه قایارلو دیمش
نوع اولی الحاء المهملة المفتوحة
وا صواج بفتح الحاء المهملة مرغ مردارخوار لوا حلواج
مثله نوع اولی الخاء المفتوحة خج دوردشمک
معناسنه ج خ خج خج غایتله دودشمک شکان خشکانج
قره صصاری بویوک کرده یه دیرلر دیمش صحاح عجم صاحبی
خشک اندام معناسنه نقل ایلمش فن خفنج قره جلبان
قوشی اتمکی دیدکلری اوت که طبیبلر قاتنده تودری دیمکله
معروفدر لن خلنج بربویوک کوجه اغاجدرکی اندن
جناقلر ایدرلر غایتده بوکور لوا خلواج مرغ مردار

خوار وقارغه يي خليج دكيز قولاغي ليو اخليواج زغن
وزغ مردارخوار ن طيج اسدي طوسيه وهندوشاه
نخجواني روايتنده منفعت معناسنه اسدي بسي رانوي
از كفت بي سود خنج ٭ كنونه باسخ ار سخت يابي رنج ٭
ديكر رنج برد ار تا بيابي خنج ٭ رنج مارست خفته بر سر
كنج ٭ شمس فخري قولنجه ناز وعيش ٭ ونعمت ٭ وطرب
معناسنه در وجماع حظندن ظاهر اولان اوازه خنج
كبي ودبمك وولايت فارسده بر قصبه اديدر نخ ضنخ
ضنج ضنج غايتله جماع صفاسندن حاصل اولان اواز
نف خفنج وبالكسر قره جلبان قوشي اتمكي ديدكلري
اوت خفنج معناسنه نونله فارسنده تقادم وتسابق
وارد ره الخاء المكسورة نف خنفج جلبانندن
بر نوعدر فتح خا ايله خنفج وخفنج معناسنه وسكرك
تخمي يفن خيفنج سكرك تخمي يفن خيقيج مثله
الخاء المضمومة د اخراج حريمي كه بدننده جيقا
علدن اسم عامدر بعضلر تخصيص ايدرلر خزج
هكبه عربيدر فارسيده ده شايعدر وخروس ايكي خرجيني
وخرجينه دخي ديرلر ف خفج بيقوشي كوج دخي
لفندره وكورخانه في خفنج مثله كورخانه شاهد
معناسنه ن خنج بايقوشي خفج واخواج الف
رسميدر ايلك كه خروسك ديه سنده بهتان قزل
ات پاره سيدر تاج خروسي ديرلر وهندستانك
باشنده اسقاره ط بقيله استعمال اولنور اسدي
برو ضجري بر نوبيمان كرد ٭ سبر نبيي وضوج نركش
ببرد عنصري بدهليز كه طاقي اراسته ٭ كه خوجش
همي ماه را كاسته ٭ خوج مثله الفسز دخي ديرلر ٭
خواجه وخوجه وخوازه دخي ديرلر ٭ بو واوده ايكي

وجه جايزدر

وجه جايزدر يعني واو رسمي اولان الف ثابت اولا يا
واو ثابت اولا الف رسمي اولا شمس فخري كوج وبلوج
قافيه سنده كتورمشدر شمس فخري هر خروسي كه سحر
موج نشهنشه خوانده ٭ با مرادان زشرف بر فلكش سايد
خوج ورجهاي از نظر همت او دو رافتد ٭ يوم سشوم
ويرانه نشين كرد ومانند كوج ٭
نوع اوله الدال المفتوحة ادا ج قراكو ظلمت معناسنه
عربيدر اصلده دخي ابدي دجادن مشتقدر دباج وتاج
قافيه سنده استعملور دج كاتبلر دوجي ٭ وحجره معناسنه
عربيدر فارسيده ده دخي جوق استعمال اولنور
دست ابزنج قره صياري ال بلازكي دست ابزنجي
معناسنه ديمشيت ون دست دنج بجقي كه بويوك
دستره در اهن دم اهنج نفس جكجي ديمك اولور
نفس كش معناسنه م اهج دم اهيج مثله واد داج وبالضم
تخت بيت شاه رار زيباست ترصيع دواج كر
نكير دازده وبران ضراج ٭ وجاد رشت وفراجه خيري
فكندضرور دمي لباس كافوري ٭ كه شاه زنك بپوشيد
عنبر ينه دواج ٭ وبعضلر يورغان ديمشلر لحاف معناسنه
هاندهانج نهمت ايكي اوركجلو دوه يه ديرلر ديمشي
هن دهنج دهنه لفظنك معربيدر بر نوع طاشدر
ايكي درلو اولور طاتلي واكشي اكشيسي باقر معدننده
اولور خصوصا افراسياب بنا ايله وكي شهرده طتلو
معدني مغرب جانبنده اولان فرنك طاغلرنده
اولور ايو سي قبرسدن كلور وبويني نيجه درلو اولور
ايوسي كوكركي اولور وبر نوع دخي صارو رق اولور
دبر نوعنه موشيه ديرلر درلو در نوكلري اولور وبر نوعنه
طاوسيه ديرلر قزلرق اولوب بيشللكي غالب اولور كوزده

سنك

اولان سبل وناخنه علتی وعنبادکبی علتلرکه نور بصره
حجاب اولوب دارولرله دفع اولمسه دهنه شیر بزون بیلکو
اوزرینه سحق ایدوب کوزه چکسه‌لر باذن الله دفع ایدوب نور
بصره زیاده ایدر وبیلانی وعقرب صوقدوغی یره سرکه ایله
بیلکو اوزرنده سحق ایدوب طلا ایلسه‌لر وجعنی ساکن
ایدوب ضرر زهرنی دفع ایدر الدال المکسورة
یولا دیولاج اوتلی وطاشلی ودکنلی یردر
الدال المضمومة دا دراج بر مشهور خوشی منظر
قوشجوغزدیر دا درج حقه وصندقچه وخوش
قوقولی نسنه قوماغه بویران معناسنه وقبرجق
دواج چادرشب ویورغان وتکلف قفتان واوست
قفتانی دو دوج صحاح عجم صاحبی کوچک صندوق
درج معناسنه نقل ایلمشی دل دولج زیر زمین
معناسنه نوع اوله الراء المفتوحة
ایتان رایتانج جام صاقزی رایتانه لفظنک
معربیدر رایتان داده وراتینه ده دیرلر
رازیانج زرنه دیدکلری اوت رازیانه لفظنک
معربیدر عرب ثمر دیرانی رانج هندوستان قوزی
نارجیل معناسنه ج رجج جرکین وتنبز اولان
لمسنه ن دبج املک زحمت معناسنه وسوزمک
وصته لک ورنجیدن لفظندن صیغهٔ امر ووصف
ترکیبیدر رنجه ده دیرلر الراء المکسورة
ییا دیباج قوزی قولاغی دیدکلری اوت واشخون
که کلم کبیدر اکثیرک بینورو شوابن دیرلر وصوتره بیه
وقوان جیکی دفوان دیدکلری وایرق دید کلری
اوت مذکورلرک جوق اسامیسی وارددر صوکره دمه بیه
دیدکلری دخی بوجنددر که بنده وبنده وبندوری

دیرلر

رابتانج رابتان داده
رابتانه راتینه

دیباج دیباص دیبلکی
دیوالسی دباسی دوالکی دوالسی
یواج دیوانج تروشه ترشه
ی دیوبج جکری اشخور

بند بندو بندوری
سزاب

دیوریغ خواص بنشکر آدی کجاست در ریباج ون
ریخ قورت یورمق یوا دیواج ریباج معناسنه یوان
دیوانج مثله یون دیوبج مثله الزاء المضمومة
وسخت روسبنج راستق طاشی راستق کبی وکر
طاشی بعض نسخه ده نوتله روستجنج واقع اولمش
نوع اولیٰ الزاء المفتوحة ازاج شب یمنی وزاج
قریبی کرقابض دارولردندر ولحوسه عورت وضراج
زاج زاک معناسنه وقوه بوبه سپر معناسنه زوج صارو
اصمه دیدکلری مشهور قوشجقز زن زدبج قوبونک
بغرسغی وایچ یاغنی قیمه ایدوب بشوررلر ترکیده یا
بغر دیرلر اصفهانیلر برمیان دیرلر رن زنودنج بر
ادیدرکه کزساب ابن اقوط نبا ایلمشدر اسدی
از اختر شناسی ومنهدسی شماد بروم وبهند انکه بودنا
مرار بیاوردوبنهاد شهر رزبج که درکار ناسود
روزی ذربج وقیمه یه دخی دطی دیرلر وموبر
طولماسیسنه دخی دیرلر وروبج وروبج دخی
لغتدر قول زفلج ابتداء کلال زبج یلوه قوشی
زبلوج لفظندن مخففدر لو زلبخ مثله من زمبخ
سکسک دیدکلری قوشدرکه عاجزی ده دیرلر
بومعنایه اظری خا ایله دخی لغتدر دیمشلو وضم زا
ایله ده مرویدر اصح اظری جیملدر واورده عورت
قایله معناسنه بومعنای غیری ادلری بار راج
لفظنده مسطوردر ویوالق طاشی که دورطاملر
اوزرینه یوادلو لرطپراغنی دوز ایدوب محکم اتمکیچون
وقره حصاری کلنک معناسنده کلمور دیمش زنلج
ده دیرلر بومعنای ن زنخ سپاهلر مملکتی زنک لفظنه
معربیدر صحاح عجم صاحبی واکلک ذقن معناسنه ده نقل

زوبج زوبج زوبج
زوبج زوبج
زوبج زوبج زوبکر
زوبج

زنبج زنبج

زنجم
زنجم

غ
شهر

ه

ایلمش مانخ معناسنه اولماق بعید کبی ه ون زونخ
وبالضم یرنخ وذبح قافیه سنده زدنخ معناسنه صحاح عجم
صاحبی وجامع الفرس صاحبی حرکات ثلثه ایله مرویدر
دیمشلر وی زونج مثله وبالضم الزاء المکسوره
لن زکنخ بویوک جنق ان زنخ مشهور چالغیکه ایام جریده
وشادلق کونلرندن چلارلر ودمور پول و زیوه ویورکه
اوبماسیچون حقفان معناسنه ی زیخ نعمتی
زنخ معناسنه وبنالر ایبی وزره معناسنه نقل ایلمشی
وعلم نجومدن برکتاب ادیدر یا زیرباج زیروا
وزیربا دیدکلری مشهور طعام یلو زیلوج
یلوه قوشی زیلج معناسنه الزاء المضمومة زج
تشدیدجیمله سکودسری مل زمنح کلبک زمنخ معناسنه
من زمنج سکسک دیدکلری قوشی فتح زا ایله زمنج
کبی دوبرادران دخی دیرلر واورده قابله معناسنه
سامی فی الاسامی صاحبی دیرکه زمنج برقوشدرکه
جمیع قوشلر اوزرینه کلسه جمعندن منع ایتمیوب
رضاویرر لسان عربده زنج دیرلر تا زتاج زعفرانلی
سنبوسه ن زنخ اغاج کوبکی صمغ الشجر معناسنه
رون زونخ باغ بغر ومومبر طولماسیچون فتح زا ایله زدنج
وزونخ معناسنه سایر اسامیسی انوه مسطوردر وی
ذونج مثله نوع اوله السین المفتوحة اساج
انبوسی واردج اغاجی که سروکوچه ده دیرلر صحاح
عجم صاحبی وطیلسان سبز بیت دوربام آن خانه
ازعود وساج نکاریده پیوسته باساج عاج
اد سادج ساده لفظنك معربیدر ادیکی اولان
نسنه وغیری جنسله بهم اولمامش وقرشمامش
قفتانده وسایر نسنه لرده استعمال اولنور ونقشلنمامش

معناسنده

٩٦

معناسنده استعمال اولنور وتصور سادج دیرلر
یعنی محکم ایله بهم اولمامش دیمکدر ساده دخی لغتدر
سارج اوتلوکن دیدکلری کوجک قوشجغزه دیرلر
وبعضلر برخوش اوازلو قوشجغزدیر وبعضلر هزار
دستاندر دیرلر حق بودرکه بلبل انواعندندر فصل
بهارده بلبل دیرلر بوکودتلی وقتنده اوتلوکن دیرلر
لطیفی صفای نی شکری نابرا دوج اکر نباشد
سار در نعمة جوساج سارنخ مثله فتح را ایله
بیت جوعنقادان ورادشمن جوصعوه جوشهباز ت
اووخصم سارنخ زمین بنمود درهر کنج صدکنج هوا
بر نغمهای سارو سارنخ ویرالتنده صوطورمق ایچون
بایدقلری موضعه دیرلر عرب صهریج در ترکیده دخی
شایعدر سارنخ دیرلر کسر ایله سادوج یانمش ایلچی
وقوملوکوج درکه تعریب ایدوب صادوج دیرلر
ساریج اوتلکن قوشی سارج وسارنخ معناسنه
سایبرج معرب ومنصرف ومعناه التفاح الصغیر
وهو اسم التفاح وهو الیبروج سبج تخمه سراغوج
نرکب که عورتلر باشنه کیرلر وسراغوشی دخی دیرلر
سراقوج مثله سرای ضراج دیوانخانه سرای سینج
خانۀ دشتبان سرقوج فتح وضمه ایله باشه صوقلان
سرغوج که ترکیده دخی مستعملدر سربنج قیون صرمشقی
که تعریب ایدوب سرمق دیرلر سرمه ده دیرلر شمس فخری
سنم راسر زنش میکرد عولش که خود رداست ازقلان
بالیزبك سفج سماهیج اطه وجزیره معناسنه سبج
وبالضم سکون میمله نقب که بیرالتنده قلعه لره اوررلر
شمس فخری بدال رسید ایادی سنخ ابو اسحق
که چشم ابربود دایم ازحیایش نج سمرج ضراج الملق

سمنج اوجیلر كمكنلر سبكه صیادلر دام اوكنده اغاجدن
جالی وچربیدن ایدوب ایجنه كیردلر سمیجه دخی دیرلر
سمنج بالكسر مثله سمیج برامرضدر صحاح عجم نونی تا اوزرینه
تقدیم ایلمش ستاردج برمعتبر طاشدر كه بوزك قاشیی
ابدرلر ای كتورن نغوذ الله امراضدن بری اولور
سنج قره حصاری نادسیده دولك ودف بولنه
نقل ایلمش وجنك سبیجین مكسوره اردكلنجك
بیرو فنا قبول ایدیجی ضرایه مشرف اسكی موضع در
وكاربان رای فردوسی به ایین به بستم تمامی سرای
ایدوب شعرا بویشی واوج كون دیو دنیا مدتن تعبیر در
بركون كلمك وبرطورمق وبركون كتمك مجموع اولور
سپیداج استوبج دیدكلری وسپیداب ذخی دیرلر
سنیج طوغری وبوهری سنیج دخی مرویدر سریخ
سلوكن سكباج سكبا دخی دیرلر مشهور طعام ادیور
سكان اهنج كاف عجمیله وعربیله برباشی قزل بلانذر
سكنج ابكوكه دیدكلری برباشی قزل بلانذر كمال
ادی دفع كن ندرهر خلاف نزاما به تریاك ساخت مار
سنكنج از لعاب سنج اودنیی واوجه سرون
معناسنه اسانك وحیوانك وطارنجی سیبنج نطس
برسنبج وشیار دخی دیرلر وصیاه الشین المضمومة
شلنج یلانمه دیرلر برمرضدر كه متصل بلانور طورر
سرفوج سورغوجدر باشه صوقادلر سنج بدورم
زیرزمین سنبادج سنبادنك معربیدر برمحكم طاشدر
الشین المفتوحة شادج بلبل وبلبله بكزر بر
خوش اواز قوشدر دیمشلر سینی مهمله ایله
دخی دیرلر شاهبانج شاهبانك لفظنك
معربیدر برنوع بركه اغاجدر مصرده جوق

اولور

٩٧ اولور برنوف دیرلر صلغم صلقم جكلری اولور
وسایر برلرده طاغ باشلرنده اولور شاه ترج
شاه تره دیدكلری اوتدر شاهدانج شاه دانه
نك معربیدر انجق وكندر توخومی وصاقزبونك كبی لر
استعمال اولنور شرنبج ضرب بولدر ششنج كوسه
وكوزی بوز وقویمجیلر تلاجكدوكی عربجه هدده
در وقوقله در واوغلانجقلر جوقورده قوزاوینارلر
تنكل اوینی عرب لجه دولر شطرنج وبالكسر
شترنك معربیدر شفتاهنج نابكار ونوركا ومفسد
شكنبج یلانمه شلومبج دمردكنی الطبا باننده هك
دیرلر شنبج سمیج دخی خانه زیرزمین وسبله صاحبی
موسیقاده دیمش شبنج وبالضم مهره كه كاغدمهرلرلر
كنارلرنده بولینوردرلو درلو سوپی ویصتی وبومه
وصدف قابی وضعنده كوز ادویه ادویه متن در
شهادیج كوكن كه صویو للرین بیادلر شبلنج دلوجه
بغدای در شیطرج سركله دیدكلری اوت شبربج
معناسنه شكاداهنج جوپی صیاقله بكادارنده وطلی
انبرقساج دیمش صاج عجم كودوكه دیمش شكنج بكلم در
شنج وغنج اوجه سرون معناسنه شمس تحزی
برمانشی حیوان وانسی ویرب هم داغ دادندبر شبج
شیربرنج وشوین برنج سودلو برنجدر الشین المضمومة
شفادج بوشمانیه حلوا شلوهنج دمردكنی
شنج كاغدمهرسی الصاد المفتوحة صادوج
قوملوكوبج صبنج وبالكسر زنج دیدكلری الت كه
جنكده وایام سادیده سرنا ایله جلادلر سبت
بساعت منجم بسی بردنج كره بودكوسی وسطرلاب
الصاد المكسوره صهریج قادق شانه وصولق وضوض

وغنج

وصنج

ومنجم

الطاء المفتوحة طوبخ بر نوع ضروه بالقوس
قورودورلر ولایتلوه کتوردلر صاتولر غایت
لزیذدر طتوج نشودن معربدر محلنده مشروحدر
العین المفتوحة عاج فیل دیشی کموکی عنج
پهلوی لغتنده طایی کره اسب عوسج سنجان دکنی
العین المکسوره علج فتح ایله علج کبی طایی وکره
درلکی مولومیق جنون مؤدیدر غالج مثله غنج
جوقوریرکه انده صو ایرکلور ابکیر معناسنه غنجی
وغنزی دخی دیرلر قره صاری تونله غنج یازمثی
غریج وبالضم باریمه اشی که طارودن بشور درلر
غریخ شمشیر ابدار کسکین قلج وجوقور یرکه طوابر کلور
غفج مثله وبالکسر قره صاری دیمشی بر بخ کبی
ابکیر معناسنه غفنج اسم عامدر صو ساغه دیرلر
وبولنار بدن دکلمش صو ساغه دیرلر قلاجو معناسنه
وحماملرده بوتما غیجون اغجون وباقترد اولان
طاسه دیرلر وجهیت ودوکونلرده بشوردکلری
بوفقه که بوکوب انکله شور با ویوغرت یرلر
غلج وبالکسر اولکره درکه اصلا اجلماغه قابلیت
اولمیه غلفج صاد وجه ادی که اشکره اروبی دیرلر
زیم شه بیاد دزد غلفی بپالیزی زبان برهیچ سیفی
وقوجقلمق غلفلیج دغدغه قوجقولنمق معناسنه وقجق
اسم مصدردر غلفلجه دخی کلور دیوه برخواه
ملکش دایما بوکریه باد تاکه بی شك طفلکانرا جزهٔ
ارد غلفلج غلمیج مثله غلملج وغلجق دکن معناسنه شوکه
وبالکسر زغن وجایلاق ودولنجه غلیواج جایلاق
یواسنه های ظفر وفتح نشنست قصر جلالش جو
علیواج غنج جوال رنکین وعصب ورود ه

کوسفند

غلیواج بالکسر ...

کوسفند وناز وکرشمه بعضیلر حرکات ثلاثه ایله جایزدر
دیمشلر الغین المکسوره غربخ یادمه که حبوباتده ویادمه
اشنه دیرلر غلنج کره ودوکم که کشادی ممکن اولمیه غنج
کرشمه وناز غوج قویون ایرککی کیش معناسنه نوع اوله
الفاء المفتوحة فالوزج بالادنك معربیدر فنزج
ال اله الوب اوینمق ورقص ایلمك فنجج
دبه اولان کیمه در فتیل اهنج مثقاشی که
قل یولارلر جنبتره وجراق ماشه سنه دیرلر
فنج ارکنلك که یوزده ظاهر اولور فرنج اغز جورهسی
فرمح ضمه وکسر ایله جایزدر بعضیلر تونله
دخی جایزدر دیمشلر فرخج مطلقا جبل ومردار
دیرلر ست دنمی ارغیب اوکنوحه عجب عیب
هوبان همه فرخج کسنی فرضخ صورة زشت وقبیح اوازدر
فرنج صرمق فرغنج مثله فرغانج اوزم باغی
فرمانخ اغاج یبراغی فرنج ال واباق جوکی واغز
جورهسی فرهانیج اول دکل که یاتوردلر کوکلنور
برایکن ایکی اولور کسرلر بر آخر یوه دکرلر عوبجه
عکسی دیرلر فرهانج مثله فرهنج ادب وعقل وهنردر
فلج کلید وقابو حلقهسی فنج نعمت وناز وکرشمه
وخاتون واوجقور یری ودیلك مرضی ولش ضمه
معناسنه فیج بیك ساعی معناسنه فیهج قدح و
شراب الفاء المکسوره فرنج رشت جیرکین
صورت فنخ خاتون الفاء المضمومة فرنج
اغز جورهسی فنج دبه دیمکدر وقویردغی کسک
اشکی وبر ولایت ادیدر فوذج ابکامه ماینی
که فرزه لفظنك معربیدر نوع اوله القاف
المفتوحة قاج دلم معناسنه یعنی کسکی باره

قتیله آهنج

قالج مثله قلفخ کلید و قبو حلقه سی غلج قلج کبی
قبج کل کلد قوشی کبیك لفظنك موبیدر قنبخ نان
و غنبخ و دیه کم خایه شیشر قنوج هندباد شاهك
کرسی مملکتی اولان شهرینك ادیدر القاف
المضمومة و قوج ادکك قویون غوج دخی دیرلر
کیشی معناسنه و جاهل و نادان معناسنه قولنج
مشهور مرضدر قونج بلامط و الج دیدکلری
یمشدر نوع المفتوحة کابلیج صرجه برمق
خنصر معناسنه کالوج دخی دیرلر و برزنبیل
درکه اوکی اورتاسنه اصاقورلر تا کوکرجین و فاخته
انده یاوری جقارلر و هر قوشی یواسنه دخی دیرلر
کاج جیم عربی ایله جام اغاجی و کاشکی دیمکدر لیت
معناسنه کاج جیم عجمیله سله که بر کمه اکه سنه
دیرلر و بر اغاجك دخی ادیدر کاخ کیر باسی
دلکه معناسنه کاخنج سلك علق معناسنه کالبخ فیل
اوتی که ایت اوزومنك انواعندندر کاکنه دخی
دیرلر کالوج صرجه برمق کابلیج معناسنه کادبخ
شنخیار بادرنك معناسنه و تازه خیار و سایر
سبزوات کاونجك و کاوبجك دخی لغتدر کابج
آلتی شمشی طوار و کوجك اشك کبیکج دوکوت
جکی دیدکلری صاری اولور کبیکه ده دیرلر کج
بوزجیلو بوزخانه سی و بهره نصیب معناسنه ده
و احمق و معجب و کوج توزه معناسنه کجکج ضرد مرد
کجبج اکری بوکری کجنج سبوکه ادی و قرم بوبه زاج
معناسنه کومانج یلغون و قوز باغی کز مازه لفظنك
موبیدر کوبخ سدلو بوبجه دیرلر کنبج بر نوع اوتدر
بعض یرلرده مریده دیرلر و برجنسی خرده منتردر

کنبخ

کنبخ ترکیبده کسر کافله کنشنج دیدکلری کشنشی دخی دیرلر
عرب کسیره دیر کفج کجه کلج و بالضم بکلم شکسی و شکنج
معناسنه کلنخ الده ایقده و بدننده اولان کیر باسی فتح
لام و سکون خا ایله کاکلانج برهندی معجوندر که
سوکی طوتلانه و معده اغریسنه نافع و مفیددر
کلوج تنوردن کوله دوشنی اتمك و کف و باسی
کنلج طانشق مشورت معناسنه کنکاج ده دیرلر
کنبخ کاف عربیله ضوطوم و کیجی بوماغی کلمشی ایاق
و دبمك و اوغلانجقلر قوزقوداجق صورتدر
کنبخ کاف عجمیله خزینه و دفینه کنجور دخی لغتدر
کنجاج کاف ثانی عجمیله درطانشق مشورتدر
کنکاج مثله کوج یایا صوابی بیاده معناسنه کوبج
اولجك قفیز معناسنه کهبج الوج یمشی و یبویوم یمشی
دجلك دیدکلری یمش کهبخ مثله کهیج مثله کبیج
احمق و کند و ضود فوشی معناسنه کهبج الوج و بریدم
یمشی کبهبج مثله کاف المکسورة کبج سکونه یا ایله
ابرو ایبو دیمکدر کرده بیج صوره المق و طولمق کاف
عجمیله کونج کاف عجمیله یقه اوینده وسنه دیرلر
کالج احمق و معجب کنبخ خوبین و احمق و سرکردان
کرنج غضبناك کیبنج صوکردمه سی و اصرغان دکنی
الکاف المضمومة کج خود و کیك دربسنه ده دیرلر
کجکج ضردمرد کبیج نصیب و بای غنی
کونج برنج معناسنه و سولو بونج و جورك ادی
لسنج اج و کرسنه معربیدر کستیج زنار کستی معربیدر
کسنج دخی زنار که کافرلره مخصوصدر کالج تکن و جبین
کلوج تنورده که دوشمش اتمك کنبخ کاف عربیله بوجق
و کوشه و طارصوقاق کنخ ارقه سی طوماله صقه

صوره المق وطولمق

وکنابخ
صح

وكسي ايجو وكبيده كوزبشت معنالنه عرب احدب
در كبخ شبخ نقب وحفره وزيرزمين وديوار دلكي
كبخ لبخ ضردمو كندروج بال قوايي كندرو دخي
ديرلر كندوش بيج اول اغاج دركه حلاّ حلوا انوكله كله
ايدرلر عربيده ملفقه ديرلر كندوش لاش دخي ديرلر
كونده بيج دولاب صادجق ودوه جي طولابي
كنكاج طانشق ومشوورت كنجكاج كناج دخي ديرلر
كوج بايقوش عربجه بوم در وجولق وجولق قوشي
كوج بلوج ياباڭ ادملر يدر وصراحي معناسنه كوشت
اهنج بجيني كشي ديدكلري دمردن چنكال عربجه
مبال ديرلر سكوكانج ماورا النهرده برشهر اڭا ايدر
كولاج نشاسته ايله يوفقه جك ور فلر ايدرلر
برحلوا در مسكله كلابيله وشكر ايله پيشور لر
بقلوا اشكالنده برحلوا دركه كولانج لابولا دخي ديرلر
كولجاج بيباق حاجي كول جج دخي ديرلر وجج اركاني
بلمين حاجي يه ديرلر كوهنج مثل وايت بوريي والده
يمشي نوع اوله اللام المفتوحة لبيج برنوع
اغاجدر چنار اغاجنه بكزر لبخ دخي ديرلر ولبج
ولجج دخي ديرلر لج ايا غله دپمك وشوم معناسنه
لاوج قره قوغه لخ قره بويه وسبوكر اولي
لخج دخي ديرلر كافله لوج شاشي احول معناسنه
لبخ كورجباغي وبوروڭ سومكي وغليظ طوداقلو
وغضبي اشاغه قومه ديرلر لنخ اوياڭ لجام در
ويكاف عذار كبي وغضبه كلمك ويوردن بوڭسنه طشره
چيقمك لخامعنالنه اللام المكسورة لج شوم
ودپمك لكد معنالنه واغن ايجي لج معناسنه در
اللام المضمومة لج شوم درلنج اددر دودبرڭسنه

بريودن

بريودن طشره چقار مقدر لوج شاشي لوج معناسنه
نوع اوله ميم المفتوحة يونة ونشان واوماج ماج
جيم بجميله قانجق ايت ماجان دخي ديرلر ماج سوركي كه
جلاّهلر اوت كوكندن ابلك صيرجقلويته ديرلر
يابوجيلرك ماله سي كه اكله ديوار صوادلر ماهي زهرج
صغرقويروغي ماهي زهر معنالنه مج استاد شعرادودكيك
راويسي واوستادي ادي در مخ مونك معناسنه در
كليد دندانه سي موج صوزمي زمعناسنه موج دكني
چالقانمسي مي بجنج بجنته شراب قاينامشي فجنج
دخي ديرلر الميم المكسورة مزاج تركيب انساني
وصوايي مهراج اعلام رجالدن درسخا وعطا ايله
مشهور شام پادشاهنك اديدر الميم المضمومة
مبنج آري زنبور عربيده دبور درلر موبوج قرنجه نمل در
النون المفتوحة ناج جام اغاجي ناژ دخي ديرلر
وسرو اغاوجنه ده ديرلر نادنج تورنج نادنك معربيدر
ناسنج التون وكش وصويردن طوقنمش اغربهالو قماشو
بنهرج بنهره معربيدر يجهز اقجه ناسره معنالنه نخجنج
فادسيده برابري اوتدركه انڭ سبركه دوزلر ويافر لو
وايلغون اغاجنه ديرلر وزاج سياهكه انڭ مركب
ايدرلر وقره بويا ترضخ وترضفج نشكنج دخي ضوابده
اغربصق دركابوسي معنالنه نتريج ببكك جنيب معنالنه
سنكنج جدك ننبج صودبيي واحمق نفخ سوبليكن
اغزندن توكروك صاچلان نخ جه در تم زاله كبي عرب
نداد رلر نميمج اغوزنج نمونه ده النون المكسورة نيرنج
بزمرده وصيله در النون المضمومة نونج انموزج
نمونه در نوع اوله الواو المفتوحة وانونج
ديرسك مرفق كبي وقابله ابه ديرلر والرنج اوزم بتمش بر

وباغ مطلقا وازبج رای مهمله ایله مثله واریج ترکی چاغرمق
واوزومه بکزر بر نسنه دروج اکراوتی وراخ خرما الی
درتاج ابم کوبجی که ضبادی وکوشک اوتی خوربرست
دیرلر ورنیج بلدرجن دیدکلری قوشی ورج اکر دیدکلری
اوت واو لاغی معناسنه ورمسیج اول سقیف اسمانهٔ خانه کبی
ورکاکوج صنق یادمق وغیج کولجک ابکیر معناسنه در
الواو المکسورة ویزیج بلدرجین وبصرع بالی ورنفج
دخی دیرلر الواو المضمومة ولوج شاشی احول در
نوع اول الهاء المفتوحة هیج سکو کبی بر نسنه که
طوغری دوکمک درهرج ایل ولایت حد وصنور هرج
مرج قاردش قاتش هنج یایلاق هودج محفه ونتق
یرده که محلنده اولا هیج توزقوپرمق هیلاج اوغلان
طوغمق وقتی واناک منصایقه سی در هیلج رب
البیت صاحب خانه در الهاء المکسورة هیج
سلاح دوزتمک هیج نسنه دکل وپیان ودودی
الهاء المضمومة نوع اول الیاء یایج راز
یانی دخی دیرلر یبوج ادم بلکنه بکزر بر نوع اغاجدر
یبروج قورودان اوتی دیدکلری یج اوردک ابج یوزی
بایله بک دخی لغت در یغنج بر نوع سیاه بوک بواشی
بلانور دلبرلریک زلفنه تشبیه اولنور بلنجوج عود
اغاجی ینج نیجه لمک معناسنه در باب الخاء ونوع
الف الممدوده آذخ یدکه جنیب وقواق وباغ بودندسی
آزخ فتحله دوزخ قافیه سنده سکل که کوده ده چقار
عربجه ثؤلول دیرلر ازنخ کوزجباغی اوخ ای وای
دیمک اولور اه واه کبی الف المفتوحة افرازخ
سوبک یوزلو ویکاغی یوری انجوخ بروشقدر
دیمکدر الف المکسورة اسفانخ اسپناق

دیدکلری

دیدکلری اسناخ قوغه وکستاخ اناخ دوه چوکرمک نوع
الف المضمومة استاخ کستاخ اوستاخ دخی دیرلر
اشکوخ سوچک وقدمسز کتمی وایاق اوزره طورمق در
نوع اول الباء المفتوحة باخ براشاق دیبالی وکچی
النون وکمش ناسره کبی بانخ اواز بانخ مثله وباسنجوا ب
بارسیخ قرلنقج قوشی خطاف باسیخ وبالوایه دخی
دیرلر بخ کوزجباغی بخ بارعوبی زهی وخوش دیمکدر
بخ بخ زهی زهی نیکا بکا خوشا خوشا دیمکدر برخ براز
بعض کبی وکوشک کاخ وبهو نصیب معناسنه برخ
کچر نسنه ناسره وارتق معناسنه بساخ قنطاددیراموزلق
شیخ سیسی که یوزده چقار کلف کبی اکثر حامله
عورتلر یوزنده چقار بشیخ مرکشیار وجلاهلریک
صوسپاچک التوی در عربی وغلان الباء المضمومة
بوخ کوزجباغی ذوکاب معناسنه وجبل ومردار کبی
نوع اول التاء المفتوحة تاخ طوتق وبواغاجدر
میوه سی یوقدر تارخ حضرت ابراهیم علیه السلام
باباسی ادیدر عربی ده ازر دیرلر تشلخ سجاده در
توبیخ سرزنش وایلنج نوع اول الجیم المفتوحة
جارشاخ بیاد رکه سه انکشت وسه شاخه دیرلو
جارمیخ کوکی وسمر اغاجی جخ حق دیمکدر جخماخ
اغزی برزمه پیوک یانجق که ایچنه چقمق وطرق واقچه
قورلر چرخ چرخ اورمق چرخ فلک وطولابه وقاتکلی
وصیفرغه ودکرمن جرخی وبکره ایچنده دونن واسکفلو
طوغان که چرخ اوررو یقه کوپان معناسنه جماخ طماق
که کیرلر جناخ ایردینکو سی جناغ معناسنه الجیم المکسورة
جناخ ایکی طبقه کومک کسه جنجاخ مثله نوع اول
الخاء المفتوحة خجماخ یانجق که ایچنه چقمق

وطرق داقجه قورلار جخ بخ زهی زهی بخ بخ خه خه وجالش
بكوش معناسنه ضجاخ یانجق كه ایجنه اقجه وطرق قورلر
خلخ وبالضم خطا ولایتنده برشهر ادیدر خوبانی
مشهوردر نوع اوله الدال المفتوحة دروایخ
وبالكسر خسته لكدن صحته متوجه اولمش كیمه دریخ
وبالكسر طرنمق دوداخ طرطمق در لغ معناسنه
دیولاخ شلكدن وادمدن خالی دیو یتاغنه دیرلر
الذال المضمومة ذخ حصیر سازی وتامش زوخ
دوزخ جهنم دوشاخ التون كمر نوع اوله زا المفتوحة
زاخ تیزجك یقینه تبدیل اولان ظن وگمان دیرلر
زاسنخ عظیم طاغدر زخ ناله ساز وزحمت راء المكسورة
ریخ قزن بورویی الراء المضمومة ونلخ حجامت
اتمك رخ یكاق خد معناسنه وكركدن دیدكلری
جانور وولایت صین جزیره لرنده برعظیم قوشی
ادیدر قره حصاری عنان باشده دیمش وعنصر بنك
بوینی نارش بت شطرنجه كمال راتوشاهی یا رخ
مراسب جمال مراركانی یا رخ روخ بهلوی لغتنده بغرسق
معناسنه وطازكشی یه دیرلر باشی اوكنده وذبه سنده
قل اولمیه اصلع وحكاد معناسنه نوع اوله الزا المفتوحة
زخ درنده جانورلرك تین اوازی زغند معناسنه
وعصبه لو والكدی وناله معناسنه زفلخ ایشك ابتداسی
زرنیخ زرنه وزرنی دیدكلری زخ یلق ویلیخ ویلوه
دیمشلر زنبخ اورده قابله معناسنه وسك دیدكلری
شكار قوشی كه عاجری دض دیرلر ویوالق طاشی الزاء
المكسورة زیخ بوز اورمقدر ایام شتاده صوطوكدیغی
زماننده زلاق معناسنه زیخ یورك اوینامقدر خفقان
معناسنه نوع اوله السین المفتوحة ساخ

دوزلمش

دوزلمش ودرولمش نسنه سخ وصبی تعلیم ایده جك اغركم
ویونجق طاشلو یولار دیمشلر بعضیلر سرشاخ طام
دیره كی كه صروچ اغاجی دیرلر سنكلاخ طاشلو یرلر
السین المكسورة سباناخ اسنیق دیدكلری
سبزه سبذان تالخ اسپیوش دیدكلری اجی اوتدركه
بغه یبراغنه دیرلر متره انواعندندر حلیمی ستیخ نبزه
كبی راست اولان نسنه ویوزری وبوغون اولات
نسنه یه دیرلر سه شاخ یباله الكنجیلو الیتی در
سیخ ازك وكباب دمری وپلان دوز دمری وجوال
دوز السین المضمومة سیوخ توقاج ودرولمك
سرخ قزل در سوراخ دلك دلك سولاخ مثله
نوع اوله الشین المفتوحة شاخ دال وبو دافتدر
شاماخ كارس خطابی وشروانده بركوی ادیدر ومیانه
شهردر دیمشلر شاهوخ پسوك كركدانه دیرلر شیخ
بایر اولان یروشورستان واوزلو بالجق وطاغ دپسی
ومطلقا سخت سنه ویودق شاخ كی ویاقه قوریمی در
شنخ شنخ غایتده بوك یر وطاغ دبه سی شلیخ وبالكسر
سجاده الشین المكسورة شلیخ سجاده شیخ دریا كناری
شبریخ هندجانبندن كلور بوكوكدرطاشی وایجی قره رق
سودا وبلغمه نافع در اطباخ ضیق هندی دیرلر وبعضیلر
شطرنج هندی دیمش شیر دبشیر دض دیرلر الشین
المضمومة شخ اوزلو بالجق وقاتی یركه انده اوت
بیتمز شكوخ اول لمسدده كه ایاغی برنسنه ایلشه وسورجك
وقدمسی كشبه ده ددلر شوخ شیرین كادوشیرین حركات
اكثر خوبانه اطلاق اولنور جور وجفادا ولمغین شاطر
بی شرم وظالم بی رحم معناسنده كلور شومخ شوم
در شوبخ قوان جكی بكسر المیم نوع اوله الفاء المفتوحة

فاخ بوداق شاخ کبی فخ دوراق که صید ایدرلر فوخ خجسته
وقوتلو وبختلو فرسخ فرسنك در فلخ ابتداء کاردیها فتح ایله
وسکونله فنجیوخ برنوع مرض در الفاء المکسورة فراخ
بول وواسع کبی الفاء المضمومة فخ اغرکم درکه سرکش
ات وقاتري ضبط ایجون وررلر نوع اوله الکاف
المفتوحة کاخ کوشك وچارطاق کاسنی تلخ قرقواق
دیدکلري اوت کاشخ کیزلو دشمن وبدکوي وصحبت یري
کبخ اول قورتونج صورتدر که اطفالي تورقوزدرلر کنخ کتش که
بینوا وقانق معناسنه در کخ کخ اوغلان قورقوداحق صورت
درعربجه فادوغ دیرلر کخ کخ وبالکسر مبالغه ایله اغلمق
کدوخ جام کرخ مشهور مملکت ادیدر حضرت معروف
کرخي شهردر وکرخ جداه عراقده وشهردر ما بینده
کلاوخ دلبند بورکي کلنج وسف دیدکلري لبس که اطبا
وعطارلرده معروفدر کشنج برنوع اواق منتاددر بشو روب
یرلو الکاف المکسورة کلا سرخ اشو دیدکلري قزل
بالحق در کلاشنج اوزلی بالحق در کخ کخ غایتده
اغلایجي کنخ قنج جوکن صورت که انکله کوجك اوغلا
اوغلانجقلو قورقوداحق درو اکابوغجه دضي دیرلر
وکوخ دضي لغتدر عربجه فازوغ دیرلر ویکرنجي مردار
سنیه دیرلر کستاخ بی تکلف وتتمیه هراشده جري
اوله کلمیخ قبولرده وسنجرلرده باشي یاصي مدور قلادیلي
وبالدن لومیخلودر کلوخ کسك مدره وبعضیلر خشت
کرمد معناسنه دیمشي کتنج کش وکشك معناسنه کولاخ
برجنسي حلوادر کوخ قامشدن یاپلمش اوکه قپوسي
اولمیه ویکرنجي مردار نوع اوله اللام المفتوحة
لاخ بولفظاهر اسمك که اخرینه اولاشور کثرته دلالت
ایدر مثلا سنکلاخ ودیولاخ طاشي جوق ودیولري

جوق دیمکدر اللام المضمومة لخ برنوع اوتدر که اندن
حصیر اشلرلر لوخ مثله نوع اوله المیم المفتوحة ماچخ
دورشمك وطنه بوکاکنمك وطوکمق وبکلم بکلم اولمق
وطولامق وکوم اولمق معناسنه ماخ علتلو التون وکمش که
بکجز ناسره وباخ معناسنه آکي یوزلو دون همت اولانه درلر
مخ اغراویانه که سرکش اته وررلر مرخ ولایت عربده
برجنس ایکي اغاجدن بربرینه محکم سوردرلر اتش
پیدا اولور وچام اغاجي وبید دشتي معناسنه ملخ
چکرکه جراد دیرلر ودبا وابوضجاب دیرلر
میم المکسورة میخ آکثري وفازق وعرقیه
قالبي میدخ یاوزآت المیم المضمومة مخ
اغرکم مرخ ایکي مطلسم بت وارایدي کون طوغنجق
کلورلرایدي غروبه دکین کون باتدقده اغلرلر ایدي
طلوعه دکین برینك نامي مرخ وبرینك ادي ختل
ایدي موخ سنجق علم معناسنه نوع اوله النون المفتوحة
ناجخ نجق درو ایکي جتال حربه نخ ابلك تلي تار
وریسمان واورغانك برقاتنه وکتان وابریشم
حریرمعناسنه وایکي یوزلو کلم زله ده دررومتراشلنور
نوع اوله واو المضمومة واخ شك وکمان درکه یقینه
یقین اوله وبرشك درکه هیچ یقین ممکن اولمیه
واراخ مرتك وذخ کوزاوتته دیرلر وذخ زاي
معجمه ایله کوزاوتي نوع اوله الهاء المفتوحة هنیدخ
غایت اعلا اته دیرلر حلیمي یاوزآته دیرلردیمشي
ولکام توسن یاوزآت دیمشلو باب
الدال نوع اوله الالف الممدودة زمانه
نصحاسي دال مهمله ایله ذال معجمه یي فرق ایتمزلر
جمله سني دال مهمله ایله تلفظ ایدرلر ذالده نوعا

نقلت اولماغين مولانامين محمود ابن يمين دال مهمله
ومعجمه فرق ايچون بر قطعه ديمشدر قطعه دردزبان
فارسي فرق ميال دال وذال يادكيران من كه اين نزد دا
فاضل سبهم است بيشي از ذكر لفظ مفرد كر صحيح و
كشت دال خوال انزا وباقي جمله ذال معجمه است
آباد وبالمعجمه دخي ديمشلر ابادان وشنلك ومعمور
معنالرنه انجورد صوابجه جك بر صواد معناسنه
آبزرد صاروصو آبسرد بختي كه عربجه قوليس ديرلر
اب سرت صوق صويه ديرلر ابكند سيل اوغراغي
بركه سيل اوغرايوب يوزمشي اولاوكوچك ابكير
معنالرنه از سيل خيز حادثه اعداي شاه راشد خوانغان
خراب بكر داراب كند آرد اون دقيق معناسنه
ارن وسند ارزولو دلكلو محتاج ومشتاق اثاد
حز معتق معنالرنه وقورتلمشي وسرو اغاجنه وتماين
اغاجنه ديرو وايتدركه بر باغبان بر سرو اغاجني
كسمكه مباشر ايكن مجنون جقه كلدي بونم يارمك
قدنيه شبيه در كسمه بندن بهاسين ال ديواقچه سي
ويروب خلاص ايدر اكا نيا سرو ازاد ديمشلر
ازمند طمعكار وحريص معنالرنه ازنو سواق
ازند بهاي پارا ايكي كرنج ارا سنه قود قلري
بالچقدر ومطلقا يا بو بالچقي در وديوار هلكي
وظل كلمشي نشنه صارمق وبكلم وبشيمان معناسنه
اسيا باد يل دكرمني آفد عجب وشگفت قصر ايله
وضم ايله وبرادر زاده وخواهر زاده وافدر دخي
درلر آورد جنك وجنكره جالشمق اونده دخي درلر
آورد ناورد وبالقصر جنك ومبادرت معنالرنه
آوند جنك يري اوردكاه معنالرنه وصولجان يعني

جوكان وقاب قجق آهسند اه ايديجي اهنود خمسه
مسترقه نك اول كوني كه اخري زار منجم ايله در
الالف المقصورة ارجمند حرمتلو عزيز بزرك قدر
ارجند بر شهر اديدر ارذرود اسم ماوراء النهر
ارغشن ايشه حريص ارفند دجله ادماغي كه نهر
بغداددر اروند معنالرنه واشقلق آورند را ايله
واو ايله ويوجه لك اوكاهلك واحتياط وتجربه
معناسنه وشهر همدانده بر طاغ اديدر
كوه اروند والوند ديرلر اشنود
خمسه مسترقه نك ايكنجي كوني افد
عجب طكسق معناسنه الباكود
سوقون سوكت اغاجي امرود مشهور
ميودر ارمود انبرود مثله اند اميد ونجه
معنالرنه اندرخورد لايق ديمكدر اندرخور
كي در انداد ديوار ديوار صواسي انكرد
كاف وزار عجمله قاضي كه عربجه حلتيت ديرلر
اورند بهار وزيبايي اورند معناسنه
اوزند براق اوزنك معناسنه ايمد
جفت وصبان دمري الالف المكسورة
اوند صفتي كه مجهول اوله معين اولميه
ادد فرس اينك يكرمي بشنجي كوني
اسبرد باغر تلاق ديدكلري قوشي عربجه
قطاة ديرلر وبختي اسبند يوزرلك
تخمي حرمل معناسنه الفسر سپند دخي
لفتدر اسپهبد سرلشكر اصبهيد
اسبيد اق سفيد اسفرد باغر تلاق قوشي
اسبود معناسنه اسفنداند تاريخ

جلالينك صوكى قيشى ايى در تاريخ فرسيده كبيسه
اعتبار اولنمادغندن اوترو ايلدي ايلرو وكيرو
دور ايلر اقليد كليد دمردن واغاجدن اولسون
ايزد بارتعالي يه علم خاص در ايمه اوكنه سر
وايميد دخي الالف المضمومة اجند
مطيع ارمزد مشتري يلدزينك اديدر
استاد معلم ماهر وحاذق معناسنه استخوان
زند قرتال قوشي عقاب معناسنه ولوري
قوشيدر اميد اومو عربيده رجا درلر
باب الباء المفتوحة بابند طوشق
ات اياغنه وررلر بيوتد وكوستك ديدكلري
باتيد حلواجي قزاني باد اولسون ديمكدر
واسربيل در ريح معناسنه پاد باء عجميله
دفع ضرر واصلاح فساد ان نسنه ديرلر
وحسن تدبير صاحبنه وكمال تاثيري
اولان سلاطينه باد لفظي شاه ايله تركيب
ايدوب بادشاه ديرلر وزهرك مضرتني
دفع ايدن طاشه دخي پاد زهر ديرلر
باداورد بر دكتلو اوتدر كه ضريف فصلنده
بيل او كيجه يولاندوغي ايچون باداور ديرلر
وكي بادآوردكه دومدن قباصره دن بري بر
كميه بي نهايه مال قويوب دوركار ايله
كلوب مراينده كلوب خسرو پرويزه نصيب
اولدي نامنه باد آورد ديدلر بادغرد بنجره سي
جوق اوه ديرلر بادفرد قرلنغج عرب خدروف
ديرلر بادكزر قصرغه بادكند قولنج
مرضي ودبه علتي باديد اشكاره ديمكدر

باريده

صح
اي كلهات شاه جهان عطر ولئيم
محلات مجلس بزم تو از هر كنه
باريدى

باريده خوسرو پرويزك مصريدر بارنده جالجي ١٠٥
بارد صاقرغه بارد بار عربيله بروج وبارزو
معناسنه در بادند قاصني ديدكلري
بازخوره ناكاه ضناشمق دوجار معناسنه
بازسپيد جاقر ديدكلري قوشي تركيده
طويغون ديرلر بازند حضرت ابراهيم
عليه السلام ه نازل اولان اون صحفك
اخر نجيدر نصايح وحكمت در بازوبند
هيكل كه قوله بغلرقلوي حريده دملج دملوج
ديرلر باغند جلاحلو بنبة اتدقدنصكره دكرمجه
ايلرلوكله ديرلر ومطلق اتلمش بنبيه
ديرلر بافند جلهه بافند معناسنه باكند
فتح وضم كافله باقوت ديدكلري طاشدر
بالاد بنت مطية معناسنه ويوك
جكن اتلر ويدك جنيب وبيشه كش در
بالاده دخي لغتدر بالود قوزي دربسنده
كوزك بالواد ابابيل قوشي بامداد ايرتيه قريب
ديمكدر وصباح فجر معناسنه بامراد نصيب
ونشول كمسيه ديرلر كه استمكه قادر اولميان
ايجون استيه بامزد اياق كراسي جعل
معناسنه باي بند مطلقا اياق باغي بايمرد
نصيب وبركمسه ايجون نسنه ديلمك واقجه
جرايديورمك در بايوند باي بند نجد
دمور بوقي ديم اهي معناسنه نجرد اوصلوتدبيرلو
ديمكدر بد باء عربيله ياوز شيرين ويارامز
ردي معناسنه بدا اقجه قواق بدرود سلام
واستلك وداد معناسنه بدنژاد بي مايه وبي اصل

بريد بللو واشكاره براكند رشوت برقورد
اشاعه وبوقارو ديمكدر برفند بيهوده سوز
برفند دخي لغتدر بركند رشوت برخيد
انا وانا سنه عاق اولان فرزندر برمند
قوتلو ويمشلو برومند بريند كمند وسمند
وزننه بادشاه علمي واميد طونيدي ديمكدر
وبيلكه عربجه ابريد وساعي ديرلر وبرجيس
ابرشغم قومشدر ابجنده تصويرلر اولور
خطاولاينده طوقورلر وقلج جوهري كه
تقريب ايلرفرند ديرلر وقنبل اوتي وخير كي
ديدكلري اوت يابانيسي طبيلر قنابري
ديرلر وكاكنج وكاكنه دخي ديرلر برند آورده
قليجي وكوهري برنياسد چوق زمان كچديكي
برنيايد حقيدن كلمز ديمكدر برومند نضيلوكشي
ويمشلو باغ وبستان واوتلو صولو ديمكدر
برونو وبرونده برزه ونك ديدكلري كه شاور
درلر برهود بيهوده بريو اون ايكي ميل
يعني ديرلر بربريو دورت فرسخ در براد
باشلو قوجه براد برامده دخي ديركر برامنر
كازيلر طوقماجي وقبوطرقازي مندل دخي ديرلر
برادند وبراون مثله برفند اونكي لجوج
معناسنه برفند دخي لغتدر برماورد قاضي
وخليفه لقمه سي بر طعامدر اهل خراسان يرلو
نواله ديرلر وعرب زماورد وترخيس
المائدة برند عكيبي وبرزده صوملشي
معناسنه وسوركه اكنجيلر تخمي صاجدقدن
صكره انكله يري دوز ايدرلر يرن دخي ديرلر

وابت

فردوسی
[illegible]

وابت خياري واشك خياري وقبل جليك يمشي كه
قثاء بوي ديرلر اطباء غايت اجيدر ومسهلدر
وقزل بوياء اغاجنه دخي ديرلر بايله بزند دخي
ديمشلو بزوند داري قوشي دارجان وسرجه
بزه مند كناهلو ديمكدر بساونه قافية شعر
معناسنه بي خورد ارتق سوركه صودن وغيردن
ارتان در بسند يتوكاف معناسنه بسند قانع
خوشنود بركزيده وبسنديده بشماكند
تكلتي وايوم كه اكوه متصل تكلتي در بردعه وكرتن
بغند جست وجو بغداد عراق عربك تختكاهيدر
بلاد بدك ات جنيب معناسنه بليد مردار
نجس وخبيث بناميزده زهي طوبي له ديمكدر
وقربان اولايين ديمكدر بند باغ قيد واعصانك بيند
برلدي بند اوكوت نصيحت وموعظه وجايلاق
ديدكلري قوشي بندكشاد بوعون والك بركي پسند
بلورسز صاغشي عدد مجهول وكور ديمكدر واميد طوتمق
بنه شود كتمز ديمكدر بوادد برنوع طعامدر كه
بوفقه الملكي وبلمزي بربرينه خلط ايدوب پرلو
بيكنت سمرقند شهرينه ديرلر بيهوده اوداينق سندن
باثمغه قريب اولاواتشدن صرمشي اوله الباء
المكسوره بخرد عاقل وزيرك بتركيد جاتلادي
ديمكدر برازده براشر بنلو معناسنه برتر
ساده صرير بي خوانده اوقومش
اوغول بسند بركزيده وبسنديده ديمكدر
بشكليد دخنه ايلدي ودرناغيله نشان ايلدي
بيجيند باشي باغي بخشيده بردن كوكيله
قويمشي اغاجدر بيد سوكت اغاجي بيداد

بوي لطفت بجز زيباي كوكرت
نبشك اوردر مهاي بندند
بنه كر باسي ماند سان بريد
نرهمينك كلنار باشد بنويند

جامي
هست جامي كه بلندي كرفت
از شرف علم بسندي كرفت

بيت
تو دراي ترك دهد خورشيد
كار عشقا كجا تواند بند

لطيف
چون شد جارت له ودار روز وشب
بنجه وسبردش براي ادب

فردوسی
تو كفتي دل اسمان بتركيد
زخورشيد خون برزمين بركشيد

ظالم وظلم معناسنه بیرزاد قاشی کوبکی اق طوغمش
ورستمك باباسنه دیرلر برو زد قاصنی وقزلجق
بیوزرد دخی اول معنایه در کلکون عورتلی یوزنه
سوردکلری بیشانی بند کبجیمی دیدکلریکه
زمان سابقده عورتلی باشلوینه کیردی پش
خورد وبیشی خوررداتمه بغدای واربه که تمام
اولمادین اتشی یالکنه طوتوب قلجقلرین یاقرلر و
اوجلرنده ادلایوب یولرقویك دیرلر بیش مزد سفته که
یارار ایتمکده اول ببعنده عرب استفتاح دیرلر بیمید
جافلدق بنید مثله بیند کوره لو دیمکدر التاء
المضمومة بتلاد قابوطیاغی بدند باد یره اول
براوتدرکه نعیایه بکزرضولو یرلرده بیتر یلان
انذن متنفر در یاربوز دیدکلری در براز د پراشق
وبراشور برد الاجه قفتان وجنك محلنده سویلرلر
صاون ابراق اول دیمکدر برد ابود جاوسلرك هایی
وهویی در بروند یولومك بزخمید دشی کبی بوضود
مثله بزرك امید برحکیم فاضلك ادیدر وبزرجمهر
حکیم باباسیدر دیمشلر بزر برابر معناسنه در
بزغند سماق یبراغی وبو ییراغدرکه انکله سختیان
بویادلر ویلمط ببد مهیا معناسنه بلاد یواماز ابتلو
مفسد بلند بوجه عالی وابتلو بلود کهنه اسکی اولمق
ومقیم اولمق بنجه بنر قصبه که اماسیه ده عورتلی
النسه بغلرلر بند کنه که طواره یابشور قراره وحلم
وضمانه دیرلر بنیاد وبنلاد نباد واساس اوتنه
براد اولسون دیمکدر بود وجود معناسنه بود طوقنان
بزك ارقو واتلان ابلك که ارغاج دیرلر بودینه
اغزباغی وبوکلمشی ننه بود نابود اولدی اولمادی

رایدی دکل ایدی بورناد اوغل اوغلی بوربند بزاغو
بورننه باغلارلر بوبزدرکه ممه اممك ایجون/ نبه
دخی بوغند صرمشق اغاجی بولاد جوهر داردمردر
وجلك بولکند رشوت بولکفند دخی لغتدر
نوع اوله التاء المفتوحة تادر کنه که حیوانه
یابشور تازکاد بنوع بجاقدرعربجه نذربه دیرلر
تبرزد اول محکم شکرکه بالطه ایله قوارلرطبرزد معناسنه
ترتنتو بیهوده وباطل ترزو قاضی یتیسی وسجل
ترزوه دخی لغتدر ترفند صمر اخباری رضور سرحد
معناسنه تروند محال ویلان اولان سوز ترزد بکر نوع
سیاه جکرکه دراکنلکوه اولورو ترخانه اشی در
تمویز هیکل وعوزه وتمیمه تلاد جیبی شهرینه قریب
برشهردر تنر جانتق قاشلو تنرطونو تاردما ر
طارطاغان ترت مرت کبی تندرود تره باغی
تنومند تن درست وشادضوم اولان کمسه وتناور
غایت کوده لو اولان کیمسه درلر تنوند قتی
براکنه دیمکدر التاء المکسوره ترند قادجان
دیدکلری قوشدر التاء المضمومة تلد یوهری
تند ضرب ودوتون معناسنه تندباد قصرغه
کردباد کبی تولد اونکی ولجوج وازغین دیمکدر
نوع اوله الجیم المفتوحة جاد شول کاغد
پاره سیدرکه ایکی طرفی اوزرینه خطایی و عجمی
رقم اولنمشی اولا جاودد یاندق اولی کمبرد کنلوجه
اولور خارجه ده دیرلر جاشی وداید جابی جقه
جاشی برایر معناسنه جاوید ابد معناسنه جرز قرا
جرکه وجرلایق وجفرغان واونلو کن قوشی
وصنقلق صفیر معناسنه جرند کیرکه واوتلی رصوان

واوتلاق جرنده دخی جرغه مثله جسود طوغان واتماجه
جیسور دخی لغتدر جشم بند کوز باغی وبنجه وعورتلو
بشماغی جکاد اکسه والن اوستی ودبه ادمیه وطاعدیله
استعمال اولنور جلد جست وچالاك وجابك جلود
کوی وشهر جلوید مفسد وغماز وجلویز دخی
لغتدر جمشید بر پادشاهدر بعضیلر حضرت
سلیمان علیه السلام دردیمشلر بوبیت ایله جمن
بند بکت که اقرصونك بولنی سازایله بکر لرجند
فحج درعوددن سؤال نجه معناسنه جبیسود طوغرو
اغاج جهید جنبر الجیم المكسورة جکر اکند
یاغ بغرجکر اکنده دخی دیرلر جهید خزینه
دادو سماد وبهاحاظر ایووب نقد ایدیجی ناقد
الثمن معناسنه جکربند سواد البطن الجیم المضمومة
جود اوتلوکن قوشی جزد جرلق قوشی که اوراق
زماننده اوتراوته اوته ایکی یاریلور دیرلر جوب
الاصرار دیرلر وصقلق صغیر معناسنه جغد بایقوش
اوکی وکوف دیرلر اصیجی اوکیك درخرو کبوبیتر
جنبد کنبد معناسنه جوب نورد جلاه التلرندن
کد دیرلر جند قند بیم وترسی معناسنه جوانمرد
یکت کشیدر انسانیتلو کریم وخلوق معناسنددر
نوع اولی الخاء المفتوحة خاد
چیلاق وچاقردر خارسید یانذق دیدکلری
دکنلوجه اوت خاك پد طوبراق اله بچك خاك
بیز معناسنه خانه داد اوده طوغمش قول قرواشی
اولادی خرد اوزلو باجق که اباغه یابشور
ولجیم که انکله دمری وباقری بربرینه یابشدررلر
دبستان افروز معناسنه فرخ اشنان جوغان کبی

براوتدرکه

براوتدرکه اندن کونلك حاصل اولور بلخ دیارنده اکا
خلخال دیرلر خشرند دخی دیرلر خشم الود غضبله
طولمش خفرد طلوزلان قوردی که عربجه خنفادر
خلبد صابجدی ودوردی خنجرور بر کمسه یی
استهزا ایلمك مسخره یه الماق خنود تنبلبد معناسنه
خونند قاتی بر خواب الود اویخولو کوز دیمکدر
خوید فضل که بیجرلر واتلره یدررلر کوکله الخاء
المكسورة خرد عقلدر خردمند صاحب بصیرت
خشاوند بر مملکت ادیدر وخیشاوند خصم
قوم دیمکدر الخاء المضمومة خداوند
افندی صاحب خداوند مال وعزیز کیشی یه خداوند
دیرلر وصاحب دولتلره خجند جهده بر شهر
ادیدر وخجسته معناسنه دیمشلر خرد اواجق
دیمکدر خرداد تاریخ جلالیده صوکل بهار ایاسی در
خشند راضی وخشود جشود اوزانمش براق
خرسید قانع وقناعت در خوشید کنش شمس
خور طولنه که جنکده باشه کیرلر خورد طعام
صتاشدی وبولندی معناسنه دکلور خوهند
خواهد معناسنه خوی خورد بلمط دیدکلری
نوع اولی الدال المفتوحة داد داد
یابجی ونباوا استاد داد عدل دادستد
انتقام المق دن دادآر نام ایزد تعالی عزوعلا
داراد دخی لغتدر داماد کوبکوجنن دانشمند
بیلکولو دانشومند دخی لغتدر دجار باجنندن
برنجی جانوره دیرلر سبع معناسنه دبید صبیلر
اصطلاحنده دوادن عبارتدر دربند طوتسق
معناسنه درضورد لابق معناسنه ددم دزد

طكون لان قوردي دريابند الملر وبيلورلر وكمي
ايماني مرسه معناسنه دزند بدخو وقفقان دستان
بيار معناسنه دستاركرد بحق صابي دستبرد جنكده
خصمه بكين كلن دست بند ال اله طوتوب كاه عورتلرك
اوينادقلري اوينه رضروسن ديمك ديرلر رومبلر
دستبند مجوسيلر مخصوص بر اوينردر دماوند
بر يليند طاغدر دند بالضم ابله واحمق وبي باك
دهي بند باشمق اغز باغي الدال المكسورة
دژ قلعه ويرتق دلشاد غصه سز كوكل دهيد
وبرك ديرنده هر وروزكار معناسنه ديك بند جولمكجي
ديوباد غايت يوكرك اته ديرلر ديوسپيد زاهد
وعابدلري كلوب اضلال ايدن ديو لعينه ديرلر
الدال المضمومة درد جوك وجوكك دروده
اسنلك سلام معناسنه وبجيي زرود دزد اوغري
لص معناسنه وسارق حرامي كبي دشنار جوق كثير
وبسيار كبي دغد كلن عروسه معناسنه دلبند دستار
دناورد قويرقلو ديمكدر دنذا ابله واحمق دوجكار
طازلاق باشي دوزد بطرقه ديرلر كه قفتانه يابشور
دوزه معناسنه دوكارد صندي كه درزيلر قوللانور
وجفنه بحق ديمكدر دوله قصرغه دركرد بادكي
نوع اوله الراء المفتوحة
رادكو يم وسخي رافد فرات ايرماغنه ديرلر
دافدان دجله وفرات در دامناد رام معناسنه
داناد بيده جي در راوند بر معروف كولدر
صفراوي امراضه نافعدر غايت راه كرده
يول اوغراغي داه اورد يول ارمغاني راه نورد
غابنده يوكرك ات در وبيك وجاسوس رزد

بيكي

بيكي اكول در وزرد قامق وغضب دژ ودژود
ماوراالنهرادي دغند بر بجيلو اوازي اكثر پارسي اواز نده
استعمال اولور دكهنه قصادلرك قول باغي رند
دفنه اغاجي دواد يوكسك يربيلك معناسنه راوزد
دشي ديرلر الزاء المكسورة دند طاغ كجيسي
رنك دشي ديرلر وعيار وطراباتي الزاء المضمومة
ربيد معجون معناسنه در دوغ كنج شيروغن
باغي سيرج كبي الزاء المفتوحة زاد
باشي سني ياشلو اولانه بزاد برامده ديرلر زادمرد
ازاد وغلي ديمكدر اصل زاده معناسنه زباد خوش
رايحلو ابركد بيك فرجندن جقار عرقندن حاصل
اولور زبند دكرن اوكوز عربجيلرك التي در
زرانذود التون يالدزلو نسنه در زربياد
نهتي قاقيناشي كشر ديمشي زرساد التشمك
التون زدند غايت بيوك بوكوجي اغاجدر
زغند يرنجي جانورلر زه زاد دول دوش نسل
معناسنه الزاء المكسورة زندرود
عراق عجم واصفهانده بر بيوك ايرماق اديدر
زراوند قرغه دوكلكي دشتاد مثله ومساوي
وغيبت زهبند عورتلو قلاده سندن بر نوعدر
زه لخاد سراجلو وبشمقجيلو بيوده دلولر عربجه
زبخ ديرلر الزاء المضمومة زبان بند
دل باغي در زمرد يشل معروف طاشدر
جوهر قسمندن زود تيز سريع دورمند
نوع اوله السين المفتوحة ساد
اري پاك معناسنه وساده معناسنه
سارطورد جق بيشامشي سپيد قوصره

ردح جكاد دوح جكاد
ردح جكاد ديلسنده فلا اوليان
اصلع ديه نفري
عجب مدار ايه فرق بيجاره موبيت
[illegible] دوح جكاد

ایجنه هرنسنه قوبتر ستابند حرکات ثلاثه ایله
مستعملدر اوجدرکه اوزرینه یاپلمش مکان
دیمکدر چارداق کبی سرهد ضودمرز
کبی سد یوزعدد مایه معناسنه
سرامد هرنسنه نک اعلا مرتبه سنده
اولان نتیجه دیرلر سرداورد چارداق در
سرد صوق سودی سردقاتی صوق معناسنه
سرماسود یاپلاق سرتو کورشجیلو بغزلمه
دیدکلری عربجه سفرینه ددلر و اعلام رجالدن
در سرواد اعلام رجالدن در وبوش خالی
معناسنه سره مند ایوکیشی ع تاسر جهان
یکو بمت ای سره مرد سزد یرار ولایق
سکد سرمه داه وسپید معناسنه سمند
حلیمی صادود نکلوات وکلکون دیمش سایر
اهل لغت ذرد دیاغز و یاکستر دنکنه مایل
اولان دیمشلر کمال پاشا زاده کللون دیمش
سمید اوجودرکه ترکیده سمت دیرلر سنند
قوشی یوری سمفند بالفعل حیض اولمش
عورت سوکند یمین سوید دوه طبانی
عربجه فرسن دیرلر السین المکسورة
سپند اوزرلک حرملکه یرامازکوزاچون بخور ارلر
اطفالی سپندان ضود حرده ضردل سپند ارکند مثله
سپه اند پادشه معناسنه سپهد جوی باشی ستابند یوکسک
یاپلمش کوشک وچارداق ستافند دخی دیرلر کستاوند
دخی سرهنو صرشق اکسوت معناسنه ستالود طوبرقون اولان
تاب تاجق سفند یوزرلک تخمی سنجد اکده دیدکلری میوه
غبیرا معناسنه سنداد برایرماق ادیدر سینه بند کملدرکه وکوکس باغی دیدکلری

شمی
زهی بعدل تو برهود انعمارت دنی
زهی بمدح تو مشحون رسایل مردو آر

دفع عین الکمال ملک ترا
سوخته چرخ از مجره سپند

سیه

سین المضمومة ساوند یوکسک چارداق حرکات
ثلاثه ایله جایزدر سخولو سوزه دوشرجی سرخ باد
یلانجق علتی که اصراغی دیرلر طبیبلر بیبه دیرلر
سرخ بید صورغون جچکی عرقی حقارزلو مثلی
بید معناسنه سرواد شعر وبوش خالی معناسنه
سرود ایره صوتله ایرلامق سرود فتح ایله
دخی سود طوبلاق دیدکلری ادویه لردندر
سغد غیندله بخارایه قریب اب وهواسی لطیف
بریردرکه رای وتدبیر اهلی اکا منسوبلردر
بیران سغد وبیر سغدی دیرلر وحاضر ومهیا
ومخفی یوره دیرلر واولدیارده اعلازره اکثرلو
سقالود فندق وقوزقابی سفرود باغرتلق
سنباد اعلام رجالدن درفتحله ده سود
اصی ریح وازلمش معناسنه سودمند اصلو
دیمکدر نوع اوله الشین المعجمة المفتوحة
شاد سوینمک فرح کبی شادورد ای وکون اوغلی
شاکرد شاکیر اجیر معناسنه شاهد یبا اکنجیلر
الندنسه انکشت دیدکلری شاهد محبوب
ومحبوبه شاهرود برعظیم ایرمقدر وبرچالغیدر
تخفیفله شهرود دیرلر شاید برار لایق معناسنه
اوصمال وار دیجک یوده شاید ددلر شابراد آی
دایره سی شابود مثله شبکرد کیجه ایله سیر
ایدیجی شخد وشخد خابله قیتی صوق معناسنه در
شغا اولولق وحلال زاده وحلال مباح معناسنه
شفتالود شفتالو دیدکلری میوه که عربجه خوخ در
شکرخند طاتلوسوزلو لطیف وشیرین کار شلوابند
اوجقور دیدکلری وتکمه معناسنه شمفند

جركيني ضوبلو ونورسوزيوز وجبل اناكه بو را بجه
اوله اكر اردر واكر عورت در شمشير قليج
سيف كبي فتحه ايله دخي شمشير كبي
شميد عشقدن خوفدن وصوسزلقدن
بيهوش اولمش اولاو پوسي كوجك جراغ
ديمك در شنبليد صارو لاله واكده چچكي
وجكدم وسوربخان چچكي بو نجه درلو اولور
دبوي حليه معناسنه شنبليل دخي ديرلر
شخود وسخجور را ايله پاشلو پاره ويرلو معناسنه
شز قوشي بورني منقاد كبي نهتي قوشي
جنكالنه دخي ديرلر ديمش شواد وبالضم
توي ديدكلري قوشي درخبار معناسنه شهپر
جري باشي سپهپيدكي شهاد حرام زاده شهرمند
حريص وطمعكار شيد بوكي وسفاهت وحيله
ومكر وعاد وناموس الشين المكسوره شمشاد
حركات ثلاثه ايله مستعملدر جمشيد ديدكلري اغاجكه
واطوي را ايله شمشاد دخي لغتدر وساقزلق اغاجنه
دخي ديرلر شهره بند حصار ويوكسك حولي سور
شغاد حلال ومباح معناسنه شكم بند قارن ياغي
شكم درد قارن اغريسي شيد كنشي شمس وافتاب
شيراد چوال قلبي وكوشه سي شيمرود كيلان نوه
برابرماق اديرر الشين المضمومة شتر باد
يل دوه سي شخود جراحت وطرناغله قازيوبجرمك
شخورد وشخنود مثله شد اولدي واولدي
قوت معناسنه وزايل اولدي شود شد معناسنه
شهره بند ظاهره باقوب باطندن بي خبر اولان كسنه ديرلر
نوع اوله الصاد المفتوحة صاد باقرام صد يوز

نوع

نظامي
شعبلدس شكر دردي ده
زعفران خورده بازخنديده

زلف راتاب ميدهد سنبل
جعدراشانه ميرهد شمشاد

بوسفم ازنزادراه كم شد
افتاب ازميان انجم شد
زالم

مكر كه لاله بدانست بوفائي دهر
كه تا بزاد وبشد جام مي زكف ننهاد
ونخنايشواد سمي
باصت اودر كرم وداد رشود
ضون ازدل كان اب زحسارهيم

نوع اوله العين عمس صويه براوغلات
صال يمك فتحه وسكونيله جايزدر عمود
جوماق وديرك عنكبوت عنكبوت كبي
الغين المفتوحة غرد يازاولديكه عالي يرلرده
يبارلار هوادار اولور غرزاد روسبي اوغلي
غرقده سجاق دكني واورمان معناسنه غريد
يانق غايد اول عورتكه قزديواره ويرلو عورت
جقه غمند غصه لو وخشمناك عنز كثوت
ايله جمع اولمش نسنه وباع بودا ياحق
دهره كه عوام طهره ديرلر غيزار دوسبي دن
طوغمش معناسنه غوشاد بهايم وحيوان
بتاجق براغيل اولسون احور اولسون
نوع اوله الفاء المفتوحة فالاد بي عقل وسخن
بيهوده فانيد بانيد معربيدر قوامه كلمش بالو شكر
واغاج جوبي وشول اغاج كه قابو اوكنه قورلار
فخميد پنبوق جيكدي فرد طرفه معناسنه فرزد
مثله فرزند اوغول در وقيزدر فرسد فرسايد
معناسنه فرغاند اغشته فرغند مردار
قوطولير وحرمشق فرقد قطب شمالي ياننده بوليا ده
درعجم فرقدان استعمال ايدر فركند صوبولي كوكادم
تازسون كوكسيل فادسون فرهمند عاقل وكمال
اهلي كمسه فرهمند دخي لغتدر فرهند مثله فرياد
موددېمكدر وشيول معناسنه فنود ايماعالي
لك طلب ايدن كمسه در ففند صجراموق معناسنه در
فلاد بيهوده سخن فلخد پنبوق جكدي در فلخيد فلخود
دخي ديرلر فلفند ديوار برچيسني يعني جاليسي در
فنود فتح وضم ايله ارام وموافقت ايلمش والداغني و مزور

لطيفي
ابروطاق ودرواق وصفه نمود
سوي بلند بنادروي وددد
سر
جون نقوسايه هيكل قدرا
مرغوبشن بقيع زغدرا
فخري
دختر ابكارش دردمح شاه
هست عذرا نبسته بخت غديده

الفاء المكسوره فرصاد تعت عرب وعجم دخي شايع
فرند ساده، صرير وقلج جوهري وقلج بالجاغي واويان
دخي ديمشلر فسرد بالق بختي سي در فناد
زيان واوارلق الفاء المضمومة فرزد
صولو برده، يشل جمي دايما ترو تازه اوله ف
مشتري يلدزي فرود اشاغي دير وله القاف
المفتوحة قناد كون ديدكلري دكنلو اوت در
قد قامت بوي قزاكند جوقال ديدكلري
بنبلو وابريشيمله طولمش صريره كيرلر و
يورغان وقفتان معناسنه القاف المضمومة
قنود هندستانده بوداغ اديدر ظلماته قريب
واب حياته قريب در نوع اوله الكاف
المفتوحة كاربرورد ايوا يشلو ايو فكرلو
كارد بجق سكين كبي كاركرد ايشي كوج
كاسرود برابر ما فذر كالبد قالب كبد لخم
ودخي توتقال عربجه سرشيم در كبودي كبود قاتي
كوك در كد كاف عربيله محل قرار در كوك اوزرنده بنيا
اولنون كوك اولماسي ميكده يتكده كي كداباد جارداق
كدازاد جاريه جاريه ولدي كرد توز غبار كردنبند
بوغماق وقلاده وبيون باغي كرمند اوبجي جعول معناسنه
كزاغند جوقال ديدكلري قفتان ويورغان در
كزاكند مثله كانند باغبان جباغي كه بوستانجيلر اكله
باغ جبالارلو واوتون ايرتلادرلو كلنك دخي ديمشلودر
كلوبند بوغاز باغي كلونده بو بردن بر بره ارمغان
كوندردكلري جوز كبي وغيره در كنايد توركستان قرينده
بردا غدركه افراسياب ترك ايرانيلر ايله انده جنك ايلمشي
كنج باد اورد بي زحمت الده كلن دفينه وخزينه دركه خسروه

خسرو بين برزه

خسرو بن بروبزه نصيب اولدي كند مرد ادقو قوقوان
سيدي كاف عربيله كنكرزد كنكر صاقزي كسنند
جبا وبيلكه ايكي جنال اولور كوزد طكون لان قوردي
كهبد سبهبد سالار دهقان اولوكشي جزي
باشي الكاف المكسورة كزابد
يبجيدن معناسنه كرد كاف عربيله ايش كوج فعل
معناسنه كرد دكومي مدور ودايره وجوره وجمع
اولمق ودكوم كود كيرد لفظندن مخففدر اسدي
كرد اكرد جب جوره وايكي قات ديمكدر كرد باد
قصرغه عرب زوبعه ديرلر كرونه افزده جقان
ادجق وتمر كوعلتي در كريد طوتك كيريد كبي كز
يوند دمره كوعلتي كشوار اهلام رجالدن در
كودرزك باباسيد كليد اغاج حلقه ومفتاح ودو
لنز وبدبخت كيسوبند ساج باغي عربيده
نوامل معناسنه وكوزل طون الكاف المضمومة كداد
هرشنه كه ايبب ايله ويا ايلك ايله بوبرينه باغلرلر واسكي
قفتان لوكي بماغمشي اولا تعريب ابدب جواد ديرلر وبول
قفتان در كربيد سورغون جبكي مسك بيد معناسنه در
كرد بهادر دلاور كود برمشهور طايفه در اكراد كرازيد
صاندي جولان اندي كزند ضرر وزيان كزيد سكون زا
وفتح با ايله خزينه وضراع واول شنه كه متغلب مغلوب
اوسته قور كزيد اورند ولنمشي نقاوه معناسنه كلاه كرد
دكرمي بورك طاقيه كنبد قبه وتقله اودمق وجرامق
كنجاد كسبه سوساميدن صقوب باغي جقادرلر وكسبه سني
جمده شكرايله خلط ايدوب بركنبد ايدرلر صورتلر ايدوب طونا
كنجد وكنجيد مثله كنجباد علم موسيقي پرده لرندن بر پرده
آديدر كند وكندطوتسا تلرك الوينه واياغنه وردقلري اغاج

لطيفي
...

بيامد جو پيش كنايد وسيد
بدان دامن كوه لشكر بسيد

کندود قوان که ایجنده بال ایدرکند دوج دخی دیرلر
کوسپند قویون کبی معناسنه کوسفند کبی کوشاد جنطیانه
دیدکلری اوت که معتبر ادویه دندر کوکود کات شهرینه
قریب بر شهر ادیدر کود کوید معناسنه نوع اوله
اللام المفتوحة لاجورد لازورد ولاژوردك
معربیدر مشهور طاشدر لاذ دیوار مهره سی
ودیوار قوروسی لند الت تناسل ذکر معناسنه
لوند اولکه نفس ارزوسنده کزه لند کرایله بیوك
قزغانلر لویدلهید مثله اللام المضمومة لند
اونکو ارغنی نوع اوله المیم المفتوحة مادرزاد
برانادن طوغمش اولانه دیرلر ماد اسفند فر
ایلرینك بکرمی طوقوزنجی کونی مانواند کوه الوند
مقابلهسنده بر طاغدر ماننده بکزش مانشید
نرد شطرنج وغیر مغلوب اولدقده مانید درلر
مات اولدی که ماهی خورد اواق بالق ماهی کرد جیاق
بالق مبناد کوسترمسون دیمکدر مخید دبرنش حرکت
وسرعتله کتمك مرد ارادم رجل معناسنه مزید صراحانه ایوبی
مراد حلال سنه مسند صرام زاده مقلمود حضرت جبریل
وعزرائیل علیهم السلام دیمکدر منذ ادات نسبت رد ومعناسنه
هنرمند دانشمند کبی مهد صدر ورنده متقب دیدکلری
الت در المیم المکسورة مداد مرکب حبر معناسنه در
موید دخی دیرلر مشود عمامه دستار میان بند قوشق
عربی مشده درو معجره ادجقور تکه کبی میان فراور تا
بویلو در میرداد دیوان خانه دیوان بکی میرزاد
بك زاده میرید قاضی جهودان میزد شولی محلس که
انده شوق وعشرت ونشاط وسلوت اولا و مهمان خانه
میزده یعنی معشوق ادیناش معناسنه المیم المضمومة

سب
برده باشد بو جهل لاد نیز
زجدع وو ضاع وورهی کونه چین

سب
بینی جوبه تنور رخت بزان
وهش جوبه لوند رنک رزان

سب
صوا خوشت ووامن الوندوماند
ساقی بیار باده یو روپشی زهد خند

سب
خود شطرنج داشتی مات باشه
وبی حالی تخسین وست مانید

فردوسی
زنبی میزدی بس زطبل
برامد جهین

مر اوزانده بشیوز درهمه دیرلر مراد کوکل مرد اولدی
مرد مرسین اغاجی آسی معناسنه مرداد فرس قدیم ایلرینك
یدنجی کونی که بیرام اددلر مروابید انجولولو معناسنه
مرود امرود مزد اجرت کوا و مشتری یلدزی ماتد
سوزکلیجی افسانه مستمند غملو وشکایتلو وحاجتلو
وباغلو ومبتلا دیمکدر لسان فارسیده مست شکایت
معناسنه در مشك بید صورعون جچکی که عرقنی
چقادرلر غایت نافعدر موبد حکیم دانا وحاکم
افساب برست ووزیر ودانشمند اتشی برستان
موبدان موبد موبد موبدانکی طایفهٔ مذکورك
اولولرینه دیرلر مورد مرسین اغاجی نوع اوله النون
المفتوحة نابدید بلورسز ناجود قدح وساغر
که انکله شراب ایچرلر تاد د اوج صونك سکونیله
کنه قراد معناسنه وتاکسی معناسنه ناکوارد
یوك سکیمك مثلا وتخمه معناسنه نابود جنك وحرب
ناوردکی ناکهید نه اکهید معناسنه نامدار ادی
چقمش نامدارکی نامرد ادلکسز بی مروت نامزاد
نشانلو قیز نامزدکی ناورد مبارزت وجنك ف
دلاوری وشنلك ایلمك دیمکدر ناهر بوستان
ان جاخاسته دوشور لمشی بستان ناهید زهره
یلدزی که ناهید دخی لغت در نبرد جنك وحرب
نبلاد بنیاد اساسی کبی نبلاد دخی لغت در نخجیر
د بوقی ربم اهن حبث الحدید ناورد اورد بهادرجنکی دیمکدر
ند بوی خوش عنبرینه نژد عنوقندره کبی نزنژ حالی متغیر
اولمش دزدلر عصه دن نشخوار طوارم یدکدن صکره اغزی
جینیه کوش معناسنه نشواد اعلام دجالدنور نشید شرا وتومق
نعلبند بیطار معناسنه نغنود اولوا غاج نغود کبی نمید نومید

فردوسی
زخود داد باشی از نو وبوم شاد
تو جا با بایان مرداد باد

اسدی
دران مرغزار بو بریشه پید غرو
میان شاخ بنی مورد

فردوسی
کواهی بجوید چنین موبد
کو انجام و اغاز ان ناکهید

سب
لاد و دا اهم بنیاد بی محکم نه
که نکهداد لاد نبلاد وت

سب
حبی مو برید بها جهانی از کو سفند
که بر سر دجیبی جو شبیر شوند

نهان تیمد از خود جبانی بزرک
بجنی کافر روای

٤

طلب ددنود در قانع باشي

اسوري

بر افكنده هويدا نونوي براه
يكي نامه باكشان نزد شاه

اسوري

رخ مرمخ ذو دراز جست كوي
بكر كوا انتقام شه نهاديد

نوردي

از اواز كودان نبع صيد كوه
زمين اسواز فضل اسبان كستوه

نورد طشتان عود نورد قفر ولايق وبسنديده نوند
بيك وتيز خبر ايلدي اتا نوند ديوكلري سرعتله حركتدن
اوتورمدر نويد نواله معناسنه ومژده بشارت معناسنه
نهاديد قورقدي خوف ايلدي ونهاويد دخي
لغتدر — النون المكسورة — نژاد
اصل ونسب فتح ايله دخي لغتدر نژند حالي متغير اولمش
نژند دخي ديرلر نژمند غصه لو ونژمند دخي ديرلر نعمتي
نهاد اصل وبنيا ديدن ورسم وآيين دخي نهاوند علم
موسيقيدن بر پرده آديدر نيازمند حاجتلو نيرومند
قوتلو نيرند بولانق وجوكن نيشخورد كوشه كه
بعض حيوان يمدن صكره جينه طورر يعني كويش دخي لغتدر
نمرود بابلده حاكم اولان اولو اودر دخي شهرا ديور نيوبرد
بهادر — النون المضمومة — نخود مشهور نواد طورون
نبيره معناسنه نورد بسنديده ولايق وجلا علويلك بزطوقور كي
اوكونده طوران اغاج در نوفيد يا النقولنمش وكوملدي
ديمكدر — نوع اول الواو المفتوحة — واتاد عطادر
واداد بنيادا اساسي وراود ماورا النهرك اديدر ورنيق
معناسنه ورستادكي ودنو اورمجك اوي وكنو وسي
وستاد كثير جوق بسيار كي وستاد
دخي ديرلر وشتاد دخي ديرلر وسقاد
مثله وني صنمق تجربه وايشده زحمت
چكمك — الواو المكسورة — وبد
يشوك كم معناسنه — نوع اول الهاء
المفتوحة — هارد فرسي ايلك بكل ميني
كوني هويد اتشي بوستلوك اولوسي هو بدهارن ديرلر هرود
بوجيز يوه اترر هويد دبويد كيكاوسك خواتيق وسر اوسي در
ساكن اولدوغي نو هكاهك اديور ضوار سفند بومشهور

دادوبر

١١٧

كويا كه اشبانه بوبولت جشم تو
هوارة باباليدي وازيج كنده است

فردوسي

خردا وجانرا آكه باد دستور
وكرمي ستابم كه باد دشنود

بردجد شهر يار

دو بين انجور كي تكنت انجور
كه آض نجا كشي نشد تيرتو

دارودر خردا ددير لر هفتاد يتمش هفتاد مكسن
هله قومق معناسنه هيانشو بكرشي ماتندو مثل هجند اولقدر
ديمك هماناي بجه آق عورتك هنبوسي الانه ديرلر
هپود ابت بورني ديدكلري يعني هوده صا قز
اغاجي هويد دوه هادي همپد ايله وتهمت معناسنه
هبد يل ويها ديدكلري — الهاء المكسورة — هيربد
اتشي بر ستنلرك اتشي خانه سنه خدمت
ايدر كه جمله سي حكم نافذ در قاضي مغا منده هيربد
مثله هير يياكه اكنجيلو التيدر هيرمند هند
بستانده بر عظيم ايرمق اديدر — الهاء المضمومة
هدهد ايبك قوشي بويو دخي ديرلر هيزده
فرس ابنك اولكوني — نوع اول الياء المفتوحة
ياد اذبر حفظ معناسنه واكمق تذكير يادد الد بكلمه
يارند نفرين معناسنه يزد مشهور شهردر يزدجرد نام
سلاطين عجمدن بر بنك اديدر يزغند تنري ديدكلري
اوت كه تخمي سماق اولور يكچند بر وقت وبرتاج دعلوير
بلدانص انا غنه كلدي معناسنه — باب الزاء ونوع اول الالف المعدود
ارز قورشون رصاص معناسنه ابخور صولايجي وصوايجي
وصواد معناسنه وقاون قاربوز معناسنه كلور ديمشلر
آبنوار صو اولنسنه كه تازه ونوا اولا ابزار هويج
طعامه قودقلري اوت يام ابكدار جيا اولاق
معناسنه ابكير جو جمع اولدوغي جوقر كه
كولجك واكركه ديرلر آبيار صو صوادجي باغچي
وغيري اشبار جقق كه طاشرن اودجقار در
اجار هرشنه نك طراوتي وصو غان ترشيسي
ودرجال معناسنه دخي ديمشلر آخار سقط اولوب بيانه
اتلان اخال ده ددلر آخر قرنه وحوض واصطبل اخركي

آخ كلمه يله تعريض وتعجب وتنبيه مقاملرنده مستعملدر
آخوركا ايشك آخري آخيزكن كوبج كسيجي ارار ماه آذر در
آذين اتشي اودي آذرافكار دولكن ابشلر كيميه تأثيلر اسليجي
آزر ابراهيم عليه السلامك باباسي لقبي درواقعه سوكلر
وبهادر آزور حريص ازور زيرك وچست ودانا وپرهيز
وبكر معناسنه ازير مثله اغار اصلمق واصلتمق ويوغرمق
افزون براورزاده وخواهر زاده معناسنه افريدكار
يراديجي خالق معناسنه اكر اوجه سرون معناسنه آمار
يغمور طلب اتمك امرزكار يارلغايجي غفور واسر
كيجي در اموزكار اوكرتيجي ديمكدر امير
جوق يبيجي بسيار خور كبي انباد اول كره ديمكدر
اودر ظلم وستم ويقين معناسنه اوزديو
اوصورمق ضرطه بتير معناسنه اهار جوشي وكا
غذا هادي كه كتره ديرلر اهنكر دمرجي اهن شياد
صبان دمري اهن بز بولاد دمرجلك اهويل
مغاره نوع لوله الالف المقصوره ابر
بولت سحاب ابزار اول اوت لركه دوكرلر وطعامه
اكرلر ابرسير برمملكت اديدر ابلد مطلقا ترشي
ديمكدر اجد بوك يلاني اختر يلدز ستاره اخكر
قزل قوره ديرلر وقورق معناسنه ده كلور ادبار جيزي
بكلوبردن ديمشي ادفي برادر زاده اردبور فستقي
رنكنه ديرلر ارشير ملوك عجمدن برينك اديدر ازار درهم
ازود بيوك بلان ارنيوكر قلاجي ازبر حفظ ايلمك در
آذبو زيرك وعالم وبركار معناسنه ازيور بورادن ديمكدر
اذير برهيزكار ويكرون معناسنه اسدشير برج اسد
اسرار زوزكور حشيشي ديرلر اشخور قوزي قولاغي
اشير هاويار ديدكلري استر قاتر افزار الت بشه كران

وابزار

٤ عشق بازي نه بتراخر بيهار اوردم

وابزار معناسنه افشار بولار افسر تاج شاهي واسامي
زنانه در افسوس كر مسخره الجي افسونكر
افسونجي سحاره افشار جلاه چقوري افشركي
عصار اوتلردن وتخملردن ياغ چقاريجي افكار كوتردم
زبين معناسنه انار سوره معروف اينار غلال
تودتلوي ير انبي قساج انبورده لعفندر انجليس
تين ديدكلري ميوه انجور ايجرو وادك معناسنه
وقوداشي وقزقرداشي اوغلنه اندرضور لايق ديمكدر
اندودكي صوايجي انكزد وانكوزرقصني در انكال
حساب دفتر وصانق وافسانه وسركذشت انكشتر
باشي برمق انكشتروده ديرلر اوبار بوكلو ادكار معناسنه اوكر
خرما لعقندن دوزلمش جوال ايار تاريخ رومده آخر بهاردي
ديمكدر نوع اولي الالف المكسوره ازار ايچ طوني ازغا
بخيل طاوناكسي نيه كلمه اسطبر مثله اسفنديار
اقجه قواق اسكندر مشهور پادشاهدر استاد التي يجق
درهم استبر دخي ديرلر اسطبر عون الستهركبي انكر
اوجي ايدر پياده ودودكار وشهدي وبويكا وبورادة
ديمكدر ايدوز دردوكرد لكر معناسنه وروزكار
نوع اولي الف المضمومه اخشور بورسق
ديدكلري حيوان اوكنكار جادها اولاق وبيك
اشتر غادسه دوه دكني ودوه بيجك اوت در
اشكار كوساكو اشتروار دوه يوكي اصطر تراد و
معدان اصطوار دخي لعقندر اوبار يوكلو ويوديجي
اود طرف وذره معناسنه اوزر صواب نوع اولي
الياء المفتوحه بالفتح مغربه ومشرقه
ديمشلر يادآور يلكم يروبليزه ويلاق ودكنور باد
اوزده وياد اورد معناسنه بادبر اوردي يللوكه التدن

الشاد بالضم
اسفور بالسيه
اشفرا اسفور
اشناد
خورشيد واردابت وصداي نو
ببكفت نا نجا وارزحد باختر

برایشی کلمز بادبر برلفوج بادضوار بنجره وبقاجق یر
بادزهر برمعدنی سنه درکه دافع زهردر ایجر وکوتورولر
بادبار باشی یللو وقامز حقیقت سزه درلر باسره دخی دیرلر
بادغر یازادی که هوادار اوله بادکر قصرغه بادیار
اوکرنمش طوغان بادکیر یل کوجك یر بار بلدرکجی
بادسالکجی سنه باران بیر فاتک . لو یغمور
بار بردار یوك کوتوریجی باردار یوکلو
عورت باربر یوك جکیجی بادشالی قافله
باشی بازار الش ویرش اولان یردر
باراد جارق که ایاغه کیرلر بازبر اغوطاشی بازدار
بازدار ضراع الیجی بازکیر عشی وضراع المقدر
بازکیر اژدها بازیور زنبیقلو وتکرار معناسنه در
بازیار بازدارکی طوغان طوتوجی وباغ اوکاریجی
دیمکدر باستاد سوزارسنده سیلرکی
بو بیهوده لفظی تکرارلر تلفظ ایدرمعتادر
اولمشدر اول لفظه باستار دیرلر باشنه در
قبعاو کجه سی باغی هر یوم ری که نبی ادمك بدننده
حاهر اولور باکر باز باك دامن بالاتر یوجارکه یالار
کوشی دیدکاری دد که اوك اورتاسنه قورلارصکره اوك
سفقنی انك اوستنه اورتلر باور تصدیق وراست
کوردر باوزار جارق وطولاق که بالدره طولارلر وحلاهلی
ایاغیله باصدقلری عربیده معلّی دیرلر بای افزار مثله
بای افشار مثله بایوان ثابت ومحکم وایاق طوتجی
بای ذار جارق طولاق بای زهر بادزهر اغو دفع
ایدهجك ببر برتجی جانوردرکه پلنك وارسلان انزن
قجر ببر بیان ه دیرلر ورستم ذالك کمی اثزن ایدی ببر
باء تانی نك ضمه سیله تدبیر معناسنه بپر ارسلان

تیغفور نتیغفور

باء ثانی فادیسی در بتر بوتر برامان دق معناسنه در
بتغفور عامور بوتجی قوشلرده منقار معناسنه سایر
حیوانات ده جنکال قاینق والی وانف ودهان تیکور
قوزا بجی ایله ابو انون اولور بر نوع دجلدر بنبنی
بو غجه معناسنه بتیار بلك ورنج ودیو بختور کوکه
کورلمك در ویلدرم بخت آور بختلو ودولتلو
بختیار وبخجور دخی لغتدر بخشایشکر رحیم
معناسنه بخیر بصویری لمینکی بدبدن ادکی
اتادر بدر بابا والد بدر باء عربی خارج معناسنه
بدریادر دکز ایجنده ع بدربادر منافع بشمار است
بدراختر یاذوطالعلو میشوم بدتر یرماذرق مسا
بدرسواد اسب تندوات اوستنده اوتورایلمز دیمکدر
بدکار یاوزاشلو مفسد بدرانذر اوکی بابایدر بذر
دخی الفرس مثله بدرفتار قبول ایتمك وقبول
ایدیجی بو بیر فتار دخی دیرلر لغتدر بذیو وبذیرفتار و
وبدرفتکار قبول ایدیجی در بر کوکس وکوکلك
ایکی یانلری دردیمکلو وقوجاغه الدی دیجك بر ده
در برکرفت درعجم ویان عند معناسنه
وباغ وبوستان حاصلنه بر دیرلر یمیش
معناسنه وتخمه دخی بر دیسوب
دکاه فعللرده ومصدرلرده اوابلنده هماه
تحسیبه ایجون کلور وقرارکاه معناسنه
کلور عربیده وطن دیرلر ترکیده یردر
مسوطنه بر لودیرلر فردوسی وزیور که
یوقارو دیمکدر کاه زاسنی حذف
ایدوب بر دیرلر براير مساوی
برار صلح اشتی ویوقارو وکتورو قالدر

ابو الفرج
موزن عدلش میزان های ظلم سبك
بیوزن وایش بتیاره های دهر سلیم

که بعیشق نزار کوهی دیگرست
وبامازنی تاخ واز یکی برابرست

ادایی
علم بوکش لشکری ضرحوی
جهن داوطرز سخن رانی بی

فردوسی
فرستم بنزد یک افراسیاب
نه ارام جویم بزین برنه خواب

جامی
جب ولاست یشی وپسی
زلیخای بت دوی بدبو بسی

بیت
نیست در زمین خودم جون تو شاهان هستا
بازمیره از سخم کرت نباشد باور

فردوسی
از ایران به توران بر آمد بیا
که امد خدا وند کوبال وبیر

بربر باشی تراشی ایدیجی و بر مملکت ادیدر و یوقاروده
یوقارو و طشره معناسنه و انلر اوستنه و انکله
واکادیمك اولور بوتو یوجه دکل بوضور نصیب
معناسنه برضور منصور قافیه سنده اودر تاق
و شریك و انبان معناسنه برداد اصلمشی برضورداد
نصیبلو بردباد یوکه کوتوریجی برده دار طوتوق
طوتیجی برذکی اکنجی حادث معناسنه برزه برزه
اکیجی و بر قفتاندر که ابریشم ایله و یوك ایله طوقنمش
اولا برستاد قول و قرا و اشی و طبوجیدر
برسیان دار عصاء الراعی دیدکلری اودر
درکه اطبا قتند معلومدر برفندار مفسر
مفتی و اوستاد ماهر برکاد دایره جی دکلری
الت در برکار طوق مرصع درکه عجم شاهلری
بویونلرینه طقار لا برنور بر لغوج بادبی
معناسنه برآور غایت اعلا جوهرلو قاجدر
بروار بسلو صفی دیمکدر بسلمك معناسنده
کلور و قولای و میل معناسنه برورد کاد بلیجی
بوهیز کار زاهد و متقی برافتاد اوجق طوتمش
هر بیوه مصروع دیرلر بری داد جنی ایله مصاحبت
ایدن برین اوته کی کون برین برین اوته کون دکل
دخی اوته کون بربوم بربیر مثله بوز شعله و تمام شعله و نجم معناسنه
بورود مشغول و تخوملی بوکر طاز باشلو بوزکاد دباغ درجی
صواو بوزکر مثله دباغ بزسکادکی بوزیر نحس و چرکی بوزه کاد
کنهکار آغم بوزه ور مثله بربیر یوکه دلیشی و قنات جناح بستاد
برستار کبی در پس جویم صوکی پس ضورد بسدیور ضعیف
بلمزعجبی دیمکدر و بستیور دخی دیرلر بسغور اتا برقردانی و
اتالق و اوغللق معناسنه بشاد تتار معناسنه در بشیر

عوودا از تو بهره غلو بابند
ولی را از تو بهره تاج و برکار

کره چون بوبنان کرفت بهر
قوة دست او برندا ور

بنیر حضرت میکائیل علیه السلام در و بشیما ی
معناسنه بشخیر بر قاتی اغاجدر که بایلر دوزرلر
بشخور ارتق سوز و سیاه کلیم معناسنه بتیاه
سیاه کلیمه دیرلر بکتر تولغه خود مغفر بکیر
خیار شنبه بلاجور قره صف بالاذر دخی دیرلر
بتاور جبان و تل معناسنه پنبه زار
بنبق لق دیمکدر بنجهس بنجره بنداد اوکث
طوتیجی بندر اوغراق یری بندکیر دکن دلکی
وضل اغاجی بتغور یر تجیلرده منقار وجیکال
قوشلرده و غیر حیوانده پنغور قوشلر باشیله
وقنداریله بشریلر براشور بنیر مشهور اولان
جبینی که بیند دیرلر برهان جعکه و پیراغه دخی
دیرلر تازه یپراغه تولهار و اسکی یپراغه کهنه
بهار دیرلر بهلو دار ایکو لو کیمه بهلو در
دخی لغتدر بهناور اینلو و پهنی عریض معناسنه
بهور اعلام رجالدندر پیامبر خبرجی پیغمبر معناسنه بید
ضرمی بیو کیجه کیجك لباسی پیچپیچ ایزقومق معناسنه
پیکر صورت نوع اولر الباز المکدر بدر هرکون کیلی
قفتاندر بویان کر بویایجی بستر دوشك بیس اوغول
بیسرانذر اوکی اوغل بیسندر بابا بوقوردلی بیغار ایوماف
تینار اقار صودر بکار معناسنه بلور مشهور راق مصفا
معدنیطاتدر کوزلك ایدرلر بناکو بایو جی معناسنه
بندار صانوطرق معناسنه بنکار تکبر عجب معناسنه
بهار بتخانه و قشی اوی بهنر و بهر ایودکه دیمکدر
بیغ اوز کوکلمش بیه انجیر کنه اوتی اطباحنوج
دیرلر بیو وشك فراش جامه خواب معناسنه در
بیرار کجی یل بلور معناسنه بیرانیکر مشاطه در

بیروباد بارتعالی جل جلاله بیزار اوکمک نفرت معناسنه
بیزاد قش شنا پی زجری بیزر صاتجی بایع پی زرد
قوتنسز بسناد زابدحشوشی اولان عبارت بیتار
یول سدک بیشتر جوقراق بیشتی ایلوراك
پیش خور بغدای وارده اوتمه سی که فریك
ایدوب یرلر بیشکار این وشهره وخدمتکار
وصدر وقابله مامی وصندوقه معنالرینه
بیشه کر صنعت اهلی بیشه ور صنعتلو اوستاد
بیکاد اشسنز بیکار جنك ونقش بیکله ور
جرجی صیدلانی بیله ور بونجوجی جرجی بیبنی در
قابوباشماغی بیوار غریب بیوآره معناسنه
بیور اون بیك دیمکدر نوع اول الباء
المضمومة بتیار جرکن صورت بوآدر
قرداشی برادرکی یووار بردیارکی حمول کمسه
بزدکوار اولوعلم ودانش صاحبی والولغنه
لایق دیمکدر بکار غالب بلفور بغدایدن
اولان طعام در بوتمار بالجیم قوشی بوبتمار
کبی بولکندر رشوت بوم وبر قرارکاه یورت معناسنه
بوجار جنك اولاجق قول محلیده نوع اول التاء المفتوحة
تابدار حفظ اتمك معناسنه تبیر طبل دهل وکوس وزرنا
وباره باره تخار بر ولایت ادیدر تباشیر کل فزونی
تریاش رطب ترکهاد کشی اذجلك تکنه که کشکون دیرلر
تعار بیوك دعز تغار بشکوره جك تکاور یورغه ات
تکبر اورمجك اوی تنادر کودلو تنکها تنوع طونز
درکه اوغلان دوکیله قارشدورب بر باقیرهاوزرایله
کتنه قورلرو قارشدر درلر وقوودورلر آکا بوددوق هندی
دیرلر قیونجیلر النونه وکشی اردیمك ایچون الورلر تنکتار

برنوع

برنوع کوجك جادر درکه تنکتو دیرلر تور بالنطا تیب
تهنیت کاهل وامور وبیارخور معناسنه نوع اول
التاء المکسوره تیر اوق تیر تیز بر یوکرك اوق تیمار
علاج ایلمك تیمور ضرزه درکه صفر ایجندن جقار
مشهوردر نوع التاء المضمومة تنذر کوك
کورلمك تغاد ترکه ودجه معاشه دیرلر توانکر
غنی تور طول عورت واغ ومعشوق وقایمق قاب
فجق وبالوده وضوشی مریم دیدکلری طعام وفریدونك
اوغلی ادیدر نوع اول الجیم المفتوحة جادر
خیمه وعورتلر برندکلری ملحفه ودبطه وملاة
دیرلر جامه دار طونی اولاجق قفتانلق دیمکدر
جانور جانلو حیوان جانزار جلادوبکجی حارس
معناسنه جاهسار قویی باشی جبور یول سبیل
جتر ساپیان وسرابرده وجادروباشی اورتوسی
جخشیر جاغشیر که ایاغه کیرلر جوازاد اوتی جوق
بیر جوضه تیر مشهورجوخ اوتی وجکرم جوز
اوراق قوشی دیدکلری جشم سیر سکون بیمله کوزی
طوق دیمکدر جشیر جوال بوزك صفاد سازاوزی
جلاکر جندرجی جنکار زنکار وباس معناسنه جودار
الجیم المکسورة جودر دیدکلری دانه جهر جهر معناسنه
جنش کر جبه جی وزرجی جبیر کیك واسماء رجالدندر وبرقلعه
اسمی در جنار صادوقواق اغاجی جنیور طوغری راست
مستقیم معناسنه جهاندار بغایت عالم وفاضل وبهادر
جهاندار اولوبادشاه اوصافندن جهان صقلدیجی جهانکیر
مثله جیر شجیع جنیر قابه قاجاق جهود سکودمزنی
جیحون مثله ویول جیحون دیرلر نوع اول الجیم
المضمومة جناور خطن بر شهرك ادیدر

لذت نشنه مکر بدرم دیکراست
زمانه بدست جهان داور است

تبند این برا رانت اکه رکباد
که ضوا می برا ایشان شون

جفند نه چکندر دیدکلری جلنار کلنار که معربیدر
جند بادستر قندز طاشقی دیدکلری دارودر جوار
دستور جوب باد برنوع لبفدر جوب شیار صبان اوقی در
جوب خوار اغاج قوردی جوی وجو لفظ مرکبدر جوی
وجودن جوی اسم مصدردر آقمه معناسنه وجریانی
کرشندن چقان آواز در صفه سکارده دنلمشدر

نوع اول الحاء المفتوحة

حیز رکب وفلفل داشمند معناسنه حوز اوران الوازه
کردن معناسنه حصیر مشهور حیدر ارسلان شیر مرغ
دخی دیمشلر

نوع اول الخاء المفتوحة

خاداور دکنلو بر خار خار دغدغه جقتی و ثاسه
لنمق ولی ارام در خاشنشار برنوع بویوک اوردکدر
قل قویرق وصوفه دیرلر حلیمی ما دینی دیدکلری
قوشدر دیمش خاکشور طراق قارشدریجی
خاشار برجایی لطیفک اسمیدر خاور
افتاب خبریر جاسوسی خبرکبیر دخی لغتدر
خبیر مفلسی اولوب غنی کچنن کیمسه دیرلر خنور اودی
قوللاندن قاب قجق در خاق بجاق وسایر اوالتی در
خر اشک حمار خرخیار اشک خیاری خرزهره اغو
اغاجی ودفلی وقادغه دکلکی واشک تربی خرکبونز
درشان بیان کوکرجین در خرنبار نشهیر اچون اشکه
بندردکلری عورت وارد وبرسنه اوزرینه جمع اولمقه دیرلر
خرو اریوک باد معناسنه خستو هس حلیمی
حشرات ارض وخستر ناکستر کوتی وحسکه
کوتی کوهرلو دره دیرلر دیمش خسر قاین
آتا معناسنه خشناد و حسنشاد قل قویرق دیدکلری
قوشی خشنشار وخشنبار مثله خشور بیغامبر

سبیر الکراراجه مانع دنکرکیجوردیر
طابیروازدالی واکی ارجوی جریات

جوبرداشت آن آنکیج ارزان موزیوم
بیضا دخی شنده بیرشاه دوم

خشنسار مثله خلنده کوباکولوتی که سعتر دیرلر خفجی
الت معروف خنف قاب قجق معناسنه خنجیر جروشی
دخانک قخوسی که بشورد ایکی طشره بایلور
خنور الات خانه متاع البیت وصرجه جناق
وجوملکجیلو الت خواب کذار اویوقجی خفیر
خوار معناسنه خواب کذار دوش یوریجی خواریار
متاع بیقیمت معناسنه خوالیکر اشجی طباخ معناسنه
خیور براسه نوع اول الخاء المکسورة
خدمکار وخدمتکار قوللقجی خو بالتشدید
طومان خیادر وخیا وادا ایشی کوج معناسنه
خدیوار مشتری خیار معروف خیابر حسمک
خیر ناجار ومتحیر براند بشی خیرخیره مثله نوع اول
الخاء المضمومة خر افتاب خسر قاین اتا خرادر بادنشا
خرانکر کوباکی عروس خسوه قاین اتا خشاد کربجدر
خشک انبار خشک افزار وخشکار ارطعامه قوبلان اوتلار
وسایر صوایح خشکا الندک ایری اوننن اولان اتمکدر
خشکاد برسنه یه نهانیشه وادنجه تفتیش ایلمکدر خشنیا
قل قویرق خشنسار صوده اولور قوشدر خکر بورجق
جلبان خفاد باجوار خنبی کوب معناسنه خنور قاب
قاجق خنیاکر خواننده مطرب اوازی خودوار قناعت
ایدوب صبر ایدیجی خواد وخور صو متسر خور کنشی در
ویملک طعام معناسنه خورباد بیاجنک بوکی خوزه بولو
اغاجدر خودکو قیاس ایدیجی خود استاد استوچی در
خوزنکر دباغ خوانسالار چاشنکیرباشی طعام قویجی
خواهر وخوهر قز قرنداش نوع اول الدال المفتوحة
داخاد دکجک فدان معناسنه واشلامه داودن اردر
زلزله اشی دادن الود اوکی قرداش دادکر عادل معناسنه

آکرازعوداراولمان غایت
عتاب جونرداکبر وخشباد

بدوکفت اکرشرع رادور خورم
بیامورباکل خوالیکر

داد دكلوطوران اغاجدر دادضار فیدان داد كیر
ورطوبت دادوهشنبر عقل ضایع ایدیجی دال بیر
دال بوه قرتال بلكلواوف دامور بیوك بادو
دانشخور صاحب علم دانشكر دانشكیر
دانشمند دانشور مثله داد دار بنا یاپجی
وایلنوب سوكوجی داوزار مثله دجسر بكرلجه
دوینور قواره ادتی دد بور قپوقپو دریا اوزرینه
دیملدر دره خوردداد برضوردار درضور لایق دردار
شجرة التق درلرقره اغاجدر دریابار ساحل
معناسنه دزاد بایوجی دزكوار كاف عجمیله كبح سكیجی
طعام دوه كیر شول الت كه تكنه دن خامور قازدلر
دست ابزار اهل صنعت التلری در دست فزار كتار
فزار مثله دستكار الصنعتی دستكیر الطونجی
دستوار ال اغاجی دستیار یاردمجی وكرشجیلر بیلك
یاشی بهلوانلردن اشاغی اولانلر دغش طاز باش
دفتر نامه وحساب یتسبی دمابو صولغان ادم دمار
كوك اغاج وانتقام و بربوتمق هلاك معناسنه دمجار
دونوب دخان دندان كیر اصریجی دندان تیشنر
سوری دشلو ازود شیی درلر دهار مغاره كهف
دهر زمان روزكار و قاتیلق و دش قرارمق دیبهر
قرش اینك اون بشنجی كونی دیر طلیسا دیم جومركر اینك
اون التنجی كونی نوع اولنده الدال المكسورة دیبر یازیجی
دیرضت زهیار اعواغاجی ارزداد قلعه بكجیلر سكر
اولوجی دكر دیكر دن مخففدر دكرباد بركره دمی دلاود
دلیر دلداد ودلبر كوزل ده وكیر صكره استعمال اولور لفظ در
دیوار یوزه دیرلر دیوار مجازظهور معناسنه دلدوه ودو
كورد كوزدیركوار كچ هضم اولان طعام دیزكوار مثله

دیك فزاد جوملك قیباغی وهوبج هوجر معناسنه دیك كیر
جوملك طوتاجق دیمور صراط كوبروسی دیوخار صب
صوبزو براغاجدر دیودار سوی جقاد برنوع اردج
اغاجی دار دیهار زمین ودیهود اسمان نوع اولده الدال
المفتوحة دخترقز بنت دخترانور و دخشنور
اوكی قمروكی قرتقرداش دضدار اق قمتان كرلواوله
دخكاد مثله دردا انجو دردكاد بیوك صدق دركور
مخالف معناسنه دوركو دلكر نجار دردكر مثله
دژاوافشاد هر كوردكی اوغرلیان اوغری دزكوار
صعب مشكل دمواد قویرقلو ودینا ور مثله دوبیكر
جوزا یلدزی وبرج جوزا دوجار ناكاه صتاشمق
دوورد جیراز كه جب وراست در دودكرار كانونلك
دخان جقاجق بری دودانور دربك عمیق دوزبردار
صوقارسك وبوجك دوستاد دوست دونجی دوستواد
مثله نوع اولده الراء المفتوحة راشكر مطرب راه اود
یولجی راهوار غافل ایكن یول اورمق كبجی دره
راهكوار وراه كزار یول اوغراغی راهوار یورغه ات
رزنكوار رنانكیوس رزبور باغ بودا یاجق رزبر مثله رستكاد
قورتلمش رشكور صمود رشكیر كوبنكلو رشك كبر رفوكر
یماجی عربیده رفاه كی روزنكستر باشده بریومشق
یردر زهور برطاغور انده دایم قاریغار وادم علیه
السلام جنتدن انده انزی ویولجی وقولاوز
نوع اولده المكسورة ریجار
رجل دیدكلری ریخته كر قلای وقورشون
توجدن دكمه اینی اشلینلر نوع الراء المضمومة دود
سیل كترروی رود اور رودبار جوبار رستاه تركلك
وكوبلك دورزكور كوزندكورنمه دوستار كویلی

زوبکی قلابجی و قزانجی و جراقجی دوکی مثله نوع اولی الزاء المفتوحة زاضبور اوغلان و عورت درنکی زاجور
اکلابجی نالاه ولابه و باطل اوزمک و هرسنه نک مثانه
زارخوار اوتلابجی زاستر اولیکارقدن دیمک اولور
زاغ زاغ قورسق حوصله زاور اوردهره و مجال زاول ابیر
زال بیر و ناهید و زال بیر بو نامشه معنالنه زیکو اوغلان
جقلرا و بوبی زبور کتب منزله بذر زردبیر و زردپیر
یونزقوشی صعوه زردپور قزلاآت زردشته کو صرمه کشی
زریر صاری اغاج بعضیلر زرده جوب بودر دیمشی زغار
شفاعت و صورت و دادو اکمکی و کومر فحم وایت اوازی
و بانک و نعره زغیر کتان که کملک ایدرلر زغیر مثله
زغبی نشله اوتی که اطنام و دیرلر زغنور سنتور دیدکلری
سازدر زفر جکمه و طولک صرع معنالنه و یوقادی
زکوی بخیل و دون زنبی بالضم تذکره که بالبق و کوج
طاشی قلدی در زنجور زنجیر معنالنه زنکبار بر اقلیم
در زوار زندان اهلنک خدمتکاری زواغار مجوسیلوک
براولوکونی زواغ مثلد ذاوکو مثله زیکی اوغلانجقلری
آور دلریز شتورب فشکه ورلو واوبناد قلری اویوندر

نوع المکسورة

زشار معصره زنبار دفنجوبر در دیمنادر
قول و قرار عهد و امان زنهار سیاه زیور
زبر دریعنی بوقابودن زبروزبر باشی اشفه

نوع اولی الراء المضمومة

زبان اوردلی سویع دیمکدر زیکر فشك زلیفر
قورقمق معناسنه زبان دل برار نشنه وکوزکسدکی
زغار صورت دارین اکمکی زکور سفله دون درماکو
با مواد و غیر زنار کفاره مخصوص بر قوشق دراوده ایکی برده

اسدی

بنشست افتاب بپهلوی قدرشاه
خوش بو بد بکفت که ای خیره زرکستر

اسدی

دل ودامن تنور کرد عذیر
مرو لاله کنار کرد زریر

دلی واردر زاد خادم مجوسیان زو وجود جلك اوینی
زور قوت کوچ زدغار نام مغ است نوع اولی السین
المفتوحة ساجور کوبك بوینه باغلاد قلری اغاجدر
ساتور ات کسجك سار صغرجق دیدکلری قوشی سازکار
آلت ویراقلو ایو دوزن ساغیر دوزکون و خوب
رعادت و بون سیار منکنه درکه انکله اوزوم صقلر
سبزوار بر شهردر سبزه زاد یشلك سبکبار بوکی
خفیف سبکسار بیینی باغلو سکسر مثله سبك کذار
الکنز معنالنه سبکور ایت اوزومی سخن ضوار عادکر
معنالنه سویر نعمان بهرام ایچون بنا ایتدوکی خورنق
مقابله سنده بر کوبدر سخن کذار حاظر جواب و سوز
سوزجی وراست کو سخن اوروف سخنور دل
سوزی خوشی و جهله بیان ایلر سر باشی سخت
نشدید ایله قلدن اوررلر بر جنس ایاق قابیدر
سرافسار بولار باشی سربار معینه یوکدن زیاده
اوستنه قود قلری شی در سرد ستار دلبند سرد سیر
هواسی صوق یر و شهر سردسیر مثله سرشیر
قیمق سرسر شیر دخی دیرلر سرود باشی و بوغ سررفتار
سریع السیر زیاده یوریجی سریر تخت و میت
کتوره جك والکم صغال دوشلق و راحلق و مرغزار که
ایجنده ایرمقلر اولا سفتر زبق که فاحشه لر
استعمال ایلر سفز بو نوع اوزون توپلی
کربیدر سقنقور قوم بالغی که باهه قوت ویرر
سنك انکور ایت اوزومی سکار کوه مالو باشنده
بر جزیره در سلقور جوپلك سلته کر سبت اوروجی سماد
قوغالق اوتی که صولر اولدوغی یرده و صو صزدغی یرلرده
بتر سمور بر جانوردر که انشی ایچنده صغا ایلر بعضیلر قوشدر

ناکهان ناسبك سكذار دربد
که ز ایران سپاه کشت پدید

سربار سر ... سرخار سربار دی

سمتور کوزکی کیلن جانوردر سناو صبغ اولان کول که
باتاقلو اولاوصویک صفه بری که کمیلر یاتور سناوخوز
باغ تلق سنکی سنکه دیدکلری دقزل دریلو هنده ده بر
حیوان در سنکور ففاعیلر سنله سی که فقاع قور لر
وکرپی در نوع اول السین المکسوره
سپاد او آلتی وصبان ومنکنه سپه بوداد
سپهدار معناسنه وسپهبر دخی وسپه سالار
سپهر کوک اسمان سپاسوار صاحب منت سپر قلقان
سپبداد وسپیو واد انجه قواق سپیوظاد جاقر دکنی
عربیده عونج در سپیدکار طرار معناسنه ستار دریاده
برصوبی ضعیف بیردر که انده انواع سبزه ظاهر اولور ستیر
قالیک وبوغون وقوی وستق سطر معناسنه ستیر الیّ
بجق دیرهه دیرلر سر خط کف وسرهشق سطبر قالاك یوغن
سوبو قوسی قدح ستق کاغد دفتر وکتاب سغبر سمسار
الکد دقینی صاتانه دیرلر سکار شوم سکنور ابلیس اوبنی
بودکوبی دایره جزرلر اورتاسنده بری طوردر دایره طشره
سندن طورانی وردلر طولاشورلر اول هرکیی طوتارسه برینه
طوردر سنابیر شابردشناوری یوزیجک معناسنه در
سنواد اورس که علاة دیرلر سنمار مشهور نعمان اکبرک
معماریدر سیاد فرس قدیمده قربور منکنه معصر معناسنه
سیر طوق شیعان سیر صرمسق سیلنبه مرصمه در
که خوش رایحلو سبزه یرا قدر سیقور اطلس جنسندن
برنوع قماشدر سیو اون بیک عدد در پهلویده
سیبه یبو قره قوجه سبهکاد ناکس
وبخیل نوع اول السین المضمومة
سبیت زاد یونجه لق سستوعد القی
توجیع وورد ایقلویه اطلاق اولنور

باد شاه که پیشی تمکینش
هیکل قاف پیش سنیر

ستوروار میراخور رخضار قزل باشلو سرجه سرخس
مثله سوودکاد خوانسوه یرلایجی سغار وسوفار آکنه
وجوالدز یوردی واوق کزنه دیرلر سکاد کو بج وبودرک
جورکه دبوغاجه سکاد مثله سکر برنوع کربیدر
سکواد عضه لو باشلو سوسکوار مثله
سلفور جملک جوبلک سمیاد وسنباد سنباده معناسنه
سغتور شنقار درشکاری قوشلردندر سوار اتلو سبود
دوکون وعربیده باده معناسنه در وعذر معنا معناسنده ده
کلور سوزنکر اکنه جی سوهماد کلر سوسماد صارمسق
نوع اول الشین المتوحة
شابور شابور نرادسیرک الکاسرونک ایکنجی سی در
شاخ انکود مشهور دارو درالطبا کف الکرم وعالیج دیرلر
شاخسار بوبنوزک و بداغک جوقلغندن عبارتدر
ربوداق دبه سیدرد بشلر شادخوار شادمان معناسنه
شاطهاد بلان بوینوزی شادخوب مثله شادور شاه ورد
معناسنه ای وکون آغلی شاد کرداب شادکار ایشربکاد
معناسنه شاکار غلام وخدمتکار وضعت موزد وسخره
اش اجرتسز اسلینه شادن ماوراء النهرده برکنارکادیدر
شاوانجیر برنوع اق انجیردر که انجیده تخم اولماز شادیبر
قنادک اوزون یلکی شاه بال وشهرکی شاه دیوار سرایلو اوکنه
جکلن یوکسک دیوار دروصنل اغاجی در شاه بار بکلک سخره
اجرت سزاشدر والکلسی یر ارض مزروع وشاپاد مثله
شدیود ای وکون آغلی شنباد کرداب شبکار کیجه اشلنن
اش شبکور اعشی که کنوزکوردر کیجه کورمز شبگیر
کیجه اویوماپوب ازینه دک وباتق اولان شب باد باش
اغرسنه نافع برمعجون در سخاد قره بوبه واویکی وسرکین
وکاد دلر بوباجیلر قلیه سی که انکله بزبو دلاردرقطونماتور

شوکاد تخم الکلش ونطسی بر شیاد و شوکاد و شویار مثله
شوابعاد شاهلرک واعالی نك مثو وبانی حفظ ایلیین در
شرمشار چناسی جوق کیمسه شرشار مثله شوبلرد
طاسی شغار بورسق جانوری شق مثله وکرپی شغور
مثله شقق لاله وکلنجك چچکی شقایق معناسنه شکر سکز
مشهور شکره سکونله عورت فرجی شلوار اچ طون وشمدی
کیلن شلوار شمس کول که صوایله طلو اولا شمشیر قلج وبر
محکم اغاجك اسمیدر شناد عیب معناسنه وفتح سین مهمله ایله
ستار معناسنه وصوده یوزمك شنکله انکور اوزم بوداغی
شنکور فقاعیلر سکه سی شوکار دوه قربون اغیلی
شومیر نطس شهریز و شهریار و شهریور اخر پاییز ای معناسنه
وفرسی ایلر بینك دوردنجی کونی شهسوار غایت فارس شهکار
الکلش برواجرتسی میری کار الشین المکسورة
شبور بوری نفیر معناسنه شفاد ملك منت
ونیره اه شکار صید سکاد کو آرجی شکر مثلنه
شمشار شمشیر دیدکلری اغاجدر شنابی
و شنار یوزیجی شنغیاد بر نوع اوزون خیاردر
شنکور بخیل شو ابنه دیرلر شیبور بوری که چالارلر
شیدو نام خدای تعالی شیوار جوال شیرداد سودلو
شیرنخشیر هندطرفنده کلور برکدر اطبا شیطرج
هندی وشیریخ دیرلر شیرکیر نیم مست وارسلاندن طوتن
شیخ خیار برجنس خیاردر که اوزون واکری اولور
الشین المضمومة شتر دوه شتربان و شتروان دوه یوکی
شخور جراحت وطرنقله جرلمش شنتر اویکنلو بر ولایت
شنتیر قاقوله صغیر شغ کرپی شغور بورسق دیدکلری
شکیواد عنکبوت کورمعناسنه شماشیر قارچشق شماد کاد
شماکی غرصات بر ینه دیرلر وصابیجی شنغاد الکلك دیدکلری اوتدر

شوخ

شوخکین اشوب وکیرلو معناسنه شور طولو صو وقرشولق
وبربونه قرشمش نسنه شوشمش قاقوله صغیر شوبلاد
حکیمدر نوع اوله الصاد المفتوحة صابونکو صابونجی
صباد تمر هندی صبی برمشهور اوتدر صدو قاضی عسکر
دیوکدینه بواوغلان خالی در صقدر بهادر مبارز صوبع
جام اغاجی وقوزاغنه ددلر الصاد المکسورة صفر
بوش خالی الصاد المضمومة صف نوع دوبی صنوبر
مشهور نوع اوله الطاء المفتوحة طاشر قالیك
تابلو اوتدر هنددن کلور رنکی صاری وقزل اولور
طباشیر تبشیر در طبله ضور مقت بیجی طنبور
چالنان طنبوردر الطاء المکسورة طرارکو علم دکیجی و
چندره جی طیغر طایر طیغور مثله الطاء المضمومة
طوبار اوزوننه دورلمش کاغد نوع العین المفتوحة
عار غیرت ودشنام وعیب عطار جوهر دسیجی عیاد وزن
عیارکیر وزن طوغن صاحب عیارکی نوع الغین
المفتوحة غازغان طارطوغان غمخوار قایریجی
غمکسار قایغوداشی ویاروانیسی غمیاز اسمك
غنجار قزلجق دیدکلری فکرکی غندیر باغ بدادقلی
الت در غنور خفتی معناسنه غور اغریی وجع وهر
نسنه نك نهایتی در الغین المضمومة غربیان قوینی
واهو وهیبت وبو ادم وترکلردن برطائفه در غز شو
ایله مثله غنجار غک قزلجق غندیر باغ بدایاجق غور
لشکر سمرقند قریب برمکان ادیدر نوع اوله
الفاء المفتوحة فاقیر حصیر اوتی فالادریسی بیهوده
سوز فرغان سارقیف صاحبه دیرلر وبت صنم
وولایت ادیدر فرد طرفه معناسنه فرنکار
اول میلدرکه برفرسنك یولده نشان قودلر فرغار صولنمش

واصلنمش وطوغنمش قوغ صوادغی در قرقر جل قوشی تیسی و قرقور
کلکک قرفر بر بوم بقلة الحمقا و تبفشه قرقور جل و جیوکه
قرواد رتلک و باز اوی که بیوک باجاسی اولا قرنر قارنداغیسنه
فایده لو براوتدر کیاه ترکی دیرلر و اکر کوکی دیمشلر قشار
اسمنک معناسنه قز کوجلک ققفور جبن پادشاهنه دیرلر
ققنوار صبرن و صبحی تدن متحیر اولوب قاله فلاق
براق کوکدر عربجه عطبشا دیرلر فناور شلوار بند
یری و برشهردر جیندهٔ فیار ایشی کوچ فیاوار مثله
الفاء المکسورة فجار بشاقلمه اوزم قرفر برلعوج در
نکار کوترم دیرلر فهر مثلا ازجک طاشی و تباشر فیا
اشی کوچ فیاوار دخی دیرلر و فیاوردر الفاء المضمومة
فور مور رنک نوع اولا القاف المفتوحة فایور
صوندرمه و مصندره وطرح ودیوار قاد اضداددندر
غایتده اقده و غایتده قره ده استعمال اولنور قدیر
جولمکده بیشی نسنه قرانیاد زغل داو زو قزلجق دیدکلری
یمشلردر قلطاد قره بویانک صاردیغی که قزلساغی اولور
قلهدر اغاجک تازه بوداغنه دیرلر قلنور مجر معناسنه
قنبار ولایت هندده بر مشهور شهر ادیدر قباوار
بورسق و جقال دیدکلری حیوانلر قیفور کومش طاشی
قیصر روم شاهی القاپی در القاف المکسورة قیاد
هندده بر یردر که اعلا عودی کلوب قیر کاذر بر طوقماغیدر
قنبار زنجفره نوع اولا الکاف المفتوحة کار ایشی
فعل معناسنه کاودیار ایشی کوچ کاردار عملدار کارزار
صواش جنک کارکر ایشی دوزجی کارکذار ایشی سورجی
و بتوریجی کاور بیزاغادجی کاذب باقر دان قرغانجق
و بقراج کاسه بنید رجناجی کاسه کر مثله کاشغر بر ولایت
ادیدر کافور ساجی بردار و دور هنددن کلور

بکنج صومعه بنشین زبان خود در کش
تو معرفت نشناسی جه میکنی فرجر

کاقور
صدای وسر کردان

کالیار

کالیار رسالیار و تکوک ضیق و دوتک معناسنه کامکار مرادن
اشلیجی غالب مطلق کامکزار دیلک تیوریجی کاربار
هرکله سوری دمه معناسنه کاکیر جاشی طواد صرون کبر
اتشه طبان کاوز در کبو کبره دیدکلری اوتدر کبکور بتاقلو
کلنک کبوتر کوکرجین کبودر صوده حاصل اولور بر بوجکدر که
بالقلر یر کبوتر نونلو کوکرجین در کینور بالجفده و دوار
ترسنده بیارلر و انجه غله قورلر کدیوار زوزکار و ادلو نسنه
کدیور کتخدا معناسنه که اوی بارقی وار و اکنجی ور و زکار
کتر تشدید ایله توان وطاقت و فر معناسنه کر کاف عربیله
صاغر اصم در کر اودیو زعلتی جرب معناسنه کراکر حجامت
ایدیجی و قان الجی کودر صحرا و صوسز یرویشنه بشته اولان
یردر کرد کاو بلنق لنوب الدایجی جابلوسی کرکر کار کردن
مخففدر وجل و علی اسماسندندر کرد کر مثله کری کر
قاتی صاغر کرز حاوج کشر معناسنه کزبور اکنجی حارث
کرمسیر هواسی غایت اسی بر کشکنجیر بر التدر که
بوکل یای جکمکه هوس ایدنلر براغاچ طاشی زنجیره برلدوب
بر جنال اغاجدن و بادلو کنده نجوب جکر براطاه ایدرلر
کفتار سرتلاندر ترکلر انذق و بر عرب ضبع در کفنر
خراسان لغتیدر کبوتر در کفشکر باسمقجی کفشیر لحم
لحام دیدکلری کلاتیر بیوک کورک کلانتر بیوک رنک
دیمکدر کلاشیر بر نوع صمغدر هنددن کلور کمتر
اکسک دک کمر قوشق و کار کوکوبری کمری و طاق خانه
کناز قرال و انک معناسنه کنادکیر جنبر که جالاهلر
التندن ایبین دولمکه قومان طوقورکن اینسنه
و درلر کنجور خزینه دار کنداور مرد دلیر و مبارز کند اوار
مثله کنده کار کوکوده و اغاجدن ادیمه و قازمه اشی کنو مغیر
خمیردن اولان یوماق کندکر اغاج الاجه لایجی دیمکدر

کستور کنده و کندور کندوری کندوله
دا اسطناغ نورکیجه دابل و درو دیش
بیچ وزن سید و صمیع و نقاد و کندور
اکر کوش داری عولت نبودی
دکر دکد بوزنبوذی کوبور
دقیق
جادو نباشد ازتو نوازکه کار نیست
دمق
جو بیچاره تشنه فرو ماند
سر این نام بدیکو کرتنا
نه صفیق نه تیر نه سامان

كنكر كاف عجميله ايله ايكي نوع اوتدر دكنلو برينه اشك كنكري
ديرلر كوبر فلفل كوتر جوداق بر كودن جاودار ديدكلري كوكر
ايكي كاف عجميله اويون كوزجهر قوبرقلجي بلدر كوزهر جوهر
كوهر معربي جوهردر كنذره خاقان جين اتباعندن بربهادر
اديدر كون باره طريق واسكي عادت كوبر روزكار وخدمتكار
وفلفل كوهرباركهربا كيبي كسمه اوقي كيغ برنوع كناري
يوكسك طغاردر ابجنده يوغورر اوكيدرلر وجز اكر ايله
دخي مرويدر كدار امتلا ديمش كردار في المكسورة
كردكار فعال معناسنه كردكر كردار وسيرت وعادت كيردير
دولكر بحقيقي كرفتار طوتشق كزير عجمي كافله وعربي زايله
وكزير عجمي رايله سالار معناسنه كرم كر كوكل قوردي ابريشم
قوردي كشاور اكنجي كشت زار مزرعه كشي زار
مثله كشنغير كرود كشمير سيه جرده محبوبلري جوق
برولايتدر كشور اقليم رعايانك اكوب بجدكي اوتورد
اقليم در كلزار بالجقلق در كلكو بالجقجي كهير صرجه برمق
كهتر كجرك كيار كاهلك كيازار كاف عجميله اوزلاق كياشنج
برنوع اوتدركه دوه يولر كيو ذكر كير طوت كيردار وطوت
دار وكير كيه بر بان كسيجي كيغ براماني ابشي مقابلسنده
جزا وعوض وطعام يوالغي دكين طوتمق وبشيمان واوجنمك
كينه دار كين طوتيجي نوع الضم كزار كچ كچمك واتلمك ورمك
وسمار كزر مثله كدور مضطرب كرده كاد بوشي بوكو
كودر هندويلرده يوزلك وهر لك يوز بيك التوندر كزار
عربي كاف وعجمي زايله قورش قورصيغي كزار اودملك
معناسنه وامتلا ديمشلر كزكمار نائل الكتي معناسنه
كزير چاره ناكزير ناچار ديمكدر كسودر ذنباره وشادي
وصحرمغ كشنكين كورغنجي كعتاد كاله جي سوز
كلاذر ابابيل قوشي كلاه جاربو برنوع طاقيه دركه

جنكده بهادرلر كيرو بهسادكير كلاذر اسكف كلباشكر
وكلبشكر معجون معروف كلنزار اناد جيلي وكراسه ديدكلري
ميوه كلاهور مازندران شاهنك معتبر بهلواننيدر
كلابتو خيار كماتو شبهه لو كمار قولي ديرو طابشرديمكدر
كناد عربي كافله كلنار اغاجي وسدر يمشي كنود كونلك
كنلكز ضنين ايله دبلكجي وبيقوش واصولسز دادكي قوشي
ددوتق وشرقه كنكور دلي طوتوق كشي دقرتال قوشي
كنور طبقه طبقه كوبكي برنسنه دوهر طبقه ده صوباتدن
برنسنه قورلو وبعضيلر اكه كندوله ده ديرلر وبردا قجيلر
دجولكجيلو زوني ديمشلر كنير بسيار ضوار كامل كواد
ميوه سبدي وقوش قورصاغي وهاضم كوباو يا باديه كودر
باشمق استاري كور كورمز نابينا كور كاف عجمي ايله قبره
وبيان اشكي وعشرت ونشاط واوجاق ونجيل كوده خر
بيان اشكي كوزر كوزر ديدكلري غربال وباشمق استري
كوزه لو برداقجي كوزهر قويرقلي يلدز كوشواد كوبه
كوكناد خشخاش وفستق كبي ميوه ييي وار برحامدر
كوكواد ارقه بوكي كوه خر داغ اشكي كوهسار وكوهر
وكهسار ميشه لك واغاجلق طاغ در كوبر جوداق بر
واو لجك ديمشلر كهر كوهر كهنه بهار اسكي بهار خزان
زماني نوع اولد اللام المفتوحة لاد ١٠ سم شهر
لاغ اريق لاله سر هدهد لب ود قابو باشماغي
لتنبر تنبل كاهل ايشي سوز لقنكر ابلكي دوزجي
لرلر نام خداي تعالي لشكر جري عسكر لغنر طازلاق
لفكر اوجق قوروي لكتاد بولاماج اشي لكتا كبي
لكر دبجه وطبانجه لمتر سمز وقونلو وهيچ كمسه دن قورقماز
بي باك لنبر شور وغوغا لنتر كودلوكشي انكر كبي الني
وقلندر رخانه ليجور ايرماق كناري دوبرق صالاته قوش لر

نوع الضم لوه کهنه لور سوزلمش بینیر صوینه تما توب
قیناد در قویلور و لوری قوشی وسیل یولی و بر ولایت
ادی لورلر دره دبه و انشی و بوقشی یر لور نام خدای
عز وجل نوع الميم المفتوحة مادر اتا مادرانذر
اوکی انا ماد نصکره الفنر دجی لفنتور ماد بیلان مار
افسا بالانجی ماسور جلاه مصره سی مالوار
غنی مالنکر کبر لامله د للآکل ماهار یولار ومهارده
ماندعوت منه بور ماهی ضور بالقحل ماهی زهر صغیر
قوبروغی مایه دار مالدار میار مونیادا اصفهان لفتیور
مر صاغتی والکی خمسین معناسنه مرمر حجر معروفدر
مکر اداة استناد د الاکی مکسی کیر یلیزه وبوراغود نبی
دیدکلری جانور و عنکبوت دخی بر نوعدر مناو ضغ ده
بر شهر ادیدر منجیر و بالضم مشبك طرابیزیکی منبور
ومنوور مفلس و بخیل نمکیین و یورغون و بوینی صنق
سکك و بردق وقباق و اشبار مکسوره دیمکلو منکر
کوکل دعلک میکسار شرابله باتتی قوشی اولاه نوع
المکسورة مفیاد شاکردانه مکلی سلوك علتی کی مکر
سکك زباب مهتر اولودق مهر محبت وشفقت وآفتاب
واسمان وتاریخ فرس قدیمدن بر کونیدر و تاریخ جلالیدن
برابدر میتر علم رجل میان سرای جوهر ایله مکلله صع
الکلیله بکر زمیر بیك معناسنه میش بز قوچ مرار کنور
ایی نوع المضمومة مردار نا پاك دد وصام مرداضور
جیلاق ولوری قوشی مرغزار چمن که انده قوشلار جوغ اولا
مزدور اجیر شاکرد مشکنار مشکلو بر مشکمار بیلان
مشکی مطراکر جنودجی میخ ستور کوککی کم بکلك
خلافیدر مور قرنجه موسیقار الات غنادن عبارتدر
ومشهور سارکه مثقال دیرلر موشخوار جایلاق مهر

خاتم

خاتم ومجاز اعضاده یاقو قلری دکنه دیرلر النون المفتوحة
نا استوار باطل نابکار باطل ومفسد ناجار ضروری
ناصبور طرنق کسجك ناخنکر مثله نار معروف میوه ناگزیر
ضروری ناکوار امتلا نام اور ادلو صانلو نامدار مثله
ناو سار صواق ناهار هنوز قرنی اج کمسه وبیکانه و نیمز
بشنه وو یوه سی ناهموار دوز اولمیان نخجیر صید وشکار
نخجیر کیر ادجی دیمکدر نزار کل نسترن کل نسرین فسر
بالتحریك وبالکسر ساپان والاجق که داغ باشنده خسی
وخاشاکدن ایدرلر تفار دکرمن جاقلداغی غماز دیکر
ایکندی غمازی نموار نمو باشی نمکسار طوزلو نمیب
بسیار ضور نوار بوری برینه یفلمش کرمد وکربج وتهمتدن
ایراق نوبر تورنده نوبهار فصل ربیع وتازه یموق
وکابل ولایتنده بر بتخانه در نوصه کر صاغوصا عجی
نهیب و نهیب نوبر معناسنه نهجیر طولاشق وطولاشمق
نهاد نقص ونقصان وجوق وکنون نهاد صد سز
بیوك بشنه وجوق ودشوار وا لوخیك وبیحدو بی
اندازه ومحتشم وضوان عظیم نهیب حدسز بیوك بشنه
نوع المکسور نزار ارق واینجه وقاکشی نشانلو بشمق
بوزین جزه جك نشخوار طوارلم بدکد نصکی کوه کمیی در
نشخور مثله نشوار مثله وعلم رجل نکار عجمی کافله نقشی
معشوق ومعشوقه نکارکر نقاش نکاهوار و نکهدار
صاقلاجی نهار نقصان وبت نهاندار کیلار نیر
بوینده روق نیزوق کوجلو وقوتلو ومعروف ججك نیشتر
الت فصاد وابت وضنربر ازو بی ومطلق ازود شیه هم
صوجی جانور که دیکین معناسی ترکیب سوری که دیمکدر
نکوکار و نیکوکار ایو ایشلی ولطیف ایتی نیم نور
نیم جهر اقصای هنوده شکلا انسانده نیم تن یارم بودلو

ویادیم کوزلو بر الکو بر اپاقلو ادکلی صاغ و دیشنی صول
بویره کلود برادم شکلنده اولور ونیه ایو یلوب بر اپاغ
اوزره سکردرات یرشمنی غایتده قوتلو و بویلو اولور
ادیمی بولسه یرلرو برقاتی صیرالدی یولر وطویمزلر بویله
برمخلوقدر نکونسار و نکونسر و نکونسر و نکونساد
باشی اشاغی در نمودار اورنک وچاشنی وچاشنکیر
معنالرنه نوار اوزکن وادرغان واوکنذره وچادرک بیوه
لری اوسته دکدکلری یصتی قولاندر نودر منوچهر که
اوغلیدر نوشادر معروفدر نوکر هم مشهوردر بربان خوارزم
نهبر هر بودیجی طقوز طقوز طرح ایدوب هرقسمن بر
یلدزه تعیین ایدرلر نوع اول الواو المفتوحة وانکر
بوستیجی دور وار اداة تشبیه در منبه به اولانک
اخوینه لاحق اولور امیدوار کی مقام تشبیه ده استعمال
اولنور وارکار بستان خیاراولکی ومشغله یری
وامواد بورجلی مویون وجوکو عجمی کافله مفتی وخشود
بیغمبرو ایلچی ودست وحشم ور اداة نسبتدر لو
معنالرنه سرور وصاحب ریاست دیمکدر ورزکار اکنجی
حارث وزکو وزیکی مثله ورکار ایشی اوزرینه
طوران وعجمی کافله قرامق که بغرایی ایچنده بولنور
وادل بتملی بمشی وسبزه وات وبوستان اولکی
خیارلق وساقی اولمایوب اوزامایان هونبات وبوستان
ورداد چارداق وتخت وشهوار بکلر بدکنی بدنه کمه
وکیر مهمانی نوع المکسور ویر یادکه اسم مصدردر
اکمق وصورمق وفهم وویرانه ویادوو ذهن وعقل
وکیاست نوع الهاء المفتوحة هار سمط دیمکدر
انجو هوکیر هنوده برجزیره در هر کل معنالرنه وتشدید
ایله ناله در هزار بیک الف وبلبل وبلبله بکزر برقوش

دیمشلو هنیر هیتلو قورتخ وایو وخوب وکیمسیه منسوب
همیر وبالضم بوزنخ کبی وترسی هلندوو دیپاسک برنوعدر
هماد همیشه هماور همتا همی مثله همباد بویکی وایشی بو
همنیر یله سوداقشی همسر باشد اشی ومنکوحه همواد
دم درز همیر همتا وخوب وکوکجک هنجار بنا ایچ
ودو لکن لراو اولجیی ودبر نمک وعصه لوورا دلیق
قویوب یوللسن یوله کتمک واینجه طوغری یول ومطلقا
یول ویول قومق ووابع یول هنکام نوبهار فصل ربیع
هنکام کهنه بهار فصل خریف هودر باشی برکه اعضاده
جبان کبی ظاهر اولور الهاء المکسورة هم وبالتشدید
طومان هنیر طوت اصفهانیلر لغتی در نوع المضم
هشوار وهشیار وهشیور وهشیار وهوشیار
اوصلو وایق عجمی بالیله هوش ماده سنده تفصیل
واردر کورلد هوبر صاح صاحبی اومیجی دیمشی
هاد قوغالق ادیکه ساحل دریاده اولور هنی
معروف هنوبر برخرما بن تنها هنرور هنرلو هود
طومان وقبونلک برغندن طونجمق وسرخ وایی
وکنشی الیاء المفتوحة یادکار الدریجی تبرک
مقوله سنه اطلاق ایدرلر بو معنایه یادکیر از بر
لیجی یار معین استعاره طریقیله محبوبه ده اطلاق
اولنور یخصه صاحبی دوست ویولداش ومصاحب
وطاقت دیمشی یاددار یادداشتده اهل وصف
ترکیب در واز برطوتیجی یاده کیر یاجوار یارکر یاردم
ایدیجی یباب کر ضراب ایدیجی یاور یاردیجی
یغادر بورلوصو یکبار برکره یکچند بار برقاچ کره
یکسر براوغوردان یکیر برکز یمود ایت سکاکی
الیاء المضمومة یوزدار بارسیجی یوزه دار

دیلنجی یوهر دلو جه طوغان معناسنه یاب
الزای العربی الالف الممدودة ابرنو مستوایم
وآوزیر جامه هاوریند برلر اتش افروز طوبرق اتشی
انکیز مثله اتشباز فشنکجی یلدرم افروز ایلدوی اوض
دیوار مره سی وباجنی قالب قالب کسر لو کرپیج ویاپلی
پیادلر وبنیاد ولوکون ودیوار ازفوان اوده یا قجی
ادبیز الک منخل معناسنه از حرص وضع اشیاز اشجی
اشیز مثله اشوب انکیز فتنه قوپادیجی اغاز اول
وابتدا اموز امیختن دن امر دووصف ترکیبی دخی اولور
مامیز قرشق اواز معروف آویز اویختن دن امر دروصف
ترکیبده دخی اولور دلاویز ودست اویزکبی الالف
المقصورة ابیز قوغه اضیز صورطاشی ویابونك برقوری
که بوصره ییرلر ارز ارج ارزیز قلای ادنبیز وعجمی زایله
ترضون که بوزرلك تخمی توب اپچنده طوبراغه قاریشدررلر
بامرالله ترضون بتر ازمس وعی معناسنه که ترکیبده دن ایله
تعبیر اولنور افراز یوقوش ویوجه وسوپلی واشبانه
ابراز مثله انباز اورتاق شریك اموز امووود
انواز اوران وارشون واندوختن دن امر دروصف
ترکیبده اولور اندوز سکون رایله وصبت وتاحم
انوز و انبوز مثله اندروز جارسو وصوا انبوز
مثله صاح عجم زایله قازنمق اولان انبوختن دن امر در
وصف ترکیبی اولور انز موجمك انکریز ترضون اورز
صوادر اباز علم رجل امروز بکون ایز اود قوغی
بالضم انکوز ابلك ودکمه اشتغاز دوه طبانی
جکجی وانجذان خراسانی ودوه دکنی واکر ویاندق
دیشلو اشغوز بورسق الباء المفتوحة بادباز
یلپزه ومیتر بادروز بخششی باروز بابوج

باران کوز

بغنوره مثله اموزصومور کرکشو

آهیز

یاپ یاپ

باران کوز الاجق ویغمور دن صقلانجق بر بادین کوز
کوری دوز ضریف باز طوغان وفرق اتمك وکیرو وقولاچ
وایون وقول بازوکبی وارثی باز عربی باد عجمی زایله
باج وعشر وصاح صاحبی عجمی بایله تاج دردمشی بازشیز
قیامت کونی باکباز ایو نظرلو بالنوز جوالدوز
بالانوز سمر دیکیبی بالیز بوستان وبوستان قاریغی
بانك نماز ازان بای انداز شاهلرکه ایاغی التنه تشریفا
دوشدکلری قماش درکه اقچه اولسون کرکه فلوری
باینر کوز فصلیدر باواز اوکندره براز مثله بشقوز
منقار مرغان وبیرون دهان دیکر حیوانات بجیز بوصوبری
بر یاز قرادکاه بوز اکین ذرع برکوز عربی بایله طوپجق
وستاره ویادم وپیون بو غماغی وطوق مرصع وتیره دیمشی
بروز حاشیه لباسی دقماشی ولحاف بوکردیز یراق
دوکیجی کوز فصلی بروانز عجمی بایله اصلی برباز در
آجق قنات وقناتك اجلماسی وجماق دقوشك هواده
اوجماسی وقرارکاه دومرنك وقفتان واودتو دوشك
بروز مثله نمیتی بروز ادوتونبلی در وپیراهن در
وقوه حصاری بیرامن ونسب وقرابت در دیمشلر
برویز توین دورجی وقولاغوز والکدصر وبزهیز
بز بند وعقبه واکس دیدکلری دارو دروقراغو بایونیه
فا ایله در برهیز معروف بزباز بباسه بشکز
ازودشی بشیز یول بغار اغاج یاردقلری وقت
یاروعنه قودقلری جوی در بغیاز شاکر دانه بکاز
طاغره وپیابانده اولان اینی که قویون قشلی وکاریانلر
صغنور بزیز یول وطنی بزاز مثله وقتی معناسنه بکاه
خیز وقبیله قالقان متهجدر بکهانه بالضم سنجی
دعشرت عظیم ویوجه وضرما شرابی وغالب دیمشلر

بلوز بشکیر وز آنه بغلدقلري قوطه ودستمال بنود وز
جولدوز بنغوز مذکره اجرت بنیز هرکون بني المکسورة
براز فراز بنشغیز بای دوزرلو بوبوك اغاجدر بنداز
مخفف بینداز بیاز صوغان بي برهني فاسق بیروز
طالعسز بیروز باء عجمي ایله یکیین مظفر کی بیشی نماز
امام وقودکشی بیمادخی خسته لکون قالقش بنه دوز
اکنجی معناسنه بیواز اجابت بیه موز یاغ یا نان
جراقدر بیهوز مثله بالمضمومة براز براشق وعجمي
باایله اوکنوزه وقاریشی وتصه وطاغتمق کسرباایله دخی
منقولدر بوج کوز جوزا برجي در بوز بوجه شویله که
صفت ذات اولوروبوي ویازي کتابتکی بوکز عجمي
باعوبي کافله یبراق بروز دوشیجك نسنه بو اغنی
جوره سي بزولباز تبشلم اوبولی جستان ابروز
وبستان افروز قزل قطیفه کی جیجکی اولور براوتور
محمودجیجکي وسلطان بورکي وبك بورکي وکل یوسف
دیرلر وبعضیلر جکدم دیشلی بشماز وبشمان سکردن
بنورن انباردار وصاحب مال وشوزه که مجلولر بجقید
وبیوك بجاق بنوز جوالدوز بوز بزد عجمي باایله
بروجکه ودودق وات بروني وسایرحیوانانك بروني
دبالدر وانیجك دیرنجي قوشلی منقاري بواوج معناي
صحاح زایله تصحیح ایلشی وسوز سویلمك واغزك
ایجي وطاشی دیمکی بوستین دوز کورکجي التاء
المفتوحة تاز سکردم واو لوسوکوکی تاسبان طاسی
اوینایجي توکز ترلاد اکلش توکه وسیله صاحبي
اکنجیلو اکوب کوتوردکی توکه در دیمش تزباغلرده
بوستانلوده اکنده اوجاماني قی للغه مایل برقوشی در
اماسیه ده قادجان واصفهانده توند دیرلر تشین

بوشیده راز
اسراره اطلاعه
قادر اولمیان

سایکاه تاکوز توکلو باغ جبوغي تب دوز کنوز ستمه سي
تبریز بر شهردر تب لرز دتره دن ستمه در ترتین کردمه
تره عجم زاسیله قادق وصوقادغي شطردعربي سي
تکزه استخوان انکور واوزم جبره سي تکوز وتکین
مثله تموز تاریخ دومیدن بر ایك ادیدرکنش اوت
بشنجي کوني اسر برجنه اشعال ایدر نوع المکسورة
تبران الکم سقال تیرنو سوزه وصف که اخلاطك
بر یدر تریان بر اوت کوکیدر اطباقتنده معروفدر
تیب تیز صراط واماله ایله کسکین وایتلك طاتلي
واجلي دارولرده استعمال اولنور تیز مثله فاضل
محشي تیزك معناسي نافذدرکه ترکیده کجردیرلر تیزه
وصف اولیجق مراد دلملك وتبغه وصف کسمك وحدتلو
کشنه ویودغه اته واوازي قوي کمسه اواز تیز دیرلر
تیرانداز اوق اتجي تیره کون کوردغلبیه مقوله سیدر
تیزو وتوز قفتان جابوغي وبرتماجدر تیغ افروز
قلیج اجیجي نوع المضمومة تواز کوکجك لکلک براز کبي
ترکتاز غارت اجون جابمق وجابان کمسه توز تواز
لفظندن مخففدر تند باد ادمن تیز اتان سریع الحرکه
تند باز مثله توز یاي توزي وحرارت وطلب وقوانمق
وار کمک الجیم المفتوحة جار مغز قوب جوز وجهاد
مغز مثله جاز وجغز قوربغه جالیز بوستان فاریغي
وخوبزه زاروتره زار جانباز معروف جاه وبیني
قوبي اراجونسنه جاه وجهیوز جابه وقیودن قوغه
جقارجق جنکل وبکره ایجنده دوتن نسنه جوز جاق
طوغان وطوي دموعول دیدکلري قوشی وجنکیك
قوشي جوز معروف جرهواه یراسه جز یزد شهري
وجکه وارتق وکوپی جغز قوربغه وجوکا اولان یر

وجهار مغز
مثله

جكليز وجكيزه بجمه عوبيله نظر ديدكلري جلغوز وبالكسر
جلوبز مفسد وغماز وعسكر كزيده سي وخيار اجاغي جواز
صسق دوكجكي وبلبي اق صوصغري ومشتري يلدزي
دهاون دسته ويوله كتمك ويول بصق جك الكسر
جهيز جهاز جيوز نسنه المضمومة جو اوجق كچورجك
واوراق قوشي وصراد الليل ديمشي جوى تاز ارماق
جفته رز باغ جبوعي وباغ جوعي واصمه سي حقه باز
معروف جوالدوز معروف الحاء المفتوحة خاذبان
اوغلان جقلمسينه بيندي خام باز بيوك قزغان اغزي
خامسوز خام كون دايره خامي وياز لاماج خيار وخايه
اسمك خايه ديو قيغنه خوبنواز يراسه بعضيلر شب
تاب درديديلر ضركن كوكي كه سبكك انواعندن بر بابي
وفتنه ادمه وطوازه اوشر هلاك ايدر بو كلك ريوكلرينك
عنبر يودحيله ايله اشكه بندروب كزدرمكه وخوك
زمبين ديدكلري بره سودتمكله يوروبي بجك ضربوز
قار بوز ضبوز وضبيوار وضبيور وضيوز
وبالضم وضيون يراسه درضو دكيز قويوني ديدكلري
جانور كه يوكندن فاضل باسلي ايدرلر وقونوز جانوري
وابريسم تاري ابريسم اولان جامه الكسر نوع
المكسوره ضيز حمله وايمكله نوع المضمومة خشكماز
قوري بداق اغاجده اولسون يرده اولسون خشكمازه
ديرلر ضوربان ازرق بيمك ضوردباز باز ضورد
ضوليز صولق قوشي واردي قوشي وجوكه ضوبيوز
تكايتي ويراسه نوع اوله الدال المفتوحة دان
بالجقي وبالجق ايله ديوار دوديجي دازدي بو معناي
لعتندر وتالج بالجامي وطازلق وقالجو دادبزه داليز
ودالوز الاجه اسكي قوشي وقيز قوشي وعجمي زايله

ضرمن

ضرمن سوير بوسي داليز جوملكجي قوشي وجنكل قوشي در
داموز قاركودكي دربل طاشد قلري ايكي ياني اغاجلو
سبد وصولق صحاح عجمي زايله تصحيح ايلمشي دانه بيز
دران نام ضواي عز وجل ويا بوجي درده يابو
واك كه مفصل دروبيوبلمك صنفي اولان دردي درز
عجمي زايله طاغ دبه سي وخشم ودرشتخولي وقاقنقلق
دستامون اله اوكوتشي حيوان مطلقا اوكونجه
دستاوين هديه دستنماز ودستماز ابدست
دمساز موافق درازداشي دهان بانك ونعره بالزاي
العجمية في المعيار نوع اوله المكسورة دراز
اوزون ددم دوز بونغ بوجكي عرب جعل ديرلر
دز قلعه ودبه وقله وشهر بغدادوكوي ديمشي
دلسون كوكل ياقجي دلنواز كوكل اوخشايجي وكوكل
اله النورجي دلنبرز دهليز معروف
تشبيها اغاره ده ده استعمال اولنور بو دهليز غاردر
اوزدخت ديوبان پيح اوبنايجي ديروز وديكروز
دكروز دونكي كون ديز دالعجمي ياغز ديدكلري
دنكور دهلبان طبل بازضمله نوع اوله الرا
المفتوحة راز بالجقي وبالجق ايله ديوار يبان
دكز لونسنه قولي اولسون فعلي اولسون رز
باغ دكلي رزبان جانبان رشك زاج رعوانران
طوبجي رنك اميز دورلو دورلو رنكلو ورنك
قادشوربجي رنكريز بوياجي نوع اوله المكسور
رنجيز صبان اكلي وصبان قليجي وتلاغي واوكنزره
ريز ديختندن امر دروصف تركيبده رضوبز ينو
وضايه ريز وديكو ديكلمك استراق سمع كبي واوجق
نسنه ريشسان جراح نوع اوله المضمومة رشاطيز

ورشتخيز قيامت كوني روستخيز مثله روزن
كنوز وطالع در نوع اول الزاي المفتوحة
زبون تكنه دردوز معروف زندبان بلبل زندباف
كي زنيني كلميم بالكسر زبان كو دل بوران زرين
بيان صوغاني وسر مصاعي خلق زيري ديدكلري
بوكا منسوبدر السين المفتوحة بسان
براق ودروزن دجالقي ونيستان وفايده وامر
وصف تركيبي درت سانجين بيشل سرجق
سبز بيشل ستادين رواق كسرايله قصاب
قناره سيي غراغان سوزاولي واوازه اتمك
سوزاولي واوازه ايتمك جاعزمق سرافراز وسرفراز
بولاد واولور وباشي جاجي سرايله افرازدن مركبدر
باشي يوقاري اولدغيچون سروي انكله وصف ايدوب
سر وافرازدن ديرلر سربان باشي اجق وباشي اوينار
اجق بها ديرلر اوصافيدر اوتيني قوتشي سربز باشجي
سرتيز اوچي سوزي وكسكين نشنه سرواز مؤذكوه
وشعر سروانداز بوقش باشي سروز باشي اورتاسيي
سرونان علم محبوبان وكنيزه كان وصفيدر نوع
المكسورة ستاره ديو اتواز شيطان اتلان
شهاب ستيز عار وجدل معناسنه وپهلويده التي بجق
درهودر ديمش خطا اتمش بومعنايه اولان را ايله در
زا ايله دكلدر سربو سرين معناسنه نقل ايلمش نعمتي
وتحفه صاحبي غلط فاحش در سكزاي درهم
ديمش بومعنايي اولان كافدن صكره نونله وها بله
اولانلردر سكنه درنته كم باب هاده ايراد ايلمشدر
سيادون وسيه روز قرا كونلوكه بدبخت وشقي دن
كنايه در سيريز بونوع طعام وقوري كش ايله ايدرلر

نوع من الضم سپرز طلاق طحال كبي سوز
سوختن دن اسم مصدر وصيغه امر ووصف
تركيبي درجهانسوز ونفتي وشيدا وحيران
ديمكي سوزوسان يانمه وكويمه وكوينكلودر
الشين المفتوحة
شبانروز كيجه وكوندز دوام ملاحظه اولنور
شب افروز شمع واي ايدلي وكيجه شبباز
خياليان وشعبده بازدر شبديز نام اسب
شيرين وقره ياغزده ديرلر قوي قوه اوليجق
شبرنك ديولر شب كز عجم كافيله يره وحشرات
ارضدن بر نوع بوجكدر شهرياز جيحون
ايرماغي شرم ترنك اصيي اوتانمقدن درلو
ادنكه كيرن ليمه شهان معروف نوع
المكسورة شكادباز اوچي واوغري شنكريز
وشنكوبز زنجبيل شرابي بفصل مفتوحه ده
ايراد اتديلر شيراب مدينه معروفه وسوزلمش
يوغورت وطوراق اوتي شيرز ابنوس
وهندن كلور بر اغاجدر يايلر دوزرلر ومصنوع
اولان بايه شيوه ديرلر نوع المضمومة شترغاز
دده طباني جكي شودكن وسوده كن ايلغوت
اغاجي قره صطاري شونيز ديمكي شورميز
تراشي ونطقي بومعنايه شوهيره در بلمم نرده
يازمش الغين المعجمة المفتوحة غاز
طاغلمش وعورتلر يوزنه سوردكلري قزلجه در
غاز غاز طاد طغان در غباز بالضم
بويوندروق غنوز غنزا
غايتده اچي بر اوتور غزغز يابان طاوغي

اكسی دو عجمی زابلده [illegible] الفا رفاژ اسهنك
فوژ ایچی براد تور دیمشی شمسی فخری فراضیز
ایمكلمك فراموز سرحد سو باشیسی فرادیز
زنجف وبرواز فرغن دیك تاریلوب ارصو
جقان بر وصول فرناز نادان واصلسز فرواز
سقف اغاجلری وقشی اوی فریون بو یوان دیدكلری
بیلد فوز شطرنجك معروف التی در فغیاز شاكردانه
فژ مرواریجیل فزان یوقاری اصلی فرازدر مجازا
اوست معناسنده استعمال اولنور مجتمع
لردر دیجك برده عجم فرازنده دیرلر و یوقش وسویك
فریش ایرق اوتی المكسوره فلموز دوكوم جمعیتی كه
بغلر لو وكجكل دیمشی نیروز پیروز نوع المضمومة
قاز معروف وقلیه و برواز واوجق و برواله
قاریانه بالكسر قماد اوینایجی نوع المضمومة
قلاوز معروف قنوز معروف الكاف المفتوحة
كادسار ایشی دوزیجی وموافق كادیز و كوریز
معروف كاز صندی وجتالكه تركیده كز دیرلر و بیان
وطاغلر باشنده اولان ابن كه قیون قشلاری ویولجی
وكاربان قونار ودام مقابلهسنده صید وشكار قورقوب
دامه دشمك ایچون قودقلری اغاجدر كان بكسر
كاناز خرما صالقمینك دبی وصالقم چوبی ودامز
وكناز كناز بالكسر وكنز مثله كادتاز صفر سكردشلو
اسلوب حربی ومكاندن بلمیلرده استعمال
اولنور كبرز بوبوك ویوغون وسمز
كجیز كرجی كبوتر باز بر یردن بریره مكتوب
الوب كیدن كوكرجن وكوكرجن اوجوروجی
كرجفز یلوه قوشی وبایقوش جنسندن

برقوشی كرمخیز چابك دبره بنی كروز زای عجمیله دخی
عشرت وشادی كوادش وجنال واواق
ویای كزی وایلفون اغاجی واجول وقول وابرشیم
وصوالكه اخلاط اربعه نك بریدر واغزی
واعلاق كفتا ایز كفكه كفجلیز مثله وایت بالیفی
وجومجه كه اشی قوتار دلی دكرود كفشدوز
باشمقجی كفلیز كیجه كلاه باس وكف كمرساز
كمره وامثالنه طاقد قلری توقه دروقوشق دوزجی
وقودقوشاق كنیز قرنق در كوز قوز كونیز
اولجك وشنك كویو مثلو كهریز كاریز
وایو ماق نوع اولك المكسورة كران
رفتار كوبز قاچه در وسالار لشكر كرم كز
كرم پیله كشاورز چفتجی واكنجی كشنیز
معروف كنار وبالفتح بره خوشهٔ رطب
كیبز جام اغاجی كیكیز ابیض غان دكنی
تخمی وصوكرد مه سی وسمز اولی كیمتوز
كیز ایو كیجی وجنك ایدیجی نوع المضمومة كراز
ادیمك كراز دشتی ازیلوطوكوز وسف وسنانون
برهنزی اولماد وغندن اوتوری بهادرلری
كرازه تشبیه ایدرلر واكنجیلر مخصوص
برسلدر انكله یرپارلر بفلیوب اوكوزله
جكرلر وعورتلو طوغورركن جكدكلری
حرارت ونازله صالنمق معناسنه وجوبانك
قویون سوردوكی عصاسی ویرقازقلری
كلنكر قره حصاری قومش عورت دیمشی
واغزی دار برداق كربز غایتده ذیرك
ادم وقوتلو وطرار وصراع اولان شخصی

يانك كسرسنده دخي جايزكورمشلر كرعجمي كافله
بيوك چوماق وعمود و دمور چوماق كردنده
شادي وطرب وصجرامق وعشرت اضوي كريان
كريجنين لفظندن مصدر وصيغهٔ امر ووصف
تركيبي كيشين مثله كشتين عربي كافله
وشينك ضم وسكونيله كچينك اركجي كه
تكه ديرلر كمين سدكي يولي بول كنوز وقربكسر
داله اسكي قلعه مخفف كهندز وقندز
كندوز وكوالدوز چوالدوز كنيز بسيار
ضواد وكاهل كواز اوكنزره كودرن كشواد
اوغليدر كوز قوق دشي وضرط وقوز كوز
اكري كوز اوين بر داق اصاجق كوالبرز برمعروف
طاغدر حرف اللام لين بالكسر صور وصقير
نوع اوله المفتوحة ماز
چينري كه بشكنج افتد وميان هر دو شكنج رماز
خوانده وشكاف كه در ديوار وچوب افتد
وبر نوع مسهل دارو در مالين سلوك علق كبي
ماهين صغر قويروغي مراز كندير اورغا لي
مرز صور اقليم وبستان اولكلرنده ف
دكك قارقلرنده مستعملدر مولانا حليمي
صنور ديدكدن صكره ميوابي نقلندن الا
نوركي ايكي قارغك ارا بريني بوري براولا
ديمش صنور معناسيني ملاحظه ايتمشي اوج
بكنه عجم مرزبان ديرلر اول سرحدي بكلدوكي
ايچون وحمن ونشتكاه ورمين ساماني
وكوز فصلنده يتي اصمه وسوراخ واوتلاق
معناسنه دخي كلور ديمشلر

وبستان

وبستان اولكلرنده وتكلك قارقلرنده استعمال اولنور
شمس فخري هر مرز كه آن در كنف معدلت نشست بيو ست
ظفر رخت نهادست در آن مرز اما ميوابي نقلندن
وابانه شرحندن شويله اكلانوركه ايكي قارغك ارالسنده
اولان يوهري ييره ديه لر ديمش وجمن ونشتكاه وزمين
وساماني وكوزدن بتي اصمه وسوراخ واوتلاق
معناسنه فاضل محقق دقايق الحقايقده بويله تحقيق
اتمشلركه مرز صنور در فارسيده كه لسان عربيده
اكا تخوم ديرلر بو عبارت تركي دلده دخي شايعدر
صنور صنوره ديه جك يرده تخوم ديرلر هر زبان
جزو اولان مرزبو معنايي در سرحد بكلو يمنه كه
تركي دلده اوج بكلو ديرلر عجم مرزبان ديرلر بيت
جنو المكي كه باشد روز و شب • عول وانصافش در
انجا مرز بان غ منغز بالشواهي بيني دماغ معناسنه
وكمك ايچنده كي ايلك مخ معنالرنه وهر شي نك خلاصه
سنده استعمال اولنور وياغ معناسنده ده نقل اولنمش
كوكا مكركا ن برواز معنالرنه بيت بكوكم واست در بيشه
مركاز تا بسرت نه وزوجره باز وي موبز قوزق
اوزم الميم المكسورة غيا مغياز ث كرداته
بخ دو ميخ دوز كبكبر شلو مشلور قايسي وزرد الو
معناسنه ي ميز ارباب لغت قونق مهمان معنالرنه وصيغهٔ
امر دو ميزيدن لفظندن ايشه ديمك اولور يعني بول
ايله وبعضي تركيبلرده صفت دخي استعمال اولنور
ديمشلر فاضل محقق بويله تحقيق ايتمشلركه ميز قونقلق
اسم خاصي در نته كه بو بيتده واقعدر بيت مكارم ونعمت
بادميز بان كرم • بخوات جود تو صاحب دلان وشاهان
ميز • مهمان ايله بونك فرقي واردركه بو وضع خاص

ایله موضوعدر انوك اطلاقی وضع عام ترکیبی حسبیله درمیز
اسم جامد اولیجاق امر در مینز یو ندن که بو بیتلرده واقعدر
نظم هر کرا بخت یارمند بوده کو بشو مرده راز کوردا نکیزه
یابکردار بو برسر شیده جبیره کرد و بکوششی اندرمینز بوری
میویز قوری اوزم مویز معناسنه المیم المضمومه
زاغ مرغز بیابانی وکچی یوکی ومروز میری قوربنوه بو قبیله در
شنه مشکز بلغاری دیوکلری جوش قحقولو دری وسختیانه
دوشك وسختیان دن خالی نطع معناسنه وزه دو موزه
دوز ادکچی نوع اوله النون المفتوحه ناز
تنش غنج ودلال معناسنه بیت کر بوسم وچشم بی نشینی
نازت بکشم کر نازنینی اسم مصدردر وناز یوندن صیغه
امر ووصف ترکیبدر ونعت وخوشلق ع بنازای کرونا در
دلنوازم اسانا ساز مخالف معناسنه بتی نبتیز غایتده
ادمی سوری وکسکن سنه قلیج ونیزه وبچاق وغیری اولسون
جی نجیز جیمله کیمن معناسنه نجی نجیز قره حصاری ببجیدن
معناسنه نقل ایلمشی خی نخیز بوصویری درکمینکاه معناسنه
وبوصوکمین معناسنه شمس فخری سپهر درره ایمدای
اوکشده کماه زمانه درره بدخواه اوکشاده تحیز تر
نه از لفظنده تخفیف اولنمشدر بیت ازپی رسم بود
دربانش ترپی منع بود در بالی غ نغز هرسنه نك
ایوسنه وخیارنه دیرلر بیت بوشی نغز رامشکری جنك
زن یکی نیمه مرد و دکر نیمه زن نفیتی وجانك معناسنه
دکلور دیمش فت اندانفت انداز طوب ایتجی
ونفت اتیجی ماغاز معروف عبارتدرکه اهل اسلامه
بش وقتده فرض اولمشدر بعد الوحی یدی ییلدن صکره
وزکوة بعد الهجرة بوجق ییلدن صکره وصوم بعد الزکوة
ایکی ییلدن صکره فرض اولوب وحج بعد الهجرة طقوزنجی ییلنده

واقع اولمشدر

شكوه شكوه

تحییر نا تحییر نا بییر

مطلب نماز وصوم وزکوه وحج

واقع اولمشدر نجی نجیز طولشمق نیح معناسنه شمس فخری
جنان زمعد لشی کار مملکت شورا ست کرشو زلف تبان
باز وصمت نجیزه نهیتی هادن صکره میم ایله دخی لغت در
دیمش نوروز نوروز نیر اعظم یعنی کنشی نقطه اعتدال
ربیعی یه یعنی بوج حمله اولنجه وکی کونه دیرلر ملوك
عجم اول کونده عیش ایدرلر وتاریخ مصر صاحبی الشیخ
تقی الدین المقریزی روح الله روحه نوروزك سبب
تسمیه ووضعنده بویله بیان ایلرکه صاحب القصص والاخبار
وهب ابن منبه روایت ایدرکه وقتاکه نمرود من دود
خلیل جلیل حضرت ابراهیم علیه الصلوة والسلام اتشه
اتدی اول زمانده عالمده عظیم آوازه لر ظاهر اولوب
اول کون واول کیجه جمیع اتشلرك حرارتی منطفی اولوب
اهل دنیادن براحد ناردن انتفاع اتمدی بو سببدن
خلق عالم اول کون وکیجه یه عظیم اعتبار ایدوب هر
اول کون وکیجه کلدکده اتشلر یاقوب صباحه دك یاتمیوب
اول کونه نیروز الیزوز دیدیلر لسان سوریانیده بیرام
دیمك اولور ابن عباسدن رضی الله عنهما نوروزده
عید اتدکلرینك سببندن سؤال اولندقده نیورمشلرکه
ییلك اخری تمام اولوب اول سنه دخول ایدیجك
پادشاهلر وزرا وندما وبیکلر بکلر وبیکلرینه خلعتلر
ویروب واحسان وعطالر ایدوب وسایر خلق عالم
اصحاب واحبابنه انواع تحف وهدایا کوندروب اعجام
طایفه سی سنت اتخاذ اتدیلر وحافظ ابو القاسم
علی بن عساکر تاریخ دمشقده ابن عباسدن رضی الله
عنهما روایت ایدرکه وقتاکه فرعون بی عون قومنه
ان هذا الساحر علیم دیدی انلر دخی دیدیلرکه سنده
سحره جمع ایله فرعون حضرت موسی علیه الصلوة والسلام

نوروز نیروز

خبار

ب

یا موسی اجعل بیننا وبینك موعدا لا نخلفه نحن ولا انت
الآیة اول کون کی وهم اودن وسحره جمع اولوب دیدی حضرت
موسی علیه السلام موعدکم یوم الزینة دیدی اتفاقا اول یوم
اول سنه وبت کونی ایدی که یوم نوروز ایدی بر روایتده
سحره فرعون دیدیلر که موسی ایله بر کونه وعده ایله فرعون ایتدی
اول یوم زینه یه وعده ایلدی که عید اکبر کوزدر واول کونه سبت
ایدی که خلق عالم جمع اولدی بعضلر دیدیلر که نوروز
فرسی ایلرندن آذارك اون دوردی وقبطیده برمهات
آیی ایدی بعضلر ملوك فرسدن جمشید احداث ایلدی
دیدیلر وقتا که اقالیم سبعه یه مالك اولدی وکندویه اصلا
خصم قالمادی اول کونی بیرام ایدوب نوروز دییوب
آد قودی یعنی یکی کون دیمك مراد ایدندی میر علی شیر
نوایی تواریخ ملوك نام رساله سنده بویله نقل ایلرکه اولا
نوروز شهرت ویرن عجم سلاطیندن جمشید ایدی مدت
سلطنتی یدی یوز ییله یتشیجك اصطخرده بر عظیم بنا
بنا ایلدی که شمدی یکجالده یعنی تاریخ هجرتك طقوز یوزنده
هنوز اثری ورسم ونشانه سی واردر که ادمی زاده انوك
کبی بنا یاپمق محال کوزینور کشی کورمینجه اینانمز وبعض
تواریخده ایکی جهل مناره دیو ذکر ایدرلر جون بو عمارتی
تمام ایتدی عالم سلاطینی وجهانك اکابر واشرافنی انده
جمع ایدوب ضیافت ایتدی واول زمانده کنشی نقطه
اعتدال ربیعی یه تحویل اول بناده قرق قویش ارتفاعی
التوندن بو تخت اوزرینه اوتوروب عدالت صیت وصوتنی
عالمه منتشر ایلدی واول کونك ادینی نوروز قودی
وبعضلر حضرت سلیمان علیه خاتمی رجوع ایتدوکی
کونه نوروز دیدی دیدیلر بعضلر حضرت
ایوب علیه السلام شفا بولدوغی کونکی حق تعالی

قران

قران عظیمنده بیورر ارکض برجلك هذا مغتسل بارد وشراب
اول کونی عید ایدوب اولاری صو لامق سنت اتدیلر بعضلر
دیرلر که شاهده بنی اسرائیلدن بر سبط طاعون کلوب
اول قوم عراقه کتدیلر ملك عجم خبرلرن ایشدیجك انلرکه
جملسن بر حصاره ایچنه قویدی اول قوم درت بیلك
نفر کمسنه ایدی جمله سی انده هلاك اولدیلر اول زماننده
اولان انبیادن برینه وحی نازل اولوب فلان
سبط ایله که اول حصارده هلاك اولمشلردیدی
انلرك ایله فلان شهرك قومی اوزرینه وار حرب
ایله دیو امر اولنجاق یارب نیجه حرب ایده یم اول
قوم هلاك اولمشلردر دیجك بن انلری احیا
ایدرین دیو وحی کلوب بر کیجه اول خطیره اوزرینه یاغمر
یاغوب اول هلاك اولان قوم بقدرة الله کیرو حیوة
بولدیلر مذکور قومك حقنده در که حق جل وعلا قران
عظیمنده بیورر الم تر الی الذین خرجوا من دیارهم
وهم الوف حذر الموت فقال لهم الله موتوا ثم احیاهم
بو خبر ملك فارسه وارنجاق او کونی مبارك طوتوب
دیو امر ایدوب خلق بر بیرینك اوزرینه صولر صاچوب
شادیلقلر ایدوب اول کون یوم نوروز اولوب
الی الیوم عادت اولدی روز نوروزده صو صاچمغك
سببی مامون خلیفه دن سؤال ایدیجك بو وجهله
جواب ویردی که الله تعالی قران عظیمنده بیورر
الم تر الی الذین خرجوا من دیارهم وهم الوف
حذر الموت فقال لهم الله موتوا ثم احیاهم
بنی اسرائیلدن بر قوم طاعوندن قاچوب بعضلر جهاددن
امر اولندقده قتلدن خوف ایدوب دیارلرندن
قاچوب کتدیلر حق تعالی اول قومك جمله سنی هلاك

ایدوب بونی بیلدردی که موتدن برزنده نجات بولماز
بعده انبیادن حزقیل علیه السلام واسطسیله احیا ایلدی
اول کونی عید ایدوب بر بوینک اوزرینه صولر صاچوب
شادلقلر ایتدیلر واول کون کلنجک صولر صاچمقی
عادت ایتدیلر الی یومنا هذا عادت قالدی وبعض
معتبر تواریخده بو وجهله مسطور ومذکوردر که وقتا که
جمشیدک سلطنتی یدی یوز ییله یتشدی جمیع عمرنده باشی
ودیشی وسایر اعضاسندن بری هیچ اغریمامغین
مفرط جاه وغروری ودولت وتکبری دماغنه قلوب
خیال صالوب کندو صورتنی بتلر دوزدوروب
اقالیمه پراکنده ایدوب اکا سجده ایتمکه امر ایلدی
سجده ایتمیانی آتشه براقدی اوچیوز ییل مقداری
بو امر مستولی ومستمر اولوب خلق عالمی بت پرست ایلدی
لاجرم مقتضای حکمت الهی اول ایدی که اکا جزا ایلیه
شداد عاده تقدیر اولدی قرنداشی اولدی اوغلی
ضحاک علوانی بر عسکر عظیم ایله اوزرینه کوندروب
مقابله ومقاتله ایدنجه صنوب تاج وتختندن ایریلوب
ایکی یوز ییلدن زیاده تنها وپیاده اوچ کون بریرده
قرار ایده میوب دیرلر که ربع مسکونی ایکی کره دور ایلدی
عاقبت ولایت چینده طوتلوب جسمنی بچقی ایله
پاره ایلدیلر وعلی بن حمزه اصفهانی کتاب اعیاد الفرسده
بویله نقل ایدر که نوروزی اول وضع ایدوب جمشیددر
ملوک فرسه اولک که پیشدادیلردر امر تجدید عدل اولری
زیاده لکندن پیشداد لقب قومشلردر معنای نوروز
یوم جدیددر ونوروز اهل فرسی یاننده یوم اعتدال ربیعی
اهل هندک نوروزی عقربک اونی اوجنده درکه اعتدال
هوا اول ولایتده اول زمانده اولورنته که ایام فریدونده

مهرجان ایدی وقتا که ضحاک علوانی که بعضلر آدی
بیوراسب دردیدیلر قتل ایدوکی کونی که اول کون کندو
فراغ خطی ایله تخت سلطنته جلوس ایتدی عید ایدوب اول
کونه مهرجان دیو آد قودی واو کون نوروزدن ایکی
بیک یکرمی آلتی ییل صکره ایدی ابن وصیف شاه ملوک
قبطدن منقاوشی ذکر ایدوب دیر که مصرده نوروزی اول
اول وضع ایلدی کواکبه اکرام ایدی کون متصل بیوب
ایچوب عید ایدرلردی عالم العلامه والحبر الفهامه
اوحد الحکما المفسرین افضل الفضلا والمتوحدین امام
ربانی ابو القاسم حسین ابن محمد روح الله روحه کم راغب
اصفهانی دیمکله مشهوردر محاضرات الادبا صیقل الفهم
نام کتابنده نوروز ایله مهرجان بیاننده بویله دیر که جمشید
بعضلر طهورتک قرداشیدر بعضلر قرنداشی اوغلیدر
دیدیلر چون سلطنت تختنه اوتوردی جهانه ملکینه عدل
وداد ایله زیب وزینت ویردی ایران شهر اقلیمی نک
تحتی که ارض بابلدر تعمیر ایدوب وتمامت ربع مسکونه
حاکم ومالک اولدقده عالمک سلاطین واشرافنی
جمع ایدوب ضیافت ایتدی اول کون کنش حمل برجنه
تحویل ایتمشدی اول کونک ادنی نوروز قودی وهر
ییل او کون کلدکده بیرام ایلمکی عادت ایتدی ومدت
سلطنتی بیک آلتی ییل یتشدی طبریده انوک قتلی بیوراسبه
منسوبدر غیری تواریخده یوقدر بعده یرینه بیوراسب
پادشاه اولدی فردوسی نظم
یکی مرد بورانداران روز کار • ز دشت سواران نیزه گذار
گرانمایه هم شاه وهم نیک مرد • بتازی ودهشتی برترین پایه بود
مر او را ز دو شید بی جای پای • ز رتبی بک هزار آمو ندی بجای
بسر بدمر بی پاک دین را یکی • که از مهر بهرش بشو دانکی

جهان جوی را نام ضحاک بود دلیر و سبکسار و ناپاک بود
همه بیوارسش همی خواند نیز چنین نام بر پهلوی راند نیز
کجا بیور از پهلوانی شمار بود در زبان دری ده هزار
ز اسبان تازی بزرین ستام ور ابود بیور که بردند نام
فریدون که بعضلر جمشیده بنیره سیدر بعضلر ابتین اوغلیدر که
طهمورث نسلندندر دیولر ضحاک اوزرینه هجوم ایدوب
مغرب ولایتنده طتوب دماوند طاغنده بر قویی ایچنده
حبس ایتدی اول کون مهرماه اییلك نصفی ایدی ادینی
مهرجان قیوب اول کونه تعظیم سنت اولدی نوروز مهر
جاندن ایکی بیك التی بیل مقدم ایدی و بعضلر نوروز
کیومرث بن هبة الله بن حضرت ادمك علیه السلام طوغدوغی
کوندر دیدیلر زیرا کیومرث طوغدوغی کون دیوارلردن یشل
چمن ظاهر اولوب جمیع اغاجلر و قتسز بیتشی و بر دیلر
کیومرث کرامتنه و کیومرث حی ناطق دیمکدر بعضلر نوروز
حق جل و علا ظلمتی نور ایله فرق و یری و کوکی برادوب
دنیایی تکوین ایدوب فلکه دوران امر ایلدیکی کوندر
دیدیلر اما صوصا چوق زمان اولایلوب بر قوم غایتده
قحطلق مستولی اولوب موت مدیدیه یاغمور یاغماغین
اوت بتمایوب جمیع دواب و مواشیلری و خلقك
اکثری جوعدن هلاك اولوب بعده حق تعالی وافر
یاغمور یاغدوروب اول قوم غایت فرحلرندن بر برینك
اوزرینه صولر صاچدیلر بعده اول کون کلدکده بیرام
ایدوب صو صاچمغی عادت ایدوب الی اخر الدهر مجوسیلره
سنت اولدی بعضلر نوروز اول کوندر که زو بن
طهماسب که منوچهرك بنیره سیدر مهودده ایکی کوللری
حضرت عیسی علیه السلامدن چوق زمان اول ایدی
سببی بو ایدی که اول اقلیمه غایتده قحطلق مستولی اولوب

شویله که

بو قولدن کیومرث حضرت شیث علیه السلام اوغلی اولور

بعضلر زاب بن طهماسب یازرلر

شویله که زوك باباسی اول قحطده هلاك اولوب زاب مهودده
ایدی سوزه کلوب اول رحیم و کریمدن یاغمور طلب ایلدی
عند الله دعاسی قبول اولوب یاغمور یاغیجاق اعجام اول
کونه تعظیم ایدوب بیرام اتماکی عادت اتدیلر اون ایکی
برجلرك اسامیسی و اعدادی و سایر اموری بیاننده در
معلوم اوله که زمان اولده فضلا و علما حکما سکزنجی فلکی
که جمله سیاره و ثابت انوکله حرکت ایدرلر اون ایکی بخشی
ایلدیلر و هر برجی اوتوزه قسمت ایلدیلر و هر بربینه درجه
دیدیلر و هر درجه یی التمشه قسمت ایدوب و هر بربینه دقیقه
دیدیلر عدد درجات یکرمی طقوزدن زیاده اولمان
زیرا اوتوز اولیجاق بر برج اولوردی و دقیقه دخی الکی طقوزدن
ارتوق اولمازا التمش اولیجاق بر درجه اولور اول اون ایکی
برجك هر بربینه ایچنده کی ثوابت بیلدزلردن باغلادغی
صورت حسبنه نظر بر سبیل تشبیه آد ویردیلر حمل برجنده صورت
حملیه احساس ایدوب حمل دیدیلر ثور برجنده صورت
ثوریه احساس ایدوب ثور دیدیلر باقیسنه دخی بو وجهله
اعتبار ایدوب اد ویردیلر بعده سکزنجی فلکك حرکت
خاصه سنه مطلع اولدیلر برجلری طقوزنجی فلکده اعتبار
اتدیلر پس بو اعتبار ایله حمل صورت حملیه یی مشتمل قسمك
آدی اولماز بلکه انوك اوزرنده و سمتنده و طوشنده واقع
اولانك آدی اولور و اول اول ایکی برجك اسامیسی
بو قطعه ده علی الترتیب مذکوردر قطعه برج ها دیدم که
از مشرق بر آورند بر سر جمله در تسبیح و در تقدیس حی لایموت
چون حمل چون ثور چون جوزا و سرطان و اسد سنبله
میزان و عقرب قوس و جدی و دلو و حوت خانهای
کواکب سیاره نظم ارباب البیوت
بس مرین جمله را که بردم نام ز اختران صاحبان شناس مرام

مدخل منظوم ابو معشر بلخی دندر

حمل

اولین از بروج تا هشتم • نام آن بره و آن دکر کزدم • عقرب
هود و مریخ راسنبله لذ بیوت • همچو برجیس را کمان با حوت
تیر را خانه خوشه وجوزا • مر زحل راست جدی و دلو عطا •
زهره را خانه ثور با میزان • شمس را شیر و ماه را سرطان •
ذکر اولنان اون ایکی برج مذکوردی یلدیزلرک خانه •
لریدر که بونلرده بو بینه سیر ایدرلر کیمیسی تیز کیمیسی ایج کنتک
سیری اکرچه هر کون مقدارده برابردر تفاوتی یوقدر
اما کنتی اوج وحضیضه نظر متفاوت قطع ایدرکیمنده اد توق
طوردیکیمنده اکسک ننه که فضلادن بری اشبو بابده بو قطعه
نظم ایلمشدر قطعه ضور بحو زا بیب دو وسی و یکبست
حمل و ثور و شیر سرطان بایسی و پنجی سنبله • دلو و میزان و حوت و عقرب
بیه بیست و نه قوس و جدی بی کم و بیشی • بری دخی
بو وجهله نظم ایتمشدر که مشهور در بیت لا و لا لب لا و لا
لا شتی مه است لل کط وکط لل مشهور کوته است •

سبعه سیاره نلك اسامیسی و بعض اموری بیاننده در
معلوم اوله که یدی یلدوزلر که هر بریسی بر فلکده ثبت و مرکوز
اولمشدر اول فلکك حرکتیله مغربدن مشرقه حرکت ایدر هر
بری حرکت حاصله بو سببدن سبعهٔ سیاره دیرلر فلك اعظم که
فلك الطلس و فلك الافلاك دخی دیرلر مجموعنی قبلمشدر
تسرایله غیری فلکلك عکسی مشرقدن مغربه حرکت ایتدرر مجسطی
صاحبی بطلمیوس افلاکی طبقوز زعم ایدوب اولی ارضه
قریبدر و سایرندن اصغردر که فلك قمردر بعده فلك
عطارد بعده زهره بعده شمس بعده مریخ بعده مشتری
بعده زحلدر سکزنجی فلك بروجدر که کواکب ثابته
اندهدر بری بونلرن اکبردر طقوزنجیسی فلك اعظمدر
که جمیع افلاك اوزرینه حاکمدر اکا فلك اثیر دیرلر زیرا
اول غیریسنه تاثیر ایدوب غیریسی اکا تاثیر ایلمزلر برکون

دبرکیجه

و برکیجه قسرایله افلاکی دور ایدر ابو حیان توحیدی حکایت
ایلمز ابی بکیر بطلمیوسه منها الفقود قال ابی بکیر دون فلك
القمر فلکان بهما سبب المد و الجزر و ینقطعان الفلك
کل یوم ولیلة مرتین وهذا من الرایه التی انفرد بها
ولم اجد احدا یوافقه علیها والصناعة بهو ها نی
ولا اعرف ای برهان قام له علی هذه الدعوی
انتهی وسبعه سیاره نك عربی و فارسی اسامیسی
بو بیتلرده علی الترتیب نظم اولنمشدر قطعه •
نام سیاره کان شنو عربی که ترتیب کفتم از اسفل
قمر ست و عطارد و زهره • شمس و مریخ و مشتری و زحل
زحل شری مریخه من شمسه • فتزاهرت لعطارد و الاقما ر
نار سبجه نام لری بیت •
مه و تیر و ناهید و هم افتاب جو بهرام و برجیس و کیوان بود
ارقام بروج نظم •
مرد دانا دل ستاره شناس • جون مرین علم را نهاد اساس
رقم برجها که • اعداد • از حساب جمل کرفت • و نهاد
از حمل صفر الف ز ثور نشاد • با ز جوزا و جیم از سرطان
جون اسد دال کرد و سنبله با • وا و میزان نهاد و عقرب زا
قوس حا طا نشان جدی نهاد • دلو را یا یا الف بماهی داد
طبایع بروج سبعهٔ سیاره بنظم
آتشی آمد حمل انکه اسد پس برج قوس • باز ثور سنبله با جدی
خاکی طبع و قوت • برج منسوب هوا جوزا و میزان
است و دلو • اب را سرطان • و عقرب قسمت افتاد است
وحوت تذکیر و تانیث بروج بنظم •
بشناس از بروج ماده و نر • تا در احکام باشدن رهبر
نر حمل دان و ثور ماده شناس • همچنین تا بحوت کیر قیاس
بروج منقلب و ثابت و ذو جسدین نظم •

بر فلك برج منقلب چار ست   اندرين باب حكم بسيار ست
حمل است اول ودگر سرطان   باز ميزان وجدي نيك بدان
ثابت آمد بو وصف چار دگر   عقرب ودلو وثور وشير شمر
قوس وجوزا وخوشه وماهي   وصف ايشان اگر زمن خواهي
كويم اين علم هست بر من عين   كه بود اين چهار ذو جسدين
بروج مشرقي ومغربي وشمالي وجنوبي در در نظم
مشرقي امراز بروج بدان   بره وباز شير وباز كمان
وآن كه شان خلق مغربي خوانند   برج جوزا ودلو وميزانند
سرطانست وماهي وعقرب   آنكه دارند از شمال نسب
ثور با سنبلا است وجدي بهم   كه بر آرند از جنوب علم
وسبعه سياره نك عربي وفارسي اسامي افتاب جو
بهرام وبرجيس وكيوان بود بدنجي فلكده زحل
فارسيده كيوان ديرلر هر دوري اوتوز بيلده تمام ايلر
بركون بركيجه ده ايكي بوجق دقيقه وهر برجي ايكي بوجق
بيلده قطع ايلر بركوسهر اون ايكي بوجق آيده دورت
بوجق آي راجع اولور آلتنجي فلكده مشتري
در لسان عجميده برجيس واورمزد وهرموز وزاوش
ديرلر غيري اسامي اورمزد لفظنده مسطوردر اون
ايكي بيلده بر دوري تمام ايلر هر برجي بر بيلده قطع
ايدر وهر اون اوچ آيده دورت آي راجع اولور
بشنجي فلكده مريخ در فارسيجه بهرام ديرلر بر بيل
واون بر بوجق آيده بر دوري تمام ايلر وهر برجي
چون مستقيم وسبك رو اولا بر بوجق آيده قطع
ايلر هر ايكي ميل وبر بوجق آيده ايكي بوجق آي
راجع اولور دوردنجي فلكده شمس در فارسيده
ادي خورشيد وشيد وخور در اون ايكي برجي اوچ
يوز آلتمش بش كون وتقريبا ربع يومده قطع ايلر

مطلب ادوار سبعهٔ سياره وثابته

واما المريخ بقطع الفلك في سنتين ونصف ويقيم في كل برج خمس واربعين يوما واذا ترددت في بعضها اتمام سبعة اشهر من درج الدرر

اوچنجي

اوچنجي فلكده زهره در فارسيده آدي ناهيد در دوري
بر بيلده تمام ايلر هر برجي چون مستقيم وسبك رو اولا يكرمي
يدي كونده قطع ايلر وبر بيل ويدي بوجق آيده بر بوجق
آي راجع اولور ايكنجي فلكده عطارد در لسان فارسيده
تير ديرلر اون ايكي برجي بر بيلده دور ايلر هر بر برجي چون
مستقيم وسبك رو اولا اون آلتي كونده قطع ايدر وهر
يوز اون آلتي كونده يكرمي ايكي كون راجع اولور اولكي
فلكده قمر در فارسيده ادي ماه در تركيده آي ديرلر
دوري يكرمي يدي كيجه وكوندز وثلث ده تمام ايلر وهر
برجي ايكي كوندن زياده واوچ كوندن اكسكده قطع
ايلر وكواكب ثابته بر دوري يكرمي درت بيك بيلده
تمام ايلر هر برجي ايكي بيك بيلده قطع ايلر ومذكور سبعه
سياره دن شمس وقمره نيرين ديرلر كنشه نير اعظم قمره نير
اصغر ديرلر باقي بشنه خمسهٔ متحيره ديرلر اول جهتدن كه
انلرده گاه استقامت اولور بعده وقوف بعده رجوع گيرو استقامت
اولور اما نيرين ده استقامتدن غيري اولماز وزحل
ومشتري علويين ديرلر وعطارد وزهريه سفليين
ديرلر قمري ومريخي دخي داخل ايدرلر وزحل ومريخه
نحسين ديرلر زحله نحس اكبر مريخه نحس اصغر ديرلر ومشتري
وزهريه سعدين ديرلر مشتري يه سعد اكبر وزهريه
سعد اصغر ديرلر عطارده ممتزج ديرلر سعد ايله سعد
نحس ايله نحس اولور وافتابك بر مداري وارد كه برجلر
اورتاسندن كچر اكا منطقة البروج ديرلر وآيك دخي
بر مداري وارد ايكيسي بر موضعده بري برينه مقابل
اولوب تقاطع ايلرلر اول ايكي نقطه تقاطعه جوزهرين
وعقدتين ديرلر مراد ماهدن بو نيمه سي جانب شمالده
اولور وبر نيمه سي جانب جنوبده اولور اول عقده كه

واما الزهرة فانها تقيم في كل برج اربع وعشرين يوما فاذا ترددت في بعضها اقامت اربعة اشهر من درج الدرر

واما العطارد فانه يقيم في كل برج اثني عشر يوما فاذا ترددت في بعضها اقامت ثلاثة اشهر من الدرر

واما القمر فانها يقطع الفلك في ثمانية وعشرين يوما ... ويقيم في كل برج يومين ونصف ... من درج الدرر

ماه اذن کچدکده شمالی اولا اکاراس دیرلر و اول
عقده که جنوبی اولا اکا ذنب دیرلر و راس وذنبک سیری
معکوسدر کواکب راجع کبی دوری اون طقوز بیلده اون
بر بیلده تمام ایلرلر بر بردجی اون طقوز ایده و بر درجه
اون طقوزکونده قطع ایلرلر زحل پیران دهقانلرک واولو
خاندان قدیم صاحبلرینک وسپاهیلرک یلدزیدر
و مشتری قضاة واشراف وارباب مناصب کرام یلدزیدر
و مریخ سپاهان وترکان وزردان وجلادان یلدزیدر
و شمس پادشاهلر داولور واهل امر نهی یلدزیدر
و زهره عورتلر وخادملر واهل عشرت واهل طرب
یلدزیدر و عطارد یازیجیلر وارباب دیوان واهل
فطانت وعالملر یلدزیدر و قمر رسوللر ومسافرلر
و بکلر و پیاده رولر یلدزیدر الارض سبعة اقالیم
منسوبة علی عدد الکواکب السبعة فالاول منها منسوب
الی زحل وهو بلاد الهند متعلق بلون السواد والثانی
الی المشتری وهو بلاد الصین متعلق بلون الارزق
والثالث الی المریخ وهو بلاد الترک متعلق بلون
الاحمر والرابع الی الشمس وهو بلاد الخراسان متعلق
بلون الاصفر والخامس الی الزهرة وهو بلاد ماوراء
النهر متعلق بلون الابیض والسادس الی عطارد
وهو بلاد الروم ممتزج بالالوان والسابع الی القمر
وهو بلاد البلخ متعلق بلون الاخضر صداقة الکواکب
السیارة وعداوتها علی مذهب اهل الهند زحله عطارد
وزهره صدیقدر مشتری ومریخ متوسطدر شمس وقمر
عدودر مشتری یه شمس وقمر ومریخ صدیقدر زحل
متوسطدر زهره وعطارد عدودر عطارد
دمتوسط زحل و زهره

مریخه مشتری وشمس
صدیقدر

عدودر

عدودر شمس قمر ومشتری ومریخ صدیقدر عطارد متوسط
زحل و زهره عدودر زهره یه زحل وعطارد صدیقدر
مشتری متوسطدر مریخ وقمر وشمس عدودر عطارده
شمس وزهره صدیقدر مشتری وزحل متوسطدر
قمر عدودر قمره شمس صدیقدر عدوسی یوقدر

عدد کواکب سیاره وثابته نظم

حکما بیشی ازین بحکم رصد اختران را گرفته اند عدد
بانه وبیست آمدند وهزار هفت ازیشان کواکب سیاره
فاثبتانست نام دیگرها که ازیشان کنند بیگرها

خانهای کواکب سیاره نظم

حمل وعقرب است یا بهرام قوس وحوت است مشتری رارام
ثور ومیزان چو خانه زهره است مر زحل راست
جدی ودلو مقام تیر جوزا وخوشه مه سنبله سرطان
خانه آفتاب شیر اسد مرام

اوج کواکب سیاره

نظم هست اوج زحل ببرج کمان اوج برجیس را
به سنبله دان باز مریخ را ببرج اسد اوج باشد
اگر شوی برصد اوج ناهید برج تیر افتاد ماه زین
مر دوی نصیب افتاد اوج خورشید زهره بود رام
هست برجی که گشت جوازنام اوج را هفتمین حضیض
شمار هفتمین شرف هبوط انگار حضیض کواکب
سیاره نظم اوج چون گشت مر ترا معلوم در برابر
بود حضیض نجوم چون حضیض زحل بجوزادر وان
برجیس را بحوت نگر جای مریخ چونکه دلو آمد
در حضیض است وپس بیناد آمد شمس را چون حضیض
برج کمان زهره در وی بکین هست میان چون
حضیض عطارد ست به ثور زین سبب بی بود بسرطان
ضور اوج وحضیض شمس وقمر و بش ستاره متحیره هم

ایکی

هرایکی بیلده بو برجدن بر برجه واردلر هر التمش الیت
سال شمسیه بر درجه قطع ایدرلر **وحضیضلری اوجلری**
مقابلیدر الاعطارده که انولک ایکی حضیضی واردر
ایکی تثلیثده اما قمرک اوجی وقت اجتماعده و استقبالده
اولور وحضیضی تربیع افتاب وقتنده اولور

هبوط کواکب سیاره نظم

جون هبوط زحل برج حمل • وآن برجیسی برج جدی محل
برج مریخ جون بود سرطان • انوران مرورا تو هابط راه
بازمیزان هبوط خرشید ست • هابط برج خوشه ناهید ست
برج ماهی هبوط تیر آمد • عقرب آن مه منیر آمد
راس هابط بود جو شد بکمان • مر ذنب را هبوط جوزادان

دیمشلردرکه **هبوط** افتابله **هبوط** ماه مابینده **طریقه**
محترقه میزانک اون طقوزنجی درجه سنده اولنده تا
عقربک درد نجی درجه سنک اولنه دک اولور و هر
کوکبک هبوطی شرفنک مقابلنده اولور همان اول
درجه ده حال هبوطی حال شرفی کبی اولور **ارقام کواکب**

سبعه نظم

احونین نام حرف هراختر • بدلشی نکارد در دفتر
همچو از سین شمس وراز قمر • برهمین کن قیاس پنج دکر

شرف کواکب سیاره نظم

شرف افتاب دان بحمل • نور رامه شرف شناس محل
مر زحل شرف بود میزان • شرف مشتریست درسرطان
یابوار جدی هم شرف بهرام • همچو از حوت زهره خوش نام
تیررا سنبله است بیتی شرف • همچنین آمد این بمار سلف
شرف راس خانه تیرست جوزا یعنی • ذنب اندر کمان شرف کیرست
معلوم اوله که هر کوکبک شرفی مذکور برجلرده دراکتره
یازیلان ارقام درجه یه اشارتدرکه اول درجه یه وارد قده

قوتي

چون شرف گشت مرترا
معلوم در برابر بود
هبوط نجوم

مکرر
شیلوردرکه هبوط افتابله هبوط ماه مابینده
طریقه محترقه میزانک اون طقوزنجی درجه سنک
اولنده تا عقربک درد نجی درجه سنک
اولنه دک اولور و هر کوکبک هبوطی
شرفنک مقابلنده اولور همان اول
درجه ده حال هبوطی حال شرفی
کبی اولور
منه

قوتی زیاده اولور اندن کچدکده نقصان بولور

درجات شرف کواکب نظم

شرف شمس نوازده درج است • یاد کیران که مایه فرح است
شرف زهره هفت کیر دوبیست • از درج انکه در حساب قویست
شرف تیر نیز پنج و ده است • سه درج از شرف نصیب مه است
درجات ستاره کیوان • در شرف کمتر از سه هفت مدان
وآن برجیسی پازده است و چار • وان بهرام هشت وبیست شمار
سه درج راسی رابود زشرف • مر ذنب راهمین رسد به تحف

سبعه سیاره نک طبایعی وذکور واناثی ولیل ونهاره منسوب اولانی نظم

زحل انکو بر شمینی سم پست • روزی ونحس وخشک و نر است
مشتری راکز وست فیروزی • سعد و نردان وکرم وتر وروزی
باز مریخ نحس ونر و شبی • کرم وخشک ا ز طبیعتش طلبی
شمس هم کرم وخشک و نر و روزی • نحس در اجتماع وسعد نظر
سعد و ماده است و سرد و تر زهره • تیر سازنده با نحس و شبهره
وانکه ناهش زاختران قمرست • سعد وماده شبی وسرد وترست

نظرات کواکب بایکدیکر نظم

نظر اختران بکن معلوم • تا بدانی تمام علم نجوم
جون دو کوکب بود برجی در • یک درج بیش نی ز یکدیکر
دانکه مهر دور اقران باشد • وین جنین حال بیکمان باشد
ور یکی از دیکر بیرج سیم • باشد ادنی بیرج یازدهم
دانکه تسدیس باشد او بیقین • شرح تربیع بشنو از بی این
جارم است ودهم نظر کا هشی • همه رنج وغمست هر اهشی
ور بپنجم ویا نهم نکرند • دانکه تثلیث ودوستی اثرند
هفتمین خانه را مقابله دان • اثرش کینه ومجادله دان
هر کوکبک مقابله خانه سی وبالیدر • نیرینک خانه لری
وبال زحل در • وزحلک خانه لری وبالی • نیرین در

یست
است
یعنی پانزده است
شمار
ستاره است

یعنی اوراطبیعتش طبیعت [illegible]
یاری کوکب [illegible] [illegible]
ثانیت [illegible]
منه

ومشترینك خانه لري وبال عطارددر • وعطاردك
خانه لري وبال مشتریدر • ومریخك خانه لري • وبال
زهره در • وزهره نك خانه لري وبال مریخ در • وراس
وذنبك خانه لري نه وبال لري واردر • نته كه وبال

كواكب سياره نظم

خانه ده كوكب از بروج بكیر • برشمار وبه بین بتو رضیر
خانه هفتمین وبال شناس • جمله معلوم كردرت بقیاس

خداوندان نهار نظم

روز یكشنبه است نسبت خور • دان كه دوشنبه است روز قمر
روز سه شنبه ست ان بهرام است • انكه مریخ مرورانام است
چارشنبه كرفت كوكب تیر • سعد را پنجشنبه آمد تیر
زهره را دلو جمعه وبزحل • داد شنبه خدای عز وجل

خداوندان شب نظم

شب یكشنبه آن تیر آمد • زین سبب فرخیش تیر آمد
شب دوشنبه آن برجیس ست • اندرین فوبهاجه تلبیس ست
شب سه شنبه ان زهره شناس • چارشنبه شب زحل بقیاس
شب پنجشنبه ان نصیب خورست • شب ادینه صاحبش قمرست

ارباب ساعت نظم

ساعت اولین ز روز وز شب • دانكه باشد آزان آن
كوكب • كان شب و روز را بدان نسبت • كرده باشد
حكیم از حكمت • وآن دكر كوكبي كز وست فرو • دو بین
ساعتست ساعت او • مرسوم را همین شناس اساس
بی عیب كن بجمله هفت قیاس •

فرح وترح كواكب سبعه نظم

فرح تیر برج طالع دان • وین زنا تیر صنع صانع دان
فرح ماه ثالث از طالع • وان خورشید نلیست جز تاسع
زهره در پنجمین بود بدرام • همچو در خانه ششم بهرام

شاد

شاد در یازده ست سعد اظل • دردهء ودو فرح دسد
بزحل • چون فرح كشت مرترا معلوم • در برابر برج شود
مفهوم • احتراق كواكب نظم •
هرستاره كه اوفتد باخور • در یكي برج درج همبر • خلق
را جمله اتفاق بود • كان ستاره در احتراق بود جز قمر ز
كه این چنین دانند محترق لي كه • مجتمع خوانندہ •

درجات افلاك نظم •

درجات فلك براستاد • سیصد وشصت آمد از بنیاد
هر یكي برج ازآن درج سه ده است • هر درج از دقیقه •
شصت رهست • ثانیه شصت یك دقیقه شناس •
همچنین تابعا شرست قیاس •

ایام نحسات نظم

هفت روزي نحس دان اندر مهي • كر نكه داري شوي فارغ
ز رنج • سه وپنج وسیزده باشانزده • بیست ویك بابیست
وچار وبیست وپنج • دیكر عربي نظم •
محبك یرعاهوا كن فهل • یقودلیال بظل الامل فماكان
منقوطا فشوجزیل • وماكان سقوطا فخیر كمل دیكر بیت
احذر نحوسا دور شهر نوده • عدتها فیما عدا المهلا ومرايك
آخر چارشنبه سي نحس اكبردر تقویملرده یازیلان تواریخ بیا
ننده در تعریف التاریخ التاریخ عبادة عن یوم نیست الیه
ما یاتي بعده ویقال ایضا التاریخ عباره عن مدة معلومة
یعتد من اول زمن مفروض لیعرف بها الاوقات المحدودة •
معلومدر كه تاریخك غنا بوقو رجمیع احوال دنیویه وامور
دینیه ده اهم سالغه كه تواریخ یازملر در • برحادثه عظیمه
وقوعندن باخود برصاحب قران پادشاه عالیشان
تخته جلوسي اتدوكي زماندن اعتبار ایدرلر • هرامتك تاریخي
واردر كه معامله لرنده و زمانلري اوقاتني بیلمكده اكا

محتاجلردر حضرت آدم علیه السلام جنتدن دنیایه هبوط
اتدکلرندن برو تاریخ مستعملدر هر زمانده بروجهله اعتبار
واستشهاد اولنوردی بر امر عظیم واقع اولسه اندن تاریخ
یازرلردی مثلا اولا حضرت آدم علیه السلام دنیایه هبوط
ایدوب اولادی عالمه منتشر اولدقده ادمغوللری هبوط
ادمدن تاریخ قودیلر حضرت نوح علیه السلام مبعثنه کلنجه
بعده بعثت نوحدن عرم طوفانه دکین یازدیلر بعده طوفاندن
نار ابراهیم خلیل علیه السلام کلنجه بعده حضرت اسماعیلک
علیه السلام اولادی چوغالوب حضرت اسحاقدن علیه
السلام مفارقت اتدکده اولاد اسحاق نار ابراهیم
دن عرم مبعث حضرت یوسفه علیه السلامه کلنجه یازدیلر
و مبعث موسی دن عرم مبعث حضرت محمد رسول الله
صلی الله علیه وسلم کلنجه یزدیلر کیمی وفات حضرت
یعقوب کلنجه عرم وکیمی حضرت موسی دن عرم بنی اسرائیل
ایله مصردن چقدوغی زماندن وکیمی ملک سلیماندن
وکیمی بخت نصر قدس شریفی خراب اتدوکی زماندن یاز
مشلردر اما نصارا قومنک تاریخ معتبر واعظملری بنک
اولی حالا مبعث حضرت عیسادندر علیه الصلوه والسلام
طائفهٔ مجوس ابتدا تاریخلری هبوط حضرت آدمدن علیه
السلام یازوب بعده قتل دارا بعده ظهور اسکندر بعده
ملک اردشیر بعده ولادت حضرت رسالت پناهدن
صلی الله علیه وسلم بعده ملک یزدجرد بن شهریاردن
برو یزدن یازوب اما اهل شرک رسول اللهک صلی
الله علیه وسلم ولادتلرندن یازدقلرینک سببی اصحاب
تواریخ یازمشلردر بوشیده اولمیه که امم سالفه تواریخی
برحادثهٔ عظمی وقوعندن یازرلرایدی که سابقا ذکر اولنمشدر
حین ولادت حضرت رسالت پناهده واقع اولان حوادث

برتاریخده

یزدجرد فتح یا و سکون زاء
معجمه و فتح دال مهمله و کسر جیم
و سکون راء و دال مهمله
ابدمنه

بو تاریخده واقع اولمامشدر تفصیلنک بعضی بودر که
ذکر اولنور اول وقتده در باصهٔ ساوه که شهر سباوه
انوک مباشده واقع اولمشدی که هنوز اثری باقیدر
یر کچوب و ولایت شامده اولان وادی سماوه ده
روز ضانه جریان ایدوب بیک یل معماری اول
وادیده صواقوغینی کمسه کورمشدی و بیک ییلدن
زیاده کیجه و کوندز متصل یانان اتش فارسیان اول
دمده سونوب و طاق کسرای که متانت و حصانت
ده بناء اهرامه جفت ایدی اوندرت طاقی ییقلوب
و دنیاده نقدر تبلر وار ایسه تورلری او زره دوشوب
و موبد موبدان یعنی قاضی القضاه مجوسی
اول کیجه واقعه سنده کوردی که تند و سرکش دوه لر
عربی اتلری چکوب دجله دن کچوب اقالیم فارسیده
براکنده ایلدی و سایر معظم امور که اول حضرتک
معجزلرندن ایدی ظهور بولدی انوشروان بعد الزمان
بو ضبولر کلوب کوردیلر که بو قدر حوادث عظیمی
بر کیجه ده بلکه بر انده واقع اولمشی انوشروانک قلبی
بو اموردن غایتده هراسان اولوب نیجه زمان اکل
و شرب و نومه قادر اولمایوب تواریخده مسطور
والسنهٔ ناسده مشهوردر که اول زمانده اولان اختر
شناسی کاهنلوک ماهرلرندن سطیح غسانی که اول
آوانده وحید و فرید ایدی انوک قرنداشی اوغلی
عبد المسیح ابن حیان بن بقیله غسانی انوشروان بو
امورلری اندن استفسار ایچون کوندروب عبد
المسیح سطیحی حالت نزعده بولوب هرچند کندوسنی ذکر
ایدوب و انوشروانک سلامینی دکوروب جواب استمیوب
مابوسی اولیجاق حالنه مناسب بو نیهمه برقی بیت

دیوب سطیحه اوقودی نظم اصم ام یسمع غطریف الیمن ام
فاز فازلم به شأو العنن اتاك شیخ الحی من آل سنن وامه
من آل ذئب بن حجن رسول قیل العجم یسری بالوسن لا یرهب
الرعد ولا ریب الزمن الی آخره سطیح ابیاتی اوقویجك
عادتی اوزره سجعله بویله جواب ویردی عبد المسیح
جاء الی سطیح علی جمل طلیح وقد اوفی علی الضریح
بعثك ملك بنی ساسان لارتجاس الایوان وخمود
النیران ورؤیا الموبذان رای ابلا صعابا تقود
خیلا عرابا قد قطعت دجله وانتشرت فی بلاد فارس
یا عبد المسیح اذا ظهرت التلاوة وبعث صاحب
الهراوة وفاض وادی السماوة وغاضت بحیرة
ساوة وخمدت نیران فارس لم یکن بابل الفرس مقاما
ولا الشام لسطیح شاما یملك منهم ملوك وملكات
علی عدد الشرفات ثم یکون هنات وهنات وكل
ما هو آت آت بونی دیدوکی کبی سطیح وفات ایتدی انو
شروان بوخبری ایشدیجك کندودن صکره اون درت
اولادی پادشاه اولماق ملاحظه ایلدی کندودن
صکره هان ایکی اوغلی هرمز وپرویز مکنت اوزره سلطنت
سوردی بعده ملك عجم مختل اولوب آخرنجیسی یزدجرد در که
حضرت عمر فاروق رضی الله عنه زماننده سعد
وقاص مملکت عجمی الوب شهره بشهر قاچوب
زمان خلافت حضرت عثماندہ رضی الله عنه هلاك
اولدی اما اهل یونان وروم ظهور اسکندردن قبطی
ملك بخت نصردن بعده ملك قلطیانوس انطاکی منطیودن
یازدیلر واولاد حضرت اسماعیل علیه السلام نار
ابراهیمدن عمو بنا کعبه یه دك یازدیلر بنا کعبه دن
کعب بن لؤی بن غالب موتنه کلنجه که

رسول الله صلی الله علیه وسلم
اجدادعظاملرندندر یازدیلر که مذکور کعب
زماننده غایتده صاحب عزت ومکنت وشوکت
وقدرت اولوب قبائل عربه اذن اولوکمنه اولماغین
فوتنی تاریخ اتدیلر وفوت کعبدن عام فیله کلنجه
کیمی نهایه دن کیم خروج اتدیسه وکیمی حرب فجاردن که
قریش ایله بنی قیس عیلان مابیننده عظیم حرب اولوب
اشهر حرمده واقع اولماغین یوم فجار دیو ادقودیلر
ومذکور حرب زماننده حضرت رسول الله صلی الله علیه
وسلم یکرمی یاشنده اولوب اول حربده حاضر بولندی
وبنی عدنان بنی جرهم عمالیق اجداد لرینی حرم کعبه
محترمه دن چقاردقلرینی تاریخ یازوب بعده کیمی
حرب وایل وحرب بسوس وحرب داحس دن که هر
بری عظیم وقایعدن ایدی بنی حمیر وبنی کهلان ملوکه
تبابعه لرندن ونار صرارددن که بلاد یمنده ظاهر
اولمش بر امر غریب ایدی بعده سیل عرم دن که قرآن
عظیمده مذکوردر بعده ظهور حبشه دن یازدیلر
بعده عام فیلدن تاریخ هجرته کلنجه که حضرت رسول
الله صلی الله علیه وسلم مکه مشرفه دن مدینه منوره
هجرت اتدکلری زمانه دن وقتا که حضرت فاروق
اعظم عمر بن الخطاب رضی الله عنه عاملی ابو موسی
اشعری صحابه کرامی رضی الله عنهم جمع ایدوب مشورت
اتدکده بعضلر ولادت حضرت رسالت پناهی
صلی الله علیه وسلم بعضلر بعثتلری زماننی دیوب
سعید بن مسیب رضی الله عنه نقلنجه حضرت علی کرم
الله وجهه هجرتدن اولمسینی وجه گوروب زیرا حضرت
مدینه منوره یه کلدکلرندن صکره علم اسلام مرتفع

اولدي ديبجك ساير اصحاب وصحابهٔ عظامك رضي
اتفاقلري بونك اوزرينه جمع اولوب وهجرت محرمده واقع
اولماغين اول محرمده تاريخ ابتدا اولندي وبو اتفاق
هجرتك اون يدنجي سالنده ايدي كه تاريخ روميك كه اسكندر
مقدونييه منسوبدر طقوز يوز ادجنده وتاريخ قبطينك
كه دقلطيانوس انطاكييه منسوبدر تاريخ هجرتدن اوچيوز
طقوز ييل مقدم وضع اولنوب وتاريخ فرسك كه يزدجرد
بن شهريارين برويزه منسوبدر كه اخر ملوك عجمدر اون
برنده ايدي تواريخ برقاچ واردر كه حالا تقويملرده
استعمال اولنور معتبر تاريخلردر بري تاريخ عربيدر
قمري حسابنجه بريلي اون ايكي آيه تقسيم ايدوب هر برينه بر
آد ويرمشلردر ابتدار تاريخ حضرت رسالتك صلى الله
عليه وسلم مكه‌دن مدينه‌يه شرفهما الله هجرت وانتقالي وقتندر كه
محرم آيي ايدي نته كه ذكر اولندي شهور عربيك اسامي
بونلردر كه بو قطعه‌ده مذكوردر نظم از محرم چو گذشتي
چه بود ماه صفر ٭ دو ربيع و دو جماد ست بهم يكديگر ٭
رجب است ٭ از پي شعبان رمضان ٭ وشوال ٭ بس بذو القعده
وذو الحجه بكن نيك نظر ٭ هودا ايامي اوچ يوز اللي درت
وسدس وخمس يوم قمريه در براي اوتوز وبراي يكرمي
طقوزدر اهل اسلام سنين قمريه‌نك سنين شمسيه‌يه تواقفي
گوروب حق سبحانه وتعالى قرآن عظيمنده انما النسيء
زيادة في الكفر يضل به الذين كفروا بيوردكيسي نسيء‌ده واقع
اولمسندن خوف ايدوب هر اوتوز ايكي سنهٔ قمريه باشنده
بريلي ساقط ايدوب ازدلاف ديو ديرديلر كه بري برينه
يقين اولماق معناسنه‌در اوتوز اوچ سنهٔ قمريه تقريبا اوتوز ايكي
سنهٔ شمسيه اولور بري دخي تاريخ اسكندر نسبي بابنده اختلاف
چوقدر تفصيلي ذو القرنين ثاني واسكندر لفظنده بيان اولنمشدر

كه تقويملرده

اسامي شهور در ايام جاهليه
محرم آينه موتمر ديرلردي صفر آينه
ناجر ربيع الاول اينه خوان ربيع
الاخر اينه وبصان جمادي الاولى
اينه حنين جمادي الاخر اينه ربا
رجب اينه مصل الال شعبان
اينه عادل رمضان اينه ناتق
شوال اينه وعل ذو القعده اينه
ورنه ذي الحجه آينه برك ديرلردي
منه

كه تقويملرده يازيلور معتبر تاريخدر اسكندر روميكه فيلقوسي
يونانينك قزندن داراب بن بهمن بن اسفنديار كه اوغليدر
انلرك زماننده بعده متمور شول زماننده كه بلدهٔ مقدونيه‌دن
خروج ايتدي اول كون دوشنبه كوني ايدي ونقل ايتديلر كه
اون ايكي ييلدن صكره وضع ايتديلر سنهٔ شمسيه ضبط ايتمكيچون
كه اوچيوز التمش بش كون وربع يوم در يعني دورت
بخشدن بر بخشيدر وبو كسرده‌ن دورت ييلده بر كون حاصل
اولور اول ييل التمش التي كون اولور اول ييلده سال كبيسه
واول كونه يوم كبيسه ديرلر واون ايكي ايكه وضع ايتديلر
على الترتيب مذكور ايلرك اديري بو قطعه‌ده درج اولنمشدر
قطعه دو تشرين ودو كانون وپس انگه شباط وآذر ونيسان
ايار است حزيران وتموز وآب وايلول نگه دارش كه ازمن
يادگار است آذر روم ايلرندن مارس ديدكلريدر وفرس
ايلرندن مرداد ماه وقبطيده برمهات ايدر اوتوز بر كوندر
اون ايكنجي كوننده كنشي حمل برجينه تحويل ايلر ليل ونهار
برابر اولوب فصل بهار داخل اولور اول كونه نوروز
ديرلر بهارك طبيعتي حار ورطبدر اشجار وثمار
نمو بولوب بدنده بلغم منكسر اولوب قان مستولي اولوب
نتاج خيل ظهور ايدر استفراغ وشرب ادويهٔ مسهله
حجامت وفصد وساير امراض خطيره علاجي وقتي اولوب
وقار اولان ولايتلرده اريمكه باشلر بر دخي اوز دور
دنده تمام اولور نيسان روميلر ابريليس ديرلر
فرس آيلرندن شهريور ماه وقبطيده برموده ديرلر
اوتوز كوندر اون ايكنجي كوني كنشي ثور برجنه تحويل
ايلر طبيعت ربيع ثابت ودم صحيح اولوب بدنده بلغم
كدورتلرندن صافي اولور قار اولان ولايتلرده
كليا اريوب وانهارلر ارتوب يمشلر بتمكه باشلر

ايار دوميلر مايس ديرلر مشهور فرسون مهرماه قبطيده
بشنس ديرلر اوتوز بر كوندر كنشي اون دوردنده جوزا
برجنه انتقال ايدر اون التنجي كوني اسيلر اولماغه باشلر
ونيل ارتمغه باشليوب ولايت مصرده مطويه ده عيد ايلرلر
اولور وبكرمي ايكسنده ثريا ظاهر اولور حزيران روميلر
يونيوس ديرلر فرسي آيلرندن ابان ماه قبطيده بؤنه
ديرلر اوتوز كوندر اون دوردنده شمس سرطان برجنه
تحويل ايلر غايت طول نهار وقصر ليل در واول صيفدر
صفرا غالب اولوب قان اشاغه قور مصرده بشارت نيل
اولوب تموز روميلر اوليوس ديرلر ماه فرسدن اذرماه قبطيده
ابيب ديرلر اوتوز بر كوندر اون بشنده كنشي اسد برجنه
وارد بكرمي اوچنجي كوني ايام باحور در كه يدي كوندر
طقوز كون غايتده اسيجه كونلردر اغستوسه اولاشور بوليله
اعتبار اولادر تاكه اغستوس بو طقوز كونله قرق كون اولوب
اربعينه معادل اوله بو آيده قوت ضعف بولور اصناف
حوامض ومبردات استعمال ايتمك كركدر اب روميلر
اغستوس ديرلر فرس ايلرندن دي ماه قبطيده مسري
ديرلر فصل صيفك اخريدر اوتوز بر كوندر اون بشنجي كوني
كنشي سنبله برجنه داخل اولور يكرمي ايكنجي كوني اسيلر
صنوب يكرمي بشنجي كوني جميع ميوه لر كمال بولور ايلول روميلر
اسنتوس ديرلر شهور فرسدن بهمن ماه قبطيده
توت ديرلر اوتوز كوندر اون بشنده كنشي ميزان برجنه
تحويل ايلر كيجه وكوندز برابر اولور اول خريفدر صفرا مغلوب
اولوب سودا غلبه ايلر اكثر ولايتده هوا معتدل اولوب
مصرده نيل كامل اولور تشرين اول روميلر اكتوبريس ديرلر
فرس ايلرندن اسفندارمذ قبطيده بابه ديرلر اوتوز بر كوندر
اون بشنده كنشي عقرب برجنه وارد طبيعت خريف ثابت

اولوب

اولوب مختلف يللر اسار يكرمي برنجي كوني صوقلر دوكلمكه
باشلر وفات قاسم اولوب اتراكه قيونه قوچ صالوب وقار
يره التنه كيروب حشرات ارض يره التنده قرار ايتمكه باشلر
تشرين ثاني روميلر نوودس ديرلر ماه فرسدن فروردين
قبطيده هاتور ديرلر اوتوز كوندر اون دوردنده
شمس قوس برجنه نقل ايلر يدنجي كوني انجلودن صو نزول
ايلر ومطر وسيل قوي اولور وزيت يانغي صقلوب دريا
سوزي قپانوب واولكر غروب ايلر كانون اول روميلر
زكورسي ديرلر شهور فرسدن اردبهشت قبطيده
كيهك ديرلر اوتوز بر كوندر اون دردنجي كوني كنشي جدي
برجنه وارور واون دوردنجي كيجه سي غايتده اوزون
اولور شب يلدا بودر اوچ كيجه ار تموز طور در اول فصل
شتادر وغايت قصر نهار وطول ليل در سودا مقهور
اولور وبلغم قوت بولور واون التنده كون بر درجه اوزانوب
وكيجه بر درجه اكسلمكه باشلر اربعين كيرور قيش فصلنك
اوّلي اول كوندن صايلور كانون ثاني روميلر ينادس
ديرلر ماه فرسدن خرداد ماه قبطيده طوبه ديرلر
اوتوز بر كوندر التنجي كيجه سي سايه كيجه سيدر كه كافرلر
تعظيم ايدوب اودياقولر وحاجلرين صويه براغورلر
اون ايكنجي كوني شمس دلو برجنه وارد اون بشنجي كوني
شتالك شدتي وقوتي زمانيدر يكرمي سنده اربعين
تمام اولور يكرمي برنده خمسين كيرر يكرمي دوردنده وحوش
وطيور جماع استيوب جفتيله يوريمكه باشلر شباط روميلر
فلوادس وكجوكه ديرلر شهور فرسده تيرماه قبطيده
امشير ديرلر ايكسنده اول صوم قبطيدر اوچ ييل
متصل يكرمي سكز كون وربع يوم اولور دوردنجي كه كبيسه
ييلدر يكرمي طقوز اولور اون ايكنجي كوني كنشي حوت برجنه

وار در قيل الشمس في الحوت والبرد يموت ومذكور كوندن
اغاجلره صو يوريمكه باشلي بوديسنه جمره اولي هوايه
دوشر واون دوردنده جمره ثاني صويه وطقوز بونده اخر جمره
ترابه دوشر واون يدنجي كوننده صوقلق شكست اولماغه باشليوب
بهار نشاني ظهور ايلر واون سكزنجي كوني قفلق روسكلور وقيلديلي اكر
يكرمي آلتنجي كوني بر عجوز كيرر دورت كون دخي ازار دت
اولور بر تاريخ دخي فرس قديم در
جمشيد زمانندن قالمشدر كه تاريخ قديم رهر زمانده بر درلو
اعتبار اولنوردي خالا تقويملرده اعتبار اولنانلر ملك سوالي
ملك يزدجرد بن شهريار بن برويز بن هرمز بن انوشروان دكه
آخر بلوك عجم در تخته اوتوردوغي كوندركه تاريخ هجرتك
اون برنده ربيع الاول ايلك يكرمي ايكنجي كوني كه سه شنبه كوني
ايدي بونلر دخي سنه شمسيه يي ضبط ايتمكچون اون ايكي
اي وضع ايتديلر هندوشاه نخجواني اساميسي بو قطعه سنده
بيان ايلمشدر قطعه فروردين بود ارد بهشت وزيران
پي كمان خرداد وتير باز هرداد است وشهريور ذكر مهر وآبان
است واذار اي فقير وزدي وبهمن جو بكذشتي بود ماه
اسفندار مذ ليني ياد كير وبو ايلرك هر برينه اوتوز كون طوتديلر
مجموعي اوچيوز التمش كون اولدي ابان آينك اخرينده
بش كون دخي زياده اتديلر سنه شمسيه يه موافق اولماغيچون
اوچيوز التمش بش كون اولدي واول بش كونه ايام
مسترقه ديديلر وبور آد دخي ويرديلر اهنود اشنود
اسفندمذ وهنشت هشتيويش ديديلر ربع يومه
اعتبار ايلمديلر يوز يكرمي ييله دك يوز يكرمنجي ييلده بر اي
آرتوردي لركه ربع يومدن حاصل اولدي واول ايه بهيزك
ديديلر واول اي اولدن آخره يرام ايلديلر واول ييل اون
اوچ اي اولدي وايلرينك اوتوز كوننه اوزنه آدلرندن بيرر

بر العجوز سبب بودركه وقتا كه حق تعالي جل وعلا
بودركي وقتاكه حقتعالي جل وعلا
سبب بودركي وقتا كه حق تعالي جلّ وعلا عاد قومني هلاك ايلدي انلردن بر عجوز عورت خلاص اولدي
بر العجوز سبب بودركه وقتا كه حق تعالي جل وعلا عاد قومني هلاك ايلدي انلردن بر عجوز عورت خلاص اولدي
و آيام هر بلده اول
عاد قومني هلاك ايلدي يدي التنجي كوني ايدي واول قومك اولوغني
وهلاك قوم شباطك يكرمي اولاروانسابني واول قومك اولوغني
كون كلسه اول تاريخ اولاروب هلاك اولدوقلرينه اكوب بدني
وضعار ومقدار اولوب هلاك اولدوقلرينه بكي يعيوب وصف اجهيوب
كون يدي كيجه اصلا يمك يميوب اندن
واو بيحيوب فرياد وفغان ايدردي لقب اولدي والله
اونوري اول كونلره برد عجوز اولدوغنك
اعلم غايتنده سرد اولوب موثر اخر بو اعتبار
سببي بودركه ايام شتانك انجي دوكاندوب
اولنور مثلا جراتمك باتمي افتاده اولوب
ضعيف اولسه فتيل انقدوندن نوريه
اخر اولسه اول باتد وغندن شعله
بر ايكي دفعه زياده
ويور وسو بنور تسدلك
ايام صيفك اخري كه ماه
اغستوسده اسبي قاتي
طوتنور بعده ايلر
صنوبت اولماغه
باشلر
فاذا امضت ايا رشهلتنا بالصن والصنبر منه
وبو بيان كه بسزون كوچك قد بر قسز بر جانور جكرد واو
برو باهر واضبه موتمر ومعلل ومطفي الجمر ذهب
الشتار موليا هرباو اتتك واقدة من الحر تفسير شعلبده
اسامي مذكوره ترتيبنده صكره واسم اليوم الثامن
مكفي الطعن ديمشر واعلم ان الصن في اللغة وشت
البود والصنبر شده برد الشتا روالاسركانه بامر ايضا يجوز
الناس بالجذر والموزان يشاورهم في الطعن والمقام
والاكفار امالة الاثار وقلبه وكبشه اكفار ف
استكفار كزكردن كما يقال اكفات القوس
اذا املت راسها ويخالفت افكندن ميان
قواني شعرا منه

ادويروب

آدويروب ضبط ايلديلر هفته كونلرينه اعتبار ايتمديلر واي بوك
اساميسي بونلردر اورمزد هرمز دخي ديرلر بهمن اردبهشت
شهريور اسفندارمذ خرداد مرداد دي باذر اذر
ابان خورماه تير جوش ديبمهر مهر وسروس
رشن فروردين بهرام رام باد دي بدين دين
ارد اشتاد اسمان زامياد مارسفند انيران
وكون ارديلر آي آدي موافق كلدوكي كونده بيرام وزيره
مثلا فروردين اينوك اون طقوزنجي كوني وارديهشتك
اوچي وخردادك النسي وتيرك اون اوچنجيسي
ومردادك يدنجيسي وشهريورك دوردنجيسي ومهرك
اون التنسي واباناك اوني ودبادرك سكزي
واذرك طقوزي ودبيمهرك اون بشي ديبو نيك
يكرمي اوچي وبهمنك ايكيسي اسفندارمذك بشنده
دي بو تاريخ دخي جلاليدر كه تاريخ ملكي وشاهي دخي
ديرلر سلطان جلال الدين ملكشاه سلجوقي زمانندن
تاريخ هجرتك دورت يوز التمش التسنده حكما ومنجمين
جمع اولوب مذكور ايلري كبيسه ايله اعتبار ايلديلر فروردين
دين اينوك اولني نوروز كوندن تعيين ايلديلر متعاقب
اوچ آي ربيع فصلي اولدي كه تركيده ياز ديلر كه فروردين
اردبهشت خرداد در واوچ اي صيف فصلي اولدي
كه تركيده ياي ديرلر كه تير مرداد شهريور در مهر
واوچ اي خريف فصلي اولدي كه تركيده كوز ديرلر كه
مهر ابان اذر در واوچ آي شتا فصلي اولدي كه
تركيده قيش ديرلر كه دي بهمن اسفندارمذ در
بو قطعه كه مولانا ناهندي شاه نخجوانينك درعلي الترتيب
ادلريني ضبط ايتمشدر قطعه زفروردين جو بكذشتي
مه اردبهشت ايد بهان خرداد وتيرانكه جو مرداد

ترابليلو

بعضلر تاريخ انبيا اوستنه ايتنده در
امامي ايام العجوز در حاليت نظم
اوصلا از اعتني وانديمي باتلاولا وماهو اوجايبنه
اوالثاني وباد اوتيبي بنجنه اوتبار
ادعوته اذنه

هم بابه پس ادخشر بورواث مهر وابان اذر ودي د ات
که بر بهمن ضرا اسفندارمذ ماهي نبيقرا يده برتاريخ ديني
قطيدر که معتبر تاريخدر زمان قديمده مصرده
پادشاه اولان فلطيانوس انطاكي زماننده که
تاريخ هجرتك اوچيوز طقوز ييل مقدم وضع اولنوب
نهاد جمعده ابتداء اولنمشدر ابن رضوان رحمة الله
بويله نقل ايلر که مذكور فلطيانوس هم پادشاه هم
حكيم ايدي زماننده صاحب فراست وشهامت نظري
يوق ملك عادل ايدي وقتاکه دستور ورسوم وقاعده
برنيك ابتداسي ايكي بيك ييلدن متجاوز اولوب تحصيل
وتكميل امورلرينك ترتيبنه کلي خيلي خلل وزلل عارض
اولوب جميع خصوصده عجز وضجرت مشاهده ايلديكي
زماننده اولان علما وحكماسني جمع ايدوب بوبابده
مشورت ايلدي جميعسنك اتفاق بونك اوزرينه اولدي که
اقتضاي زمانه مقتضاسنجه عدل اوزره برطرز ورسم
خاص واجب اولمشدر ديديلر تدبير ايدوب كورديلر كه
ارض مصرك عمارتنه سبب نيلدر ونيل ظهورينك اولنده كما لكن
بولوب اهل مصر اكثر امورده اول وقته محتاج اولماغين
اون ايكي وضع ايدوب وسراية براد قيوب ابتداسنده لر بيني
توت اندن صكره بابه بعده هتور قلوب بو اسلوب
اوزره ترتيب ويرديلر قطعه توت وبابه وهاتور
كيهك وطوبه وكرامشير برمهات وبرموده
وبشنس بونه ابيب ومسري زبر توت دورد نده
بعضلر اوچنده ديمشلر روم ايلرينون ايلول داخل اولوب
ولوئك اون يديسنده عيد صليب اولور كه مصرده
باشان باغي چقادرلر اون سكزنده كنش برج ميزانه
تحويل ايلر خريف داخل اولور بابه ايلك دوردنده

تشرين

قطعه وراسامي سال الرومان
بشنغ زمين ضابطي ناصفظ كرده مترا
تامها ء سال الا ترکان دا اکر داري بلکس جرب
مار ومونشي کاوه فرکوش ازده او بر بحسب
کرمستد ويورزند سحرمه وکسه وفصل است

تشرين اول كيرور كه آخرنده نهايت زياده نيل وابتدا
نقصيدر واون سكزنده شمس برج عقربه وارر هتور
بشنده تشرين ثاني دخول ايدر اون سكزنده شمس برج
قوس داخل اولور كيهك بشنده كانون اول داخل اولور
اون يدسنده كنش جدي برجنه تحويل ايدر طوبه آتشنده
كانون ثاني كيرور اون يديسنده كنش برج دلوه
وارر ابتداء غرس اشجاردر امشير آلتسنده بعضلر
يديسنده ديمشلر شباط داخل اولور طقوزنده اغا جلرده
صو يوردر اون التسنده كنش صوت برجنه حلول ايلر
برمهات بشنده اذار داخل اولور اون يديسنده
شمس برج حمله تحويل ايلر كه اول فصل ربيعدر برموده
التسنده نيسان كيرور اون يديسنده كنش ثوره
وارور بشنس التسنده اول ايار داخل اولور اون
يديسنده شمس جوزايه كيرور بونه التي سنده
بعضلر يديسنده ديمشلر حزيران دخول ايلر اون
اوچنده اسبلر زياده اولور يكرمي سنده شمس
برج سرطانه تحويل ايلر كه اول صيف در ابيب
يديسنده تموز داخل اولور يكرمي برنده كنش اسد
برجنه دخول ايلر يكرمي التسنده شعراي يمانيه
طلوع ايلر مسري سكزنده اب كيرور يكرمي برنده
شمس سنبله برجنه تحويل ايلر يكرمي طقوزنده سهيل
مصرده طلوع ايلر ايام مسري منقضي اولنجاق ايام
نسي كيرور والله اعلم واحكم احكام بروج از كفتار ملك
الحكما خواجه نصير الدين الطوسي طاب ثراه در حمل
نود بهاء هر كهي كايد بتا يد حداي لم بنزل
جرم مه در خانهٔ مريخ يعني در حمل نيك باشوم غرم
ديبه روي امير جامه پوشيده حرير وصيد افكندن تيره

کوچ شاید ابتداء کار چون برداشتن بد بود بنیاد کردن خاصه
چیزی کاشتن **در ثور شدن** ماه چون در ثور آید
عقد بستن را نکوست تخم افکندن بباغ و نامه بنوشتن بدوست
خوبتر دیوار خانه نان و عطر آمیختن و زجول بکم بختن در فری
آویختن کرچه شاید شوکت و بیع سمن بوبان چیزی قصد کردن
بد بود کرمابه رفتن همچنین **در جوزا** چون فتد در برج جوزا
نور جرم ماهتاب بیع ترکان خطاوه که چون باشد صواب
هم توان خواندن کتاب وهم توان دیدن دبیر هم توان نامه نوشت
وهم توان انداخت تیر جامه بوشیدن صوابست و سفر کردن روا
لیک ناخن چیدن و فصد و حجامت راخطاست **در سرطان**
ماه چون در برج خویش آید نکو باشد نکو جامه بوشیدن
سفر کردن درو شاید درو دادوی مسهل در وخوردن
عجب در خور بود نامه بنوشتن چه کویم ازهمه بهتر بود می
سزو کرمابه رفتن موی بستردن و کید قصد و تزویج و بنا فرنها دن
نیست نیک **در اسد** ماه آهو سیر چون جرم افکند در برج
شیر نیک باشد عقرب بستن از برای تاجداران روی تخت
آراستن بیع ترکان خطایی اندرو عین رضاست لیک نو پوشیدن
وجای سفر کردن خطاست **در سنبله** ماه چون از برج
شیر آید بسوی سنبله از ره هامون همی شاید شدن با قافله
نو بوییدن شاید و باشد از این خوشتر دو کار خاص را تعلیم علم
و عامیان را کشت و کار خوب باشد بیع ترکان سمن سیما بنقد
بد بود بد زکوی خاصه علاج و قصد و عقد **در میزان**
ماه چون آید بمیزان خوش بود یکی و زوبنم هم سفر هم عقده هم
جوهر خری بی ترس و بیم جامها ابوشیدن و نوشیده انکه جام می
خاصه بر دور با بانک سماع جانفزای چنک و نی لیک چون
نه بکرز دار هفته و هزده درج هر که کاری کرد بی
شک دید بد بخ بی فرج **در عقرب**

یافتن موضع قمر

هرچه شد از ماه در اثنی عشر ضرب کن پس طلع
کوع سی سی از ان بس بهری خانه از پشی
شمس خانه مبکیر وجای مه بران

فی معرفة موضع القمر من البروج

اذا اردت ذلک فانظر ما مضی من الهلال وزد علیه
واحدا واضرب فی اثنی عشر و زد علیه ثلثین واجمع
ذلک والق من برج الشمس لکل برج ثلثین فحیث
انتهی العدد هناک القمر بدرجه ودقایقه **طریق**
اخر زد علیه ما مضی من الشهر اثنین ونصفا واضرب
کل خمسة برجین وابتدا من برج الشمس **مثال الاول**
اردنا موضع القمر فی الیوم العاشر من شهر الشوال سنة
ثمانی وثلثین وسبعمایه هجریة وکانت الایام الماضیة
من غرة الشهر عشرة ایام و زدنا علیه واحدا صار
احد عشر وضربناه فی اثنی عشر صار مایة واثنین
وثلثین و زدنا علیه ثلثین صار مایة واثنین
وستین وکانت الشمس فی الثور فالقینا لکل برج
ثلثین مبتدیا من الثور وانتهی العدد فی المیزان
فبین ان القمر فی المیزان **ومثال** الطریقة الثانیة
فی هذه الصورة زدنا علی ما مضی من الشهر وهو عشر
ایام اثنین ونصفا صار الحاصل اثنی عشر ونصف
والقینا لکل برجین خمسة مبتدیا من برج الشمس وهو
الثور فبعد العدد فی اول المیزان والله اعلم
دیکر تعرف ما مضی من الشهر العربی کم هو وتجعل لکل
یوم ثلثة وتنظر ما اجتمع وتزید علیه خمسة وتطرح لکل
برج خمسة خمسة مبتدیا من موضع الشمس **مثال** ذلک
مضی من الشهر خمسة عشر یوما فجعلناها ثلث مرات صارت
خمسة واربعین وزدنا علیها خمسة الاسی صارت خمسین
فطرحناها من موضع الشمس وهی فی برج المیزان لکل برج
خمسة فانتهینا الی برج السرطان فهو موضع القمر منه

ماه چون در عقرب آید نیک باشد یکسره خوردن
داروو درد کردن طعام وغرغره هم جراحت بست
شاید هم معاجین ساختن هم شدن کرمابه و برحض
بیرون تاختن اسب را شاید ریاضت داد و ناخن زافکند
لیک دیکر کارها هرکز نباشد سودمند **در قوس**
ماه چون در قوس آید پس نکو باشد دو کار اولین تزویج
و تعلیم آخرش فصد و شکار مرکه بیع جوهر و حیوان کند بنود
خجل خاصه نو پوشیده بر قاضی رود ساز سجل قرض
کردن موستردن تخم کشتن بد بود ور کسی مسهل خوردنی شکی
عروی خود بود **در جدی** ماه چون در جدی
شد کار بر کندن درخورست جامه بوشیدن خوشست
وصید کردن خوشترست نیک باشد نیک ملک و عذروز
ور قصد را بد بود بد دیدن شاهان و عقد و قصد را
جادویی و ساحری و باضا کردن بناه بی سزد خاصه عطارد
را نظر باشد بماه **در دلو** ماه چون در دلو آمد
کرد باید جد و جهد از برای کشت و کار و بستن میثاق و
عقد نیک باشد نیک اکر یاری دهد اقبال و بخت
بنده هند و خریدن شاه نشاندن تخت حصنها و قلعها
شاید هی کردن بنی لیک نقل و قصد و تزویج زن دوشیزه نی
در حوت ماه چون در حوت آید نیک نبود بی شکفت
فصد کردن دست را باپای را ناخن کرفت لیک دعوت
نیک باشد دیدن اشراف تیر کوری چرخ کهن بوشیدن
انه نو چار چیز هم کلاه وهم قبا وهم کمر هم پیرهن وانچه
باشد در تن از جمله بخشیدن بمن **خواجه نصیر الدین**
طوسی رحمه الله مرحل منظوم اخر نده بو یله یازمشدر
هر که این را تمام بر خواند چون تبقویم نیک در داند
انچه مکتوب باشد اندروی مشکلش جمله حل شود بروی

فایده عن جعفر الصادق قدس سره ان یوم ثالث عشر
محرم یکون اول رمضان محاضرات المجوطی رحمه
الله

لیک باید که اعتقادش از یقین • بی نه کردد ز راه دانش و دین
ظن شناسد تمام علم نجوم • نه یقین ورنه دانش موهوم
که نداند شناخت در دو سرای • هیچکس علم غیب جز که خدای

ومن کلامه

سوی مشرق دوشنبه و شنبه • نروی ای برادر من به •
انجه از مغرب اوردکینه • روز یکشنبه است واذینه •
ز دو رشنبه و چهار بفال • نروی بر نهار سوی شمال •
بنجشنبه جو سه برار دخور • رخت خود جانب جنوب مبر •

تاریخ وذکر انبیاء عظام علیهم السلام وبیان پادشاهان عالی مقام • تواریخ قدیمه یه متأمل • ومطالعه سنه طالب ومایل • اولان سادات افاضل واعیان اماثل • حضرتلرینک علوم عالم آرا • وضمایر منیر خورشید نظرلرینه که مرات جهان نما • در معلوم وهویدا اولاکه بو نسخه علیه نك مسودی اولان بنده فقیر موازی النقیر بو فنده ماهر • وفضایل واثاری ثابت وظاهر • اولان اهل تواریخك مجتهد فاضل جر یو طبری • وکامل صاحبی ابن اثیر جرری • ووفیات الاعیان • مؤلفی ابن خلکان وسایر التمش مقداری معتبر تواریخك کتبینی تتبع ایدوب هبوط ادمدن صلعم حضرت سید الانام علیه الصلوة والسلام ولادت پرپهجتنه • وهجرت سعادت انجام • لرینه کلنجه واقع اولان اولوا العزم وسایر رسل با احترام • وانبیاء عظام • علیهم التحیة والاکرام • حضرتلرینک • وملوك عالی مقام • وحکما وفضلا • کرام • خدمتلرینک • سیر وسیر • ووقایع بربدایع وعبرلری زمانلرینک مابینلرینی تحقیق وتطبیق اندکلری کشیلرندن بو بیکورمك میسر اولمایوب تاکه صاحب حماه • ملك المؤید عماد الدین اسماعیل ابن علی ابن محمود

ذکر کمیت عدد وبیان انبیا علیهم الصلوة والتحیات

اکثر مورخین ابوذر غفاریدن رضی الله عنه روایت ایدرلر که خاتم انبیادن صلی الله علیه وسلم سؤال ایلدی که یا افضل الانبیا عدد پیغمبران نقدردر بیوردیلر که یوز یکرمی دورت بیك درکه وسؤال ایلدی که مرسلی قاج عدددر بیوردیلر که اوچیوز اون اوچ صاحب سعادتدر انتهی معلوم اولاکه پیغمبرلرك صلوات الله علیهم مراتبی دورت قسم اوزرینه در ولی نبوت دربو قسمك عمومی وار درزیرا که جمیع انبیا ومرسلین بو صفتده شریکلردر دوبو قسم صفات حمیده وسمت ایله متصف اولوب محمود ثواب رب الارباب ایله دعوت قومه اکنجی مرتبه سی رسالت درپیك مخصوص واردر زیرا که مرسل اولمیان شامل دکلدر بو قسمه شریعت ووصی اولوب دعوت قومه ایدرلر اندن صحیفه یا کتاب نازل اولمیه اوچنجی اولوا العزم در علمانك بعضی اولورلر در واضع شریعت اولا حضرت وابراهم وموسی وعیسی ومحمد علیه الصلوة والسلام کبی وبعضیلر اولو شریعت مجدد وناسخ ملت ماقبل بوتقدیرجه حضرت ادم عرم اولو ظاهر کلمه ولم نجد له عزما بو قولی دوردنجی مرتبه سی خاتمیت در بو قسم اخص خاتم باتفاق ایله شول پیغمبردرکه نسخ اولمز حضرت محمد مصطفی دن صلی الله علیه وسلم هیچ کس بو مرتبه علیه یه واصل اولمدی

ابن محمد بن عمر بن شاهنشاه بن صاحب مصر ایوب رحمه الله المختصر فی اخبار البشر نام تاریخنه مطالعه میسر اولوب الحق مذکور فاضل محقق بو بابده جهد جهید ایدوب • یدبیضاء • ودم • عیسی اسا • ظهوره کتوروب بوندن زیاده تحقیق وتدقیق متصور اولمامغین ذکر اولنان تواریخ مدتلری وزمانلری مابینی تحریرنده کلی اجتهاد ایله تحقیق وتدقیق دن صکره برجدول وبردایره ده اختلافلرینی ضبط وربط ایدوب صحتنی بیان ایلمشدر جزاه الله خیرا اول تفصیل وجدول ودایره بودرکه تحریر وتصویر اولندی معلوم اولاکه تواریخ قدیمه ده الکا بو مورخینك اختلافی جدا کثیردر افاضلدن تاریخ کامل صاحبی شیخ عز الدین علی المعروف بابن الاثیر نقل ایدرکه ولادت حضرت عیسی عرم غلبۀ اسکندردن مجوس تاریخنده التمش بش بیلدن صکره در ونصارا تاریخنده بعد غلبة الاسکندر اوچ یوز اوچ بیلدر بو قول غایتده فاحشدر وکبار منجمیندن ابی معشر وکوشیار وغیرهما هجرت ایله طوفان نوح عم اراسنی اوچ بیك بدی یوز یکرمی بش بیل یازوب وسائر زیج معتبرلرنده ثابتدر اما مورخین محققین طوفان ایله مابینی اوچ بیك طقوز یوز یتمش دورت بیل یازمشلردر مابینلرده تفاوت ایکی یوز قرق طقوز بیل اولور بو اختلافك سببی بودرکه هبوط ادمدن صلعم وفات حضرت موسی یه عرم کلنجه صحتی توریه دن معلومدر وتوریه اوچ نسخ مختلفه اوزرینه درکه ذکر اولنور اما وفات موسی دن عرم ابتدا دولت بخت نصره کلنجه منجمینك ضبطندن معیندر ابو عیسی دیرکه مثلثاتده قرانات زحل ومشتری درمعلومدر بونده ده اختلاف اتمشلردر • وسفر قضاة بنی اسرائیلدن دخی معیندر دیرلر اول دخی غیر محصلدر ودخی قبل الاسلام مورخلرندن اخذ اولنان دخی اضطراب اوزره در زیرا انلر دخی هر ملکك

150

وقمر مذکور برجلر اون ایکنجی درجه سنده شمس وعطارد حمله ده زهره بوزده اولوب وراس جوزاق ذنب قوسده کندو شرفنده ایدی غیری وجهله دخی یازمشلردر والله اعلم فاما اتفاق حکما فنی نجوم بونك اوزرینه در که اکثر کواکب درجات شرفلرنده

٦٥
٣٠٣
٣٧٢٥

ادریس ایله نوح علیهما السلام مابینی بیك یدی یوز بیل در ومابینلرنده اولان فترت زمانی که وحی منقطع اولمشدی سکز یوز سکسان بیل ایدی منه

شرفلرنده اولوب معایب ووبال وتحوستدن محفوظ ایدیلرکه اول ماه سپهر سروری وشاه ایوان نهم مطلع وجودده نور شهودده کوندیلر

ماموینی
هجرت

٣٩٧٤
٢٤٩

بخت نصر ضم باء عربی وسکون خاء معجمه وفتح نون وفتح صاد مشدده وسکون را ایله در عربیده عطارد دیمکدر رسمی بوذلر لتقریبها العلماء والحکماء وحبه العلم منه

ابتدا اسندن ومرام معظمك اولندن تاریخ اتمکین ابتدا تواریخ
جوق اولمشدر نتکه حمزهٔ اصفهانی تاریخنده بویله دیرکه فسدت
تواریخهم بسبب ذلك فساد الا مطمع فی اصلاحه مع ما انضم
الی ذلك من بعد العهد وتغییر اللغات وعدم الکتب المولفة
فی هذه الفن فصار تحقیق التواریخ القدیمة بسبب ذلك
متعذرا او فی غایة العسر اما نسخ توریة اوج در سامریه
عبرانیه یونانیه اما سامریه ده اولان توریه ده هبوط
آدمدن عمرم طوفانه کلنجه ایکی بیك اوچیوز یدی ییل
یازر وطوفان عمر نوحدن عمرم البی یوز ییل یحشدیکه
واقع اولدی و ادم عمرم بالاتفاق طقوز یوز اوتوز ییل
یاشادر بو نسخه توریه حکمنجه نوح عمرم عمر ادمدن عمرم ایکی یوز
ییل ادراك اتمش اولور جمیع بابالری ایله بو قول دخی غایتده
منکر در و بو نسخه شویله خبر ویورکه انقضا طوفاندن
ولادت ابراهیم خلیل عمرم زماننه کلنجه طقوز یوز اوتوز
ییل اولا و ولادت حضرت ابراهیمدن عمرم وفات
حضرت موسی یه عمرم کلنجه بشیوز قرق بش ییل اولا
پس حضرت آدمدن عمرم وفات موسی عمرم مابینی بو تقدیرجه
ایکی بیك یدی یوز سکسان طقوز ییل اولور اما مابینی
وفات موسی عمرم و هجرتده ایکی قول واردر بری اختیار
مورخین و بری اختیار منجمین در اکی مابینی وفات
موسی عمرم و هجرت ضم اولنجاق اولورسه هبوط ادمدن
عمرم هجرته کلنجه اختیار مورخین حکمی و توریه سامریه حکمی
موجبنجه مابین بش بیك یوز اوتوز یدی ییل اولور ناقص
اولور و بو توریه حکمنجه حضرت نوح حضرت ادم علیهما
السلام ادراك ایدوب موت مویده معیشت ایتمش اولور
بو قول باطل و فاسد ایدوکی اظهر من الشمس درنتکه عنقریب
بیان اولنور توریه عبرانیه ده مقصود در زیرا هبوط

ادم

ادم عمرم ایله طوفان مابینی بیك بشیوز الکی التی ییل
وطوفان ایله ولادت ابراهیم عمرم مابینی ایکی یوز طقسان
ایکی ییل یازر و حضرت نوح عمرم بعد الطوفان اوچیوز الی ییل
حیاتده اولدقلری متفق علیه در توریه عبرانیه حضرت نوح حضرت
ابراهیم علیهما السلام عمرنوه الی الکی ییل ادراك ایتدوکنون
خبر ویرر بو قول خود غایتده منکر در حضرت نوح عمرم حضرت
ابراهیمی عمرم اصلا ادراك ایتمامشلر در زیرا حضرت نوح
عمرم قومندن صکره قوم هود عمرم بعده قوم صالح عمرم دخی
هر بری باشقه برامت اتدیلر نتکه قران عظیمده مذکور در
حضرت هود عمرم که قوم عاده مبعوث اتدیلر مصحفلرنده واذ
اذ جعلکم خلفاء من بعد قوم نوح وزادکم فی الخلق بسطة
دیو بیوردیلر و حضرت صالح عمرم که ثمود قومنه بعث اولنمشلر
ایدی و عظلرنده واذکروا اذ جعلکم خلفاء من بعد عاد
وبواکم فی الارض تتخذون من سهولها قصورا وتنحتون
الجبال بیوتا دیو بیوردیلر توریه عبرانیه نك دخی نص ایله فسادی
ظاهر و مبین اولدی بو اول توریه در که حالا اهل یهودك اللرنده
اولوب اعتمادلری الکادر و بنی عالمدن سابقا ذکر اولندوغی
اوزره بویله خبر ویرمشدرکه هبوط ادمدن عمرم طوفان
مابینی بشیوز الی التی بیك و طوفان ایله ولادت حضرت
ابراهیم مابینی ایکی یوز طقسان ایکی ییل و ولادت حضرت
ابراهیم عمرم ایله وفات حضرت موسی عمرم مابینی بالاتفاق
بشیوز قرق بش ییل و وفات حضرت موسی ایله عمرم هجرت
مابینده ایکی قول واردر اختیار مورخین و توریه عبرانیه
مقتضاسنجه حضرت ادم ایله عمرم هجرت مابینی دورت بیك
یدی یوز قرق بر ییل اولور اما اختیار منجمین اوزره ایکی
یوز قرق طقوز ییل ناقص اولوب بو حساب اوزره هبوط
حضرت آدمدن عمرم هجرته کلنجه دورت بیك یوز طقسان

ایکی یوز ییل اولوب بو توریه ایله توریه یونانیه نك کرحالا اهلی ما
بینده مستهلدر ایکی بیك دورت یوز یتمش بش ییل ناقص در بو جمله
نك مقدار نقصانینی یهود اسینی عالمدن قبل الطوفان ایکی یوز
سکسان التی ییل وبعد الطوفان یدی یوز سکسان طقوز ییل
نقص ایدوب که جملهسی ذکر اولنان حساب اوزره بیك یوز
یتمش بش ییل اولور **وطایفه** یهود خذلهم الله الی یوم الموعود
حضرت ادم صلعم ایله اولادینك هر برینك عمرلرینك اولوندن
الی بعد المیلاد یوز ییل نقل ایدوب و هر شخصك جمله عمرلرنده
تغییر اتمیوب مقابله سنده موت زمانندن نقل ایدوب مثلا آدم
علیه السلام ایکی یوز اوتوز یاشنده ایکن کده حضرت شیث عم
طوغوب وحضرت ادم عم طقوز یوز اوتوز ییل عمر سوروب یهود
شیث عم طوغمزدن اول عمر آدمدن عم یوز ییل اولوب وشیث
عم وجوده کلدکدن صکره قیلوب جمله عمرادمده عم تغییر کلمیوب
وشیث عم آدم علیهما السلام یوز اوتوز ییل کچدکدن صکره طوغدی
دیوب بعده دخی وجوده کلنلردن قدر مذکور مقدارینی عالمدن
اندیلر دیرلرکه یهود ملاعینك بو امردن مرادلری بو ایدی که
توریه وسایر کتب بنی اسرائیلده اواخر زمانده الف سادسده
حضرت مسیحك عم کلماسی بشارتی اعلام اولنمشدی عروق
بغی وحسدلری قطعهم الله حرکت ایدوب وقت وصابده بو
ترتیبی وضع ایدیجك حضرت عیسی عم الف خامسده اولنده
که اواخر عمر زمان اولمایوب اواسط عمر زمان اولماق لازم
اولور زیرا جمیع زمان عمر دنیا یدی بیك ییلدر **اما توریه
یونانیه** که مورخینك محققلری اعتبار واختیار اتمشلردر
انکاری اقتضا ایدر امری یوقدر تاریخ عمر زمانك تحقیقنده
واول توریتی یتمش ایکی خبر دوقنون حضرت مسیحك عم
ولادتندن اوچیوز ییلدن مقدم اسکندردن صکره ایکنجی
بطلمیوس که آدی فیلودقوسی ایدی اوتوز سکز ییل سلطنت

سوروب الوب

اولوب مقدار مذکوری زیاده ایلیك تاریخ فیلبس ظاهر
اولور **اما اردشیر** بن بابك ایله اسکندر ملکی مابینی تقریبا
بشیوز اون ایکی ییل اولوب وهجرتله مابینی دورت
یوز یکرمی **ایکی ییلدر** اختصار اترك اولندی اهل تاریخك
اتفاقلری بودر که وقت آدمدن عم قیامته مابینی **یدی
بیك ییلدر** ومابینك صحت تاریخی معلوم اولمایوب واولماق
دخی محالدر اکر صحت وحقیقتی معلوم اولسه تا می کیدوب
وقمقدار قالدوغی معلوم اولوردی حق سبحانه وتعالی
علم رستخیزی کیسه بیلدرمدی نته که قرآن عظیمده بیورر
لاتاتیکم الا بغتة اما **عالم العلامه** نجم الدین طوسی الحنفی
اصح اقوال التی بیك یوز یدی ییلدر دیوب بویله نظم
اتمشلردر **نظم** مابین ادم والنبی محمد ست من الالاف
یاصدر الفئه واضمم الی تلك الالوف محررا سبعا من
الاعوام من بعد المائة سنه ٦١٠٧ **ملك المؤید عماد الدین
اسماعیل** بن علی الایوبی دیر که ابن سلیمان میمون بن مهران
رحمهم الله نقل ایلوکه فاروق اعظم عمر بن خطاب رضی
الله عنه صحابه کرامی رضوان الله علیهم اجمعین جمع ایدوب
دیدی بیت المالده مال کثیر اولوب صحابه یه مرتبه لرنجه
قسمت ایلك قصد ایدردیم نه وجهله قسمت اولنماق
مناسبدر دیو مشورت اتدکده رسوم فرسی اوزره تقسیمی
معقول کوردکلرنده اسوار صاحبی هرمزان سلیمان
اولوب مدینه منورهده ساکن ایدی وانوده وفات
اتمشدر انی حاضر ایدوب سؤال ایدیجك دیدی که عجمده
حساب واردر ماه روز دیرلر عربیده شهور وایام
حسابی دیمك اولور تعریب اولنجاق مورخ دینلوب
بعده اسمینی تاریخ قلوب صکره دولت اسلامده اول
تاریخ وقتنی تعیین ایدوب استعمال قصد ایدیجك مبداء

بين	هبوط آدم	الطوفان	مولد ابراهيم خليل عم	وفات موسى عم	ابتداء ملك بختنصر	غلبة الاسكندر على دارا	غلبة ... على بطلميوس	مولد المسيح عيسى عم	دقلطيانوس	الهجرة
هبوط آدم عم	ماسقط	الفان ومايتان واثنان واربعون سنه	ثلثة الاف وثلثمايه وثلث وعشرون سنه	ثلثة الاف وثمانمايه وستون سنه	اربع الاف وثمانمايه وسبع واربعون سنه	خمسة الاف ومايتان واحدى وثمانون سنه	خمسة الاف وثلثمايه و[illegible] وستون سنه	خمسة الاف وخمسمايه واربع وثمانون سنه	خمسة الاف وثمانمايه وستون سنه	ستة الاف ومايتان وست عشرة سنه
وكانت الطوفان نوح عليه السلام	الفان ومايتان واربعون سنه	خالي	الف واحدى وثمانون سنه	الف وستمايه وعشرون سنه	الفان وستمايه وخمس سنين	ثلثة الاف وتسع وثلثون سنه	ثلثة الاف وثلثمايه واحدى وعشرون سنه	ثلث الاف وثلثمايه واثنان واربعون سنه	ثلث الاف وستمايه واربع وثلثون سنه	ثلث الاف وتسعمايه واربع وسبعون سنه
مولد ابراهيم عم	ثلث الاف وثلثمايه وثلث وعشرون سنه	الف واحدى وثمانون سنه	بياض	خمسمايه وخمس واربعون سنه	الف وخمسمايه واربع وعشرون سنه	الف وتسعمايه وثمان واربعون سنه	الفان ومايتان واربعون سنه	الفان ومايتان واحدى وستون سنه	الفان وخمسمايه وثلث وخمسون سنه	الفان وثمانمايه وثلث وتسعون سنه
وفات موسى عم	ستة الاف وثمانمايه وثمان وستون سنه	الف وستمايه وست وعشرون سنه	خمسمايه وخمس واربعون سنه	صفر	تسعمايه وتسع وسبعون سنه	الف واربعمايه وثلث عشرة سنه	الف وستمايه وسبعون سنه	الف وسبعمايه وست عشرة سنه	الفان وثمان سنين	الفان وثلثمايه ثمان واربعون
ابتداء ملك بختنصر	اربعة الاف وثمانمايه وسبع واربعون سنه	الفان وستمايه وخمس سنين	الف وخمسمايه واربع وعشرون سنه	تسعمايه وتسع وسبعون سنه	تهي	اربعمايه وخمس وثلثون سنه	سبعمايه وسبع عشرة سنه	سبعمايه وثمان وثلثون سنه	الف واحدى وثلثون سنه	الف وثلثمايه وتسع وسبعون سنه
غلبة الاسكندر على دارا	خمسة الاف ومايتان واحدى وثمانون سنه	ثلثة الاف وتسع وثلثون سنه	الف وتسعمايه وثمان وعشرون سنه	الف واربعمايه وثلث عشرة سنه	اربعمايه وخمس وثلثون سنه	مسيح	مايتان واثنان وثمانون سنه	ثلثمايه وثلث سنين	خمسمايه وخمس وتسعون	تسعمايه واربع وثلثون سنه
غلبة ... على بطلميوس	خمسة الاف وخمسمايه وثلث وستون سنه	ثلثة الاف وثلثمايه واحدى وعشرون سنه	الفان ومايتان واربعون سنه	الف وستمايه وسبعون سنه	سبعمايه وسبع عشرة سنه	مايتان واثنين وثمانون سنه	بحط	احدى وعشرون سنه	ثلثمايه وثلث عشرة سنه	ستمايه واثنان وخمسون سنه
مولد المسيح عيسى عم	خمسة الاف وخمسمايه واربع وثمانون سنه	ثلث الاف وثلثمايه واثنان واربعون سنه	الفان ومايتان واحدى وستون سنه	الف وسبعمايه وست عشرة سنه	سبعمايه وثمان وثلثون سنه	وثلثمايه وثلث سنين	احدى وعشرون سنه	مجوف	مايتان واثنتان وثمانون سنه	ستمايه واحدى وثلثون سنه
دقلطيانوس	خمسة الاف وثمانمايه وست وستون سنه	ثلثة الاف وستمايه واربع وثلثون سنه	الفان وخمسمايه وثلث وخمسون سنه	الفان وثمان سنين	الف واحدى وثلثون سنه	خمسمايه وخمس وتسعون سنه	ثلثمايه وثلث عشرة سنه	مايتان واثنتان وثمانون	طاق ساده	ثلثمايه وتسع وثلثون سنه
الهجرة	ستة الاف ومايتان وست عشرة سنه	ثلثة الاف وتسعمايه واربع وسبعون سنه	الفان وثمانمايه وثلث وتسعون سنه	الفان وثلثمايه وثمان واربعون سنه	الف وثلثمايه وتسع وستون سنه	تسعمايه واربع وثلثون سنه	ستمايه واثنان وخمسون سنه	ستمايه واحدى وثلثون سنه	ثلثمايه وتسع وثلثون سنه	جاي تنها

تاريخ ابتدا محرمدن وضع اولنوب بس بو تفصيلي يوقاروده
تواريخ ذكرنده مسطوردر بعده حضرت صلى الله عليه وسلم اول
محرمدن اخر عمرلري اون ييل وايكي آي اولمشدر اما حقيقت
اوزره هجرتدن عمر شريفلري حساب اولنه بعد الهجرت طقوز
ييل واون بر آي ويكرمي ايكي كوندر و بو دايره كه وضع
اولنمشدر سنيندن هجرتله تواريخ قديمه مشهوره ما بيني
متضمندر بو ايكي تاريخك ما بيني بلمك استسك ايكيسي
ما بيني ايله هجرت ما بيني كورب اكيسنك اكثرندن اقليني
نقص ايدوب ما بقي نه ايسه اودر مثلا مولد حضرت
مسيح ايله عم مولد حضرت سيد الانبيا صلى الله عليه وسلم بيلمك
قصد ايلسك ما بين مولد رسول الله صلى الله عليه وسلم وبين
الهجرة كه اللي اوچ ييلدر و ايكي اي وسكز كوندر التي يوز اوتوز
بر ييلدن نقص ايلسك ما بين مولد حضرت رسالت پناه صلى
الله عليه وسلم ومولد مسيح عم اولدركه كذلك ايكي تاريخدن
بو دايره ده هر كيمي مراد ايدينور ايسك معلوم اولنور
والله اعلم

الدائرة الاولى

معلوم اولاكه اهل تواريخ طبري ونظام التواريخ صاحبي
قاضي بيضاوي وبناكتي وساير معتبر مورخلر فرس سلاطيني
درت طبقه ايلمشلردر جميعسي براصلدن وعدللري ضحاك
علواني وافراسياب توراني ايله بيتمشي كمسنه درموت ملكلري
اسكندر وابطمشي روميه كلنجه دورت بيك يوز يتمش
بر يلدر وبر قاج آي در اولكي طبقه يه بيشدادين
ديمشلردر عدل ودادلري زياده لكندن ضحاك وافراسياب
ايله اوني بوعدادلوب مدت سلطنتلريني قاضي بيضاوي
ايكي بيك بشيوز التمش كز بيل يازر بهجة التواريخ صاحبي
ايكي بيك بشيوز طقسان بيل يازر والله اعلم اولكي كيومرث
در جميع اهل تواريخ اتفاق اوزره پادشاهلق قاعده سي
انون اول يوغيدي بو قاعده اول دوزدي تاجي كيمدي
وتخت اوزره اوتورمق وشهر بنا ايتمكي اول ايلدي مثنوي
جو اولكشي كم دوزب دودوجام جهانه ذرلق تختني
ايدي مقام كيومرث ايدي لبك دنياي دون ايلدي
قلدي صوكي كرنكون

كيومرث ويدي يوز بيلده ديمشلر
مدت سلطنت يوز بيل

هوشنك مدت سلطنت قرق بيل

طهمورث مدت سلطنت قرق بيل
حضرت ادريس زمانندهايدي

جمشيد

ضحاك بيوراسب

فريدون مدت سلطنت بشيوز بيل

منوچهر

نوذر

افراسياب

زاب بن طهماسب
زو بن طهماسب دخي ديمشلر
مدت سلطنت بش يل واوچ يل ديمشلر

كرشاسب
مدت سلطنت يكرمي بيل
ديرلر



بهجة التواريخ صاحبي كرشاسب دن صكره كيف بن دان بن
يوكان بن ماسوي بن توذر بن منوجهر نام كمسنه بيغمبرلردن كيع
بني عوم زماننده بلخده ظهور ايدوب علماء اهل فرسيے جمع
ايليوب انلرك اقوال حميده لريني بيشوا ايدينوب اهل تركستا نله
حرب ايدوب غايت عدلنده زمينه عشري اول بيدا ايلدي
وابر امره اولان خراب يرلري اول معمور ايدوب يوز
يكرمي بيل بادشاهلق ايلدي ديو نقل ايلدي والله اعلم
طبقه دوم كيانيان در وانلر طقوز كمسنه در سلطنتلري
زماننده واختلاف جوقدر بعضلر طقوز يوز اوتوز سكز بيل
يادمشلر در قاضي بيضاوي يدي يوز اوتوز سكز بيل يازر مير
عليشير نوايے باري بهر تقدير يدي يوز بيلدن متجاوزدر
ديو بعضلر اسكندري انلردن طتوب اون ديمشلر اولي كه
قباد در كه زو بن طهماسب اوغلي در منوجهر نسلنه نذر ديويلر

كيقباد

كيكاوس بن كيقباد

كيخسرو بن سياوش

لهراسب

كشتاسب

بهمن ابن اسفنديار

همای بنت

داراب بن بهمن

دارا بن داراب

موت سلطنتاون درت بيل

وبيضاوي اون ايكي بيل يزر

اسكندر

كيكاوس ٩ عصرنده حضرت داود نبي عليه السلام ولقمان وسليمان اولا عصرك بيغمبرلري در

طبقه سوم اشكانيان دركه ملوك طوايف ديرلر نظام ٧

افلاطون تلميذ سقراط الحكيم داراب بن بهمن عصرنده در

التواريخ

التواريخ صاحبي موت سلطنتلريني دورت يوز يكرمي اوج بيل يازر
وعدد لريني يكرمي نقل بعضلر اون بش بعضلر اون يدي
بعضلر طقسان وبعضلر دخي ارتق واكسك ديمشلر
بهجة التواريخ موت سلطنتلرين بشيوز سكسان يدي بيل يازر
بعضلر بشيوز اون درت بيل يازر والحاصل بو طبقه ده
اهل تاريخ سوزنده اختلاف قدر آدلرنده وعددلرنده وسلطنتلرنك
زماننده وتاخير وتقديمنده وبو خلافلره تطبيق وتوفيق
ويرمك سوزي تطويل ايدوب تامل ايدهنلره ضائعي بوشان
اتدوكي اجلدن ذكر ايدوب كچمك مناسب كورلدي ملوك طوايف
ديمكك اصلي بودر كه اسكندر چون ايران ايله فارس اقليمني
فتح ايلدي بو ممالكده اولان طوايف سلاطيني واولادلريني
جمع ايلدي وانلرك جهتنده نه راي وتدبير ايده جكين بلميوب
عاجز قالدي زيرا بو جماعتي قتل شرعا وعقلا مناسب دكلدر
شويله دخي قوماق دخي مملكته موجب فساد وخاطره باعث
تردد ده واصطلح ابو ارسطو ايله مسورت اتدكده بويله ديدي كه چون
ممالكي جر كمسنه يه بهر تقدير ويورسك كوكدر بونلري كندو
جانبكدن ملك نصب ايدوب احسانك ايله ممنون قيلوب
ايوا تحصيل ايلسي دنيادن نقل اتدكده بونلر ارالرنده منازعت
دوشوب سنوك دار الملكك كه رومدر كچ تعرض قلالر ارسطونك
راي اوزره هر برينه بر ولايت ويردي صاحب جامع الدين
اسماعيل رحمه الله بو طبقه بويله نقل ايلر طبقه ثالثه كه اشكانيلر در
ابو عيسيے ديركه بو طبقه ده اول شهره بولان اشغان بن اشغان در
بعضلر اشك بن اشكان ديرلر اول سلطنتنك تاريخي غلبه
اسكندردن ايكي يوز قرق التي بيل كچمشدي وموت سلطنتي
اون بيل ايدي مذكور عماد الدين ديركه غلبه اسكندردن
ايكي يوز الكي التي بيل كچمشدي بعده شابور ابن اشكان التمش
بل حكم ايلدي ومولد عيسيے عرم مذكورك سلطنتندن قرق بيلدن

زیاده ایدی شاپورک انتقال ما ملکی غلبهٔ اسکندردن اوچیوز
اون التی ییل ایدی بعده جودرز اشغان بعضلر جودرز ابن
اشغان دیدیلر اون ییل عمر سوروب غلبهٔ اسکندردن اوچیوز
یگرمی التی ییل گچدی بعده بیژن یگرمی بر ییل پادشاه اولدی
مذکور تاریخدن اوچیوز قرق التی ییل گچدی بعده
جودرز اشغانی اون طقوز ییل حاکم اولوب ذکر اولان
تاریخدن اوچیوز التمش التی ییل گچدی بعده نرسی پادشاه
اولوب قرق ییل عمر سوروب مذکور تاریخدن دورتیوز
التمش ییل گچدی بعده هرمز اون طقوز ییل حکومتده
اولوب تاریخ مسفورک دورت یوز یگرمی بشنده فوت
اولدی بعده اردوان اکبر اون ایکی ییل حاکم اولوب مدت
مزبوره دن دورت یوز اوتوز یدیده فوت اولدی بعده
خسرو قرق ییل پادشاه اولدی تاریخ مذکوردن دورتیوز
یتمش یدی ییل گچدی بعده بلاشی یگرمی درت ییل
پادشاه اولوب ذکر اولان تاریخدن بشیوز ییل
گچدی بعده اردوان اصغر پادشاه اولوب تجمل و عظمتی اول
طبقه ده اولان سلاطیندن زیاده ایدی و ملوک طوایفک
اکثرینی اول قهر ایدوب ملکینی الوب ضبط ایتمشدی آخر
الامر اردشیر بن بابکی اردوانی اولدوروب ملک اشکانیلردن
ساسانیلره نقل ایلدی انقضاء ملک اردوان غلبهٔ
اسکندردن بشیوز اون ایکی ییل گچدی مدت سلطنت
اردوان اون بر ییل ایدی نظام التواریخ صاحبی بیضاوی
اوتوز بر ییل بعض تاریخده یگرمی اوچ ییل یازمشلردر

مدت سلطنت
اون ییل
اشکان بن دارا
ابن دارا ب

شاپور بن
اشکان

اشک بن
اشکان

بهرام بن	بلاشی بن	هرمز بن
شاپور	بهرام	بلاشی
اون ییل	اون ییل	اون ییدی ییل
الوش	نرسی بن	فیروز بن
بلاشی	بلاشی	هرمز
اون ییدی ییل	اون ییل	یگرمی دورت ییل
بلاشی بن	خسرو بن	بلاشی بن بلاشی
فیروز	بلاشی	ابن فیروز
اون اوچ ییل		اون ییدی ییل
اردوان بن	اردوان	خسرو بن
بلاشی	بن اشکان	اشغان
اون ایکی ییل	اوتوز ییل	یگرمی ییل
بلاشی بن	جودرز بن	نرسی بن
اشکان	اشکان	جودرز
اون بر ییل		اوتوز بر ییل
جودرز بن نرسی		اردوان بن بلاشی

دورددنجی طبقه ساسانیلردر اکاسره دخی دیرلر
بونلرک دخی عددی معلوم ایدوب یازمشلردر بعضیلر
اوتوز ایکی نفر و بعضلر اوتوز یکی دیمشلر سلطنتلرینک
زماننی دخی موافق یازمامشلردر صاحب گزیده بشیوز
یگرمی یدی ییل دیر و بناکتی بشیوز اوتوز بر ییل دیر
و نظام التواریخ صاحبی بیضاوی درت
یوز اوتوز ییل و عدد لرینی اوتوز نفر یازر طبری
دیر که ملک اسکندردن بعضلر بشیوز اون دورت

ييلدن صكره ترسالوقولنده بشيوز اللى ييلدن صكره مغان
قولنده التى يوز التمش الى ييلدن صكره اردشير ظهور ايتدي
اوتوز يل پادشاه اولدي اون دورت يل تمام ربع مسكونه
حكم ايلدي علماء سير ديرلركه عيسى عم اردشير زماننده طوغدي
اسكندردن اوچيوز يل صكره وحضرت يحيى عليه السلام كه
عيسانك عم خاله زاده سيدر ايدي التى آى اوّل طوغمشدي ملك المؤيد
عماد الدين صاحب حما المذكور المختصر في اخبار البشر نام تاريخنده
بويله نقل ايلركه ملوك فرسك طبقۀ رابعه يه كه اكاسره وما
ساسانيه ديرلر اول پادشاه اولان اردشير بن بابك در اول
ساسان بن بهمن ابن اسفنديار در اردوانيلره غلبه ايلدوكى
زماننده ابتداء ملك تخت نصردن طقوز يوز قرق يدى يل
ودارايه غلبۀ اسكندردن بشيوز اون ايكى يل كچمشدي قيام
اردشيردن هجرت مابيني دورت يوز يكرمى ايكى يل ايدى
رصد بطلميوسى اردشيردن يتمش يدى يل مقدم ايدي بو
موتوده جايزكه بطلميوس تمام حياتنده اولاياغالبي حياتده
اولا واكاسره نك آخري اردشير اولادندن يزدجرد بن شهريار
دروار دشير ربع مسكونه بتمامه اون دورت يل
واون اي حكم ايليوب غلبۀ اسكندرك بشيوز يكرمى سكزي
اواخرنده فوت اولدي شابور بن اردشير اوتوز
بربوچق يل پادشاه اولوب زماننده مانى زنديق
ظهور ايدوب ولسان يونانيدن كتب فلسفه زبان
فارسيه نقل ايتوردي وغلبۀ اسكندرك بشيوز اللى طقوز
ييلدن دورت اي كچدي كه فوت اولدي هرمز بن شابور
بربچق ييل پادشاه اولوب بعده اوغلى بهرام بن هرمز
اوچ يل اوچ اي پادشاه اولوب تاريخ مذكورك
بشيوز التمش درت اولنده وفات ايتدي بعده اوغلى
بهرام بن بهرام اون يدي يل سلطنت سوروب تاريخ

مزبورك

مزبورك بشيوز سكسان بري اولنده فوت اولدي بعده بهرام
بن بهرام ابن بهرام اتابيسى ورده سيى اديني قوديلر دورت
ييل و دورت اي عمر سوروب مذكور تاريخك بشيوز سكسان
بشندن يدي اي كچدكده فوت اولدي بعده قرنداشي نرسي بن
بهرام طقوز يل شاه اولوب مسفور تاريخك بشيوز طقسان
دوردنده يدي اي كچدكده صكره كچدي بعده هرمز بن نرسي
طقوز يوز يل حاكم اولوب تاريخ مذكورك التى يوز اوچندن
يدي اي كچشدي كه هلاك اولدي بعده اوغلى شابور بن هرمز
ذو الاكتاف اتاسيى اولدوكده اناسي قرننده ايدي وزراسي
تدبير مملكت ايدرلردي تاكندوسي بويبوب مملكت تدبيرنه
قادر اولنجايه دك مملكتده عرب استيلا سندن چوق شورش
وغوغا ظاهر اولمشدي چوق تخت سلطنته قعود ايتدي
انتقاما اعراب قصدنه يوريوب الرك الاينى عذاب عظيم
واليم قصد ايدوب اوموزلريني ياروب كتفلريني ياردوروب بيانه
ايتوب انلر بو عذابله اولدرلردي اول سببدن اكا ذو الاكتاف
ديديلر حضرت رسول صلى الله عليه وسلم اجدادندن مالك بن
نضر كم اعرابك سيدي ايدي عربه بوقدر تعذيبك وقتلك
باعثى صوردقده بكا معلم ديديلركه بوقومدن بر پيغمبر
كلوب تختمي بنوم اولادمدن آلوب انلري هلاك ايتسه كرك
بوجهتدن بونلره انتقام ايدرن مالك ايتدي كه اول بيغمبرك
سوزي بدن معلوم دركه صحيح اولا ايكنجى صحيح اولدوغى
تقديرجه اول صاحب سعادت ظهورده كلوب سنك بو افعالك
ايشدوب رضى اولادكه انتقام ايليه شابور بو سوزدن اول
فعل قبيحى ترك ايلدي رحمة للعالمين اول سلطان عظيم
الشان دعك لايقدركه كندو وجوده كلمزدن بيلك ييل
اول مظلوملري ظالملر الندن قورتاروب مبارك ادي
ذكرا ولماغله خلقى قتلدن وحاكمى ضلالت وشقاوتدن منع

ایله صلی الله علیه وسلم وعلی آله وصحبه اجمعین مذکور شاپور
یتمش ایکی ییل وفات ایتدوکی موت عمر وسلطنتی دور که غلبهٔ اسکندرک
التی یوز یتمش بش ییلندن بیری آیی کچمش اولور بعده قرداشی
اردشیر بن هرمز دورت ییل پادشاه اولدی بعده شاپور
ابن شاپور ذو الاکتاف بش ییل ودورت آی پادشاه
اولدی بعده بهرام ابن شاپور اون بر ییل سلطنت سوروب
بعده اوغلی یزدجرد الاثیم تخته کچوب حاکم اولدی واول
غایتده ظالم اولماغین اکا یزدجرد اثیم وخشن دیرلر ایدی
یکرمی بر ییل وبش آی سلطنت ایلدی برآت دپوب هلاک
ایلدی بعضلر دیرلر که بر غایتده کوزل آت که دنیاده نظیری
کورلمامش درگاهنه اوکنه حاضر اولوب تند لکنه نکسنه
یانینه واره مایوب واول غایتده نادانلغندن بر کورن
کندوسی آت یانینه واروب آت اکا ملایمت کوستر مکین
ایچ طتوب ایرلیوب قوسغون اوردکن آتی دپوب
هلاک ایلدی خلقک بددعاسی یتشدی بعضلر انی ذکر
آتی ایدی وبعضلر فرشته ایدی وبعضلر دیو ایدی دیدیلر
غلبهٔ اسکندرک یدی یوز اون یدی سالندن دورت
آی کچمشدی که هلاک اولدی بعده اوغلی بهرام گور ابن
یزدجرد الاثیم پادشاه اولدی خورنق ومعماری سنمار
قصه سی خورنق لغتنده تفصیل اولنمشدر واکا گور لقبنک
سببی بعضلر گور شکارینه غایتده مائل اولدوغی جهتدن
وبعضلر شکار ایدرکن انوک اوقی ایکیسندن کچوب
تا سوفارینه وارنجه یره کچکین وبعضلر دام ایله طوتلا نلره
کندو اسمیله داغ ایدوب هر کیمک صیدینه دوشسه انلر
قتلنه قادر اولماممغین بو لقب ایله شهرت بولدی دیدیلر
موت ملکی یکرمی اوچ ییل واون بر آی ایدی که غلبهٔ
اسکندردن یدی یوز قرق بر ییلندن اوچ آی

کچمشدی

کچمشدی بعده اوغلی یزدجرد بن بهرام گور پادشاه اولدی
انوک سلطنتی زماننده چوق اختلاف ایتمشلردر اصح اون
سکز ییل ودورت آیدر که غلبهٔ اسکندرک یدی یوز
الی طقوزندن یدی آی کچمشدی بعده کوچوک اوغلی هرمز بن
یزدجرد باباسی یاننده بولنماغین پادشاه اولدی بیوک
قرداشی فیروز خوفندن قاچوب خراسان ایله ترک ما
بینده اولان بلاد طخارستان دیمکله معروف هیاطله
شاهنه واروب انوک مساعده سیله ملکی قرداشندن الدی
وهرمز غلبهٔ اسکندرک التمش التی سنده فوت اولدی بعده
فیروز بن یزدجرد بن بهرام گور یکرمی یدی ییل سلطنت
سوروب غلبهٔ اسکندرک یدی یوز طقسان اوچده
هلاک اولدی بعده اوغلی بلاش بن فیروز دورت ییل حاکم
اولوب بعده قرداشی قباد بن فیروز پادشاه اولوب
التی ییل قرداشی جاماسب ایله قتال ایلدوکی ایله قرق اوچ
ییل سلطنت ایلدی وهزدک زندیق مذکور قباد زماننده
ظهور ایدوب دعوای نبوت ایدوب طلیق بری برینک
مالنه وعیالنه شریک اولماسنه رخصت ویردی زیرا که
جمیع خلایق اتادن قرنداشلردر که آدم وحوادر دیدی
بعده اوغلی انوشروان بن قباد غلبهٔ اسکندرک سکز یوز
قرقندن یدی آی کچدوکده باباسی قوتندن صکره یرینه قرق
سکز ییل پادشاه اولوب عدل وداد ایله عالمی آباد ان
ایدوب حضرت رسالت پناهک صلی الله علیه وسلم
والد ماجدی عبد الله سلطنتک یکرمی اوچنده وجوده
کلوب وقرق ایکنجی ییلنده اول حضرت طوغوب
انا ولدت فی زمن الملک العادل حدیث شریفی کمال
عدلنه شاهد پس درغلبهٔ اسکندرک سکز یوز سکسان
سکزنده وفات ایتدی نقل اولنور که امور سلطنت

كندوده استقم اربولدقده خواصنه ديديكه حق تعالى ايله
جل وعلا عهد اتدم ايديكه اكر سلطنت بكا ميسر ومقرر اولورسه
ايكى امري اجرا اليم بري آل منذري كيرو حيره يه حاكم ايدوب
حادثي كيدوم زيرا اجدادم مزدن بهرام كورا اوزرنده منذرك
چوق حقي واردر بناء خورنقده وانده اي تربيه ده وباباسي
يزدجرد اولدكده انده حرظ بولنما مغين اركان دولتي
اردشيره سلطنتدن كسري نام برمكنه باداشاه ايدوب منذر
بو بابده جان وباشن فدا ايدوب چوق مساعده ايدوب
اكر اول اولماسه تاج وتخت خاندانمزدن كتمشدي تفصيلي
خورنق لفظنده اولمشدر بابام قباد ضعف حالندن حادثي
حاكم اتمشدر ايكنجي مزدك ومزدكيلرك جهاندن كوكني كسوب
كيدرم ملعون مذكور خلقك اموال وعيالنك اشتراكيني
جايز وحلال اتمكين عبيد ومملوكلر اكابر واكارمك بنات
وعيالينه بي تردد دخول ووصول ميسر اولماغين اولادكيمك
ايدوكي معلوم اولمايوب الوان واشباهلرندن حكم اولنوردي
ديرلركه انوشروان بو سوزي سويلركن مزدك ملعون
سريرينك بو جانبنده التون كرسيسي اوزره مقامنده
اوتوردي كه قباد اكا تفسيق ايتمشدي ابتدي كه خلق
عالمك اكثري بو مذهب وملت اوزره درقورتك واريدركه
جميع ناسي هلاك ايدراسن بو فساد كليدر جايزدر كه بو امردن
تخت وتاجدن دور اولاسن نوشروان ايتدي كه اي ابن
الخبيثه بلورمسين كه بابام بي غيرت وحميت قباددن
انا مي تصرف ايتمكه اجازت الوب اولدجي بدنام لعنه
راضي اولوب اتفاقا ابن والدم حجره سيه قيوسنده بولنوب
بوعارى دفع ايچون اغلايوب زاري ايله اياغك او بدكده
جورابنك رايحه كريههسيه دخي بورنمده دردي بوب في
الحال ملعون مذكوري قتل ايدوب جيفه جنه خبيثه سن

لفظ

لفظ وبور بايله باقوب وجميع مزدكي وما نويلوك قتلنه
حكم ايدوب واول كون دار الملكنده اولان ملاعيندن قرق
بيكه قريب ملعونلر قتل اولنوب وتحت امرنده وحكومتنده
اولان اقليمه امرلر كوندروب جهاني خباثتلرندن پاك ايلدي
عوالتنه حضرت رسول اكرم صلى الله عليه وسلم شهادت
اتمكين علماء مشركه ايكن جايز ومكندركه سائر مشركلركبي
مخلد في النار اولمايوب حق سبحانه كمال كرمندن اكا اعرافده
بومكان احسان ايلمه بديع وبعيد اولمايه ديمشلر والله اعلم
بعده اوغلي هرمز ابن انوشروان پادشاه اولوب غايتده
عولمزن ادنانك حقني اعلادن فرق اتميوب اليوبر مكين
وبو امرده مبالغه اتمكين جميع حواشيسي كندويه بعضي
ايدوب اخركار كوزنه ميل كجوب بعد قتل اتديلر مدت
سلطنتي اون اوچ بوچق ييل مقداري اولوب زيرا اوغلي
برويز ادز بايجانده كلوب تختنه اوتوروب بوما بينده
بهرام جوبين قتنده هرمز محبوس ايدي بعده اوغلي
برويز استقرار اوزره تخته جلوسيه غلبه السلنورك طقوز
يوز ايكسنده ايدي اوتوز سكز ييل پادشاه اولوب اوغلي
شيرويه هلاك ايدوب تاريخ مزبورك فوقنده شيرويه تخته
جلوس ايدوب اون يدي قوداشني اتدي وكندوسي
كثير الامراض اولماغين سكز آي بعده وفات اتدي بعده
اوغلي اردشير بن شيرويه يدي ياشنده ايديكه تخته كچوب
بربوچق ييلدن صكره قتل اولنوب بعده شهريران نام
كمسنه تخته كچوب واول نژاد ملوكدن اولمامغين وكندويه
اكلسده حرمت وعزتي مراد ايدوب اركان مملكته كوچ كلوب
قرق كونه وارنجه اولدوروب واياغنه ايب باغليوب شهر
ايچنده سوريوب اهل بيت مملكنده اولمايوب سلطنته
تعرض ايده نوك حالي بودر ديو ندا اتديلر بعده برويزك

توران دخت نام قزيني تخته كچوروب بر ييل دورت ايى دن
صكره ملكه وداع ايدوب انوك زماننده فخر جهان صلى الله عليه
وسلم اخرته انتقال انديلر بعده برويز نسلندن خشنشده
وبعض نسخده خشنشد وضبط اولنمش تخته جلوس ايدوب
براي كجه دين قتل انديلر بعده توراندختك قزقرنداشي
ازرمي دخت بنت برويزي سرير ملكده ملك ايلديلر اكثره
دودماننده انوك كبي بو صباحت الجمال وجوده كلما مكين
خراسان سپهبدي فرخ هرمز نام كه اوغلي رستمي خراسانده
نائب ايدوب كندوسي برويز زماننده بردار الملكده ايدي
ملكه يه عاشق اولوب قصد اظهار تزويج ايديجك ملكه
اولان ظاهر دراره وارماق اولماز كيجه ايله تنها كل مرادك
بولاسي ديو خبر كوندروب ستر دادرسه اصرلديكى اكر
فرخ هرمز بي وقت قابويه كلوب بكا دخول اذن استرسه
باشن كسوب قصر قابوسنده اصحق امر ايلدي اول كلدكده
باشن كسوب باب قصرده اصا قوديلر اوغلي رستم كه رستم
زالدن صكره انوك كبي بر دلاور دخي ظهور كلما مشدي
بو اول رستم دركه حضرت فاروق اعظم رضي الله عنه
زماننده لشكر عجمه سردار اولوب اهل اسلام ايله نيجه شهور
وايام جدال وقتال ايدوب عاقبة الامر حضرت سعد
ابن ابي وقاص رضي الله عنه اهل اسلامه سردار ايكن
قتل اولنوب انوك هلاكندن صكره ملك عجم الدن كيدوب
هرج ومرج اولدي مذكور رستم باباسي قتليني استدكده
آزرمي دخت اوزرينه عسكر چكوب واني طوتوب سم باباسي
مدعاسي حاصل ايدوب بعده قتل ايلدي مدت سلطنتي
التي اي ايدي اندن صكره عظماء فرس مختلف اولوب
اردشير بن بابك نسلندندر ديو كسرى بن مهرخشنش
نام كمسنه يي تخته كچوروب لياقتي اولمادوغي جهتندن قتل ايدوب

يرينه

يرينه نسل سلاطيندن قايم اولاجق كمسنه اولمامغين اولاد
انوشروانده نور ديو فيروز بن حستان آدلو بر كمسنه تخته جلوس
اتدروب باشنه تاج قوماق استدكده باشي غايتده بيوك
اولماغين صغيوب بو تاج قاتي طار دراباشيمي صقدي ديجك
عظماء فرس اول كلامي ضيق تاج اولدي ديو تطير ايدوب
اني قتل ايدوب بعده انوشروان اولادندن زعم ايدوب
فرخ زاد خسرو بر كمسنه بولوب التي آيدن صكره اني دخي
اولدروب بعده ملك بادشاهسز اولماز ديو اولاد سلاطيندن
غايتده جست وجو ايدوب يزدجرد بن شهريار ابن برويز
بن هرمز بن انوشروان وقتا كه شيرويه قرنداشلريني واولادلريني
اولدردكده شيري بن ابي قاچوب اصطخر ولايتنده بلمزلر
ايدي اهل فرس خبرن الوب كتوروب بادشاه ايدوب
لكن حكومتي باباليرينه نسبت بر خيال ايدي وزرا تدبير مملكت
ايدوب سلطنتي اوچ دورت ييل كچدكده ذكر اولندوغي
اوزره فاروق اعظم رضي الله عنه زماننده اهل اسلام غلبه
ايدوب مداين دن خزاين ودقائق الوب بعده كندوسي
شهر بشهر قاچوب اخر خلافت حضرت عثمان زماننده
رضي الله عنه هجرتك اوتوز برنده مروده قتل اولندي كه اخر
ملوك فرسدر تواريخده مسطوردر كه سال هجرتك التي سنده
بعضلر يدي سنده ديمشلردر كه حضرت رسالت پناه
صلى الله عليه وسلم اطراف ملوكه مكتوبلر يازوب اسلامه
دعوت ايلدكده برويزه عبد الله بن حذافه سهمي رضي الله
عنه رسول ايدي بهجة التواريخ صاحبي صورت مكتوب
حضرتي بويله در ديو نقل ايلمش بسم الله الرحمن الرحيم
من رسول الله الي برويز بن هرمز اما بعد فاني احمد
اليك الله لا اله الا هو الحي القيوم ارسلني بالحق بشيرا
ونذيرا الى قوم عليهم الشقاوة وسلب عقولهم ومن

يهدي الله فلا مضل له ومن يضلله فما له هادي لسه ان
الله بصير بالعباد ليس لمثله شيء في الارض ولا في
السماء وهو السميع البصير فاسلم لتسلم او اينوت
بحرب من الله ورسوله ولم تفجرها ثم برويز بي تمييز
مكتوب شريفه باقوب اول حضرتك اسم سامليني كندو نام
بد نامندن مقدم يازلمش كوريجك غضبه كلوب اول كيمورکه
بنم آدمدن اديني مقدم يازه ديو مكتوب مرغوبلريني
يورتوب اول حضرت استماع اتدكده مزق كتابي مزق
الله ملكه ديو بيورمشلر اول حضرتك بددعاسندن يكرمي
بش يل وارميوب بش بيك يوزالكي بيله قريب بتمش برانا دن
اتايه ارثله كتوريه واصل اولان تاج وتخت وملك وبخت
خراب ويباب اولدي ذکر نعت ونسب وبعض احوال
مهتر وتهتر سيد وسلو بني آدم عليه السلام اعني حبيب اکرم
صلى الله عليه وسلم وهوا بو القاسم محمد بن عبد الله بن
عبد المطلب بن هاشم بن عبد مناف بن قصي بن كلاب
بن مره بن كعب لوي بن غالب بن فهر بن مالك بن
نضر قريش ابن كنانه بن خزيمه بن مدركه بن الياس بن
مضر بن نزار بن معد بن عدنان در نسب صحيح لري بودر که
ذکر اولندي نسب شريفلري خصوصنده چوق اختلاف
اولوب اوستاد المورخين ابن اسحق قولي بودر که بيان
اولندي ولادت بوبشارت الحضرت معين واعظ
رحمه الله معراج النبوه ده بويله نقل ايلرکه ولادت حضرت
رسول اکرم صلى الله عليه وسلم انوشروان حکومتنك
قرق ايكنجي ييلنده واقع اولوب عام فيلده اشهر ولايته
ربيع الاول اينك اون ايکيسنده روايت جمهور اوزره
دوشنبه کوني ياکيجه سي سال قران علويلرك اون يدي
سنده ينسانك يکرمي سي دي مايك اون يدي سنده اول

حضرت

شيرويه بن برويز

كسري بن اردشير

توران دخت بنت
برويز

آزرمي دخت بنت
برويز

يزدجرد بن
شهرياذ

اخر ملوك فرسدرکه حضرت
عثمان رضي الله عنه خلافتنده
هلاك اولدي

حضرت خورشيد فلك سعادت مطلع عزتدن طلوع ايلديکي
بزرکان اهل نجوم اول حضرتك طالعني بو وجهله استخراج
ايلمشلردرکه جدي يکرمي درجه ده ايدي زحل ومشتري
اوچنجي عقربك درجه سنده وقمر مذکور برجك اون
سکزنجي درجه سنده شمس وعطارد حملده زهره
ثورده وراس جوزا وذنب قوسده کندو شرفنده
ايدي غيري وجهله دخي يازمشلردر والله اعلم فاما
اتفاق کلمه فن نجوم بونك اوزرينه درکه اکثر کواکب درجات
شرفنده اولوب معائب ووبال ونحوستدن محفوظ اتديلر
کر اول ماه سپهر سروري شاه ايوان سروري مطلع وجودن
نور درخشنده کونورديلر قرق ياشنه واصل اولدقده نبوت
ويرلوب بعده اون اوچ ييل مکرمه شرفها الله متمکن
اولوب مکه دن هجرت ايدوب مدينه منوره ربيع الاول ده
اون سکزنجي کونيکه يوم الاثنين ايدي داخل اولديلر
ومدينه منوره ده اون ييل توطن اتديلر التي بر ياشنده
وطقوز ايلق ايکن مکه ده معراج واقع اولوب فرض صيام
هجرتك ايکنجي ييلنده وقبله قدس شريفه ايکن اولنارحجه
مکه مشرفه تحويل بيوريلوب قول وجهك شطر المسجد الحرام آيتي
نازل اولدي التمش اوچ ياشنه واصل اولدقلرنده ربيع
الاول اينك اون ايکنجي کيجه سي جوار حق جل وعلا يه رحلت
بيورديلر ونقش خاتملري بو صورت اوزره ايدي رسول الله محمد
محمد برسطر ورسول برسطر والله برسطر اولمشدي بعده
خلفاء راشدين در عليهم الرحمة والرضوان من الملك العلام
ظهور ايدوب مدت ملکلري الي يوز قرق بش ييل اولوب
وانلر اوچ طبقه درکه جمله سي قريشدن نسل اسمعيل بن
ابراهيم عليهما السلامدن اولوب وانلر ملوك فرس ايله
نسلده ارفخشد بن سام بن نوح عليهما السلام يتشورلر اهل

فوبی ارغنده هوشناك دیو طبقهٔ اول خلفاء راشدین در
رضوان الله علیهم اجمعین والتالی نفردکه دوردینك بیعتلری
وموت خلافتلری اوتوز ییل قوبیور خلیفهٔ اول رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرت ابو بکر الصدیق ابن ابی قحافه که
اسمی عثمان در ابن عامر بن عمرو بن کعب بن تیم بن مره تیمی
قرشیدر جدی حضرت رسالت بناه ایله مره بن کعب ده اتصال
بولور نام نامیلری عبد الله کنیتلری ابو بکر لقبلری عتیق
وصدیق در مولد شریفلری عام فیلدن اوچ ییل صکره اولوب
هجرتك اون بونده کوبیه خلافته جلوسی ایدوب هجرتك اون
اوچنك شهر جمادی الاخره سینك یکرمی ایکیسی که سه شنبه
کیجه سیدر اخشام ایله عشاء مابیننده جانب جناب حضرت
حقه انتقال ارتحال اتدیلر نقش خاتملری نعم القادر الله
بوصورت ایله نقل ایلدی الیقام الله بعضلر نعم القادر الله
ایدی دیدیلر بعض رساله ده انا عبد ذلیل لمولی الجلیل
ایدی دیو نقل اتدیلر بعده امیر المؤمنین فاروق اعظم
عمر بن الخطاب العدوی رضی الله عنه صدیق اکبرك وفات
اتدوکی کوننده کی تاریخ هجرتك اون اوچنده واقع اولمشدر
سند امامته آنکا اتدیلر ونسبلری بو وجهله در عمر بن الخطاب
بن نفیل بن عبد العزی بن رباح بن عبد الله بن رزاح
بن عدی ابن کعب بن لوی نسبلری حضرت حبیب
الله علیه الصلوة والسلام ایله کعب بن لوی ده متصل
اولورکه یدنجی اتادر کنیتی ابو حفص لقبی فاروق در
موت خلافتلری اون ییل والتی ای ایدی وبعضلر اون
ییل وبش ای واون کون دیدیلر مولد شریفلری حرب
فجاردن اخیر دورت ییل صکره ایدی وفاتلری تاریخ
هجرتك یکرمی اوچنده اولوب مدت عمرلری التمش اوچ
ییل دیدیلر رأی وعدالت وکفایت وشهامتلری

جهانبانانه

جامی علیه الرحمه
آهوست جهان ومکر
ماضر بو پیشی پسر ابو قحافه

اهوست زینتی وکعبه نادر
صلی بسری ابی قحافه

جهانبانانه اول وجهله منتشر ومتواتر اولمشدرکه اوکوکبی بر حاکم
عادل عالیجاه جهانپناه هنوز کمسه ظهور ایتمیوب دین محمدی
بوانیم ونهایتده انون قوت وقدرت بولوب رایات اسلامیه
مشارق ومغاربده افراشته ایدوب تمامت ممالك شام و
شامات وکشور روم واکاسره وبلاد شرق وعراق ولایتلری
الوب کمال عدالت وسیاست اوزره ضبط وربط ایدوب
غو نقلونده استحقاق اوزره اهل اسلام ایچون بیك دورت یوز
قرق دورت منبر وضع اتمشدر کمال عدالت وسیاست وقضایاده
علو شانلری متنه عقبه بن عامردن رضی الله عنه مرویدر که حضرت رسول
اکرم صلی الله علیه وسلم دن استماع که لو کان نبی بعدی لکان عمر
دیو بیوردیلر شاهد عادلدر وعصرنده اعلم فلاسفه
ووقتنده اقوم واعلم اطبا اولان عز والدین ثابت بن قره
الصابی الحرانی دن نقل اولنور که لو لم ینفخر ملة الاسلام علی
سایر الملل الا باربعة لکفاها فخر عمر بن الخطاب فی الدالة
والسیاسة وعلی ابن ابی طالب فی العلم والحسن البصری فی الزهد
والجاحظ فی البلاغة مغیره بن شعبه نك ابو لؤلؤ نام کافر
خنجر ایله اوروب انواع طعنه سندن شهید اولدیلر نقش
نکینلری کفی بالموت واعظا یا عمر ایدی اوچنجی عثمان بن
عفان بن ابی العاص بن امیه بن عبد شمس بن عبد
مناف بن قصی حضرت رسالت بناه صلی الله علیه
وسلم نسبی عبد مناف ده اتصال بولور کنیتی ابو عمرو
وبعضلر ابو عبد الله دیدیلر لقبی ذی النورین در
رسول وسید ثقلین حضرتلرینك رقیه وام کلثوم
نام ایکی دختر سعادت اخترلرینه نکاح میسر اولماغین بو لقب
ایله ملقب اولدیلر ولادتلری حضرت رسالت بناه صلی
الله علیه وسلم ولادتندن التی زمان صکره ایدی سریر خلافته
جلوسلری تاریخ هجرتك یکرمی اوچ ذی الحجه سنك اواخرنده

بعضلر سنه اربع وعشرين هجرتك غره سنده ديرلر موت
خلافتلري اون ايكي ييل وشهادتلري تاريخي هجرتك
اللي بش ذي الحجه سنك اون ايكسنده جمعه كوني ضحى وقتنده
حارث بن بدر نام حرامي شهيد ايلدي سن شريفلري بيشي
سكسان ايكي وسكسان دورت وسكسان سكز وبعضلر
طقسان ييل ديمشلر واول فتنه كه اهل اسلامدن بو جمع
خروج ايلدي اول حضرتك شهادتلريدر ونقش خاتملري امنت
بالذي خلق فسوى ومحمد بن مبارك امن عثمان بالله
عثمان مخلصا دديو نقل ايلدي دوردنجي خليفه اسد
الله الغالب علي بن ابي طالب كه نامي عبد مناف در ابن
عبد المطلب بن هاشم بن عبد مناف در كرم الله وجهه
اول خلفاء بني هاشم اولدر كنيتلري ابو الحسن وابو
تراب وابو البشر در ولقب شريفلري مرتضى در واول
خلفاء بني هاشم اولدر ابتداء خلافتلري حضرت
عثمان رضي الله عنهما شهيد اولدقلري كوندر اكثر
صحابه اول حضرت ايله بيعت ايدوب عايشه وطلحه
وزبير حضرت عثمان قلقيني انلره نسبت ايدوب ايدوب
بصره جانبنه كتديلر ومعاويه دخي اطاعت اتميوب
صفين ده هجرتك يكرمي دوردنده مابينلرده مقابل
ومقاتله واقع اولوب طرفين ده چوق كمسنه هلاك
اولدي موت خلافتلري دورت ييل وطقوز آي
وبر قچ كوندر سنه اربعين رمضانك يكرمي يدسنده كه
جمعه كوني ايدي صباح نمازنده قيلوركن عبد الرحمن بن
ملجم مرادي خنجر ايله اوروب شهيد ايلدي موت عمرلري
التمش اوچ ييل اولوب ودورت خاتملري وارايدي
بربينك فصي ياقوت اولوب نقشي لا اله الا الله الحق الملك
المبين ايدي وبري فيروزه اولوب اوزرنده الله الملك

العظيم ايدي ديديلر وتاريخ مراة الزمان صاحبي امن بالله العظيم

وبري

١٦٣

وبري بولاددن اولوب اوزرنده العزة لله وبري عقيق
اولوب نقشي ماشاء الله لا قوة الا بالله استغفر الله ايدي
خلافت امير المؤمنين حسن ابن علي رضي الله عنهما كنيتلري
ابو محمد لقب شريفلري سيد شباب اهل الجنة در ولادتلري
هجرتك اوچنجي سنه سي رمضانك نصفنده ايدي چونكه
حضرت علي شهيد اولدي اهل عراق اول حضرت ايله بيعت
ايديلر بو خبر معاويه يه واصل اولدقده مجادله ومقاتله
اچون عسكر جمع ايدوب امام همتي اعني حضرت
حسن رضي الله عنه اهل عراقك غدرندن انديشه ايدوب
اولوب بر قچ كونلك بو جهان فاني دولتندن اعراض
واغماض عين ايدوب مسلمانلر مابينده جنك وجدال
وحرب وقتال لازم كلور ديو خلافتدن حسن اختيار ايله
فراغت ايدوب مدينه منوره جانبنه عودت ايلديلر وروضه
رسول اكرم صلى الله عليه وسلم ده يكرمي كره بياده حج
ايدوب اسما بنت جعده كه اول حضرتك زوجه سي ايدي
زهر ويروب شهيد ايلدي ديرلر موت خلافتلري التي
اي وبعضلر قاتنده يدي اي واون بر كون اولوب
وسن شريفلري قرق يدي يه واصل اولوب تاريخ هجرتك
قرق طقوزنده فردوس اعلى جانبنه روانه اولديلر
نقش نگينلري العزة لله ايدي خلافت امير المؤمنين
حسين بن علي بيت بن بنجم دوم ايدم حسن ايله حسين كه
ايكي مادردر رضي الله عنهما كنيتلري ابو عبد الله در
ولادتلري هجرتك دوردنده ايدي تاريخ شهادتلري
هجرتك التمش برنده اولوب موت عمرلري الليبدي
ييل ايدي معاويه وفات ايتدكده اهل عراق اول حضرته
بيعت نامه لر كوندروب عرض عبوديت لر ايدوب دعوت
ايلمكين انلر دخي كوفه طرفنه حركت ايدوب اول وقتده

یزید بلید جانبندن کوفه ده والی ولایت اولان معاویه نك
قرداشیسی اوغلی عبید الله بن زیاد اولوب اول حضرتك قومندن
خرداراولیجاق کیرودارا ایچون عظیم عسکر جوار کوندروب
دشت کربلا حادثه سی مشهوردر حضرت حسینك نسلندن
همان کوجك اوغللری امام زین العابدین حضرتلری خلاص
اولوب باقی اولاد واتباعلری شهید اولدیلر ونقش خاتملری
ان الله بالغ امره ایدی ٭ خوف امن الاملال والاطناب ذکر
مستطاب کرام خلفا ایله اختتام واکتفا اولندی رضوان الله
تعالی علیهم اجمعین نیروز نوروز معناسنه ارباب لغت
فرسك پارنیشده نوروز ونیروز فارسیسی اولماق الکنوردی
اما صحاح جوهری واسماء جار الله ده نوروز ونیروز ایکیسی
دخی عربی اولمق فهم اولنور النون المکسورة ٭
نشاز نعتی خشك دماغ معناسنه نقل ایلمشی نهاز
ایرکج که سوربنك اوکنجه یوروقولاغوز اولورنکه دیرلر بو
سبیل استعاره قومك وسوربنك اوکنجه کیدنه اطلاق
اولنور متبوع معناسنه شمس فخری بدان رسید درین
ملك عدل وانصافت که کرك سروری کله میکند جونهاز
نیاز حاجت عنصری کشنه زجام جود او جشن نیازی
خبره بوده زدام ضط اومرغ امید دانه جین نیز ارباب
لغت حرف عطفدر دخی معناسنه دیمشلر اسدی به بخشید
رهد به چند انکه نیز و بناشد بصد کنج ازان بیش نیز ٭
فاضل محقق بو یله تحقیق ایدر که نیز لسان فارسیده شول
معنا ایچون وضع اولنمشدرکه ترکیده اتون ده ایله تعبیر
ایدرلر ایضا معناسنه مثلا ترك اولده دیر عجم او نیز دیر
نته که بو بیتده ظاهردر بیت اونیز کذشت ازین کوزکاه
وآن کیست که نکذرد ازین راه وطن معناسنه ونینه
معناسنه ده کلور نیریز علم موسیقیدن شعبه لردن

بر شعبه نك آدیدر بیت طرب وذوق وصفا انکیزد صبح
نوروز ونوای نیریز نیم روز صد عراق هر بده که بغداد
ولایت بابلده بر شهر آدیدر که بیکلر بینك نشتکاهی ورانده
اونوررلرزمان اوایلده رستم دستان وباباسی زال ابا
عن جد ولایتلری ایدی وبایم کون دیمکدر یعنی اویله
وقتی معناسنه کاتبی کوشه شاهی وبر نیمروز جون اجل
آید نمانی نیمروز وبر درلو اقچه در وآخری زاء عربیله وذال
معجمه ایله مرویدر نیم سوز یاره وپاتمش کباب کم قوری
اولور النون المضموم نواز صیغهٔ امردر نواختن
ونوازیدن لفظندن واسم مصدر ووصف ترکیبدر
نوز اصحاب لغت هنوز معناسنه در دیمشلر لکن فاضل
محقق ٭ دقایق الحقایق ده بو یله تحقیق ایتمشلر که ترکی
دلده اتون دخی ایله تعبیر ایدرلر بو معناسنه نته که بو
واقعدر بیت تو باشی تاکه شود روز دولتش روشن
که در جهان نه دمید ونیست صبح جاهش نوز بحر الغرایب
صاحبی نیزی دخی ایله تفسیر ایتمشدر نوزدن نیزی فرق
ایتمامشدر نفحتی وجام اغاجنه ده دیرلر دیمشی ٭ اما
بو معنایه آخری زاء معجمه ایله مشهوردر حقیقتی هنوز لفظنده
بیان اولنمشدر نوع اوله الواو المفتوحة واز
باز معناسنه لسان فارسیده باء ایله واو اراکنده تواخی
وتبادل واردر وواز کلمك معناسنه ده کلور
واپاد بوکار ورز اکین کشت معناسنه ادالی
زظلم قزلباشی دهقان مرز ٭ نکردید پیرامن کشت
وورز دیکر درختان بسیار باکشت وورز کسی
خود نه بدست از کوه مرز ورنواز نغمی
نصلق واورانلمق معناسنه نقل ایلمشی الواو المکسورة
٭ وراز بر قبیله در هری ولایتنده وبونك

طلکوزه دیرلر **نوع اولی الهاء المفتوحة** **اهازه**
رنف شکینی وپشیمان معناسنه وابسم متحیر اولوب
قلان بو معنایه شمس فخری آخری زا معجمه ایله
تصحیح ایلمشی و بعضلر بو معنایه آخری زا معجمه ایله
دخی یو و یور دیمشلر دیگ **هرگز** هیچ بر وقتده
دیمکدر **جامی** یاد باد آنکه زمن یاد نکردی هرگز
دل ناشاد مرا شاد نکردی هرگز قوه حصاری والبته معناسنه
کلور دیمشی گر **هگرز** هرگز لفظندن تحریف اولنمشدر
اسدی هگرز ازکسی زفت بیچاره دل مخواه آرزوتانکر دی
خجل وسیلة المقاصد صاحبی ونقاشلوک یازی دسم
ایواجک نسنه لرینه دخی دیرلر دیمشی ها **همباز** اورتاق
شریک معناسنه **هموز** ابت بودینمرا **همراز** سرداشی
هم معناسنه **لخت** و **هلخت دوزا** اسکیجی بینه دوز
معناسنه **هنز** هنوز لفظندن مخففدر **هماز**
دوزنلشی و دوزملکلو معناسنه بنا **همباز** اورتاق
شریک معناسنه بو الف یا بیزن انباز وها باینون هنباز
مروی ومستعمل لغتدر نو **هنوز** اصحاب لغت شمدی ودخی
معناسنه دیمشلر فاضل محقق دقایق الحقایقده بویله
تحقیق ایتمشلر که هنوزک اصلی نوزدر اولنده ها زیاده
اولنمشدرکه بو بیتده ظاهردر **بیت** باشی ماصبح
دولتت بدمد که هنوز از نتایج سحرست معیار جمالی
صاحبی بونلری مستقل کلمه لر صانمشدر بحر الغرایب
صاحبیده اکا تقلید ایتمشدر لسان فارسیده اول کلمه ده
هانک زیاده سی شایعدر مثلا همین دیرلر اصلی یی در
همانا دیرلر که اصلی ماننددر نته که بو بیتده ظاهردر
اسدی همی گفت کین ماه فرزند اوست از وزاد نیز
همانند اوست لی **هنز** بنه **فردوسی** بسندشی نیامدازه

بس

وران ٥ واز ٥ وراز

هازه ٥ هازه ٥ هازه

بس هنیز که باشد مرو را خلیفه عزیز ولد سوی مصر تردیک
فرخ عزیز کجون اوبنود وبناشد هیتی **الهاء المکسورة**
هز کوشک وسوبلک معناسنه یه **هیز** لسان پهلویده
حمام طاسنه دیرلر کیم اولورسه طوننو وعنتون اتوتی
ومخنثلک ایدن رجاله بر سبیله استعاره هیز دیرلر
کثرت استعمال ایله حقیقت کبی اولدی اکثر ناس ها ایله تلفظ
ایدرلر و یازرلر اصلده ها ایله در **شمس فخری** مدام
تاکه بناشد مقر عنقا بوم همیشه تاکه بناشد بقور مردان
هیز نهیتی وبیل معناسنه ده کلور دیمشی **الهاء المضمومة**
رم **هرمز** مشتری یلدزی برجیسی معناسنه که التنجی
فلکده در وسعد اکبردر و اعلام رجالدندر **هز** نفقه
وضراج **نوع اولی الیاء المفتوحة** **ایاز** ٥
اصحاب لغت اکنجی حارث معناسنه و اسنمه وکرنمه وقولاج
باع معناسنه و اغزی اجق و برنسنه یه ال اوزادوب قصد
ایلمک واولجک بیمودن معناسنه ویازیدن لفظندن
اسم مصدردر وصیغه امر ووصف ترکیبیدر دیمشلر
فاضل محقق دقایق الحقایق ده بویله تحقیق ایتمشلر
که یاز دیو قولاجه دیرلر نته که بو بیتده واقعدر **فردوسی**
گرازه برآمد بسان گراز درفشی برافراشته هفت
یاز یازیدن یاخود اسمدر یازیدن بیمودن کبی
اولجک دراما کیفیتلری مختلفدر بیمودن اولچلا اولمک
دیرلر اولچون کچمنی ترکه یه بیموده دیرلر نته که بو بیتده
ظاهردر **بیت** دربی آن غله بیموده گشت زنجه
شوجون قلم اسوده گشت یازیدن قولاجلیوب
یا آدملیوب اولچکدر شمس فخری بو فرقدن غافل اولوب
معیار جمالیده یازیدنی بیمودن ایله تفسیر ایتمشدر
یاز یازیدندن اسم فاعلدر معناسی آدملیوجیدر اکا

بناءكه بازيون آدملامقعد رمجازا آدمي كيج دانه ديرباز ديرلر
بطي الحركة معنالندن اولنكله تعبير ايدرلرنته كه بو بيتده واقعدر
بيت اكرجند باشد شب ديرباز ٭ بروية كي هم نماند دراز ٭
آدمي تيز ادا نه تند يازديرلر سريع الحركة معناسندن بروجه
كنايت اولنكله تعبير ايدرلر نته كه بو بيتده ظاهردر فردوسي
نشست ازبر بارهٔ تند ياز ٭ همي رفت باوي بسي برزم نساز
يازصيغهٔ مشتركه در امر معناسنده كلور آدملر ديجك يرده
يازديرلر انوكله ميلدن كنايت ايدرلر نته كه بو بيتده واقعدر
بيت بياساي جندي وهم بدمكوش ٭ سوي مردمي يازو باز
ازهوش يازبون مجازا ادملامق معنالنه كلدو كنليو ال
اوزاتمق معناسنده كلور علاقه مجازيه ٭ ايكيسنده
ده ظاهردر ٭ بري ادلمق اولجك لازمي ٭ بري قولاج
ايله اولجك لازمي ال اوزاتدي ديجك يرده عجم دست يازيد
ديرال اوزاتمه ديجك يرده دست مياز ديرلر شمس فخري
بخبر فواز كوير كو ورسوان باي منه ٭ بخبر بسبب زنخواذ
دست مياز ٭ يغز غايتده بير اولان عربده وعجميده مستعمل
لغتدر لغ يلغز ضم غيلدكو كنار معناسنده ٭
الياء المضمومة و يوز پارس ديدكلري پرتيجي
جانور عربجه فهد ديرلر اسدي دمان يوز بازان بر آهو بره
كين ساخته باز بركودره و وصحرامق واسمك معنالنه دخي
كلوركه بارسك صفتيدر شمس فخري زهفت حصن فلك
بنجين شود خالي جو شررودي بميران كند مبارز يوزو سك
كوجك باب الزاء المعجمة اوله الالف الممدودة
اضيز ديوار مهره سي وبالجيفي قالب كسرلر كرپچ كبي وانوكله
ديوار يابادر نهمتي وبنياد ولكون معناسنده كلور ديمشي
قره حصاري وديوار معناسنده كلور ديمش بولغت آخري
زاء عربيله وقصر ايله دخي مرويدر از نهمتي زيرك وداشهند ٭

برهن كار

برهن كار وبعضي لغتده راء ودقوغي عربجه شراره معنالنه نقل
اولنمش ديمش قره حصاري يلغون اغاجي اع معنالنه ديبو
نقل ايلمش ي آيز اودقوغي شراره معنالنه ي ايز مثله ٭
الالف المقصورة ب و انزوز صحاح عجم صاحبي
تصم انداز معنالنه نقل ايلدي ي ايژ اودقوغي ايژ وآيژ
معنالنه الالف المكسورة ي ايز اودقوغي ايز آيز معنالنه
نوع اولرالياء المفتوحة اباز باء عربيله مشهوردر
باج وعشره متغلب وضع ايدوكي نسنه شمس فخري سوي
دركه بور محمود شاه ٭ زجيع وضتي آورد ضلق باز ٭
اسدي بهر شهر ازين مرز ديكر سوي ٭ زهره شاه باركه بايد
بجوي ٭ اما صحاح عجم صاحبي باء عجميله تصحيح ايدوب وتاج
معنالنه ده نقل ايلديلا براز اوكنوزكه اوكوزي ايشه
الوطله سوررلر براز معنالنه بو معناي سايرآدلوي ٭
براز لفظنده مسطوردر وجفت قايشي وبوز نهمتي
ووسيلة المقاصد صاحبي مدفون معنالنه درديمشلر بز
باء عجميله دربند وعقبه كرزحمت ومشقتله كجيلور شمس فخري
هميشه باشد بدخواه جون ضولنك ٭ بز بر بار كران مانده در
ميانه بز خسرواني لغز طوشنت كسي زاكه با ابرادبوده ٭ اكر
سراسر كوه بز ايدشي دربيشي ٭ واكر ديدكلري دارو واكز
كوكي كه يورك اغزيجون ييرلر وبعضلر قراغو واكر معنالنه
ضمله دخي لغتدر وضرب بلنك معنالنده ٭ نقل ايتمشلر
بزبژ بول وسيلة المقاصد صاحبي طحن معنالنده ده
كلور ديمش بژ بژه معنالنه زا بزاز باء عجمي ايكي زاء عجميله
قيشي الباء المضمومة بژ باء عجميله آكر وقراغو قرسيي
كركوز وقنده دوشي جليد معنالنه كركاه الوركه بنها ني
يا قرشوت بردنده كه عربيده جليد وصقيع وسقيط
وضريب ديرلر ٭ نهمتي وبوريخ معنالنده ده ويلدرم معنالنده

آيزه آيزه ٭ آيزك
آيزه ٭ آيزه آيبزه ٭ ايز

بز بز بزه اوددنر
بيك بزم بشم بستر
بشرم

مطلب قراغو

كلوردیمشی صحاح عجم صاحبی وطاغلو باشنده اولان بوقشه
دخی دیرلودیدی و بوز بار عجمیله جلد وسودکو بلمک خود
همه شب آن صنم بپوزد وبریب کوند برکوند بوده شاه قریب
صحاح عجم صاحبی بالدروا اینجك ویر تیجی قوتلو منقاری
معناسنه نقل ایلدی نوع اوله التاء المفتوحة تز
صحاح عجم صاحبی قارق وصوقادغی معناسنه نقل اندی
که تکز اوزم صقلدقدن صکره قلان جبره معناسنه عربجه
بجیر دیرلر واوزم جکردکی بو معنای اخری زاء عربیله وسین
مهمله وشین معجمه ایله مرویدر افصح وشایع سین مهمله ایله
درفوسی وقفسی وزننه وسائر اسامیسی اخری زاء عربیله
لفظندن اولمشدر نعمتی ویمشی اغاجی اخری راء مهمله تکز معناسنه
كلوردیمشی وسیلة المقاصد صاحبی مصی اغاج معناسنه نقل
ایلمش التاء المکسورة تژ بوقشی فراخ معناسنه اکین اوغلودر
یعنی اکین که هنوز بیردن تل تل جقمش اولا عربجه شطاء دیرلر
صحاح عجم صاحبی ضد تصحیح ایتمشی تبز نعمتی ذکر اولان تز معناسنه
نقل ایلمش التاء المضمومة توز یای توزی بیت سهی کرد
شمشادمی کوتزکشت کما نیست کنی اشك من توزکشت بیت
دوابرو شی جیجون کمانی بوزه سیه توز وتوزوی ازمشك به
واعلام رجالدندر جمله دن بری زاولستان بادشاهی کورنك
تونزان اولان جمشیدك اوغلی ادیدر اسدی دلاوجان نجم کشت
ازو شادکام منهاده آن کت ارای را نوزنام وفا زانمق کسب
معناسنه نوع اوله الجیم المفتوحة اجاز نعمتی بنجی زاد معناسنه
دیمش الجیم المضمومة جزا اوجقور کجور جك بیر جزه دخی دیرلر
نوع اوله الدال المفتوحة ادب دارنز السکتی دیدکلری
قوشجوغز که سرجه دن کجرك در درلو درلو بکلری واردر وسیلة
المقاصد صاحبی وطرغای قوشنه دخی دیرلر دیمش دالبز دخی
دیرلر اخری زاء عربیله اولن بابده سائر اسامیسی یازلمشدر

اداز

داز ضرعی میرنو بیسی ومطلقا سبز نوی الب دالبز والزبز
معناسنه الور ذال وز مثله دز طاغ دبه سی وخنثم شمس فخری
بر فرق ورای زرین کرد خلق را تسخیر بکین وبطش بکر دربهی
قباخ دلاو درشت خوی وقاقفنلق بو معنای ضله دخی
مرویدر خطا دهاز نعره وبانك بیت فرخی بنزه تودردرتو
از نشاط تو بد کشیده دهاز شمس فخری اکر نه عنایات عاش
بوده بکراذون برآبو زمردم دهاز الدال المکسورة یی دبز
شول زنکون عبارتدر که ترکی دلده انون یاغز عبارتیله تعبیر
ایدرلر بو محله مناسب دیزه لفظنده بعضی تفصیلر واردر
بیت اباد ربی دبز بوبان جوبیك اکروانکردی تراوتی دو بك
الدال المضمومة دز بدخوی وقفنلق فتحله دخی مرویدر
نعمتی وشل دزه دیمش بو معناسنه کر عربجه غزه دیرلر که اعضاده
اولور نوع اوله الدال المفتوحة ایازه جع کرخ منده ادبه
وبعضا ایلك وسائر غله لك دبه جکند دیرلر وخرمنه دخی دیرلر
دژ صحاح عجم صاحبی قاتمق معناسنه نقل ایلدی الراء المکسورة
دبز نفسی ارزوییه دیمکدر بیت ایاد ربی دبز بوبان جو بیك
اکرو انکردی تراوبك وو بك رودکی ایدی تودبز وکام بدو
انزرون بیی یادید بکان مطرب دبودی بفروزشب
نوع اوله الزاء المفتوحة ازاز دکنلو براوت
آدیدر عربجه غلیشی وعلیص دیرلر نعمتی ووسیلة المقاصد
صاحبی قلوغنی دکینی دیمشلر معیار جمالیده صحی اوده
تبار بر دکنلو اوتدر انزن تره دوغ دوزر لوکه بربجنه
تره لوی جمع ایدوب بوغرت ایله تعبیه ایدرلر تره دوغ دیرلو
واول اوتی دوه بیر اکثر بودیارده اوکه کنکی دیرلر
دیمشی وبو بیتی شاهد کتورمشی بیت حسود شترده کر عیشی
کند سنرد زانکه نشکیبد اشتر ززازه وبخی وباطل
وهرزه سوز آخری ها ایله زازه دخی لفظندر واجکه

خزینه ده غله نك دبرجكنه دیرلر زاز معناسنه وخزینن جوز
جوبی نمیتی ودوه كبی دیو كلری اوت وا غزلك دورلت
یاتنه دخی دیرلر دیمشی كا زكاز كلنك وكوزلك عینك معناسنه
كاف عجمیله صحاح عجم صاحبی هاب كوزلك معناسنه نقل ایلدی
نوع اوله الغین المفتوحة اغاز بوراك اغزلی كمه
شمس فخری خزدجرعهٔ زآن بتر دیك یم جهان لقمهٔ زان بتر دیك
غازه وحریص معناسنه دخی استعمال اولنور اغاز غاز غاز
زاء معجمه ایله طار طفان وتارمار معناسنه اغبان اوكز
بوینه كجور دكلری بوینورق وبعضلر صبا نوز دیدیلر
زغ غزاز زاء معجمه ایله نمیتی برغابنده دخی اوتلر آدیدر
دیمشی غزغز زاء معجمه ایله بیان تاوعنه دیرلر ٥
الغین المكسورة لیوا غلیواز جایلاق دیدكلری
قوشی غلیواج معناسنه ی غنج كوتی اوستنه سور تمك
نوع اوله الفاء المفتوحة افاز اسمك معناسنه
اسم مصدردر عرب ثؤ بادیر شمس فخری جنان رسم عدوان
زعالم بكند كه برخاست رسم نقدی زفاز لغت پهلویدر
ز فوز شمس فخری كیاهی بود سخت تلخ در دستكم راكود
دوآبوكیاه توكی كویندیمشی نمیتی واكر كوكز دیرلر دیمشی
شمس فخری معیار جمالیده بو بیتی شاهد كتورمشی بیت
مخالفان شهنشه اگر ضود نزعسل ٭ شود زغصه وغم زد
مزاقشان جوفوز ٭ حلیمی اكر دیدكلری اجی اوت كه بورك
اغزسنه كوردیمشی شمس فخر بیلك مذكور بیتی شاهد
كتورمشی فنز مودارجبل وبلشت معناسنه لطیفی بوبیت
سوف سوف وبوین غزغز ٭ نه درضور وصاكی ای پیر
فنز سایرا سامیسی بلشت لفظنده یازلمشدر ویالك
معناسنه كلور نوع الكاف المفتوحة اكاز
شیل كه شاشی دخی دیرلر اهول معناسنه كاف عجمیله در

كاز كازده

شمس فخری اگر مثل ادجرخ كوبد كه هست بكرجشم اوتیر كشت
كاز صحاح عجم صاحبی وسایبان وكلنك وكوز معناسنه ده
نقل ایلدی زو كوز وبالضم عشرت وشادی اخری زاء عربیله
دخی لغتدر كز كاف عربیله اكری شمس فخری جویتر كشت
از كار ملك وملت راست ٭ اكرچه بود اكین بلیشی جوبه
كان اوكز ٭ نمیتی ویلفون اغاجی طرفا معناسنه ده كلور
حلیمی ووسیلة المقاصد صاحبی وصاحبی یلفلون اغاجی
معناسنه اضریبی زاء عربیله تصحیح ایلمشلر ووسیلة المقاصد
صاحبی وصحاح عجم صاحبی اخری زاء معجمه ایله كثر اصول
معناسنه كز كاف عجمیله ابریشم قز لفظندن تعجیم اولنمشدر
یاخود قز لفظی اتون تقریب اولنمشدر وصف كه خلاطون
بر بور نمیتی ارشون ویلفون اغاجنه دخی دیرلر دیمشی صحاح
عجم صاحبی ادغری واغرق معناسنه دخی نقل ایلدی
اما فاضل محقق دقایق الحقایقده بویله تحقیق اتمشلر كه
كز زاء عجمیله اكریدر مقابلی راستدر كه معناسی بوتوز مقابله
سنده اولیجاق طوغریدر نته كه بوبیتدن معلومدر بیت
زمانه درشت كاربن نكته آراست ٭ كه كز یاكز نیشتر راست
یاراست ٭ راست جبه ده مقابل اولور انوك مقابله
سنده اولیجاق معناسی طاغدر صول وصاغ دیجك
یرده عجم جب وراست دیر كوكز زاسینی كاهی اولور
جیمه تبدیل ایدرلر كج دیرلر بیت نه هر كه طرف كلمه كج نهاد و تند
نشست ٭ كلاه داری وایین سروری داند ٭ قویروغی
اكری اولدوغندن اتودی عقربه كج دم كزدم دیرلر
وكزآوه دخی كزده بومعنایه در محفه یه دوه نوك
یاننده اكری اصلدوغندن اتوری كزاوه دیرلر
ایكی محفه نك هر برینه كزاوه دیرلر نته كه مولانای
رومی قدس سره بیوررر بیت این كزاوه كه شود این

سوكران آن كزاوه كه شود آن سوكشاه كجاوه ده ديرلر
آوه يختين در اما كزاكنده دكي كز اول معنايه دكلدر
لسان عربيه‌ده كي قز معناسنه دربلكه قزانوك معربيدر كز
اكندجو قالدر بيت كر اكند بير نيد ودرع بوشى نجاك اندر
آمو ضا لكه سرشى زم كزمز الفاظ آتباعدندر جلال الدين
رومي قدس سره نقشى كزمز ديدم اندر آب وكل جون
سلا نك اعتراضي كيرددل وي كوبز نعمتي شنك واولجك
معناسنه نقل ايلمش اضري زار عربيله دخي مرويدر
الكاف المكسورة كرم كز ككل قوردي كرم بيله
معناسنه كيز كاف عجميله جام اغاجي صنوبر معناسنه
الكاف المضمومة دملك كروز عشرت وشادي حليمي
عشرت اضوينه ديرلر ديمش وا كواد طعنه معناسنه وملامت
معناسنه شمس فخري كنه طبع او بحر راسني رنش زنو جود او در
معنادن كواز و كوز اصحاب لغت آكري وايكي بوكلمشي سنه
عنصري بنعل سم سمنوت كه كوز كوزدود زهكي كوكب اوماه
درشب ديجور ويكي ديكلمش اغاج واوزم اصمه سيي وجام اغاجي
وشول مفتاح كه اوج آكري اوله ودهره كه انوكله باغ
بودارلر وقفتان وكوملك كيلرك ايلكي ديمشلر
فاضل محقق بويله تحقيق ايتمشلر كه كوز كاف عجميله يوكردر
لله كه بو بينده ظاهردر بيت بشت بنفشه بسمى زارها
كورشوا زجيده دينارها ديكر سهاي كروشمشاد مي
كوزكشت كمانيست كشى اشك من توزكشت بو بيتده
ظاهردر بيت دوابروشى همجون كماني بوزه سيه توزوتوزدي
ادشك به الميم المفتوحة دي موز سلوكن
نوع اوله النون المفتوحة اناز شمس فخري جام
اغاجنه ديرلر ديمش و بو بيتي انشا ايلمش بيت جوع عمر كرا
فراز باد امدام به بستان همي تا بود سرو ناز بعضلي

وشمشير

وشمشير وسرو اغاجي وسروه بكزر براغاجدر ديمشنه جلغوزه
ديرلر باد امله بيوره واسنمك معناسنه ده كلور ديمشلو قره حصاري
ونظيري يوق نسنه بي همتا و بي جمال معناسنه دخي كلور ديمش
الكاف نكز اوزم جكردكي تكز معناسنه النون المضمومة
و نوز جام اغاجي تاز و نوش معناسنه شمس فخري ز آب
دولت شو مرافراز همجون سرو بباغ فطوت سرسبز باد
همجون نوز اسدي همه باغ طاوسي ورنكين تذرو
خرامنده درسايه نوز وسرو نوع اوله الواو المفتوحة
اواز بوبك طكوز و اوراز مثله ر ورز فتحيله اكز
ديو كلري اوت ورع معناسنه ورز مثله وج معناسنه
وخشم وورشت خوب الواو المكسورة ويز صافي
وخالص وصرف كه ايجنه نسنه قارشمامش اولا ناب معناسنه
نته كه فلان نسنه صرف اولدي جاق اولدر ديرلر
نوع اوله الهاء المفتوحة اهاز متحير اولوب ابسم
قالان كمسنه شمس فخري وحقير معناسنه دخي كلور ديمش و بو بيتي
انشاء ايلمش اسدي بودنزد تعظيم اوجرخ بست بود پيشي
تدبير او عقل هاز بيت فلك كرجه بيش ازقياس است وليم
برهمت او حقيرست وهاز وشكن زلف وبشيمان وغصه
لو عشقك خاموشلغي وبانك ونعره معناسنه ده نقل
ايلمشلر هاز متحير وخوار وحقير معناسنه
باب السين نوع اوله الالف الممدودة
آارغيس اصبر يا ريس اغاجي بنو ابنوس مشهوردر سلامحكم
بركا اغاجدر ايكي درلو در درلوسي ولايت هندده بتر
سائر اقاليمه اندن كيدر درلوسي بلوط اغاجي دركه صودده
جوق ياتمغله سياه ابنوس اولور و قره حصاري ديو كلو
معناسنده كلور ديمش ردف آذربيس قره حصاري
اسم بر بربيور لسان يونانيده تافسيا ديدكلري اوترديرلر كه

ونبزه ونبزه ونبزه
اصداودن اولسه اولور

مغرب عوبي ذرياسي ديرلر ديمشى و آرسى نفيني آردج اغاجنه
نقل ايلمشى آس بو مشق نرم معنانه لبيبي دوستان جاي
بيني ومن دشناسى نشوم من بآسباي تواس حو قاتم وكلنجك
ديدكلري جانور جكذركه عرب عروب عردس وعجم راسوده
ديرود كرمن آسياب معنا سنه نته كيم صوان دونر دكي
دكومنه ضراسى ديرلر عربيده مرسين اغاجنه ديرلر مورد
معنا سنه نفيتي واون اوكنمك واكسمك واسا معنانه ده
كلور ديمشى وقصر له قليچ وقلجق معنا سنه دردر آماسى
شيشى وبرم وبر عضوي بيل طوتمق شمس فخري مبادخراي
خصم تو تحير زجنون مبادفر بهي دشمنت بيخ آماسى
آودسى اردج عربيده ابهل معنا سنه وباس واغاجي نفيتي
وصورت داريسنه دخي ديرلر ديمشى قصر له دخي مرويدر
الالف المقصورة بوقالي بوقاليس غاسول
دوبي ديرلر اوتك آديدر انطاليه شهرنده اولور ضلقي
انوكله اسباب يورلر خلاف اخلاﻻوسى جاولنمق قلقله
معنا سنه وودي قودي كه خلق ارا سنده اولور ارسى
فتح راء مهمليله فراته قريب بر مشهور نهر عظيم اديدر
ادسى سكون را ايله كوز ياشيي اشك معنا سنه لطيفي
ارسى شد ارسى من ددجست وجويت سبوي بو برفت
اروي نكويت ارسطاطاليس ارسططاليس مثله
ارسطاليس ارسطاس اسكندر يونانينك وزير
اعظمي آديدر لسان يونانيده كامل الفضل ديمكدر نظم
يكي بحكم ازل مالك النعيم آيد يكي بحكم قضا مالك عذاب
الهون هرانكه معتقد اونه اين بو دجاهل وكر حكيم ارسطا
است وافلاطون الغنرجه رستطاليس دخي ديرلر ترارسطو
دخي ديرلر محللرنده يازلمشدر وحكيم مذكورك مولدي
ينكساره ديدكلري شهر در اناطولي ولايتنده باملينك

آدي

ادي ينغو اماخشن در معنا سي مجادل وقاهر ديمكدر
ارسطاليسه معلم اول ديرلر زيرا تعاليم منطقيه اقلا اول
وضع ايدوب قواعدن فصل اول اضواح ايلدي افلاطونك
شاكردي ايدي او ن سكز ياشنده يانينه وادوب يكرمي
ييلدن زياده شاكردلك ايلدي وايرشادالهي ونظر
فكر ايله اعجاز كه خواص بلوب كتاب الاعجاب
نام بر كتاب تصنيف ايدوب التي يوزدن زياده
طاشلوبك خواصيني اول كتابده شرح ايلدي علم نجرده
وسايرعلومده كتابلر تاليف ايدوب وعلم حروف
كتاب ادديني شرح ايدوب واسكندره معلم اولوب
شكل غالب ومغلوبي اول ظهوره كتوردي قجن
افلاطون مجلس درسده انورسه ارسطو حاضر
اولمسه سكوت ايدوب درس ديمزدي سوز استدي
ايلسه لو صبر ايلك حتي نلسي حاضر اولسون كاه اولور
حتي عقل حاضر اولوب ديردي ارسطو كلدكده درسه
باشلودي اسكندردن صكره چوق يشاميوب التمشي
يدي ياشنده وفات ايتدي جسه سيني ياقودن بو ظرف
ايجنه قيوب بعضلر آبنوسدن بر تابوت ايجنه قيوب
صقليه خزينه سنده بر يرده زنجير ايله آصوب اهل بلد
فنون حكمتده مدارسه ومشاوره ايلسه لر انده جمع
اولورلردي وديرلردي كه اول موضعده اولسه وز
عقلمز زكا بولوب فكرمز صحيح اولور مامون بن مرون
الرشيد واقعه سنده مجلس حكماده اوتورر بر كمسنه كورر
كيمسن ديو سؤال ايتدكده حكيم ارسطويم دير مامون
سوال ايدوب ايها الحكيم ما احسن الكلام قال
ما يستقيم في الراي قلت ثم ماذا قال ما يستحسنه سامعه
قلت ثم ماذا قال ما لا يخشى عاقبته قلت ثم ماذا قال

آرسى اورسى
آماسى آماه
اخلاﻻوسى
خلاﻻوشى
ارسطاطاليس ارسططاليس
ارسطاليس ارستطاليس
ارسطاليس ارسطو ارسطاليس

ماعداهذا هو ونهيق الحمار سوي قال المامون ولو كان
حبًا ماتزاد علي هذا • محصل اصل آدي ارسطو در صابه نلك
مذهبي بو دركه هر باركه بركمسنه نلك مهارتي وزياده لكي
ظاهر اولسه آدينه بر حروف زياده ايدرلر نته كم • •
اسقليبونوس حكيمك آدي اصلده بليبنوس ايدي ارسطو
ايكن ارسطاطاليس ديديلر والله اعلم • •
صابع هرم اصابع هرمز لالهٔ زرد فسوا فسون مسخرهٔ
المق وطناز وصيف واوزي كوينيش كاه اولور الفني
حذف ايدوب فسون ديرلر لما الماس بر نوع مشهور قيمتي
طاشدر بر قاچ نوعدر بر نوعي آق وشفاف اولور
ايكنه فرعوني كبي وبر نوع كوك رنك وبر نوعي سرخ
رنك وبعضي سياه رنك دخي اولور جميع معدنيات
اولكر قورشو نندن غيري نسنه اصلا اكا تاثير ايلمز سبب
تاثيري ملايمتي جهتيله در والماس خاصك عياري
اندن معلوم اولوركه اني اتشده غايتده قيزدوروب
واوزرينه صوق صودكسه نراق اولور واتش اكا تاثير
ايلمز بلكه اتشه كيردكجه خاص التون ايو اولور جواهرده
ياقوته برابردر زيرا ياقوتك اعلاسي دخي اتشده
كردكجه ايو اولور وغايتده كسكن در لودن كنايت
اولنور وخاصيتي كتوردن كمسنه صاعقه دن امين
اولور ويرامز كوز دكمز وضلق يانده عزيز اولور
وارقه اغريسندن دخي امين اولور مفيد العلوم
نام كتاب صاحبي بويله نقل ايلركه اولا الماسيه معدنندن
اسكندر ذو القرنين چقارمشدر مشرق جانبنه كيدركن
عين الشمس نام بر واديه نزول ايدوب اول
واديلك بيلانلري وعقربلري چوق الوب خصوصيله
بو يرده بر عظيم اژدها ظاهر اولوب اسكندرك جميع

عسكري

عسكري انوك هيبتندن وهم انوبلرى اسكندر حكمت اوزره
بر عظيم اينه دوزب بر نيزه اوجنه باغليوب اژدهانك
مقابلنه قوديلر وقتاكه اژدها اول مطلسم اينه يه باقوي
كندودن يوز مرتبه عظيم كوزيكوب هان وهمندن هلاك
اولدي اسكندر حكمت ايله اول اژدهاي كندو صورتي
عكسي ايله هلاك ايلدي بعده جسمني اوده ياقوب كوديلركه
اول محلده بر عظيم چاه ظاهر اولدي عمقني بلمك ايچون
ايبلو صارقتديلر بشي بيك ذراع مقداري ايب عمقنه
يتشمدي اژ تو بير ايدوب نيجه عقابلري نجه كون آچ
طتوب بعده قيونلري كباب ايدب كوزلوينه تاد شوا
قيويه اتوب آرد نجه كندولري صاليويرديلر عقابلري
قيودبندن قيونلري الوب طشره چقاردقده اتلرينه
نشادركي الماسلر يابشمشدي اسكندر بر آي مقداري
انده اقامت ايدوب مرادي اوزره الماس تحصيل
ايلدي والله اعلم ناغالي اناغاليس حليمي وقرصعا دي
اضوينى سين مهمله ايله نقل ايلديلر وسيلة المقاصد صاحبي
ونعمتي اضربيني شبنى معجمه ايله يازمشلر بر اوت آديدر اوا جق
يبراقلري وصاري وقزل چچكي اولور كوزنوه كيسي اولان
انوك كوزينه اكرلر دفع ايدر بنز باد ابنر بادرسي قادن
طوزلغي ديدكلري نسنه بني انبس چه كه فرمنده اريه
بغدايي وسائر غله يفننه ديرلر صبره معناسنه انبيسي
مثله ور اودسي اودسي معناسنه در
كلكي
الالف المكسورة بن عوم ابن عرس كلنجك ديدكلري
حيوانجق راسو معناسنه عربيده ابيا اسبامي سباس
معناسنه طراطيقو اطراطيقوس ايوقولاغي ديدكلري
اوت سيمرجي السبريسي ميوان فردوسي نشانه نهاد ند
بر اسبريسي سياوشي نكرد آنجه باكسي مكيسي تموغرى

انيس • انبس • انبس •
السبريسي • السبريشي • اسبرش

اسبیوس • اسبیوس
اسفیوس • اسبقول
اسبغول • اسبغون
اسبیون •

زهی شهریار که سطح فلک بو بهند کان تو اسبریس سبیع
اسبیوس بعنه بیراغی و بزرقطونا اسبقول معنالرنه وتبلة
المقاصد صاحبی اسبر معنالرنه نقل ایلمشی واخوی شیخ
معجمیله دخی لغتدر مسلی ابنلیس جمع ابنس معنالرنه •
الالف المضمومة د ارس چنار اغاجی اورس معنالرنه
لطیفی تو پی شهوار جوانان فوس خد و قد تو ماه دسته
برارسی سطوخودو اسطوخودس قوه بورکلو دیدکلری چچکدر
عوب ممد الارواح و ممسک الارواح • وموفق الارواح دیر

بابس • بابنده
باکس • بای بنده

نوع اوله الباء المفتوحة اب بابس کندو یه
فایده سی بیرده بر نسنه دن انوری • آیغی باغلنمق ومطلقا
بیچاره وسرکردان وبیکاره وشهو بند • پابنده
وباکس معنالرنه اس بارس وبارعجمده برولاینک
شیراز دیدکلری شهرانوکه دار الملکیدر نته کم شیخ سعدی
شیرازینک بو بیتیدن الکلنور بیت اقلیم پارس غم ازکسب
دهر نیسب • تا بو سرش بود چو توای سایه خدای • پارسی
فارسک معربیدر بار عجمینک فایه تبدیلی علامت تعربیدر
اباسی بار عجمیله حفظ نکاه داشتن معنالرنه اکم مصدر
درو باسبانه انو کیجون پاسبان دیرلر که صاحب باسدر
شمس فخری بهنار طوف ملک کیان حفظه شاه شیخ ابو اسحق • کر ملک
دینی و دین دار نکسی ضویشی دارد پاسی • و باسیدن
لفظندن صیغه امودر و بعض ترکیبلرده وصف دخی استعمال
اولنور خاطر پاس کبی و نوبت بکلمک • و نوبت
دکشمک • ودون یا روی وکیجه دن برزه • ورعایت
معنالرنه دخی نقل اولنمشدر ا باس بار عربیله قورقو بیم
وترس معنالرنه شمس فخری بروح ناری خاکسر تی
شوندارنه • باب هلم نشاند همیشه اتش باس الآبالاس
بار عجمیله واله دیدکلری اینجه رقیق حریر وخرقه وکیکی

کهنه

کهنه معنالرنه ودوه نک سمری اورتوسی وصفری بو نفی
بالامی بار عربیله حیران و واله معنالرنه • باس میملک
فتح وضمی جایزدر اما ضمله شایعدر • اکثر رس وکس
وسن قافیه سنده مستعملدر معناسی اولدر که کندو یه
فایده سی بو لمیوب بو طو یقله پابسته اولوب بیچاره
وسرکردان وناخوشی اولا سفر ایده میه شمس فخری هجوت
خر لنکست حودش بوحل در افتاده وبو باره بمانده
شده پامس ادر باورس قومه بل بپامس قورو الکمک
که اوزرینه کسمه کن ابتشامش اوله وشش وقیون یاغی که کوز
اغر سیججون یپرلر • بخس اصحاب لغت لسان عربده ازد بمك
اولور دیمشلر وبعضلر ناقص وقلیل وکم کردن ازحق
معنالرنه دیمشلر وبعضلر چیزی بی قیمت دیمشلر اما
تفسیر وصبر صاحبی واحدی سوره یوسفده وشروه
بثمن بخس دراهم معدودة تفسیرنده بو یله تحریر ایلمشی که
نقل اولنور ای فروختنده اورا بهاء حرام زیرا ثمن حرام ست
بدر میای تمرده وآن بیست ودو درهم بود لسان فارسیده
عمدن وعضه دن وبلادن متغیر اولمشه دیرلر شمس فخری
شاهی اطرخاک رهش درش بفروشیم • امروز بهلکی بود ا ورا
ثمن بخس • جان چون ندهد و ثمن آن شاه میر روزه
زین سان که دلش کشت زاسیب فنا بخس اما اکبری
روایتنده بخس اسم مصدردر بخسیدن معنالرنه یعنی غصه دن
وبلادن طارلنمق ویورکه یانمق ومتغیر اولمق صولماق
وصریحق صحاح عجم صاحبی بو معنالره بار عجمیله تصحیح ایلدی
رابراسی برد اضتن معنالرنه رجا برجاس نشانه تیر
شمس فخری بو وقت انکه کند قصر قادر ابزازی • بغیر
سینه دشمن بنا شد ش برجاش • عرب لغتنده مخصوص
هواد اولان نشانه دیرلر وجی برجیس اهورد خی

دیولر عربیده مشتري یلدزي هرمز معناسنه کمال منجي فلکده
سعد اکبردر و برجلردن قوس له حوت بونک اختصاصي واردر
دقوس برجي آتشه وحوت برجي آبه منسوبدر کاثرادلوي
اورمزده لفظندن ذکر اولنان ورلدي چوق دیشی دوه
برجیسي عربیده کسر بای ایله درفارسیده فتحله دیرمنجکي که
عربیده کسر مهمله فارسیده فتح مهمله در شمس فخري بو ثواد
طلعت و وزطالع شاه سعادت برفلک ناهید و برجیس
موصل منظوم صاحبي بیت مشتري را کروست فیروزي
سعد و تردان وکرم وترروزي ومشتري هر برجده اون
ایکي آي اکلنور بوسی نعمتي لغت پهلویه چون بیتي اکثرا
کوشید دیمشلر که بوکشی معاذ الله دیمک اولور برکست
معناسنه ودخي بومکس سنک قنادي وبرجنس دلبند در
غایتده اینجه اولور درصفت دوز شخنه دشت خوعي
ریخته بونکوش برمکسي بنجیته زلف وخط باظلمت
لیل وکنشي ده اضطرلق بیت طوطي باغ ادشکرریخ شرمسار
چون سرطوطي رنخش طوقواردن برنشي باغ سوقاغي سبب
عربیده معضي دیرلر ودخي برنیس وبالضم مقراض وقیون
قوقجن صدي بروانسي بارعجمیله برنشنه ارجیجور
یومشاقیدر بلملک اچون الکابوقاسق لمسي معناسنه
شمس فخري بنود اطلس کردون سزاي بادکهش اکرچه
کرد قضا انورآن بسیي بروانس وبرداختن معناسنه
ودوزاولماعنجون برشنه یه سرتمک وغافل معناسنده
کلور دیمش وسیله المقاصد صاحبي عروس اوکنده
یانن اتشه وسیرانه کیدنلر اولیک اردنجه ایلدیلن طعامه ده
دیولر دیمش بس بار عربیله تیر وانجق فقط معناسنه
وبنجه نیجه وسبب معنالرینه بس بای عجمیله صوکه ورار معنالرینه
واکسه وبای جزائیه معنالرینه کلور دیمشلر اما فاضل محقق

در: بونبس برنس
برنشی بونشی
برنشی

دقایق الحقایقده بویله تحقیق ایلمشلر که بس بار عربیله
تیر معناسنه در لسان ترکیده اول معناده مستعملدر نته که
بو بیتده ظاهردر بیت جو یکبار کفتي مکو بار بس که حلوا
جو یکبار کفتند بس نیجه معناسنده کلور نته که بو بیتده
ظاهردر بیت اي صبا اسب تیز روکه بماند بس مرانک
جا بمنزل برده پیاده بسي ده اول معناده استعمال اولنور
بسانک استعمالي بیت مذکوردن ظاهر اولدي بسي استعمالي
بو بیتده ظاهردر بیت هر انچه میکذرد دل منه که دجله بسي
بي از خلیفه بخواهد کذشت از بغداد بحر الغرائب صاحبک
بو مقامده کلامي بودر بس انجق دیمکدر فقط معنالرینه شیخ
سعدي بیت سخن کرچه دلبند وشیرین بود سزاوار تصدیق
وتحسین بود چو یکبار کفتي مکو باز بس که حلوا چو یکبار
کفتند بس ونیجه نیجه دیمک اولور بساوسي لفظندن
تخفیف اولنمشدر شیخ سعدي بیت بس نامورکه زیر زمین
دفن کرده ماند کز هستیش بروي زمین بر نشان نماند بسا
انجه ونیجه نیجه دیمک اولور نته که بو بیتده واقع در بیت نهادیر ونکر
بیسندي درونشي همخبان باشو بسا حلواي صابوني
که زهرش درمیان باشد لفظ بسي انجق ایله تفسیرده خطا
اتمشدر استشهاد ایچون کتوردوکي بیتده اول معنا یا
قشمز بیر معناسنه در اکا مناسب اولان بس بساوسي ده
مخفف اولمشدر دیه وکنده اصابت اتمامشدر بسا دکي
الفک دبسي ده کي بانک معنالرینی بلمامشدر بسي نلک
اخوندکي یاي نسبیدر بکی نلک اخرنده کي یا کبي بسانوک
اخرندکي الف تناوردکي تنا الفي وبهنا وردکي بهنا
الفي کبي در بونک دخي معناي نسبته دلالتي واردر
بس بای عجمیله آرد در مقابلي بیشي در اوکا قدام معنالرینه
اوکا آرد دیمک بیرده عجم بیشي وپسي دیر بیت

در: بابرون

پس وپیش ترکان طاوس رنك چپ وراست شیران پولادچنك

صکره معناسنه ده مجازا استعمال اولنور نته که بو بیتده ظاهردر

بیت پس ازمرگ دشمن سبکی شربت آب به آزملك کاوس

وافراسیاب • اگ صکره کورش طوتانه دستیاده پس خیره دیرلر

پس بو معناده دخی استعمال اولنور نته که ترکیده دخی

اندن بو عبارت ایله تعبیر ایدرلر مثلا عجم بس جراکفتی دیر

ترکی بس نچون دیدک دیرلر نته که بو بیتده واقعدر **بیت**

بحر غمده کورموی هجرکده اقن کوز یاشن • بس نون دیرمش

عطابی اولدی دربرورکتش صکراغی به دیجك بیرعجم

بازبس درلر نته که بو بیتده ظاهردر **بیت** کرتفرع کبب

وکرفریاده • دزد زر بازبس نخواهد داد صکوبازبس

دکی بازبس معناسیله دخی بو معنادری دخی بو معنای

استعاره اولنور **بیت** لك یك شربت اب ازبی بدسکال

بو دضوشتر ازعمر هفتاد سال • بسك معنای حقیقیسی

ایزدر که صکره قالور دیکر عصب معناسنه دخی کلور •

بسك اصلی پسی در اولندن سین حذف اولنمشدر

بس تا المشتر لغات فارسیده کلمانك صوفی اولندن

واورتاسندن وآخرندن اولسون جوازی شایعدر

سپسی بس معناسنه ایدوکی بو بیتلردن ظاهردر **نظم**

ندانم چه شاید بدن زین سپس • که رازی سپهری ندانست

کس **بیت** چون بشمانی رذل شد تااشتغاف شتاف

زان سپس سودی ندارد اعتراف **بطلمیوس**

یونان دیلنجه پربزرگ دیمك اولور صاحب حماعماد

الدین اسماعیل المختصر فی اخبار البشر تاریخنده دیرکه

بطلمیوس وهی لفظة مشتقة من الحرب معناها اسد

الحرب **بطارس** ایرلنی دیدکلری اوت که

طبیبلر قاتنده سرطی دیمکله معروفدر **بقس**

بطارس • بطارشی

درخت

١٧٤

درخت شمشاد **بلاسی** اسکیرک جول وشال وسایره

اتلوه مشابه نسنه لرکه اکثر فقیر البالسیدر وکشلر قفتانی

دیمشلر **بغانوسی** صحاح عجم صاحبی اشکن آت معناسنه

نقل ایلدی سایراربات لغت شین معجمه بابنده ایرادایلد بلر

ایکی وجهله ده جایزدر **بلبوسی** بیان صوغانی

وصمساغی سکون لاملة **بلوسی** بار عجمیله عیار وخوشی

سوزکلجی معناسنه بعضلر دلکوجکلك معناسنه نقل ایلدیلر

بیوسی بار عجمیله تواضع بی صرا تمك وامید وصلو

صنمق ودکی که قولاق طوتمقدر بنم حقمده ایوبی بابا وزیی

دیبو وصحاح عجم صاحبی وحلیمی بو معنابه ضمله ضبط الملکر

ابن یمین کفتم زجور اوست که اصحاب فضل را عمر عزیز

بررود اندر سر بیوسی **بی سیر** وصحاح عجم صاحبی بو معنابه

ضمله ضبط ایلمشلر **کمال اصفهانی** باد اودر اناز بانه خاک

اوراناضنه آتش اوراضصم جان وباد اوراپی سبز کمی

وضنده دینلمشدر **الباء المکسورة** **بیسی**

بار عجمیله ابرص که بدنی الاجه اولا الهیاذ بالله غایتده منکر

مرضدر فارسیده ابرش دیرلر اوضاعی نامطبوع وذاتی

مستکره اولان شخص بیسی ایله توصیف اولنور ع نالبیسی

وددن وموذی طبع وبیسی ومطلقا الاجه معناسنه

مجدومه دخی اطلاق اولنور **الباء المضمومة** **بوسی**

برسیدن لفظندن صیغۀ امردر صوردیمك اولور

بوسی بار عربیله بویلو معناسنه وقشاغو وبورنو ورق

بوانشه اغاجی که یاوز اتلوک نعلبندلر بورونلرینه کچوررلر

نهینی وبولار وبهار معناسنه ده کلور دیمش **بوسی**

امید رجا معناسنه **بودسی** مثله سایرادلری امید

لفظنده یازلمشدر **برنس** بار عربیله باشی اورتاسی

برنیسی مقراض وقیون قرتاجق صندی فتحله

دخ مرویدر نعمتی دوقونوزی نسنه کلمک بلوسی بیوسی
معناسنه نعمتی وده لکوجلک لک ایتمک جابلوسی معناسنه ده کلور
دیمش شمس فخری جابلوسی و بلوسی لغتده ایکیسنک معناسی
بربرینه قریبدر خلقجی سوز ایله الدامقدر دیرلر دیمش و بو بیتی
ایراد ایلمش بیت بجا بلوسی خود را اگر کنی برکار ولی نکو
بنود کار جا بلوسی وبلوسی ع میکند مرجا بلوسی جا بلوسی
بوسی اوپمک بوسه معناسنه شمس فخری شهنشهی که
فلک از برای خشمت خویش دهد در راه ادب خاک در
کهش رابوسی و بوسیدن لفظندن صیغهٔ امر و وصف ترکیبی
استعمال اولنور بیوسی بار عجمیله فتح با ایله بیوس وطمع
معناسنه در نوع اوله التاء المفتوحة تخس
کوکل طارلیغی که غصه وعمدن وبلادن کیشی متغیر الحال اولور
بو اول لغتدر که شمس فخری واسدی طوسی نقلنجه بابابنده
نقل اولندی که تانی حروف تهجید راما هندوشاه نخجوانی
صحاح الفرس آدلو کتابنده بو لغتی اولها بالتاء المفتوحة
بنقطتین من فوقها دیو تصحیح ایلدی تاسی طاس معناسنه در
ترسی قورقوطوف معناسنه ترسیدن لفظندن اسم مصدر
وهم صیغهٔ امردر ع بترسی از زبردستی روزکار فاضل
محقق دنایقده بو بله تحقیق ایتمشلر که ترسی مطلقا قورقودر
اولاجقدن اولسون نته که بو بیتده ظاهردر بیت نشست
از براسب تازی سمند ٭ چه رفت ترسان زبیم کرند اولمشدن
اولسون نته که بو بیتده ظاهردر بیت جانم زعشق ای
جودر بتیم ٭ که بادم نیاید چه ترسی وبیم ٭ ث عرکی مرسون
مرادی شر واقعدن قورقودر بیم مرادی شر متوقعدن
قورقودر ترمس بر معروف داروددر تقس
اسیلک تکس اوزوم جکردکی شمس فخری بو نادکه
دزار نغز عاطفت کینی ٭ عزه مثنی عقیق تروزمردکود
فرس

فرسی وهوس وزننده در واول که اوزوم صقلدقدن
صکره قالور حبه دیرلر عربجه تجیر دیرلر بو لغتک آخری
شین معجمه وزا معجمه ایله ده استعمال اولنور فصیح وشایع
سین مهمله ایله در التاء المکسورة ثیماسی
بیشه معناسنه اورمان دیمک اولور شمس فخری نهاد
روی بخدمت چنانکه روبه بیر به بیم وانکران آمید
از دور بیتماسی تیخوسی ظرمنده ترکه بیعنی که تر
طناسی دیرلر التاء المضمومة تروسی
بیرک قاتیلغی ترمسی بوینوزی لسی جاب جودم
توسی قاتی بیر ترس معناسنه نوع اولی الجیم المفتوحة
جابلوسی جیم عجمی وبار عربیله دل ایله تلطف
ایدوب غایتده محبت صورتن کوستروب یوزه کلمک
دکوکلده اولماسق ترکیده دلکیلک دیرلر عربجه
تبصبص دیرلر شمس فخری بجا بلوسی خود را اگر کند
برکار دیر نکو نبود کار جابلوسی وبلوسی وعیار
خوش سخن جاسوسی عربیده عین معناسنه
صحاح عجم صاحبی وطنلو سوز وجست معناسنه ده
نقل ایلدی قره حصاری جالینوسی ناعل العجایب
دیمکدر لسان یونانیده مشهور اولان حکمانک خاتمه
سیدر که اندن صکره علم حکمده براحد اول مرتبه و منزله
یتمشدی انوکیچون خاتم المعلمین لقبیله ملقبدر
عنصری سواد خط ریاضیت شکل اقلیدس بیان
آلهیت طب جالینوس جاوسی صورت
طارسیی دیو کلری که حبو باتدندر کاورس لفظنک معربیدر
نجس اوردیو کلوی علت که آدمک بدننده چقار بو بور
بادنجان وقاربوز معتادری اولور اطبا سلعه دیرلر
علاجه قابل دکلدر اغریمز فرغانه وکلانه و لا یتنده

جوق اولور اكر كسه لر صاحبي هلاك اولور شمس فخري في
هندوشاه نخجواني واسدي طوسي آدم بو بيتده اولا نه
تخصيص ايدرلر واضي شين معجمه ايله دخي لغتدر و جرس
جاك كه كليسالرده جلجلر وده بوينينه اصاكر حافظ
شب تاريك وبيم موج كردابي جنين هايل جرس فرياد
ميداردكه بربندبو محملها قره صاري وآواز ضعيف
معناسنده ده استعمال اولنور ديمشلر كه جركس مشهور
ومعروف طايفه جس لغتي استماع معناسنه نقل ايلمشلر
٢ جس باغ بشته سي نوع اوله الخاء المفتوحة
خراس لغتي ات دكرمني وخانه آسيا ديمشلر حليمي
قاتر وآت دكرمني ديمكله مشهوردر واول دكرمنه قوشلان
اتلكه دخي ديرلر ديمش شمس فخري آسيا بك كه بچهار
پايان كرد دد يمشي وبو بيتي استشهاد ايلمش بيت
ذوال خواره وسر كشته چشم بسته مدام بودر كون خري
برمثال كاو خراسي فاضل محقق دقايق الحقايقده
بويله تحقيق وتدقيق ايتمشلر كه شول دكرمني كه طوار
دوندوره خراس ديرلر اصلي آس خردر علم اوليجاق
قاعده تركيب تغيير اولنوب مضاف اليه تقديم اولنمشدر
ديار عجمده مذكور دكرمني خر ايله دوندرديلورمش نته كه
بو بيتدن ظاهردر بيت بيش شهر عقل كلي ابن صواكس
چون خران چشم بسته درخراس اول سببدن ابتدا وضعنده
اسمي خراس قومشلردر شمدي دوندورن خر اولمق
لازم دكلدر صغر دوندرسه دخي خراس ديرلر نته كه
عمر خيام ك بو رباعيسنده ظاهردر رباعي مابيم درين
كنبد ديرينه اساس جوينده رخنه هجو موري در
طاس اكاه نه از منزل اميد وهراس سركشته وچشم
بسته چون كاو خراس وكمال اصفهاني درد ميكويد

بيت

بيت مابيم بچشم بسته چون كاو خراس لنك ستم ز آب
چشم جوض مانده درخلاب دخي خرسك كاف عجميله آت
سكگي عربيده نفره معناسنه خس اصحاب لغت بويله نقل
ايتمشلر كه خس كوتي كورلوونا كس كيشي وحشرات ارضه دخي
ديرلر وعربجه مادو لديمك اولوركاهو معناسنه وفرس
شاعرلرينك استعمالاتنده اكلنور كه خس لفظندن منفقير
بيان اوتي مراد اولا مكر معنايي اول تعميم اولنوب
استعمال اولنمش اولا بو تقديرجه موصوف بيله ذكري
اولنمق مناسب ايدي ومعيار جماليده جور صوب
ديو نقل اولنمش خاشاك معناسنه شمس فخري
اي خسروي كه مهل بذل عطاي تو خاليست از كدورت
وپاك از غبار وخس فاضل محقق بويله تحقيق
ايدرلر كه خس لسان فارسيده منفقير
اوته اطلاق اولنور تركي دلنده انده جور ايله تعبير ايدرلر
نته كه بو بيتده ظاهردر بيت باران كه دد لطافت
طبعش خلاف نيست در باغ لاله رويد ودر شوره
بوم خس منفقير كيشي يه خس اطلاقي بو بيتده واقعدر
جامي تو داده بار هر خسي من مردم از غيرت بسي يكبار
ميردهر كسي بيچاره جامي بار ها تشبيهادر استعاره
طريقيله بحر الغرايب صاحبي بو محلده عرايب سويلمشدر
تفصيلنده منفعت يوق خاشه دن خاشاكي فرق ايتمشدر
معيار جماكي صاحبي ده خسدن خاشاكه فرق ايتمامشدر
خس بالتشديد قره حصاري همان معناسنه كلور ديمش
في خليلي قره طبراق وقره بالجق معناسنه ٧
الخاء المكسورة خرس ايو ديدكلري جانوركه
بر جبلودر نوع عربجه دب ديرلر كيتيتي ابو حميد در
كي خبس لغتي بلاس معناسنه نقل ايلدي وصحاح عجم

خروس • خود • خرود

صاحبی خلیس معناسنه الخاء المکسورة دو خروس
بدنوس عربجه دیك دیرلر کنبتی ابو ادهم درر
ضبی قابن اتا نوع اولا الدال المفتوحة ا داس
اوراق که اکین بچرلر عربیده محصد • ومرجل • دلرلر
دهره معناسنه شمس فخری اکرنه کشت بقای حود ودرود
جکونه هر سرمه بشود بصورت داس • و باشق صاپی
وهلاك • وفساد • وصاق • وجوملك • باجیغی • وداس
اول لفظ دیرلر که لفظ دیخی تابع اولوب کلشی اولا
داس دلوس اتباع ومزاوجه دنور اوق دوکن دیملکدر اولور
بونك امثالی فارسیده وترکیده چوقدر فارسیده • راس
ریواس • شنج غنج • کج کج • بج بج • کومز • کبنج لبنج • لکا بکا •
کتره بتره • کبی ترکیده • ابور صابور • کوتی موتی • وطار طفق
وقماشی مماشی • مرت مرت • خرده مرده • تارمار • ترت مرت

درواس • دریواس
پاسبان

خراب یباب شمس فخری مقام دشمنی اونیست خراب ویباب
صفات حاسد او نیست غیر داس دلوس دربی دردیس
بای عجمیله جر کبی ویرانه معناسنه دیوا دبوس بوز دغان
وجوماق درواس اول اغاجلرکه اوکن اطرافنه
ابودلر محکم اولماغیچون پاسبان معناسنه دیوا دریواس
مثلا وقابو رصوابه شمس فخری آن شاه که در مملکتش
هیچ کسیرا نه حاجت درباشد ونه خوف دریواس

دوس • دوص

داوتکی لجوج معناسنه وس مانند معناسنه ست دست
آسی الدکیرمنی وذلك ستر دست رسی الاین شهیی که
قورتدن وغناده عبارتدر الحدی سباجه وشهر بشی
بالمست رس بهنودانوربن شهر دروشی کس • وجار
باشی معناسنه ده استعمال اولنور ست کرباس دستة کرباس
بای عجمیله بتره دوربجی لو دلوس اوق دوکن دنی نا
معناسنه قدوس لعینی فرعون دمر براقد قلری صوبه

دیرلر دیخی عربجه مار الحدید دیرلر اسلوب واصلی بود که دیری
محکم قزدوب قزل قورکبی اولدقده ایجك براغورلر استعمالی
غایتده نافعدر معدیه قوت دیرر قبض ایلر وطلا غی
کیدرر وصابه نفعی واردر وسایر منافعی چوقدر المراکی
صادا بله دخی لغتدر جامع الفرس صاحبی فرعون دمر
معناسنه نقل ایلمشی الدال المکسورة ی دیس
ادات تشبیه در اسمك آخرنه اولاشور اکا بکزمك ایچون
ماه دیس دیرلر آی کبی دیمك اولور شمس فخری جهانرا
اکر شه تو باشی یقینی شود در پناهت جهان خلد دیس
دهنا وصوت ویولداش معناسنه صحاح عجم صاحبی
فتح ایله دخی نقل ایلدی واوایله دخی مرویدر دیس
دیرلر دیس معناسنه فرخی یکی خانه کرد ست فرخار
دیس که بغروز داز دیوان آن روان
الدال المضمومة دکوی دوك دیس ایلك
اکریجی نوع اولا الراء المفتوحة راسی
نعمتی راسوکه کلنجك دیدکلری جانوردر که دیولود یمشی
وافزندن واو تخفیف اولنشدر دیو نقل ایلمشی
راس ریواس الفاظ اتباع ومزاوجه دندر دیس
امرحاضر دردیدن لفظندن ووصف ترکیبیدر
لوبادرس کبی صحاح عجم صاحبی درد دزد باشد
دیمشی ستطالیس رسطالیس تفصیلی ارسطالیس
لیسی لفظنده مذکوردر الراء المکسورة وا
رواس صوتره یی وبعضلر قوزی قولاغنه دخی
دیرلر دیمشلر یبا ریباس مثلا واشخون کم کلم کبی دم
آکشی دك بیتور وقراه دیدکلری وایوق دیدکلری
اوت ریباج دریواج معناسنده بحر اسامیسی ریباج
لفظنده یازلمشدر ریط ریواس مثلا صحاح عجم صاحبی

خرد ل معناسنه نقل ایلدی ریکی رستق لفظندن صیغهٔ
امر ووصف ترکیبی دد قوه حصاد یی ورسم صورت معناسنه ده
کلور دیمش بیت تحیتی که خوانی وراطاقویس که بنهاد برو بز
بر راست ریس الواو المضمومة ب دیس
دبوس لفظندن مخففدر بو دبوس بیکی اکول معناسنه وصار
بکز لو دبس اولکه بوغازی قوبی اولا عبر البطن وکلور بونده
معناسنه بنکنلکون اتوری اکو یلك ایدوب نیره ده طعام
طبخ ایدرسه سکز کبی کولیه دوشر ایت کبی دوکوب قوار
اهل لغت بو لفظك تفسیرنده کلوبنده دیکین شمس فخری
بو یوه باغنه و باصود بو یینی باغلوا ولان کمسنه یه حمل اتدیبه
و بو بیتی انشا ایلدی بیت ازموی زلف دشمن شه دا فلك
آزد هنکام خفه کودن وآو بخشش رس نعمتی وکیمی که
زردکونه بود دیمش و دوسی برمشهور قوم در
روناسی قزل بویه وشنا دوستاسی معتبر وصاحب
فراست کمسه دیمك اولور وغنا روغناسی قزل بو یار
و بناص لفظنون تحریف اولنش روی شنا روی شناسی
روشناس معناسنه روی نا روی ناسی قزل بو یه
نوع اوله الزاء المفتوحة ک زکی معاذ الله
معناسنه شمس فخری بجی مهر تو بنات طور شید خلش منه
ارحکم تو نتا بو ایام بتر سر زکی نعمتی مکسوره بابنده دخی
کتورمش الزاء المکسورة ک زکی معاذ الله
معناسنه ی ذیلی سوی معناسنه بن زین سیس
بو نون صکره دیمك اولور نوع اوله السین المفتوحة
اساس لطیف معناسنه شمس فخری جهان لطیف معناسنه
نقل ایلمش حلیمی ووسیلة المقاصد صاحبی ونعمتی و بر
قبیله ادیدر اول قبیله نك اهلنه ساسان دیرلر واد باب
تواریخ ایران زمینی تختنده پادشاه اولان عجم سلاطینی

دورت مرتبه اوزرینه قسمت اتمشلردر اول مرتبه یه ملوك
بیش داد یانده ایکنجی مرتبه یه ملوك کیانیانده اوچنجی
مرتبه یه ملوك اشکانیانده دوردنجی مرتبه یه ملوك
ساسانیانده دیمشلر بو سیوس بار عجمیله کبك نخال معناسنه
مانیی نخواهم با بن تاج وفوجون خروس که ازرن دهد
بیلوام یا کپوس و سریه معناسنه سیوس بار عجمیله
بوز قطونا دکی ستکلی قوس قزح شمس فخری بهر سالی
نثار در کهت راه فلك بنما یدار مثال سوکیسی بوجیبی
قافیه سنده ساتر اسامیسی سر بو لفظده مسطوردر سی بلی
کرز وچوماق شمس فخری کجا بر آرد سر دشمنش که بپوسته
رزاه کینه زنو چرخ بر سرشی سر بالی المدی همه دشت
باران الماس بوده همه کوه ودر بانك سر بالی بوده
السدی کمان ابرو بارانش الماس شده سر و معتبر بر ماز سرانا سی
شوه وآضوی شین معجمه ایله دضی لغتدر و توضحه مشی کمسنه
واخ سرضی نعمتی دفنه اغاجی و بر موضعك آدیدر دیمش
وایرلیتی دیدکلری اوت که قزل اوت و طکوز اوتی دخی
دیرلر ایکی درلو اولور ارککو و دیشیلو اولور بو معنایه
اضوی شین معجمه ایله دضی لغتدر صحاح عجم صاحبی بو یله نقل
ایلمش دکی سوکیس راء مهمله ایله صحاح عجم صاحبی
الکم سفال اسدکیسی معناسنه نقل ایلدی رنا سوفاسی
و بالکسر توضحه مشی معناسنه نو دو سندروسی عامه تحریف
ایدوب صولوسی دیرلر بر سندر کهربا کبی الاکهر بادن
بو متفرق اولور طادنده تلخلغی وار در طبیعتنده
حار و یابسدر یا بسلکده بونکله کهربا برابردر اما صارده
اکسو کرکودر بلکه کهربا بعض اطبا قاتنده بارد و یابسدر
بو عجبدرکه بر بر ینك بد لنده استعمال ایدرلر بلکه اکثر
اطبا فرق اتمزلر السین المکسوره با سیهی

باء عجمیله منت وشکر شمس فخری خدای داد ترا تاج وتخت
ملک کیان تو تیر فضل خدا را درآت بوار سپاسی
ستاره شناس منجم ب سپسی بار عجمیله صکره معنالره
عنصری کرک سحر بلطفش ارنا قد شب شکافنی از دم شبوان
آن سپسی نکهت عنبر آمدی حافظ جوهر هر که تو داری در بی
بخیر کشاد ارین سپسی من و مستی و وضع بی خبری رنالر نماسی
تو خته مش معنالنده فتحله دخی روایت اولنمشدر بولسیرناکی
بر بحری قوشدر بوری اوزون و بورننده مختلف دلکلری
وار در روانلو نغمه لر ایله آوازلر ایدر شویله که اشیدن
کیدرکن صیراتن قالوب دمبسته اولور ومشهور در که اهل
فرنقیه که ولایت مغربده بر معتبر شهردر دوکی انلری
اخذ اتمشلردر و بعض قومدن نقل اولندی که بر جزیره ده
کیدرکن بر خوش دلنوازا آواز اشتدیلر طلب ایلدیلر کوردیلر که
بر مرتفع یرده دیوارلر یا بمثلر وانده دلکلر دورمثلو
جونکه بیل طوقنه بو وجهله آوازلر ظاهر اولور و اول جزیره اهلی
اول آوازه لره سیرناکی دیرلر ظاهر بودر که بو تصحیف اول قوشی
اولاو غیجون دورمثلودر تا که قوش اول آوازی اشیده
کند ونو عندن صانوب کله اول قوم انی شکار ایده لر لطیفی
ابی با انواع نغم جون سیرناسی • بی نشد از تمهایت سیرناکی
السین المضمومة و سوسی بوبان دیدکلری اوت که
اطبا کوکسی مرضلرنده وصغلیلرده استعمال ایدرلر اصل السوس
وعرق السوس دیرلر و قاینادلرصوینی قوامه کتوررلر وقو دور
رب السوس دیرلر و طبیعت معنالنده و ادویه و یمشی و غلالی
ذلک ذلک ایدن قورتجق وعربیده حبزا و غلانه دیرلر •
نوع اول الشین المفتوحة ام شامی حلبیی دوکیلة
المقاصد وصحاح عجم صاحبی بر نوع قره طبراقدر دیرلر جامع
الفرس صاحبی ونعمتی با ابشمن بر نوع قره طبراقدر دیمشلر

ایکی درلو اولور بر دورلوسی صفا یچی اولور از اجق بیلا کوکبی
اشلمایی اولور کوکب شامسی دیرلرننه که طلق دخی اشلا
دوغی اجلدن کوکب ارض دیرلر بر دورلوسی دخی غایتده
خفیف اولور دله دکوریجک اکسوت کبی یبشور وصو ده
تیز ازیلوب امو شاموسی مثله بو ایکی لغتک حلیمی اخر بنی
یا ایله شامسی و شاموسی یازمشی انه کوبا شانه کر باسی
بیز طراغی میه شمیدسی بر معروف ومشهور استاد مهندس
ادیدر که علم هندسه ده تطیر وعدیلی یوغیدی •
الشین المکسورة نا شناسی بیلو و بیلیجی
وصیغه امرو وصف ترکیبیدر شمس فخری خدایکان
سلاطین جمال دینی و دین • شهی ملک صفت وضروضدا ی
الشین المضمومة ب سبس بت
شناس •
وسر که که آدمک کرندن حاصل اولور بانک ضمه وسکونی
جایزدر بو لغتک آخری شین معجمه ایله دخی مرویدر اصح
دخی اولدر دکی شوکیسی قوس قزح غیری اسامیسی
سربر لفظنده مسطوردر نوع اول الطاء المفتوحة
طاسی لکن و الکا بکزر نه و اریسه اطلاق اولنور اقدی
طاقدیسی دیسی ادات تشبیه در کبی معناسنه ماه دیس
مه دیسی دیرلر آی کبی وطه کبی دیمکدر محلنده ذکر
اولنمشدر طاقدیسی طاق کبی دیمک اولور وضرو برویز
تختی آدیدر و اول التوندن بر تخت ایدی که ارتفاعی
یوز قرش ایدی فرق پایه سی وار ایدی و انی انواع
جواهر ایله مرصع ایدوب و دورت کوشه سنده انجم و افلاک
واقالیم سبعه صورتی خوب وجهله یازیلوب و استادلر
صنعتله رصد باغلیوب کیجه و کونزده هر ساعت کجدکه
دقایقی ایله معلوم اولوردی خسرو برویز انوک اوستنده
اوتوروب سلطنت ایدردی بیت زتختی که خوانی درا

طاقه بس• كه بنهاد برويز براست دبس• ب
طبس برشهرادير الطاء المضمومة د طوس
برشهرادير مذكور شهردن جوق اولو لر ظهور ايتمشدر
علما ومشايخ وحكمادن واعلام رجالدندر جمله دن بري
فرس سلاطيننك اولكي طبقه سيه پيشداديلردن نوذرين
منوجهر اوغلي طوس زرينه كفش دركه درفش كاوياني يي
اول كتوردي كه شاهنامه ده وسائر كتب تواريخده
مذكور ومسطوردر نوع اوله العين المفتوحة رو
عروس كلين ديمكدر عربيدر جمعي عرايس وعروس كلور
ضم عينله اما سيد شريف تلويح اوائلنده عروس برلفظدر كه
انده مذكر ومؤنث برابردر مادام كه اعراس ايچنده
اولالر مونثي عرايس اوزرينه ومذكري عرس اوزرينه
عينك وراك ضمه لريله جمع اولور ديدي بوندن معلوم
اولدي كه عروس كوياكويه دخي ديرلر
نوع اوله الغين المفتوحة لر غرس
تاقيمق خشم معناسنه وسالقم وملول وضعيف معناسنه
وكوره كن كوز الغين المكسورة غس
اسم صوتدر كدييي يعني جنكي دعوت ايدوب قغرمقده
استعمال اولنور بوديارده پس پس ديرلر
نوع اوله الفاء المفتوحة ار فارس
ولايت عجم كه تختگاهي شهر شرازدر بو فبوس باء عجميله
وبالضم مسخره لق وقيمق يعني اواق طفرامق معناسنه
راب فرابس باء عجميله كيرودن معناسنه رق فرقس
برمملكت آديدر كه انده جوق مسك حاصل اولور دنا
فرناس امرغنمش يعني اويخوسيه كلمش اغلنمش كمسنه
بونكله غافل معناسندن كنايت اولنور بعضلر بوزباشي
قورتوت معناسنه ديديه وآزغون معناسنه ده كلور نتيمي

فخري

فخري معيار جماليده غافل ونادان بلشو ديمش وبوبيتي
انشاد ايلمش بيت درآن مقام كه ضرم توقهرمان باشي
خرد كه بلش مدهوش وآسمان فرناس وسيلة المقاصد
صاحبي اخري شين معجمه ايله دخي مرويدر والاصح بالسين
المهمله ديمش صحاح العجم صاحبي شين معجمه ايله غافل معناسنه ده
نقل ايلمش ريادر فريادس مودا بريشيجي وابرشد ديجي
ديمكدر ري فريس قره صاري جنبر معناسنه دردیمش
غلاد فغلاس احمق معناسنه بلعق فيلقوس اسكندر
روميك باباسي آديدر وبرقيمتي طاشي آديدر كه بو
ساعت نجوميه ده يتمش ايكي دورلو رنكه كيرر ديرلر•
الفاء المكسورة ري فريس ايرق ديدكلري
اوت فريز معناسنه ساف فسافس اسم صوتدر فلديه
معناسنه كه اوغرليين سويلنور وتخته بتي بق معناسنه•
الفاء المضمومة بو فبوس قيمه قيمق وطنز
وتشنيع قره صاري وحيف وسخره معناسنه ده كلور
ديمش فسوس معناسنه زنا فرناس غافل وقيتي ارغون
سو فسوس طنز وتشنيع وقيمه قيمق وصيف وسخره يه
طوتمق فردوسي جوكود دز وركشو اوجون كبو وطوس
بناكام رزمي بوديا فسوس• نوع اوله القاف
المفتوحة سو قسوس اولدرشق دركه•
بوصول اوزغاني ديمكله مشهوردر ف قفس مشهور
حبس خانه كه ايچنده طيور ووحوش وغيره حبس اولنور
لفدي قلفديس قره بوبانك آغي ينري قنبريس سوزمه
يوغرت اصح اولان اخري شين معجمه ايله در والله فوانوس
بربجق وقبه وتركيبه قوه تور ديدكلري ظرف يسو
قيسوس بيقلق اوتي ديدكلري كه الوك اوزرينه
باغان شبنم كه كيسوك توتيته بولاشوب انده جمع

قبوس، قنوس

قنبريس، قنبرس

القاف المضمومة

اولور قورتيجق لادن اولور

قن ققنس دورت وجهله استعمال اولنور اقليم هندده

شنكونه نام جزيره ده اولور بر قوشدر ديرلركه بيك

بيل ياشر بورنينك الّي مقداري دلكلري وار دور هر

دلكندن قويروغنه يول وار در عمري بيك بيله يتشور

آخر اولنجاق اودون جمع ايدوب بر بويك بشته قدر

ايدر اوستنه جقار صدا ايدر بورنينك هر دلوكندن

بر درلو آواز جقار صدا سنكه نيجه يوز بربط وجنك

وناي وقانون براوغوردن دستان سرايي در اول

صدانك استماعي ذوقندن نيجه لر مدهوش اولوب

قالورلر ونيجه لر زاري وفغان ايدوب ونيجه لر شادان

وخندان اولورلر وقنادلريني اول قدر صالركم بيلندن

اتش ظاهر اولور اودوني ياقر اولدخي ايجنده بيله

يانار كل اولور انوك كولندن روزكار ايله حق جل وعلا

حضرتلرينك قدرت بي عليتي ايله بر انجلبي قوقنس

ظاهر اولور اسدي زخاكشي ازان پس بروزد راز

يكي سرخ خيزد جواد تيرباز ديرلركه اهل روم ارغنوني

انوك اوازندن المثلر در اسدي بروم اندرا يدون

شنيدم كنون • كه ازبانك اوساختند ارغنون •

لطيفي همچو ققنس بناله وافغان • سوختم خويش رادر

آتش عشق بيت اكرمانده ازان سال ققنوسي •

بسوزد زار زار اخر بافسوس بيت همي نالم زدست

اي دل آزار • همي سوزم در اتش قوقنس وار •

بيت بسوزد ناله اي شاه دلفروز • كنون جون

قوقنوسم خويشتن سوز • وذكر حسن جلبي في حاشية المطول

القفنس هو علي ماقيل طير في بلاد الهند يضرب به المثل

في البياض له منقار طويل وهو حسن الالحان يعيش الف

يا القاف المكسورة

قياس عربيدر بو نسنه

بو نسنه يه بو ابرلشور ديمكه

ديرلر و دليل معناسنه دخي

صلاح اولنديكه قياس فقهي

اسمي منطقي ديرلر

باراست در وصف ققنوس

كرنا كاه ذيبو نومرغي شگفت كر از

شيخ آن كرند ابر كرفت ببالاي ابي

يوكستوان فرهشته بر بانك دوان

نوان زسوراخ صون ناي منقار او

فتاده درآن بانك سيار او بر آن

سوكيا آمده شي پيشي بازه همي زدنواها

بهركونه ساز قوون نوز سوراخ بنجاه

بود كه ازوي دمشي را بون اه بود

بهم صد نوارش غرودشي ازدهي همي

ساخت مربك بو بكو بخكن توكفتي

توكفتني دو صد بربط وجنك ناي بيكره شوستند زشان

سراي فراوان كس ازخوفيه ان خروشي فتاد نوورشاه

زمان كشت هوشي يكي زدهي نغره وخنده داشت

يكي كوبه زاندازه اندر كذاشت بنظاره كردش سبه هم

كروه وي آواد را فكنوه زان سان بكوه جوبد

بكرنان از زينت وفراز بشد هيزم آوزد هر سوفراز

يكي شبته كردم همين بلند بس از باد بر اتش اندر فكند

چو هيزم زباد سوابر فروخت شد اندرميان خويشتن

رابسوخت سبه خيره ماندند دركار اوي هم از

سوزش وناله زار اوي بكرشاسب استاد كفت اي شگفت

دزوم آمد بنجام ارامشم كرفت مريني دانه كي جفت

بيند نه يار وليكن جو ساتي برآيد هراز

زكيتي شود سيرو ازجان وتن بيايد بسوزد همي خويشتن زخاكش ازان پس بروزد راز يكي مرغ خيز سنة

وجواو تير بازبروم اندرا يدوب شنيدم كنون كه ازبانك آن ساختند ارغنون

سنة ثم يلهمه الله تعالى بانه يموت فيجمع الحطب حواليه فيضرب

بجناحيه علي الحطب الي ان تخرج منه النار فيشتعل الحطب

فيحترق هو ويخلق الله تعالى من رماده بعومدة وقيل بعد

ثلثة ايام مثله قن قنوس قنذرده يدكلري مشهور حيوانو جكه اكثر

صوايجنده اولور واغي قندوره ديدكلري اوتكه پايلا قلرده

بتار الحبا قاننده كندوسي ديمكله مروفور

نوع اولنا الكاف المفتوحة ابو كابوس او بخوده

آغز باصيق عنصري زبيم شحنه تو بير توتمي يارد كه پيش قصد

شبيخون كسي كند كابوس عربي اولري بر جفيح لفظ دورياز لمشدر

اكامسي طكوز صوك معنالنه وبعضي بوبيك جامور كه كلشانده

اشلرلر وقولتوغ صغاجق مقداري يصي بر داقوركه اغاجدن

ياصو طبراقدن ايدرلر وطلوساغز معنالنده كلور اسدي

كالوسي ايله ونادان وارغون شمس فخري بزركي ارطبدو

خصم شاه دانا عقل كه سروري وبزركي بنا يوار كالوسي

اسدي كاسه ليسي جناق يلابيجي ديملور اوكانوس

شمس فخري ايله معنالنه نقل ايلمشي ابو كاموس كاف عجميله

صو صغري جاموس معنالنه اور كاوس كاف عجميله طاري

كه جبو باتو ثور بعضلو چلنك طاريسي وقنق طاريسي

وصورت طاريسي در ديمشلو در او كاوك طاوس وتا موس

وزننه نمرود عليه مايستحق سلاطين فرسدن اكنجي طبقه سي كه

كيانيلر در كيكاوس بن كيقباد دركه كاوس ديرلر كيكاوس

ديرلر كاوس نمرود در ديانلرك قولي ضعيفدر بلكه غير

صحيحدر زيراكه نمرود حضرت ابراهيم عليه السلام زماننده

ايدي واول حضرت ايله نمرودك قصه سي قران عظيم ده

ومفصل كتب تفاسيرده مفصل مسطور در وجميع اهل

تواريخ اتفاقي اوزره كاوس حضرت سليمان عليه السلام

زماننده اولوب واول حضرته مطيع ومنقاد اولمشدر

كاسه كاسه • كاس • صوس • كاس • كاوس • كالوس

اكرچه دينندن دونمامشدر وحضرت ابراهيم ايله حضرت
سليمان عليهما السلام مابيني بيلك بوزطقسان طقوز
ييلدر بو كبوسى بار عجيله اكري اغوج واكري اغاج معنالرنه
وبو لغت بايله كه آخر حروف تهجيدر نقل اولنمشدر د بارف
كوباسى پشل كلوركه ننكله دخي ديرلر وسام ابرص معنالرنه
دف كرفس كوروز ديدكلري اوت كه معدنوس دخي
انوكا انواعندندر عرب دخي كرفس دير غالبا اصلده •
عربي اولوب فارسيده دخي شايعدر كك كركس
مشهور قوشدر كه بيلك ياشر ديرلر كم آزارلقده مثل اولمشدر
شيخي ياشر كركس كم ازار اولدوغيجون طفلان طورمزا
زياكار اولدوغيجون • عربجه نسر ديرلر كس كمسنه امري
معنالرنه ع كسى زجام غرور زمانه مست مباد
كلاوسى نعمتي كف وباسى كلاز معنالرنه وبايقوشي
واوكي قوشيه وضروس ويكي وصا قچي معنالرينه نقل
ايلمش لكي بكليس نعمتي اوغلان بجغلو برلعبه ديرلر ديمشي
ما كماسى وبالضم باتنق ديدكلري بيصي باردق كه باقردن
يا اغاجدن ياصقصيدن ايدرلر قولتوقده كتوررلر شمس
فخري رو دبسوي عدم بركفت نهاد دراب • دود براه
فناد ونقل كرفته كماسى لكو كنكوسى نعمتي ديو معنالرنه
نقل ايلمش بيو كيبوسى نعمتي اكري واكري اغاج كبوسى
معنالرنه ديمش يكاف كيكاوش بر بادشاه آديدر كاوس
دخي ديرلر كيوسى اكري كز معنالرنه واكري اغاج •
شمس فخري اكر زفر زبنا بو شهنشي مدار عجب • كه رمح
خطي نه آبد زجو بهاي كيوس • جامع الفرس صاحبي
ويبلغوه اغاجي معنالرنه ده نقل اتمش الكاف المكسورة
ديباكرباس خام بيز بعضلر قفتانلق بيز ديمشلر • نذ
كندوسى سقسغان ديدكلري مشهور قوش غراب ابلق

معنالرنه طيور صماسه دندر عفونت وبا اولان يرلرده لقلق
ايله سقسغان طورمزلر نعمتي اخري شيني ايله دخي
مرو يور ديمش غيري آدلري فن الفنطره مسطوردر •
كرياسى استانه وديوان خانه معنالرنه • بيت
همجنش نادر كرباسى محبوب • درو رفت آخ وبوسيد
مكتوب • ادايي بور ياجوضر وزكرياسه رفت •
بهمر اسنش ضض والباسى رفت • عربيده دام اوزرنده
اولان انجانه به ديرلر كبس لفظ عربيدر فارسيده
ده مستعملدر بيت هرانكو نصرتش در عقله باشد •
بهانش بود دركيس انيس • ها ايله ده استعمال اولنور
بسحاق رزق بسحاق اكر ازكيسه باران باشد •
طاسى يوزينه ابوست دكران طواهد بود •
الكاف المضمومة وا كراسى مصحف وكتب
جزولري ودفتر معنالرنه كسى عورتك فوجي جره معنالرنه
بيت نكار جز كسيئ غارت ارسى كرده • دو برك كل
بهم آورده نام كشى كرده يك كل مكسى اجلمشى
كله قونمرده باشل وقزل سككور عنجا وزرينه قوماز
حيزي اشك جشم كه بروعارض خالت هوس است •
هجو طفليست كه اورا هوس كل مكسى است كماسى اغا
كليد وبيصي بارداق كه قولتوقده كتورر ولي بو معنا به فتحله
دخي روايت اولمشدر ن كندسى براو نزراغو قنوز
ديرلر اطبا فاتنده مشهوردر ومشهلد ديدكلري ميوه به
دخي ديرلر ودالك فتح وضمي جايزدر و كوسى يان باشي
كلمك وايكي نسنه بر برينه محكم طوتشمق بونكول شاكرا
نغمت بنود دم يافتم • تاز بانه زدسرا ناكاه كوسى فرداوسى
بزد دست خود نتو بود دست طوسى • تو كفتي لرپل زيان
يافت كوسى شمس فخري از اصطكاك شوده كوه قاف جون

خشناشی زیاده خشمشی اکر بیابد کوس ٭ واول
بویك توجدن و باقردن اتدکلری نقاره درکه برصفر کوینی
اوزرینه جکرلر پادشاهلر درکاهنده ایام حربده ورحلنده
چالرلر اوازی برنج فرسخ یرده اشیدیلور شمس فخری زیم
زهره مرادان ززم آب سود بکاه انکه ز درکاهش تبالد
کوس ٭ نوع اوله اللام المفتوحة ٭
ا لاسن کتان جوبی واوستنی وم کبب لغة سیه لانیسی
جزایر هندوستانده برطاغك ادیدر که واقواق اغاجی
انده بتر اسوی سه هفته جود اندنواز آنجا بکام بلوچه
رسید تو لانیسی نام جزیری به بهتان کشور سرش همه بیشه
ادقواق ازبرش ٭ واقواق لغتی محلنده یازلمشدر بو لبوسی
اکری کج معناسنه د لوسی سابع طبانجه معناسنه لکاوا نکاوسی
سرنو یه قریب برجزیره آدیدر و لوس ادغوسز واغورسز
ایم کوزلی معناسنه واوك فتحی وسکونی جایزدر ٭
اللام المضمومة د لوسی زخم اورمق
معناسنه لس داد لذت واورمق ضرب معناسنه و لوس
داد چاشنی معناسنه والداطوم کرجرب سوزیله آدمی
طریقندن ازیدر رجا بلوس معناسنه قو بیدر و تواضع
وعاجزلق وعیارلق معناسنده کلور شمس فخری بجا بلوسی
خودرا اکر کند برکار ولی لکو بنود کار جا بلوسی وبلوس ٭
٭ نوع اوله المیم المفتوحة ٭ ادب مادیسی
قطعی وماننده معناسنه اماسی الماس دیدکلری مشهور قیمتی
طاشدر جمیع معدنیلری اول قطع ایدر واپی توزشون کسر
ایدر ملادیمتی جهتیله نفیتی ور دمکه دخی دیرلر که صبوباکد نذر
دیشی الوما لوسی بردرلو حلوادر وسام ابرص ویشل کلره
دخی دیرلر اوما نوسی یا نقو وسیلة المقاصد صاحبی بعض
نسخده بیقوشی معناسنه نقل ایلمشلر دیمشی تومقوسی کسر

رایله

رایله ترکیده متر دیدکلری کرجنلك محلنده اکثر حصار
جکندره بویك قالك اغاجلردن جتارلر طوب وغیری
سنه لشکره طوقنمسون دیو ایدرلر سکون رایله قورقمه
دیمکدر وامیدواسی الدکرمینی وبکار صوبلی وادمیدر
بلملك ایجون طاشی احمق د موسی درسی وترسی ورنه ایب
قوشاق واوده طبان مجوسی کافرلردن بو مغلك آدیدر
شمس فخری بکوی باعلمای جهان که کرد ام نه ازشای
شهنشه بود شمارا درسی جه درسی علم شمار کرد کار جه لغوه
جه قور وجاد شما بیشی روزکار جه موسی کا مکاسی
نهی درآکسه دیملك اولور کر مکسی کاف عجمیله اصحاب
لغت سکك ذباب معناسنه دیمشلر کنیتی ابو مبنه در فاضل
محقق بو تحقیق اتمشلر که مکسی اسم عامدر اروپه ده
صادق درنته که بو بیتده واقعدر بیت یکی زان مکسی که
انکبین کزبود به ازصد مکسی که انکبین فر بود کج مکیس
مکاس لفظینك اماله سیدر و محابا معناسنه فو دوسی
نشانهاد نهاد نو بو اسبو پسی سیاوش نکرد آنجه باکسی
مکیس لسان فارسیده دخی شایع ودایع اولمشدر
منسی اول سیاه نقطه لرکه انسانلك یوزنده و بورننده
و بوینده ظاهر اولور المیم المکسورة
موباسی سخت معناسنه وسیلة المقاصد صاحبی آخرینی
شین معجمه ایله یازوب ویجوز بالسین المهملة دیمشی
صسی باقر نحاس معناسنه در عناطی مغناطیس لفظ
عربیدر و موجکی طاشی بحر قلزمدن جقار اعلاسی سرخ
وسیاه رنکلو اولور اولدرکی بیر کمیلری سمارلنمیوب
ایب ایله بغلولر زیرا اوزرینه سمار اولکی اوغرسه دیری
جکوب تخته لری ایر بلوب غرق اولور قناطی مغناطیس
مثله قنطی مقطیس مثله اوج وجهله استعمال اولنور

لغه
لاسن کوجه
لبوس لبوث
سس لوش

وخاصيتي اولدركه اكر بو كمنه تلك بولنه ضرب ايلديهر طوتوب
آغرسه اوزرينه مغناطيسي دوكوب آكسه لر وجعيني دفع ايدر
وحامله عورت اياغنه باغلسه اوغلانيني دوشوره سابقا
تفصيلي آهن ربا لغتنده مسطوردر هلا مهوك انعاج
هوان معناسنه شمس فخري ازغول شهنشاه جمال الحق
والدين دردا، بيفشاندزرا زر دن بمه‌ي كس ◦
◦ الميم المضمومة ح مخنس طبيب نبض كور
مكيجون الن قودوغي بير عربيدر من الجنة الجهة موضع المس
بالنيد وفلان ضيق الجنة غير رحب الصدر بيت ضون جهان
درحكر كل كرفت بنض هوا درمهي دل كرفت قرن
مقونس نرد بانلو اوجار طاق معناسنه عربيدر فارسيده
شايعدر ◦ نوع اولد النون المفتوحة
ناشناس ضوبرادباشيء معناسنه اسپا ناسپاس نكوبر
ديمكدر فردوسي بيزدان مرآنكس كه شد ناسپاس ◦
برلشي اندر آيدز من بو مراس ◦ عربيده كنود ◦ وكفوره
معناسنه ناقوس برنوع غايتده بيوك جاكدركه
ترسالر كليسالرنده اوقات صلاتلرين بلدرمك يجون
جلرلر عربيدر ناكيس ضوار ومقدار سز اكثر بخيل اولانلره
ديرلر اهو ناموس قره‌مصاري ناموس درلغت يونانده
تدبير وسياست وماننداه باشد ديمشي حضرت جبرائيل
عليه السلام وراز دار وراز داشي وخداوند بنياد
وسوري بسكك ذكر اولان معنالره عربيدر فارسيده غيرت
وآدوصان معناسنه استعمال اولنور ناووس
مجوسيلر كورستاني بعضلر مطلقا كورستانه ديرلر ديمشلر
ستودان معناسنه او ناوس مثله اهو ناهوس
ناكاه وبمك اولور خا نخاس خانك تشديدي ايله
قول وقراوش صاتيجي اسيرجي معناسنه عربيدر ضا

ناشناس، ناتنبه
مطلب كنود وكفور

ناووس، ستودان
ناوس

ناهوس ناينوشش

نخاس

۱۸۴

نخاس تخفيف خا ايله سوزديوكلري نسنه كه باشمقچيلر
كوينله بشتي اراسنه ديكرلر اكثر اهل لغت مفتوحه بابنده
كتوردملر اصح كسر ايله درغ نخي غم وغصه‌دن بزيرده
وفرومانده اولماق وسيلة المقاصد صاحبي آخرينه
شين معجمه ايله يازمشي وتجوز بالسين المهملة ديمشي
نركس كسر كاف عجميله مشهور چچكدركه محبوبك كوزلرن
اكا تشبيه ايدرلر ورايحه سنك دماغه غايتده نفعي
وارد رحكيم جالينوس دن نقل ايدرلركه بركمسه‌نك بر
درهمه مالك اولسه ثلثيني ماكول وملبوسه صرف ايدوب
ثلثيني البته نركسه ويروب قوقولمق واجبدر ديمش
صا نسناس اسدي كرشاسب نامه‌ده ايدرهند
وستانده كوندبيه قريب بر يوجه طاغ واردر ذات
اهوام دير لر نسناس اول طاغده جوق اولوربو نوع
مخلوقدر بويلري اوزون وكوده لري قيون كبي تللي
ورنكلري يشيل ويوزلري قزل وباشلري بيلك ايكي يانده
يوزي وايكي يانده كوزي وهر بوي هم اركك هم ديشي
اولوب هر بريسي طوغوردا ايكيي بربيلي طوتارلر تمام
يير لر هنوز طويماز لر وغايتده يوكرك اولورلر اسدي
ببك هفته شان جاي آرام بود كجا نام او ذات اهوام
بود تني دير نذيب كوه بلند پر از پشه وتره وكشمنز
سمانه عز بوي زلشكر بجاست كه ناكاه از بين پشه بر
دست راست ◦ دويد ند دو ديو واز ماد ومرد ◦
ربود ند وبرد ند وكشتند وخورد ◦ سپهبد سبك جست
باكرز جنك ◦ بپوشيد درع وميان بست تنك ◦ يكي
كفت تندي كمي زين عزيو ◦ دربن پشه نسنالي پكشد
نه ديو ◦ ببالا يكا يك جو نخل بلند ◦ باندام برموي جون
كوسفند ◦ همه سرخ موي وهمه سبز روي ◦ دو سوي

نخاس
نخي
كرشاسب نامه اسدي

تقاجشم و دو بیش روی مابدام هم ماده ینزنزهم نجه زایند
چون یکدیکر • دو زیشان درآرند بیلی بزیر • کشند و خورند
وبکردند دیر یکی به زماصو بجنک وستیز • قرو نشان نک
از تازی • اسپان تنزف نفس صو لتفان رنجی فی نفیس
خا
غایتده ایو ننه النون المکسورة
نخاس سزوکه باشمقجیلو کونلا بشیتی اراسته دیکر لرمفتوحه
بابنوه دخی نقل اولنمشدر رک نکس سکون کاف عربیله
اولکه ایشه ست وکاهل دیرنه النون المضمومة
نس اغزجوره یبه شمس فخری هجوده سک قصاب بنالت
شکمش سبر درصوان زسر صوص وشیع تانتهدس زودکه
کیرالوده بیاری ونهی برکسی من • بوله جند برو برنهی برکسی
من • وبعضلر اغزک ایجنه وطاشنه دخی اطلاق اولنور
دیمشلر وریشی وصیر نجق وفوج کسی معنالنه دخی ایلمشلر که
نکس سکون کاف عربیله اوز نوکا کرخسته صاغلدقدن صکره
ینه اوز یلور عربیو رحلیمی ونعمتی وغیره وسائر ارباب
لغت کتابلرنده ایراد اتمشلر و نوس قوس قزح معنالنه
عبری اسامیسی بر لفظنده در •
نوع اوله الواو المفتوحة اب وایس •
بارعجیله آرد وکثیر معنالنه اب وابس بارعربیله انجق
قفط معنالنه سوا وسواس اندیشه عربیدر ودس
برصاروجه کلدر عورتلو اندن یوزلرینه سورمکیجون قزلجه
ایدرلر ولایت یمنده اولورلی ولیس نعمتی نیکو معنالنه
نقل ایلمش واو المکسورة ی ویس مانند
معنالنه فرخی یکی خانه کردست فرخار ویس • که بغروزار
دیدن آن روان • بو لغت دالله دخی مرویدر •
الواو المضمومة و ودس بواشه اغاجی که
نعلبند توسی وبوضوی اتلوک بورننه اوررلر بوس معنالنه

ویس • ولیه • نیکو • نکو

نا ورناسی غافل معنالنه نوع اوله الهاء المفتوحة
رباهر بلس محنت باشوکه آلت جنکست سربلس معناسنه
منف هنفس معلوم الهاء المکسورة را هراس
اصحاب لغت قورقو توس وبیم معنالنه دیمشلر • فاضل
محقق دقایقده • بویله تحقیق اتمشلرکه • هراس لسان
فارسیده شول حالتدن عبارتدرکه ترک دلنده • اوندن
بلکه لفظیله تعبیر ایدرلر نتهکه بو بیتدن ظاهردر بیت
ازان هیبتش دردل آمد هراس • که زیرک منش بود
وزیرک شناس • بحر الغرایب صاحبنک جمله غرایبندن
بریسی بودرکه هراس قورقو ترس وبیم معنالنه دیمشدر
فردوسینک بو بیتیله استشهادا اتمشدر بیت به یزدان
آن کرشد ناسپاس • بدلش اندر آید زهر سو هراس
معنای مرادینک تعیینده خطا اتمشدر واستشهادنده
اصابت اتمشدر بیت مذکورده دیدوکی معنای دلالت
بوقدر بیر دیدکلری معنا ایله ده مراد شاعر تمام اولور
بلکه اول معنادن بلکه معناسی دخی انسبدر مقامه کلام
مذکورده خطای اخر بوکه اول ادج عبارتک معناسن
برصاتمشدر ر هوس سو اغزی فله معنالنه اخری کشین
معنی ایله دخی مرویدر نوع اوله الیاء المفتوحة •
یاس ماتم معناسنه ترکیده ده شایعدر یاس عربیده
نومید اولمق وبلمک معنالنه در یا یناس اوسط
شتادر الیاء المضمومة دلیو یعلیوس اورته
یازآی وبنو یونیوس اول یای ادی •
باب الشین نوع اوله الالف الممدودة
یلک آیکش سقاوصوجکن طوارتاش اصحاب
لغت اود نار معناسنه دیمشلر • فاضل محقق • دقایق
الحقایقده • اتش اوددرکه عناصر اربعه نک بریسیدر

هر

آخشی آتش قافیه‌سنده قیمت معناسنه ازرشی سمنادر
دیدکلری جانور ان دتوشی مثله آرآیشی بزیشلی
دیمکدر اوا اینون دنور ازرخشی یلدرم صاعقه‌ده
ذال معجمه ایله ازرخشی دخی دیرلر ازمایشی تجربه
وصنایشی معناسنه آسایشی دیکلنشی استراحت کبی
آشامشی ایچشی اشامیدن لفظندن اسم مصدردر
آشی شوربا اغاشی کیمه کمسیه اکوروب تدکیر
ایدن اغاشی برنادانی ازدورب براماز نسنه
اوکرتمکی اغاشی دخی دیرلر اغوشی قوجشی وقوجاق
وقوجاقلمق وبرقوجق نسنه که عربجه حزمه دیرلر
افرینشی اوکوش ویرادلشی دیمکدر اقوشی بیره
دیدکلری برتچی جانور الکالیشی الکاریش دخی دیرلر
الکالیشی طوملان مانتادی اکوشی برقوجق نسنه‌در
الاییشی الودنون اسم مصدردر نولاشی بولشق
امیشی قارشق ومزاج معناسنه دخی کلور
اوردیشی کتوردشی معناسنه آویشی کویکو ادی
اورکوشی سلغم کوبه منکوشی اهن کشی مقناطیس
نوع اولد الالف المقصورة ابرشی جلالت دیمکدر
اخشی قیمت اخکوشی تمام الماشی نسنه وچیک انجه
اخکوکشی خرما کبی کوکل قوروغی وقوز دخی دیمشلر
ارزشی قیمت ودزیدن اسم مصدر اورشی
بیلکی اوزوبی وکسر رایله قول معناسنه وآردچ اغاجی
معناسنه دیمشی ارخشی یلدرم صاعقه اینه‌جافشی
ضحاک بن مرداسی ناپاک لقبیدر ازمایشی صنایغی
تجوبه معناسنه اسبریشی میدان معناسنه‌در
الف تازیجه اشقلی اودقفلجی درعرب شراره دیرلر
اسبریشی اسبریشی میدان معناسنه اکارشی طوملان

الکاریش

الکاریشی مثله انبوشی اوت کوکی وتره کوکنه دیرلر
انکادیشی صنایشی او باشی بیکار لونورکه هرضله غلط
ایدر الالف المکسورة اسپریشی میدان معناسنه
اسبیوشی بزرقطونا اسبغول کبی استروشی لودی
قوشی وقرتال قوشی اسیویشی جرشی دید کلری
اشپاخی میران اقیدشی بزرقطونا ابدوشی
الالف المضمومة اسیشی بت قمل
معناسنه اسیوشی صوک کوزایی الفاشی ایکی
یوزلوکمسنه وبوغه دکنه دیرلر الوشی شاهلر
والکابرا اوکونده کی طعامدن برکمسیه کوندرملک
نوع اولد الباء المفتوحة بابوشی بابوجدر
باداشی عوض وثواب رجز ادار وایفد اشی
دیمکدر بادافراشی باداشی معناسنه نعمتی برمشی
باداغوشی برقوجاق مقداری دیمکدر بارکشی
یوک چکجی وصول کمسه باشی صبرایت معناسنه
باشی صباح دیمکدر امرددر بالشی بصدق بالوشی
کافور منقوشی باشنی صاجشی بالوشی بت
ضم معناسنه بالغشی بنوش که یمشنه اطبالسان
عصافیره دیرلر که قدلغان اغاجی در الفسربنفشی
اغاجی دیرلر بانکشی اونه کن کوکرجین بخشی
بربودنه اشاغه سورنمک بخشی حصه نصیب
بوزج دیبع اولاوعزیز دیمشلر بخشایشی اسرکیشی
وعفو ایدشی دیمکدر بخششی عطا وبخشدن دل
اسم مصدردر بغششی کبی بوانوشی یراغزنکرلو
بوطشی بر ولایت ادیدر سلک اعلاییی اندن اولوبدر
بوروشی کافر ایله مسلمانن مابینده اولان دربنددر
عربجه شغر دیرلر وامید معناسنه‌در بوکنشی یرانزلق

دیوانماز ضو یلو بوکوز اب بوکیشی بی مذهب وبی دیو
بووش بامور بیله امید ورجا و امل معناسنه بوهوشی
دلو دیوانه معنی سنه بویش قبول ایوش معناسنه
بزخاشی جنک و قارقشه وطارلق صواش بزضواشی
ناعجبله اغرشق بر ضواج معناسنه بوشی باعربی ایله
مهار اشتر بریشی بغرسق اغرسی بریش امید وارزد
برلشی اشمه ویورتمه بوبندوشی دون
بر مرضدر که عربیده مغص دیرلر برداشی بوشنه
ایو بجیور باضود یومشق صور دیولنی ایلمک یعنی ال
اورمقدر بوورشی بلیشی دیمکدر بوردیشی کولبه خلم
در بروشی امید بویشی ایکی نسنه یی بربرندن ایرمق
وصاچمق وبوبنا نلق بشی قیوجی وبنوکشه صووقده
وبنجره وقبولرده بطارشی ایرلتی د دکه سرخسه
دیرلر اطبا بطارسن دخی دیرلر بغاووشی الحکزادر
بلکوشی بیلکوشی معناسنه قلاق بابرغی درغایت
بیوک اولور بلمه ریشی قباصقل بنجشی ورزش در
بنجه کشی کرده که تنوره دبشوررلر بنفشی بنفشه در
بینوشی جاشی ودرشی معناسنه بیکارکشی صواجی
بیلغوشی سوسن ازاده دیدکلری قنقشی سوسندر
الباء المکسورة بنکوشی قولق توزی عرب دفری دیرلر
بیشی براوتک ادیدر زهرلودر درهند ولایتنده
بتر جو وارایله برکوکره بتر بقدرة الله اول تریاق
اولور بوزهرا ولور بیشی اماله ایله ارتق افزون
معناسنه در بیشابیشی برابر وایلرو بیشکشی تحفه
وتکلیف بینشی کورش بیهوشی عقلسز الباء
المضمومة برجاشی نشانه
بزوهشی جد ایله ارایش وصورونشدر

بنود الطلس کوردون سرای باوکیهشی
اکرچه کرد قضا اندرو نبیبی بوواشی
مکرکه در سر زلف بتان باد صبا
نماند در دهر ملکش وکیر جال البر بش

بوشی بوشی
بار عربه وکسی واو ایله
منغی ورزش وردنده
چوق وبیوک وبسیار عظیم
وشهرت وفخر معناسنه
لرمنشی
نه دشمن اوی از جیزبر تر منشی
نه اسای ایدزایدک بوشی
اسدی
بنشته چنان بود شان از بوش
بوسم بوشی اندر امد روش

بشی بار عجمله ات یلسی وقیو مجی بنبوشی بنبوشبدت
لفظندن صیغهء امردر دکله یعنی مستمع اول وجکش بناب
بوبشی هدهد بورزشی دیلک شفاعت وعذر بوبشی
اودنون دیمکدر بوشی جابک ع بادشهراشوب کلطون
بوشیشی کیبی واودتو بوسیشی اویشی معناسنه
بویشی بیلشی معناسنه بوی فروشی عطار معناسنه
بیازشی معلوم التاء المفتوحة تابشی
بلدرایشی تاج بوشی هدهد تاشی شریک اورتاق
وبر بلوکدن اولانه دیرلر تاغوشی باشی صو بصالورمق
تالشی اوق یلکیی تبشی حرارت قزغون تخشی زنبرک
دیدکلری برکه یای دروا شاغه سورتمک وغصه
وکوکل طارلغی وتغیر حال تروشی ترا وبونوت
اسم مصدردر بت ترشی فاجی ناصابی نرکشی
ایجنه اوق قودقلری معروف نرمشی بوکرتلن وکیی بوبنوزی
تشی بجقوازه دیبوک کسر وسودین بالطاغاج یادرلر
تفشی قزغونلق حرارت وکوبکا تکشی اوزوم جکردکی
دجبره که اوزم صقلدقدنصکره قالور تخ زنشی ایسم
اولش توشی کسر واو ایله حرارت التاء المکسورة
تراشی یونمق بت تراشی کبی تیرکشی ترکشی تکمیم تاشی
اعلام رجالدندر نوع المضمومة تروشی اکیکی حامض
توشی طاقت وقوت تونشی شعله وطاقت معناسنه
نوع الجیم المفتوحة جادبالشی منرر وجار عناصر
معناسنه جاشی خرمن وارنه وبغدای یعنی وکتان
تخمی جالشی جنک وصواش جالشم مثله جاوشی
مشهور جانشی جان جکیشیجی واونکولجوج جخشی
اوردیدکلری علت که ادملک بدننده چیقر وبوییده
ایدر صادقادیور کبود قابل علاج دکلدر کسه لر اولور

بوشی

صحی ونوفه دوحضوجه انغام
بنده بار کاه سلطانم
چه ضوشی کفت بکناش با افضل اتش
چو دینهن ضوا انبر با اجمل بیاتش
نخشی از دم گفت بوجون
ساکی رعد خذ کردش کرددون
رستنم نوامم که نیم ارم
بسکاف سینه مرهء انکیبار دادجه کنم

بونیدو دیدم درریائی بای حقیم
کرد بوکرد رش بسب آبایه بخشی

بيرنشي جوروش ديدكلري جرخشي كسر ايله اوتلاق ف
صحبت وشراب وبيرام وداد وبولغون معناسنه
جونشي اوتلايشي جنشي قرينه جنشي طاوشي
وجراني بوغه جكوشي جكوج مطرقه جنوشي اوغور
لابن شكارين كورر يورتجي قوشلو صفتيدر جمشي جيم
عجميله وسكون ميميله كوز جشم معناسنه نوع من
الجيم المضمومة جنبشي حركت ودبرنتي جوادرشي
كوادرش معديه قوت ويرر جوشي جوشيدر لفظنك وصف
تركي دن باجوشي ديرلر جوشيشي قيناييشي جوشيدندر
در الحاء المفتوحة حاشي حاشا ديمكدر نوع اوله
الخاء المفتوحة خارشي كيجك علتي خاشي برخاشدن
مخففدر رجلي وناكسي وتيز وخاشاك معناسنه
خادشي كوشي در بوتوق خاكاكشي سودكواغاجي كه يرين
بعد الزراع دوز ابدرلر خاشم وخاموشي ابسم ساكت
خنب ياشي ابسم اول خديشم اوده كتخدا اولان عورته ديرلر
خرادوشي غلبه وغوغا خركشي طوماق كه اياغنه كيرلر
خوكشي ضم كاف ايله اكر بجه ديدكلري سكل انواعيدر و
اول جوق اياقلو بوجكدر يره دوشنور يابشور عرب حماد
قبان ديرلر خركوشي طوشان ادنب خوشي خوش معناسنه
وناكسي وقيني سرعتك خشي وخشي مادرزاد دوكونيد
ديمكلر خشخاشي ابو النوم خطكشي مسطر خلاخوشي
غوغا وغلبه واواز خلالوشي مثله ددي قودي كه
خرادوشي وخلاخوشي دخي لغتدر خلقان فروشي
اسكي بكي صاتجي خلشي صنجش ديمكدر خليشي اصيق
صووقره بالجق وكرم وسيراستي وصوعي معتدل اولا
خموشي خاموشي خندخريشي صقاله كلمك خنوريشي
مثله خنديشم بكه مسخريه الحق خواب خركوشي طوشان اويخوسي

كه

لطيفه
قره مكه خطيب جيلي بانكه بواددر
مجموع خدا اندرا نكند اد بجوادوش

كه يلان وغيره دن كنايتدر رخيل تاشي صحراشين توركتاشي ١٨٨
شريك دربرقبو قولنه خوجه تاش ديرلر الخاء المكسورة
خديشي لنجه عورت وبانو معناسنه طراشي طرمق كه
باناخندن بادكنون اولور وبراغندي ددشكون وكوتي
سنه فتاده وسقط الخاء المضمومة خراشي
دوشكون واتكي خرده فروشي اوفاق دفك صاتجي
خركشي اكرجه ديدكلري سكك وغمزه ومخمور فتح خا
ايله دخي ثقل ايلمكلي خروشي فرياد وفغان وناكاه
صادر اولان كريه وزاري وبهادرلردن ويرتجي جانورلر
دن صدور ايدن حمله وكرلدي خودفروشي كفاف
اوكنجي خورشي بيشي وايجه جك خوشي ابو ديمكدر
خوشمنشي ايومزاجلو خوش طبع خواهشي شفاعت
نوع الدال المفتوحة داخشي قوردلغان علتي برمعده
ظاهر اولور دارشي بوباغشي قره كون لكا معناسنه
دارزوشي بنبيز دن علم در وادوي بهوشي ادمكر عقلي
واوصني كيده رجي داشي كرمنجي وجنافي وكرجي وكر
ونقشي ديمكلو دانشي بلو دخشي معامله وانديشه
ابتدا ايلمك دراغوشي قوجق درويشي يوضول
الدال المكسورة درازكوشي اشك حمار درخشي بلدرم
وبرق درفشي بيني كسراجلو وبا شمقيلو التي درف
دمو بيل وهور نكدن نشان ومطلقا علم وسنجاق درويشي
بجشي وعلول اولمق دلكشي كوكل جكيجي دهشي بخشش
ديشي كسر باايله الدال المضمومة درباشي دورباشي
كه بصاولي التده طوتارلر درشتكوشي قولاغي اغر ايشيدن
دروشي اول زحم يا دغلدركه طوارده ايورلر خراسانده
دلمنشي دل كوديره دمشي نفستب باسي
دوشي اومز جكي عربجه منكب دستادوشي

بيت
جوداوابهام سكندرشيد
يكي دود باشي از جكر بركشيد

امور اموزه — نوع اولی الراء المفتوحة
رلفشی کسر میمله شادمانی وایر سرود معناسنه رخشی
کلمکون بنکلوانه دیرلر وقوس قزح معناسنه رشی فرس
ایلر بینک اون سکزنجی کونی واول یوکی پومریی اولا
ویلدرم وبلک اون ونی وبر معتبر سادی وشنلیکدر که
عجمده بلده بر کره اولور رفش بینی رتوشی قازندی
رواشی رواج معناسنه روالشه کجلک رعوشی
رسم وطریق وتره رضم واو ایله روش یا وز وقاتی
طبیعتلو الراء المکسورة ریشی صقال لحیه ریشی
ماله ایله باشی بروت قرحه ویاره وجراحت معناسنه
ریم کوشی قولاق کیری الراء المضمومة رخشی
سکون خا ایله عکس وبرتق روبوشی طواق وبرقع
روغن جوشی بشی دیدکلری طعام روغن فروشی
یاغ صاتیجی نوع اولی الزاء المفتوحة زادوشی
عطارد یلدزی وبعضیلر زهره یلوزی زاوشی مثله
اتشی وزننه زاوضودشی ادزلیجی زاروضوار معناسنه
داوشی ضم واو ایله کمتربی منشی زاواشی سا باشی
وزننه مثله زاوشی مرهوشی وزننه مثله زوالشی
معاشی وفراشی وزننه مثله زخشی الکم صفها قوس
قزح رضشی مثله وبرتق وعکس زردهکوشی منافق
زرده کوشت معناسنه کلور دیمشی زشی جرحینی جوابی
استعمال اولور زغاشی محبت یالکز غاشی دخی دیرلر
زغواشی کرکی باره لری وقرندسی زغرغاشی مثله زغریاشی
مثله زهرهکوشی قولاق جوکی زهشی ضرشی معناسنه
حلیمی جماعدن کنایه دردیمشی صحاح لولله جشمه دیمشی
الزاء المکسورة زشی جابی کدا یا بری جهود ریملو
زیشی جشمه لولهسی زین بوشی اکر غاشیه سی

نوع الزاء المضمومة زوانشی ستاره زوشی تندو بوضوایتی
سبوبشی اولی السین المفتوحة ساباشی
اسپریسی کسر ایله دخی لغتدر سبربوشی یشیلکین ودباغ
سغشی اسکی سنه وبرق ولغزیدن دیمشی سراغوشی
عورتلر بزکی وافسار سریاشی ترضتمشی وبیرلمشی کمه
وکرن وجوماق سربوشی بورنک ومقنعه وقباق
عطاکبی سوضشی ایرلتی اودی سرضوشی اسرکه دست
سرزنشی باشه قاقمق سروشی عورتلرک باشی بوریجک
سرکشی باشی جابی جوح کبی ومنحرف کسلمش تلم ونوسی
طوار سرکیشی قوس قزح سریشی وبالکسر بوریجک وترکیب
سکالشی دعوت ومکر وحیله سنکاتشی جقماق طاشی
سوک دیشی سیرک وکوسه صقللو اصح ضمله در سوروشی
دوه طابانی فرسنک غیر جانورلرده استعمال اولنور نوع
الکسر سپندان جوشی خردل سیمیوشی بورقطونا
سبهکشی جرارعسکر وسردار سپیدپوشی اقچه قواق
ستایشی مدح وافرین دادکشی اسم مصدر دستوددن
ستارهجه اتشی وستاره اتشی اودقفلجمی سرشی جرک
سرشی مثله وسر اعوج سیادبوشی دکابدار وقاضی
محضری وبیلک وکمه لدرک وقرالوکیبی سیاه وشی تره
تازه سیاوضی مثله سیادکوشی وسینهکوبشی
ارسلانک قلاوزی که قره قولق دیرلر وبورسق جانوری
سیریشی بوداجک وطواق وسریش دیلم سینه بوشی
بیلک وکملدرکی سینهکورشی بورسق جانوری نوع اولی
المضمومة سروشی حضرت جبریل علیه السلام وسایر
فرشتهلره درلر وفرس اینک اون بدنجی کونی وعقل
سمراشی بیطارلر تحریفله ستراج دیرلر سوزشی سوزیدندن
اسم مصدر در سونشی اکه اواغی وطاشی قرندسی

سوهشی مثله واورس سندان سوهنش مثله
سونوخوش دورت کون اشری طوتان ستمه سوارکرش
سیرک صقللو الشین المفتوحة شاش مخالف برحق
شب بوش یوزغان شغش برقوش ادیدر وسکون
خا ایله هرنسنه اسکیسی وشخیدنذن صیغهٔ امر ووصف
ترکیبی درواسم مصدردر ششی الیتی شوش ضم واو
ایله کلمشی باغ جبوعی واولی غلّه دخی لغتدر وکسر
واو ایله اولش دیمکدر اسم مصدردر نوع المضمومة
شبش بت وسر که انسانده اولور شش او یکن
شنوش اشیدش شورش کوکلادشمشی اولمق نوع
الغین المعجمة المفتوحة غاش خالص ومخلص
دوست وخلقك غایت سودوکی کیمسه وایکی یوزلو
کیمسه غاوش تخم ایجون الی قودقلری صاری خیار
غاووش مثله غش خشم وتنوی وملولی وضعف
وکوکلا باره لوی که همه یارماز وپهلویده غلّه خونشه سی
غش اوغمق بومعنایی اولان غشی دراخری با ایله
واولینك ضمیله عربیدر واغماکی دیمکی اهل لغت غشی ایله
اغمای فرق ایتمشلو دربلمشی انجق وعربیده خیانت
دیش بومعنایی اولان کسر غینله درمکهمصدر مراداوله
وایمرنمك و وایمرغنمق غرش جاغرمق ونعره اورمق
و اکرنمق غرنیش بوغازدن کلن اوازی قوی ادمون
وصوانون ترکیده اکرمق معنانه غوش صدنلك اغاجی
که انون اوق وایوصاغراغن دوزرلو وجالیجلوك دسته سی
نمتی وضوشهٔ غلّه وقویون قیغی وقودی
صفرتزکی الفاء المفتوحة فاش
منتشر وظاهر فرابیش ایلرو فراموش
و فرامش و فرمش اونتمق اسم مصدردر فرخاش

غنخه صاحبك بر غنخه كبي دوغي بولور دیو
بیانت مسالدن [illegible]
ایراد ایدنلری [illegible]
والحاصل [illegible]
[illegible]
ایجون اوله

اشکاره وجنك وحرب فرضش قطایف دیدکلری طتلو
فرغیش کوزکك اسکوب صارقان باره سی فش وشی لی
ادات تشبیه درماه فش وماه وش کبی وصوفیلرك دلبره
لو بنك ایچ اوجسنی طشره جقاردب صالندررلر عربچه عذبه در
ومشکل فرناش غافل فرایش ارتش فشافاش
فیش بورونون کلی اوان القاف المفتوحة قاش
و قش بکوش نظیرکبی قاش وقماش اوپوزصابر
وکوتی موتی طارطفان قراغوش دیوتلاش زغل
قلاش معروف قلمتراش معروف قنبریشی سوزمه
یوغورت کاش کاشکی نوع الکاف
المفتوحة کاودش یایق کاوودش جیجی کافله سد
صفاجق کوندن کوجك سوساق وصاغیلور رایکی
وطالب جرم کاویش صوصغری مرکبدراصلی مینی کاودر
کاو اسم جنسدر صوصغری اولجنسدن برنوعدر اول
اولسیدن لفظ کاوك اکا اطلاقی صحیح در کاهش عربی
کافله اکسمك واکسلمك وسل دیدکلری مرض در کیش
قوچ کواش کیك وکیك بوینوزی ومطلقا بوینوز
کریش حلیمی برنوع قصه جق یلا نذر برتیه ده اولور
وشمس فخری کرباسوددر وکرمابنان کربووعرب حربا
وسام ابرص دیرلر دیمشی کردش دونش کردنکش
متکبر ومعجب کودش وبالکسر طاغده دوشن برق ایدنلقی
وشفاف وطاغدن اینوب دوش قادوقاری یوزری
کیمسه کرمش قیزغنلق کرموش بونوع سیجانور کریش
کریش کزین فروش قزان کیش شادان ونادان وناذك
وکوزل وتازه وشیوه وعربی کافله قولنق وبهلو کشاکش
جکش کشش جکش وجکمك وبیلان صغیری کشمکش
کفش ایاق بشمغی کلاش کف وباصی

برآمده نادره زنادر [illegible]
عبارتنا ب بیلان قفا [illegible]

کلاذکی موشی یربوع کلیم کوشی برجانوردر که قولاقلری غایتده
بیوک اولور کنوه لاش بیوبن اوت وبیدین یمزده ومطلقا
قوموش لشی کنوه روشی کونلک ساقز کنو دوش صرب
وطاشلو وبشته بشته اولان یرکه یول بلورمیه کنوه وشی
طاشلو ودشوار کنوشی سرو اغاجی کواتشی اوجاق
جقوری کویشی وبالضم یوغورتدن یاغ چقاردقلری
بایق وطوارکوتبی کیشی یانک کسرایله کابین وبین
کرباس معناسنه نوع المکسورة کواکشی کراجی
کوانکوشی صاغر کرد بالشی دکری یصدق کشی
عربی کافله حرف علته ضمیر غایبدن مرکب درکاوانی
دیمکدر وقوشی مقوله سنه کلمهٔ جردر وترکشی کلیم کوشی
عرطا دیدکلری داروکه فلادردخی دیرلر جامع الفرسده
کلیم یوشی واقع اولمشی کیشی ترکشی ودین وصدق
عجم بلک قوشانوی دیجک یرده بو بیت قربان وکیشی
دربلک اوق طوران کیشی یای طوران یاننه قربان
دیرلر کیشی مذهب معناسنه بو کیشی ملحد کیشی دیرلر
کیلاشی عجمی کافله ایک دیدکلری مرض نعیتی اون دقیق کبی
کینه کشی خصمندن کین المق استیی نوع المضمومة
کذارشی عجمی کافله ایک دیدکلری مرض کواشی عطسهٔ جار
پایان کذایشی وکذاشی کوبک بورویی کودشی وکوزشی
وکودشی ظلمدن الکمک وتشنیع کوپشی نعیتی کلر وکرد نه
که افتاب بوست دیرلر دیدیشی کذارشی اوده بشی معناسنه
خراج معناسنه کذاشی صرمشق واپچ بورمق واودکر
دیمکلر کشی عربی کافله خلط مثلا فانه کشی سرخ بلغمه کشی
سپید سودایه کشی سیاه صفرایه کشی زرد دیرلر وکشتی لفظندن
صیغهٔ امردر ووصف ترکی درخطب رستم جرنوعک ارککی
وبهلو وبغل دیمکلر کشایشی اچلق کماشی بوغاجه

اتمکی

اتمکی کنوشی نوزندی وصلاچ بنبه یی اندقدن صکره اتدوکی
کله که عورتلر اکیررلر وسقسفان قوشی کنوشی لاشی
مثله وصلاچ کله اتدوکی اغاج کنشی عربی کافله ایشی
وایین وعادت وخو وپراما ز ایشلو وکنیسهٔ جهودان
کوباکشت دن مخففدر کوادشی معجون مشهور جوارش دیرلر
کوازشی قارن بورسیی کورموشی کورستیلک دیدکلری
کوشی قولاق وپیق وفرس ایلرینک اون دوردنجی کونی ویابق
وجالشی دیمکدر کوشیدن اسم مصدردر
نوع اللام المفتوحة لاشی لشی دیدکلری وکرده
کبی براکمک درواتبو رنسه اوردقلری یواشه در
لخشیشی وخادنمکوه نونله شبوی دیدکلری چچک لواشی
یواشه وکرده کی براکمک در لوشی لوش وست کاهل
وبالجق که طوار باتار لویشی اقسرمق لقشی قورد اشتهی
نوع المکسورة لکاشی یول لیمه کوشی قولاق جرکی
وقولودلکی لوشی لوش وست المیم المفتوحة
ماشی مرجک دن کوجک مرجمکه مشابه حبوبک یریدر
نعیتی مردمک وقره بکزلیه خطب رستم بورجق دیدکلری
صبه دیدکی مردوشی قبوطر قازی مرکشی مرمه کشک
مرمه جکدکی التور مرداشی داستان مردوشی مشکل در
مرفکوشی اقکل وکوبکوا وتپ وسمزلک اوتی وچکوم
وجانوردن قورقوب اوشمک خطب رستم وکلهای زرد و
سفید که روغن دارد دیدکی مروشی میل اتمه وایتدرمه
واکمه معناسنه نهی حاضردر منویشی مخفف مینویشی
منشی همت وبزرکی وطبیعت وکوکل خوشلغی
منکوشی کوجکرکی کوبه میخوشی اکشیی
نوع اوله المکسورة مینوشی
انتشمکدن کنایه در میشی قوبون صنانکی

نوع الضم مزنکوشی اق کلاوه رنکوشی مو و نکوشش
مرجنم قولاغی دیدکلری کہ درباده حاصل اولور مشوشی
دوشابی باغله قیناوب قوامه کلدوکده یمرده اغنی
قاتدقلری در مورشی مهره ویومق نمتی ودوکان اوکی
وسکی واوکورغه دیمشی موشی سچان موریشی الکلشش
مولیدندن اسم مصدردر نوع اول النون المفتوحة
ناخوشی یراماز وطاتسز ونابتی صویه صوقمق ناخوشی
کوکلی بولنمشی نارشی یراشق نازبالیشی یوز یصدغی
نازشی فخر نانشاشی ضوریاد ناغوشی باشن صویه
طالدرمق وصوده بوساعت طورمق وناخوش دیمشلر
نالشی تضرع وزاری ناخورشی اکمک قاتیغی نبارشی
اونکولجوج نخشی غدده پژمرده وفرومانده اولمق
نومه کوشی شحمهٔ اذن نغشی سرتلان هلاک ایدربر
جانوردر نوشی نواله وعوض نوع اول المکسورة
نکوهشی ضولایش نیایشی هرصوقجی دعا وثنا وآفرین
ودیلک نیشی هرصوقجی جانورک اکنه بی ودیکنی ونیشتر
واغونیوشی دیکلمک واجنقری اینجقری اغلامق
نوع المضمومة نشی مانند ونیشتر وجام دیمشی
نمایشی اسم مصدردر نمو دندن وخیال نوادشی
اوخشایشی وساده دوزن وبرمک نوازشی نواه وجنبر
نوشی ایچه جک نسنه ودارو معناسنه استعمال اولنور
وعاقبت وسلمک وجام اغاجی نوزکی وخوش طعم نسنه
نوشش کسر واو ایله یازی تقدیر الهی معناسنه نوشتانوشی
متصل ایچمک ونادر اکوندکی معناسنه کلور نوع الواو
المفتوحة وارشی طفیل طعام وحاضر طعام
ووزشی دوشمک وبرایشی عادت ایدنمک واو یکمک
وورشی قیری دیدکلری قوش نعمتی وبیطارک بواشه التی در

طامی
بطاعت کہ امد نیایشہ نخود
زهانرابشکر ازمالیشہ نخود

همچو نیشکر از وندانش
نیز در قصد درد منوانش

درکوشی

ورکوشی عجمی کا فلر صالقم کوبه وشی اصلی فشی اداة تشبیه درفردو سی
فا ایله استعمال اتمشی وغیشی ببسیاد وانبوه چوق وکورکبی وغقه
وغم ودرخمه سادنده نوع الهاء المفتوحة هرشی سوا غزی هرکشی
هرکه اکا یاخود هرکه اول هرمانشی هر زمانشی لفظندن تصرف
اولنمشدر هفتوریشی خمسهٔ مسترقه نک بشنجی کونی هفت جوشش کوس
کہ پادشاهلره مخصوصدر کاتته مهیب صدالندن ارض وسما یی حرکته
کتورر هوزرشی بربرامزجبانذرو هورشی مثله نوع المکسورة
هراشی قورقمق هشی و هیشی الکنجیلرک صبانی هیمکشی اودون
چکن هیزم کشی دیمزلر هیزمله جمه نک فرقی واردر نوع المضمومة
هشی مخفف هوشی ترکیبده اوکی دیرلر وتعبیرده اوکی کتمشی بیهوش
والکلویه هوشمند دیرلر هوشکشی اوکی ضایع ایدرسنه نیک کیی
الیاء المفتوحة یادامشی لسان ضوارزمده الی بو قفده کہ
تنک دست دیرلر یخغیکشی جتال دمر درمعروف یغزوشی عجمده
بر پادشاه ادیدر یلمه دیشی قباصقال الباب الغین المعجمة الالف
الممدودة اروغ وارغ ککرمکک دیبی اریغ برکمسه نک قول
وفعلندن مضطرب اولوب متغیر ومتنفر اولمق رایله ده لغتدر
ازغ فتح زا ایله وقصر ایله باغ بودانذیبی وضم زای عجمی ایله آزوغ
وبالقصر کف واغز بوداغنی ازیغ وبالقصر اریغ امرغ بیران
مقدار اموغ مثله وهیبت وقدوقامت امیغ امیغتن وجماع
اصلی امیذدر اهجلوغ صفق عصرکی نوع المقصورة اباغ ایاغ
کوفه ایله دقه راکنده بربوددر ریاشی رقه ایله تعداد اکلادیدوزدمشی ک
ارغ جبق بودانده بیی وصوات وفتح را ایله ایچ طوتمشی قوزوجود
قوزان ازغ باغ بودانذیبی وکف ومغز سیاه وشاخ درخت امرغ
بوصه وهملو وازاجق نسنه اتباغ قومه وقارشمشی انجوغ اوجوق
وایجقرق دیکلمک وبروشمشی ایفاغ بالکسر جوق سیلین نوع الضم
ازغ مرغ کچجودک قوزکه قوقار ومطلق بر رایحه اولانه اروغ
اوکی قوشی اشترمرغ دوه قوشی اشتروغ اشترغازکه دوه کی

ناز نصیبه بانده ودونغ دل
بعد از نصاران ایشه ازوغ زبل

ارضای زبانه جدر ربع و اربع
بدل خسته نفرت وکوکورکه

سیل اسیم جادلانه اسرجوکونه
از خبر امیدی بنمانه ست جز اشغا

ایغاغ زبانه اوخوریوزبانه خوی
همه ازیب ازغمان امیغ

ویانوق واکبره الاغ اولاق وبنت اوداغ واوتاغ معروفدان اوردغ
قره کوز اوداغ اوزاق الباء المفتوحة باغ معروف وکلزار ونزهتکاه
وصو اوزرنده بودر برحیوان چوق بالغ وبالوغ بو ایکی سوزدن بر فرد
چدر تحفه صاحبی اولی بار مثنات تحتیه ایله ده لغتدر دیمش
یاري
بوغ سکون ایله صوبندی وبالزای العربی ایضا وصوکنا دیک
وایرماق ارغی وصو اوزرنده اولان چانو رجك واوزاق برغوجراغ
بروانه دیو کلوری کلبك بزغ قورباغا وسمه قوربغه یق صوینی وصوی
بوغ عجمی با وفتح زا ایله یره دیکیلن باغ دکلکی که هنوز بتمش اولا
وصو بندی واوزم آصمه سی وسمه بر نوع دکنده ویرادن عصاره
سیدر بیسغ سرچه سرای بناغ عجمی با ایله ابلك اوجی وابلك تلی
وابریشم تلی بنجال موغ قوش بوقی بالکز بنجال دخی لغتدر بنودوغ
اول ستودر که ایر ماقلر ایچنده باغلانوب ارق چقاردلر واول
ارغه برغ ودرغ دیرلر وستره بندروغ دیرلر واولوق وتکنه وصو
بندی دیمشلر بیاسیغ انی وبالق انی یوهی بجهات الباء
المضمومة بوغ صوبندی برغ معناسنه بزوغ ای وکون ویلدز
طوغمق بشتوغ بار عجم ایله برسه شبر دیکدرکه مکه مکرمه طرفنده
بریه لرده چوق بتر وباشی ایکی دوه یه اولدرر قوروداقد نصکره
دکنلری کوی طرنغی یی اولورکه حق سبحانه جل وعلا قرآن عظیمده
لیس لهم طعام الامن ضریع بیوردقلرندن مراد اولدر دیمشلر وقادن
طوزلغی در بشته باغ جهی صفه دردیمشلر بلوغ بار عجمیله
صاغمق بوغ بوغجه تصغیری درکه عوام بقچه دیرلر نوغ
اوله التاء المفتوحة تارمیغ طمان وبولت قراکو لغی
تاغ براغاجدرکه اوطون اولمقدن غیریه یرامازدر وبعضلر
تره اغاج دبرنار اغاجی وسکسك اغاجی که غایت قررلواولور عربجه
غضا دیرلر وقواق اغاجی ودکشلیجه امرودکه اخلاط دیرلر وقوری اودون
وسنجان اغاجنه دخی دیمشلر تره دوغ تره ایله یوغوردی خلط
ایدوب تره دوغ دیرلر تغاغ قفاسکوکی اهیانه معناسنه عربجه

مخفف دیرلر

مخفف دیرلر وبوندن ساغ دوز دیرلر وشراب ایچرلر شوراساغ
معناسنه استعمال ایلرلر وشراب صوکنه ایچلن قدح بولغت هم تا ایله
هم نون ایله مرویدر وضم تا وفا ایله نونه تناغ دخی لغتدر تفنیغ
بر نوع کی غله کله سیدی ماوراء النهرده استعمال اولنور بعض یرلرده
مزوردیرلر بوکله سی دورت یوك اولور وکوبه جك معناسنه
تکن موغ قوش بورونی التاء المکسورة تیغ نامیلی کرك قلچ کرك
بچاق وقلیج معناسنه وشعاع افتاب وماه وشعله ویابوجیغی و
بشمقیچی بیزی وسوقوق دیدکلری اوت وصاورمق ایچون قلان
غله وطاغ دبه سی واواوزادوسنه دوشن کرشی معناسنه کونور
دمرننه واق دمرننه دخی تیغ دیرلر زیرا تیغیك ادی تیز دوز اغینه
تبدیل اولنمشدر التاء المضمومة تخم موغ یمرده بضمه معناسنه تناغ
صکره ایچلن قدح تغاغ کی تورغ سکسك اغاجی که اودیکو یمز تاغ کی
هنکام
وتوغ کدت هلر اوکنده کیدر سنجقلرده نوع اوله الجیم المفتوحة جاغ
وقت زمان کی چاغیدد دیرلر جغ اورمجك معناسنه چالغ چالقواتور
دیرلر برطوتمجه اتمه جباغ یاپی یالق جوغ قورباغه جناغ چناق
دیدکلری جنك موغ قوش بورنی منقار وقوش
قیناغی وادم دیرتیجی جانورلی منجه سنم ده دیرلر
نوع الجیم المکسورة جرغ فتیلده بیان اودکی ادیدر
جوغ بلبان دیدکلری قوش عربجه صقر دیرلر الجیم المضمومة
جغ بویونده ووق که اوکوزه وررلر وصوآرغی جناغ
ایردبنکوسی وقدح ویا بیر بالغی جوغ صو ارغی
دبوینده رق النوع الخاء المفتوحة خایه موغ قوش
یمرطه سی نوع الدال المفتوحة داغ دواوادمز
وحیوانده کی معنا سنه نشانور دریغ نعیتی احمق معناسنه
دیمش دغ طان دیمکدر باشنده قل اولمیان کشیه دغ سر
دیرلر واوت بتمیان یره طازلق یر در دیرلر نوع
الدال المکسورة دریغ تقصیر وحیف وطار تمق

دماغ یعنی الدال المضمومة دروغ یلان کذب
دغغ قندره دیدکلری اوت دوغ ایغراق ولبن
حامض دزاغ دوزاق فخ معناسنه نوع اوله
الراء المفتوحة رتاغ طاغ انکه حضر اولدیبو قش
دانیشی وباغ ایجنده کی حجره وکوشک وتفرجگاه معناسنه
الراء المکسورة ریغ کبی ع جراد از دزمن بدلشاه ریغ
نوع اوله الزاء المفتوحة زاغ بودری قول سیاه قرغه
وقورغوننده دیرلر زدوغ کرمک حشا وانجقرق
قواق معناسنه زغزغ تترد دو یاوز حیوانلر بیلک
حین غضبده دشلرینی چغردیسی الزاء المکسورة
زیغ حصیر که دوشرلر وهم دوشیجک نسنه دیرلر
وبر صوفلق درکه بر کسه دن بر سبیله برکیمسیه ده حاصل
اولور زیغ زیغ ایکی زاء عجمیله قبونک وحصیرک صداسی
نوع اوله السین المفتوحة ساغ اوتلوکن دیدکلری
قوش جفر ساده ساغ کرمدن یا بلمش او سیغ آخر
وایوجید معناسنه واری طاهر کی ستاغ وبالکسر
قصر عورت عاقر کبی وایو سزآت سرریغ اوزم صلقمی
ومطلق صلقم عنقود کبی سریغ مثله سغ بر دورلو
بنادر که اوی اوزادی سنه یپارلر عربجه ازج دیرلر
سمادوغ بر نوع اق منتر درباشی یمرطه کبی اولور
صحراده بتنجه یرلر وبعض نمناک یرلرده وجادکنارنده
وحمام دیوارلرنده وشورستانده بتر ایی یمزلر زهره کبی
درمزاجده وبعضیلر دیوه دیمشلر السین المکسورة
سیریغ اوزوم صلقمی سباغ بار عجمیله
المکره قانی عربجه صباغ دیرلر ستاغ
قصر عورت وکوشک وایو سزات
وایلغون اغاجی و اغاج بوداغی ستیغ

ب
حوض منشور نوبیان باغ
فندق بلبل شده درخون راغ
حضرت مولانا عصای موبرده
زنغزنغ دندان اورا مینکست
جان شیران سیه می شد ز دست
ب
زدرد خزان دردل زاغ زاغ
هوا بسته از لشکر ماغ میغ
ع
نداری زباغت سریغی دریغ

ایاغ اوزدینه طوران نسنه وطوغری اولان
اوق کبی وکوندرکی وسایر بوکا مشابه نسنه لرده
مستعملدر واصرار معناسنه وطاغ باشنه دیرلر
اضری خا ایله ستیغ لغتدر سرداغ اوزم صلقمی
ومطلقا صالقم عنقود کبی وبر نوع تو تماج دردیرلر
سیرغ وسیریغ مثله سیغ نفر بلوک
وصرجه او وایو کوجک واروباک سیمرغ
عقا مغرب دیرلر السین المضمومة اساغ
نایب وقاضی ادمی وقانق کسر سبنله سبغ
او اوستی وکوبج بالی سراغ مطلوب وتجسس
وتفقددر وبیتوک عربده ضال دیرلر سغ
دمره کوعلتی وسقف خانه وصفر بوینوزی
صماخ عجم وکوبج معناسنه دیمش سمغ
قوردیا وروسی نچه کرک نوع اوله
الشین المفتوحة شب چراغ برجوهر در
درخشان کیجه ده جراغ کبی ضیا ویرر ماهیتی
کورمش یوق جوهر جنسندن الماس ایله
یاقوتده اولور لولوده دخی اولمق جائزدیمشلر
الشین المکسورة شیدوغ دده قوشی ارکنه ظلیم ونعام
دیرلر شتربلوغ دوه قیغی والوه وایاقده کثرت متغلودن
بوینوزکی سخت اولان بردر وصغر بوینوزی وارسنه شی
قلیل شودتاغ قومده بتر براوتدر سکوک اغاجی دیرلر وصارو
اغاج شوغ الده وایاقده قتلنمش بر شیغ معناسنه وقاقوله صغیر
دیدکلری داروددر نوع الفاء المفتوحة فراغ صوق
بیل بادسرد فرستوغ قرلغج فرستروغ مثله فغ
بت ضم الفاء المضمومة فروغ ایدنلق وزیب
وتابش ودوست ومعشوق معناسنه وبت ومته دیرلر

ومحبوبلره اطلاق اولنور نوع اوله الكاف المفتوحة
كويغ راي مهمله ايله كريش معناسنه كوزغ بالضم وشق
ديدكلري ادويه اطبا ده معروفدر كزيغ قاجمق كريز
كادغ الاجه قرغه وقوزغون ديرلر كناغ ابلك
وابريشم تلي كنده وماغ ازغون وضود بين
نوع اوله الكاف المكسورة كويغ
كويزوكريختن وايراق اولمق كيغ كوزدن اتان
ايوكل وكربكده اولان قوري جيق الكاف المضمومة
كويغ قاجمق وقورتلمق كنوغ ومشق كر ادويه
دندر وصوص كنارنده بتن سيره در كناغ
تار ابريشم وكوكل قوردي وقاتي ازغون كنجكاغ
سيم ياغي شيرلغان كوغ ديرسكز مرفق وبيلك ربع
نوع اوله اللام المفتوحة لاغ
كنكل خوراتا اللام المضمومة لوغ
طام يوالقي ويوالمق وصاغمق جلب وايجمك
وصاغر نوع اوله الميم المفتوحة ماغ قار ابتاق
ديدكلري سياه قوش كه صويه بتار بالقي طوتار ويوتار
واوردك مرغابي معناسنه وسختيان وغيري دريلريك
ايچ يوزي ومرعزار وجاير جمع موغ مرغول ودخي
سولخوم ودلكشا يوكه انده درلودرلو مرغولار ايله مفتون
ايدرلر موغ دريك ذرف معناسنه ورزق وقركو معناسنه
الميم المكسورة ميغ بلوت وطمان الميم المضمومة
موغ قوش مغ كبراتش پرست وزنديق وصغر
بوينوزي ودوبك موغ مثله نوع اوله النون
المفتوحة ناغ قره اغاج نباغ ابلك اوجي
نشوغ اغز اغريسي دواسي نفنغ بريپوك غله اولجوسي
دركه كما سبق نفاغ تحفه وقفا سكوكي النون المضمومة

نؤل

١٩٥

نؤل موغ قوش منقاري نوع اوله الواو المفتوحة
وادغ تكومك واوغ ضرم ايپ وراغ مثله
ودغ تركيبده ادغ ديدكلري بويوك بند بفليوب صو
حقاردرلر اكنلو وباغلو صوادرلر وكوكجك غدير معناسنه
وزغ كرتنكله دن بونوعدر وقوربغه وزيغ
مثله الواو المضمومة وديغ قيصر شهرندن بر شهردر
نوع اوله الياء المفتوحة ياغ
بوينوزدن بر قدح كه انكله شراب ايچرلر
يالوغ مثله يرليغ نشاني بادشاهي توقيع
يارلغ مثله باب الفاء اوله الالف الممدودة
آزدف الوج اغاجي وعيشنه ده ديرلر عرب زعرور در
آصف وزير سليمان عليه السلام آف اب در
يا فايه تبديل اولنمشدر فارسيده شايعدر الف
المقصورة ازدف الج اغاجي ويمشي الف
المكسورة ابقاف غماز الف المضمومة
اوف افوردمك بف معناسنه نوع اوله
الباء المفتوحة باي باف جلهه نساج كبي
برف قار تلج بوتغا سف قوان ججكندلك
اغني اطباده معروفدر بلغاسف مثله
الباء المكسورة بجاي ناف
كوبك بروبي المضمومة بف يوف دن مخففدر
افوردمك واوف ديمك بعد ياباف صبر طوقيجي در
بوف بف نفسدركه اوديق وموم سويوندرن دخي
لفتدر التاء المفتوحة توف اسم مصوردر تفتش دن
وتاب وحرارت تلاتف چيل ويكلي نجي كبولهي
يوروبن تلاتوف مثله ترف كلي كه ات ايله قورلر
وترب فجل معناسنه التاء المضمومة تف تو

تو دیمکدر و تکرمک عجم دشمنه تو بو تو دیو و عرب فو
علیک در و بوغ یفنجه نخار ونالنفوصداوامورمکدر
الجیم المفتوحة جاف هرجایی و روسپی عورت
وهیزا و غلان و هرجالی و شاهلر قو روسی که
شکارده منع ایدرلر جزف بر لسزسنه الملق

الخاء المفتوحة حریف

جوانمرد و یار و دوست و معامل و مقارن و مصاحب
معنالرینه وهم صنعت و خصم نوع اولہ الخاء المفتوحة
خزف فتح زا ایله سقسی و سفال جف قاوجار دیدکلری
یاغشی بر جقمق جقرلر الدال المفتوحة دف
جالدقلری حروف الدال المضمومة دف
دمری ساز نده لر ساز یا بجه جلار نوع الراء المفتوحة
رف دیواره قفادلر و فنجان دوزلر اوستنه و عنبر
رفاف حنا دفراف دوه قوشی ردیف عروضلرده
تکرار الفاظ در الراء المکسورة ردف
قول مشهور عبارت است از الف و واو
ساکن ما قبل مضموم و یاء ساکن ما قبل
مکسورکه رویدن اول واقع اوله نوع اولہ
الزاء المفتوحة ژرف غایت درک
و بویوک معنالرنده و چوق معناسنه و چوقور و
تاوینک معناسنده کلور دیمشلر زند باف
بلبل و هزار دستان معناسنه زنده واف مثله زنکدف
ساز دفنک بولی الزاء المضمومة زلف یکاق اوستنه
اولان ساج در النوع السین المفتوحة سخاف
ابریشم کلمولهسی و یاغشی کمشی سخاف سنجف دیدکلری
سنجف طبلدر که جلالی فتح دالله سمسکرف زنجفره
در السین المضمومة سرف سکون را ایله اوکسورک

یوشنبود
ز دانا شنیدم که بهمان شکن
ز ن جا فجا فنسنت و انسان فکن
نظامی
کشت عاجز که جاره جون سازد
نوه با صد حریف جون بازد
خصم در

مضا دجالی
بهنکام فکر سخن بارها
اکرچه ببندم ببینی حرف زرف
عمیق
یوک معناسنه
اکر بیل زرفست و کرکرک وشبر
قراری کند جون شکم کشت سیر
نم شب و هم ابر و هم باران زرف جوق
این سه تاریکی علط ارد شکرف

سعله معناسنه سرفسرف بلجه دیدکلری اوکسورک علتی
علیله و معلول دیرلر سدوف مثله سغوف خراسانی
دیدکلری سف یوک و یا ابریشمی دزه ایدر
اکادیرلر سلاف کوکل سکومک خلجان دیرلر
سوف مهاذر بهادر معناسنه نوع اوله الشین
المفتوحة شاف مریض مقعدنه علاج ایجون
ایدرلر شادوف سبرکه جاروب و اورغاف
شوف طبل دهل و شترف مثله نوع الشین
المکسورة شکاف یاروق و کلاوه ابریشم
و مغاره کهف شکوف محتشم و اولوکشی و عالی
و ایوبنیک معناسنه شکوف سنجفره دیدکلری که
سوخ اندن اولور الصاد المفتوحة صاف طوزی
الصاد المکسورة صرف صافی و خالص الطاء
المفتوحة طرف سکون را ایله بر یلدز ادیدر
و منازل قمردن بربیلک ادیدر نوع الغین المفتوحة
غفف قورجق صاج جعد الفاء المفتوحة فیلسوف
یونانجه محب الحکمه معناسنه در القاف المفتوحة
قاف کوه قاف قف برقابدر دستی که نوع اوله
الکاف المفتوحة کاف شکاف معناسنه در
دیوار دلوکی قابو یارغی و لاف اورمق و کندروکی
اوکمک و قوو تکرک و قودوز فورد معناسنه کالیف
یا یلمشی ساج کزف قره ساقز زفت معناسنه و
تیو محیلو کمشه اوردقلوی سواده کزف و بالضم مثله
کشف قبلو باغه کف آیه الکاف المضمومة
کوسف دوبت لیقه سی و توقه و بنبق فطرکی
کزف بیهوده و باطل سوز و عبث و مهمل ایش
کشوف طفتمق تفریق معناسنه کوف جغدبوم

فخری
فیره وشیدز یوق وشنف بنداز سان
که غرد پیکجای سوس و غضنفر

ازادخلق تمام خلقت معناسنه ازدهاق ضحاك ابن مرداس
در ازدهاك معربيدر اناق كيدي لرباشي رئيس ديوثان
نوع اولك الالف المكسورة اناق
بريرده عاديت اوتوران كمسه تركيده امين ديرلر
ايقاق قوّجي غماز وفيها المضمومة ارتاق
اورتاق وبازركان معناسنه اشق دادولردن براوت در
اطبا قتنده معروفدر الباء المفتوحة بادمشرق
كون طوغوسندن اسن ييل در باسقاق شحنه
ونايب خوازم لغتيدر باسليق قولده امراض
واوجاع ايچون قان الورلر برطمردر بخناق
لولغه كه كيرلر بورديق ناشناديمكدر براق جوشاوتي
حشي معناسنه بغلتاق وبغلطاق تكلمه قفتان بزراق
قلندري تاج بهق اعضاده اولور بر مرضدر سياه
اولور بياض اولور عربيدر بيدق شطرنج
بيادهسي بيرق تركيده ده سنجقلو وضع ايدرلر
الباء المكسورة بيهق بيكركا الباء المضمومة بلق
صو بوغواق بو غراديدكلري طعام بوق بوري
كرجلار لوناي عراقي ديمكدر التاء المفتوحة تباق
باسبان التاء المكسورة تزريق دوزمهيلان وضرلغت
اصفهان التاء المضمومة تنق بوزه طوتلان بجه برقع
كي وبرده جنلك عربيدر ترغاق باج معناسنه صماخ
نوع الجيم المفتوحة جاقاجاق وجاقجاق وجقاجاق
ايكي قاتي نسنه بربرينه طوقنمقدن حاصل اولان صوت
اضربي كافله ده استعمال اولنور جكاجاك كي جادطاق
تحريفله جارداق ديدكلري جهارطاق مثله جوالق
فرقه وجوالها اصح ضمله در جوسق كوشك الجيم
المضمومة جماق تركيده جوماق ديرلر الخاء المفتوحة

ختق

ختق بر نوع كمكدر اعوبي دفع ايلروزهر لو
اولان طعام اوستنه قوسلو ديرلر بعضيلر
كوكدان الني كمكيدر خريق نبا تاتدن بر
اوتدر ايكي درلو اولور اق وسياه توكيده
كوپي ديرلر وطنه قران ديرلر واغنه تركيده
مارلجق ديرلر اطبا بلورلر بواغ قوقوسي
وادير لر خندق عوام هندك ديرلر معروف
خودنق خودنه نكك معربيدر بهرام كور ايچون
يابدوقلري قصر عالي در خفريق جركين
نوع اولك الخاء المكسورة خيق
نوع اولك الدال المفتوحة
تكوك ضيوه معناسنه
دلق تركيده اوكست وسمع اغاجي ديرر
قوش اولورلر دبوق وديق مثله نوع اولك
الراء المفتوحة راوق هرنسنه نلك
صافيسي رق دديكه اوستنه يازي يازرلر
رواق چارداق وصافي معناسنه بالاضافه در
عجم رونق يواشق . نوع اولك الراء المكسورة
ريق اغز ياري نوع اولك الراء المضمومة
رستاق بازار وكوي واوبا وايچنده
بازاري اولان كوي رستيق بغدادده بر
مدرسه نكك اديدر نوع اولك السين المفتوحة
سازق جراصا قوزلي جام اغاجي كه موم
يرينه يقارلر سوق بهمي اينكك اونجي
كونيدر سرطاق چارداق ديدكلري
وقويون صرمشيغي نوع اولك السين المضمومة
سلاق فصح زبان وصولاق كه صواليله
اشليه سماق معروف نوع الشين المفتوحة

تابورق بولادکی بر نوع بک دمرد وصوینی کندویه
صوررجکر ملکر وبعضی یرلرده اکاسنی دیرلر
شوهق بلان شبزدق براسه عربجه خفاشی
دیرلر انک زبلیدر وبعضیلر سدی دیمشی لسوا

نوع اوله الشین المکسورة

شلتاق برکشی یه اباق طولمق افترا وبهتان ایلمک

نوع اوله الصاد المفتوحة

صندوق معروف نوع اوله الطاء المفتوحة
طاق مصنده وجارداق وکمر وقات طابق
تابه لفظک معربیدر طرشقوق کوبنک جچکی
طلق بر نوع قیمتی طاشدر صفا یجی براق وقات
قات اولور وقرادغی اولور کوکب الارض
معناسنه الطاء المکسورة
طرقاطراق ایکی نسنه بر برینه طوقونمقدن
حاصل اولان صدادر طاء المضمومة
طمطراق عظمت وحشمت العین المفتوحة
عقیق معروف الغین المفتوحة غبوق
کیجه ایجلن شراب المضمومة غراب ابلق
سقسغان که عقعق دیرلر نوع اوله القاف
المفتوحة قاف قوری قیباق ضوارزم لسانیجه
بوطاقیه دکه محبوبلر کیرلر نوع الکاف
المفتوحة کابوق قوللق که طاوق وکوکرجین
انده یمردلر ومطلقا مرغ خانیه دیرلر

نوع اوله اللام المفتوحة

لقلق لکلک قوشی نوع اوله المیم المفتوحة
ماطق بوسبان دارودیوکلری اوت اطبا بلورلر
کزیرة البتر دیرلر وشفر الغول دیرلر سنجوق

علم

علم باشی المیم المضمومة مشاق ضد متکادر
مزوق تخفیف را ایله ریب وزینت اوزره
اولان اکر واو یان رانک تصعیفی دخی جایزدر

نوع اوله النون المفتوحة

نیق قزلجق وکوکنار خشخاشی نسق اسلوب
قاعده نوع اوله الواو المفتوحة
وقواق جزایر هندده براغاج میوه سیدر ادم
کله سنه مشابه وادنق خورنق دیمکدر وذق
اکری کوز اوتی وقاودشی وسق سکوه سیله
التمشی ایکی بیک دورتیوز دیرهم در وشاق
مزده معناسنه در وکورکی معتبر جانور وشق
وتکله قفتان وضد متکادر وشق مثله نوع اوله
الیاء المفتوحة بونداق ظام دری الوب
بولادایدرلر وتاضم وتورشه بغلق یتر یلمق
قفتان یرتماجی ویرتماجلی تاتار قفتانی

نوع اوله الکاف الف الممدودة

آیناک ایجنه صوت کمشی دیمکدر ازرنک
تارومار وهلاک لک ومحنت وغصه وضرب
وبویوک معناسنه آزنک یعنی اذون دنک
الدی دیه ازوازنک کرفت درلر ودورلو
کونه ودرسک مرفق کبی آن فنداک الکم
صغال دیدکلری قوس قزح آزنک النک وبوزک
بورو شیفنه دیرلر غصبدن او لسون قوجه
لقدن اولسون آنک انجفرق فواق معناسنه
کاه انک فتح نون ایله اوت جفر دیمکدر
کاف تصغیر ایله الف حذف ایدوب نک دیرلر
واول کشی ودیمز واوشر معناسنه آونک

اوذوبي بغلرلر و اصارلر مشهوردر و مطلقا اصلمقی
سنه وکرفتار معناسنه آهک الجي بنا
بنادلر وکوچ وضرزمه نوره آهن دیک درهو
لملک آهنک قصد معناسنه ایزک زاء عجمیله
اودقوغي شراره و اغاج قوردي ایزک مثله

نوع اوله الف المقصورة

ابوک سنکر سفنجه معنی‌سنه ابوا انجاک
طرفه و سنجره معیار جالي باء مضمومله ابرا ایدر
و بو بیتي استشهاد ایدر اخکوک ضرما نک
کوک خام قوروغی اراسنک قرلنج دیدکلري
خطاف اراستوک مثله ارتنک نکارخانه و
نقاش ماننیک کتابي و بر مشهور عیار ایدور
ارزک زاء عجمیله کتابخانه و نقاشی مذکورک
استادي و بر دیو ادیدور آزدهاک ضحاک
نا پاکک لقبیدر ازغداک الکم صفا قوس
قدح ازدنک دیوارلر ازنک یوزین دودیوب
قاشن چتماق دد و کینه و ایکو ضلع معناسنه
و یا جنب کبي ازهاک ضحاکک لقبیدر افرنک
همزه‌نک فتحي وضم و کسر جائزدر و سکون
نونله بیروح الضم و بیروح و فاد و سراج
قطرب دیرلر ادم صفتلو بر اوتدر افرنک
ریب و ریاي و خشمت و اولولق انبانک
یانجق که انبانور انبوهناک انجک
سیاه دانه لر در که مغزي امرود دانه‌سي
کبي اولور بر کافله انجک دخي یازمشلر
اندک از قلیل اندهناک اندوهناک‌دن
مخففدر اونز و هناک غصه لو اندیشناک

تکرلو

تکرلو و غصه لو انک سکون نونله بال اروسي
نحل معناسنه اورنک تخت اوزنک اود
قني و اغاج قوردي در الف المکسورة
اسپرک صارو اغاج که صاري و لیموني بویارلر
استرنک بیروح الضم دیرلر اشتالنک
انجک درشتالنک معناسنه اصطرک
میعه سایله‌نک قورومشي معتبر ادویه
در بعضیلر لبان جاوبدر دیمشلر ایواک
زبر اک معناسنه ایتک و اشده و دیمی ف
بو بجغنو دیملک کبي در الف المضمومة
استرنار بیروح الضم کاوبلنک زرافه
دیدکلري حیوان عوام زرنبا دیرلر الباء
المفتوحة بابیزک اوغلان طماغني قالدرمق
بابوک بابوج که ایاغه کیرلر بابونک مثله
بابک باباجق دیمکدر تصغیر ایله باجنک
باجه طاقه سنجره و کوچک دریچه بادرنک
شبن خیار و ادنک و اوغول اوتي و ترنج
معناسنه دیمشلر بادروک بو یابان بالي بر نوع
اوتور تعریبله بادروج دیرلر بادشک عزتلو
معناسنه بادک ابنجه دیوفقه بادیک لفظنده
رقیق معناسنه بارنک ترنج نارنک کبي
بارنک اوغلنجقلو کوکسنه باغلادقلري
باغلق در بازرنک زاورانک فتحه سیله
مثله باسبک غایتده تیز یورویش دبکرک
دیملک و بر ناوادي باسترک صفرجق
قوشي که جکر که ایله بنک ایدوب هلاک
ایدر باشترک مثله و بعضیلر قولنج

ديمشلر باشنك او دم صلقي كه تكك اوستنده
قودمش اوله و تخم لق ايچون قوللان خياره
ديرلر باك اردو طاهر وهپ تمام معناسنه
باك و قورقو ترسي و بيم معناسنه بي باك
قورقوسز ايمنمك در تركيسي بالادك
بلادك معناسنه بالادك مثله بالشك
سكون شينله ابريصدوغي و ديدكي
ايرك ايكي يانده ايكي قنات كبي اولور
بالاهنك اويانك جلبري كه اته بند كده
اوجني اتك قربي التنه بغلرو اندكده
انكله بغلرلر بالهك مثله وكمند دزكينه
دخي ديرلر بالك و بالنك و باليك بابوج
وچارق كه خام كوندن دكوب اياغه كيرلر
بانك اواز وايام بهارده اولان آواز
وترانه يه كلبانك ديرلر باهك اشكنجه معناسنه
بانسك بانفشي كه بنوشي اغاجنه ديرلر
بيك كوز ببكي بتوك بقا لقوطبله سي
بتك بارعجمي وكسر ايله جكج واورس
وسندان معناسنه بنجسك بوبنك
اديخوده ضورلمق بنجارك بنجار تصغيري
وطالع شوم معناسنه بي تنك باغردق كه
بشكه بغلرلر بورينوك ده ده جك
معناسنه بوزك كندر تخمي برستوك قرلنقج برستك
بارعجمي وضم تا ايله قرلنقج وفتح تا ايله ترازو معناسنه
بوشك نعيتي طبقور ديمشي بوق سكوساك يامور
وغايتده ضخملي اوزون يلورم وشمشك برك يپرق
ويراق وغم وغصه وطاقت ومجال وقوت وسادونيت

برك بارعجمي وسكون را ايله كتان تخمي وبرنوع ارمغان در
وسياهك اوان وحو كتلري ومطلقا جاتلدي كه اواغاجلرندن
وبر مقلوندن وغيريدن ظاهر اولور عربجه هده ديرلر
برك بارعجم وفتح را ايله ايرماغ اديدر برمك اعلام
رجال دندر برنك بارعجم وراء مهمله ايله اصل وهيولي
نيرنك وحيله معناسنه بروال بكچي فارسي بروانك
قره قولاق وقولاوز برزك بفتح الراكتان تخمي
وبزر لفظنك تصغيريدر بزك بارعربي وسكون زا ايله
تسبيح قوردي وتنكري دوه سي ديدكلري بوجكدر بزك
فتح زا ايله قوربغه بزك با وزاي عجمي ايله بازي كه عرب
سلق در بزوال با وزاء عجم ايله بانقو وصدا واواز
بزوك مثله بساك تاج سكلنده چچكلردن ايدرلر
عشرت كونلرنده باشلرينه كيرلر بسي آهنك بارعجميله
پيشي كشي دمبري صاحب اساس بويله نقل ايدر غنبرلر
اوكجه جكك باشمق جيلر بك دمردن برالتي در دمر
الت وصوي ديمشلر وجري اوكي وطونزاري ولشكر
اوكي اضداددندر ديمش بساهنك بارعربي ايله صوي
بستوك انجقرق وكاغد مهره لدكده التنه تودقلري
كاغدكيرلك بسكه مجوسيلر كتابي بسنك كوره توسني
آت بشك جه شبنم در وقوباغي جليد وقرغه وقوزيج
ساج والقي وقيغ وبويوك ييلان دشي بشكوك مريض
واشده قوي وجست وجالاك وچمولم بشنك نامور
دبرصاي اديدر وقازمه وكلنك وبورغو وبتالر
دمردن كوسكولري بكر بارعجميله جغز وغوك معناسنه
بك ولك رعنالق وهنرسزلك بلادك برنوع دمردكه
اندن تليجلر بيارلركه اكه تيغ بلادك ديرلر وتيغ هندي
ديمشلر بلادك مثله وكوندر دمربي وخنجر واوق دمري

دیرلر بلنك كباب شیشی سیخ بلك باء عربی وفتح لام ایله
بوآق دیبواق بلك باء عجم وسكون لام ایله كوزقپاغی
جقنی معناسنه بلنك قپلاندن عربی نمر بلنك رنك
بلنك رنكلو وچپرات بلنك مشك كدی اوتی نلك
بر نوعیدر وقپلاندن كبی الاجه لو وكل كبی چچكی وار
وبر نوعی سنبل رومی در منجوشه دیرلر وبعضیلر
بو درلو بیشدر بغداده اولور رنكی خضر مایه بكزر بلهنك
چلبیركه انكور بنج بایك بنكج سرطان معناسنه بنج یلك
بشره برخمسی معناسنه بنك بنج دیدكلری اوت كه
تخمی بنزرنج در اما اصطلاح عوامده اسرار در بنیرك
ایم كوبچی دیدكلری اوت در الطبا ضبا دیرلر بهك قزلرق
نقطه لركه اعضاده ظاهر اولور بهوه دیدكلری مرضی
بیك فتح با وكسر یا ایله نفی كه بیا محت ایی اختلاط كرد
بیك مشهور اولان بیك دركه مكرر دروابریق بوشنی
بیوك باء عجم ایله كلین وینكه واكیز اوغلان توام معناسنه
الباء المكسورة بتك باء عجم ایله وسكون تا ایله مطلقا
چلبج دمرچیلر ونعلبند كركی وغیر بجشك اشك ودسك
قاقیه سنده ادویه فروش عشاب وطبیب معناسنه بزشك
دخی مثله بستراهنك باء عجم ایله یورغان بستك باء
عجم ایله ایكوه یمشی سنجدكی بشك قوعه وقرجق ساج
وبورجه قراغی وقیغم باسك دمرشی وقادشی معناسنه
بمنك طارلق بیاد كر هزار دستا نه بكزر برقوش در
بی باك قورقوسز بی برك براقسز وآلی بوشی ویبراقسز
اغاج بی برهیز فاسق بید مشك صوروقون چچكی
كریه بید معناسنه بی رشك غیرتسز دیوث معناسنه
بی رنك رنكسز وهیولی كه نقاشلر برنقش یازمق
استه سه اول بی رنك رسم ایدرلر اول رسم بی رنك دیرلر

هران تیر باران كه امد فرود
بلا لكرهمه كشت وجانی درود

بدریا كرفند تبع بلالك
بماهی كان كوبد كیف خالك

لطیفه
جوابه اول وقت نبود آبلیسه
بنیرك جیندا ووقت هریسه

اكر بارسی بو دچه عجب
هجم مثلا انشی نو دهیشه بیوك

بوی درویشانه ندار رضوانه ورشمیز جه بود
ضبد بیچی بشكده نافه كه مشك ازغرت

بیسراك پوك دوه كه عوام بس دیرلر بیشاونك اوكجه
كیدجی پیشواكی بیشاهنك لشكر اوكنجه كیون معرمة
الجیشی بیشترك ایلورك بیشترك اردنوغ ركن دیمكدر
بیشك اوده صدر اولان یر بیك امیر بیك یصود مزلو
اوق كه كسمه درلو وجنال دمرنلواق بیتوك كشی وقنق دمایه
كافسنده دینور بیوك ینكه وكلین بیهرك قوس قدیم اوزره
برایك ادیدر الباء المضمومة بتك چلبج بنجرك طاغ
باده یی بونك اشكی یودغه دكوج دجله بوزك سكون
زاء عربیله وفتح راء ایله كتان تخمی بوده ك ضم را وسكون زا ایله
اولومعناسنه بزوك با وزاء عجمیله یا نقوصدا معناسنه
بستك اكوه اغاجی سنجد معناسنه بستك برطاغدركه
كوردیندن غیری نسنه ساكن اولمازوبركیمسه برنیت
طوتوب انده وارسه نتیجه هرنه یه دیرلر بشك طغاوجق
وبورجه قراغی وقورجق صاح ددوه وقیون وكچی قیغی شمس
فخری بونوع بردقرون انجنه بالحقدن واوزرینی نقشلادر
خلق شهربنوه اولور بنشك نشان قدیم بلکنجك طرفه ومعجزه
بلك یوكرك وبورجق وباقله وبوكرجه بلوك اوق نشانی
وطوبغار قوشی ودوه قیقی وطایفه معناسنه وولایتك
حاصلی كه بركیمسیه تعیین اوله وصالقی صالجی بنجشك
سرچه عصفور كه بوبك ایكی باء عجمی ایله هدهد قوشی
بوسك بوسه تصغیری در اوچمه بوشك باء عجمیله
كدی كربه بوبلوك قره حصادی غنچه معناسنه بوك اولاكم
ع هردی باكامی نكوبدبوك حلیمی اول قوبو اوزرینه
دوكدكلری خار وخس وجورجوب نعمتی قار وتحل
قیوسی دیمكی بوابك طرطون بولوك بلك ضرب معناسنه
بویانك معدنوسی واوكسرك ادتی وابره دنه دیدكلری
بغدادیلر بوبنك مثله بیوك ینكه وكلین عروس معناسنه

ناجو بركیرد اشتراه رابنك
باهرش ایدربوی عنبر ومشك

بوبانجك
خدا ایكانی وت هفته م كرارسدرابسجك
نبیرو دامن الطنش ضبدیجون نونك

بوت
بربرده كه غله بنهاده
وانمزنی اوردرتر

نوع التاء المفتوحة تاباك ازدك تابناك اوكيك قوشي
فاخته تاجك فتح جيمله خروس ابيكي وتاجك تصغيري
ديرقومك تاجيدر تاجك كسر جيمله ناجك مخففدر تاجيك
مثله تادك دبه جك كونوردموه ننك اوجنه تارك سنان
ديرلر وادم باشنك دوره جكنه بحر الغرايب ديه درادمك
وغيرك ديمش تاريك قره كوظلمت تاك اصمه جبوغي
تالانك قابيسي زرد الو وتويسيز شفتالو وطاغ اركي
تبشك سفله اول ابرشم كه توشاقلر كنارينه طقورلر
وجوربلو اوررلر تبنك مثله تبنك باتوك وتوتك
فتحه سيله كبنك وزننه قويو مجيلر التون وكوشي اريدوب
انك ايجنه دوكرلر وبوتيه دخي ديرلر نهتي ديو بجه معناسنه
ديمش وكرز اوغلانه دخي ديرلر مقاصد صاحبي سكون
نوله ديمش تبوراك طبق وتنفا الكر طبله سي تبوراك
دف كه جلرلر وزخود ديدكلري تخته جكلركه اوغلانجقلر
صااليويرديدكلري قوشي انوكله اوركودرلر تتنك
تادن صكره تا ايله ونوله قيو مجيلر ايجنه كمش دوكوكي
الت در تراك فتح وكسر ايله جاتلدي صدا توسناك
قورقق تراك وبالكسر فتح را ايله دراج وسيل معناسنه
ترك سكون را ايله تركيشي وتولغه كه اشو ديرلر ترنك باي
كوشنك تنغلدسي وفيل اوازي تونتنك فجي ديدكلري
يبراقلي تره كبي يرلر تتشك بنالركه اوذون دمرلري
كوشكي ديرلر بنشك معناسنه تفتيك برنوع كجيدر تفنك
كجيسي ديرلر تقديك جولمك بوغي تك حمله معناسنه
ويلمك يوبورمق هرولة معناسنه وانك جعادغي يركه عربجه
شوط ديرلر وطلق واداه تشبيه در ما دنك ايي كي
وديب قعر معناسنه وقوش بوريني منقار وهاون معناسنه
تكرك هوادن يغان طولو تكوك التون وكمش وسقالدن

جه نبكه بود با خيالات تنك
بز براوريدن ضعيف تبنك

جانور صورتنده دوريلان قدح كم انكله شراب ايجرلر تلنك
وتلغك وتلخك قيو مجيلر بوته سي وقالبي وبوته كه
الكا اوق اتارلر هدف معناسنه اسدي برنوع اوقدركه انكله
بوته اترلر وادمان ايلرلر ديمش تنبك قيو مجيلر بوته سي
وقالبي كه ايجنده التون دوكرلر تبنك كبي تنك ضم
نونله يوفقه اولان نسنه دقيق معناسنه وسيرك
وسوق معناسنه تنك سكون نونله يوك طابي دنك ديرلر
عديل معناسنه وقولان حزام كي وطار ضيق وضنك وجرح
نهتي تنك تانك تاضري ايله دخي لغتدر ديمش وصرب
مشكل نسنه وصرب دره وطاغ باشي ذروه كوه معناسنه
تكاتنك صقلجم تنهك دشي ترنجي وعريان يالنجاق
التاء المكسورة تراك جاتلدي هرنسنه جاتليوب يارلمق
ترنك باي كوشي صدايي ومطلق تقلدي ترياك زهرك
مضرتي دفع ايدن معجوندر ترياق ديرلر تهك بوش تهي
ديرهنه معناسنه تبرخونك قوق ادي تيره رنك بولانق
تيزك صورت ديمك التاء المضمومة توك سكون را ايله
خطا وختن ودشت قبجاق اهلنه ديرلر تغرك سبدي
غازي بيتي ديدكلري طاشدر تفك مشهوردر تفكدر
توفك مثله تك قوش بورني منقاركي تلك هند
قماشلرندن برجنس قماشدر توك قوش بورني معناسنه
نوع اوله الجيم المفتوحة جابك جوك جست معناسنه
جاخشوك اوراق داس معناسنه جاخشوك وجاخوك مثله
جاديك عوام جيرك ديدكلري جاك يرتق جاكه كريبان وايمك
شابلدسي جكاجاك ايكي نسنه بربرينه طوقنمقدن اولان
صدا جالاك جست وجابك جاك جالاك مثله جامه شوك
يوصونكه صواوزرنده باغلنور جاهك اكك جوقوري
وجاه لفظنك تصغيري درقبوجق ديمكدر جبلاهنك

طاري تربد تخمي ونزيوذر دبوست انك كوكيدر جيلهنك
مثله جزنك طرق معناسنه در جونك جيم عربيله جاك اوازي
جشمك كوزلك عينك وچشمه دن معناسنه جكك نهيق دركه
دمرك ديمكدر نفرين معناسنه جفنك يهالق كه اوكي يه بكزر
برقوشدر وكاف قى لغونجي جفنه ده لغتدر جكك مكتوب
قاضي كه صك درعربيسي وجلاجل طوقماغي جكاجك
مرة ذكره جكاجك مثله جكاوك طوينار قوشي ديدكلري
جكجاك اويوزكن ضوروالدي جكك طوينار قوشي در
جكوك مثله جلاك جابك وكوزلك جلبك كوزلمه در
جنجك ايو بوشي درمنه معناسنه جنك معروف سازدر
جنك صواشي صوب معناسنه جنك ضم نونله ديو براقماسي
وفتحله جنك جنكلوك الي واياغي سقط كمده كر برعلتدن
حاصل اوله جنلوك محتنده الني ديزيني اوزره جمع
ايدوب من يوم معناسنه الجيم المكسورة جوك كيوپاس
واصلش اغاج جمشك قوشق كمكنه ديرلر جتك جيم
عجميله قوروش كرده وجزمه اوكجه سنه فاقتلرقلري سودي
دمر وبوزلشي ال مثل معناسنه جواك خميردن ياغ ايچنده بشمش
نقل جوالك مثله الجيم المضمومة جويك جيم عجميله ايرلق
جدآبي وتكته ايله سوز سويلمك ومنكنه كه معصره در جغتك
جيم عجميله جولق قوشي جتاك قويون اغيلي وغير جنك قولاق
الشل جيم عجم وكسرايله جوانيك ديمي سرجه جوباكك جوبان
الدايجي قوش شبان فريب جوبك بنبوجق وبقم اغاجي در
جوزك ايلمك كرد وكه يي اكاجوررلر جوك شاهلر اوكنده
ودزيره قويوب دكلنك درجوكك در جويك جوي لفظنك
تصغيري در الحاء المفتوحة حلك قرانلق الخاء المفتوحة
خاجوك اورآق دآسي معناسنه خاجوك مثله خاجوك مثله
خارجنك لنبلج سرطان خارجنك جيم عربيله دمر دكني

حك

مالك طاهر
عنقريست كرچونك دن اليم خزان
ميزنديو درد وازه كاشي جوبكي

حك معناسنه خاشاك جوپ چوب ودون دضيسى وشكافته
خاشاك خاشاك تصغيري دركوفت استعمالده خاشاك اولمقدر
خاشاك مثله خاك طبراق خاك نمك براويو نور اوغلان بجقلي
اوينارلر اوچ ايدوب برمقدار طبراقده برنسنه صقلر بر وايكي
بلوك اولوب ادرلر هركم بولورسه اوچ اولور خاموك بزلنج
ديدكلري صوق ضير كه باغده بشورلر خاموشك بر نوع
سوري سكمكدر داوازي يوقدر اما اتشي كي يقصو تدرعني
خايك بر نوع جكردر خباك بوغز قسلمق صوب كوننده
طونجقمق وهدن واغيل واول جادويه اذكه اوكتي اجوق
اولرجوبانلر قويونلري انده قورلر ضباك خشك طبراقدن
برنوع بردقدر اوغلان بجقلر ايچون نقشا يدرلر خبك مثله
خيزدك طكوزلان قوردي جعل معناسنه ضيزدوك مثله خذنك
قوشي اوقي كه تير خدنك درلر وقاين اغاجي وينكج دكوبي
خدوك غضب وتيره كي خدابك دظن سورلمشي قيقي بره ديرلر
خربخشك نعلبند بيطار خرجنك بنبكج سرطان ودمر
دكنه ديرلر خرجيك كيك باذي بيابان معناسنه خرسنك
اوغلان بجقلرك فلكه اويوني وبوبك دكرمن واواق جاغلطانق كه
اشك يوريمزانده واوزون اشك اوينه ديرلر بعضي قره حصاري
خوك من لفظنك تصغيريدر اشجك وبوزق كه اوزرنده اودون
يارادلر كسرلر واچك وصاب وايوز وصوغلجان وتنكنك
دوه جكي كه جكركه دروعود وطنبور كبي سازلرك باشنده
كرش التنه قودقلري كه هرك ديرلر عربجه رآمله ديرير
خرمك كوربوبجوغي خرمهره خروك بوجانوردر بوشلاده
وصحرالرده اولور آوازه ايدر خشك جوب جكر كاف
تصغيردر خشك شين معجمه ايله بهانه وكوزه دكشن جوب خشنك
وبالضم بالشده اولان داغ كه تمثله در خشوك حرامزاده خودوك
طكوزلان قوردي خفك جنك معناسنه خكشك طوبراقدن برنوع

نفحت ابراهك در بستر شو بود
لمس در نوبي پيراهنى ندرش بود
دزنملك دا زنفص وارجه شد
از بلا به جه زا وغير خشوك

برد اقدر اوغلانجقلرا ايچون نقش ايدرلر خمچك قره مصادي
دصترك ديمش ضناك قيون اغلي ضنگك بنوش يمشي وقوري
محكم دكن ومحبوب العارفين معناسنه در ضندك ضدق معناسنه
ضنك بو عمادر ضوابنگك امزغنق ضوك ضدمكارضم معناسنه
الخاء المكسورة خنجك كوكلك وقفتان قولتوغنه دكوكلري مربع
شكل ضامك يانزن ديدكلري اوت ضماك زهقتلو وغايتده
اكيزه ضنجك ساقزلق اغاجي كه بمشنه حب الخضرا ديرلر
تركيده جرنه ديرلر سكون نونله وبوزات واسب كبود
دنك ضيادك بيوك جبار رمعروف خيره ناك طالقلق
وآشوب خيشگك خشتك ديدكلري خيك توم وتولقون
كه ايچنه باغ وبال قورلر وبوكاشبه الخاء المضمومة
خدوك حاكم معناسنه خدوك غضب وتيره كي وهدوك
بكاهدوك ويرمه ديرلر خوديك كوچك خومنك قانع
خنوك زشت وحيركين وحرمزاده خشك قورو يابس
وبدخو وناكس معناسنه خشك باشده يني داغ در
خشوك صغر بو بينوزي كبي برنوع قد صورا التوندن
دكشن ددزرلر وخم ايچرلر خليك طويناق قرشي خنبك
كو بجك وات صو ايچركن بوماغني اغزنه قويوب صغو
ايتمك خبگك يوشي درمه معناسنه وات وغير صو ايچركن
صقلق ويرمك خنك صوق بارد كبي وبختلو معناسنه
ومعتدل واسان معناسنه خودرنگ برمعروف
رنكدر كند ودندن خدايي خوراك
بنجك نسنه خوك طكوز وضنان رنجي
خوك اهلي شك اديدر ودشتي سنه
كراز ديرلر نوع اوله الدال المفتوحة دانك
ربع درهمدر دبنك معلم انلو اوغلان تبنك معناسنه

شمس فخري
نهال كل كه نشاند بباغ در دهقان
هوا او كلارنكيس تربيت بي حنبك

هر كه از خار ميوه جيده بود
دامن وخشكش در يده بود

شادك دهد لاد سيهر شو كلاه
قوس خنك بر كستوانش سياه

درتنك فوطه داغني بت ددك اودقيق ستاره انتش
ددنوك شادروانذن برنوعدر دزك دستارچه
وياغلق دزنك باره رقعه معناسنه دست اهك
طوتوق كه جفت التلر ندر دستك ايب طوقيا جق
الت دردستنبوك بيلنقچ شمامه ديرلر دفنوك
غاشيه دليك اوماج نشانه دنك حيران
وبلمز دونك بو ضوشجه قورد صغر در وقيمه
نسنه دوزك مثله دنكادنك ايكي دنك بربرينه
مقابل ومساوي اولمقدر ديلمك وديلموك
اورمجك انواعندندر برذهر لو بوجكدر وبودرلو
صوقد وغي يري آچدر الدال المكسوره دم
سنك ديرهم اغري ديمكدر دزاهنك
بوضو بخيل صركت ثلاثه ايلمرو بوز دادنك
الملك دژهفت كنك قدس شريفك اديدر
ودژهوخ كنك ودژ هفت كنك مثله دلتنك كوكل
طارلغي دنك قره دكوه برابر لك ودذبوز ديزك برشهر اديدر
ديزه معناسنه ديك اتش يني جولمك قدر معناسنه ديك
اماله سز دوه ديمكدر امسي معناسنه ديك بوديك عامه
تخفيف ايدوب دلبر ديك درجو لمك اوزرينه قوتق و
صحان اوتي دخي دير ديوانيك قودوزايت ديوك انجبل يتي
وكوه ديدكلري قوردجغز الدال المضمومة دضترك
قزجغز وقو قله كه قزلر اوينار واكدو كه جق قچيلرك صقه
اوياجق التلريدر دلوك برنوع شادروانذر دك كاف
عربي دوك لفظنك مخففيدر وايكي كه ايلك اكردر
نوع اوله الراء المفتوحة
رامشك مطرب رامشكر كبي راملك معجون
مشهوردر وتركيب معروف راوك رواق معناسنه صافي

فغان كه كزن ازبستو دسوي درتنك
جنان شوي كه دل خسرو اموي درتنك

اسدي
بدز هفت كنك امداز راه شام
كه خوانيش بيت المقدس بنام

بطرسوس شد كروماهي درنك
سبه برد از انجا بدز هوخ كنك

جو نوح امد وبافت ابدر و رنك
كشيد استخوانش بدز هوخت كنك

دنک لاک لوک بیاسی دوزنک سزامله دربا شده
بویومشق یردر الراء المکسورة دسنک دشک
دشنک ادشته اشی ودیزی وابلک دشته وبو
موضور ومکه ده جقاد واوزا نوراوزندفی ماصوره
صارادر اکثر اما فنجقار رشته کبی اوزا نور
قوله غایت زحمت جکار اما بخاراده قوله
هلاک اولور رشک کهلهسرکسی دندک شاهلر
خدمتنده اولاه کجرکن خاصکیلره دیرلر رنک طاغ
کجیسی دیوک اوغلان غلام معنالنه ریوک مثله
واوغلان قوندا غنه دخی دیرلر ریونالک اواق رق
دیمکدر ریوه نالک مثله ریک قم مرو طاغ وخط
اوستنه اکدوکلری ریماک کبیلو الراء المضمومة
رکوک اوغلا بزینه دیرلر دوزتاریک فرقت
کویی در نوع اول الزاء المفتوحة
زاک شب یمنی وزاج قبرسی وقره بویه ولوخصه
عورت زبی تنک اشرمه قولاک وطابقور
قولای وسیله صاحبی واغز تفکی دیمکی زرا
سنک خط اصاجد قلری دیک زراغنک زاء عجمیله
قوملی قاپرلی یر وغایت قاتی یر ودشت معنالنده مثلو
زراغنک مثله زردک صروجه وهاوج معنالنه سنله
زرنک طاغلرده برجنسی بوک وبیوک اغاجدر بیشی تز
اوطوننا ایدر زعنک شاعر صنان بنالم اکر دوست واودرند
که خاده خون شود اندر سخ وزرنک زکال وطامو جهنم
واولوق ناودان زونددخی لعنتور زغنک اچقرق قواق
واوازکاو دیشلر زفک زاء عجمیله جباق وجرک وسمک
مخاط معنالنه زکاک زاء عجم برجنسی مردار خوار قوشدر
زنک اتش کوزی اخکر کبی زمنک کسمک واوغون ونجیل

وناکس

وناکس که هکز انعام وضیر صادرا ولمز زنبورک جکسره
دیوکلری ونبرک مثله زنک زل که بکلرا یا قلرینه تقلر
وبلکرینه زنک فتح نون ایله تصغیر زنور عود تجنک
رونک بنج وصاصلر ادبی الراء المکسورة زراغنک زاء
عجمیله قوملی وقیر یردر زدنک اولوق وبرکوهی
محلم اغاجدر زریک اعجامه مخصوص طعامدن غایت
سمز قوینک بغر صاقلرین پاره لیوب وبر برینه صاروب
باغ ایجنده بشوروب یوغ ده براغوب یورلر زیرتنک
قولاک صرام زیوک جست وچابک وعاقل کیسی معناسنه
الزاء المضمومة لا زبانه کنجشک
قوشی دلی دیرلر بر نوع ضوده تتماج دار بشیرلر زلوک
سلک علق معناسنه زک کند وکند یله سویلنمک
وکوم دیمک وخشم ایتمک دکاک زاء عجمیله ق
عربیله کمر زمنک ادغون خیش ولیم معناسنه
دوک جولق قوشی وطویغاد قوشی نوع اول
السین المفتوحة سداک اوجاق اردیک
سازک برضوشی اواز قوشی در سارجنک
اوزون ایاقلو اوبز بعضیلر اوامق صاریجه
سک بعضیلر سوردی سکک وبعضی ات سکی وبشنه بشنه
معنالنه سازک اوتو یکی دیوکلری ضوشی اوادلو قوشی در
سازنک مثله سازکاک دهلیز معنالنه سپودیک صوکات
تلاله ایله یا غلق دستها دجله ال تیوز لکلر سپرزک صاری وغه
زرده جوب معنالنه سپرضنک اکرات سپک بینی
ضعیف وشست معنالنه سپرذک ایشل دکلو سپرک
صرقا بوکلری یشلجه مفرح سلتوسکاک فتح تا ایله بیروط النم
وقواق اغاجی وقص عورتم [illegible] قزقوشی در
سرجنک باشی وبوغ اولان صاحب کلام سرجنک مثله

سرغاك اوآز معناسنه سرلك سركن ديدكلري آوت
وبربرينه قوشولشوب سويلشمك وكيك واسع و
كولمك نعمتي وسيمرغ وكيك يول سرهنك جري
باشي كه باشدن اول حركت وعزم ايدر غيري اكا
اويارلر سك ايت كلب سك كاف عربيله
تعزيه وايت اوزومي سك بتك زغر
درنكاري سكسك چالق يورومز طوار سنك
طاشي حجر ووقار وسكينه اغرلقدن كنايه سنكك
طولو تكرك وتصغير در طاشجغز سكاليك يونت
قوشي صعوه معناسنه سنك سهناك قورقونج
مهيب سوك بالضم ادبه وبغداي باشي خوشه
وسنبله الشين المكسورة سيردك
دستمال ويا غلق كه ال سلرلر سيرك وسيريك صاروغاج
ذرده چوب ستاك اغاجك دبندن چقان فروع وتازه
بوداق شاخ نو معناسنه ستك اولولم بغداي پيشي خورد
معنالنه ستونك بيروح الضم واو اقواف اغاجي وقصر
عورت ستونك فتح رايله ازاده درخت ديدكلري
اغاجدر قزله مايل اق كلكري الور بادوقتي خزان كوزب
كتمز عربيده دفلي اكده كي افجه افجه بمشي اولور وكورد
باشي الشك لبي واو دقيقي شرار معنالنه سك كاف عربيله
سركه خل معنالنه سكان اهنك قناج وتنوردن اتمك
چقارجق دمرچنكال تعربيله سكا راهنج ديرلر سك انجو
وسايوه لكلو جواهر كجورادكلري ايلكه ديرلر سكد نعمتي
فتح ايله بوچاق ديدكلري حبوباتدندر سماك بكجيلي يول
سكوك نيبق ديشي سيخك كباب دمرچكي سيونك
سيمرغ عنقادر سلاع قويرق صالان قوشي سيكك
يونت قوشي سيلاك مثله سيك سوجي خمر مثلثك ادبود

السيه

چه از ستايش بر آمد درنگ
كه پرواز باشد خداوند سنگ

ستاك كي سمن بود از انسان بپر
كه يك مرد بستي گرفته به بر

الشين المضمومة شترياك يونت قوشي وصفرجق
قوشي وصف تماج قويني ديمشلر شترك سركشي
ولجوج ويونسز شترتاك نعمتي شترياك معنالنه
نقل ايتمشي شترنك حركات ثلثه ايله مرويدر بيروح
الضم وقواق اغاجي وقصر عورت شتك بيلي انجه
باريك ميان شتوك اوتمه بغداي كرباك قزقوشي
سرغارك قزل صاغي وقزله مايل ديمكور شرخچنك
بر قزل بورونلي سرچه درعرب نقر ديرلر شرخ سرك
بر نوع باشي قزل سرچه درعرب حمره ديرلر شكد
قورقو وغم وغصه وسبحان اوتي وبر نوع خوشي
قوقولو دارو ودبشي درلو اولور تازه ملچدن عطا ده
طوتارلر ايچنه مسك قاتارلر سك مشك وبعضي
سكي صودة اصلدرلر رامكي تعبيه ايدرلر دريدن
رايحه لطيفه كسب ايدر مسك جلدرلر وبعضلو
نافه نك درسني صوردلر رامك ايله محكم
بوغورلر بعد زمان خوش رايحه اولور
سك اكراسي ديرلر اكر سك بولنمه
طوما قورو نيمي عصاره سنيدن مازو ايله جعلي
مسك دوذرلر انك عمالي كي عمل ايلر سكاك
تحته نكاله معناسنه سكوسال شمشك
ويلورم در سكوك تعزيه ومازو عفص معنالنه سوزاك
كوبندرمه دكلري جبان غايتده اجيفان الور سوك ياسي
نصيب معنالنه نوع اوراالشين المفتوحة شاباك برنوع
محكم الماجدر مصرده چوغ اولور برنوف درلر شاباك
مثله شابيزك قزومانده ديدكلري اوت كه اطبا القاح ديرلر
حاصلي اوتي دض ديرلر شاهك بوينوزجق كي براوت در
اطبا الكليل الملك ديرلر شادك خوش اواز برقوشدر

سركش بهر وكمان ادر مهري
نازنده گر ايوان كركر سترى

شادنك مثله شاشاك دورت قللو طنبور شانك

مثله شاك اغاج دبندن تازه جقان فدان و برايافلنو

كيمه شالهنك جرب وفيسى ودون شاماك

قلندري جامه وبيرهن ونيم تن دردبمش حليمي مكاريلر

كيدوكي نيم تن قفتان وكوجك بيرهن كه كرلنميوب

ديو تحت القميص كيرلر شامك مثله شاهانك شاباك

كي محلنده تفصيل اولنمشدر شاه لوك طنبول ادوكي

ديرلر برابوي صادر ادكور شباهنك ايرته يلدزندن

اوكجه طوغان كاربان قران ديدكلري شب بوك

براسه وطواط سبجك برات كجه سي شب جراغك

يلدوز بوجكي كرم شبتاب شيرنك بوزوق قوه ات

شبك ايجي منتن ومشبك معناسنه شطرنك و

بالكسر شرانك اهسته آواز شرفاك اهسته اواز

واياق وبردسي بانك باي معني سنه شرناك مثله

شرناك زهره سم شفترنك برجنس شفتالودر نضيغي

قزل نضيغي اغ اولور حليمي برنوع اق وتويلو شفتالودر

شفترنوك مثله شفتالك مثله مشفرنك شفره

وبيوك بجاق ومجلد لرك دري يوناجق الت در شغك

حقير كمسه وبوخور نابكار وطعنه كركيمه وهرنسنه نك

كوتوسي واسكي واشنوب خراب اولمشنه ديرلر شكوهجك

اوت سم الفار ديرلر شكاوك قورت قللو بورباب در

شوشك دخي لغتدر شانك نعمتي درخت درقره حصاري

ادقه يوكي واشك بركنه ديرلر ديمش شلوهك دمردكني

اطباصك درلر شلوهيج در شنك اوغري وصابي در

شنك سكون نونله اول محبوبه درلر كه حركات وسكناتي

غايت شيرين اولا شنك وبشنك حواميلر ادلرندن در

شنك ومشنك مثله شوك دكرخار شوشك دورت

قللو

قللو رباب وطنبور ده ديمشلر شولك قره بوزآت داخي

قرات شولنك مثله الشين المكسورة شاكر

اغاجك دبندن جقان فدان وتازه بوداق شالنك بالدر

ساق وآشق وانجك وكبه جه بالدر وكعب معناسنه

شرفاك شيفترنك شونك ضمهره وزهر وتلخي

وكباه شفترنك سكلكه بوده جقار وبرنوع شفتالو

واربك وقايسي شكلك يان باشي شلك اوزلو

قره بالجق وجوكك يركه اياق باصجق زحمت حاصل

اولا ازماق دخي درلر شانك بيكلوك جكرنمسته

درلر شنك درخت پي بركل وانلو يوغون وكنج خزينه

شيرخشك مشهور ادويه در شيركوك بپولك

الشين المضمومة

يلان دربسنه درلر

شتربلوك دوه قيغي شتركاو بلنك زرافه سربيا

ديدكلري شرك معانولجوج ششك جياق كه كوز

جركيدر شوهك دمردكيني شوخناك كيرلي

نوع الصاد المفتوحة

وباسلي

صدبوك يا براغي جوق بركلدر صدرنك شطرنج در

الطاء المفتوحة طبلك

دبلك ديدكلري طبل طنك صفلق صغير الطاء المضمومة

طودك اعلام رجا لدندر طوطك طوطي نك تصغيري در

الغين المفتوحة عروسك عروس تصغيردر عكك

صقسغان عنك اوكيجه كيون اتك الغين المكسورة

علك مطلقا ساقزه درلر علكك مثله عنك بزرخانه

ديركي واوكجه كيدن اتكه درلر الغين المفتوحة

غارشنك وغادشك قبوطيابجي وطرقاز غالوك

كمان كروهه فندوبجي كه بالجقدن ايدرلر غالوك هرنسنه كه

طرب كبي يومري ودكري اولاضير زواله وكمان لره فندغي

غوالنك وبالضم زرد العوفريس

غنك بزرخانه دوكري يره اوزون حكيم اغاجيدر عصادرلر انكله باغ جبغادرلر

واو غلان بخقلر انكي كي غاوشنك اوكنوره ديوكلري الت
غدنك ايله وجوكن وكوبروب اندام وو قاسن لق ف
خيانت غودنك مثله غرباسنك اغرشق وكمان
كره يوالغي غرنك كريه حزين اواز وزاري ومطلقا
فغان عربو معنالنه وشور جكالي وتازه باغدن يارمه
ايدوب بشورلو برطعامدر غرياسنك بشي
ديدكلري طعام كه باغ ايجنده بشوررلر غزنك
زلو اغلمق الغين المكسورة غشامنك رامك
ديدكلري تركيب غشي مشك مثله غلمنك
كريج كبيجيلرك الني در غمناك غصه لو غنك بزرظان
دوكري براوزون محكم اغاجدر عصارلر اكا اغر
طاشلر اصوب ياغ جقاردلر غوالنك زردالو قورسي
الغين المكسورة غرموك ضوكشي موزه
غشاك رابجه كريهه واغز قوقوسي وناخوش غشاك
مثله غوشنك اوكنده غوك قوريفه نوع اوله
الفاء المفتوحة فاخشنك اوكيك قوشي فاستروك
كيردوك خناك قنه معنالنه فنك بورسوق فدرنك
قبوارده قودقلري اغاج منول وكازرلر طوقماغي ف
اونكه ديمش فونك مثله فرالك اصل وقانون معنالنه
فولك مثله فراشنك قرلنج قوشي فراشتك مثله
فراشتوك مثله فرزنك اوغلانجق فرنك فرسخ
ديدكلري فرشنك قرلنج فرشنك كج بتن يمش وكج
يتشن اوزوم فرمناك غصه لو وشيوا فرنجك اوجوده
اغز بصق فرهنك عقل وارباب هنر وادب صاحبي
فغاك قلتبان وحرامزاده ويكرنجي فلاسنك صبان
طاشي فنك قندوز ويشلجه اغاج قوردي الفاء
المكسورة فتراك ايوك اردنه واوكنه جامران وهكبه

بغلمق

بغلمق ايجون اينديكلري قايش كه تركيده تركو ديرلر
فرسنك كج ايريشن اوزوم ذا الوجه معنالنه فرشنك
شبين مجمه ايله اوزوم دانه سي وقوروق فلرزنك
بيلك باغليا جق بز وصناق كه كوالركوتورر ودوكم
جقن كه بغلرلر فلك طاغ اركي فيلك يصتودر بلو
بيوك اوق وايكي جتال اولان اوق دمرني بيلك
ديو لعنتدر فينك كربوك طاشي الطهاجر قيوب
دردر
الفاء المضمومة فرشنك
اوزوم دانه سي نوع فنوك اونكولك لجوج معنالنه
القاف المفتوحة قلسنك
صيان داشي قنك ميوه حاصل اولان قور بجغز كوك اولور
القاف المكسورة قجك اقلق ديدكلري ساز قنك قدح
معنالنه قيبك اقلق در نوع الكاف المفتوحة كابوك قوللقه
طاوق وكوكرجن انده يومرتلر استعاره ايله جمله قوشلر يواسنه
درلر واواودرتاسنده اصدقلري زنبيل كه قوشي انده
بوآ ايلر كاجك براوردزاده معناسنه كاجيك بال عقيده سي
كارجنك خيار كاشنك كاشلي معنالنه كاك بكسماط
كالنك كلك ديدكلري خام قونه درلر وكلك كه بشمق كبي اياغه
كيرلر واحمق وابله معناسنه كالنك نعلبندلرك طرنق يوند غي
الت سمتراشي معنالنه كاواك اورتاسي مجوف اولاندر
كادرنك كورز فريدون كاوشنك اوكندره كاوبلك تازه
جنار اغاجي كاونجك خيار تازه وسبزه وآت
وشيين خيار ديمشلر كيك كلك وابله ونادان
وما دولاشي معناسنه كبوك مثله كبجوك
بارعجم ايله كلنكك ديدكلري طوسي بوقوشي دركه
كنو جندن صنعتي بوغيكني غمز قورتدن ياوري جقارر وبركوك
قوشوردمشلو وقوللق معنالنه ديمشلر كبك سبل ناشنه

ورد قاوي جنكال كدك سكون دال ايله شردن معناسنه
كدنك بردمن دركه نقاشلر انكله برداخت ايدرلر
كراكك جولق قوشي وبونت قوشي معيار جمالي مرغكي
سياه وسفيد دراز دم باشد بر لب آب نشينود دم
جنبا ند كرمانيان سيا لك كويند كرنك توقماق
كرديده بلك كوز قباغنك دوري كرك هندستانده
بر تجي قوشلردن بر عظيم قوشدر ارسلان
كبي پنجه لري واردر وصف كبي دبه سنده بو بينوزي
واردر عربجه حريشي وكركن ديرلر كركدان ديدكلري
قوشدر كرك كاف عربي وسكون را ايله مرك وترك
وزننده بار تعالى جل وعلا كاد كر لفظندن تصرف
اولنمشدر وكركدان ديدكلري مشهور حيواندر وچقال
معناسنه كرنك عسكرك درنكي يعني كرجمع اولورلر
كزنك قولغه مايل اولان ات دد كزك بيل باشنه
ورد قلري جنكالدر كزمازك يلغون قوزاغي كشنك
اشنك وزننده يوغورتدن ايدرلر كشي درلر وحلاهلكره
بوطوقوركن بزي كردكلري اغاجدر جنبر معناسنه
وصقصغان قوشي كشكك معروف طعامدر كشنكه
بيق لودن واغزي بو بكرك بارداق كفجيزك
كفكير وابت بالفي وبير باغرسغي وجومجه بالق
كفجوك اكر يصدغي يومشق اولمق ايچون كلبك كيسه در
كفنك كبك كفك سكون فا ايله مثله كفكوك اسكي
بورك كلك كنوزين بزه بجي كلابنك صبان طاشي در
كلانك مثله كالفنك الوقون اشاغي طوكوب
قلدن بوز كلفزنك مثله كلفنك مثله كلك كسر لام ايله
شاشي احول معناسنه كلنك جبا كه بوستانجيلر التو نوز
كلبك شاشي احول كناز نك شنالنك وزننده اطاق

مملکتده

سر ما در قدم كه يزان خواهد بود
تا زكيبا وكوكنام ونشان خواهد بود

شمس

والكه از اشتقام دولت او
الكند باز باذ قصد كرا كي

جو سياره كشت فرماد جسنده
برايشان ببخشيد يزدان كرك

تا قلم انجنست دست دبير
نتراشد بكزلك تدبير

آب كلفنك كشته از فسون
اي صبح صبان جون شبنه
سهي نكون او بخته

مملکتده اولان وسط الحال بكلركه حكم ايدر وكنه محكوم
لردر سنجق بكلركبي ومرزبان وباجدار وعسس وكوتوال
بنهاني وسهد سردار معناسنه كندك ايكي كاف عربيله
كنده حصارلرك وباغلرك اطرافنده ايدرلر خندق درلر
كندمك كاف عجميله طلاق كه عورتلر فرجنده اولور كنك
هندستانده بردو دخانه ادبور وتركستانده بر
بتخانه اديدر وبو شهردر وبر جزيره در وقدشي شريفه
دخي درلر وبهار ادي وبر مشهور خزينه اديدر وپيل
بو كلماسي وكوز بشت وجنك قوزه ديرلر كنيزكر
جاديه وقرد اشي وقرناجقدر كبنك كاف عربيله
پره برغوث كورنك اعلام رجالدندر نريمانك
باباسي اديدركه كرشاسبك كوچك قرنداشيدر كوه
الكاف المكسورة كل سنك
عقلسز
صوق بلجقدر كلك ايكي كاف عربيله قلم وسقرق
معناسنه معيار جمالي دراصلي باشد وباستعاده
قلم كونيد ديمشي فاضل محقق برقمشدركه اوق
دخي ايدرلر ديمش كنك كاف عربيله قادت اوغلان
ديمش امر درداز ديمشلر كبارنك جري باشي
كبك امالة ايله بيك مردمك وانسان عيني الكاف
المضمومة كراكك جولق قوشي وبونت قوشي كرتك كاف عربيله توقماق
وبكنابي قفتان نمر بيله قرطق ديرلر كرك قوري ديب معناسنه
كرك ضم را ايله قولجق ديدكلري طاوق كه باوري بر صقارر
كرنك كاف عجميله طورنه ديدكلري قوش عرب كركي ديرلر
وعسكر جمع اولدوغي يره ديرلر وكوك دنكلوات كشنك
دبرنوع قولاه مايل مانتردن بوي اولور عربجه كماة ديرلر
بشورلرث مده جوق اولور كلبانك جمعيت ايله اولان
بلند اوازه ديرلر كل دو دنك كل قحبه ديرلر كلوك برجاق

هبونان كنك امكس باد باي
بجستند بوستان اتش زجاي

مطرب سراي كشت مكرجامه خواب من
كبكان برقص ومن جهد شب جنك مينرتم

نوبسنده ان كلك جوزخامه كرد
سوي مادر وسنك نامه كرد

هنكام اجتماع بوقت مقابله
از كينه بهر بركند از ديده هاي كبك
هي نتيجه وتالي جوماكليان كركك
زعلتي كرتقدواري همشه برخانه

دیدکلری صو باتون کنجک ترجمه عصفور واول مقدار
اولان کوجک قوشلره اطلاق اولنور کنک دلسز لا
معناسنه وبوغز تکه وسوکونکنه دیرلر کنکاک سمن ناخوشی
کوازنک قاشی ایله الن اوستنه کلن صاح قوردی کوبک
پاپادیه جکی کوجک کبی صفی وعلم موسقیده برهوا
ادیدر کوخک اوزوم جبره سی بعضیلر اوزومک کوجک
صالقمی کودک اوغلی کوزک یاودیلی طاوق کوزنک
اعلام رجالدندر کوشالنک طورنه قوشی کوشک یوکسک
قصر ودوسرای کوک ماه ولاخی کوهنک ایت
درسکی نوع اوله اللام المفتوحة
لاک لوک دیدکلری که انکله قرمزی بویارلر وتکنه که
ایجنده اسباب یایقارلر وبالجق وامورک وبرقزل بالجق
در انکله طون ودری بویارلر لالنک بشی که باغده
بشورلر لاوک بالجق واتمک تکنه سی لجک قفتان که
اتکنک کناری نقشلو وسجاقلو اولاعورتلرکیر لت
برک برنوع کروه درلواشه دیرلر لغزناک طیر بخق عوام
صیر بخق دیرلر لک هند اصطلاحنده یوز بیک
عوه بولک دیرلر واحمق معناسنه ده کلور دمشلی
نغمتی رعنا وجودادری لکودک دیمه وطیاغنه
لکبک یولوب یوپور مقدر تک ویوی معناسنه
واوایجنده اولان الات خانه کاسه کوزه وسایرفرش
واحمق لکلک لیلک دیدکلری لولونبوادرو سقفان
لنک اقسق لنکاک یوا ماز سوز اللام المکسورة
لنکر بالدرعرب ساق در لیک حرف استوار کورلبیکی
معنالنز لیولنک کشی اقط وبینو دکوه دیدکلری جانور
اسبابی برهلاک ایلر لبوک ولبوک ولیوبک مثله
اللام المضمومة کرک اول ایراندرکه کشی کی سوق اولمایوب

قوبی اولسون دیو قینادرلر لک احمق ویوهری که
ادمده واغاجده ظاهر اولور وبوبزن درکه بیلیه
دیدکلری علته لکه درلر لنک اتکین دوشوروب
یوقارو قالدرمق لوشناک قوه بالجق صوه لوفاک
اوردیدکلری علت والی وایاغی کسک ولوک اور
دیدکلری ششی ادمده وطوارده اولور برششدد
اعرسی اولماز نوع اوله المیم المفتوحة ماکک
ییجی وبوغزاسیری کلوبنده کی ومکک که جلاج
التیدر وقش لوله مامک تصغیر مام اناجق دیمکدر
ماهاک ماهتاب معناسنه مجاجنک ایکی جم عجیل
زیق دیوکلری الت در مجرک سکون رایله اخر
اجرسز ایشی کارسخره میکک اول طاشدرکه
التونک عیارین بلورلر مونک کلید بوری ومفتاح
دنوانه سی مردک کوز بیاکی ومردم لفظنک تصغیری
مردجک دیمکدر مرک اولم موت مزاک ایله
وناوان مزنک کلید مساک اغاجوک دبندن جقان
بوداقدر مستک قومار اوبونی ولاف وعورت طلاغی
وقوباریلان بوداقدر مشک سقامشکی مشنک
سکون نونله حرامی ادلرنرلور مغاک یوده وطاغده
اولان جقور یرودری عمیق معناسنه مغلاک
درویش وفقیر مکک مکید نون صیغه امردرانم
دیمکدر مکس مکک ایت سککی مکک ادم بوغازنه
کیدن سکک مکوک جبوانلرصورشده دوزدکلری
التون وکمش وغیر قدحدر منیک شعبده که
مشعبدلر ایدرلر منجک مثله منکک قمار ولاف اورتق منلاک
درویش وصقیر مهلاک ومنهلاک ومثله مهناک وماهناک
ماهتاب معناسنه المیم المکسورة ملک طرنق دبنده اولان اقلق

منجك قرنفل ميزك قرشى مورشى ميزك بو لنلو كوندر
ميك غيري دلنجه غيدار ومنجه دلنجه ابتوار اعواد كه
بردر المیم المضمومة مرداسنك مرده سنك
ديدكلري نسنه در مرده ريك قوم اواغى ومال ميت
ونفرين معنالنه مزك تصغير مزه مشاسك اوج
قيايى مست سك مثله مغوشك مجوسيلر كشيشي
رمك قصه جوق سوكي ملكر سكون لام ايله سلام
ومحبت وبورجاق ديدكلري دانه جلبان ديرلر ملكك
ابم كوجي منوك پاره پاره معنالنه النون المفتوحة
نادمنك بردارو درتزلجه مسك الرمان ديرلر
خوشى رايحه صاري وقزل مابينده نارنك ترنج در
نازك يوفقه وطويف نازنك ناز لو معنالنه نافه مشك
كوبك مسكي ناكر ايجنه ياشى سكشى برشناكل
ترسناك ددلر نان نيك يوفقه اتمك ناوك اوق
وصبان دمري وجرخ اوقيور تنك طارودنك
يوك طايي وقولاكن نزنك موجمك نزدسك
يقين رق نسك موجمك نشك سكون شين ايله جام
اغاجي نفن شاك كافر مذهبنده بر مشهور موهبور نكر
انشته ديمكدر نمشك الح انواعنده بريمشدر نمشك جورك
اوتى شو تيزكي نوك كاف عجميله اوك بوريني وقلج يلماني
وتكمل اوجي وهرنسنه نك سوري وكسكي يري در نهكر اونق
واككر وشراب ايجمك وقانمق وصوصامق اضداددندر نهنك
صواسي وغماع كه نيلده اولور النون المكسورة نشكر
يمشى شى براغاجور فتح وضم نونله جائزدر نلك طاغ اركى در
نيرنك جادولي وفسون وطلسم وحيله وال اتمك در نيرنك
مثله ونقاشلويك ايتدوكي رسمه نيرنك درلر نيكر ايوخوب
نيم كنك قربان صوق كه ايجنه اك قورلر باي قودقلري در دمثلر

النون

النون المضمومة نفنوشاك نفن شاك كافر مذهبلرندندر
وبربت ادبور نقرهخنك بوزات در نوبك باغ بجانذبي
نوك سوري نوع اوله الواو المفتوحة واراك
بوكيمه زم اتمك در وادنك شين خيار بادرنك
معناسنه دابوك اودفي اخكر وتنك اوزم صالقمي
ودكاك وورنگك صجانجل ديدكلري چايلاق ومرداد
خورديمشلو وزك قوربغه ودستمال وسنك
تيزلك وسرعت وكشك ساقزلق اغاجنك
يمشى جدنه ومنوش ددلو تركيده وتنيك
تاكك كدكلري بركه طورمازصوبي اقار وهنك
حلقه وكمند معناسنه وبك واي سني ديمكدر
وطويلك معناسنه دخى كلور واللهك رحمتي
سنك اوزركه اولسون اضداددندر الواو
المكسورة ويك يكين لك ظفر معناسنه ويجك
خالص معنالنه نوع اوله الهاء المفتوحة هباك كوك ديدكلري
بوياودبه آدمك وغيرينك هراك قورخو خوف دب
هرهوك زار عجميله قندز طشاغي ديوكلري دادو هروك
قرامق يمشى هزاك زاء عربيله ايله نادان وسوزه فريفته
ومغرور اولان كيمسه هفت اورنك بر نوع كلدر درلو
درلو نكلري اولور ونبات النعش هفت رنك مثله
هفتورنك نبات النعش هلباك كشى اقط معناسنه
هاك همسر هم جنك جنك ده برابر وديمكدر وبراهم موافق
معنالنه در همنك وزنده برابر همرنك بر رنكلو برخويلو
هنك اوشته شمدي واشته طورر هنك عقل وقصد
هوسناك ارزولي هولناك قورقنج هباك جان دوج
هيكل تعويذ وهرضيمك قالبى هبلك هلك ديدكلري
نوع الهاء المكسورة هنك روز اهنكي وهوشى المضمومة

وطواط
وردا وحسرتا كه بپايان رسيد عمر
وين حرص مرده ريك بپايان نمى رسد

وميزانك ازنكدنك يكبلاند
بروبزنبر وتوان هنك لنك

هباك دبه فرق ادملرك وغيرك هراك ايله و ناداف
وبلاويه اتلان كمسه هيوك قوه‌مق هوشنك نام شاه
فرس نوع اليا المفتوحة يالونيك
جهان پهلواني ومحبوبلر شيوه‌سي يالجيك بيك
واولاق يرنك هرشنك اصلي هيولاسنه
يزك اعلام رجالدر وسرهنك وقراول معناسنه
بسنك ازودش ونشتر يشك مثله يكباسرك
بركزدن يكبار يلوك پهلوان وبهادر يلولنك
مثله يمكر برمملكت اديدر ينك اهزارينك
وضوو عادت ودزلو معناسنه باب
اللام اوله الالف الممدودة آخاك
سقط ودشكون يبانه اتلان نسنه آسيغول
بوي ديدكلري حبوب اشيل جاو برديدكلري
اغيل كوز قوبرو غيله باقش كرشم اغيل ديرلر
يال معروف دنكرو مكر وحيله حوشان بادشاهه
خوادرمده ال ديرلر وقرار ايتمك وكلبتين واو
خانه ومكيه معظمه ده بربر اديدر وضربه ايله
اورمق وتيس يودومك وچاغرمق واكلمك وزنكر
يلاءمق وضدان معناسنه آمل برشهر اديدر اهول
مغاره ونقب ذن نوع اوله الالف
المفتوحة اصكل اربه وبغداي اي قلجغي
ازكيل دونكل ديدكلري يمش استنبل
اوزاندن دربجق رطل والتي ديرهم اسل
سازان اوتي ديشلو وسازلق وغوغالق
اوتي اشيغول بوي كه حبوباتدن در اشكل
بوقاغو ديمكدر اندول قوه‌لرولايتده بوكلمك
ايچنه بادث هلري اوتورر دورت طرفندن كوتوررلر

اسدي

دوكوششي جود وبرده بهمن ودران
برون جسته دندان جوبسنك دران
هرچه دیدم كه ساقي ضمانهء قضا
بسقايي زمانه كند با هزار بنك

بال

دشمني

صود دشمني مجد خرن ... داخال
... ايشنه دغانه وضود ...

غايتده تعظيم لربوب انكثال ضعيف الحال انكزده
اولان كيمسه انكشال مثله واكين اوغلان الالف
المكسورة اجغل اركك دوه قوشي عرب ظلم ونعام
درلرعرب مواكب الحج دد اسيقول اسيقول معناسنه
اسبقول برد قطونا وبغه يبراغي وسكرلو يبراق تخمي
اشقيل ابوجهل قاربوزي اسال بويبل ايوال نغمه‌نك
كودمعناسنه ديمش الالف المضمومة ابهل
دكنلو اردچك قزلجه يمشي كه دودكل ديرلر نوع
اليا المفتوحة باجال باوجيم عجميله تركاه كه اهل
ضايع صنعتلرين اشلرلر مثلا جلاه جقودي وساير
اهل صنعتك اسم مكان در بابل ارض بغداده بر
شهر اديدر بادال آيق قاپيشي بارسال بيلدير
كچن سنه باقل بوايله وغايت احمق كيمسه اديدر بال ادمده
قول بازو معناسنه وقوشده قنات جناح بعضيلر قنات
جلكي شهپر وقول باشي اموز وبويي بوسني دبرچك وهوا
وصو وصواد وقلب وحال وكار وقويرق صقوقمنه ده
بال ديرلر واستعاره طريقله ادميكك اردنه دنبال ديرلر
بالايال ايكي بارعربيله بوك ومحكم معناسنه بالال قالبك
غليظ وتيوخانه بالار معناسنه باليال مدام معناسنه
بامال اياغله باصلمش بتخال باد نصكره تا ايله سركين مرغ
بنجال معناسنه عربيده زرق ديرلر فتح زال وسكون رايله
بتيال طوادلرك امراضنه تيماد ايدن كيمسه بودل يراماز
كوكلو وقورق بدسكال كاف عجميله برامزضي بوجيل
كوفسي بردل بوركه قاپي حجاب ظلمانيدر برطائل
سرتذيب دنا اوته برسبزه دارجزيره دركه هرجانبندن
ناي وبربط وجنك وارغنون وطبل اوازي كلور اما
ظاهرده ناي زن وبربط زني يوقدر ودكين صفري

اسدي

نشستند ارتي ناردارند وكام
دران بوستان اندر اخوانند نام
بايداري كن بجانب پيلوار
وزونده بكبربرين زمنج اجفيلوار
بكوهستان غنك ونلك وابهل
به اندر باغ نا كس ازبروكل

وصف كركدن

سرودارد ازمرد مردي فزون
سرش چون سنان تن جواهن ستون

مبادا هيچ كس را اين چنين حال
كه سايش نيز بكبربزد زدنبال

بكي شربت آب ازبي بدسكال
به ازعمر صد ساله كنج ومال

هركيجه انوه يا تو ددلر كه نفس و بودكجه اطرافي دوشنو
اولدوغي مشاهده اولنور بوطيل دلبند بوكي
وقلبق وقزل طاقيه پشكول باء عجم ايله ايشه وكوجه
قوي وحريص وباركش ودنج كشي كمسنه درنعمتي
وخلق جابوري ديمكدر بوي سال اوتكي ييل
بزغول با و زاء عجميله بارود وكلشي بغدايدن بشن
آش بزغيل تسبيح قوردي بغل قولتق پيل باء عجميله
وبالكسر اوكجه باشنه وخشته لقدن تالقوب ايو
اولمق معناسنه بلبل بويوك قدح بنجال سركين مرغ
الباء المكسورة بسمل بوغزلنمش ونيم كشته
يادم بوغزلنمش بشكل قودجق ساج وقيغ وقراغي
معناسنه بل اوكجه باشنه عربيده عقب ديرلر بل
اغزي بهل دن مخففدر قوواذكل معناسنه پليل با يكي
باء عجميله ايله فلفل بيبر معناسنه بنيشن دل كوكل آرام
بهل قوواذكل معناسنه تخفيف ايدوب بل دخي
ديرلر بجال با و جيم عربيله قوشي بوقي بنجال معناسنه
بنجال مثله بيو ادسال اوتكي ييل صابع الفرس
ايدر وكجن ييل دكل دخي اوتكي ييل معناسنه بي دل
يوركسز بيشكل باء عجم ايله قبيح بشكل معناسنه
بيورال غايتده ياشلو قوجه بيل باغبان بليي وايكي
جتال قزمه ومطلقا اياغيله باصلوب يري قازان قازمه
كه جبه ده ديرلر بيل فيل دكلري جانور بي هال بي مثل و
وبي همتا الباء المضمومة بردل طبق بجل حيوانات
آشقي بيردل شجيع وبهادر برغول بلغوركه اتي بشردلر
بزول باء و زاء عجميله تويوق كعب معناسنه وبالدر
وابنك واشق كه عربجه چكيك درلر وتبشلم اوپولي
كه قوجقلر اويناردلر پل كبري واوكجه باشنه بلبل

موروف

اسدي
بیمار کار بنزا روپشکول باشی
بشب دشمن خواب وفرغول باشی

شمس فخري
مانده در شکلاج محنت ونعم
آبله کرده با شکافته پیل

معروف بلبل فلفل بيبر بوطسل بو يرم كه اطبا بقلة الحمقا
ديرلر بوال بشين وكوبري وكاربان سرايي ومسافر
خانه وقوش بوني النوع اول التاء المفتوحة
تابال اغاج اوردكي وقيت وبويي وصوا تابل طعامه
قودقلري نخود وبرنج وشكنم وزعفران ومعدنوس
وبونكر ايتي اوتلر تال ومال ناروماروبراكنده
تاول توسي كه صفركا بوغاسنه ديرلر تبخال انجزده
جقن اوجوقكي اسيتمه صوكنده جقار تخلوك
جنك قوزكاف عجميله تخل جهدك ايكي برمق
اوجيله طوتارلر غرب قوشي ديرلر ترخال
قوشي بوقي بنجال معناسنه تشبيل اولته
كه بالق اولارلر تشوين اول رويي برايك اديدر
تكل كسر كافله خطي دخي كلمامشي اوغلاه وضوب
روي وسود امرا وغلاه ديمشلر وابله ونادان
وبي اندام وديوسه وشي باشد ديمشي تنبل
ايشه كاهل ومكر وحيله تنبل مثله توبل واو د
نصكره باء مفتوحه التي اوكي دهوج يعني جولمك التنه
قودقلري صوغان ونخود وغير تويل طازوطازلق والني
ناصيبه معناسنه التاء المكسورة تغال خوارم لفتنوه وجه
معاشه ديرلر تغار معناسنه تغل اغل تل خياطلر تنبل
سنبل وزنده مكر وحيله وكاهل وبريا براقدر هند
ستانده اولور كرچه بعضلر ديشه عظيم نفعي واردر
تنبول مثله النوع المضمومة توبال باء عجميله نوال كه
دمور بوقي ديرلر قزمش دوري دوكركن دوكلي خرده لردر
توبل پيش پيشاني وطاز وبالاي پيشاني توشمال
ايشي بشاريجي ال ايجنده مشكل ايشي بتردوبكلرجاوشنه
دخي ديرلر تول اوق توليي وصمغ عربي وجامور بالحق

جو بود لبت ابن مرکی کانجام کار
بدین بود دارندهر کسی کزاد

رمه از پی اشبانی شده تال ومال
همه دشت تن بود پی دست ومال
کار نشست بسا بلاد جهنم
کتها اسب واشتران تاول

شمسی
کرکند شهریار خصم شکار
سدی کردون بچشم خشم اغیل
اختر از بیم زمین نهد ارسهم
همه از بندگان شاه تغبل

رو بادام سنبلش تنبل برست
یکی نیم خواب و یکی نیم مست

پیبره تنبول کر پیش همه خلق
به ازان نیست نباتی بهم

خسرو
بیرۀ تنبول که صد برگ است
جون کل صد برگ پاید بدست
نادده برگی جو کل بوستان
طوبترین نعمت هندوستان

نوع الجيم المفتوحة جال قوغه وقورغون مقداري
بوقوشدر ابي قاز واوردك اتي كبيدر جال جيم
عجم ايله دوزاق جادر بابل هاروت وماروت قيوسي
جنغل برولايت ادبور بي تنظيم اتلمي قوبار
جنبش دل خفقان مرضي جيم اغيل قاقيوب
كوزاوجيله باقمق جنكال اوق نشاني جل جيم
عجميله دكز اورتاسي واغزك ايجي وطاشي صاح
عجم كناري ديمشي جملول صالنجق جبلول مثله
جندال فلسوفك خاص مصاحبي جندل صدل اغاجي
جنكال جدك وات اصاجق وقوشي قيناغي وارشته
جنكل جيم وكاف عجميله برنجي قوشلك بورني وقيناغي
وجدك وجار پايونجي طرناغيدر جنكل جيم عربي
ايله چتلقي ديدكلريدر جنكلستان اورماندركه
چتلقي محليدر جكلول كاف عجم ايله الي واياغي
اكريدر الجيم المكسورة جكال تركستانده بر
صوياني جوق موضعك اديدر جل جهل معناسنه قوق در
جيبال پادشاهلريك باد عجمي ايله هند پادشاهلريك
عظيم القابندندر الجيم المضمومة جكال جيم عجميله
باغ جبوغي در جل جيم عجميله جول در جلبل لامدن
صكره يا ايله برمنقش نسنه دركه هودج اوزرينه
اورترلر جليل لامدن صكره يا ايله اخرحرف تجيدر
مثله جنكال پوته هدف معناسنه جنزال فيلسوف
مصاحبي جوال جوالدر جوك پادشاهلر اوكنده در
جوكوب يوزيره قويي نوع اوله الحاء المفتوحة
جكول جكول بياق يوروين حاجي در صحاح زومره برغير
ايجون جج ايدن ديمش جزل حصص ديدكلري دار واطباده معروف در
الحاء المضمومة الخاء المفتوحة خكال نشانه يترهوف خجاله كوكجه قرغه

وتوي

برافواضاف ارقلب نال بالي
ترون زدجان ضعف جدعلي

كركنده شهربار بسكار
سوي كردون جنم صنم اغيل

كلكك
زعدل اوشده بازسفيد جفت
زامن اوشده شيرسياه پاد شغال

ولتوي ديدكلري قوش ضردل معروف تخم در خلخال عورتلر
طوبوقلرينه طاقارلر وعجمده برشهرادبودر خنجيل اصفهان نيلر.
لساننده صالنجاغه ديرلر خول فتح واو ايله خدمتكارلر
وكري معناسنه خيال بوفتح معناي كلور اولاشول
صورت كه خايده كوزينور واول صورت كه مردم ديده
ده مشاهده اولنور واول صورتكه بستانلرده قو
واكنلرده دوزرلر رابعا تشخص معناسنه كلور خامسا
قوت مودكه باطنيه ديرلركه صور واشباحي كه حس
مشتركك محسوساتندن اخذ ايدر الخاء المكسورة
خل تسموك مخاط معناسنه خيره دل كثرت حيرتدن
حاصل اولور برحالتدر متعجب معناسنه خيل
صانجي در الخاء المضمومة خمول
تاخيرودرنك خوال اول اكري اغاج كه باشمقجيلر
اتكله قالبي جزميه وبشماغه قويارلر خواهل نله وبشمقجي
قابشي كه قسقودر ديرلر خول فقعان اتكلري قوشي
والاجه سرجه وطوبغار واوزقوشي كه جكك ديرلر وصولق
قوشي وابيك كه خروسده وهدهد وغيرده اولور وخيادل
ديدكلري علتده ديرلر نوع اوله الدال المفتوحة
دارخال دكيلجك فدان نهال معناسنه وقلم ايدوب براغاجدن
الوب برغيره اشلادرلر دال سمز قربه ولوزي قوشي وبويك
بالق وبعض ارباب لغت قرتال وعقاب ديمشلر داناال
الات واسباب خانه دام داهول كيك وساير
وحشيلر دوزاغنه ديرلر داهول عرب حباله
درلر مثله دجال بيوك كارباني بخيل دست
وبخيل معناسنه دده دبيل اطبا ذات الريم
ديدكلري مرضكه ادمك اوبكيني شيشير دستال
معروف دغل فتح غينله اولكشي يه ديرلر كه ايچي طاشنه اويماز

دغول حرام زاده و نبج معناسنه الدال المكسورة در
خت فقل ابو جهل قاد بوزي دنكل كسر كاف عجم ايله بسمله
وزننه ايله وبي اندام دبي شرم ودتوت الدال المضمومة
دغول حرامزاده دمال جبال وقوبرق وتزك دمبال
قوبرق دنبال ودنبل مثله دوال قايش صرم دخي
ديرلر دودل كسرايله دال ثاني ايله متردد كمسنه
ديرلر دول قوغه وكوك دهل طبل داول نوع
اوله الراء المفتوحة ربع واطلال
عربجه بستان سراي معشوق ديمكدر الراء المكسورة
ديجال رجل ديدكلري حلوادر ريعال قدح كه شراب
ايجرلر و ديغال مثله الراء المضمومة دومال بوزي
سلاجك دستمال در الزاء المفتوحة زال بير ودستم
باباسي نال زال عجيله قراغي وشب يمني ذاول برمملكت
اديدر وزجول جلك كه اوغلن بخيلر اويناد لرزرطول
مثله زنبل كوز كره كه انكله بالجق طاشرلر كل كشي در زغال
كومر فحم در زنجيل خرمايه اغنون دوزدلر تركيده
زنبيل دولر زنده بيل بويك اركك فيل احمد جام
حضرتنك لقبيدر زوكال دوه طباني قدح وديتي
فيل ديتلري الزاء المكسورة زغال
كمور فحم معناسنه زغل قور يعني كوزاو دكوزيل
وقزلجق يمشي وكوكم يمشي زكال كمور فحم زلال
انسان هضم اولور صويه ديرلر زول جوالق قوشي
اكنجيلر اردنجه يوردي نجم دوشرلر نوع اول
السين المفتوحة سباده دل بون
واېله سنه بلبرز سبيل آيينه بعضيلر اينه صيني
ديمشلر وباكل ومصقل ومفرز سرطيل جوري باتي سكال
صباغ ضبر ده و شرده استعمال اولنور بوسكال د بعضيلر بولما

فكر

فكر وعيث خيال ديمشي سمنزل سمنور ديدكلري قوشي
سمنول ارشه ومواشي سمنوا معنالرنه سنول باشمق
كفشي معنالرنه سول دوه طباني وغيري جانورلرده استعمال
اولنور السين المكسورة سبيد اللخت
جنار اغاجي سغال عناد وجدل سقال تويوقي بوب
اولان قاب تجق وسقسي وفندق وبادال و فستق
كبيلرك قابي السين المضمومة ستل اوتمه بغداي
ستول مثله سل هرسنه كه ادبه وبغداي باشي كي
اولا سنبل وسنبله ديرلر واوبكي ششي معناسنه
سوفاد آكنه وجوالدن يوردسي واوق كزي سهيل
بر روشن يلدز ادبدر عنك جانب جنوبيسنده
طوغر وعلم شخص سويرغال وسيورغال خوارم دليده
بوكيمه احسان ايدوب ويردكلري اقطاعه ديرلر
نوع اوله الشين المفتوحة شال
عباواق بپلاس وكيجه كي كليم
اوزون وبيوك يلي شاهي بنالرك
بابوتراروسي دمري ديمشلر شغال جقال ديدكلري
معروف جانور قره حصاري مثله ديمشي
جنوربري در شكال شغال معناسنه وكوستك كه ات
اياغنه ورزلي واشكال ديدكلري كه جادرك اكلريني
قبه سنه انكله بركيدرلر وطوشاغي كه ات اياغني اكله
باغلرلر شكيل شكالدن اماله ايله اول معنايه در شنبليل
بوي حلبه وسوربنجان جيلي كه برنجه انواعدر حكدم ده اول
نوعدر شنكل دلبر شرين حركات وراه زن وحرامي قره حصاري
اصول معنالرنده كلور ديمشي الشين المكسورة شكال
كوستك و باغده اورمق معنالرنه شكالك يابه باشي
شكيل كوستك وطوشغ كه ات اياغنه اوررلي واشكه لرك كه

باغنه

جرجر بوسنده ليسني مهرنه
جوبه كيدشه زبا بيرون سنبل

بدلفظ نحسي برايدن
فقبرك وخي مخلصي سهيلي
ايدي

بجاغه طقلو وبارمه اشک اغاجی شل زوبین حربه
وسبعنی که بالعجیلو انکله بالق اولارلر براوزون اغاجدر
اوجنده خنجر کبی برکنمش بردمردر الشین المضمومة
شتردل دوه کبی لوکمه که دروننده کبی صقلیه شکال
الکلیل دیدکلری اوتدرکه کوکی قزل قان کبی اولور حلواجی
وموجیلو استعمال ایدرلر شوبمال وشومال برمهره
درکه جامه شویلر انکله اسباب مهرلر الصاد
المکسورة صنقال جندره صل مارقهقهه دیدکلری
ییلاندرکه دکری بوزلودر یوزین کورن یوزی اوزره
دوشوب بیهوشی الور اکثری اولور دیرلرکه مصر
نواحسنده اولور الصاد المضمومة صوطل
جکعذر الطاء المضمومة طغرل
طغان جنسندن برمعتبر قوشدر الغین المفتوحة
غاشل خالص نسنه ومخلص دوست غال طاغلرده
قویون ایچون یابوقلری ان ومحبت وباعداوت ایله
برنسنه نک اطرافنی طولاندور وغربال که ترکیده قلبر
دیرلر غملول وبالضم قنایری دیدکلری اوت وانک
آلتی غنجال اکتی یعنی الغین المکسورة غربال
غلبیر غل خطمی دیدکلری اوت غل بوقاعنو
وبخفو وصطی غل معناسنه الغین المضمومة
غلغل غوغا وغلبه وولوله دوکمک وحکایت وقهقهه
کبک وصراحی وصوت شراب غملول انکراولبی ولف
دیدکلری اوت غول دیوبیابانی وقیون اغیلی واغول
معناسنه ده کلور نوع الفا المفتوحة فال
نیت طوتدقلری فال معروفدر فرطال صادق صاح و
قورصق اولمیا فرطار دخی دیرلر وتبغانه معناسنه واودیلوساح
فرغول ایشی تاخیر ایلمک وکاهل معناسنه دخی دیشلر

فندول

اسودی
بیکبار ذرداده شیز دل
برون تاخت ورکف زبولاد شد

غال
هم اهو که جفت راغال
مونزاد ونوش هم غالم

فندول قابومانواالی وکازدطوقماغی نعمتی وفندو یعنی
فیال وبالکسر اول بلخ لغتدر فیاشل وفیشل
شکنبهه فی التحفه وغیرها نوع المکسورة فتال
اوزال وکسل وطاقت قتالیون امردر نعمتی وقره
حصاری مفتوحصدر ده ایراد ایلمشلر المضمومة فجل
سیلک وجواغ دلک وطوبوق دیمشی القاف المفتوحة
قابول صوندرمه ومصاندره وطره ودیوار اوزرنده
یغموردن حفظ ایچون یاپوقلری نسنه واواوزرنده
براغاجدر ترکیده اکا اکری دوما دیرلر تحفه وغیرنده
دیمشی قجل جیم عجمیله سقسقان دیمشی قرنل توت
وقویلون ایب قوطیل وبالضم یتمشی ایکی مثقال
قلقل قول بالضم اغ قوردی وقودوذ قوردی وکوره
الکاف المفتوحة کاجال جیم عجمیله متاع خانه قابت
تجق واوکه بکور کاضول الاصغر جوق که جکرکه لی طلاکل
ایور جوجان لغتدر کارجال نعمتی قوشی اوجاپی واسم
رجل دیمشی کارافزول عجمی رایله ایشنه یلتنجی وار
غاد کاراوزعول تراوغلانی کاکل زلف مسلسل
دبواجی اولتور عرب قلام دیرو اسباب بردکلری
سرکی دیمشی کال عجمی کافله خام یعنی وانهزام عسکر
مصور وصیغه امردر وصف ترکیبی درونعتی وکزلوکتمک
دیمشی کاهکل وکهکل صوابالجیفی وصانلوبالجق سیاع
معناسنه کاهل کهلادم کتل طاغ المابینی وطاغ ارکیت
وبالان آتی که کوتل ایلادخی دیرلر بعضیلر یدک اتی دیمشلر
کجول جیم عجمیله رقصی اوردکی اوجاسن وقولنو علی اوینا تمق
که جرجنی ده درلر نعمتی دشوکه ادیبونکه جورجوب ایوندر
کل عرابی کافله معروفدر علتو رصاحبنه دخی درلر کلول
آلتی آرابین کلیل قره صاری اوج معناسنه نقل اتمشی تحفه ده

کلاول جکادبود ازبالای
بیشابی

ظاهر بودركي بو لفظ عربي اولوب قوه حصاري طرف
لفظي كه سكون رايله در طرف صاغتي كه فتح رايله درمي
صحاح الجوهري الكليل اللسان والطرف انتهى كنفال
اولكه اوغ لاين شكاريني ودوستني كوزدم وبويله در
عجم كنفالكي كودري وكاروكسب ايتميوب بطالكزه
معيار جمالي ده وروسبي وكيدي وديوث واوغري
ديمشي كنكل لاغ وضولانه كول فتح واو ايله اغر يوريشلو
قاليك آت ودريسي قاليك كوركي كيجال وبالكسر
طاتلو اجر دكل وآدي نحل كبي كبهال ايوجه المكسورة
كوديال كود بادكذا في الوسيلة كل بالجيم طبراغه ديني
ديوني كيل كاف عجميله بر طايفه اديدر ولكن جميع
اقليمه علمي اولمشدر وبهادر نوع المضمومة كتال
كوتاه كبي قصه وكنتال مثله اكبي ديني اصليني بيله
بمشلو صحيح كنتال درعربي درتادن صكره همزه ايله در
كتوال وكوتوال دزدار وايشي ادي كجلول
كجول كسل كيفيتي دن صيغه امر در اوزل واوز
ديمكدر اولور وبعضي تركيب صفت ديني استعمال
اولنور ادل كسل كي كيل مثله وكوزمك ادسال
كبي كلجول كوبجك كل مردف چكور وهر جكله
اطلاق ايدر لكل شغنالونيه بركل دد لي ازاجق مرغوب
اولان نسنه يي كل ديمك ايله تعبير ايدر لر مثلا اراجق
يركه طرم واراسته اولاكل زمين وازاجق سيركه تعب نزاولا
كلكشت ديرلر ديشي كلاول عجمي كافله دبه اسم عامودر
طاغك دبه سنده استعمال اولنور كلول كاف عجميله
بورجاق ويوماق ويوالق كبجال صقلمق شانندن
اولان نسنه تك كسيسي كوال كاف عجميله جوال وعربي
كافله نسازاه باليفي وحجره وقارنق كوبال كاف عربي وعجمي

يا ايله

يا ايله كوتك ودم جوماق وبابوجي كوپل پاپادية اوليت
وصوقبار جعني حباب كبي كوجال جيم عجميله متاع خانه
كوددل قوه كوتكلوپي معرفت كوشپيل بيلكوش كه
سوسن اراده ديرلر كوشال كاف عجميله قولق بورمق
تاديب معناسنه استعمال اولنور كوقندل خفقات
علتي كول ايله ونادان وتاسلق واواق طاشي وقايوبي
دره ودرياجه نعمتي وساذان باليغي وكافي عربي ايله آزفه
وصونك صفاجق ناي وغول جح كرادز وينه سهل بهوز
ياعندي اولا كوهل كهيج كوي انكل ايلكه كجشي دكمه جامه
قوتراهرسرمه كوي انكل الميم المفتوحة ماكول كلعه
بنودسي كبي ديمشي غالب اهل لغت كلو بنو لفظي
كلوبنده صانوب وصوق يمك كلو بنده لكر صفتيدر
ديوبو مدافظه ايله ماكول لفظي بنيادضور ديمشلر ف
جائزدر كه ماكول لفظي اكل دن مصانه لونعمتي ماكولي بنياد
ضور ايله تفسير اتو وكنوز غيري ماكول ديني بو معنايه در
ديمشي تحفه صاحبي ديني اكا تابع اولوب غلط وتصحيف
اتمشلر نعمتي وفاشي لوله قوه حصاري ولفطيب كه
اذتاضيرودرنك كوينور ديمشلو جامع الفرس صاحبي بوغاز
طوتان وبوغازده قالان نسنه ديمشي مال آرام وبكدوشي
واومق معناسنه ماليدن امر دود رتمك وسلمك وكودتمك
معنا لرنده كلور ووصف تركي ده اولور دستمال وپايمال
كي مالامال طول بطلو ماهول ومهول طوزاق
ماهي كول كاف عجميله سازان باليغي مجمل قطيفه درعربي
در موعول اورلمشي قورجق صاباح ويجوه ذلف ممول
درنك وتاضيرمكن منبل معنا نو وضرصبي منول دايره كه
عزايم خوانلر ايجنه كروب دعوت جوق ايدر منكل عجمي
كافله حرامي ميم المكسورة منكل كسر كاف ايله سلوك

علق تحفه صاحبی مفتوحه ده ده ایراد اتمشی المضمومة
مغال یغماجی تاتار مغل فتح غینله نهیتی بر طائفه دروکوندن
غیله جامع الفرس ده ابوجهل قاربوزی اغاجی دیمش
مغول ماوراء النهر تاتاری مغفال او ره طابجی مقیل
مقیلیا مل سیجی ملکل کاف عجم ایله ابم کوبجی موسیقال
اوکیک قوشی موزمال دکسز اولان کیمه مول اوینامق
وموليدن اسم مصدر در وصیغهٔ امر ووصف ترکیبی در
مول مول مثله وکویمکه وایشه کوبور مکرر النون
المفتوحة ناطل یدی دیرهم اغری بعضیلو ایکی
استار وبعضیلو ایکی اوقیه درلر تال قلم ایجنده کی
انجه تللردر وانجه قامش بعضیلو ایجی طولو بر نوع
قامش دیمش صاری ونالیدن امر در نتیل
وتانک بااوزرینه تقدیمی ایله مکر وصیل نخجل جمع ک
نخجیر وال صیاد نخل دوکونلر ایچون اشلنتر کلری
نقل در نشمیل نهیتی یرلتمش نسنه دیمش نشیل اولته
که بالق اولاه لار رودر آو یختینی بستوا زجای نشل
بر نسنه دن اصلمق وبالق دوزاغی واولته نشیل مثله
نغل فتح غینله جقور وقازلمش یر واین که قوبوره یا اور
ویولجی قوبان کاد بان سرای وقوردود لکو آنینی
نغول مثله نغول وبالضم بالدرشتا لنک رکیبی نهال
ونهاله کمین کاه صیادان وکمین کاه وضادان المکسورة
نهال فدان که دیکرلر وقلم که اشلرلر شعرانا دک دال
مفناسنه استعمال ایدب اکه تشبیه ایدرلر نکل
خطی کلمامشی تازه اوغلان تکل کبی نکال عجمی کافله
نهیتی کومر دیمش وجامع الفرس ده اضری کافلر واقع
اولمش نیال نبت ولایتنده بر یرک اسمیدر مسکل علامتی
انده اولور نغل ضم عینله دیکه صولرده ویازیلرده ویرتیلرده استعمال

اولنور

مرغول
فتح میمله مرغول

بو بیزحط ریپا بربن قدطول
عجب بنود دار باشد دیش
زهره سول

اولنور وبرسیل استعاره فکر اولنان محللرده دخی
استعمال اولنور وانجه وجوق وبالدر وقواکو دیمش
واوایله دخی مرو بر رنهیتی دمنع دیمش نغول مثله
ویول اوزرنده اولان کادبان سرای نغول بالدر نول
بیرون دهان نسی کی وقاز وطورنه وانلوکبیلرکه بورنی
قره صاری کلور نبدرسن کبی دیمش وطابنجق نوکال
الدامه الواو المفتوحة وادل
اوردکه ضمیر صبرلو وقابله ویشل قورداشنی علتی
الکسر ویل ویک ول بالضم قره صاری کل بهلوی
دردیمش الهاء المفتوحة هال آرام وقرار هامال
وهامال بکوش وهتا همال یاشداش که بریلده طوغمش
اوله هال بالضم دوست وهمسر وشریک الیاء المفتوحة
یال بویون ویازو وال بعضیلو ایکی ال دیمش ف
یاغرین وبهلوان یال دبال سنجی معناسنه وبوی بوس
طاس طادم درلی تحفه صاحبی ده وجامع الفرس ده
وسنجی دیمشلر اکبی بله سنجی لفضینی سنجی جقارمشلر
یغال بوزخانه یل بهادر باب المیم الالف
الممدودة آبام وآفام وآوام بورج دیمک
ابشم کوکلکه خام ابرشیم انون الور آبیشم
مثله ایلهجشم ایت دوسکی دیدکلری علت کرکودقی
یوغنوه جقار اتشی سم واتشی سوم طوارا یامی طا
طوقندقره جقان اتشی در آزرم وبالقصر برابر دردکه
تکلیتسی ایکی باره اولور وزیر زمین آدام قرار ارمیده
دن اسم مصدر در ووصف ترکیبی در وصیغهٔ امر دردو لنک
ودولک آذرم فتح رای مهمله وسکون رایله حرمت وادب
واغرلق وازرم آزدرم فتح دالی عربی اشام اشامیون ام
مصدر وصیغهٔ امر ووصف ترکیبی در ایجک رک ندن اولانوه

انکه الوده نوال وبست
آزرکام وودوست فکرت ونول

نثمی
زیزاسب کشاجی شه را
ازمه ومهر بسته ازرست

احمد کرمانی
فارغ زهه حبا وازدم
بوسبرت وکینه جوی ابی کوم

استعمال اولنور آشتوم و بالقصر بورجق سبر کرسي الکام
سماد وغ آدادم مخفف آواره ام آیام نعمتي بورج دیمشی
اباموں تصحیف اتمشی الف المقصور ابرشم
معروف نعمتي والاجه بولوت ویغمور بلودي دیمشی احکم
غلبیر کینک قضاغي اددم ازدهام طوشنجل
استیهم استین وسیله ده ام ضمیر متکلم واحد انجام ایشکی
اطري وغم دیمشلو اندام عضو ونظام و راستلق برلو
یربجه عجم فلانرا کاد باندامست در نعمتي وفرج دداں دیمشی
ومطلقا فرح انکام هنکام انکشت دشنام سبابه
دیدکلوي برمق نوع المکسورة اسبرغم
سبرغم استیم قین وغلاف کبي اشکم شکم واشم
واشیم وایشیم جاقشر وشلوار ام این معناسنه
اسم اشارتدر قریب ایجون ایم ضمیر متکلم مع
الغیر نعمتي واین معناسنه دردیمشی نوع المضمومة
استام واوستام معتمد علیه واعتماد الام خوارزم
ده بر یردر اوام وام بورج اشتلم تحکم وجنک ونزاع
وجزع وفزع الباء المفتوحة بادام
معروف ودوزاغ ایله وین اولاین دیمکدر بادرخم
ایصرغي علکتي که عرب حمره در بادرنام مثله وقره
اوک دکنکي که جادر قبه سي کبي باددشنام و بادشنام
بر مرضدر عافانا الله بازرم وعجمي با ایله بیهوده وهذیان
بادرم و وبازدام باطل وبیهوده واوصي کتمشی بادزیام
قره اودکنکي بادرم قوسغون عامه تحریف ایدوب
بالدوم دیرلر قره حصاري سینه بند دیدي دیو تحفه
صاحبي نقل ایتمشی منشي افندي مرحوم بوماده نک خرا سنوه
دم ایله سینه یي فرق ایتمشی دیو اشارت ایلمشی بادرم و بادرم
حاتل اغاجي بازام صالنجق که اوغلان بجقلو اوینار بازیام

طونجي

اردم
ایرکجه سي

اخشم
طوماغي زکام

دانم که جو اندیشه کني نیک شناسي
یازند ز بسم الله وحمد الله اردم

ادرم
باغ جنت

ایستادم
ثابت وبرقرار
معناسنه

بادام
باء عجمله مصلي
معناسنه

طونجي بازوم نعمتي بیتي دیمشی باسام ایچ باغي بافدام
آخر وانجام دیمشی بافدم ضم دالله مثله یام وقت صبح
وطام اوستي برکمسه نک خبري شایع وسري فاش اولسه
نشت من از بام افتاد دیو مثل اولمشدر اما یام بر نوع
اداة تشبیه در اصلي فام در فام رنک جهتندن مناسبتده
استعمال اولنور وغن لین طعم جهتندن مناسبتده دخي
استعمال اولنور بحر الغرایب صاحبي فامک رنکه
اختصاصي وارضمشی غلط ایتمشی کذا في الدقایق واوست
دوداق وسازک بوغون اوازي قلیدرکه بم دیرلر بچکم
صبغه که یازاوي وقش اوي دخي دیمشلو بجم نظام بورام
ضرم ودلکشا مقام ومطیع وتاعربي ایله توسن ات دن
بوارام توسن حیوان نعمتي وبورام دیمشی بوکرودام
عجمي کافله برامار ایشلو بوبوم جبل قوشي بتهو کي
بوجم دبه ده اولان صاح وادغ وصبان بوسام جنوندن
بر نوع در بوسام ارمغان دست اویز بوشام نعمتي
تیرکورزکورز وتیز قلج وتیز دندان بوکم منع معناسنه
بروبوم یپر ویورت معناسنه برغم فرط دیکیني که اقاقیا
دیدکلري دادوانک عصاره سیدر نعمتي بزغه معناسنه
کلور که خوک درکه تکاکي پردن آنک اوزرینه قالدررلر
بزم باء عجمیله قراغو وطان احمد بن اسمعیل مفتوحه
ومضمومه ده ایراد ایلمشی بزم مجلس شراب
وصحبت وضیافت وجادر بستروم باء عربیله
بوز وقراغي دیمشی بشترم وبالضم قبارجق
رنجي وقورد اشیني در بشم باء عربیله
بر معروف مرضدر امتلاء دن حاصل اولور
بغنم باء عجمیله یوک صوف معناسنه
بغنم جوق بسیار معناسنه منجیک ونثار اولنان

جوانه فکم کنم نعمت نزاشب وروز
که باند اختر من سعد کشت وکار بهیم

شاه طاهر
بپاي عقل ضعیف این ره درازمرو
که زور پاي خرد برکم است ره بسیار

بنا دي ره مصر برانشتند
بر وبوم خود وپاک بکذاشتند

منجیک
بدان ماند بنفشه برلب جوي
که در اتش زنی کوکرد وبغنم

اقجه وشکز وقوروا اوزوي هواده ايکي طوتماغيچون اولنان
الت بو معناي تخم دخي ديرلر وصاحلان بشاره دخي ديرلر
بقم اول معروف قزل اغاجدر که بويا بويارلر بلغم باء عجمله
صمان فلاخن بم ساز قلنده يوغون اولان اوازه ديرلر
وطبانچه سيلي معناسنه بنکام صنجق بر بناه کاه
معناسنه بنام باء عجمله ابريشم قلبي وتقديرجشم وقلعه
ديمشلر بنام باء عربيله ادلو ونشانلو کمسه بهرام مريخ
ادلو يلدز اديدر ومطلقا پادشاه معناسنه کلور وبهرام
قوشي يورکنه دخي درلر نعمتي وصورفون اغاجي ديمشي
بهرام اسپور ديدکلري اوت بهم بيله مع معناسنه
بهم رفتند ديرلر بيام خبردر بيرام تمرکرد ديدکلري علت
وبخارلرکي بولارلو کسر ديدکلري الت در بيرم مثله
بيغام وبيغم وبيم فتح با ايله مثله بيليم توران
پهلوانلرندن بردلاور کي ايدرکه رستم ايله عظيم جنکلر
ايلمشدر

البار المکسورة برنوم

سمزاوتي عرب دجله در برسام کوکوس صخوسي
وکوکس شيشيي ديمشلر وفتحله جنون دن برنوع ورم
وضستة لق اغرلغي ترجمان اللغه ده برسام
خفيدن باتب ودردبهلو وو دردسر از سردي بکشد
بريشيم ابريشيم بشترم يوزکي شيشين دبنجه درلر
ديمشي بهرام اودوج دوزه معناسنه بنازم قربان
اولاين وجزا اولاين ديمکدر بيشترم باء عجمله
قوروداشني ديدکلري علت شيري معناسنه پي شوم
پي جبا بيله بشم کوز قبايمي بيم قورقوضوف
فاضل محقق بيوردرلرکه بيم مقابل اميددر بو بيت
شاهددر بي نام اوکوز بارمقدر البار المضمومة
بنو قدم بخيل وبمسک دبزم باء عجم وفتح

زايله

هاتفي
افغان هريکي بانک برهم زدي
وکردم زدي بر سرخم زدي

موظف متطوم
بازمريخ مادر است وشي
نوم دخترک ازطبيعتش طلبي

فردوسي
که کر پيلسم از بود وزکار
کوز ريا بدا زبنو اموزکار
به نيرو وجوا ودرجهان سر بسر
به ايران وتوران نه بنو دکر

در منقبت علي
زبهران قدم ميرم کر به بسنده ديني
بردوش نبادم ان کف بار الله بيت الله من بر

هم انزرزمان دوبي دشت سفيد
بار خداوند بيم واميد

من نه ديدم زبنو قدم قدمي
کر تو ديدي دما سلام رسان

زايله قواغي وطومان وبوز معناسنه بشترم قيزامق علتنده
برنوع ورم وبره دن اندام شيشمک وقوروداشني
ديدکلري بشرم بوز وقواغي بنوام کرکر طوتماق
بوم بايقوشي وادکي قوشنه دخي بوم ديرلر وقرار
کاه وسرحد مملکت معناسنه فاضل محقق بردبوم
يريورت معناسنه درديمشلر ومعمور اولان يورده
بوم اباد ديرلر وخراب يورده بوم ويران ديرلر
ونقش بربنه که ترکيده زمين اطلاق اولنور استعاره
طريقيله عجم بوم درنته بو بيتده ظاهردر

نوع اوله التاء المفتوحة تادرم

کيجه دن درم اوي که صحرا ايلر قونوب کوجدکلري يورده
قوروقلري اباد روفلک کبي قبه شکلنده اولان شنيه
ديرلر اصلده طاايله طارم در وتادرم قراکواوه دخي ديرلر
تبرلکام طاق واوبان طوماغي تبرم ادلوخاتون
تحکم باي اوي بحکم معناسنه تخم فتح خا ايله اول
يزکه برجنال اغاجک اوجنه بوکيدرلر ايام شاديده
نثار اولان اقجه وشکري انکله يير دوشورمزلر و
جادراوکنده قورولان سايبان معناسنده کلور
ترم نعمتي بولوت مبغ معناسنه نم کوز علتلرندن
برعلت درکه کوز اوزرينه بر برده کبي جکلور اطبا
سبل ديرلر تنک جشم حريص وبخيل معناسنه توام اکيز
اوغلان که بر قونده اولور تهم فتح ها ايله اعلام رجالدندر
التاء المکسورة تم سماق تيرفام اوقلاغوکه اولکه
يوقعه بيادلر تيرم اولوخاتون وخاتونلر بزکي تيرلکام
اويان دماغي ودماق اويان تيزلکام يوردکات
طوارات اولدون غيري حيوان اولدون تيم
بزازستان وبازار ديمکدر شمس فخري کاربانسراي ديمش

زميني که دارد بر وبوم تست
اساسي بر بيست نتوان درست

بصدبار همسنک سپاي رم
بسنديده نقش وبسنديده بوم

بلکه انکه شاه زدباشد
جرخ ساز دز فرط ابر تخم

التاء المضمومة تنم سماق تخم معروف تم بيعي و دكري
دموه توته كندم تخل قود تلوي او نوع الجيم المفتوحة
جاجوم عجمده بر شهر ادبور جاوجشم شول سياه
ايت كه كوز لرينك اوستنده كوزكبي نشانلري واردر
جام جيم عجم ايله ذره يعني طره و دوكون و دانه جام جام
قت قت ديمكدر بنالرده واد لرده و محله لرده جوم
جيم عجميله كوره كه صغر دربسندن اولور تقريب
ايدب صوم دردر جشم كوزعيني معناسنه وامير معناسنده
استعمال اولنور صحاح عجم صاحبي و قدح وحمايل تعويذ
جشم بنام تعويذ و هيكل جشم زخم كوز دكمك جشم
بنام حمايل قيني در جيم عجميله معني ما يستفاد من
اللفظ معناسنه جم جيم عربيله روشن و بزنمش و زينتلو
و نكاه دار و بر بادشاه اديدر جونكندم سندروس كه
عوام صندلر ديرلر الجيم المكسورة
چم بهرجه مرا معناسنه جنم جيشم لفظندن مخفف در
الجيم المضمومة جوم الج يمشي
نوع اوله الخاء المفتوحة خام
جيك چوق نسنه ده استعمال اولنور اتده و يمشده و غير
خرام بشارت خشرم ترجمان معناسنه خشم قاقمق غضب
خم اكري و يازاوي وصفه وايوان وكمندك بغازه
كچك بري بكلم نسنه خم ديرلر الخاء المكسورة خرام
خوب عورت ومطلق كوزل وصيغه امر درصالق
ديمكدر خلم سمك كه بروندن اتر مخاط معناسنه خم مثله
وخوش اوزلو بايقوش وزحمت وكينه خسته سي معناسنه
خليم دلجور يعني طولم جق خيم بغرسق و الشكنبه قارندي
و اوكلما زجراحت و برون و اغزدن اقان صو و سمك
وكوز جبا نغي وجوال اپي و اكي بموقدن طوقنان جوال
ومعجب

ومعجب كيمسه وكوز يله اشارت ايتمك و بد خوي ف
جلا در طبع كيمسه الخاء المضمومة خرده اديم بلا موط
ديد كلري كه سختيان انكله اصلاح ايدرلر خوهم خواهم
لفظندن تخفيف در نوع اوله الدال المفتوحة
دام طوزق وحشرات ارض كه دام و دد داهيم تاج
موضع عجم شاهلرينه مخصوص در ددودام قورد
وقوش ديمكدر ل ه نارسيده جار باجنسندن
يرتجي اولانه دد ديرلر و يرتجي اولميانه دام ديرلر
فاضل محقق ديمش درهم طولشق و بريشان
و بر برينه كرشمش اجزا دديم او دون اوه دوشوب
دبلمك دژيم زاء عجميله بد خوي و ناخوش طبع كيمسه
ونفس وكورك منفخ معناسنه و دخنه فورون وكلخن
و افورب شيشمك و قيزغن حمام و عيش و عشرت
و ذوق واه واه ايلمك معنا لرينه دمادم وقت وقت
و بري بري اردنجه متصل معناسنه ديلم بر قوم وقبيله در
الدال المكسورة دژم اشفته وغمكين
قرشق حاللو وهيبتلو ومهيب و سخت و ناموافق
نعمتي وتاب و باسه دژدام نعمتي ديزدار ديمش
دشم بيزكه سراجلو وبشمق جيلر النيدر دلارام
كوكل دكلندريجي دمام زعفرانه بكزر بر دارو
ديهيم تاج موضع شاهان عجم الدال المضمومة دژخيم
سوكمك وقرغش ويرمك وجلاد بهلو لغتيدر دژنام
الده اولان باشي برت دژهم و دشخم مثلو وبز ديدكلري
النده صقار عتره دررلر دشنام ابلمك وسوكمك دم قويرق
دمادم بري بري اردنجه دنبال جشم كوز قويروغي
دوشكام محبوب اججوكي طلو و مجبوبه ايجلو طلو در
نوع الراء المفتوحة رام دولك و بورق طوتجي مطيع

دلبران ايوان وزلول بهم
بهرديده جمله جوشير دزم

تمحى
شهرياري كه را ابيض حكش
ميكند توسن فلك دادام

رضم قرتان عقاب معناسنه دم سوري رمه و س میدندن
صیغهٔ امردر الراء المکسورة رضیم جقاغی حریف
ریخیم صبانه اکاکی وقولبی و قولاغی و ریختن معناسنه
نعتیدر بوشالمش قاذنه دیمش دیم ایرک قیح ودم بوقی
ومصر قواغی الراء المضمومة رخام مرمر واکثر
دیدکلری قوش دستم اعلام رجالدندر الزاء
المفتوحة زادبوم کشینک طوغدوغی یری
لضیم یاره و یره زخم و زخمه دهکز طعامه دیرلر
وقابله معناسنه زم صوقلغه دیرلر دیمش والمضمومة
زبان لکام اویان دماغنک اورتاسنده اولان دمر جک

نوع اوله السین المفتوحة

سام حضرت نوح اوغلی ادیدر سبز مشعله دم قوبروغی
اق کوک کوکرجنه دیرلر سخن نافرجام کرکمز سوز سرانجام
آخر کار عاقبت معناسنه سرخم کوب قپاغی سردرکلیم بر
اوینور که باشینی کلیم ایله بوریوب بری ارقاسنه اوروب
سینی کم اوردی درلر اکر بلورسه اول قالقار اول یاتور
سرسام بر مرض مهلکه در ذات الجنب دخی دیرلر
سرم قچی دیدکلری اجی پیراق ترکبی اولور سکم جرعه
دیدکلری بوجکدر اوچاقلرده اوتروچها ملرده اوتر
وتکوری دوه سی ده درلر برادی شبکیر در اطبا ابزوردک
دیرلر سلم اوغلاقجقلی تخته سی سلم سکون
لامیله فریدون اوغلیدر سویشم بیشیل طاشی
معناسنه سهم قورقو و هیبت سیم زوله که بو یونلرنده
اوکوزوک بوینونک ایکی یاننه کجن اغاجلردر
السین المکسورة سبرغم و سبرم
فسلکن دیدکلری خوش رایحه لو اوت در
سپید بام اغرمایل دنک سفید فام مثله الجیل دیرلر

سپیده دم

ریخم
طپراقدن اولمش طام
اوستی

ریخنم و ریخن و ریخین

کاتبی
تا بلنک اسمان سرپنجهٔ ضرب تو دید
وز زمین همچون ذم ثعلب اشتلام دیم

سپیده دم اذته بری اغرمق وصباح وقتی ستام نفتلی
ایدا سدی وشمس فخری کمشدن والتوندن اولان ایوه
رضتی دستم و نعمتی بزک و قلتق وات بجی و سف خانه
وزیورقصر دیمشلر ستم کوج ظلم کی ستیم ایو یکه دوعش
قان و نصیح بوملش یاره شین معجم ایله ده روایت اتمشلر
سریشم شریشیم یلم که طونقال دخی دیرلر سطام
کفچهٔ اتش دان سوم اوچنجی سیم وسیام ضم یا ایله
مقنع خراسانی سحر ایله برای صورتی کوستردکی داغک
ادیدر سیاه جشم بکرلجه لوبیاکی سیاه فام قرامتق
سیوم خام دربیسندن اولان رشته که انکله اویان
وبولاردکلر سیم کش سینوم اوتوزنجی نوع المضمومة
سرخفام قزلساغی سست اندام عشین سم طوارک طرناغی
وبرالتندهٔ کسمه او مسافرلر ایجون بوالکرده ایدرلر اصلی
سنیب در نونی میمه قلب و تایی حذف ایدوب بانشقه لغت
اولدی سوتام اندک وصغیر و اکسک وسخنیان بویادقلری
اوت دیمشلر سوزن بنام اکنه لک الشین المفتوحة
شادکام شام شادان شام اخشام شاه برغم وشا
وشاهبرغم وشاهیرم وشاهسفرغم وشاهسفرم هیرم
میرعاشقان وسلطانی فلکین شبنم جه شبهنکام
اخشام وقتی شتیم ستیم شجام و بالکسر نعمتی
کیاپس صوغی وقاتی صوق که اغاج قوریدروصوق
زحمتی و بعضیلر افت سرما که میوه ایوشور واغاج
قوردی دیمشی شجام مثله وسرکین ادیکه ایی یاقمقدن
قلیه طاشی اولور شرم اوده صبا لبی وصیفهٔ امر و وصف
ترکیبی در قره حصاری وکوبی وکسی دن شش علم
قلیی ذیلو معناسنه شغام رستمک کوچک قرنداشی
شغم التنجی شصتم التمشنجی شلغم معروف شکام نعمتی

نویتی و رابود ذشرف
مه و پرویز وافتاب ستام

بر نیکه دوشمش قان و غام نضبح اولمش یاره که
هماه نیشتر ایله دشمکه محتاج اولا

کر مقنع براو دیدم
ازجه نخشب وزکوه سیاه
نیاید زرای روشن تو
مردمی سی هزار بید تمام

شام
ارض مقدسه دن
بر شهر ادیدر

در دنیا صفی مصری شب
شهای برهمه راز شجام

شب هنكام ديمكدر شيلم دلوجه بغدايدن اذر شيشم
شم كذا في التحفه نوع المكسورة شيشم قادن شكسنده
كام قاهركيمه شلم صغ شيم دوغ بيم كوزه مزد يدكلري
كه سوي يوغرد ايله قارشدربيرلر شيوم قارشق
شيم ايت باليغي كه صرتنده اق اق نقطه لري اولور
بعضي شيم برابرماق اديدر ويو بالق اكا نسبت
اولنور ماهي شيم درلر نعمتي وبالق بولي وعاصي
وشوم ديمكدر هيچ بري عربي اولدوغنه تعرض ايتممش
صحاح جوهري الشيم بالكسر نوع من السمك نوع
المضمومة شتلم مخفف اشتلم شم قره حصاري
عاقبت كارها ديمكدر باي اوزار مسافراه ونفرت ودوري
كذا في المعيار سوغ جشم كوزي شاطر وكستاخ شور
جشم كوزي دكاكن كيمه شوره بوم جورق يير شوارم
مركب كه ترنج انواعندندر طادم عامة دوم اوي
ديدكلري در تركمان مخصوص دراوتاق وضعنده
اولور طراقاطرم وبالكسر حكايت صوت كوس
نوع الغين المعجمة غرم حليمي خشم وهيبت وكينه
واوزمك قابوغندن عبارتدر كه جكردك وشيره الك
ايجنده اوله وصتيله روايت اتمشدر شمس فخري سكون
زا ايله صرةٔ انكور باشد اويمنتده ديوب اولينك حركتنه
تعرض ايتمدوكندن الان بودركه مفتوح اولا نعمتي ورستم مولوي
مضمومه ده ده ايراد ايلمشلر قره حصاري زانك فتحي دخي
جايزدر ديمشدر تحفه صاحبي شمس فخري باردم وكاودم قافيه سنده
كتورمشدر ديمشدر غرم ماده اثبات ايچون سن اشهاد اتدوكي بيتك
بحري كاودم وباردم ابياتنك بحرينه مخالفدر تحفه صاحبي بلمشدر
غلط ايتمشدر غرم وسكون زا ايله قايمق خشم كبي درغم عربي ايكن
عجم تخفيف ميمله استعمال ايدوب كاه ها ايله كاه الف ونونله جمع ايدوب

غمها

غمها وغمان ديرلر نوع المضمومة غسوم
بيان قوبوني حليمي ادق قويون ديمكدر فاضل محقق غسيم
بياني جيكه تركي آيوق قوجي در وكيكك اهوكي وهيبت
ديمكدر غزم صحاح صاحبي ايتك همه لري ديمكدر فارسيده
قول معناسنه عربيده حتى الاصله ده شاملدر
بحر الغرايب صاحبي غلام قول واوغلان غلام لفظ
عربيدر اما فارسيده دخي جوق استعمال اولنور ديمكدر
قول معناسنه اولان غلام لفظ فارسيدر واوغلان
معناسنه اولان عربيدر ايكيسي بربرندن فرق اتميوب
خبط وخطا اتمشدر كذا في الدقايق الفاء المفتوحة
فاجام فجام صرماواوزم درلدكو نصكره اغاجنده باقي
قالان خرما واوزمه درلر نعمتي وبو قاري ديمكدر فام رنكك
ودكلده دلالت ايدر مثلا قوي كوكه كبود فام ديرلر
بوكلام حليمي نكور بو كا متعلق بام لفظنده كلام وار دره
وبورنج وكوند ويكدش فاهم بو زلمش وبوزشمش وبو
يرده كلمش فخم تخم فرام يومشاق فرام مثله فرام معناي
تركيبي بي دوكلمش وطاغلمش نسنه لري قالدوربب يوز
جمع ايتمكدر نوسعا مطلقا بر يره كتورلمش وبر بره وليرلمش
نسنه فراهم درلر قالدرمعناسي اسقاط ايدرلر
فرجام بايان كار وفايده ويرار نعمتي وصكره ايجلي
قوح ديمكدر فرجام نعمتي واسع ديمكدر فرداوام
يارينكي فردام لايفلو فرسم غصه دن فرو مانده اولمق
وكوكل طار لنمق فرنجام عاقبت كار اينك صوكي
فرام فروم فلخم حلاج جكي وقابو حلقه سي وقابو باغي
وحلقه الاتدن بري فيلودم شيرخشك ديدكلري
داروفنام بالكسر طورنه قوشي فنجام بالكسر كرنكر اكسيمك
فدوم ضمتين ايله عاقبت القاف قاقم معروف كوركدر

تيسوم قوان جكي وبوي مادان ومرسنه ديدكلري اوت
تيصومك معجبي ذرقام درلو وعلم شخص الكاف
المفتوحة كاشم بر اوت ادبدر حليمي پزم
ولايتده منذك ديرلر كافورسبوم عبيتران ديدكلري
رنكي اق اوت وكاف قوقولي بوصاري جكور كالم
الكور مثي عورت كوك ثيب اولوق كوك باره وارسن
كام كافله آديم وجكه واعزك اوستي بالنوه طبق
ديدكلري پرنعمتي ورستم كوارنوه طعام بعضيلر
جينمثي طعام ديو تصحيح ايتمثلر نعمتي واول اغاجدركه
قابواردنه بركتمك اچون ايدرلر بعضيلر اغاصون
كليدومراد وارذو فاضل منوقق كاف عجمي كافله آدم
وطق وعربي كافله مراد معناسنه كامراد ندن جزاولان
بومعناي درد ديمثي كاوجثم اوكوز كوزي ديدكلري
اوت جكي بهادر كاودم فتح وضم دال ايله برجنس
بوربدركه جنك كشنده جالارلر كبود بام قالكه
بداوه اقلو كنتوم كود قوشي وجولوق قوشي كجيم
جقال صويده آتنه كيدرلر كزدم نفس متكلم وحده
ايلدم ديمكدر كزدم نعمتي بالتنه ديمثي كوم اثروه
ودل كوفته باشد كوسيم سين مهمله ايله زعفران
كوكم قوس قوح كوم اشي حار معناسنه كوم الحنه كوماكوم
قاتي اشي كزدم عقرب كزم كوكم يمثي قراميق يمثي
ومطلقا جمع كزم عربي زا ايله صولر وصوصلر اطرافنده
بتن نسنه سبزه وتازه جمع كلم الخفه كم ناقص وادني وعزيز
ومحتوم ديمثي كمان دستم قوس قوح كمان كمام مثله
كماه بنام مثله كندم كاف عجم ايله بغداي كندم صرم
عربي كافله سرتمه اودون كه بعضي يرلرده طاغدن سورب
اندررلر وطومرق اودون كهرم كوبودم وكهنه كهنام

دوزخ جهنم نوع المكسورة كزام حرمت وقيمت باب
باده ذكر اولنور كرم كاف عربي وسكون را ايله قور بجغز
وكوجكه ديدكلري نسنه جميع حشرات ارضه اطلاق
اولنور كوفته دم ضيق النفس مرضي وصاحبي كرم
كاف عجمي وفتح را ايله مخفف كيدم كايم كاف عجمي صوف
وضوقه المضمومة كدام قنبق وقنده كوم كاف عجمي ايله
غم وغصه كم كاف عجمي يتوك كنام بير بجي صيوانلسي
يتايجي واوتلاق وجايرو يوبجي جانورلرك جمعيتي كوركنوم
صفر منتاري انجرق صاري لفه مايل طيرا قرن بيدا اولور
كوم سور لكي وبيلمثي بولرده قوريان اوت حليمي دره وصوض
كنارنده بيتر اوت معناسنه نوع اللام المفتوحة لجم اوزلو
قرابالحق كه طوارلر ايا غيله دلك و باره باره اولا لام
زبور واريش ولام ولامه اولكه دلبندر اوزرينه لام الف
عقد ايدرلر ترك دلبنده طيلسان ديرلر لخم اوياه لكام
صولقا اولان كمه نوع الميم المفتوحة مام مادر ماه سام
ماه والشهر ده بر ناصيه در اماه سيام مثله ماهي شيم
جوكا بالق والاجه بالق مختوم ايو به ديرلر ماولي النهر ده
موضع بر جمع مردم ادم جوكوك ببكي ويردم كثي مرزوبوم
اقليم ويورت وسرصدو ناصيه مرهم ملهم در مكادم نعمتي
برطاغ در زهر رمضانك اول كيجه سنده اتوه اوديانو وغي كوريبور
ملغم اسحق يافي كرجواهت اوزرينه قوزلي نوع النون المفتوحة
نادم قربان اولاين ديمكدر نافرجام عبث ايش واخيري
خيرا ولميان وكوجك ديرامازو عيبلو ناكام ناجار وبي مراد
نام آد نجم آيرق ديدكلري اوت نخم تخم اصح نولمر در
ناضخ جشم كوزده بتن ات نبوم بوشاق نتوم اوليركه كنبي
ازطوقنه ناهيج طوقنمية نثوم مثله نغام هوا يوزين طوتاني
توزو بوزقرا الغنوده شيله كه شاعت وقتنده يوزقرا يسي ديو تعبير ايدرلر

نم جه وياشي الملحوظة نزم زانك سكونيله يوكسك
طاغلرده اولان طومان زاي عجميله در وزاي عربي كسر
نونله دخي بودي ديمشي نزلم مثله وطوفان نشيم جاي
مرغان وصيان طوتاغي نيرم سامك باباسي دونزيما
وضي ديرلر نم يارم نوع الواو المفتوحة واتم
كفتم ديمكور اصفهانيلر لغتنده وادم بر نوع شيشه و
واشم برابرماق وشهر اديدر ولم بورع واهم كسر ولسه
وبر برده وبيله باهم كبي وبوروشي ودام بيع اولنان نسنه
باوزرندن باكيلندن اشاغه وارديلور نمعتي اشاغه ايندرمك
ونيشي ورم بوك ومحكم سوز ويم بكسر الواو بيتم معناسنه در
نوع اول الهاء المفتوحة هام حال وعلم رجل هتم
سكزنجي هم معناي شركتي افاده ايدر بولده شريك
اولانه همراه اوده شريك اولانه هم خانه ديرلر همدم
مصاحب همكم اكثر توام بر قوندن طوغان هوريم
اق نعمتي وسرخ وطهان واي معناسنه ديمشي نوع الكسر
هلام برانغو نيده اولمتي يخيني هيزم اودون فاضل
محقق كسلمه مثي اغاج كريشي ويوز جنسون اولمية اودولق
ايچون اوله اكا هيزم ديرلر كسلدكوده صكره يناجق اغاجه
هيمه ديرلر اودون جكنه هيمه كش درلر بحر الغرايب صاحبي
هيزم ايله هيمه ي فرق ايتمشي الياء المفتوحة يام
اولاقجي يوم بوبطا ينتوم وينغوم بالضم قوروداشيني
عكتي باب النون مع الالف الممدودة وصحنها
بغه اوتي ابادان بشك اولان بر نعمتي لغاتده برج
حصار وبرج فلك معناسنه اولمق الا انور آبتين فريدونك
باباسي آبوان صويري صواق واكوك وصوض
وتاوق شانه نعمتي وقاوه وقازبوزوتحفيف ابادان
ابدستان وابدست دان وقصرايله ابريق آبدانوان

ترك

زبون وضعيف ويورلمش وصوكي جالقانان دشي ديمشي
ابو نوان مثله واناد كي وصفيدر رمان امليسي به عجم
اناراب دنوان ديرلر آب روغن جوروشي وطعامك
اوزرينه كلن اوزي آبستن كبه عورت ابشخوردن
نعمتي انجور د ديمشي ابكون مالي رنك وكوك رنكلو
قالج ديمشي وبو نوع بجاقدر وصرجه معناسنه كلور ديمشي
ابرمان بشيمان وبالقصر آبيشن كوبكو كولكي
اتش اسمان شمشك ايشوان اوجاق واتش
برستلوك اوده طابدقلري آفتن بر بادشاه اديدر
وايلجي افنونان قماش ومتاع البيت وقماشي صوكي
واصول بلمز تاصلق ادم افشيجان وافشجان
وبالقصر فيهما اخشيجان عناصر اربعيه تخصيص
اولندي ازدبوزين مجوسيلر طابدوغي بر عظيم اتكا هدر
اذربيجان ولايت مشهور اذركون صاري كل ودم سمه
ديركلري يبرق ازريون مثله وكل قحبه ومرسين وخطمي
معيار كل ضيردر ديمشي وبعضلر بابونج دن بر نوعدر
ديمشلر ازين عادت وارايش وبر بادشاه شهر كلدكده
شهرخلقي قرشو جقاد لر يول اوزرنده كوشكلر دونادرلر
اول كوشكلره ازين درلر اذوين مثله وقبه لر ديمشلر
آذن وبالقصر ديوسك اما بعض شعرانك معناسنه استعمال
ايتمشي ازموم صنايشي اژن زاي معجمه وسكونله ديرسك
ازن كبي آسان كلمز استان اشك استين بيك اسمان
كوك وقوسي ايلريننك يكريمي يدنجي كوني آسيابان
دكرمنجي اسيادن دكرمن ديشيجي ودكرمن جاقلداغي
اسني قومه عورت اشيان يوه افريدكان يراد لملر
افريم دعاي خير وتحسين در افيلي افسنتين در
الطيون كلستاني كمجنا اكين عجمي كافله يصدق منور يورغان

مثد الغله
ضد معنالرنه
اسدي
بدار دانش اخشجانش برنج
هم از كشت هفت اختر و از چرخ
ناصر خسرو
از بن جادو ازان نه اي بوادر
بشد موجود سه فرزند ديكر
معادن بس نبات انكاه حيوان
بهم بسته ديكر اخشيجان

كبيلرك ايچنه طولدردقلري نسنه آمادان حاضر اولمق
وكلمك آمن نمتي جوره ديمشي آمون مثله ومحكم وبرك
وسور جهوات ونجار ابوره سنده بر دوزير ان اسم اشارت در
وملاحت ان ابي بونك ان ان انكور انان انلر ان انان
انلرك ان ايشان مثله ان اينان بونلرك آنين طاشي
يا تق كم انكله يوغردن وسوددن ياغ چقاردرلر اوان ديوار
وديوار هكي اودين اودج اغاجي اوغون كاديز ايچنده
اقان صو اويزكن اولاشقي وقوتلمشقان كيثي علق
كبي اريشي وبالقصر خلندار شيراز لغتور وابير بوشن
اهرمن فتح ها وميم وسكون را ايله تحفه صاحبي دتره ديو
ديمش اهزن نقط اهن دمور صو كبي اهستہ سخن
فسلدي اهوان وبالقصر مغادم وذكلا وكوبك اهون
مثله صحاح عجم وكيك بوزاغو يي اهيان اهيانه آيين
توره وازين وكاه اولور توره وعادت ده معناي لزوم ادلغنو
اوتوري آيين ايله امر لازمدن تفسير ايدرلر آبان تاريخ
جلاليده كوزاي در الف المقصوره ابزاردان
طعامه قونلان اوتلرك ضرفي تحفه صاحبي وغيري عدودده
ايراد اتمشلر ابزارك عربي ايدوكي وجمع ايدوكي
بلمشلر ابرمادران نمتي بر نوع حلوا ديمشي
ابرنجن بلازك ابان و اغان بيلكلو وبلازك
انباضون حصار وقلعه ابنوتان بشيمان اتوريان
عباد اضكون دكمه ايلكي ادبيان و بالضم
اختباط باللغي ارجن يبا اردوان بادشاه
اديدر ارزان اوجور ارزن دخنه طاري وبو
اغاجدركه بوك اولدغنجون عصا ايدرلر ارسلان
معروف اسددر آرشن بولوت دشت قبچاق لغتيدر
ارغن وارغون بوت دشت قبچاق لغتيدر ارعنون

بر معروف ساز در كشيلر اوازني اكا ادي دررلر وقولتق
سپيسي كه ارغوان كبي بو بنوزي جيكي در ارمغان معروف
ارمان وبالضم بشيمان وشفت اميد ازوورنج وزحمت كه
برابشه جكرسن ارمن اكرمن ديمكدر وشيرينك ولايتي در
ارموت وبالضم اچيره اشلمزدن اول ويرلن سفته
ومشتري بايعه پي ديو ويردكي بر معناي حليمي وتحفه
صاحبي عكس اتمشلر ارنيان بابونه اردون نمتي
صفرا يي غالب كيمه ديمش اژدن وبالكسر تحفه صاحبي
ازدف معنالنه نقل اتمشي غالب بودر كه تصحيف اتمشي
اولا اژكان غم وغصه اژكن كاهل وبطال وبيكار وباغ
جبوغي كه بودار كن دوشرلر نمتي وتحفه صاحبي كاهل
لفظي بجاهل جقاد مثلر اژكهن مثله اژمان ازماپ
استين اوستونه جبه بيلي براشين بسته بر وبالشي بصورت جامنته
اطورين برجزيره دركه جن ساكن اولور افزون ارتق
افزينان اتمك حميس كتمك افستين بلن ديدكلري
افسون طلق اوسون ديدكلري وبوكي وحيله ومكر فسوق
دخي ديرلر افغان زار يلتق واداو اوازه ونفرين فغان دخي
ديرلر افلاطون بزارسطو الالهي اقراطين بر حكيمدركه
حالا اشكال نجوم ثابتات كه يكرمي ايكي بيك ستاره در
جمله سي كوزوب وبيلوب وهر ستارنك طول وعرضني
تعيين ايلدي آكنان مغاره صاحب صحاح مو ايله ضبط
ايلمشي اكنون شمدي آكسون رنكي قره رق بر مخصوص
اطلس در انكي جمركي امبان و انبان طغار جق انباضون
تروزن وسجوده قافيه لرنده حصار وقلعه قره حصاردكي
ومفتاح ديمش انجامين اخيركي ديمكدر انكزان قاضي
انجي درنك محفل كبي اندرون ايچرو اندون صوا
اندودكي اندوهكين و اندوهكين و اندهكين

بشيمان وشفت

قوبوب تركيده
اقعوان ورعي
كوزي ديرلر

اژدف الوج اغاجنه ديمشي دررلر
عرب دعمر وردرلر

شمس فخري
آبام باكفايت اوهست كمر وهد
ازكهن
املاك باجلالت اوهست

جامه ايست مثل دبيقي ويمني

اوربخن مثله

عجمي كافله غصه لي انكبين بالا عسل انكلون برقماش در
هر دمده بر درلو كوربنور انكشترين يوزك انكشترده
تفصيل وار انكليون كاف عجمي ايله انجيل درجواهر التفسيرده
حضرت ادم عليه السلام حضرتنه نازل اولان صحفدر
ديمش وبر قماش در كه ييدي درلو رنكي اولور ودورلو دورلو
جيجكلر انكيان كنكر وسرغله ديدكلري انكيون نعمتي مثل
بوقلمون آنيران فرس اينك اوتوز برنجي كوني اينسان
مسخره لق ومخالف وعده ويلان سوزك واندك وعوه نكرار
صفتي اولور آنين طاشي ويصدق وطاشي يايق وايكلهدي
اوزن بهادرلره اطلاق اولنور صفتدر مردانكي وبيرافكن
معناسنه اوسن قره حصاري قصبه ديمش اهرمن واهرمن
واهريمني نرة ديو ديمش اهوان اهوان ايوان موضوره
وجارداق وطرة ورواق كه اواوكنك سقيفي درعربيدر
ايوان اولي مشهوردر آسبنان نوع المكسورة واسبنان
يوز دلك تخمي اسبفون واسبيون يوز قطونا ديدكلري
دبغه يرعي وسكولو بيرق وتخمه در استغان ايمرغان
دكين اشخوان مثله دقوزي قولاغي وقصاق ايوون
بو يله وشيله وهيشه وروزكار وشمدي وبو دم وايبجا
وضداي تعالي فتحله افصح در اتليمون علم فراسيتي
اول بيدا ايدن حكيمدر جابك وتيزدل ديمش ايومان
بشيمان وبريوده عاريرا و توران كيمه ايسان
مشرق وشمال ما بيني ع وكالجي جانب ايشان
انشتمان حكيم زردشت ٢١٦ ٢٣ ايشان ضمير جمع غايب
شان ضمير متصلك جمعيدر ايلتجا وايلكان
بيودق بيوريجي فرمانده پادشاهلر القابيدر ايمن
ايناق يعني معتمد عليه كيمه وقايغوكز اين يوقربيه اشارتدر
ابنان جمعيدر انجنين بو نحلدين نوع المضمومة اريكان

آنيسون
م

انكيان
وبالكسر مثله
انيسان كبي

فخري
نه در جودش بود هركز تونق
نه در قولش بود هركز انيسان

انوري
بكوز آهني ساي وبه نيزه صخره كزاي
به تير موي شكاف وبه تيغ شيراوژن

فخري
بوان سبب كه فحول كرام عنين اند
شده اند مادر امال نيز استرون

ارغوان

ستون لفظنده تفصيل وار در

ارغوان استخوان كميك وجكردك واو دسهيد رجان وخانه
استعمال اولنور اشتوان استوار استون ديرك
ددوكر استرون قصر بعضيلر قصر اولان عقيم ديمش
تحفه صاحبي قصر وشي ديمش اشتربان دوه جي اصطر
اطبقون بوغادكبي اوتي اغان افتان وخيزان
دوشه طوره اودمان معروف وادمان اوزن اوزان
ديدكلري طايفه اوستان اوزو ننه يابلمش اوو واسع
اويان اورته كوزالي الباء المفتوحة بابزن
كباب دمري باپايان دوه لر وقصه كوتاه كبي وبهايتلو
نسنه باتكان وبادنكان بادنجان باتوان نشانلو
طوغان باضته زن وباضرزن وباضنه زن وباضيرزن
وباضيزه زن بابوصيلر يك ديوادمهره سي باداشن
باداشي بادبان كمي يلكيني وقفتان وكوكلك يقاسي
نعمتي وصفر نماج ديمش بادوان مثله بادبيزن صايلي
بادزين مثله بادبزان وبادوزان اسمه بيل بادبيس
وبازبيس قيق صكره عجي بادبيزن وبادزن ف
بادويزن يلبيزه بادضون واو دسميد رتن وزن قافيه
سنده استعمال اولنور يل كوجك بنجره نعمتي
وكذركاه اب ويلاق وهما قوشي ديمش بادفروردين
ربوريلي يالكز فرو ردين دخي ديرلر باديان
طوراق ادي ورازيانه باران يا غمور اسم جنسدر
هر نه كه كوكدن ياغه اكا باران ديمك صادقدر اما
خصوصله يغموره علم اولمشدر باددان يوك ياب
تاب قجق قوياصق نسنه واوده يوك يغاجق بر بارستجي
بارسنج وبرسنك باركين يغمور صوي ايركيلن يرنعمتي
وسركين كردان وقوقار صو ديمش بارين بيلدركجن بل بارزكان
بازركان بازمان طوغانجي وباديان بازستان خراج

وعشرالبجی بازکون و یاشکون عجمی کافله ترسنه باشی اشاغه
و کیرونسنه بازن دیوث بارزوان حب دیوکلری باسبان
و باسوان بکجی و نوبتجی باساماه صالح و صابر کمسه
باستان عجمی بایله اسکی وقدیم باشین تخته باره لری که
اغاجدن قاپا دلر باعبان باغ بکجیسی باغوان مثله
باقرجن و باقرنجی اباق منکلی خلخال کبی انی بنجی لفظلرد
تصرف اولنمشدر باک دامان و باک دامن معروف
باکیمی اری سنه بالاترین یوقارورق بالان سمر
وعربی پالان ایله تیرخانه ودهلیز که بالان اندرونی درلر
وحیاطه بالان بیرونی درلر بال ذن برواز ایدیجی بال زین
و بال زین ایر دهنکوبیسی که ایکی جانبدن قنا تلو کبی در
بالش جرامین مختبان بصدق بالوان عجمی بابیله
بوستانجی و باغجی بالین بصدق و باشی اوجی بالم نیتلر
اولدوغندن اوتری دربال اوموز باشیدر بامداد
صبح صادق وجین سحر بام ستون درک اوزرنده اولان
جاردق بامون تحفه صاحبی دین تحفه مخنث وحیز
اوغلان دیمشی بامون دکلور لغت عربیدر مأبون در
ابنه موضنه مبتلا اولان شخصه مابو درلر بان اداة
نسبت درجهانبان و باغبان نعمتی خانه ویهلوی
لغتده آت دیمشی بانک ذن مؤذن واون ادریجی
بااورنجن و بای ابرنجن و پای اورنجن و پای برنجی
و بای اورنجن خلخال بایان اخر وصوک بایران ایاقلق
بای زن بوزه و نک دیدکلری بای ماجان عجمده
مکتبده اولان اطفال سبقی باشی اونسه بلمه ای بولا من
ایجون باشی الدورلر الاکله ماجان دیرلر و باجه الدورلری بابی
ماجان دیرلر ببربیان رستم داستانک بلنک دری سندن کیمیدر
که جنک کوننده کیردی بچه کان یاوریجلو و اوغلانجقلو در

بیکی جایه داوروزجیر بابلنک
بیونت دیر ابدر انده بجنک

بجـاره

بجنسان ارجی واکابی بجکلون و بجکلیون و بجلکون
جتنک قوز وکوی اوقی بوان اکا بوران دیواسی بوبین
بوکا بدرزن قابی اتا سکوت رابله برازوان وبرازوانه
قبن کوتلکی براه انک ادستنو اکا وانکله بربادات
بغور لد اکلی آکی ویغمو ندله حاصل اولان اکینی بربایون
قوبدونه دیدیکن صفر بربوشان امت بوبلندین
اوک اوکی که پاکز بلندبین دیمی دیرلر بربهن وبهین اورته
قیشی الی بوبهی ایکی بار عجمیله وهانک سکونیله بتلة
الحمقا بوشیان صاعری برجین اکثری وبامیغ اوجی
قاماق در وجالیو نه حولی ودیوار کناری ودشنو کلری
خالی برضین فرا نعیتی وبردفی دیمشی بودی جرک
بروآکن اکنجی وجفتجی برزن محله وصوقاق باشی
وادزون محله برزون ترکی ات وایکدش ات حقیقتده
مطلقا بوک جکن اته دیرلرکه تازی اولمیه عربیده ذال
معجمه ایله درجره دحل وزنی اوزره برزون ایدوکن
وعجم ذال معجمه عربی بی زای تلفظ اتدوکن بلمیوب
مفتوحده ایراد ایلمشی و زایله یازمشی نعمتی یه تبعیت
ایله غلط ایلمشی برزین ازدیوزین ده ذکری دوراینیدی
برسان انک کبی برسان فتح زا یله طاوس کبی اوزون
قویرقلی بر قوشدر برسیاوشان بالدری قره دیب
کزبرة البیر دیرلر برشن صارمشق برشان بلوک وامت
برفان قوزی دریسی کودکی برغوان قارلق برقنوان
شک کونلری که قبل رمضانده اولور برک دزان و برک
ریزان کوز فصلی که یپراقلری دوکلور برکستوان ات کیمی
وایرو لاکی برکوهان نوای مطرب واوازطولی برکین
اوت یوی اتشکاه کبی برمایون فریدونک اوکوزی ادیدر
بابو بهلوانک لقبی درکه ادی کاوه در ونقشلی صویر برنه

فی الصحاح الجوهری
البرزون الدابة

دا غلب

عربي با ايله وزاي عربيله آكنجيلر سوركيبي بون و بروين
اولكر وماهتاب نعمتي وقماشي اولكري وديباي جيني
وايونيككي قوه حصاري بون بروين معناسنه كلور ديمش
بونيان حرير جيني دكه نقشلري وجرخلري واردر ياال
ايله اولمش در باخود بيله طوقنمشدر و داله واطلس حرير
وخلعت خسرواني مطلقا حرير معناسنه بروان تماشا
وكناه وخودي بروستان و بروشان و بروشنان
امت برويون قلوز برويزن الك وكوزه وقولاوز برهمن
حكيم هندكه آتشي برست لردندر و پارسا برهون ازغون
ددايره برهيون مثله وبيوك دوه بريان بريتان بريشان
طالمق وغصه لي وعبث بوين صولو يرو قوقارصو
ويوقاريكي وادستون كه ننه وهرننه نك مرتفعي
زاتنره اولسون مرتبه ده اولسون برنيان بريشان
وصاغريك بزيون بريوت بز آسمان نعمتي بوجه فلك
وفلكك اوستني واردي ديمش بغاون كازرطوقماغي
وقابوطر قازي بزمان قيغو وحسرتلو وبشيمان بزمايون
برمايون بزن عربي باو زايله بزن وقدم بزن عجمي باو زا يله
راه ومحله ادجي بزوين بخي وجركين بزبروشان
نعمتي امت بر بردشان معناسنه بزيون برنوع يوفقه
كمخاد ربحر الغرايبك بعض اسكي نسخه لرنده يوخا
كمخا واقع اولمغيله بعضي بي بصيرتلر يوخايي يوجا
وكمخايي كمي صانوب بولفظه برنوع يوجه كمي ديو
معني ويرمش بسان مثل ومانند بسامان مخفف
باسامان بسبهيد بربوك اغاجدر اذن ياي دوزرلر
بشمان ادم كه ايكي كيمه اوجشور لر بسين كيروده وايكندي
وقتي بشكون بشكول بشن بربهلوانذركه كيوين كودرز
انك النده هلاك اولمشدر بشوتن برضو بشمان نادم بشين بشيز

بغلان بلخيه توابع معناسنه استعمال ايدر بكان يلوب
يو برمق زبي ايك بلمكور بلاكين جوماق و بودغان بلكي
منجنيق بلندين قابو برواذي وادكجه يي وجوره يي بلون
دستارجه بنات كهين مفتورنك صغيري بنات مهين
هفتورنك كبيري بنبه ذن حلاج بنبه كن مثله بنجكان
بشي بشي بمي بكامو اكبي بنجان مثله وبوقاغي بنجهين
بشنجي بنداهنين بوقاغو بنداقلون و بنطاقلون وبالكسر
بشي برمق ديدكلري اوت بعضيلر پيغامبرجيكي ديدي بنكان
عجمي باو كافله طاسي بيوك اولسون كوجك اولسون وساعت
شيشه سي ولكن بعضيلر اغاجدن لكن بنهان كرلو بنيون روننده
بون بهره ونصيب بهاران بهادمان بهارمان ياقوت سرخ
اديوردو نقشلو انجه حرير واسپود بهارستان بهاديري
بهلوان سباهي مفردنه ديرلر ولشكر مقدمنه اطلاق اولنور
بهمان زايد وصشي اولان عبارت كه سيلركن هركيشي عادتنجه
تلفظ ايدر بهمتان نعمتي قزل داق سوسي ديمش بهمن تاريخ
جلاليده بر اي اديدر بهي يصتي عريضي بهي بهنا معناسنه
بيابان بيابان بازي بيشان طوره تيمار ايديجي بيكان اوق
دمرني بيكن عجمي با ايله غلبيه وكوزدكه تخيل وطوبراغ
الرلر بيمان عهد واوج كه ادجشرلر بيوسان اميدلنمكه
بيوه كان كلي وكويكو نوع المكسورة بتيانت
دشمن برنجي و برنجيني بلازك برون و بيرون طشره
بريان معروف بشتان امجك وآل ديمكدر بشتين
اق نيلوفر قاتي ابو بهين و بهيي و بهتر ين قاتي ابو
به دان ابو بلجي بجون ننه لكسنر زات باديي
عتره اسمده ده توصيف اولنور بيرامن جب
جوره بيرامون مثله بيران افراسياب تولك نامدار
سپه سالاريدر بيران وبران بيراهان و بيراهن و بيرهن

بیرون طشره خارج معناسنه بیستون فرهاد نامرادک طاغیدر
بیرزن قری عورت بیرین قوقارصو بی زبان دلسز
بیزن بن کیو بن کوردن بن کشواد بی سامان فاسق
دیمکدر بی سر و سامان جمله ایتدکی ناراست اکری
و یولسز بیستان باستان کبی کذشتکان معناسنه بیشان
قماشک اولکری که برجانبیدر بیشکان ابه قابله معناسنه
بیلبان قلیجی بیشین اوکده کی واویله وقتی بیکی
قیل الک و بویک علیسی بلقان برمملکت ادیدر
بلقی سمز و یوغون بیمارزون زا عجمیله صیرصفی اکیزه
معناسنه وصیر ولقدن قالمش بیمارکین مثله بیمارستان
دار الشفادر بهبی هرشنه نک ایوسی الباء المضمومة
بیوتن بیباشد معناسنه شیراز لغتیدر بیسیر یمنی
شیراز لغتیدر بسبادیم معنایی مصرع اباغه برجانبی
عوض وجزا اصما دلارز بران غایت کسکی بران
تخفیف ایله کجدی وکچش برکسون ایرباغی برومین
جوک بجی بار عربیقی جایزدر برهان باوزار عجمیله
کونی دشک وقیفو وشادی معناسنده کلور اصواد
دنذر بشتوان ارقه وبره جکر بشیان قبتل
اغاجی واونکی وتابو باغی واقه طیاغی وهر
نسنه که برنسنه ایله محکم ایدرلر بشتوان
مثله بشتون مثله بشین نشان بوله والتونه
واقچیه نشان ایدیجی سکه زن بکران کرمانیلر
لغتیدر جولمک دبنه دیرلر بکمان غالب بلدرین
تابو بروازی واوجیاغی دایره سی بن مطلقا دیب
تعرکی اغاجک وغیرک کونده مستعملدر وانجه
دخی اطلاق اولنور خرما بن وکلبن درلی وشجر دن
بر نوع در واحمد بن اسمعیل هر نسنه نک اصولنه دیرلر

حافظ نفت شیراز لغتیدر
که همچو زمت بیوتن دل وا بوه
به پی ماهان غراست سپر یمنی

اسدی
وسابنده قاصد سه اسب سخن
رانه بیا اسخن نه سر بوده پیدا

بنجشکر زبان لسان عصفور دیدکلری اوت اطبا دە
معروفدر بنکن اکنجیلو کوکجقاره جق اغاجلوی وبایز
جبا وقرمه مقولهسی بوب اذین نعمتی بارکاه دیمکدر
بوته کان بوته فنوغی بودی زن بوری جایجی بوستان
ریاحین وسبزه وات اولان مکان بوستیان مثله
بوستین کورکی بوستین بار عربیله عیب لمک بوعلمین
صغر دلی دیدکلری اوت کاوزبان دیرلر عربیده لسان
الثور در بوقلمون عوب صر باد دیدکلری جانوردر
درلو درلو رنکه کیور وتازه اکنلکه دیرلر بیل اوکجه
درلو درلو موجلو کوستر ودرلو چچکلو وکلستانی
لمخاکی بدی رنک بر یرده جمع اولا ومتلون اده مه ده
درلر کنایه طریقیله بوکان بار عربیله بوزلق یخدان
بوکات باوکاف عجمیله اول ظرف دوات که تره که نشم
اولماسینی دبوالتنه قورلر واوسته صجرلر دقویون
بوزسینی واوغلان یتاغی بون دیب قعرکی و بو
مملکت ادیدر وایرکی دینکسی ونکلتی وایله کیمه
ترکیده مستعملدر بون دەدر بویان زیاده قوقجی
و برمملکت ادیدر بوسهان زلزله بویدان دوج که
ایجنه قوقولو نسنه قورلر بویکان اوغلان
یتاغی رحم بوی مادران ایوداله وقوان
جکی که اطبا بونجاسف وقیصوم دیرلر
بهتان افترادر نوع اولیه المفتوحة
تابان پلدرایجی تابلستان یای فصلی تابه بریان
مثله تابشان طیلسان تاب لفظنده متعدد معنالری
ذکر اولنشدر معلنده کورله تاغستان ایلغنلقدر
تاغستان مثله تازان سکرم ایله دیمکدر تالان
یغمادر تالسان طیلسان معناسنه تالشان مثله

زنان حامله راسم بود پس از وقت
زهر اوبدرا یده اجته از بوکان

براز بوم بهزشد سراسر جهان
شاره هوید اوگردون نهان

تان سیزک دیمکدر آن شما معناسنه تاوان اودک واتم ف
بوزجلو وجوم وجنایت صوچ معناسنه تاون
اوکرنمدک طورآت تپان بار عجمیله طبرق جکیجی کیمسه
تبرزین ایو بجاغی وچوماق ودبوسی تخته ناف
یصدانج و اکمکجیلر تخته سی که ایچنی بوبر اپاروبرد
اکمک قورلر بر اوزون اغاجدر تبیکه معناسنه تخکلون
جنک قوز تخکلیون مثله ترجان معروف ترخان
باج وضراجدن معاف ومسلم اولان کیمسه وترخون
دیدکلری سبزه ترخون معروف سبزه درکه بینور
تردامن ناپاک عورت ترسان زیاده قورقق
ترسابان کافرلر ترکان اصح ضمله درخاتون دیمکدر
ترکون ترکی قایشی ترنجان جنغم زن دیدکلری اوت
ترنکبین بصره بالی وبرمعروف دارودر هوادن عاج
اغاجنک اوستنه یغار ترنجبین در ترنیان اغاجدن
طبله کبی اوددر ترجت قلبور دیدکلری وبستدن بر
نوعدر ومیوه طبقی تریان مثله ترین باشرف وابورک
تشت ضوان و تشخوان لکنجه وسینی تکی یمشی
اغاجی تکین کاعجمله بهادر وخاتون معناسنه تل تون
مرداردن برهیز ایدن کیمسه تل فتون معجب
ومتکبر اولان کیمسه تلزنان اکسلک تلی دوزبان
درزیلر اکنه لکی تن کوده بدن معناسنه تواماں
اکیز طوغمق تورزین ایرده کوتورد کلری
بجق تبرزین معناسنه تهان بوشی تهی معناسنه
تهلان برعظیم طاغ ادی در تهمتن جسیم
معناسنه زیرا تهم هر نسنه نک بویوکنه وایری
سنه درلر خصوصیله رستم زالک القابندندر
التاء المکسورة تریان بیوک سپر تنتین

حافظ
عمرتازه باد وصراوای ساقیان جام جم
کرچه جام ما نشد پرمی بدوران شما

هام خستم داجند بس مرنجان
کنه دل اکر دواد تاوان ندارد

صربوان تبانالک درخاک وضون
زره بازه سبر وازکون

نظامی
فطا استرودبیزاصدوس
که بارش تشت وتشخوان
بود وتبسی

اسدی
ادش صدوبی هزاران سران
بمیناه لشکرشه ونام آوران

تهمتن بپوشید ببر بیان
تشت ازبراجدهای زبان

ادم علیه السلام مشهدی یاننده برچوبره ادیدروهو
یوزنده بر موضع در دیرلر وعربده اژدها دیدکلری
عظیم بلادر تیردان قبودرکه ایجنه قورلر تیرنان
اوقلاغو تیهان طکوزلان قوردنندن کوجوک بر
بجکدر اتن دوت دکنلوی اوزرنده اولور التاء
المضمومة تبان تمان معناسنه تبنان مثله
تحکان انکو تحنی دیرلر براوت در تخمیان تحمکی
تخمی تخمیان نفتی سقرق تخمیانه معناسنه و
تخمیان اربه وبغدای قسمندن هرتخمه اطلاق اولنور
توتی شیرین مایه ضوش دیمکدر ترغون حکیم بادشاه
ترکان کوالردر وترک لفظنک جمعیدر وخاتونلره و
محبوبلره واکوبلره دخی دیرلر ترنجان قوان اوتی
تمن اون بیک عدده دیرلر تن دریای مظلمدن تام
شریف دکزنه جقار برجنس عظیم بالقدر اولارلر
منافعی جوقدر تنبان تمان وتبان معناسنه در توان
کوج توانه کوجلو توبان کورشیجیلر تمانی قره حصاری
وطبق کبی شاخ درختدن اورلشی برنسنه در دیمشی
توران بر مملکت ادیدر توسندان ازق قوپاجق
توشمان قوتلو ونشان وسرای اورناسنه دیرلر
توشن و توسن کوره طوار تون مشرق جانبنده
بر مملکت ادیدر وکلخن معناسنه نوع الجیم المفتوحة
جا باتلغ ادک اوذرینه کیلن ادک جار شاخ خرمن
یبا که اکنجیلر النی در جارکوب بسباسه کرجوز بوا
قشدر جادمین دوردنجی جادوبازن سحرکه
جالیجی جامکان جامدوه کیسی جقارمق برجاهن مثله
جامه بادرون ایچ طونی جامیش سودک بول معناسنه
جان روح وجنی طایفه سنک باباسی جاودان ابدی

تومان
اون بیک عدد
اوزومان وزمین
فغان والولهٔ خیزد ازرمان اوکرتومان
بکاه کشتی کینت جو بر کشت توبان

حصار
سروهی اموندازکرو بیروز
حواشی ازبیان کلخن تون

اولان نسنه جاویدان مثلا جاه یون اولکه بکده
انک ایچنده دونز جبان کوج والجی وسکوت اغاجندن
اوربلو سبت جبین وجبنین مثلا ویارا قلنمش معنالرنه
ده کلور جتین ایرک قوملری که ایکی طوفنده برکیمش در
خرامن وجرامین حیوانات اوتلاغی جران زیاده
اوتلایجی جرب سنجی ایو سوزلو جوب زبان
طاتلو دللوکیمسه جوداان دروازه ایدنلرک اقجه
قودقلری طاسی چشمدان چشم زن چشم دل نرکی
چشم زن اولمزدکین نخچیر جشن جیم عجمله بیرام
ودوکون وبزم جغن قلیج قنی وقلج باغی وباقوش
چکمان خوارزملرده بریوزی جوقه دن قفتان در
چکین مثلا چکن جیم وکاف عجمله اطلس انواعندن
برنوع غایت لطیف قماشدر جغزوان صو
اوزرنده اولان بوصون محلب معنالنه جهان جهیدندن
صیغهٔ مبالغه در زیاده صالنجی سروجهان دیرلر
جمن یشلتان وباغچه ومرغزار وتازه دکلو فدان
وباغچه لرده اغجلر اراسنده صف صف چکلن یوللر
جنبین سوک بول معنالنه جنبی کردن بویون جقرغی
وبوغمق جندن صندل معنالنه جندان نیچه نیچه اولقدر
دیمکدر جنین دل قلب وکوکل فواد وعربیده هنوز
انا قرننده اولان اوغلان دیرلر ومقبره ده دفن
اولنمش میت جوشن جوقال جوکان معروف جوکن
جولان صالنمق ایله کزمک وشامده برداغ ادیدر جهاندن
بسیار جوق معنالنه وصبر ایجی دیمکدر الجیم المکسورة
جراغدان جراغ باشی که جراغک ظهر بینه سیدر جراغینه
جراقیه چکلین عورتک طلاغی جوکین زشت وکریه
جکون جکونه دن مخففدر جنکیز خان شاهان دیمکدر

جکیه

جکین برنوع اطلسدر چینه دان قورسق حوصله ٢٣٢
جهانبان جهان صاحبی دیمکدر جهانشان جهان دکچی
جیستان یکلتماج وبیلمجه مثلا جستان معناسنه
جیلان عناب معناسنه جین برمملکت واسعه در که
عرب جین دیرلر الجیم المضموم متجبین ایرانکه
بوغوزندن اولور جرعدان ظرف ماکول ظریفان
وجولق بوجکی جزدان معروف جنبان دبرنجی
وجوبان قیون کوریجی جوب زین ایو صاغراغی
جوبکین بنبق جقرغی جو فکین بنبق دمری جوب
نات اوغلاغی وادانه دیمکله معروفدر جوبین اغاجدن
اولان نسنه جون جونکه معناسنه جونان جنان معنالنه
جونین جنبین معنالنه در الخاء المفتوحة خیر دان
دوبیت حمدان ذکره دیرلر صرمدان اقچه وفلوری
کیسه سی صودن سرکشی ومغاره اولمیان اته دیرلر
حزیران تاریخ دومیده بر ایک ادیدر نوع الخاء
المفتوحة خاربین جالی خاتون قادن وبولاد یوکاری
مکرمه عورت که کدبانو وبی بی دخی درلر خادون
مثلا خارغان قازغان خاقان ترک پادشاهنه درلر
خاکدان طبرقلق وجوملک منهره معنالنه خا
خالدرینون زرده جوب خان میربزدک تاتار
پادشاهنه دیرلر خاندان اهل بیت خانه کمان
بای باغری ختلان ختن ولایتنده بر
یرک ادیدر خواطین صوغلجان خی بان
اشکنجی خوزان نفهتی نوردون کننه دیرلر
خوک زمین برسور تنور دیور دبر جانور جکور
خرکان بابقراجق خشمکین غضبلو خرکمان کمان وصفنه
خوان کوز فصلی ضریف خرمیان قنو زطشاغی خلخان

جفانه بکزر براوتورکه انون کونلک حصل اولور ضاهی
قرلغنه مایل برسیاه مهره درجزع دیرلر ضندستان
کوبلج کمسنه ضدان کوپجی ضولان حضضی مکی دیرلر
ضواهن یانغ صونبسی ضیزران معروف ضیلان تکبرلک
ضیمشان غصه وغم الخاء المکسورة ضرمن وضرمان
تره که دوکجک بروای وکون اغیلی ضوان قصابلرات
بارلر اوستنده واو دونخیلر اودون باره لرلر اوستنده
بوطوبرمقدر ضشت زن کربیج کسیجی ضیاوان شهر
اوجندن جقان یول درکه انجیلر ایجنده اولاونقدر
کنه لرصوکنارندن ایرلمیه لر ضنق برمملکت ادیدر
ضواضوان شهادت برمعنی الخاء المضمومة
ضدایکان ارلروصاحب دولت اولان کیمسه لره درلر
ضردضان طارلغان ضرمابن ضرما اغاجنک اودکیدر
ضرموان کیسه ویانجق ضودبین کندوی کورجی ضوران
اکول یبجی معناسنه ضوددمیان دسته بنده
اویونی بعضی نسخه ده ضوارذم دومیان واقع
اولمشور اصح بودرکه کافر عورتلر ال اله ویروب
اویناد قلری اویندر ضورستان سمرقندیانندتر
شهری وتوابعنه دیرلر ضون سیاوشی
ایکی قرداشی قانی دیدکلری درضوهی بزرهنوبی که طار
بردانجک اغزینه انکله قورلر ضوی جیم عرقجیی
معناسنه لغو الدال المفتوحة دان بیلیجی ویردان دیمی
واردرکه اسم جامد درظرف مکان معناسنه مخصوص جزدان
جامه دان وسخنده کی دان کبی دارویی نوشین عقل الجی
دارودر داربرنیان بقم اغاجی داربزین تکیه کاه وایت اوزومی
دارفزین مثله داستان حکایت وافسانه داشان
عطای بسیار ومطلقا احسان داشی مثله دران

انده

انده دیمک اولور دال برنیان بقم اغاجی دامان اتک
ذیل معناسنه داهون وحشیلر دوزاغی دراقن
برنوع شفتالو دراق وطاتلو اولور درنان قبوجی
درضورتی کندو قورنجه درد لاضق قولغان زحمتی که
درنقده اولور درغان برشهردر ماوراء النهرده درکون
تورکی قاپشی درزن کیره جک یر درمان جاره دروازبان
دربند بکجیسی دروازدان مثله درباکان
وبالضم دربخان هربرجک دره جه لر یعنی اوجرا وجو
قسمت ایدرلر وهر قسمینی بریلدیزه تعیین ایدرلر
دست ابرنجن الدبلازکی دستاران شاکردانه
دستارضوان بیشکیر دستان مکر وحیله وبلبل
وارقه اوستنه یاتمق ودستم دستان وحکایه
ودستان دست اشنان اولکه انوکله الایورلر دست
بیمان قزالمقده نشاندن اول ویریلان اغرلق وجلوه
عروسان وامانت ادتمق معناسنه دستشکی قورجق
صاج دستوان ناطور حمام دست نشین ال اوستنده
محترم وعزیز طوتلان نب دست نشان برکیمسه که اکا
برواعیان دولتک جراغی اوله دکان بلوط اغاجنک
اوزدکنده بتان قاو دشتباق بیابانلرده وباغلرده
وبوستانلرده بکلابی کیمسه دشتوان مثله دشتیبان
مثله دشت سواران کوددستان مقابر معناسنه
دغل زن زنباره وقلب زن وخاین وخانه دغل دیمکدر
دشت مغان تاتارجانبنده بربیرادیدر دمان ضمله
کلکره یجی وعسرت ایدیجی وصیغهٔ مبالغه در دمیدن دن
جان کبی بیله صفت اولور پل دمان دمزن صولومق
وکندویه براولونسیه وشریف مقامه نسبت ایدوب
لاف اورمق دستان موافق ورازداشی دمسازمعناسنه

دست افزنجن

دشت سوران
مثله

نهنک دمانست اندرنبرد
هژبر زیانست در کارزار

شمس فخري
جو سرو باد سرو سبز دولتت دایم
جو کل زیاد طرب ذو زو شب شکفته ورن

دن کوب وشاد یلعقدن سکوتمک وناز ایله صالنی
یوریمک درخشان و درفشا یلدرایجی درزه
تخیل بجدرمک دوان یلوکیمه دون بازی معناسنه
دهان و دهن آغز وادیان کبی دهیو سوداغزی وبالکسر
دیون رسم وقاعده الدال المکسورة دبیرستان
و دبستان مکتب خانه دین برج بمشی اوکسه دیرلر
ویلم قره دبق معناسنه دکرکون بوردرلودخی دلستان
کوکل الیجی دلقین طکوز بالغی دهقان اکنجی در
فاضل سوقیق درکه معرب دهقانون خان دودیمکدر
لسان فارسیده خان رئیس معناسنه در مولانا
سعد الدین کشاف حاشیه سنده بو عبارتله
تصریح ایلمشلر الدهقان رئیس القریة ومقدم
اصحاب الزارعه دیبادین فرسی ایلرینک یکرمی
اوجنجی کونی دیبدین مثله دیده بان کوزجی
وقراول عربجه این وطلیعه درلر دیده وان مثله
دیژن قله وغصه دین فرس اینک یکرمی دوردنجی
کونی وبو دیمکدر این معناسنه دیربان کوی کتخداسی
دیهقان دهقان کبی الدال المضمومة دخترزن
اوکی قز در دروغزن بلانجی فاسق وفاجر دزدزان
زادنصکره ایلی دالله کلید دان یعنی کلید قوابی
رزن ای وکسکین وتیزکه اکثیلرده استعمال
اولنور دستوان سرکین که انده اوزم وانجیر قورو
درلر دشمن معروف دکران اوره که غورتلرا کورلر
دلفین بر بالقدرکه دریایه دوشنلری خلاص
ایدر باذن الله تعالی بعضیلر یونس علیه السلام بالغی
دیمشلر ولیفن مثله دیوک طکوز بالغی دن نشاط وسرور
یویانن کشی دنبان قویرق دوبرادران قرداش دیدکلری

یلدز دوجنوان ایکی اولقدر دوثمان اولو قبیلر دوراتین
جاغشیر دوربین ارادتون کوریجی وقاتی زیرکی
ودقیق نظرلو دوستکان محبوب ایجدوکی ق
محبوبه ایچلن قدحدر دوسکان حذف تا ایله مثله
دوسکین و دوسکی عربیده سراج معناسنه دوکان
دکان لفظندن تصرف اولنمشدر دوکوان ایکلک
دهلذن طاولجی

نوع الزاء المعجمة

ذوالقرنین اسکندرک لقبیدر

نوع الراء المفتوحة

راسن انوزدیوکلری اوت واردج
اغاجی رافوان فرات ودجله ران اویلق رامین
ویسه نک عاشقی ادیدر رانین جاغشیر واوغ
وشلوار وتمان ورسم واعلام رجالدر رزراهبان
کسرها ایله راهبلردر راهبان سکون ها ایله یول
بکلیجی وباج معناسنه راه حاجیان کهکشان راد
کهکشان کوکده حاجیلر یولی راه دین شریعت یولی
راهنون یول بکجیسی راهبان معناسنه رایکان
اوجوز دبون عربونکی پشین ویریلن اجرت رضبین
جوکالیک بعض طبیبلر بشمش یوغوردک صوسیدر
دیمش بعضیلر کشی در دیمشلر رخشان یلدرایجی
رخش وبالکسر اوکندره نهبتی وقوبی ایرانه دیرلر
رزان خزانه وقتی وجمع دن رزبان باغ بکجیسی
رشکی غیور ورشکین مثله رشنی فرسی اینک
اون سکزنجی کونی رغنین و رغنین تمان رانینکی در
دکوزل کندیبی بزه یجی رمان و رقوت صناو زعفران
رکباب دنبه رکزن قصار معناسنه رمان اورکجی
وقورقجی رمکان قسق قیلی رموان جوبان وکوریلر
رنجن یومشاق قادن رنجین صبان دمری رنکرزان

نزرد اناکی ابرل بلند
راسن وسیر من وسلوی را

مخالفت زبرد وت برابه برسد
که طبع بلبل دارد بنفش
رضبین

بوياجي وضراب وقتي رنك زن بوياجي رنكين ياسي
يارنسبتدر نوني تاكيد ايچوندر زميني بالين يسمين كي
روان جان وموضع جان روزن باجه بنجره روين
تونجه رهزن يولجي وريجي صراي رهنمون يول كوستريجي

الراء المكسورة رضيى

اوكنوره رزفين وبالفتح سرمه كليد وبعضيلر مفتاح
ديمشلر رزنيت ريخس
يومشامش قارن ريخيي صمان الكاكي وقوليي
وقولاغي ريون اوصورغان ريزبان سورمه كليد
ريزين غايتده اناق ريسمان ايب ريش دهني
اغزده ظاهر اولان يلامه كردن بويونده چقاد بر
يرامزعلت در ريم اهي دم بوق ويكي مكار
وكينه ور وبليد والوده ريمي مثله الواو المضمومة
روبيان كوو ديدكلري جانور كه چوق اياقليدي
وار رودكان كاف عجميله كودن بغرسق روزبان
چاوش وبواب بادشاهلر قبوسي بكجي روزبان
مثله روشناسان اعيان شهودر روغن ياغ
روغنيي ياغلو يشر قاضي لقمه سي درلر دولين
قزل بويه روين تقليل ايچوندر بهر معناسنه تفصيلي
وارونده اولمشدر روهي بولادك معتبر جنسي در
رويين توچدن اولان نسنه رويي قزل بويه الزاء
المفتوحة زان انون ديمكدر زبان دل دعوتك
فرجنده اولان زباني ولغت معناسنده استعمال
اولنور شيخ سعدينك بيوردغي بيچاره درحالت نوميدي
بزباني كرداشت ملك را دشنام دادن كرفت واقع اولان
زباندن مراد لغت معناسيدر كلام مذكورده اي بلسانه
التي في فيه دين ضبط نامشي تتر لسان اهل الجنة دل

مراد

كرمتي صاحبي بومعنالر ... مكسوره ايله ... نظره صحيح اولمز

فردوسی
کران تا کران [illegible] بیشه و [illegible]
است که هم [illegible]
با [illegible]

مرادجنت اهل استعمال اتدكلري لغتدر دل لفظنده ده
اول استعاره وار دركه عجمي اولان كمسه دل بلمز
دردلي زبان باوز وقاقيغان زبري اوستنكي زبان مان
بزم دلكرمز ديمكدر زبان تران هجوا ديجي زراغني
قوملو قيبلو بودر زردزمين كثرها دج زدفين
قابو كراكي غلق در وكليد يري ومطلق كليد زرمان
غايت بير زرنشان التون اورتمه نسنه كه بچاقده
وغيرده اولور زدين برقان علتي زغان نامكار وزغالم
معناسنه جامع الفرس كنده خمير در ديمش زفان وزواد
زبان معناسنه فارسيده فا ويا وواو ارا سنده تبادل
وتوابعي وار در زفريع وبالكسر كورك كه قابو اردنه
قورلر قبودكه سني دفع ديرلر زدفين دخي لغتدر
زكان زا ر عجمله در دوربجدن باخود مستكدن كندو
كندو ايله كورر دوزر زلفين قورطو برمك زليفي
مثله زماهي دشي دم زمكان قسق قلبي زن بهلوبده
زشت معناسنه در زنبيان اينسون زنخ زن هله هاليجي
زنوستان وزنوستاني وزرغمستان تفسير
صحف حضرت ابراهيم عليه السلام زندوان هزار
دستان نعمتي حركات ثلاثة ايله نقل ايلمش زوان
دل ودلوجه يغد ايده ادلور زورين يوقاروكي ويوجه
زيرين معناسنه زهرزميني جرجان زباننده ازاد درخته ديرلر زهاك
جاي الزاء المكسورة زيلداه كبره لك زكان ناچار
زمستان قش زندان محبس زندان بان زندانجي
زنكوران مثله وندان مثله زنشان بورسمه
وبودونه زهوان اوغلاني يتاجي رصم زيان زبيا
معناسنه زليفن قيتي نسنه زيف
ابو زالفقاب صابي لمشي اولان خنجي

اسدی
به پاداش نونیستمان دست رس
زبان مان برا ز افرینیست و پس

حسود دت خفته وعبان و لاغی
فتاده باد بو شخ و زراغنی

جنان ز معدلت ایمن شداست ملک جهان
که فارغست دراز بار منت زرفین

اسدی
زدودم زلیفن دهد بر فسوس
جو نزدیک باشم شود جابلوس

زهان
طوغدوغي يري

الزاء المضمومة زبان دل زفان مثله زوبين
حربه وسبقن زون قوه حصاري اولوشي ديمش زون
جوق خسته اولان كيمسه السين المفتوحة سابان
نشانلو قوسلكلر ويولي نشاني وكيوده قلا بالر ودارو
قوشي وصفر جق قوشي ساتكين بويك طولي كر شراب
ايجرلر ساتكين مثله ساربان دوه جي ساروان مثله
سازن سازجاليجي ساسان اعلام رجالدندر و
ساسان بن بهمن اسفنديارك اديدر ساق عروسان
عجم ديارنده بر نوع حلوادر سالكان يللق ساليانه معناسنه
سان ساغشي ووزن وخو ورسم عادت واداة تشبيه در
كلمه نك اخرينه لاحق اولور وعرضي لشكركه تركيده
جبه كوستور درلر وكوسره طاشي سان كين كاف
عجمله بريه معناسنه ساواهن اكه دن دوكلن بريده
ساون سبق غزاري ساوين مثله وجولك
سايبان كولكه لك سايه وان مثله سبيوجين
باغ واغاج ديرلر كه نصكره يرنده قالان ازاجق
ميوه در سبستان خوش رايحه لو نسنه در
بر نوعدر سحبان اعلام رجالدندر نبي وايلدن
بر فصيح كيمسه نك اديدر سختيان مشهور
سخن سوز سخن افرين سوز دوروب
بارشدور جي هر سوزي كمالنده ويرنده
سويليجي سخن چين قوجي در نمام
معناسنه ستروان قصر عورت
ستروان عقيم سخوسا وانه وستار سامان
اهل سرمايه سردوان باشي صالدصاله يوردمك
سرزمين سرحد صنور معناسنه سركران اغرباشلوكسه
اكثر مخمور اولانه اطلاق اولنور سركردان حيران وسمه

معناسنه

ندارد جهان بو يكي سان شكيب
نوازاست پس از پس و نشيب

٢٣٦

معناسنه سوكون باشي خراج سكين طوادبچيسي توپي
بكره دخي ديرلر سرگين مثله سرگين كردان طومز الاندن
قورادي سران نعمتي نسترن ديوكلو جچكدر ديمش
سرنكون باشي اشاغه ديمكدر سرانجام تنبور
وصو ملك سروان ساربان معناسنه وكروالي معناسنه سرنيه كن
اون يوغورجق سرين اون اوزيب واوريجي
واعضادن اوجه ديدكلري سكرده دخي ديرلر
سقمونه دانش خراسان سقلاطون بر جنسي ملون
قماشدر سكاوند بر نوع اق زوبين تولوكرسيور
سكبان ابت سالجي سكونتان ابت دشي ديركلري
سوزي دشي ازو دشي دخي درلر سمان قوس اينك
بكرمي بدنجي كوني سمن بيغمبر جچكي ديدكلري
اق جچكدر ويوانجه جچكنه دخي ديرلر سمندر نعتي
سمندر معناسنه ديمش سنديان بر نار اغاجي
ديدكلري در سكدان قورسق حوصله وقوش
جكرينك قابتسي وقوشنك جكراغي وطاشلق
سكستانك سنكلاخ يونده قوش صهوده سكين
اغر وطاشلو سهمكين وسهمكي قورقنج سهوان
بر مملكت اديدر انك طاغلرنده قلم بتر الشين
المكسورة سيستان بر نوع خوش قوقولو نسنه در
مشك تركمانه ديرلر طوبلق دخي درلر سيپداوه
يوزرلك تخمي سپيدوان خودل سپيدوز تاب
اسفيداج سپيتان ال ديمكدر سرحان انوق درلر بر
خبيث جانوردر اناطوليده اولور ادم اولونني مقبر دن
جقارير سقالين صاقيسيدن اولان قاب نجق
سكنجبين بال وشكر وسركه ايله بشوردلر سركنجبين
درلر ستان اكوده يري سنجين ايچي قوق نسنه سندان

سندير مثله

اوردن قبوس ستوان صوار فتحله ذر دیمش ستوانیان
بلوط اغاجی سیسارون جوزک اوتی تخمی سیستان
رستمک طوغدوغی ولایت سیقان برمملکت ادیدر
سیملاه قلیج ارقه سی ویلمانی وخنجر ارقاسی سیم
سیدیه کربز باشی بشیجی سیه باوران معناسی سوی
الحکام دیمکدر وسیجه بکزر براوتدر هندن کتوردلر
نوع المضمومة ستردن قصر دشی ستروان وستره ن
دیمکدر ستودان سینله قبر معناسنه ستوربان
طوارکدوجی دیونه قواشی ستوده دیرکل درکسر قبدیه
طاق بیستون دیرلر سخنی سوز سخنین برنوع سرنا
در بویینوزدن ایدرلر وقدیفتح سرغنیا قوشی بوقیرکین
معربیدر سرمه دان معروف سرزده سوسکی طوار
بولفظی تحفه صاحبی رای دن اوتل واوایله کتورمشی
سروزن دیمشی سرلون اوجه سربی کبی قره مصادیک
وبمدزین دیمشی سشان ولکن مصدری سفتن در
وعلم رجل سورن ایام حرب ودم شادیده استعمال
ایدرلر الله الله دیمکدر سورنجان داروی معروف
سوزان یانجی سوزن اکنه سوزنوان اکندلک سوزیان
دنیا فائده سیی سوسن معروف سوهان جزکی نسنه
وجیوه ده برپرادیدر سوهان اکه ودرلی سوبیدان
مقبره لک الثنین المفتوحة شابوران وشابوردان
برنوع سخت دمر در بولادکبی صولی کندویه جکر
وصوار رسکر حلیمی اکا استادیرلر دیمشی شادان
غایت سونین مصدری شادیدنذر شادربان وشادروان
وشادوان وشاروان وشادرفان وشادریان اول
نسنه درکه صوایجنده اقر ومیوه جامعلرده وغیرده ایدرلر
وایی وکون اغیلی واو یوزنه دوشکلری بیوک زیلی ومنقش

دریم اوی ومنقش دوشک وبادشاهلرکه اولو بکلری کی
سوابرده لری اوزرینه طوتلان سایبان شادکان و
شادیمان وشادوان شادان معناسنه شادستان
وشهرستان وشارسان پیوک شهردر شاشه دان
قاوق مثانه معناسنه شامان اندازه واندام شان
کومج بالی وادکجیلرک ادک بالودنه اوردقلری قالب
وبیلکوو شانوندن صیغه امر ووصف ترکیبی در وجمع
غایب ضمیری در شانده دان طراقلق تحفه صاحبی دال
بوینه واو ایله ده ایراد اتمشی شاوین جوق نسنه
وبنبه جقارلق شاهین جوبان دودوکی شاهین
معروف وترازودلی وعمودترازو شایان مباح و
شایسته لفظندن مبالغه فاعل در واجوتسوایشی
شایارکبی شایکان شاهلره لایق وکیزلوکنج وبرنوع
قافیه در اکثر الف ونون قافیه سنده دیرلر شب روشن
وصلت کیجه سی شبستان جامه خواب وتانجانه کوقیش
اویور شبخون دون یاصقنی شبنم دبستان شخص
غصه وعصه لو نعمه الله دیمشی شراب جاغلک صوده
استعمال اولنور شریین قطران اغاجی غاریقون اندن
متولد اولور جام اغاجنه بکزر تکه ولایتنده جوق اولور
شوم زن عورتک فرجی شرمکین اودلو شفان مومیلی
بال شکرسان شکرکبی واغول بالی شکرشان مثله شلدیبین
میرم واغرجانلو والوده شمان فنان ایدوب ابخقری
ابخقری اغلیان کیمه شمع ابزار اویادلمشی جراغ و
اویادجق جراغ شمعدان معروف فارسیده لکن درشمن
بت بوت وبت خانه شهدشان کومج بالی نوع المکسورة
شتابان غایت اوجی شتاب باران یلکی یغمور شکان
بوکلم شکرزبان بلتک شکم ران قارن سوری شکمدان قارنلو

شكن بوكلم وبيچ وچين وصنق وشكستن دن صيغهٔ امر ووصف
تركيبي در شهين ذيخ شيان ايكي قوداشي قاتي نام داور
وجزاو عوض شيبازبان وشيوازبان فصيح زبان شيرازباد
طتلو دللي ودلكير شيرافكن وشيراوزن ارسلان افتاريجي
بهادر شيردان شردن ديدكلري شيرين زبان وشيرزبان
طتلو دللو شيرريان غضبناك ارسلان شيرغوان مثلو
شيرمان بهادر ودلاور شيروغن سيرچ شيره روغن
مثلو شيرين طاتلو انسانك اول طاتد وغي لذيذ سبز
اولدوغندن اوتوري طتلوي اكا نسبت اتديلر سيزفوده
ايكده ديدكلري شيلدن بادشاه سماطي شيني سيني
ودللي ددك واوتور بنشين كبي ماوراء النهر اهلي بنشين
ديه جك يرده شين در شيون فغان وماتم وجفلق
نعيتي وشكو وشابته ديمشي شبان وشوبان چوبان
شتربان وشتروان دوه جي شوخكين كيرلو باسيلو
شودستان چوداق وطوزلاشومين اسبناق
شون قولتق التنه كوتوردكلري برق حشتك ديرلر
شوكون تبركا صونلدن برك سبز ودست اويز طا
طاشكندليلر اصطلاحدر الصاد المفتوحة صفراغون
وصفراكون بلودرجن قوشي كه بوستانلر اولاغوسنده
وچالولرده اولور بوصاري رق قواليغه مايلدر صبحگاهان
جمع صبحگاه ط طالقون برنوع ذهولر باقوردكه انون
منقاشي دوزدلر انكله قل بولادلر كچ بتردكي نجه منافعي وار
طبان عجم باسيله اكري ننه طبرخون بيدطبري تزل
سوكت درلر وبر قزل اعجدر عامه تحريف ايدوب طبلغو ديرلر
وبوره بولي وكره بولي ديرلر بر قزلجه يمشي در قوري اغاج وتازيانه
معناسنه ده كلور طرخون مشهور سبزه در طروان يانق طغنون
بشهر بغداد الغين المفتوحة عطفي طاغ اتكي عربون

پاينده انكلباغ جقاردر
بوغوزردن

وبالضم بايع دمكدر بيه مقدما ويريلن نسنه در علفان قوش
قورساغي عطرفان بالكسر خوروس وفي القاموس العترفان
بالضم الديك الغين المعجمة المفتوحة غاديقون داروي
معروف غزان اكراجي يرتجي جانورلر وسباع ووحوش
معتبريه وصف اولور شير غوان ديرلر غزن بانك ودمدمه
وكريستن حليمي باشين انجقره دق اغلماقدر غزنين
بشه وجايگاه شير وفي الصحاح الجوهري والعرين
والعرينة ماوي الاسد غزغزان ايكي عجمي زايله امكليو
ايمكليو يورمك غليكن وغلبكين مشبك قبوه دريچه كه
ايچروده اولان طشرده كيني كورر طشره دن ايچروسي
كورنمز غليبي ياربوز اوتي غليزن وبالكسر صوده ف
چوكك ايچنده اولان قرا بالجق غمان غماز غمين وغمين
قيغولو غنچ ديبك وباغ جقادجق غنيزان قزلجيق وكوكم
يمشي غريوان فرياد وفغان ايدن كيمسه غوليبه كوبه جك
الفاء المفتوحة فاقته كودن
فاشرسفين ايوه جكي رنكلو فاشرشي قزلجه يمشي اولور
صالقم صالقم بوصارماشقدر اطبا كرمة السوداديرلر
فاليجيفن بوي اوتي كه عرب رشتلا ديرلر فراروين
كدك يورنده طارطغان كورينوب بوي بوي اردي صره
سيرايدن اوناق يلدزلردر وهرشنه كه بوي بوي اندسيره
يورر بشرط كه صلاح اوزره اولالر صلاح اوزره اولمزلر
فريرون وفيرون درلر فرنجس وفرنفل سمز اوتي فراوان
فزارون فربيون وفرفيون حبشه ولايتنده بردكنلو
اغاجدر سودي اولور اول اغاجك دبنده قيون قارنلارين
بالك ايدوب قورلر اول اغاجه بر يارالو سودك
اقوب اول قرنلره طولار اطراف ولايته ايلدرلر فرزان
علم وحكمت كه علمانك وصافنو نور فرزين علم حكمتده

وصیدو فوبدا اولنلو والات سطرنجون فوز دیو کلوی در
فرسطون قبان که بوک طارتادلو قرسطون و کرستون
دخی لغت در فرغان بو قومک ادیدر قارعانبارزده دلو
فرفندان ثلث یک کونلوی فرکویلی ایرماق وارق
صوی وصوا وغراغی فرمان بویروق وقوت
فرمایون فریدون اوکوزی فرمکین غصه لو فرنان
علم وحکمت فروان مرتک و بازاوی فرودیت
و فروین دیوریلی که معربدن اش فروردیان جمسه
مسترقه فروردین تاریخ فرس قدیم و تاریخ جلالیدن
بر اینک ادیدر فروین دیوریلی وا ولکی بیروین کی
فرهین اوصلو فریدون بیشی ادریلوک بشنجیسی
وضلالت اوزره جمع اولمق وارتق و بوشهر ادیدر فزاکی
عجمی زایله مرد اردو جبل و یالک و کوبه المنظر فوکی مثله
فلیوده بزرقطونا فلاخن صبان که طاشی اتارلو فلخی
مثله فلیوان اوده طبانلو واورتاقلو ومعوددن اشاعه
دوکلی خلط فن حیله و دیو ورانون فندیلاح بی
فایده و کذب فنکون توزاق قیستی و قیندره دیدکلوی
سازاوت که صوبی یولوده بتر المکسور فواوان
وافروبیاپی و کبیر فی فی کو وکان بولانیح اوغلانجقلو
اوبنجاعی فنان بیلکو فغاکی بولقا وزشت فغان
نفوین و بانک و صفلق فیروز معند و بومشهور
بادشاه ادیدر المضمومة فوفتی الجق کیشی
ومتواضع فوون فرو فزون آرتق افزون کبی فسون
افسون فرودکان جمعه مسترقه فوردیان مثله فوزان سهنما
اوان فوکاه فقاع القاف المفتوحة قاان مغول دلنجه اولو
سلطاندیمکور قاون منوجهر بهلوانلرندن بری در قارخان
و قازغان فضان دیدکلوی قالون هنده دپوجزیره در

فرهن
بر بوم دیدکلری اوت

فالیخیفی
براوتدر بردن ادج یا الدرحق
جقار کچرک یا یراقلری وار
اقیجه جکلری اولورسوس جیککی

فاغی
آغزی اچق دیدکلری
دار و نخود کبی بریانی
یارق هند و حبش
طرفنده کلور

ک

سکار

سک رانده اولور و کیومرث اوغلی سیامک انده مدفوندر
وقوادن بربنک ادیدر رو یلیبی و قوبوغی سیاه آت
قادخ بوی بوصون قردکان کیک ضراسی دیدکلری اوت
بعضلر کیک اشیغی دیمشی قرقیسون قرقیان قرقیون
مثله قرسطون فرسطون بیوک قبان قرتمان مقل
ایچنده بولنان بولنان اغاج پاره جکلری قروان
قرون یوغورت دن اتوکلری کشی قورت قزین
ایرشمدن طوقنمش قماشی و مطلقا ابریشیم قسمی
قطران برشهر ادیدر و برشاعرک علم خاصی در قطرغان
امراض بارده یه نافع بر معجون در قفدان عطار طبله سی
قلدن شروان ولایتنده بر نوع صالقون وضوادزم
دلنده عورت قلتبان و قلتبان دیوث و غیرتسز یا
قواد قلمدان قلم ظرفی قلیوان اتشی برست قهرماد
بیورغی برینه ایلدیجی بادشاه نوع المکسورة قردمان
کیک ضرابی دیدکلری اوت بودخی قردکان کبی قردمانی
لفظندن مصحفدر قردان غرب مملکتنده برشهردر
قربان بلکل یای طوران المضمومة یای قسقن موروف
قمستان قمستان خاقان کنج ایدرست بوکردهم
ابن سخی درخورست قهستان کوهستاندن تصرف
اولنمشدر میشه لک وطاغلق واورمان الکاف
المفتوحة کابین و کابین و کاوین مهر که ترکجه قالیک
دیرلر کاتان نعتی کات دیمشی کاتون سرکردان کاتوره دن
مصحفدر کار الکاهان جاسوس کادبان و کادوان
قافله یولجی کاردان ایش بلجی سوریجی عملدار
کاردان ایش سوریجی و وکیل کارین ایراق بعیدکی
ودکوبو وامثالنک ارغی کاسه دودیشان قصعة
المساکین کاشان قشی اوی و برشهر ادیدر کاکیان اکبرنجی

بوفقیره لایح اولان بودر که
بو لفظ قردمانی لفظندن مصحف اوله

ضمتین ایله وفی مضبوط در
مرحوم قطبی مکی خطیله

في

قیرواه
قاموسده مضبوط در

داستان ... کیشی که باشی جوره ...
کرسنوبی کجه جوکمان لایق قربان باشی
تحفه صاحبی کیشی ایله قربانک معناسی
حقیقیلری بوله اضعبه ...

وكلاكيك كالدان قماش ومتاع حفظ ايدېجي كامين
مرادينى كوردېجي كامران مرادين سورديجي كامون ديكلو وانكى
طولر كامون رازيانه كامين اكيركوكي كان معدن وعجمى كافله جماع
واداة جمعدر اصولنده ساكنه اولان اسمه لاحق اولور نحو كماكان
ماد كان كبي كاواهى صبان دمري كاوبان صفرتماج وضحاك
زماننده براولو پادشاهك اديور توانا بر پهلوان ايدى كاوزبان
وكاوزوان لسان الثور اوتي كاوزن وكوزنه ضغن كيكي
وباغمورجه كيكي كاجبان عربى كافله دمرجي در كامبن تخل
كه بجلدكدن صكره يرنده قالان بصاب ومجاز موسل طريقه
سنجه اول طرلايه ده ديرلى كاهدان وكهدان صانلق كاهكدان
وكهكشان كوكده صمان اوغروسى وصاماليولي ديدكلري
كبان بارعجمله قبان كنزان قطران كتلجيان جمع دركه
پادشاهلرك خاصة خركاهلرينه خدمت مهتره كتابجي ديرلر
ومطلقا پادشاه خلقى كجون ات كچيى وبلوه قوشي نمه تى
وبلكلمك صحاح صاحبى جيم فارسيى ايله بوكلهكر وبوكالملحق
كجين ادغله بجقله فور ايله واشق ايله اوسناد تلري اولون
كدوص ياتق قياق وقنته ديدكلري شراب قابى كراز
عربى كافله كوار كرتلان اوره كه ايكى كوصوان بر نوع موضع
تاج ديشى كردان دونجي ودونو وكردانيدن امر ووصف
تركيب در كرداكردان غابتله دونكى كردبان نقيب ومهتر
وجنت اغاجى وكوكلك يقاسى كردن بويون كردن صنم
داالله قلبق كردنزان اشنمش ديشى كردون فلكر كه طوماديني
دونو وقالكلي وعربه كرزبان عرشى وفلكر كرزمان تمكولن
وزعفران وزنده اسمان بعضى عرشى دمتى تحفه صاحبى
شواقشده بارسايان ديملوردمتى كوزن فتح زايله موضع برنيم
تاجور شاهان فوك تختدن اوتوروتوره التون زنجيرايله اول تاج باكري
اوشنده اصلشور وكاه باشلو ينده كيرلر ايمتى معبارده كاف ضمله در

كركتون

كرستون قبان جمله لغتلرده حليمى فرسطون ديمتى تحفه
صاحبى قرسطون قافله نقل ايلمشى كركمان قره بوبجه ديدكلري
اوت كركن اوبوردلي كيمه كركبع مثله كرهتن تترشل
ديدكلرى اوت بوجلبى بعضيلر اورمجكدر ديمتى كرودان
سوبرندبلك كزان زياده اصبجي كزانكبيى والفنر
بصوبالى بعضيلر اجي بال ديمتى وطيع وديشى ضوي اركلك
كزن زاى عجمله كرباسودن بر نوع درقره صصاري كلنك
ديمتى كزوان توبيخ قالي كي دادي واروراجه سي وار براوت در
كزبن اصرغان دكين كشان جاچى كشتبان كمچى
كشكين باقله ومرجمك وارپه وطاريدن اولان اكمك
وكنشده طورمقدن اكنجى اولان بشمش بوغداي
كشميهن نواحى جرجانده بر براديدر كشن كاف
عجمله وفتح وكسر شين وسكون نونله جوق
اغاج ولشكر وباشى قيالي جوقلينى ونعمتي نكه تيسى در
ديمتى كلان قباويوصري وبيوكى كله بان صغرتماج كلمه
ماجان مرة ذكره في باب ماجان كمان باي وقوس
بورجى واغيل شوكله كي كمانسمان قوس قزح كمانوان
قربان كمترين اكسك حالكو كمرزين قورقوشاق كميز
دان قاوق وهاون تحفه صاحبى قاوق لفظى الفنر
كومكله قوق صانوب ايله تفسير ايلمشى كمين اكسلو
وبوصو كمترين اككرك حالكو كن كره وودرخت
واغاج كارى كنج شايكان پادشاهه لايق كنزودفينه
شايكانده تفصيل اولشدر كندم كون بغداي
الكلو كندران جودار كنودان كنور تخميس كوتلان
دوه جى اكي له انكله يوك اكرر وقصاب
باغرينى كودن اغزيوريشلي وسمز
وقالك استعاره طريقيله كج فهم كودن ديرلر

كشميهنه
في القاموس بالضم وفتح الهاء
وكسر الميم وقد يفتح قرية بمرو

كوزميى ادبروق جفتو بر كولان ضولان كه مكه ده دكلو در
كوكن علف خاد دارکه شتر بر كيان عربى كافله ضيمه
عرب وكود دكي لقطنك جمعي دركه بيوك بكه ديرلر
سلاطين عجمدن برطايفه در وطبايع اربعه بعضيلر
علم طبيعي استادندن اول اشيدن حكيمك اديدر
وكيانوندن مراد اولان طبايع مذكوره عناصرك صور
نوعيه لويدر ارالرنده وجه نسبت ظاهر در وكيان
قشيد بابله برنوع قوش قور كيغى دمركو علتي
كيكن صوكردمه سي كيلان بالفتح قويشي ودبه لك
علتي واو رعلتي كيوان زحل يلدوزي وفلكي وعلم
رجل وضيمه كردو عرب كيهان جهان وبادشاهان
ويوجه واكنجي نوع المكسورة كران عجمى كافله اغر
باشلوبه سركران ديرلر كران جان ثقيل الدم وبد
بخت واوغرسز كراهون علم رجل كردبالس دكرى
يصوق كردكان قوز كرمان قوز تجفنى وبرمملكت اديدر
كفروكان ايكي كاف عجمى ايلم دوتى قومق واوج كره ربى
ترتل ديدكلري بوجكدر كريان اغلغان وفدا وقربان
كريبان وكريوان ياقه كلابدان كاف عجمله تلابدوان
كلدان محور تلوايجنه كل قورلرحمامده كلدن دريلر كلهون
كسكلوبر كليد دان كليد قوابي كهترين هرنسنه نك
كجي بي كهباز ابواكلي اوتي وآجي قولايمي كه ديرلر
كهنايا معناسنه كهين كجوك وسرجه بربوق كياضي
سيخي جرب وشربن كيان كيملودر كيرمات
ذكري بيوك كيستان منكنه كيش كوشتك كيكين
صوكردمه سي وايصرغان دكين وسمزاوتي كين
اداة نسبت درغمكين كي بوكينك اصلي آكين در
باصدق ومندر طولدردقلري نسنه اكين درلوايح معنالر غمكين

غم

كيان دفته اندوكيان امده
بجاي هما كيان امده

غم اكين غمله طولو دردبمكدر غمكين كي تركيب اولنجق الف
حذف اولوب غمكين ديرلر كين عربى كافله صفت خشمور
طبيعت غضبدن طوبلودر انتقام المق اسنر كواميني

نوع المضموم

قنقيي كربن بيوك طوقماق وقصار توقماغي كرازان
كافا عجمله ضرامان كركان جرجان ديدكلري شهر وجمع
كركان كربن هرنسنه نك ايوسي كشبى اركك كشن
عربى كافله وضع وتكه دهرجانور دكل اركيكى كمفتاف
جكركه وجكر كبه بكزر برقو شجفر كلبى كل اغاجي
ودبر ديب جكك كل بي فرمان برنوع قوزلجه جكور
دجالولي يرده بتر كلخان وكلمنى معروف كلستان
كلبي جوق بر وكل يري ديمكدر كلشن كلك دعشر تكاه
كلكون كل رنكي والدنك واجوق طوري ات دضرو
برويزك اتي كل كورستان ايكي كاف عجمله كوبل
ه يوكلري ججك كل نسرين كل ناصر ديدكلري ها
كلنكبين معروف كله مرغان كلاكه ابابيل قوشيدر
كمان طن وصيغه امرووصف تركيبي در كن امر درايله
كوره دبر كنكوان ايكنجي كاف عجمى دد اوكى قوشي
وجودار كنداوراه بهادرلر جمع كنه اور كنونه اكنون
كنهان كنها كوارش كوارش معجوني كوادبان وكواده
دان جوبان كوبشاره وكوفشان جطهر كوبسيس حصير
اوتندن دسى دكرمى اوروب يا بمى جقاصق حبوبى
انوكا ايجنه قورلر اندن صكره تنكه اوردلي باغ اندن ضرب
جقاو تغاي كجنرو باغ اولجكي وكاذر توتماغي ومطلقا
اولجك شمي فحري كفه ترازوكبي برنسنه در دبغشي
كودلان بفتوصده ذكري مرورانتدى كودبان وكودبان
كودوان بفتح الدال وسكونها والكل كبن واوركوجلو ابو
وسمر وضطيب اغاجي دوه نك اوستنده كي اغاجدر

کوبان وکودین بیوک توقماق و بیوک چکج وکاذرلر توقماغی
ودکلمرکی وادیه سی ودمر جیلوک بیوک چکچی چلیمی ده
بو ایکی لفظ ذال ایله در کوران عسکر ایک دذنکه لری
یوی کر یک معناسنه کورستان مقابر کورکی مقبره
قازیجی کورکان تیمورک لقبیدر کوه زمین سیلدن
محکم چقور اولمش یر کوزان رفوان یمرده کورستان
عربی زایله مفلوج کوزوان کرتن وکبره ودوه هاودی
التنه قودقلری جل کوسرون نفتی اوجاو سکردن
ویان باسی ودبر لکی کوشتین اتلو کوشدهی اغز
کناری واوردکوفجان وکوفجیان کرمان طاغلرنده
اولور اکراددن بر شر برطائفه در کولجی کاغنی کومن
وکوهی اوکی قوشی وانقد قوشی کون درلو دیملر
کوناکون درلو درلو کونه کون کوناکون کوهامون
اوغلانجقلو بر بیره طبرق یغرلر وانجده برقلکی لیوب
صوصاچرلر واطرافنده جز یلر جزوب اولدقلی بولمق
ایچون الیله وبرماغیله اولطبراغی دوراید رلر عرب
بواوینه بعثرای دیرلر کوهوان مستراح کوهستان
وکوهستان طاغلق واورمانلق وبیلاق کوهواره ولن
سراچ کوهرزمن ایوقاشی کوصیغ طاغ کبی
کوهین اسکی کویی نسارلان اللام المفتوحه
لادن ترکستانده بربراید ر لامان جست
وچابک لان صولی واغیل لبان جمع لب لبان
بادباد اشلیان آینه وتلخ یوزی لزن عجمی زایله
لجم معنالرنه لخان ولخش ولغزان طیرنجق یر لزاند تریجی
لوندان بالجق جمع اولدوغی یر لعلکون عروس بوردلری برقوزی
کلدارلکی معروف وشمعدان لکدزن دکان لکریزن مثله
لکهن اچلق لوندزن روسبی عورت لیان لبان المکسور

ليكو مالاللکی ليمون معروف لبنان شامده بر طاغدر
لجان هنده برقوم در لوس زن ولبس زن طادیجی در
لولیان ولولیان قراجی کوزلیو ریغماجی اولوروقت
بشارتده لولو دیدکلری ایچون لولیان درلر لولبیین
ابریق المیم المفتوحه ماهشان ساز هندي
لولبیین ابریق المیم المفتوحه ماهشان ساز هندي
ماجان قاچق ایت ماخان نا باک مادرزن قاین انه
مادکان ومادیان قصراق مازریون مازیون کثر
دیدکلری که سن که ایله نوشی ایدرلر ماوان بیلاین واهنکران
مارستان بلانلق وبیچارخانه ماکوان مثله ماکران
یاوز بیلان ماکیان تاوق مالین سلک مالبنزکی
مابتران ادویه لردندر مارنین علم زحل عوری
مارنینه ایله ایکیسی هندستانده تبکوبه جزیرهٔ شکرنه
نام جزیره ده برحصار یاپمشلردر و برکینه حصارک
برطاشنی وکنبدک بوم رکنی یوزدن یوز ادم قالدورمق
ممکن دکلدر دعا اول محلده قبوللدور دیدیلر مات
اوپارق خاقان کبی ماه بروبن جدوار دیدکلری
داروی در مرجان اوکی قرنداشی بسندرکی بعضیلر
مطلق اوغول دیمشی مرداوزن و مردافکن اوق
اقیادیجی بهادر مرزبان صنوبرصقلایجی مرزغن
مرغوزن کودستان یهود ومطلق مقبره مکی ران
سکک قواچق من بین میکون الوسرح رنکه مینو
الملحوظة مینجیکی باقردن اولان نسنه منهیر
کابن مهرو ماهک اون النجی کونی وکوز فصلی
مهربان شفقتلو ونکاهبان مهمان ومیهمان قونق اولومعنالنه
اولان مه ایله بلزیجی معنالنه اولان مان دن مرکبدر مستحق التعظیم
اولان قونغه اولواولوب رعایتی واجب اولدوغندن اونرری دیرلر

جزیرهٔ شکرنه

اما اطلاق لرندن مراد اولان اولپادشاه در که
برطرف مملکتی طوتوب قوردیه کیمسه داخل اولمغه
قومایه وسرحدیکی وترازو دلی

٩ من بن وکزپی دیدکلری هوادن
یاغی وبطان بولاکی معناسنه
عربیدر لکن اعجام تخفیف ایله
تصرف ایدرلر

میانکین اوتاق میشین کلنک وقاذمه مرمیره اولو میرتی
کندوبی اولوره اورمق میانه بیل میکیری مرمین میزبان
قونقجی قونق اغرلادیغی اچون میزبان درلر میشین
عامه مشین دیدکلری در میکون نعمتی قزلساغی دیمشی
میشان ایریک میلحین اوبادق المضموم مژکان
و منوکان کوبک مرغ دستان عندلیب مژدکان موشتولق
مفالجیق و مغلجیق غایتده کوزل کوزک صفتی در
موژان اجلمش نرکس ونظرده کرشمه سی اولان کوزده
درلو موزه بالاپیش جزمه وصوقمان صماح صاحبی کلمی
قز ایاغنه کیدوکی ادکدر نابیس صوقماق کرایاغه کیرلر
مونلون الکلیل الملک مولیان نعمتی یغماجی دیمشی
مویحیی منقاش النون المفتوحه ناتوان طاقتسز
ناضر طرنق ناضون مثله نادان بلمز بیلیجی دکل نارپستان
قیزیمه سی که نادلی اولور ومه دکرمیی ناردان ناردنا ناردین
سنبل دیدکلری دادرو نادون اول طوغرو شاخ کم بیل
دوقو بخه صالنه نارکیان ترازونک ال ایله طوتلجق یوقارو
دبی نادین نازک تروتازه ناشیرین نظره وکوکله خوش
کلمیه جق نکاهان وناکهان اکسز نالاه اکلیجی ناچیز
تنوردن اتمک چقاردجق الت در نانیوشان ناکهاه ناودان
اولق نای ابنان طولم ایله چالنی دودک نای بان کوکرچین
ودودکجی نای روییه بوری که چالارلر نای زن معروف
نخجوان معروف شهردر نخجوباد و نخجیوان
صیاد تخلکون جنکک قوز نردبان معروف نزکان
دیلنجیلر نزم اهی دموک الجانجی که جلک ودمشیق
اولمیه نستردن ونسترن ونستی ورن ونستی یا
کلاشنی بی وزنبق ودرفیل تخمی نسیم لیمند
خوشبو وخوش دبنک برجه در نشتمن ونشیمن

اوتوراجق یر وجای ومقام ووطن وقوشی یواسی
واوتوراجق یری وسایر جانورک یتاغی نفرخواهی
نان طواه محرفیدر نفرینی ایلنج نقیبین باغ تلق قوشی
نموزین تکلیکی وایوک قوملری نمازبیشین اویله
نمازی نماز خفتن یتسو نمازی نمکدان طوزلق
نمکدان مثله نمکین پشی وتر نمکین عادلو نوابن
ایرغنجی لوابین یکیله طاهر اولان نسنه نوبالقومه
کاوفو یدوت نوردهیراهی کوکلک واکه یکیخ زنه
واولینه انکرشربنی نوین شهزاده نعمتی وضو
بهترین نسنه دیمشی نیسان اوسط شهورحار سه
نیشپستان قامشلق نوع المکسوره نشان علامت
وامرذردکی دیمکدر نکادین کوزل محبوب نکاهبان
ونکهبان کوزه دیجی نکران ناظر نکیبن یوزک
تاشی ویوزک نهادین بنیاد دین نهالین دوشک
نهان بنهان نهاد نژاد کیلار نیاکان اجداد نیسان
تلبت ولایتده بربرک ادیدر نیاان محفف ایشان
نیکبین ایلک نیلکون یاغمورلی بولود وجوت
رنکلو وکوک یوزی نیمتن قصه جق قفتان نیم
جوانه اورتاباشلو نخلکون زوزک اغاجی وجنک
قوز نقلدان نبسبی نکون باشی اشاغه نوداران
شاکردانه نوزان عجمی زایله قودقنج اوازجلیمی
قودقنجی اوازی اولان کوک انسان کرک جانور
نوشین طتلو وکوارنده نون محفف اکنون
نهفتن نهفتن وزنده نهنبین صنجره
وتنور وامثالنک قپاغی الواو
المفتوحه والبشین کروکی وصکره هر
نسنه ده استعمال اولنور وادیان دازیانه واردان

وارن و واریین ضمیرقاصاجدفلری اورده وقابله ابه معناسنه وارن وکسر رایله وارین دیوسکز مرفوق معناسنه وارون برکشته طالع وشوم ونحس مو کب ایکی لفظ مذ دهکنده استعمال اتمشلردر لفظنده تفصیل واردر وارث قره حصاری وارن دیمشلر والان بالان وپهلوان وبزرکوار وبلند وردان جارداق و اوقلاغو ورد قان شفیع وفایده لو وردقان وزفان وزنان و وزفان ضم واو وشوید راء مفتوحه ایله ده لغت در ورشان فتح رایله موسیقی پرده لرندن بر پرده در ورعجی اور عاتی واول معتو له یو مری طوتیلو عبارتیدر ورده بو وین ورنان فایده لو وشفیع ورهین او یکو نتی واربه وبغدای اوینی ایله قارشق بشمش قاصقا ی اتمک وزن نشاطله یوروین کیمسه وزنین عجم زایله دوه ایوی وستان ارقه سی اوزرینه یاتان کیمسه کوشتی سماع درویشان وشیان جزا وعوض بفتح المکسورة وزن برقاتی اغاجدر ایزن یای دوزرلر ویوال معروف وغزن بالضم کوردستان الهاء المفتوحة هامون دوزیر ویاذی صحرا هان زودباش وبوان وصاقن وطور عجم طور دیجک پرده هان درهیچ که مقام تحسینده ده استعمال اولنور تسکین وتحریک معناسنه بو بیتده ظاهردر هزار جشان وهزار فشان هزارکزه بکور هزارجشانک معناسی هزارفشان قاشر دیو کلری در هزار دستان بلبله بکزر بر قوشدر یا الکنز هزارده دیرلر حلیمی بلبل ایله تعبیرا تمشی هزمان هر زمان دیمکدر هشت دهان بویک عود هشی هشت هفتورنگک که هپین بنات النعش صغری هفتورنگ مهین بنات النعش کبری

زلف باشد اکر حبیب توکوید یابان
زمین بجد اکر جنت توکوید هین

هفتمین

هفتمین یدنجی هلیون مارجوبه دیدکلری اوت هیات شیله وانجق وانجلاین همبان انجلاین همچون کبی اداة تشبیه در همداستان قناعتلو همدان همیات وبر قبیله در همسایه هنا وهنا لا معناسنه هشین وهمتین بله او تورانه هکار وهمکنان دوکلیسی همکین اشی ویولداشی هیدون همیشه وشویله هین بویله وانجق وکیرو وانجلاین هوکان هلکج ایجنده طعام بشوردکلری بقراج هیون لسترک بیوک دوه ویورغه دوه وبیوک فیل وبیوک ارسلان المکسوره هوادان قودقاق هیوبان هیر بوک جمعی در هیر بو لفظی کورله هندوستان معروفدر هیرمن بستان بوشهر عظیمدر هینشاه اوداق هیین تزیوری بیجک پرده عجم هین بروه یرلو هیناهین معره که اولان دلاوردر بر بوینی الهاب وتسیط ایجون هینی وهینه دیدکلری حکایت درجاک جاک کبی همایون قوتلو وفرخ هوشیر قومه هوشان کافرلرحاجی صویه بر قدغلری کون
الباء المفتوحه یابان
معروف یارلغ قصد یاران اصحاب یاران یاران تابعین وتبع تابعین یاران یادیدیکون مبالغه فاعلودر یاسمن ویاسمین معروف یخولی بوزلق یخلوب جنکی قوز یزدان خدای عز وجل یکان یکان برر برر یکونه قولدات وجیل ات یکبیک دو بدو وبر بوزیه یکتون مثله یکوب مثله بجالین ایت کول یمان کبوترحانکی یمن ولایت معروف ینقتون دیباسی اوتی الظم یوزبان باریجی یوکات اوغلانلیغی نون تکلتی ورنک ورونق باب...
الواو لالقاب الممدود مادة
تاون قاوبوز ابخو بالخاء المعجمه ایله ابجور دیشی

ابرو بوزصویی واشتی تا و مثله اتشی تو اوداسیسی
اتشکاو عربی کافلر اودفرشو رحق اردو بوی وجادو
وغول بیابانی اوزو کوکول دیکی آزو بیوک سوری زیشی
آسو ادکو وبرجانور در قاقم افندیو اوجوق طوتغی
الاو اودیا کبی الو اوبیک الوبالو کراسی وویشنه
امو غیرت وتشتی وبرنهر عظیم در ماورا النهرده
انزاو دیوار صوایی اواب آلو مخفف اه از دست
او آهو ضرشته خویش پیشه کاران اهو کیبک
وعیب ای ورد کلوب کیمکدر المقصور ابو دا
قاشی اخترکو منجم ویو یحیی اخکنو و اوغلانجقلو
اوینادوغی جکشاغو وقشاغی اخکنو مثله ارسطو
وزیر اسکندر ادو انونه اضو یتا الوا وجا
سرون کبی انبرو مخفف انبرو دا آلکلو ره محفیدرو
برنجله باقری خلط ایدرلر برجنس جسد اولور انون
جام طاسی ایدرلر امرو مخفف امروز ایجو وانجو
خل ارزم لغتنده خاصة پادشاه وغلام المضمومة
اردو تورکیده اوردو دیدکلری او اسم اشارت در
مواد ایله شیء مبهم در ذکر یله تعیین بولور فاضل موفق
اوضیح منفصل غایب در هو کبی اونک اصلی اوی
در کا ها اویک الفنی حذف ایدلر وضمه نک [illegible] انون
واو فتحه ویردلر وی دیرلر کاه اولنور افوندن
و یای حذف ایدرلر یا کلمه واو ساکنه قالور سائل ایله
ابتدا متعذر اولوب فتحه اضعف حرکات اولمغین
فتحه ایله تحریک ایدرلر ع توکوردی وراد ستم دانستان
اما فتحه اولنده کلمه اخری اولسه تحریک
حاجت اولمز اول واوی حالی اوزره قودلر مثلا
کوزلری امکی کبی اوجد اولیله انک فرقی ابتده مذکور در

اوسو یاسی الباء المفتوحة باو انکله اصلی باا و دد
والکاا و دا کبی بهم ایله با اوفرقی بهم لفظنده مذکور در
بابو سکل در بابو شکله بادرنکو اوغل اوتی بادرنبو
جنتسک بادرو سکون دالله نوع تر ریحان در بادرو
فتح داله بوبان اوتی واوغل اوتی ویاربور ومعده نوکی
بعض بودوه نوه خراسانی دیرلر شمس فخری شاه بیرم
کی بر نوه در اطبا بادروبه درلر بادرو عجمی با ایله کوردک
که کوردلر بادزو معد نوسی بادفرو بر لفوح واوردی
یلکی کیمه که اسم صاور والندون نسنه کلمز بارزو
بادرو بادرو عجمی با ایله باغ صروغی بارو برج حصار
وبر غاز که قلعه موافقنده نور اصلی باردر اضونه کی
نسبت مخصوصه دلالت ایتمز ایچونور بارو کوردک
بازدو باغ هرکی بازرو کونده یه کیلن قفتان بازو
قول تعبیتی وقوت وقولاج ودیوار صواسی بازو ایکی
ذو دلو دگا یری بازی در ویری جوکنور دیدکلری در
باستی کو [illegible] ت اولسون دیمکور ومقام تسلیمده
[illegible] کل اولنور بو لفظ دراولدی طوت والدی دی
[illegible] اولور باشو و باهو جو بانک یوغون عصاسی
باوق علم رجال ومنازل مومخون بر مغول وبو مملکت در
باکو بر شهر دردربند کبی بالو کراسی بانو عجم یا ایله
سکل وقباق [illegible] وبرص ودیمر کو بالو خا تعریت
بیستو ک [illegible] اکشی ایران بستو سکاترکبی
بخنو کوکل کولملک ویلدرم واوکی آته بخنو
مثله بوطو برآماز طویلو وصود بوزو فتح
دایله سمر آتی بدو اوّل بوبر لفظدون تعجیم
اولنمشور دیو بوبیتله استشهاد ایلشی تحفه
صاحبی قابلدرکه همزه ایله اوله وزنه زیرا خلل کلمز هله قافیه

کیوان برای سبزه ئ خیلانت روز بار
از مجرد نزاد صبح برا ورده باد رو

ای حسن طلعت تو بیحد بو عشق سببی
ازبو وا فرنیشت تا انقراض عالم

ادلوب واو اولماسی اقتضا اتسه اول زمان دیدوکی اوزره
اولوردي برخو اواسبابي صقلدیان کلار وانبار وشادیلق
واوکلری واوغ واثر اوي برتو سنك اوزرکه برتاو اوزاغم
اتلان اوق که تیر برناو دخی دیرلر برتو مطلقا ایدین واشق
یوده دام ادستی ومرتك برسیان دارو ماطفق ادیق
برستو قولنغج بروسر و دزشنوه برویه دن مخففدر
بوبنو بومشاسنك وکردك عرب غضروف دیرلر
برو عجم بایله اولکی ماهتاب وافتاب برو بارعربی
وفتح رایله ای آیدینی بستو کوبه جك ودستی بسلیزو
اویوندی وارده کیوبچی بنج بهلو بشی بوجاقلو بنذو
کنّه قراد معناسنه بنذو عجمی بایله وضم داللهٔ مرد ار
وصوکردمه سی بهلو یان جنب معناسنه وایکوضایع
معناسنه بهلو ایران شهري في كتاب التنبيه لحمزة
الاصفهاني ان كلام الفرس قديماً كان على خمسة السنة
وهي الفهلوية والدرية والفارسية والجوزية والسريانية
والفارسية قد يطلق ويراد بها ما يعم الكل اما الفلوية
فكان يجري بها كلام الملوك في مجالسهم وهي لغة منسوبة
الي فهلو وهو اسم يقع علي خمسة بلدان اصفهان والري
وهمدان ونهاوند واذربيجان بیو عربی بایله کوه
قورجغزي صحاح صاحبی کسر بایله تصحیح ایتمشدر
جامع الفرس وعروسی وبینکه عورتبو طاغ وباك
دیمشدر
نوع المكسورة من حروف
بر نوع قابوغی یوفقه اربادر بلاو ... نه بیز بخ
بنذو عجمی بادفتح داللهٔ جایلاق وصوکردمه سی وطوار
کمنه سی بینو بیشتی بیازه بیان صونالی بیاسو
بیوك اغزلي واغزي قوقارکیمه بیشرو اوکه کوبچی
بلید وصاقلدق بینو وعربی بایله کدی واکثی بوغرت بوکلی

وبنکه

همان فتح برایوان قدرت
نهادست اشبان همچو برتو

اسدي
خام طاق هر یکی چو برتو در
زیس رنك یاقوت رخشان چودر

شمس
شرو درفته از اطراف مملکت
ذند بیوسته همچون خزربیو

وبنکه عورت وایکیز اوغلانه وکومج یوفقه وطاغ دره
نوع المضمومة من ... بو وجه دیلو
دفتی امرده بو مخفف ایولی بوکو طوق شعانه کبی
بشماذو سکره ه واچ کورغه بلادغو قاجقون خوادم
لغتیدر بندو صوکردمه سی وحرکت ایلمش کمسنه بوقو
ایکی اولیسون براغزا اولسون بویک مخففیدر وکلیه
دجادر عجمی معناسنه بوکه بونی تبرماتم بوسوا اوزلو نکار
بوبو عجمی بالرایله هدهد
التاء المفتوحة تاف تاب
جمیع معناسنه تبنکو طبق واحیحنه سو برنوعه وکوکلري
کوبا قولي وترکرقود قلوبي انبارکه توبرکیده صاد بونه دور
تبو نعتی بر مملکتدرکه حضرت یونس علیه السلام انده
بردکرمی یا بحثدر حضرت یونسی سوارك دون دیکلو
دونرطور دسه لوطوردر ویشي تنبه وتترك بسکون
زال وفتح داللهٔ مرکلوك قوشي ودتاج تراز ومیزان
تنسو ایکی حبه دکه ربع دانك در تکلو ونكودبو بلوب
یو بو مقود ... تکاور یورغه ات وبلکین ات تکو عجمی
کافلهٔ یارمه تمو تموز تنبو و تنشر واور بجك تنکو
مخفف تبنکو تو باللته وقازمه وجتال وکودك وقات وقیز
درمق وصحراده صوا یولی یر وکودره سی اجق تنو بالکسر
مالتنا وطاقت ودانا وعاقل وتوانا وکوچ ایتمك تیرهو
بالکسر جبل قوشي عرب طیهوج در وحلم وکلك نوع
المضمومة تروکو دك وناز ك وکوزل توغو نزول خوادزمی در
تغو یوده تو ویکودر توس تو اشباع واو ایله قایمق در
وتو بو توقف قت قیمه لازم اولدوغندن اوتوري
وقت اولورکه مجرد قات معناسنه استعمال اولنور
وتوت یمشي توبرتو قات قات وقات جور دك
وکودلمه تورو قایمق الجيم المفتوحة جاذ ف

لطیف
که بالکه اشیانه بو بولبت چشم تو
همواره یا بلیدي وار یخ کنده ایت

فخري
ذرو یاقوت ولعل اندر خزینت
نه بیندروی کیسه لي تنکو

بوكوجي ونساره جارسو بازاروده ويت طوف جادو جاروب
جارق فتح رايله البي جبسي معناسنه جادو مردا دجار معناسنه
جالشو قراصه دانه جكلر دركافو رايله بغور السعق اغريانه
كوزه براغرلر بو لفظي خاء معجمه ايله ابراد اتمشلر اما جليمي
فتح جيمله درديمشي جامه بادو ايچ طوين وكنزه لكنه
كيانيه قعتانه جادير ينشنه شهرت بولمش وسرجه قوجونوب
بونوبر لودجي اوتمك قونغده وادمده بو وجه استعاره
استعمال ايدرلر جاوطاو سروجه اوداره يني كه باوري
بسيني جاندوردن قوزقرن وقوت شليلي اوجاركن وبونيه جمع
اولوب اونتشدكلري وسرجه نك كندو يه اطلاق اولنور
جرابو عجمي جيم وبايله جوروشي ديدكلري جوغنو شراب
قاپي وبونوع جالغو جبرندو كمر دكن وكيري جنكاك
طوبغاد قوشي وجبل قوشي وضي وصي جواو جواب
جنيدو بالكسر نقدجيدو كمر جيم عربي ايله كري بي
قنقد نوع المضلوم جر غاتق امزكلي طاسي جغفو
عجمي جيم ايله بايقوشي جغدكبي صلاح عجم صاحبي
بايقوشه بكزر بوقوشي ديمشي جوكبي معناسنه اداه تشبيه
وحرف تعليلدر جوتكه معناسنه جو مخفف جوي درايرمق
معناسنه جوجو ايكي جيم عجميله سرجه در الخاء المفتوحة خارد
قلجق خاذ سر بهلو دمر بوتراق ذكيني خاشجو جنك جو
خاكشو جاكشو خالو طايي كه اناقرنواشدر خاو قطيفه
مثلنك كه صو وفدر خبر بزد خبرجي اكثر جاسوسي استعمال
اولنور خبرجو مثله خبرذد طوكوزلان قوردي معيارده
براسه ديمشي خثو برمعتبر سكوكدر كه ذهري دفع ايدر
وزهرلو اولان طعام اوزرينه قوسالر ترلركوكوانك
كوكيور دير لر خذو وخيو توكرك خشتو اقوا رومقر
ضو وضتو وخشو قيني اتا خضزدو طوكولان قوردي

خلندو

خلندو كوبكوا وتي ديمكله معروف بوضوشي قوضولواوتور
اطباقنده معتو ديرلر خو قره جلوكه بنالر بنا يابو قنده
ايدرلر وصادمشق عقشيقه معناسنه وبراوت دراكن
ايجنده اولور اكين ضعيف ايلر اسوي خوضو عادت
وقوت وقلج وپهلويده اغاج بوداغي وبنالرك قره جاو
دوزدكلري خيو توكرك بزاق معناسنه الخاء المكسورة
خديق اولو بادشاه ويكاوضو اولنومال وضاوبوخانه
ومرد بزرك معنالرينه خيو وطبيبلو مابينده معروف
برجكوراغ وصادرو منقشي اولورياغن جقاردلر
ارباب لغت كلا ضطي معناسنه نقل ايتدكلري
خطادر اسمارادينده اصحاب لغتك نقلنه اعتبار
يوقدر الخاء المضمومة خسرو
ملوك عجمدن هرمز بن انوشيروانك اوغليدر پرويزك
لقبيدر ملك ديمكدر قره حصادي وتوقوج معناسنه
دمشي خسرو وداردو صولبخان ديدكلري دادودر
خنو قابن اته فتحله ضو معناسنه خشكمانذو قوري
بواق اغاجده اولسون ويرده اولسون خشكمانه
وخشكماره معناسنه خشنو ضشنو لفظنده مخفف در
قانع وراضي معناسنه خنو پهلوي لغتنده عادت
ضنو پهلويده مغز بيني در ضودضو كنو وضو بيلمه
ترتيب سز بو بيان كيمه كرك ايو كرك كم كتي دضي
ديرلر ضو شاو ضو شاب طوك كلو بو بيزده
اولان بيزه ديرلر نوع اولى الدال المفتوحة
دارو دوا درمان معناسنه وايوكشي
مردنيكو ذآسي درو اوت اوراغي داو
جرخ وقوركه ديوار يابلوركن هرصره سنه
اطلاق اولنور عرب مرماك دير مخففي دادر

ومومت وسومكك وضوده اش وقماربازلرك بركره دن
اوقودقلري التون واقچه وپول دردكلو بوغاز
اغرليسي دستو بيلنقي عربجه شمامه درلر دسمو
حليمي مردمك ديكله معروف دارو درو صبوبات
جنسندن درعربجه درجع ديرلر سايراربا ب
لغت بكرلجه لوبيا معناسنه نقل اتمشلر
غيري ادلري لوبياده مذكوردر الدال المكسورة
درو بجي حصار معناسنه دهر سرنديب
قربنده بر بوجه طاغ اديور ديو شيطان عليه
مايستحق ديودارو ديوادار معناسنه كه برنوع
سولو اردج اغاجيدر شيرديودار ديرلركه
استرخا عصب مرضلرينه وفلجه ولقوه مرضلرينه
بولنون انفع دارو بوقدرر درلر طبع حار ويابسدر
الدال المضمومة دغو
باغ دورقسيي در دو ايكي اسمار عوددر دوبازو
هلك دوتو ايكي قات در دوقو بيان كشرينكك
تخمي دولاو دولاب معناسنه صوجرخي وبنجره
دولابي نوع الراء المفتوحة راشو
كلنبك ديدكلري جانوردجك ويير كوجيني رافو
دفو لفظندن مخفف در يامه وكوزه رضو يماجي
دفوكر معناسنه رزو قبونك اشكينه قاقدقلري
دوكمه كه كورك اكه كچك قبو بغلنور درزه معنالنه
روشعبده عجيبه رواده بر بويينه قرشو
وارمق رهاو يوجي وصويولي وعلم موسقيده
بر مقام اديور نوع الراء المكسورة
ريشي كاو اكا ديرلركه طمع وحرص اوجندن
اوزاله اويا وسحره بني اولا ديو مرده وضيال

مرده وضيالو كور

لباس عقده مارا كه زخدا رشوا ست
چه خوش بود كه تبار كهن كنند رفو

زمان تا زمان خم زكاد نو
شب ودوذ هموارد بو ليد و

نه العلم باز بالا كشيد
دوار و نجوشيره الارسيد

مرده وضيال وكور باغجيلق ومكر وال وحيله وسوسمه
بكز بر جانور دبوجو اغاج قوردي كونم جوب ضور
معنالنه الزاء المضمومة دكو يامه واسكي پاره سي
ومطلو بز پاره سي وهرسنه كه اكا بزد يمك صادق در
وقول باغلادقلري بز واو غلان بزي وبشك باغزدغي
قماط معناسنه في ابو النصر قويشي دكوي لفظندن
مخفف در دو يوز دو اماله ايله توج دكلوي صفر
معناسنه ايكسي دخي دوي دن مخفف در دو
بادو يوزه يوز ديمكدر دوبرو مثله نوع الزاء
المفتوحة زالو سلك علق معناسنه سايرا
اساميسي كاخنج لفظنده مسطوردر رانو يا بجي
بنا معناسنه ومطلقا اوستاد معناسنه زردالو
زرده جوب ديدكلري صادي اغاج زرساو التون
اواغي وسكه سز واشلنمدك التون وقاينامشي
كمشي والتون حل ايدجي زدو سلوك زلوكي زلو
مثله زمو زار عجله لوغ طاشي طاملر اوزرنده يوالر
توبراغني دوز اتمك ايچون زوبيا قاينامشي كومشي
[illegible] الزاء المكسورة [illegible] زيلو
اول معروف كليم كه زله ده اشلولر خالي يرينه
دوشنورلر زينو مثله زيو اغاج قوردي
الزاء المضمومة زو انذون ديمكدر ازو دن
مخفف در زو تيز سريع زود لفظندن مخفف در
زوزو تيز تيز ديمكدر زود دود لفظندن مخفف در
وانذن انذن ديمكدر نوع السين المفتوحة ساو
باج وخراج كه بر مملكتده پادشاه ايچون الورلركنوردر
كاه واوي حذف ايدوب ساديرلر والتون اناغي كه
اكه دن دوكلور براده ساو وقولاغوز بور قه معنالنه

احمد سرماني
كر زانكه همه كه جهل مرى
زومبركه زنده كى نكدي

شيخ ابو اسحق
ملا زور داور اسلام بجج
بشى جها سوي فرستده دهند كه

زكور كاب يامو بشه هر نساد
يكى دهنده پيش او بر باد

تفكها نهادست بر راه جنگ
بر آورده روبه صنعت ديو رنگ

سبو دستی ستو اوج قات سختو کیبا اعجام طعامندن
سرخواو ایلمك اویخو سرخواب معنالنه سرداو سرداب
سرد معروف سکادو وبالضم بعضیلر بوغاجه که کول
ایجنده بتشوردلر وجورك ده دیمشلردر بو دکه دواول
اتمك درکه صحراده عربلر بریری قاذوب اوجون یاقوب
قوروردلر تزدقدن صکره یاك ایدوب اکمك دوشرلر بشوررلر
عرب اول اتمکه طلمه وخبزه وملیل درلر عجم سکادو درلر
سلو سلبر سمو ارشته اشی سایر اسامیی ارکا لفظنده
مسطوردر نوع اول السین المکسورة سپیکو
ایت اوروجی سپیدرو اسپری سپیرو کرپی قنفذ سیو
الماسیب کبی تقاح السین المضمومة
سرو بوینوز فووونده سکادو جورك وبورك
وبوغاجه وکومج سکار ومعنالرینه سو طرف
ترکیده یکاو روشنایی ونوره عادت معنالرینه کلور
الشین المفتوحة شاهبو
عنبر وبوی عنبر شاهو اعلام رجالدندر شستو
کلاخیری وبرجیکور که کیجه لرده قوطوسی زیاده اولور
شب تاو کرم زرد ویلدز قوردی شبتاب معنالرینه
شب دو کیجه لکر سبرو کیجه بوربوجی صراجی وعسس
شفتالو معروف دیدکلری میوه ششلبو ایاق تبلو وبیکه
اشید یلور واویورکیشینك طور لدیسی شنو سرو
اغاجی وکوکن اغاجی وکراس اغاجی وکوکم اغاجی
شنو شب درکیجه معنالرینه وشدن لفظندن امردر شهادرو
اصلی جهادودر دوروت شینه دن مرکبدر قواغاج کوکنکر
صونبیرن وکتان جوبی وکیرج وزیتون مجموعیدر دکوکن
درلر صولنه قولاداوق رلر شه بادو خنوق کنو معنالرینه
الشین المکسوره شلو انزام معنالرینه وهبدن برعضوه دیرلر

شناو

شورد و بیت چو شاخهای کوزن
هر یکی شاخ چادر طل بوزن

شناو یوزمك وشنا معنالرینه شنو شنودن لفظندن
صیغه امردر شیو اعلام رجالدندر شو انشی شیودن
مخففدر شهادو مفتوحدن تفصیل اولنمشدر شیو
اشاغه تحت معنالرینه وانبشی وسرکشته وموحوش
ورشته دن اوراننمش تازیانه ولیاك برنجدده وبولنوردن
وطادیون ایدرلر المضمومة شو جلاه جقوری وخشل
وجوش ولیا وزوج شوهر معنالرینه شوی دن مرکبدر
نوع العین المفتوحة عو
اون واواز وکولدی که جنك کنلرنده عالمی طوتار
العین المکسورة عیو عو معنالرینه الغین المفتوحة
غاو شو تخم لق ایچون الی قوذقلوی صاری خیار غژو
بوزه غژو قرغو قامشی سرو وزنده وسپسی واکا
واکا بکزرینه وارلیه ودبرو ففان غزبو معنالرینه وبو
نلمادق قلم وغر غرة ادوه جك نشنه معنالرینه کلور دیمشی
فالغاو زاء عجمله ات بیوننه طاقدقلری عوطاسی
دکر صغری قویو وعنی در غژقاو مثله الغین المکسوره
غزیو فریاد وفغان واوازیله اغلامق غژ کودلوی
واواره غو معنالرینه غیو مثله الغین المضمومة غژو
دیمه اولان کیمسه غزمعنالرینه غلو مبالغه غوغاوغلبه در
غوغو کوکرجین کبوتر حمام نوع الفاء المفتوحة
فالکو فالجی منجم معنالرینه فرادو وبالکسر اکسه
قفا معنالرینه فراذتو وبالکسر پروانه فراشتو
وبالکسر قرلنغچ قوشی سایرادلری فرستوده
مسطوردر فرطو باغ بودامق ولیا وکلر معنالرینه
فرشتو قرلنغچ فرستوغ فرغو فرضو فرفو
جیل دیدکلری قوشی تبهو معنالرینه فرفر
مودار وصبل سایر اسامیلری بلشت لفظنده محرردر

فنو خسرو وزننه فویفة وغوته المثنی یعنی الوانمتی
دیمک اولور الفاء المکسوره فراخ دو یوریکی سریع
السیر فرازنو بروانه فنحله دخی مرویدر فرادو اکسه
فراستو قرلنغج فنحله ده نلو ناقص العقل دیمکدر
فلیو مثله الفاء المضمومة فزو اشاغه بنوع
القاف المفتوحة فنتو بربرادیدر قونجو زبان
خوارزمده جادر باصا بماعه درلر قلاجو صو کاق
ویلاق در المضمومة قوقو کوکرجن وتاوق

الکاف المفتوحة کاردو

ضماجکلی وجلدکی وکوبج وبیات نسنه درو صنذی
قونذیسی کاروصو بادیدکلری جانورک یمرده سی که
زهرلیدندر قتالدر وضماجکلی وکوبج کازونشیل که
شاشی دخی درلر کاسمو طکوز قیلی ترکیده فرجه
درلر و قاسق قیلی عانه معناسنه وقوردولکونک
بیغنه دخی درلر والترک زبیلی کاسو اول بزدرکه
قزون قزدقد نصکره اعتدال ایچون انکله صوجالرلر
الکا بادیج دخی دیرلر صحاح عجم صاحبی طکوز قیلی
معناسنه نقل ایلدی کاشو قسقون باردم معناسنه
کاغنو اغ قوردی وکوبه دیدکلری قورد جغز که ابابیل
دلو هلاک ایلر کافلو برقوشدر بعضلر کوکلو کشیه
دیرلر دیمشی کالیو ابله واحمق وبون وبارسق و
کوکلو وشول کیمسه که کندوی دوزر وقوشر کوزل
کوستره و سرکذشت و سرکشته معناسنه
کامو برنوع کورکور کاو صغر کاف عجمیله قره
حصاری طلسم معناسنه کلور دیمشی
فاضل محقق دمشلر که کاو کوزن ایکسی
برجنسدر کاف عجمیله اهلیسی ادیدر کوزن

دشتی

ای ندیده جو شیخ ابو اسحق
افسر تخت و ملکت صنو

مملکت را به تیغ کرده پاک
از صنو و مخالفان فنو

جه خسیی حنیذ ای صبح سیه روی
باب حشیم مورخ دافوکوی

بود زمون فتهای برلد ریو
سری ماد انکو ای شیخ کالیو

نیو بوقت برمهرتی بازوساو
نکو ده از مون کاو باشیر ماو

دشتی ستکه ادیدرننه که بوبیتده ظاهردر کاو مرد
دلیر مبارز معناسنه کاو که درفش کاویانی انکا
نسبت اولنور کاصو مادولا دیدکلری خشی
وصلاجه اغاجنه دخی دیرلر کستو معیار جمالی ذهو
معناسنه نقل ایلمشی سایر ارباب لغت قادغه
دولکی وجفل اوتی که ابوجهل قاربوزی درلر
وایت خیارنه دخی دیرلر سایر ادلری کبست
لفظنده مسطوردر کنو مادولخی معناسنه
کپو بار عجمله میمون وبیلبنز دیمکدر کتمتو قجق دغدغه
معناسنه سایر ادلری غلفلیج لفظنده مسطوردر
کستو انوک یعنی التنوعی طمردر کدبانو شول محترمه
واصل زاده خاتون وهر اوده کتخدا اولان عورت که
عامه تحریفله کبونی درلر کدو قبق کرمغو صیم عربیله
یلوه دیدکلری قوش کردالو کردالود معناسنه کردنای
زانو دیوکی ایکی اغرشغی کرکاو جارق که اباغه کیرلر
کرنبو کلم مشوربابیسی کرنجو اویخوده اغزبصوق
کابوس معناسنه نغیتی زاده صکره باایله دخی که
ثانی حروف درنقل ایلمشی کروسر وقافیه سنده
فوق دیشی کرزمازو العفن قوزاعی طبیبلر غدیه
دیرلر کرمازک معناسنه کزبنو کوبی که هوادن
یغار بلوط اغاجنه بصره بالی درلر کونکو مثله
کرو الغفن اغاجی کاو کلو وه کراوزرینه ابلک
صارارلر واول صارلان ابلکه ده دیرلر کندو
باکلا قوانی که ایچنده بپار وجبا کنشتو انزروت
دیدکلری عربجه مخلب درلر وجوغانه بکزر
اشنان دیدکلری اوت که انکله اسباب یودرلر
ویلوه نادسیده کنو علو وزننه کندر کنب معناسنه

کو کاف عربیله دلیر و بزرک و محتشم کاودن مخففدر
کو کاف عجمیله چقور یر مغاک و وهده معناسنه در
کواجو صالنجق سایر اسامیسی بادبیج لفظنده
مسطوردر کوستو کبستو کبی زهر و حنظل و کبست
وکبسنوده منفصل در کوهرتاو کوهرتاب شول انجه
تراك که عورتلر کیرلری التنده کیدوکی قفتانکدر دیکی
ظاهردر و مقتنعه دیرلر که انده صوبیله علم اوله
الکاف المکسورة کوباسو کاف عجمیله بشل
کوته کله سام ابرص معناسنه کربو مثله کیو مانیلر
لفنیوردر کرو کاف عجمیله اوج که ایکی کشی بر بریله اوجشور
لر وطوتیق رهن معناسنه کربو دونم جریب معناسنه
کلشو کسمک کلکزو اسکی سبرکه و العنی اغاجنده
اولان سبرکه کیتو سوهنک بوریشکردن مراد
اسباب بن یشانی بن تودین فریدون درکه
توران پادشاهی ایدی کیخسرو بن سیاوش بن
کیکاوس النده هلاك اولمشدر کیبو اسکی دیوکلری
قوشی که کلبوك دخی دیرلر ومارول دخی معناسنه ونادان
جاهل معناسنه کیتو حنظل وقوغه دوکی که کبستو
معناسنه کیبو کاف عجمیله اول صاچ بلوکی که یوز
اوزرینه صاد قدرلر کیل دادو ابولنتی دیوکلری
اوتدرکه اطتاسرضی دیرلر کیل کزو اسکی سبرکه
سایسلو العنی اغاجندن باغلدقلری سبرکه در
لفظ معناسنی بوکاشاهددر کیلو اولکه استنجا ایچون
صولرا وزرنده ویاصو دکنارنده یاپارلر کینو اولو بکر
کیو کاف عجمیله بهادر و کیکاوس بن کیقباد بهلوانلرندن در
الکاف المضمومة کلو بوغاز کندرو کونلك که دستو
دیرلر کنو کوکب در بالجقدن وسرکیندن ایدرلر

اسدی
کوی بد هنرمند ناش قباد
اذ اهواز کردی فریدون نژاد

شمس
درکو تو سی از تو بنهانست
هرکجا صفدریست بردی کو

٤
ای بیکی کیتوی از خشمت

بشکنده بیدبدن رالکاو
تفو بر چنین ناشکیبا تفو

کو کاف عربیله اماله قیلی دیمکدر کو اماله ایله محله معناسنه
کو اماله ایله کاف عجم طوب که جوکانله چالنلر و هرشنه که
طوب کبی یومری اوله اکرده درلر و کفنی لفظندن صیغه
امردر و پیوك مردانه معناسنه نوع اللام المکسوره
لیو کشی اقط اللام المضمومة قاب و عا معناسنه
لولو شول قراجی کوزلرینه دیرلرکه وقت شادیده
لولو دیدکلری ایچون انلره لولیان دیمشلردر نوع
المیم المفتوحة ماداه کاو کاف عجمیله اینك بماده
ترکیده ده مستعملدر و سکورتکه اعضادندر ماستی
کشی اقط معناسنه ماشو الك وغلبیر ماکو مکاکه
جلاهلر التیدر ماتی یانقوصوا ماده کاو ماده کاو
موو سر وزنده شبله دیدکلری اوتدر اطباقاتنده
معروفدر و دیاد عجمده بوشهی ایچدر مرتو سکادیمکدر
مرجو مرجمك عدسی معناسنه مرو ضم زایله الکادیمکدر
مشکو اول نفیس تنها ایلر و دوشکلر و فرشلر که
دوشنورلر شمسی فخری برتبخانه در و خسرو پرویز
وشبدیزینك بر مشهور خلوت سرایی ایدی که اکا مشکوی
درلر مشو بورجاق دیدکلری حبوب ملنکو
منتو مانتی دیدکلری طعام در منجو مرجمك منکو
اعلام رجالدندر نعمتی واب حیات معناسنه ده کلور
دیمشی مسو خسرو وزننده دیو بمه دیمکدر
المیم المکسورة میتو
جنت و صرحه میتودن مخففدر میتو یابراقلری
بچاق و نجاق کبی سرتیر اولان بورد غان میجو
مرجمك عدسی معناسنه میراو صواوزرنده طورور
حاکم اولان میراو مرجمك میجو معناسنه میخو
بورجاق میسو دکک جبوغی تاك معناسنه

کمال
کمال از شوخ اکر نهد ترا دست
جفاهای جهان را مرحبا کو

زانواع رباحین مجلست بار
همه خسرو و امانند مشکو

ملنکوی نوام برمن بخشای
از نیم بهترک دبدار بنمای

شمسه
ن دبر تخت مملکت بنشین
بعدازین بیرکار خصم منو

الميم المضمومة ... مو

مطلق قيل وساج مويمو انجه دن انجه موتاف
قيلدن جوال اشليو موتاب معناسنه نوع النون
المفتوحة نابيوسان وضو معناسنه نارخو جلتاد
ددكلري دار وجكنه ديرلر ناژبو فلكي ديدكلري
خوشبو تننه نازو جام آجاجي وسرو وسروه بكزر
براغجك ناو تكنه واولوق وياصدا اغاج وتاوه ودوز
وكوجلو وسنتي معناسنه نقل ايلمشي ناي كلو بو
غازلغي عربيده حلقوم ديرلر نزم رو دولك ات
دبكز اولور نوه كاو اوكوز وبوغه نسبو طاينجق
نشو مثله واملي ايته وقلج يوزي كي نشو الج
يمشي نو طله ناودن مخفف دروبكي جديد معناسنه
النون المكسورة نشبي اتدي نشيب معناسنه نكو
ايو نيرو قوت وشوكت معناسنه نيسو نيشتر
نيشو بردرلو اركور وسيله صاحبي سيسبي ودلكو
ددكل والح نسمندن بونوع يمشي در نيكرو يوروكن
ويوزعه طوار نيكو ايو صيت معناسنه نيم بونو ازاجق
نور نيمو صوزه نيو يانك سكونيله وضمه سيله مويدور
ع درموروسه ومعركن بينواست ومبادز بهادرودلاور
وعاقل ودانا والت وطاقت معناسنه النون
المضمومة نو يكي جديد اكثر فتح نونله مشهوردر
ونفي ايچون دخي كلور ناوني معناسنه مثلا نوسياسي
ديرلر ناسپاسي معناسنه نو ادغق زياده اولمق معناسنه
الخ واو الواو المفتوحة وابو تخيل اوبجك طبق
وارق معناسنه الواو المضمومة دسو طاينمق واغز
جوزه سي الهاء المفتوحة هدو ايكسي بيله هزارتو
قرق بايو ديدكلري اشكنبه يانده اولور

عو بجه

ادالجی
کونشان برو بازوی رستمی
به نیروی قوت درآمد کمی

جو رعد بهاران غو ...
... هر جت ...

نی جامه عمره کهنه نو خاهد شد
بی کار کسی بکام او خواهد شد

عو بجه جفت وقبة ديرلر وبيك قات معناسنه هنو
مغني معناسنه همو كلمه تشبيه دركبي معناسنه همو
بولواشي همره كبي همنو برار عورتلري همو هم اولفظه
هو دوعوكي جركن كه يادهدن اقر متر معناسنه
الهاء المكسورة هندو اسم مملكت دره هندوي
اكا منسوبدر باي نسبله الهاء المضمومة هو هو
بايقوش وكوكرجين الباء المفتوحة يارغو ضوادزم
لفتيدر دعوى وقضيه كه قوم ايجنده واقع اولور واول
خصومتي فصل ايدن كيمسه يارغوجي درلر يارو زخم
يارە معناسنه واضرينه بريا كتودوب يادوي دخي
ديرلر يالو دكز كناري ساحل يرغو يارغو معناسنه
ويساق وتهديد يكسو بريكادي مكور ينو ضيا وشعله
معناسنه الياء المضمومة ينبلو هفته بزاري يويو
مويمول ديدكلري قوشي

باب

الهاء الممدودة اوله الف صوف ها كلمه نكر اخرنده
ايكي درلو اولور بربيسي هاء اصلي كه جميع حالده تلفظ
اولنور كمره همره كي بودرلو دخي اولماز ايكنجي هاء
علامت كه تلفظده دخلي يوقدر همان ماقبلنك
فتحه سن محافظه ايچون الحاق اولنور بنده وكربه
ومزه كي حالت توصيفده واضافتده ها صورتنده
يازيلور ياو قنور اوزرينه بر همزه يازيلور
اب فسرده يعني ديدكلري طعامدر اب اورده
ات وقاتر وضرط نقلرينه اينن علت در بالكز
اورده دخي ديرلر ابتابه بقرجولك وابريق و
افتابه معناسنه آبتر قولقده كه يوك جكمون
قالمشدر ابتر دخي قصر ايله جايزدر آب جامه اسباب وال
يوياجق قاب آبجانه مستراح وقدمكاه آبجره قاعدة

مقرده اوزره صفتدر صولاینجي وصوايجي صكره صو
ابجك يير صوار معناسنه شايع اولدي ابخوره مثله
ابوه هرزه وعبث سويليجي وحكايت وبر غريب
سوز ومثل ابه راهه صو يولي آبوه فتح با ايله ققنان
يوزي عربجه طهار ديرلر آبوبوه ايخانه معناسنه
ابواره نعمتي ابزار معناسنه كه طعامه قورلر بيلان
اوت بامه ديرلر ابه زاره سيستانده برابر مق
اديور ابزه ضو بدي بو لفظي بابدلي باي منا د
تخفيه ايلده ايواد اتمش ابستانه بقرجولك ابستكاه
با لسين المعجمه ايخانه ابسره يخني ديدكلري طعام
ابسياه كوز ياشي ايكامه عربجه وصواد ابگينه
صوجه و نظرف كه ايچنده صو اوله واوليه آبله و آوله
اياق قابندن قبار ان قبا دجفه ايله درلر وجلر روايت
درسكي ديوكلري علت وفرنك زحمتي كه ابله فرنك
درلر ابليسه ابكنجي وحادث كه اب ماه اغستوس
ديدكلري اي آبه صافي اتش باره قفلجم وبلدراز
سنه وبلدز قوردي بوجكي اتشي تابه كلخن
وكوكجن كه اوده ابصمه دن بالدي قزل اولور
اتش زنه جقمق اتشكده اوجاق واول
اوكه مجوسيلر انده اوده طبارلر اتشكده
اوجاق آخته طشره چكلمش سنه وايو شدرلمش
واوكرنمش ذلول معناسنه وايتمش ات
ومطلقا انتمش حيوان آخر كومابه قورنه
آخسته قبونك الت اشيكي اخيه ستور
وطوار اوكر يكي وطويله قازغي وايپي
آذرماه اورته كوز آيي آذينه جمعه كوني
آراسته بزنمش آرامكاه

دارامكه

ابسي
سويي ليسان دفت تابنكود
يكي پشي اي ذره بكورد

وابرك قرارايده جك ير آره ذرذه وآردوه الك
منخل معناسنه اراده طجيبو نعمتي طاحون ديش
واوتلو اشي آردهاله بو لاماج اشي واوتلو اشي
ازدينه اون اشي اوغوه ضمله حركته كلان ير تجي
وايلشه حريصي آرمن وآرميده ساكن آره ديشي
دلي تاجي ازاده فارغ وتمام ازادميوه باذام
وفستق وفندق نخود وقاون جكردكي تون مصنوع
برصلوا ازده عربي زايله تقبيه وعجمي زايله كوز
طوطوق اولمق وذلك دلك اولمش نسنه والتون
ايله يالدلمش نسنه اززده انجمش وضولمش ازمرده
صريض وضالمه ازموده صنامش ازنه عجمي زايله
خلل كلمش نسنه يي صارمق وبو كلام وايكي كز بيچ
اراستده قالمش بالجق ومطلقا اوديي بالجقي
وديوار هلكي ازنه ويشاكي ديشمك ازه زايي
عربي ايله الجي وزاي عجمي ايله باغلمش كيج
ازينه عجمي ذا ايله طوقمق ودشاكي وكجرك ايي دمري
وكجرك طاشي كلنكي استانه اشك استه
ميوه جكردكي اسفنه براز يامش اكيي وكوساكي اسفوه
وبالقصر مثله اسمانه سقف خانه آسوده دكلهمش آسمه
حيوان وسركردان اسمه لفظندن مخففدر آشتگاه
وبالقصر انجانه ومستراح اشوه بممدود ومقصور
ومضمومه وسيله صاحبي ونعمتي براجي اغاجدر
ديكلر جلبي براجي اودر غايت اجي لعنتون دوه يوكده
طوداغي جكلوردمش وبو رجاق معنانه دخي نقل ايلمش اشفته
دلو وسواسمه وعقلي ضايع اولمش اشكاره بلكو سابر
تفصيلي اشكاره لفظنده يازلمشدر اشكره شكاري قوشه
ديرلر اشكه انجقرق علكتي فواق اشكونز توس اولان نسنه

ابستاده ميان لسرمايه
ابستاده ميان تنور
هجواسفدودرميان نور
سرابروده بدونداز ابوان برشت
سبه ازخود وشيدن اسيمه كشت

یاذکونه معناسنه اشیانه یوده وکذ معناسنه صحاح عجم
وبیلان یتاغنه دیرلر دیدیکی اشکاه قومکاه متوضّا
معناسنه اغاره تعلیلن صوبی وآستر لق مشیی ترکیده
سیزودیولرکه باشمقچیلو کونله یوشتیق اراسنه قویوب
دکرلر اغاره مثله آغیز قرلغان علتی که طرنقده اولور
وطرنقی دوشورور عربجه دوحس دیرلر وخیادق زحمتی
ودمرکی علتی سایر اساميسی بربوت لفنطتده
مسطوردر وجبا وبرکاده آبوه یی دیدیکی
وسیلة المقاصده بومرکبه ادمکی کوده سنده حاصل
اولور واتجیوز واتوت عارلنور عربجه تکفه دیرلر
وبرقدیم یازلمش نسخه ده اغره صندل نوعی ازدمل
بوزرک قال ابن فارس هی عقدة فی اصل الالحی
وقبل بیرالراد وشحمة الاذن ودرلسان عرب نکفه
کوینده آغشته اغشة معناسنه اغشته
بوبیله قریشق ویوغرلمش واولکه نم چکوب اصلنمش
وحیران معناسنه افتابه ابریق ومتاره وقمقمه
افتاوه مثله افراشته بونوع حلوادر
عرب خبیصی دیرلر افویده براو تمش افوینده
براد بجی اکشته مکم باغلانمش دیمک اولور
اکنده طقلو طبلو واضوره اسطبل معناسنه وسختی
معناسنده ده مستعملدر الاله نعمتی لاله معناسنه
نقل ایلمشی صحاح عجم صاحبی سیه لاله دیدیکی
الاله طغان یوره سی وقبو حلقه سی وسایر الایه
طقان یورده یی الفونه غیر معجمه ایله عورتلر یوزینه
سوردکلری قزلجق که بعضی یرلرده قلم دیرلر الفته ال
دیکر ایجنده افتاده وشکسته حال ودیوانه وحیران اولمش
اولمش کیمه لغوه الفونه معناسنه انکونه مثله الـنزه

اکیز

الکیز الوجه جیم عجمله وعربیله اغاجق وضادوجه ادکدر
وطاغ ادوکی وقوامق وکوکم معناسنه آلوده بولاشق
قارشق ملوث وصریض الوه طوشنجیل دیدکلری مشهور
قوشی که بربجیلدر دنور اله الولفظندن مخففدر
اجکاه نشانه یتوا مادده دورلمشی حاضر ومهیا وکلمشی
آمده معناسنه آمده کلمشی امله املج که معتبر
ادویه دندر امودده طقلوب طولورلمشی امیزه زار معجمه
ایله قارشق دیمک اولور امجه اولانسنه دیمکدر
انکاه اول وقت وانوکن صکره دیمکدر انکه فتح کاف
عجمله مثله انکه کسر کاف عربی ایله اولکه معناسنه
اوارجه جیم عجمیله دفتر وجویده معناسنه اواره سرکردان
وایشی کوکیمه بیکار وقفتان یوزی ابره معناسنه
وشهرت اواره یانقو آوامعناسنه اوطانه ابرخانه
اوره ابره اوارده دن مخففدر اوردکاه جنک یری
معرکه اوردکه مثله اورجه دفتر اوکدرجه کبی اوربجه
دفتر اوارجه معناسنه اوله بوتوه جقان جبک
وقبارجق ایله معناسنه واوپا اراسنده تبادل
دنواحی وادرلو طوشنجیل قوشی الوه معناسنه
اویوه بوداق وسایر نسنه لر اصاجق یبردر اوه
فتح واو وسکون هایله وآه دیمکدر کلمه عذاب در
عقوبت ومحنت حالنده اوه فتح واو وسکون
هایله بوبره اصیلان نسنه یه دیرلر کجاوه انوره
مرکبدر اوبخته اصلمش وصرقوق در اوبیوه زار عربیله
قولاقصلقی اویشه بواشه کرسرکشی اتلوکه برونلرینه
کجوررلر آه درد ایله وحالتله کلمی نفسی اهانه باشی
دیه سی وطاغ دپه سی وطاغ دپه سی ودبرجک وجاردق
وطاق طانه معناسنه واکسه جقوزی اهنه جلاشی

الایـ

اهیخته دن
اهخته اولنمشدر

کشیده معناسنه اهیخته دن مخفف در آهسته آرخونه
لوم ودولک اولان ووقار معناسنه آهیجه جنبیک
دیدکلری جلد هلر التلونذن کنار کیر معناسنه سابقا
تفصیلی اندن مذکور در آهنه مثله آهوبره کیک
بزاغوسی دیمک اولور حقیقتده غزال دیولی بر نوع
کیک ادیدر الک نوتی نه در لر آهووره مثله
آهیانه باشی خیالی مخفف معناسنه واکسم جقوری
ویلم قره که ترکیده اوکسه دیمک دیر آهیته جامع الفرس
صاحبی جنبر معناسنه نقل ایلمشی اهیخته جکلمشی
کشیده معناسنه اهخته دیمک در لر آیزه صنوبری
آبزه معناسنه آینه وبالقصر زای عجمی ایله اودوقوغی
شرار معناسنه واغاج قورمی آیشه جاسوسی
ابیشه لفظندن مخفف در عین معناسنه آینده فتح
بایله کلیجی آینه کوزکو آیزه آبزه معناسنه آبیشه
آبیشه معناسنه الالف المقصوره ابحره
قاولق دوه لوکه بوک جهدن ارقه لوی قاولر ابرامه
صویولی ابره سکونل بایله قفتان یوزی و ابابیل قوشی
ابلر بونی ساده دلی دیمکدر اتالر بولماج آشی اجخته
قبونک الت ایشکی اخته معناسنه سابق اسامیلری
اخکون لفظنده یادلمشدر واراغوان جکی اخکوجه
دکمه ایلکی که دکمه انکله بغلرلر اخکوژنه کاف وزای
عجمیله مثله وطوما باغچه سی وجفله دوغما قوروجی
اخکوزه سلکی که جلاه التلرندن قودوغی بزی
الکاصار دواخکوزه دوکمه ایلیکی اخکوانه
مثله دکمه ایلیکی ادغده حشمله حرکته کلوب دلادر
ارمنده آرام ویرجی اردویه بنرطاغدر بیلک
فرسنک مقداری یوجه لکی واردیر لوکه نبلک

کرکه خوردونبودن قومنده اوبت
زوار اندن اهخته نوبت

تامل دواینه دلکینی
صفای بندیخ حاصل کینی

کنندا ابره بکینوتوزاستر
کی اون دوعجابست واین دونظر

خنک اناکه بود بستر باشد
که بالینشو اذ ودرت اهخته باشد

اسوی
جدا هریک ابیبی جوار عنوشیره
نجم کنندانده وارند زبر
بجستنارمند چیراه بپایی
بسر تخت بروانشدی رجایی

پیکار

٢٥٤

پیکار وارهی ابو ماهی چیحون وسیحون ماشدوی المهوة
علی الراوی اره بچقو منشار معناسنه اوریکه تخت
اسبیه طای کره معناسنه اسب جانه مثله اسب
شرنح نیره طوری ات اسب لانه باباسی عرب
اناسی رومی اولان ات اشتوه اشتوه معناسنه
مذله تفصیلی اندن اولمشدر اغاجه قادنجق اغا
قادیره در بانو معناسنه که پی لپ دیمک درلر افراضه
بوداشته معناسنه افراشته مثله وضانکی حلوا
افرنجه کوز دار ولونون دروجلک دمر واوغلانجقلر
قورقو تدقلری نسنه که حیدوس وشفوس
وقرتلیوز دیرلر افروخته یلکلانمشی وباسی اجلمشی
افروشه مثله اروشته بر نوع حلوادر عرب خبیصی
دیر متنا الفله وقصرا ابله مرو یدرا فسانه حکایت
وشکک افسرده صولمش وطوکمش نسنه افشره
صقندی که تعریب ایروب افشرج دیرلر صافی سنه
عصاره درلر اقچه معروف درهم معناسنه الفخته
اندوخته معناسنه الفهته مثله انبوه کور دیمک
اولور غلبه معناسنه وکثرت ویول وکیک معنالرینه
انبیه مثله اینله مغرب ولایتنده بیتن جودار انجوخه
شول بور وشق در که پیر لکدن وغیری یوزده
وبرنده دنکی دوتوب طی اوتی کتمشی اولا ومطلق
برو شوغه دیر جزمه ده وایج ادکو وسایر یرده
کتاب مجتبی دبوست لاغر معناسنه نقل
ایلمشی ظاهر بودر بیر لکدن ویاخسته لکدن دریسی
بورشمقدن کنایه در انجره اصرغان دیکنی اوتی
انجیره سفر براغی بسیج معناسنه ومقعد دلوکی
اندازه رسم وتصم وصنور سرحد معناسنه واولچک

شمس
تا جهان باشد بهان کرا اصطناع
نام نیکو درجهان الفخته

اکر جه بیکار اساسنی
بنایت تخت جنیم وخیره باشد
ولی جون نیکو وارانشقاشی
مدامش خورزه وار انخیر باشد

اسپید سپید اسپیوه استبراق اسپغنه کبه
حامل کپی اسپینه مثله شیطان علیه اللعنه اشکره
مطلقا اولیان قوشی بو لفظی نعمتی ممدوده وعربی
زا ایله ایراد اتمشی اپشه مرّ ذکرها بالممدوده اسکنبه
معروف اپغده وایما بیهوده لاف اوروب
اوکشوب یوروبه
نوع المضمومة
اتاغه بت اتاقه مثله استره واستوده الت
معروفه استوه ستوه معناسنه که عاجز وسرکردان
ودولتک وهیبت وجابک وصادوجه ادی استیزه
ستیزه اسکوه معروف اسوده یعنی ال ایله اورلمش
اشتربانه دوه یوکندن اولمش قفتان اشتوانه
یوزک اشتوه براجی اوتدر عربجه مرار دیرلر
غایت حرارتندن دوه بسه دودقلری چکیلور
بعضیلر برجاق دیمش نعمتی وخطیب رستم مولوی
ممدوده ومقصوره ومضمومه ده ایراد ایدوب
براجی اغاج دیمشلر اشغاده بورسق اشغوره
مثله اشکوفه شکوفه صحاح صاحبی قوصماق دیمش
اشکوهه واشکهه واشکه ایخفرق علتی اشنوسه
عطسه اشنه اغاج یوصونی شینه العجوز درلر
دوادر اغزه اورو قولغان وخیارک وبیوک حیوان
صحاح دوم انخوسکل معناسنه دیمش نعمتی و
برکاردایوه یی خطیب رستم اورعلتی دیمش
اشنونه ایلک ودکمه در اولطوشنجیل وجا بور البائر
المفتوحة بااتکه بونک بوله که وشو لحالده که پافراه
خفقان علتنه نافع براوتدر پابوه طون بوقاغوسی
بابابونه بابادیه جکی بعضیلر قویون کوزی در بابه یول
ایله طولمش نسنه باتابه عجمی بابایله اباغه طولادقلری

بلای کاکل اوپیس نبود در جانم
اوتاغه نیز درسر میکند پریشان

که تعریبله هند از دیو لرم هندسی بونلن درکه مجاری قنوا
وبنالری تخمین ایدر انوردونه اپچو ورکی وجارشف
انوزه اوکی اوغل اندمه کجمش غم وغصه واتش
ویولداشلری اکوب ذکر ایلمک انوزه انوازه معناسنه
انووه معناسنه اندیشه فکر ع اقل اندیشه واکهی
گفتار انفده بیهوده کوی انفقده اریمش کومش
انفله مغرب دیارنده بتر جدوار انکاره کاف عجمیله
حساب دفتری وضریزه اسدی انکاره پی بویله
تفسیر ایلمش جریده شمار وانکارش خوانند
وکسی که جیزها برکو برجون کذشتها کوینده انکار
کنو انکازه بیزطراغی انکامه هنکامه کم کورشجیلر
وقصه خوانلر ایدرلر انکبینه اق حلوا وبستیل انکژه
زای عجمله قاصنی انکوده مثله انکشپه فتح کاف
عجم وبار عجمله که ثانی حروف تهجیدر اولوقت
وسرمایه بنک واکلنجی حادث معناسنه انکشتوانه
یوکسک که درزیلر وسایردکشی دکنلر بارمقنه
کچوررلر انکنته ضم کافله واضرنوه تاایله بیباکه
آکنجیلر انکله صمان اتارلر انکله کاف عجمله دوکمه
والکک معناسنه انوشه بختلو ومرادلوطوبی له
معناسنه اواره دیوان وحکم اوراشته
یوجلمش افراشته معناسنه ایادوه
خلیل جلیل حضرت ابراهیم علیه
السلام صحف تفسیرینک تمامی وباره
باره اولان جزلرینک تفسیرینه خرده
درلر ایاره ایارج بالالف المکسورة اباله
انجانه قدمکاه معناسنه ابوده جامع الفرس
صاحبی صباح صوغی معناسنه دیمش

بهترین یاران ونزدیکان همه
نزد او دارد همیشه اندمه

شمس
هرکجا مجمعی بود زنهان
همه ازوی کنند انکاره

یکدم ار خالی شود حلقش که زهر باد ومال
راست چون دیوی شود کرا نکژه در کون
سکند

براهی نشابور دیدم پیر خوب
برراهی نشابوردهی دیدم ...
الکشبه اورانه عدد بوده ...

ازکر از و نشی وانکشته سپهان وفلان
باتیر زین ودبوسی ورکاب وکمری

ای خسروی که کوی کریبان قدر توفی
ساذ در شمس غیط وزیر خیسی الحلة

... کی کو نکو نام سرد
انوشه ... مانند نیکی بیرد
جو ایبد تنش ...

شهنشاهی که انرشرق وودرغب
بنام اونهند اعیان اواره

اسپیه
به سینم افروزی بکام دلخوردا
کهی ایاره بخوانم فهاکهی خرده

ننه باتاوه مثله باتخته بابي افشار باتله و باتيله
عجميدر بالهل حلوا اجي قضاياي باتونه نتانلي طوغان باتون
كبي باجه معروف و در طونيك ايكي طرفندن اولوغنه
كجنلوه ده باجه درلر باجيله بر نوع اياق قابيدر كه صيادلر
قاديانغو وغي زمانده كيورلر اياقلوي قاره بتمار باضيه
و باضه مرة ديوار و ديوار قوردي يعني صرهسي بنالر
اصطلاحيدر باد افواه و باد فواه و باد افوه و باد افوه
و باد فوه جزاي شر و عقوبت ضد بادداش و اشناه كبي
بر اولوردر انكله اسباب يورلو و بر اولور خفقانه نافع
و نالش صحاح عجم صاحبي و يلپزه ديمكي بادام ستره
فسلكي بادامه كك ابرشيمي باداورده بلكم بر و بيلاق
ويلپزه و حاقر ديكيني بادآبله و باداوله فرامق عكتي
عرب جيقا و حاق درلر بادبره فتح با عجمله بونقه وضم بار
عربيله مكث و لاف ذن و اغرشق بادبيزه يلپزه بادطايه
دبه خايه بادرسه آغرشق بادرنبويه و بالراي مكان
الوار قوان اوتي بادرنبه مثله بادرنجويه بادبوز
اوتي و باغلوتره بادروجه هركون كيجك قفتان
بادرزه مثله و بيوسته اسدي طوسي باد روزه انكه
مردم را بكار دار دهر روزه ديمكي بادره اجي طوبي
دثار معناسنه بعضيلر اجي طوبي باجه ديمكي بادرويه
بويان بالي و اوغل اوتي و باربوز و معدنوسي بادريسه
اغرشق بادربر جاقر دكني و اغرشق و بيولاغوج
بادريسه بولاغوج و اغرشق بادزهره بادزهر بادشاه
بادايله شاهدن مركبدر بادبار عجميله دفع ضرر و اصلاح
فسادايدن نسنه به باددرلر و شاه معناي لغويسي اولودر
اما بحسب العرف مراد سلطاندر مذكور لفظك مركبدر اولوسي
سلطاني ياننده اولان مدبر مصلح در فصحاي ترك انشالرنده القاب

وزراده استعمال اولنور وغي بو نوزور شاه لفظنده منفصل در
مراجعت اولنه بادشه مثله بادشرطه موافق يل
و بو برواز ديدكلري يل بادفوه الندن ايشي كلميوب اسوب
صاوران كيمسه و دشوت و يلپزه و مخفف باد افراه كه
معناسي جزاي شر و عقوبتدر بادفوه بولاغوج بادكانه
ديوارده اولان كوجك پنجره بادكاه انجانه بادكنده دبه
بادوزه مخفف بادروزه باده سبحي و طوبي ساغرق
بادبانه يان يانه و طورق اوتي باديه تحفه صاحبي
سكون دالكه تركيده بطيه ديدكلري قابدركه
ايجنه شراب قورلر صحاح صاحبي باديه و ديوان طباق
اولان اغاج ديمكي بارانه اوغل اوتي و باربوز و باغلوتره
و بارنامه ديمكي جامع الفرس ده اوم تكبر ديمكي
بارخانه يوك ياپ قوياجق و خيمه و جادر و امثالي
اسبابي قوياجق بر ساپشي خانه دخي ديرلر بارجيم
عشر و باج الاجق يو بارساله بلدركي بارگاه دوزين
و جادر و قپو ادكي و مرتبه و ديوانخانه فاصل مرفق
مركبدر اجازت معناسنه اولان بار ايله زمان و مكان
اورتاسنده مشترك ظرف اولان كاه دن و مجلس معناسنه
ده كلور وشول يره كه بادشاهلر اورايه جقارلر و ارباب
حاجات كيروب عرض حال ايتمكه اجازت ويرلر اكا
باركاه ديرلر و العين حذف ايدوب بوكاه دخي درلر ديمكي
بادكه مثله بارنده يا غجي بارنكبويه بادروكي بويان بالي
بارنام حكم بادشاهي و دستور و قاعده و قانون و كتاب كلستان
باروبناه يوك ياب اغرق درلر عطف فارسي اوزره ايكيسي بر لغت
اولمشدر يالكز بنكاه دخي لغتدر باروبنه مثله باروجه ياجق
و طبراق طاشيه جق نسنه باروزه هر كون كيلن طون بارزوله
لقاف و ايشي محرمنو كيمسه و برلغوج و بو نقده باروه ا

باد عو بيله توركي دلده انون خصوص وحقله تعبير ايدرلر
مثلا سنك حقكده وبنم حقمده ديمك يرده درباره
تودرباره من دروزات وكره وابوات ومطلقات
وباركير وفله وديوار شهر ورشوت ودستور وبولوت
وقبان وترازو ديلي وسلاح بعضى ارباب لغت حريص
وموله معناسنده نقل ايلمشدر باره وغلاميارده
دكي باره اول معنايه دردينش باره رشوت باايله كه
اخوصروف تمهيدر مرويدر وبامه وكسك فاضل
مدقق باره بوجملهدن ايرلمشور ديرلر بعى باره يي ديرلر
كاف عجمى ايله كوباره دكي باره ده بو معنايه دردينش
باريوه قاي كه باغشى ده ديرلر بارينه بلدوكي بازدكاه
باز اريري بازبره براسه بازكونه وباسكونه ترسى
باشى اشاغه وكيروسنه بازوه شكل وصورت بازه عجمه
باوزايله جوبان وصفر تماج اغاجي كه انكله برنجى جانورلردن
قورنور نهتي ساعت وشكل جامع القرنى ده طوار
سورجك آغاج وترياق دينش بازيجه او يو بجق
وطوده ونازكي بازيده براسه بازبره زن دوست
بازبره مثله وساعت وكيجه دن بوباره وشكل صحاح
صاحبى ويونقه ودلبجه اوت دينش بازيوه دلبجه
باسامه وبالشين المعجمه بيه باستره تواريخ كذشته
سويليجي واكنلك كشت زاركبى باستره اكنلك
نهايتي باستره دينش باشامه وبوبحك كه دربجك
دخى ديرلر عورتلو باشلو بند وبوينلو بيه باغلولر
وطون وكوملك ايدرلر وبيه باشانه بيه وقوز
باجى وساجلتى وسجلشى باشكونه اوغلان
طوغاركون اياقلري اول كوردكي كلمكه باشنه
اوكجه عقب معناسنده وقابوقلاجي باشيله كبي

باشه

باشه انجه كه شكاديدر باشيوه اوزم صالقين
وقاد بوز وساجلشى باغجه معروف باغده اورعلتى
باغنده كالكه حلاج بنبه لي اتر قدنصكره دكرميجه
دكرميجه ايدر وبنبه لنمشى سنه ومطلقا تلمش
بنبه باغوجه عجمى باوجيمله كلبك وبشما قيى بوجكى
وكلنك قورديكه زهرلو والاجه اولور باغته اورلمش
وطوقنمش باغده نساج باكاه انجانه وقرمه طاشى
ونردبان ايغى باكيوه طام بالاده بند ويدك
ويوك طواري بالاخانه اوستون اغاجي كه
اوك جاق اوستنه قورلور باليش تكيه ديوار
يصدغي بالشجه ابريصدوغي بالكانه عجمى باف
كافله اغاجدن وبادر دن ايتدكلري مشبكه در
بجه كه ايجرودن طشره يي كوريلور طشره دن
ايجرويي كورنمز بالوازه صالنجق بالوانه ابابيل
قوشي معيارده مرغكى سياهست كه پودر هوا
برودوعون برزمين نشيند ديكر برنتوانند
خاست كوبند غذاي او با داست بعضلر بابرجه
يابراسه در ديشلر بالوايه مثله وقرلنجى وقورلغان
ودمره كودينش بالوده م وسوزلمش نشنه وبر
جانور اديدر بالونه ابابيل قوشي وسوزكل مصفا
معناسنه بالويه قرلنج قوشي مخفف بالوايه باليزكاه بستان
يري بامبره درجه بامكاه ايرته وقتي بانه قاسق قلبي
باوزاره جلاه بصاميغي باوزامه مثله باوه نوباوه در
اصلي ميوه معناسنه اولوب نولفظله تركيب اولنوب
طرونده به علم قلنمشدر يتشي معناسنه دلالت ده بروبار وميوه
كافي اولمغين يالكز باوه استعمالي متروك اولمشدر نوباوه
برينه كاه نوبر ديو استعمال اولدوغي بو معنايه مويددر باه

ته باوه باغ عكس منشدات

انثی واولسون وصاع بوسنایی عربی در باهم دریا
وکجه وبومین پوک صو وبوک آت بای تای بالوره
طولاد قلوی طولاق بای تاوه مثله بای داه ایق
طوزاغی باجه باجه ومسمك بواتی که پادشاهلر
معاف ایدوب بنادر وکدرکهلرده بو نسنه التماس
دیو ویوردلر وعجمی زا ایله طومان باجه سی وتشریف
وجایزهٔ پادشاه پایگاه منزل ومرتبه واواوکی
ونردبان ایاغی وانجانه واصور وبر یوده کوچمکر
ومحکم طوتمق وباصمق وایاغ ایله دپمکر وقایم اولمق
پاینده همیشه ودایم پایه بصامق ونردبان ایاغی که
استعاره ایدوب منزله ومرتبه معناسنه استعمال ایدرلر
وودریجه واغاج اولدوکی نعمتی وبهادر دیدیکی پاینیزه
برات مسکینی ع کس رانداده اند برات مسکینی بتره
عناد وباده لنشی بته وبوه آقچه قواق ومطلقا قواق
هندوشاه نخجوانی عربی با وعجمی با ایله ودال بدلی
تا ایله لغتدر دیدیکی بتیله فتیله جراغ وغیرها بلیته
کبی بجکله حار صطیدن دکوزه سخت بالحاء بخکله
بلا عربی ایله مثله جتکر قوز بجره و بزمرده صولمق
بجه طفل اوتماغیجون وجوبانلر قیون وکجی
جفر ایکی سوبلدکلری سوز بجه هرجانلودن طوغان
کوجک بتخفیف ایله بچه دخی لغتدر بچه بردانشه پرده
کوتورلمش اوغلان بجتکاده بیلک خفت معناسنه
بخته بویک قوری وهر بوکده استعمال اولنور وقالتی
خوار بخجه دمر بوقی نجره کبی بخلوده ینجلمش
بخشاینده دخی بخله بقله وسمز اوتی بخفونه
یلدرم وکوك کورلمك واوکی آتش وایتی
اوآز بخنوه یلدرم وکوک کورلمك

بخنویه مثله بخیه اکنده بخیاط وجیزی وجدلک
بیوضواه باوزصا بجی دشمنی وحاسد بورقه
بوزه قورقاق بددلکی بده
با دعجمی ایله بته وجاقمق قاوی هندوشاه ظله ده لغتدر
دیمش بعضیلر قاومعناسنه ضم با ایله دردیمش بوبوه
قرشولمق بوزوانه قیمی دبلکی بوکنده طاغق بوانه
بوشهر ادیور بوه زیب وربایی وهیبت وسعرک
ایلوکی پرپوه قزل التون بوتله بشکش ودلبند
بورکی وباغردق وایاق طولاغی بوتیره برتاواوقی
بوجه صحراوسکو بومخته وبوداخته تمام بوجامه
اغرطون بورده عربی با ایله قول وقراواش وبکم مثل
بودکی بوده سبی اولنان اسیر دربونن درکه اسیر
خانه زاده بنده دیرلر برده دیمزلر بورده عجمی با ایله
تتق وحجاب ونقاب وساز ونغمه واواز برده سی
بوردکاه صاحب الفرسده اکنجی دیمشی بوزه جفت
اوکوزی وشریف مکان وجامه وجوقه وقطیفه
خاوی والکا بکزدنه وارلیم وسجاق بوستنوه
بوستار بوسیاه قراباغی وقوامتق بوطبه بوشهر
ادیور بوغسم قوربغه یوصوین بوغنه دلی کسک
بوغنده قماشی صندوغی ویمشی سپتی وطون باغی وکاذر
ایپی وبرده بوونوه دخی لغتدر بوکاله بماکه قفتانه
بمادلرو بوکارقلمی بوکاده کوجک برکاروانك دوزی
بوکستوانه ات جقالی وایرقولاکی بوکینه مفرح
معجون بوماهه مثقب بوهیده والدینه عقوق
ایدن ولدو مطلق مخالف بوموزه صالنجق
بونامه انموزج معرب برنامج در بوبند
وشینه ایصراغی کبجه بوینانه کلیجه واق اتمک

بوطعبه
بلیده علی الفرات
مقابله رهبه کذا فی المراصد

بونده وبتشدید الراء اوجوجی وقاپنه بکزر بر کوجوک
کمی در بروازه سیرانه کیدنک اردنجه کلن طعام وانشاز
اشی برونوه طون باغی وبوک بغلدانان بزغربچه وزمه
معناسنه بروانه کلبک وتذکره که روم دیارنده دفتر
دارلر تمسک دیدوکلری وقاضی صکی پیک وحواله
وجری قولاغوزی وخبرجی ویومشی اوغلانی وصراغ
براوده بسلنمش بروره فربه بره قوزی وتشدید
رایله دخی بره بره کلید بری شو ایلده لغتدر وبر
یمشی ویری انجوددر بربوساینه اوته کی یللق بربره
اوته کی کون بربوره اودکوزنده بیشی اتمک وقزل
التون بربره اوتکی کونکی یزلد برامده باشلو
قوجه بزبوره اتمک اون بزده با عجمله خبر اتمک
بزغند دگلی برون قالدردقلری هرکور بزغزده اوقلاغو
وبود یکمندر بزموده صولمش بزونده بیوزونک
بزه سلاح واورتاق واودون اغاجی بزه گناه وقد
یشدد الزای بزبزه وبزیشه اون دقیق معناسنه
بساردده صوارلمش بساه اوغلانجقلر یوروکرک
استدکده اتدکلری عربجق عرب حال ودراجه دبر
بسته باغلو وایوشمش ونقشلی بزکه عورتلی
کادکاهده اشلولر بستوقه کوبه جک خمیره معنلمنه
بسفوده یاراتلو مهیا معناسنه بسکله قابو منرلی
بسکوهه ایوک اردقاشی بسمه وسمه بسنده
بکنلمش وقانع خوشنود بسنده کافی
واتابوقرداشی واتالق واوغللو بسنه
کوزه وتوسی آت بسنوده حرامزاده
بشته بشته ویوکسک وبایرلی یروسایر
بشغوده یاصلنمش وصقلمش بشغه فرجه که

طکوز قلندن در بشغه جشمه ذن بشمینه یوکون اولان
نسنه وبشمینه حلوبسی بشنجه فرجه وجلا آهک
صوسبجک الیتی ودوات لیقه سی ویوزده جقان
جفت سسی بشته سوری سکک ونعمتی وحلیمی
اوپن بعوض بق معناسنه دیمشی بشنه خانه جبیلک
تاباز سکلکه جبیبی در بشیزه بالفک واجدها
وتوصیفانک بولیور وپول واوزم صالقیمی بغتره
جلاه نجیسی ودفه سی وطفا نجیلوک بفتریس بغره
بحیی بکانه استرمه بکاه کاف عجمله صباح وقتی وارکن
بکه شلک وسوور بکه مخفف بکاه بکه کیمه بلاده
عجمی باایله شاکردانه وبدک بلاده وبالکسر فحش
کار ومفسد وبیهوده کفتار بلاذر یراماز اشی
بلاذیه وبالکسر قحبه ولی شرم ودولتسز وازغون
وناکاه وشومک بلمرده سولک وصولمش نسنه
بلمه بزرک وترزوکفه سی واکسه پلمه مثله ونردبان
ایاغی بلنکینه کیومرث قفتان یوینه کیدوکی بلوازه
کفه ترزو وحرکات ثلاثه وتشدید لامله ده نقل
اتمشلر وکسر با وضفت لامله کوز قباغی وزای عجمله
شیشه بلوازه دیوازدن طشره جقان مرتکز اوجی
بله بار عجم وضقت لامله کوز قباغی واکسه وکفه ترازو
حلبیی بو معنایه کسر بار عجمیله وتشدید لامله دیمشی
وکوز قباغی کسر باءایله ضبط ایدوب باء عجمی دنصکره
یاایله دخی لغت در دیمشی وکف بای قره
حصاری کزبای دیمشی بله شد لامله آکسه
ونردبان ایاغی حلیمی تخفیف لامله ضبط اتمشی
بلیته بتیله وباوری بچه کبی جامع الفرسده
وسازک بوغون قلی دیمشی بلیله عیار وخوش

بشه که بوشد بزندبلدرا
باهمه تندی وصلابت خسراوست

اسدی
بشیزه تبنشی هریکی جون سپر
نه اهن نه اتش بروکاد کر

ددده کی
هوان کریمه که نوزندداوبلاده بود
نشغف باسند اکران کناه سادزبود

شمس
سرفلک دار نقص دانصه بشر
جه زا دغیر فضخو ازبلادیه

در بلمه ترازوی اعمال عمرها
طلعات دانه دانه وعصیان تنک تنک

بربلذازنان دودن ... بدارانار جبرین

زجوبخشش نعباز کردد
زنربیرکرده صاغ وکبس وبله

سوزلا بلیله معرّب بلیج در بناكاه مخفف بناهگاه ملجا صیغناجق یور در بناوه توكل بناه بناكاه حقیقتده بناهیدن دن اسم مصدردر وصیغهٔ امر و وصف تركیبی در بادشاه عالمپناه كبی بنبه پاموق بنبه دان چكیت و پاموق چكردكی بنجاه و بنجه اللی بنج بایه بنج كه تركجه ماصلق دیرلر بش بر مقلو ایمش اكرچه معنای تركیب بش ایاقلو دیمكدر بنجره دریچه فاضل مدقق بنجره ده وضع خاصی معتبردر روزن بنجره نك غیریدر وضع خاصی معتبر اولدوغی كبی جهتده ده معتبردر نظر كاه احلمق كوكوركه بنجره دیه‌لر اوك دیه‌سندن اجلان دلوكه بنجره دیمزلر بنجره دن غرض اصلی ضیا دكلدر بلكه طشره نظر در اودن یول اوزره بنجره یه اجیلان منظریه بنجره دیرلر دیمش بنجشنبه معروف بنجه قاینق و آیه بندركاه اوغراق یر ولیمان كه مكیلر طورر بندكاه اك یری منفصل معناسنه بند نابوه الى سكوكی كسمكر وصاب ویوغون كبی بندنه و بندینه و بندیوه ایلك دوكمه‌سی بنده باغلو واسیر ادكر اولسون دشی اولسون بندلوه صیغهٔ فاعلدر بستن دن وصف تركیبی ده اولور بنفشه م بنكاله تحتكاه هند بنلقیه كوكلك صغزاسی وقفتان خشتیكی بنه هار علامت ایله منویله ورخت واغرق وعیال بنه بناه بنیرمایه معروف بنبوزه شاهتره بنینه مثله بهره اولو وبخشی ونصیب و دنك عدل معناسنه فاضل مدقق بهره كیمه ایچون قونان بای دراخر ده كی هادوزه اخرنده كی هاكبی در اختصاص ایچون درغلان ایچونه قوندی

دبجك

[Marginal note:] روزن باغ از عالم سرخ و زرد / بنجره ها ساخته بی لاجورد

[Marginal note:] نیر بتدبیر اسمان عقاب / از دو بهره تیغ و بهره ی زراب

دبجك یوده عجم بهر فلان نهاده در لر بهره معنای مذكورده بوندن ماخوذدر ومهرنكر دزقه اختصاصی یوقدر غیریده استعمال اولنور مظلون بهره‌یی یوقدر دیولر عرب بهره‌دن خطا ایله تعبیر ایدر دیمش بهله دستوانه بهمنجه ومنجنه بهمن الی ذكری موورانوی بهمانه بیجون واق یصی كلیجه اتمك وباداجی حلوا وخوشبوی وجوزكل اوتی بهیه كنجه كبی بر نسنه دراوغلان‌جقلر انكله قوز اوینارلر بعضیلر اول كنجه كبی نسنه كه نهادركه انكله طوب اوینارلر عرب طبطاب دیرلر دیمش بهمه اكه بیخوسته یای ضوسته دن مخفف تحفه صاحبی مكسورده ایراد ایتمش بسته قافیه‌سنده ایقله باصلمش نسنه و درمانده وعاجز صاحب عجم صاحبی بو معنایه ضم با ایله ویادن صكره نونله بیخسته دیمش بغله و بیغوله بوجاق وهر نسنه نك كوشه‌سی وتكیه وطادسقاق وبخاری اردی بیغاره جنك وطعنه وملازمت وسرزنش و بهتان وناكسی ولعنت بیغاره مثله بیك راه براد غوردان وبركزدن بیله درزدن بیكان نهجی مفتوحه ده ذكر ایتمش مكسورده انشاالله ذكر اولنور بیمانه اولچك كه شرابده استعمال ایدرلر بیموده اوجولق وباطل وناحق بیواره غریب كیمسه بیوزه عجبی با ایله بیو كلك كه نفده اولور تكبر بیوسته اولاشق بیه بله نوع المكسورة بوزه اغ قوردی واغاج قوردی بذله براغاجدر یمشی اولماز اودون كبی یقارلر وقطیفه وهر كون كیلی قفتان بو معنای عربی در بده مثله اوطون اغاجی بزه اكیر دیدكلری دادو در بسته فستق هندو شاه نخجوانی ضمله تصحیح اتمش بستده بار بجهل امام زاده بسنده كافی وبركزیده وحاجت سوزی

نشانده با مجدی بهای درخت بدی
بهای طمع کنی و بار از ان ثمر یاچی

شه ملک میر جو انبخت و جهانبخشی کم بود
پستی چو دشتی کهر و لعل چو نجاده و شک

بندیوه بکلمتی و مصاحب و ملوکی و شاهد نعمتیب
وحرامزاده دیمشی بلاده عقلسز بله تواذو کفهیی ف
تخفیف لاملهکوز قباغی بندره حرامزاده بنکته طبق
و برنج و بغدای اوسجکر طبق کبی نسنه به ایو و آیوه
وضاع بیاده بیق و شطرنج پیدقی بیاله قدح بیته
فتیل بیجاده عربی باو جیمله یاقوت مشابه بر جوهردر
فرقلری یاقوت آتشده یانمز بو یانار یاقوت عطشی
دفع ایدر بو ایتمز بعضی ارباب لغت ایلکه دلشی
خرده سیاحجه بو بخقور اول سببدن شعرا محبوبلر
لبنه ظاهر اولان خط تشبیه ایدرلر و بعضیلر قیمتی
لعل و یاقوت در دیمشی معیارده کهربا در دیمشی بیجاره
درماننسز بیجه باو جیم عجمله قشلق و صرشق و دونکر
بورغی سی و بو رجکر و عورتلر یوزی اورتویی بیجیده
صارمشق و بلازک بیجیسله کبی عشی ویرن اغاج
بیخته درمانده و عاجز و اولکه برکوشده کرفتار
ایدهلر هیچ جهته جق یری اولمایه ادم اولسون حیوان
اولسون بیدره دموردی جو قوری بیواره بد دل
وکوکلی قابلمشی عاشق بیزاره مثله ومکروحیله بیراسته
شهردن طشره شلک و بوک و اکین اکمک ایچون پراصلاح
اتمک و بورسنهی بود امق و خام دری سپه ملک و قویوی
طاش ایله اورمک اول قویویه چاه پیراسته دیرلر بیراه
ازغون بیراله معروف و صیاد بیرانه بزک و زینت بیرزاده
قوجه اوغلی بیروزه دنه جادر دیدکلری اوت و قاضی پیروزه
جوهر مشهور و جرحنه طاشی بیرون شده جزع اولمغلغنه بیره
بسته بنات و شکوفه بهلو لغتیدر کذا فی لغت الملثی باقه معنالرنه
بیمه الاجه و الاقادغه و جاز قرغه و صقصغان و سام ابرص
بیشاره و بیشارجه بو بشاره و بیشاره
مثله
و بیشکاره بهشمینه حلوا معرب شغار درابه دیدکلری
مثله
عربجه قابله

حافظ
راسی خاتم پیروزه بو اسحاقی
خوش درخشید ولی دولت مستعجل بود

[illegible]

مثله طاوس کلستان فلک دفت وزکوکب
شد بیسم تن داغ شب تیره جوابقع

بیره تنبول کم صیرک بست
جون کل اصیون بیا هد بوست

پیشی بره

هر بیشه کمان مبرکه خالیست
شاید که پلنک خفته باشد

اسدی
به بلسته سنبل هی دسته کرد
بدر باز بیلسته راخسته کرد

شمس
سالکان مسالک تحقیق
نار غنده از شراب و تغنبله
زانکه ایشان چو کرم قز تنبند
زره حرص سرد خود پیله

دفع شیطان کفر اد ارند
درکمال مجاهدت پیله

ساوی
بر کشت جنج باس پیجاره
و اهنک جنک دارد و پیشیاره

بازار متاع تو ست کاسد
کارت همه سپهده است و فاسد

پیشی بره اوکی قوزی دربیسی اولان کورک بیشکاه
اوصوری و ادمیانک صدری و اولو بیسی و اوکی و اوآوکنده
دوشنلو فرش و وقت اوتی بیشکه مثله بیشه صنعت
و هنر و اوکولشی و اورمان و میشه لک و کورلک ف
ارسلان یتاغی و هر جانور یتاغی بیشه اورمان و میشه
لکی مثله بیشیاده آورده ابه و کنیز بو ل معناسنه
شمسی فخری اطبا ایچنده خسته لرک بولنه باقدیغی
قاروره دیمشی بیضه جقاق قادی بیقه مثله حلیمی
فتح با ایله تصحیح ایتمشی بیکاره کاف عجمله عنتبی بیکانه
یاد بیکاه وقتسز بیلاده شاکرد انه بیلدسته فیل
سکوکی عاج معناسنه بیلسته مثله بیله کوزقباغی
دجرجیلر کوتوردکی جوت وکیل ابریشمی یاسزبلد دخی
دیرلر ابریشم قوردنه کرم بیله درلر و بیضی و مرنه کسیمه
دیرلر و رمه کاو و اهو و جامع الفرسده و تخم و اصل دیمشی
بیله عربی با ایله حلیمی اول دمرن بیوک و بیضی اولاپیلک
کبی سحر و کسیم دیرلر دیمشی شامل صاحبی و شمس فخری
تیری با شوکه سرانه بو صورت سرپیل بوزرک وکران باشو
دیمشلو بیمار سیله دردلو خسته لکی بیمنوزه حرام
زاده بیلنه بهار و قولنق بیواره بیواره بیورده بیک
دیمکدر الف معناسنه بیوه طول عورت بیوزاده
دنه جادر دیدکلری دوا بیبه ایچ یاغی و شرحه بیله
ایوه به کبی بیهده مخفف بیهوده عیث و باطل دیلا
المضمومه بیخانه کلیسا بیکده مثله و خرابات خانه یعنی
میخانه بتیاره عجمی با ایله هر زشت صورت کم نفس الیف
کورملونه منفعل اولوراسدی بلا معنالرنه شمس فخری دیو معناسنه
دیمشی تحفه صاحبی مکسوره ده و بای تاء مثناة فوقیه نکا اوزرینه
تقدیمله بیتاره دیو نقل ایلمشی و العهده علیه بیخکاره بیبینی کر

بغته بشمش وکوینمش بخله مخفف بوخله سمزاوتی
بوه چقماق قاوی بوه لفظنک مخففیدر براه یواشق
ونیکولی برتکه یلکن ات برده بیلچم مثل برده عربی
با ایله اوشک برزه چعق وچوقه وقطیفه تک خاوی
بوزه مثله وقوندی وقربندی وقاو بوزه عربی با ایله
یلندی بوماه و بومه مثقب بعض ارباب لغت بار عربی
ایله تصحیح اتمش بوناه یکت بولده کبیجی وتخفیف
الراء بوهنه وبالکسر یالنچاق وجبلاق وعند الضرورة
بوهنه ده درلر برهم طاشی چولمک ظاهر بودر که برمه دن
مصحفدر بزده الا یاجاق نسنه وطبق وکیر وچراسق
بزدک مایه اولو اصل بزغاله اوغلاق وبزاغو بزوه
بزوهیدندن صیغهٔ امر ووصف ترکیبی در واسم
مصدردر بزه عربی با ایله جدی برجی وعجمی با وزا ایله
قراغو وقیفو وجست بسوده اللیه بوقانمش نسنه
بشماله و بشمازه سکودن واوکورغه سکوکی ف
قوبرق دیبی بشت مهره اوکورغه بشتواره ارقه
یوکی بشته بلک ودبه جک وبوغون وباغرن وارقه
یوکی بشخوده بخشی وبهی کره بشغوه عجم دیارنده
طرما ایله بشور درلو بر طعامدر بکزره خرابات بلبله
کلندر واوزکلی طاس بلغونه قریلجه بله کفه ترازو
وفله بشتومه یلم قرا بنجه عجمی با وهاء علامت
ایله آلوچ بوخشه بیخوسته بنوه عجمی با ایله کنه
بنکاه یوک یاب وقبیله واو با بلکه مخفف او بنه
رخت واغرق وعیال ضرورت وزن هاء علامتله ده اوقنور
ومنه بلبه قوبرق بوبه ایبک قوشی واوزومنو بو ایکی یا عجمله
اولان اوّلی بای مثناة تحتیه ایله در دیشلر بعض اصحاب
لغت اولکی بار عربی وایکنجیسی بای مثناة تحتیه در دیمش بوته

م

م بوده بودندن اسم مفعولدر بوداه بوشی وچورک قوز
وقاو بوزینه نفناع ویاربوز وسمزاوتی بوره معدنی
بوشبدر قیو بجیلر استعمال ایدر بوزینه قنطار بوزه
ایپک وکبه جه بالدن وبالور اغاجندن استعمال اولور
بوزه ماه چوقه وسایر قماش حاوی بوزینه عجمی با وعربی
زا ایله میمونه جامع الفرس ده ایکیسی یلم عربی دیمش بوشکاله
سلجوک دری وکورک تاصه سی بوستیده چوریمش
بوسیده مثله بوسکاه ایوان بادشاه بوشته الکم
صفال بوشکه اورتو بچک وکیاجک بوشیده اورتلمش
ومستوره خاتون بوکه اولا که بوله با میل قوردی وقودز
قوردی ده درلر ویتشمش قاون وامزک بوه نعمتی
بایقوش واکه بکزر بر قوشی واوکی قوشی دیمش بوهیم
نعمتی هد هد وکوکل دلکی آرزوکبی واضطراب دیمش
بویوه امیدوار بویه نعمتی عشق دیمش بویه آرزومند
واضطراب ویلمه بو یورمه اسم مصدردر بوصحاح
صاحبی هدهد وضرمن دیمش به اوکی قوشی

التاء المفتوحة

تابه
تاوه ویلاق برقره حصاری واینجه ایبلک ونوروبرنجی
یاغ دیمش تابخانه مسافر ایچون اعداد اولنان بر یردر
تابوه ایبلک بوکیجی تاجه هدهد تاخته قوشلمش ات
وتار تاب داده واینجه ایب تاره تار وقبان
ترازوسی ودبه ادملک اولسون غیرک اولسون
وقراکو واوست قفتانی وپل تازنده یلچی
تازیانه وتازانه قامچی تاسیده طونجقمش
تافته بوکلمش تاکداله جرتلق یمیشی تالانه
توسز شفتالو وقایسی بهلوی در تالواسه
وتلواسه وتلوسه تاسه واضطراب در

تاوه م وبيوك كوبج تاه قات تايه ايچنه ايپلك نعمتي
ونور ويوبچي جراغ تباه فاسد وخراب اولمش نسنه
ويومرده لي قليه تباه بر طعامدر يمرطه وات وصوغان ايله
تغليه ايدرلر تب باره ستمه دتي تمسى تبخاله ستمه
لولشنك دوداغندن چقاق اوجوق تبسته بيچاقلو
فرنكي قالبي در تبنكو صندوق واغاجدن مصنوع
اشيادكه ضادبوت ديرلر وكود قولي كه ايچنه سوبرنزي
طولديررلر تبير مخفف تباه تبيره طبل وكوس وسرنا
وباره باره تبيكه بتنفوت تخته نانكبي وضوب
صورتلو بهلوى در تنبله مثله تبينه اود يجك اوي
تفته سماق بيرامي تختگاه پادشاهك اوتوراجق
يري اصلي كاد تخت در پادشاه اولدوغي شهره ده
تختگاه ديرلر تخته م بو باره معناسنه ده كلور
بر تخته بز وبر تخته قماش دزلو واوريجك اوي
تخته جامه جندره وقساج واسكنجه اغاجي
تخته نانه بصتفاج درسني وبنفوت تخله عصا
ونعلين تراره سوبوندي لك ترانه اصولله ايلامق
بعضيلر ترنته دبمكله ايرلامغه ديرلر ديمشى ترموده
صالنجق ترموزه مثلم تحفه ده اصحي اولي ترنله
دردمش ترجه باغ تكلى ترضينه ترنجيده صقلمش
وقصلمش منشي ديمش ترنجيره سخت نتنكر
ودرهم امده بود ترزده قاضي بشي وهرزه كوي
تروه انجه وصرب وبشته بشته وانيشي يوقش
بولكه زحمتله كچيلور تروبه وترويه وتروسه وشي
معجمه ايله مثله تره مطلقا سبزه كه باغ وبستانده
اكلور ويينور تره هاء ملفوظ ايله كموك و باصدره
جمني معيارده هاء علامتله در تروئيه باغ

كملسي

كملوسي وترخانه ترنيوه ضرب يول ترنده وترزه دكرمن
طوكزلكي وچقكواعني ودكرمن مزدي وسوزكي ودكرمن
اولوبچي واونلق تزه زاي عربي وعجمي ايله ادبه
وبفوايكي قالجيني ودكرمن طكوزلكي وكليد يوري
وقابوصوواسي وميان سراي وباشي اوردتوسي وتير خانه
كر اوستون اغاجيدر وعجمي زايله جوب دوغنكر وكنار
آب وزكوك باشي اوستنده اولان دري تشته
ساعت نامه وبشيل كوبه جك وطفار وتكنه تشله
صوسز وخنجر تغاره تغار ديشل كوبه جك تفته قزغون
واوريجك اغي تفره كشنيز تفوغه شهرجينه
قريب بوشهردر تفسيره قادوره طبيب كه
خسته نك سدكني كورر تفشره بقلوا تفشيره
مثله وبرجك اشي تفته طعمه تفشيله بقلوا و
عجم طعاملرندن بر نوع قليه درات وكندنا وجوز
وديمرط وعسل ياصود اوزمله بشورلر تفنه
اوريجك اغي تفه كينه وطومار تفيروه سيد
غازي تويواعي تفيته يغمور ايچون قبوا وستنده
ايتدوكلري اوراك تكره اوزم قالبي تكوزه اوزم
جكودكي تكيته هكبه تكيه كاه وتكيه كه سويكنجك يير
تلابه قواول تلبه وتلبسه هكبه تلبينه سدلي اشى
تلخ كوه تلخينه ترخانه تلنيسه اكي يوزلو قالي صحاح
صاحبي هكبه ديمش تلوكسه اضطراب وضاطوكه تلوسه
ضم لامله فوبن عجمي عرب صمره ديرو اضطراب
قره صادي جيك علتي ديمش تلومه غنجه شكوفه كه
اغاج جكي طومرجيغي وجيك قباجيغي واصطراب
كله الكنه لك ودورزي اوتسي وبهلوو توبره وبابه
نزدبان وزكركه الت تناسلدر وقوشي فاقي وطوار

تشته
تنظلم ودل ظالم بعدش
جوسي دركوره غم تفته باشد

سالكان مالك تحقيق
فارغنده از شراب تفشيله
بجني كردكاري كونكه داشت
زرنشنني اصدم سال تبفته

قاضي كودون جوديده عمل ملكت دارش
مملكت داتا ابو بسته بناشي ترزده

بنزسندين كوه بلند
براز لپچه وتره وكشمند

بغلنان يو بعضيلر مديحه وصنق صاردقلري سيكا
ديمش صحاح صاحبي شدّ لامله تصحيح ايلمش تمنوره
طام اوستي تمده بلتك وكهكلي وصرف قالي جوق بولني
تنبسه وتنفسه ايكي يوزلي خالي بعضيلر مطلقا
قالي ديمش تنبول وتنبه مثلا هجر بو بنيل اوتي تنجام كيايي
تنجاله قشردن تنو يسه بستان اوبوغي والاجم مطلقا
دوزمه صورت تنزوده دكرمن طوز لوغي وابسم اولمش
تنشر قالي تنفه ايكي يوزلي قالي وهكبه وليجر ك
اوزون سچاقلي قالي واوزون صاچ تنك تونشه
فقير وعاجز تنله بروره وعجده التي اقجه حسابنجه
براقجه دروالتون تنكيره تنجره تنليسه هكبه تننده
اورمجك وتنند وكه جاد هلوك انكله ابلك جوزدكلري
تنوره ستر بوشي كه ابدالان كيورلر ودموددن سفرا وجاغي
وبو سنه نك اطرافي جويوب طوتمق تنه برطونلق
قماشي وقفتانك بدني واندرون وتفتكي وطغان
كندهسي وجرتي بوغه واغاج اوزدكي براسمك بوشيه
اطلاقي حقيقت اولمايوب تشبيها اوليجاق اطرينه
برهاء ساكنه الحاق ايدرلر كما انه كبي كه جفر تحجيلو يك
منقبنده اولان سنه دركه يايه بكرز تنم هكبه
تواره قامشدن اورلي اوكه ايچنه سركين دوكرلر
وقومكاه ته مخفف تاه قات واين اتركبي
فاضل مدقق ته التدر امازبو معنا سنه الت
دكلدر عجم طاشي التنه ته سنك ديو واياغ التنه
ته پاي درلر بحر الغرايب صاحبي تهي ايوايله تفسير
ايدوب فنا حينك بو بيتله استشهادا واتمتي تعزير سابقدن
خطاسي معلوم اولوب نوع المكسور تراشه يونقه تقده
كشنيج تقروده كرويا بود ارو آديور تكمه

التون تل

التون تل ايله اشلنمش نسنه تهيكاه بوش بوكوته بوش
ودبب تيراده الكم صفهال تيرازه مثلا تيره بولانق
وقراكو وبو منور نسنه تغيير بولوب قرارمش وتير
ويا غجيلر ديوهكي واوكيك مقداري برقوشدر عراقده
جوق اولور عرب شفتين ديو تبزه من نك والم سالم
تبسه كوكوجنه بكزر برقوشدر تيشه كسر وكلنك
تينه اورمجك اوي نوع المضمومه تهيان وتهياند
تركنك بودن اول جقوب ظاهر اولان مرتبه نكا ديدر
تركيده سقرق ديرلر وتهكان وسمز اولمق ترنجه باغ
تكبي ترنده وترونشه قوزي قولاغي ترفنده بيهوده
بهلوي درواول نيشي نسنه ترونده مثلا تكمه دوكمه
تطولر فرمادالي تونبوه توربا ديدكلري تونته صكره دن
جقان بيك اما عجم هر بكه تونته دير تونته اصلده بدنده
جقان سكل كبي سياه جقانلر سوداوي قاندن
اولور ايكنجي ثا مثلث ثقلتندن نا ايله تلفظ ايدرلر
ودبه جك توده دكلم وايتي توجيه سيل توطته
اودمش وقومش كوجشي توضع اسباب قوماغجون
ديوارده اتدكلري بو تورك كبي تودة دبه جك وده
اودكبي وحبوب يغنيني ومطلقا يغني توزه علم
امراه توسه نسبلوطوار توشه ازق تولبوه
اوكن اغاجي توله اوق توليسي وايم كومجي توه
قات الجيم المفتوحه جابله بهلوي لسانده كل
وكل غنچه سي وكل دكلبجكي جاجله جارق جاربار ده
تحويف ايدوب جالبا ده ديدكلري جاجوبه جرجوه ديدكلري
جارضانه بيوك قزان جاره درمان وحيله وبر كره
جاشتگاه وجاشتكه قوشلق وقتي جاشتگاهيه
قوشلق وقتنكي جاشته قوشلق يمكي جامه كيسي وپارسي

یا تمثی اکسیی و دوشک و قدح و صراحی نغمتی و شعرک
شاه بیتی و غزل دیمشی فاضل مدقق جامه معنای
اصلیسی اعتباریله ملبوسه ده ومفروشه ده عام در
ملبوسه تن جامه درلر اصلی جامهٔ تن در مفروشه
جامه خواب دیرلر که اصل جامهٔ خواب در اما کثرت
استعمالدن جامهٔ ملبوسده اعلام غالیه دن اولمشدر
اطلاقی اوزره بلا قرینه ذکر اولنسه مراد ارقیه کیجکور
جامه ایله قبانک فرقی وار در جامه اوکی طوتوقاولاندر
قبا اوکی اچقدر اوکی طوتوق قفتانی یر توب اوکنی
اجسه عجم جام قبا کرد دیر دیمشی جامه جیم عجمیله
قوت وحرمت وعزت ودستان وشعر وقصیده دیمشی
حلیمی شعردر بعضیلر قصیده دردیمشلر جانه عجمی
جیم ایله جکه جانه هر حیوانک کجر کی طایی اسب جانه
بوزاغویه کا وجانه دیرلر واوزدک وجوزیره جاودانه
جاودان جاوله جیم عجمله بهلوی لغتنده کل وکلدیکلمک
جابله کبی جاه وجه قویی صویی اولسون اولماسن جاه
یوزه قوغه جقادجق جنکل وجبه واولکه بکره انک
ایجنده دوتر جای پناه صقنا جق یر وصفه یری
جایگاه وجایگه طوراجق یر جای ایله گاه دن مرکبدر
جای یر وکاف عجمیله گاه محلی معناسنه در معنای
ترکیبی جباره اسکی قفتان بعض نسخه ده جیان واقع
اولمشدر جبجل یوزاورمق وطاینجق نسنه وجو مجه
بالقاموس صحاح کسر جیم ایله ایراد ایدر جبه عجمی جیم وبا ایله زغر وصولاق
کیجه جبه جبیره بیوک ارسلان جتر نام ولایت جزرگاه
مخالف تدبیرلر جزرگاه اوتلاق یری جراگه مثله جرغ
غلبه قاکلی جرخله جیم عجمله کوینک جیکی وقالوغان دیدکلری
ذکی کره ده بوانطبا شکاری در صحاح صاحبی ضلم دیمشی

جرخه

فردوسی
چو پوشید سهراب خفتان جنگ
نشست از بر جرمه ...
بر انگیخت ...
در افکند بر هندوان رستخیز

جرخه وبالکسر قالوغان دکبی وقلقان وفلک وجقرق وصیاد
طوزاغی قوه حصاری وکلیچه دیمشی جوبه با بعض ایله
فلک واغرشق وقلقان وجقرق وطوزاق جرده یاغز قرا
یاغزه سیه جرده صاری سینه زرد جرده درلر واصلنرو
اوصولنرات وقوجه جکرکه وجوتلایق وطوبی قوشلری
جرمه آت اته اطلاقی دنک اعتباریله در بحر الغرایبده
بوزات دیوب بوبیتله اشهاد ایتمشی لکن بوبیتده اهو
اولمعنایه دیدوکی تعین یوق جرنده اوتلایجی جانور
جرونده عجمی جیم ایله جاره استمک جره مثله وباغ اوزی
ووحشی حیوان وقوش جوبر قورساق حوصله کبی حلیمی
کسر جیمله وراینک کسریله ویانک تشدیدی ایله تصحیح
ایدوب قوشی قورساغی دیمشی جزدره ققردق وطاری
قوشی جزده مثله وجاقر طوغان وجاغان طوبی وکودن
وجکرکه دجر بغرسق جزه اوز وجاور جبیوه الکلش
ومیل ایلمش وایکی نسنه بر بوبینه یاپشمشی جشم پناه
تعوید جشم زده کوز دکمشی جشم کشته عجمی کاف
مفتوحه ایله شاشی جعاره غله قیوسی جغاله قوشلو
جمعیتی وجو غلوبسی هواد ویره ده وجغله دیدکلری
جغانه شعر وقصید وبالفا مکان الغین جفانه
جاریاده واقلق نغمتی بر معلوم اداسنده جالنان
ساز وکمانچه ومطلقا جالغو دیمشی جغر ستم
سرجانه که مصره ایجنده کی دم اکدر واوجاق ماشه جغرابه
وجغلاوه وجغرواده قوربغه یوصونی جغنه یبالق
قوشی که اوکی یه بکزر وکافر قرلغیجی که کوزی بویک
وریکی صاری ولغه مایل اولور جغنک دخی لغتدر جفته
اکیلوب ایکی قات اولمشی وبورلمشی وقاورلمشی مصرکی
جفتتی کلور واوزم صالقیمی آصمه وآصمه کروتی جفرسته

ماصره ایجنده اولان دمرلیك جكابه كاذرطو قماغی جكاكه
قابو باغی وطهله جكره كوبلك كف صونك اولـــوب
غیركن اولـــون جلغوزه هندوستان قوزی وچام قوزاغی
وكوكنار قوزاغی كه فستق رومی دیرلر نعتی وفستغه بكزر
بریمش دیمش جلوه كه صالناجق یروكردك خانه جلیده
ذهكیر وانكشتوانه جمانده تغرجلیجی جمانه اورزی
نقلدلو اشراب قباغی حلبی سجو قابی دیمش وپیاله
نعتی وپیاله جم وقیمتی الحق رنكی كوك برجوهردر
دیمش جمنده اوتلاجی جمیده نازایله صالنجی جنبه
قابو طرقاذی وكاذرطو قماغی كه توتاج دیرلر واوزم
جكردكی جنجه توفاج واوزم جكردكی جندره معروف
الت جنده دوكج وتاجی جنغوزه جلغوزه جنكاله
جنكال جنك موزه ادیكه بوزینك بورسی جنكاوه
علم رجل جنینه اواطرافنده اولان طرحه جوازه قبه
یعنی قرق بایرو واستمه خمتی معنالنه جوبینه هماقوشی
جوزكوه ذكمه جوزینه قوزلی حلوا جه هلره علامت
ادات تصغیر درنایجه كمانجه یا بخفزنا بخفز دیمكدر
لغت فارسیده دلالت وضعیه حسبیله قطعا معنای
اصغری افاده ایدرجه در اخر كلمیه لاحق اولور اول
كلمه نك مولولنده صغر معناسن افاده ایدر مثلا كوچك
باغ دیجك برده باغچه دیرلر باغك لطافتندن تعبیر
ایتسه لر اخرینه كاف تصغیر كتوررلر باغك دیرلر
صغرلدن خبرویرمك استه سلر باغچه دیرلر جهارظابه شردن
كرقیمه طولدررلر وكیسه كه صرداه دیرلر وبردرلو اشی جهار
شاخ ییبا جهار سواره دورت یول باشی جهاركانه دورت
درلو جهره صورت وبكزوبوزده اولان نشان وجقرق
وجاریه فاصل موفق جهره یوزدرها هنرجهر دیمی دیرلر

مهر قائمه سنده جهرنكه مولولی اولان یوزعضو مخصوص ف
معروفدر قزل بكزلینكه جهرهسن اوده تشبیه اتدكلری كبی
بومطراعده واصفردجهره جوانشی بعارض جواب اق
بكزلینكه جهرهسن ابه تشبیه ایدوب ماه جهر دیرلر كاه اولور
مشبهی تقدیم ایدرلر جهره ما دیرلر دیمش جهنده جالق
ات جهوداته برطعامدر عرب نقانق ترك باغ اوردكی
دیرو صوجق جهیره جهره نوع المكسوره جراغبانه
جراغبا وجراغپایه م وجراغ دیبی جراغ بره اولكم جراغی
ایجنه قورلر برپردن بربره الوب كیدرلر مثلا فنار كبی
وبروانه جراغله شبتاب جراغ وانسه بروانه جرجه
قالوغانه دیكین وكوبنك جچكی جكرا كنده باغ بغركه جكری
بشورب قیما یوروطو لمش صوجق جلجله قابلو بغه
ویوروسی كه قرق كونده جفر جكه سماروغ وموت نفاسه
وظلوت صوفیانه وبای توبخی جهان زنده یازوقش
صولماز برجچكدر جنجله رنج وزحمت جیره یوردكله
وجرأتلو ویكین واوزوفصیح ولی شرم ولی ادب ف
اورنكو وبویوك یول وبراطانك ادیدر جیزه جنبسته
جبندره نام مملكتی درلركه انده برضیم واردر انده
درلو سازلر اوازی كلور دیرلر جبینه علف مرغ وقور
صاق ودانه جنسندن اولان طوزاق فخ كبی ناظل مدقق
جبینه دن مراد ویره جك دانه در اسمور جیدنزن
ماضودر دیمش جبینه دانه دانه مرغ جیوه عجمی
زایله ژیوه نوع المضمومه جیجوعه قامچی
جداكانه ایرو جه وآیرلق جوغه غینی معجمه ایله
امزكلی طاسی جرته مثله وقلب وكوبه جك واظرگی
ونركیجه جرته دیدكلری طوغان غایت جرأتلو اولور
جزه اوچفوره بجودجك بیزجوكبی جغاله وجغاله جغله

دیدکلری وقوشی درکی جفته عودت قره حصاری آصمه
جبوغی دیمشی جلاه وجغلاه وجوله جهله دیدکلری جحانه
جیم عجیله میانه جنبنده دبرنجی وحشرات ارضی درن
زهرلو بوجکور جنجه اوزم جکردکی جنبه زهرلو بوجکدر
جوب باره برنوع لیف جوب جنوره اغاج قوردی جوبه
اوقلاغی ووارداته جوبینه اغاج قاقان قوشی وقوغی
وطوی قوشی جوجه وجوژه بلجکه فرکی دجی دیرلر جواجه
مثله جوزابه صویندی التندن صنران صو جوزه ایلمک
ودولمه نک ایلکی وجوجه جوبینه قوغی قوشی وطوی
قوشی واغاج قاقان ومطلقا صوقوشی جهره ایچ
اوغلانی جهودانه یاغ اوردکی دیدکلری قلبیه مخفف
صاحبی مفتوحه دا ایراد ایلمشی نوع الحاء المفتوحه
جوبکاه جنک یری جحونه میمون جنیکله ایت اوزوی
واوغلان طوغدقده اوزرینه اکدکلری اوت الخاء
المفتوحه خاتوله دولی بعضی هوایی ودغایی بود
خاده اودکو سکوسی وطوغری بوداق حلیمی راست
وبراق دیمشی خادجه دکنلو یانوق اوتی تازه ایکن
سرکه ایله توشی سن ایدرلر حلیمی یانوق دکننه بکزر
براوتدر دیمشی خادکوشه دمردکنی خاشه کوشه
بوتراق دکنی خادوه قلجق خاره ثروت وصلابتله
مشهور بوطاشدر سیاه وجوبوصافی درن برنوع
قماشدر صوف کبی موجبی واردر خاره وخارا درلر
خاشه جوجوب وقشه قذی معناسنه ودونت
وخسی وسبزه دی وبردن بیتی خار وخاشاک واوت
یام خرده سی وامثالی نمینی جوردن وجوبدن کوزه
دوشنی وتصغیری خاشه اکلدر کثرت استعماله
خاشاک اولمشدر خاک دوبه سوپوری وجو لمک

در کلستان سرکوی نکار
کمتر از خاشه بود عاشق زاد

مخفف

مخفف خا خاب کینه قایغنه خامشه سرکله دیدکلری
اوتکه شیطرجدر خامه بونلمدق قلم وقماشی وقیلودن
اورمطلقا اوربکرک وقوم یعنی ومرکب نعمة الله
حلیمی جهان قلم وقوم یعنی دیمشی فاصل مرفق خامه
قلمدر وصراحی یه ده خامه دیرلر وقومده استعمالی
مجازدر ظاهر بودرکی بطریق التشبیه دردیمشی
خمیازه وخامیازه اسنمک وکرنمک خانقاه م خانواده
قدیمی خاندان که اولو اصلودن اوله وخاتون خانه او وبغدا اکی
جحلیی وصراحی وقم یعنی واکن یری خایه یمرده وطشق در
خایه کشیده طواشی خایه کنده مثله خبربرده جاسوسی در
خبربرده خبر تفحص ایدیجی اکثر جاسوس ده مستعملدر
خبزدوه وخبزده جعل طکوزلان بوجکی ختیره جوبان
هکبه سی خدانه آت دکرمنی ودکرمن اوی خربزه ف
خربوزه قاون قاربوز خربشته اوکوزغالی دام اوستی
واکورغالی اوکرجا تمه اولا وخرکاه وتابوت وبیلک
ودیه جک واشی طبراغی خربیشه وخربشه با عجمی
مفتوحه ایله آت سکی واشک سکی خربنده م خرچاره
اویواق خرخشه فرغشه دیدکلری خرزده جعل خرزه
الت تناسل وکلبه وقاتره زینت ایتدکلری بونجق
بومعنایه عربی در ورانک فتحیله در وصف اودنده
عامته حوزه دیدکلری یمرده صاریسی کبی نسنه در
خرزهره اغواغاجی دفلی معناسنه واشک توربی
وقرغه دولکی خروساله کی باسو خرفته بونامشی
خرکوه اشک قودوغی خرکله هرکله خرمهره قاتر بونجغی
خره هرنسنه که بری بری اوزرینه یغادلر کرپچ وطاشی
یعنی کی خره خشت وخره سنک دیرلر واوردلی بالجق خریشه
اشک سدوکی خرده ذلت وکناهدن کنایتدر خزنده

جوشنده دروسران جون دیک
جنبنده جومار خامه دیک

غنچه برباد نرم اوخورده
هرچه دو جام کرده از خامه
صراحی

خبه
بوغاز بوغمق خبک
معناسنه

[illegible]

جوغانه شبیه براوتور خزنده حشرات ارض خسبیوازه
یوکه شبیره خستوان درویشانك یوکون یمالی قفتانی
خست مفلس وجکودك وصبر وبو معنای مجازاً ادر نیرا
معنای حقیقی یرالودیمکدر خسم دبو نجی خسوده خستو
خشاوه وبالضم نطس اولمش یر خشخند آواز جامه
خشم متاع مسافران خشنجه کوکلك وقفتان قولتوغنه
اوردقلری پاره خشینه قیاق اوجی طوغان وطونتوق
رنك خفاجه دولك وخام قاون خفاله قوش سورسی
وجوغلدیسی خفته اوکسرك خفج شوشه وشرعا
قاضی حسدی ودرّه وعصا خلفرده وخفردوه طکوز لاه
بوجکی خصه اوکسرك وبوغمه اسم مصدر در خفیده
ادیوشمش عضو وبوغلمش خلاشه جورجوب وکی
دومنی خله شم تخمه صبر ولیفی وطوماغی علتی بوغزایله
بورون اراسنده اولور تخمه دن خله بورون صویی وهو یان
سوزوجوبی که بدان کشتی راندفی المعیاد ویتوك
بومعنایه خله ده روایت اولنمش خلیته بیزکیسه
وبالنون مکان التاء خلیده بتمش نیزه ودیکن وغیر
ویلان وعقرب صوقمش وصانجوب اغریمش یاره
خاضواه خاهن خمکوشه یای باشی خمله سجاق خمیده
الکامش خمیرکنده خمیرزواله سی خمیرمایه اکمك مایه سی
خنجده خنجه وانزروت والکاك كه مومك دیبن انکله
قزاردرلر خنبیده مشهوردیمکدر خنه ادیوك وخمنده
اربه وبغدای یغینی که طناز دیرلر خنیده یانقوصوا
مثلنه واوازکه طاشون جکرار وعاقل وبسندیده ودانا
خواب جامه جامه خواب خواب دیده بالغ وایچو کورمش خوابگاه
اویخو یری خورنه شول بنا رواسع که انده باغ وبستان وقصرلر وزیر
زمین واطرافی سوراوله خوه خذمتکار وخبه وخفه ودره خه زهی

خرخه زهی زهی وبنکاو عجب عجب وخوش امدیک
خیکله براوتور عروب صله وهرمه دیر نوع المکسور خرده
اودقوغی خراشه طرمق لزن اولورسه اولسون وبراغنوی
الجق تنه خرکاه وخرکه اوتاغ شاهی وترکمانك درم
ادی خرکاوه نعتهی مفتوحه ده ایوان ایووب خرکاه دیکش
خروه طومالکه یای فصلنده یوجه طاغلرده بورر خریده
صاتون النمش واوتانغان خشبخه مخفف خشت
بخته کرمز خشتج تصغیر خشت وکوملك وقفتان
خشتکی خشتره مثله خشینه بیدرلو طوغان دروطونق
رنکلو خلاده بالجق وجوکاب خویله حیله وزنده واو
رسمیدر ابله واحمق خیده درلمش ودیرلمش خیره
اوشمش عضو وقامشمش کوز وطوتوق وبر ایریشه
ولجوج کیمسه دیلمزلك وتحیر ودهریه که اللرك لانسیور
ویوشمش ویورغون خیسه بلاسی خیسته جکردك قوه
حصاری ایصلانمش دیمش خیکجه طولجق جوجوقده
دیرلر نوع المضموم خبه دکبذ وتور دی دیدکلری
داروترکیبه قوش اتمکی دیرلر بر نوع قزلجه تخمیدر
اصفهانیان خاکشی دیرلر خجسته قوتلو وبرچکدر
رنکی صاری واورتاسی سیاه عتبه کبی خدایکان
اولوبك خرجینه هکبه وخورسی ایکی خرده بیلك
وبرمغلوستکی وهرنسنه نلك اوفاغی دنکی والنون
واقجه دن کنایت اولور وصحف خلیل جلیل علیه السلام
پاره پاره جزلری تمامنه ایاده دیرلر بعضیلر بازندك
جزلری وابتلری دیمش وبازیچه وات ایاغنك خرده سی
که نعلبندلر بیلورو ذلت بهلویدر خرقه سمز اوتی تخمی
خروجه بوغاز وکرتلك خروسه جکلیز خروه ایبك وخورس
ضمتین ایله وضم وسکون وفتحله خروه خروش لفظاً ومعنی خروهه

خورنه وخورنك وتاوغك ايبكى ودوداغه طوتلمى قوشى اول قوشى كه دوزاغه بغلولى اخري اولامق ايچون
ضنتره قيرام وحشرات ارضى خوره وخوره اكله مرضى
وجذام رنجى وكوه قوردجغزي ولعت بهلويده خوره
نور معناسنه دردلو علامهٔ شيرازي حكمة الاشراق
شرحنده نقل اتمشدر ضروانه بكجه سنه ديمكدر خروبنه
وضربنه وضرم قايين آنه ضناره بمك بوكن دوكيلي
باره لو ضنكانجه خشك اندام وپوك كرده ايمك خشكازه
قوري براق اغاجده اولسون يرده اولسون خشكرنده
قوري اوبوز خشك ريشه جراحت اوزره قوراروب
مهره طوتمق خله خلكي مفتوحده خميره كوبه جك
وخميره كر اپچنه اقچه قورلر و بر قوشى اديدر خمره مخفف
خميره واپچنه غله قودقلري كوب خنبه جت ايله
بالجقدن يابوب ايچنه غله قودقلري كوب كي دبقاللرك
انباري خنه اوكسرك خفه كي خواجه باي وقوجه وعزيز
مولانا حليمى خواجه قوشى ايبكي دربو سببدن معظم ومحترم
اولنلر خواجه ديرلر ديمشى خوانده بادشاهلر غزادن
شهره كلدكده خلق تماشلرا ايله وچكلر ايله تزيين ايتدكلري
دكانلر وكوشكلر واودر سميدر خواسته مال ومتاع
وقماشى وديلك خاهنده دلنچى وقانع وطالب خواهم
ديلك ومراد خوصه خواجه خودخوره خودضرده
بستان افرولر كه سلطان بودكي دردومير عاشقان
ديدكلري يابراق خودخوره مثله خودكامه كندو
مرادي اوزره اولنچى وكندويي كورمشى فضول
كيمسه خوده قبه وتعوي وانجمنك خورابه
شول ايرماقدر كه انون برجانبه صويى چكوب
الوب كيده لر وصويندن صزوب براوزره جاري اولان صو

خشك نانه
قوري اكمك

خنبوه
مشوره يمكدر

يكى شادمانى بوانادر جهان
خنبره ميان شهرمان وجهان

خنبوه
عاقل وبشنوبده

ثمره فخري
نبود مردمان اهل هنر را
التفاتى بو ببسمان وكلابه
رانكه از جود شهر يار جهان
سوي كشتست فضل خورابه
هريكي را بفاضلان بود الحق
از عطايش هزارديه خورابه

اسوي قولنجه اول ايرماقدر كه انون صوالالر والات
واحترامي اماده اولان محترم وعزيز اولان كمسه بولونن
دركه ادوات زراعته مالك اولان دهقانه دخي اطلاق
اولنور خوده هوده افاق دنك ديمكدر تركيده ده شايعدر
خودماه يازاوي خوره اكله مرضى در وجذام دنجنه
دخي اطلاق اولنور وكوه ديدكلري قورد جغز واغاجي
بيان قوردي خوره زاى عجميله قوشى ايبكي خوجه معناسنه
خوشره قايين كه كنيك عود تنك قونداشي درخوشه
خوماتك واوزمك صالقيمي درواربه وبغداي باشي
وكوكده بو برج اديدر عربجه سنبله ديرلر نعمتي والنعم
سالفم دردينشى خوشيده اسم مفعولدر بوز
شمدي وقوريمشى وقاودلمشى معناسنه خولنجه
جولق قوشي وارقوشي وچركه خولينه معناسنه
قاللوصو وصولوغن وسلوكن خونجده انتى
روت طونجيده مثله وكوزاوتي والكليل اوتي كه
مومك دبيني انكله قوزدرلر خونز يعني اغاج
خود كوه وزننه عرق خود خواه لفظندن مخفف
در خويخوره تكلبي وعرقجيس خويخورد معناسنه

نوع الدال المفتوحه

دابزه باو زاء عجميله جولق قوشي دادخواه
شكايت ايدوب عول استيجي دارانه شاكرد
انه داربزه برنوع سرچه دن كوچوك قوشن
در درلو درلو رنكلري واردر اسكين ديرلر
ديمشي دارماموتيه تاوانلي اودر داسكاله
مثله داسه مثله وبغداي باشنده اولان
قلجق وبشاق صاپي داغينه داغلاغي
دالابه قراول دالبزه اسكتي قوشي دارپزه

زجوي خوابه نيكمنز بكوي
جوبسار كرد ربيباده جوي

درصحن كاب ازدست نبوشت
هميشه ميوه وشاخش نخوش

معناسنه دال بزه با وزاء عجمیله قزقوشي دلوزه مثله
ودل بزه معناسنه وغوان که دیکجک اغاجور دارخال
معناسنه فتح واو وزاءیله وضم لامله وسکون واو ایله
دالوزه مثله داله قرتال قوشي ولودي قوشي دالیزه
زاء عربي ایله بردا قچي قوشي که جولکجي قوشي دررلر
وحکک قوشي صحاح عجم بو معنایه زاء عجمله درریشی
وجبل قوشي وتیهو معناسنه وسرچه داموزه بویک
قادکوراکي وزنبیل سپادي ایکي یاننه اغاجلر برکیدوب
انکله کره طاشلر وصولق ماموزه جي لفتور دانجه
مرجمک دانزده مثله دانزه مثله دانه حبه وقوشي یمي
نعمتي وعلم وعالم معناسنه دانیزه مرجمک داد اون
عشره مخفف درو قوناق وقوا واشي ومطلق خدمتکار
معناسنه وغایتده ملایم عورت واوغلانکه کندویی
تکلف تصوف اتدوره که ترکیده ویرک دیرلر صحاح
صاحبي ویاده سه شبیوه معناسنه وویرد یمکدر ده
معناسنه دایوه جوره وبوشنیه کوکل ویروش کیشي
دایه اطفال امزدن عورت وقناتسز جکریه دیرلر
عربي در دپایه ایکي باء عجمیله مکتب خانه دیوجه
با وجیم عجمیله سلک سالک اسامیلري کاجنح لفظنده
مذکوردر دبه اول معروف مرصورخایه ده کیسه باغله
ویاصویله طولار دبه نصیف با ایلم متاره وسوکاق
وکنون بارداق ویاغ قودقلري دبه دکلري الت دبره
قصیل که حیوانه یدردلر خویدر معناسنه دخمه شرهاد
مقبره معناسنه دده جار باجندن اولان یرنجي
جانوره دیرلر دربسته نفشلنش حریر دربه
پاره رقعه معناسنه درداه دکرمن صواغي دردزه
عورتلو جکدکي بوري عربده طلق دیرلر

دردسیاه

شمس
چرخ واجرام چه باشد که برهمت او
که کمینه بنده او دارد ازینسان صد داد

هرکه داردهبري کلاغ کند
پي کمان دل ابدخمه داغ کند

شب قبر کوزماه تنها شده
نجواب اندرون مرغ دام ودده

دردسیاه صاي بحوقه درالم دیو کلري داردزاده دکرمن
صواغي واوتلي دیو کلري بیرکه دکرمنده اون الک ایچنده
دوکلور وعربجه جباسی دیرلر درغالم دربنده قلعه
وداغ اوستنده کي یول درکاه اشیک استان معناسنه
وقابو اوستي واولو صفه فاضل محقق قبو یرینه
دیرلر دیمش وبو بیتي ایراد ایلمش درکه مثله درمادره
چاره سز عاجز دروازه قلعه اشیکي وشهر صوقاغي
انده بازار اهلي اوتوروب بیع وشرا ایدرلر ودروازه کیشلر
بارسا ایدرلر دروند حلاج یایي درده وبالکسر
بخادر که اسکي کیباسیه بیمارلر درویزه جر اتمک
دلنمک دریوزه دلنمک دریوزه معناسنه دربجه منجره
دراکاه جلاق وبلطو اولوب قاقیجي اولان ویرنجي
حیوانلرده استعمال اولنور دزاکه مخفف در
دزه معهوددر که کیسه یه وقبو لره اوررلر دزه زاء عجمله
برنجي دزینه طاغ دبه سي دستاردچه باغلق ودستمال
دست اره بچقی دستانه دوتاق دیدکلري ال بچقسي
التلرندر دلعقویه بیلنج عربیده شمامه دیرلر
دستیانه برنجي قوشي کوتورن الله کندوکي دستوانه
درصحاح عجم حلاج یاتد وعي واولجک معناسنه
دست درده دست اره معناسنه دست شانه قزاز
طراغي دستکاه تحریفله تزکاه دیدکلري در دستکه
مثله دست موزه دسته صاپ قبضه معناسنه
هرشنه نک قلچي وصاپي وکوشه سي وبوجاغي که
بابشورلر دسته جوب دست مسکه دسته کاغذ
وسایر بونلرکبي مجلده استعمال ایدرلر وکستاخلق
وبوکلمه کستاخ ایلمک وبلازک سوار معناسنه دستیاره
بلازک دست یافته یول بولمش والي ایرشمش دیمکدر دستیانه

هرکه ابدکو بپا وهرچه خواهد کو
کیرو ناز وحاجت دربان دربي درکاه

دروازه شهر راتوان بست
نتوان دهن مخالفان بست

مبنع جون بنبه بارجون نداف
آز فند اکجون دروند اد

دربدرو نزه رلطیف توبجوید مدری
نکهت بادحبات کلاور حیان نشود

درمانده ام بدست غریبان مظلمه
دریوزه رکویي عطاي تومیکنم

مرنم کران فانبر از صحکاه
باي فلک ببست تراز دستکاه

عصار
اکر اور ابدستان ودسته سازم
ار ازخور شیده زخشان بر فرازم

قاجي دستينه بلا زك و دستوانه وعورتلرك قولي باغي
د فاصلك وپادشاهلرك توقيعي دسكره مثله وبوكرلجه
دسمره مثله دسه جلاه بوماغي كه طوقودوغي بزدن
لدياده كلر اول ابريشمي وابلكي اكاصرار وآبلك صار
ماشيني وجلاه الاشده ارضون اغاجي دشنوه ودشنه
خنجر وبوبك بچاق دغدغه قجق وهدك ويرمك وجوق
كورنسي دبوبوسنه بي سلمكوه دله اغاجك اوزدكي
ودكمك وسكار وعورتلرك مكاره يي دليوه بولغور
دمامه دبلك دمبسته نفسي دپ وطومان كرطاغ
باشلرنده اولور وقيو بجيلر كوروكي دميده بلورمش
وتازه بيتمش واقورلمش وصباح يوزي بلورمك دنوان
ضنوه يان دشلوي كه كلركده ظاهر اولور دنوانه
كليدك وطوغك دشلري دنقه بغواي دلوجه سي
دنكلانه دكانجه جك كوكرن قاركين بغار واولقده صوقيزن
طوكان بوز در اصح كسر والله دن وجكيلي دشلر كوكي در
دنه تيزيكه اتشي مزاج صغيي در وتكبر وشادي وبدن
ده قادشي ويرمك واون دهان دره اسنمك واسنين
كيمه دهانه اغزلق اكنجي ولجاه اصطلاحيدر
دهوله ابلنج وقادشي ويرمك دهره اوراق وبالطه
وضجر وباغ بوداياجق وسمترالش نعلبند دهله
وبالضم قندره اوتي وكوره ديدكلري دكنلي اوت
وصبي بيان وقوغا ديدكلري سازكبي اوت دهوه
مثله دهموده اون كشك دهنه وير بجي
دهنه سكون ها ايله قيمتي طاشدر
اعلاسي كوكوك اولور جزيرة قبرسدن كلور
دهنهٔ فرنكي درلرو فتح ها ايله اغز واويان
كبي دهنبزه سود اغيزي د

نوع

٢٧١ نوع المكسور درازه دراز درازينه اوزنجه درخت
خانه مرتك درخت سنبه اغاج قوردي واغاج ققان
قوشي درم ضي بوه اقجه ايله الخشي درمنه ايبار بوشني
اطپنا يانده شيح ايله معرف در درنده بر تجي دره
بوتيق بوتق وتوره عوام طرة ديرلر عربيدر دزغاله
هصاد قوكه سي دزله دجلة بغداد كزينه بيزكه سراجلر
وغير قلل لانور فره هصاري قله ديمش دكينه مخفف
دكينه دونكه ودونكي كون وجولمك اشي دلبرده
دطوانه كوكل ارزوسي وخوب ومحبوب واورسيمي در
دلشوه كندودن كيدوب اوغونمش كيمسه وبريره
كوكلي الخشي دمنه دلكو وشغال وقيشي دپنسي
ونشانه سراي وسركين وصقو وكين ده مخفف دير
كوي وادن لفظندن امر در وير ديمكدر دهارده
ايكي طوفون ديمكدر وبركن اغزي ايكي طرفونه اجلمق
دهشته بخشش تصرفات عامه قبلندندر دهيده
ايكي طرفون دبپاه دپا ديبه مخفف ديده بانن
كوزجي عربيده عين وطليعه در ديدكاه كوزجي يري
ديوه كوز بيكي ومطلق كوز ديدكاه بقاجق يير
ديرينه قديم وكهنه شنه ديزه عجمي را ايله ارباب
لغت قولهات واسب كبود واسب ست صحاح
صاحبي دمور رنكلي ات ودزم وقله ديمشلر فاضل
موفق بيوررلركه اته ده قاترده اطلاق اولنور
لسان فارسيده ديزشول رنكون عبارتدر كه دلده اكا ياغز ديرلر
عجم اسب ديزه ترك ياغز آت ديرلر ديزينه بيزغده معناسنه
ديسه الاجه ديكانه قابلوبغه وكرپ ديك پايه صاج اياق ديكينه
دونكي ودونكي كون ديل پايه صوجق دينادوبه جورنك ديدكلري
اوتدركه بيان طوراغي دخي ديرلر بوغرده قاتارلر جوق زمان ازمقدن

دزة عمادي
سنه
كذا في التحفة سايرلغاتلر
جملهسي بزغده معناسنه كوردوب
ديمشدر بو تحفه بيزي لفظني
صاحبنه بيزي صاتمش

اسدي
تذران نوازنده دروصلت جنب
زربرده بلبل ازجور دنك زنك

صاقلو دیمه دونکی وحضرت یعقوب علیه السلامک
قریه دیوجه تخل بیتی شیخ اسمعیل جهانی سلوکه
بزم پرده دیوجه دیرلر دیمشی دیوستینه بیوک دیو
دیوه طومله منتری وسلک و تخیل بیتی النوع
المضمومه دبله باره ناطف و قوزلو و بادملی حلوا
وبشمینه حلوا دهتیینه هنوز یاشنه یتشمشی قرجغز
دهتینه مثله دخمنه تونتیبی وطاری دخمه مثله عربی در
درّاجه فراجه قفتان درخوشه پاک وصاقی ایرو انجو
دردانه دردوردانه طام اوزرینه بزدبا الله جقیلات
کبک دره اسنک دریشه سجاق و لوله دانبینه
ودُنه غدّة دلدافشره هر کوردوکن اوغورلیان
اوغری وابنا دشنام دهنده صلوات بوماعنی
سبابه کبی دکانچه بازارسکی که جرجیلر وغیرا وکورر
دمچه تصغیر دم وقوش قویروغی وکوز قویروغی
وطاوس قویروغی ویونجه وخرما واوزمک جور
جوپ وسپدکه ایجنه یمش قورلر دمغزه قویرق بتنی بر
ونباله قویرق وکوز قویروغی وحیوان دبنه قویرق
دواسبه اولاق که ایکی اتلو اوله هر ایکی اته دواسب
دینور اما دواسبه دینمز واول وقت دواسبه
دینور که ایکی ات برکیشی کرالنده اولاد واسبه
اولاقده اعلام غالبه دن اولمشی در دوالخواره جفت
اوکوزی و بویندرق دواله بردارودر اوشنه دیرلر
دوامه برلاغوج دوانزده اون ایکی دونجه صرجان
دیدکلری قوش وسوپی بمرط کبی انک اوزرینه صار
لمشی ابلک یوماغی دوته و دوتاه ایکی قات دودکنده
ایس قوقمشی نسنه دودله اجلک ادیونی وطوقورجق
اویونی دوده اوبا دودمان اندن مأخوذ دروا اوجاق

فروهی

دوزینه و دوزینه
غدّة دیو کلری
علّت درق لقان
وقبادجق

قرودی ومرکبه قودتلوپ اسی دوراهه ایکی کره دوریشه
حالی ومقبره وسجفلی زیلی دوزه قفتانه یابشی بتراق
دوزنه ادی وسکه اروپی وقبل طورطوبی وسقرسکه دکنده
یلمشک نسنه صحاح صاحبی یاجی واوزلو بالجق دیمشی
دوشیزه قیز اوغلان دوشینه دون کیجه واوسوزلق دوغمه
باغ دوردسی دوشیده ایکیز اوغلان وامزکلو عورت و
صاغلو دحیوان دوکیجه ماسوره ویوک اکی دوک کشته اغرشق
دوک دیسه مثله ویوک ایکی وابلک ایلکی دوله قصر غه وکرته کار
وطوقورجق اویونی دومویه دوموی قرغیل معنانده قویرق
الرّاء المفتوحة راتبان داده و راتیانه و رضنه کدیک رازیانه
دزنه دیدکلری اوت رآسته هراشی صاغ الیله اشلین
رافه کنا هکار و پانوق وکوهره اوتی کودیر وسقف ومهره بانی
وکسر نا سکونها ایله رفاهیت اوذره اولان کیمسه عربی در
داله طولم که اقوروب صو کجرلر رامه رامک رانه سرساغه
بکزر براوتور بریانه ایدوب برلر راه و ره یول راه شاه
شاه راه وسیاح کیمسه واول یول که اندن یوللر منشعب اوله
ربته هند فندوغی رخته خسته رضنه یای کوزی وهر کدیک و
شکسته لک رزده بیاکن اکول معناسنه رزه عربی رایله
قبودکمه سی وکورک ذانک شدّیله عربی اولور رزه خرما
یبراغندن ایپ وانیجه شریت وسجم وبنا ایپی رزمکاه
صواشه یری رزمکه مثله رسته صف
وصره صره بازار دکانلری بلکه بازارکندوسی
عامّة اراسته دیر ودیزلمشی و قورتلمشی
رسیده ایرشمشی رغاوه صفر کوبوکی رغوه
بونت قوشی رکوه کجکل رمنده اورکک
رمنه سوریی رنجه امک وخسته لک
رنده دولکار التی والت النده جقان یونقه

دوغینه مثله

وبراوتكدر ديور بعضيلر قرقن دردیمشی كه صغركنا ریدز
وبیوك سختیان وسیاه بوست دوانخواه قابوقابوكزن
دلنجی واورسمید ر روانه یوله بوئلمش وكوئلمش
وكجر ویورر رواه زندا ئیلرطعامی دوجه وبالضم
خام اوزم رونده كیدیجی نوع المكسوره دده صف
وخط سطری رشته ارشته اشی وابلك ودیزی
وابلك ودیزی وبرعلتدر نجارادیمنده جوق اولور
قوه حصاری انجه وایقده صزی دیمشی رشكه بت
یاوشیفی وعیب دكاشه قابلوبغه دیجاله رجل دیدكلری
دیخته دوكلمش وقایغنه وشكردن دوكلمش معروف
دارو دیزه ادزوی نفسی دیزه اواق دوكلمش سنه
وقایغنه دیزیده مثله دیشی بجه صقال التنده بتن
وسقال اینكی عنفقه معناسنه دیشی كاه براماز لره
اویان وانك مسخره سی دیشته رشته واكوبلمش
وفتیل ریشه سجاق وكوبك وناسورعلتی ریشیده
كوزكوز نقشلنمش صوبر وكورعشی سجاق ریكاسه كرپ
وبالشین المعجمه دیوه كوه واغاج قوردی دیوركه
ومضرت معناسنه دیمه كوزجباغی دیوبجه اغاج
قوردی نوع المضمومه دباه ودوباه ودوبه دلكو
دبوخه وقت عده انزاله قریب حالت دته قوه
حصاری دتبه دیمشی رطامه قبله نما رضاره رخسار
دزه شربت وسجم دسته بتمش دشول كوی كه صره صر
قونمش اوله رفته وكوفته سبرندی ونبه قاسق
قیلی زنده متوكلوك قوشی ورند دوجه خام اوزم روده
بغرسق وساز قیلی وخشلمه روزانه كوئلك یعنی
وظیفه روزدیده یشامش روزكار دیده مثله
وایكی رونداسه كوی وتركك بر روزكانه روزانه

واملك كه باشده بربو مشق پدر دوزه اوروج روزيانه
كونلك وكوندرلك روزينه روزيانه دوسپی پاره قهبه عو
عورتنه صوبصه اولان كيمسه دوستازاده كوبده طوغان
كيمسه واتاسي وانا سي كوبلو اولان دوسیاه كناه كاردوقره
يوزلي دوغن ویزه صاف یاغ روغنینه قتمرصورك
دكوزلمه ویاغده بش طعام روفه ایت كسري دوله
كوتكله وكلرودل معناسنه وقلج يلمانی رونده سوق
دوي راه روینه قزل بویه واكلك كه
موم دبن بويارلره قلایلی وبجه رویینه مثله وتوجدن
اولان سنه وقلابجی الزاء المفتوحه زاده
ايكلدي وبالوامق واغلمق زازه زازه وبرد كنشلو
اوت دردوه غایت سوركنكن دیرلر زاغ بیسه
الاصه قرغه زاغ بینه مثله زافه دوه طبابی دیدكلری
اوت وكمرن اوتی كه بدرایحه لیور كودرین عجمی زایله
دضی لغتدر نعیتی راء مهمله ایله دضی ایراد ایلمش زاله
قراچی وشتاب باران وطولی تكرك كبی وجه وصوده
بودكلری طولر زانوی كاه صمانه بوغوتی زاولانه
اياق بوقاغوسی زاوه ايكلدي وزاربلق زاینده
طوغوریجی زبانخواه دیلیجی زبان بره وبالضم
سكري يبراق لسان حمل ديرلر زبانه وبالضم
توقه دیلی وانك امثالی واودیالكي وعور
تلوك فرجی زبانه سی خروسه كبی زبره زبوه
زرطره اوپوغده اوتورمق زغنه سازز صدسی
زده صف وسطر زرده چوبه صاروشیی
زرده چوبه مثله زرده جهره صاری صورتلی
زردچوبه زرده چوب زردخاپه یمرده صاریسی زرده
تزل اولك كه بوغه لاغی دار زرده طعام معروف

ويمرط صاروسي وكثره وصارو وق وقوله ياخود الثغرات
زردشته صرمه وتلا بدان زرساوه زرسا و ديمشلر
زرنه زرنيخ وزدره اوماج اشي زره زده زغاره
طاري اتمكي نان كاورسين واونكو عربي زايله صفر
كوبكي ونان كنده خمير وطاري اتمكي بهلوي در زغوه
دغوه زغره نعمتي زغره ديمشي واويونده اوتورمق
زكاره اونكو زله سكي وتشديد لاملا اوراق قوشي
زمانه روزكار وم هلت زم شب يمين وزاج زنان خورنده
كلي المعده كلي عورتلر زنباره سوانه مولع اولان زنبره
كزكره كه بالحق وغير طاشرلر ودكرن زنبيله دررزي
اكنه لكي زنجه فاحشه عورتدن كنايه ايدرلر زنده
پتوك بويك صويه زنده دود درلر زنده فيل درلسي
وهيبتلو وقورقنج نعمتي وكافرلر كتابي ديمشي زنده
بيرا ممنعله پاره لمشي كوكلمه وردقلري يمالو لباسـ
وضمه بالو پاره اولمشي قفتان زنكلاله قرمسي كه
كوكون ياغ قاركبي زنكله دكمه وجكراغو وموسقيدن
بومقام ادي در زنكله صفر بقناغي وقيون وكبكك
كذلك زنكليجه اغزي آجق جكراغي زنويه ابت وقورد
اولوماسي زنه بوجك بوينوزي زنبيله زنبيله
زواده آزق زواره زندانده محبوسلره خدمت
ايدن وزنوانجي ورستم زالك اوغلي زواله
وبالضم خمير زواله سي وهرسنه نك طوب كبي
دكرمي وبوري كمانه كره يوادليغي كبي زوانبره
وبالضم سكرلي يبرق زوانه وبالضم مركب
لقاسي زواه مخصوصي بوطما مور زواره كبي
زولانه اياق بوقاغوسي مخفف زاولانه در زوله
وبالضم طويغار قوشي زويره قصرغه زه وبالكسر

مفتول

زواره
رستم زالك اوغلي
در
زواره بوآميخت با اوبهم
جو پيل سرافراز شيردژم
رستمك برادري در
فردوسي

مفتول وياي كرشي واوغلان بروسي وصرتي وتيقه
وسئو زهره او ذو مجال نوع المكسور ذره
دم كوملك زله ذله زيده ديوي زنهاره ضراع كذار
زنويه ناله دايم زه سنجف كنادينه ديكدكلري وكلمه
تحسين درزهي كبي وكنار وره زيوجامه دينوطوني
وابح قفتاني زيره كمون نعمتي وكيك طراسي ديدكلري
اوت ديمشي وبصدرمه قودقلري جمع وصوا زيلوجه
تصغيري زيلو زيركوه ايرقاشي زيع كوهه مثله زيوه
جوه نوع المضمومه زبان فريفته
بلانجي زوده باك اولمشي زره سلك علق كبي زهوده
صالنجق نوع السين المفتوحه ساطته دورلمشي
ساده هور سبادكرد مطلقا خصي شارغاله سوري
سكك ساوه سارو هنيي انجق دبه لي اورتربرتاقيه
سازراه يول يراغي سازنده م ودود بجي سالخواه
صاحب العدلدن عبارتدر سالخواه جوق يشامشي
سالخورده مثله ساله ياشي سي معناسنه نعمتي حيوانات
ياشي ديمشي خضب رستم صلاح ويون يوش ديمشي ساليانه
يللق وعمر ساماكيجه كوكلمك سامه علم بزرك ساوته
بجه اوغلانجق صاراجق بنبه وبيز سايه كولكه سبز
دانه منكشي يمشي سبزدانه نعمتي بنفشه ديمشي سبزه
جهن سبك مايه بيمتي بهالونسنه سبوسه بجقي
اغزندن اولنكي دوكلي نسنه وباشي قوكاغي ستوجه الاجه طوغان
وكركنز ديدكلري وكزكن ديدكلري الاجه قوشي كه سرجه دن
بيوكدر ستيوجه مثله ستنه برقابي درر دركه صوتي كند ويه
جكرتا بربينه نوبله دخي لغت درنعمتي وضعيف ورنجور ديمشي
ستيزه ماسوره وال طراغي در سحركاه وسحركه صباح وقتي سخته
مخفف ساخته ودرهم ودينار مسكوك سخن خورده عادكر سخيفه بلا كوز كسوره

طوقورجن اويوني اصلي سه دره دركثرت استعمالله
دالي اسكان ايدرلر سده مخفف ساده وشب بلدا و
سايه كيجه سي كه بهمن ايكي اوندر تاشي بر سلوك
عيد ايدرز شب سايه ديرلر سد بابه صوبابه امام ميداني
شنبشي سد بابه ايله تفسير ايتمشي سره بوز سرابوده
شاهان ووزرا وسايرا كابرا وكنه اصد قلري پرده وخيم
حوالبسي سراچه حجره واي كون اغيلي بر سبيل استعاره
مستعملدر سراسيم حيران وصانيقي سر وآسيم وهاي
نقلدن مركبدر اسيمك اصلي آسيبدر آسيب قاتي طوتوب
طوقنوب زحمت ويرمكدر باشنه برقاني نسنه طوقنوب
زحمت ويرن كيمسه سراسيمه درلر سراسيمه مثله سربانجه
قوي وغالب سرپنجه باشي جلاق سرتخته صرمه كشلوك
اينجه دلكلي دمري سرخاده التون اكنه وباشي طراغي
سردابه يرالتنده صوصو داجق يوردر سرداوه مثله
سرده كيج ايريشي يمش سرسره يوقشي باشي سرسينه
نهتي اكك التندغي جوقر سرگذشت باشدن كچمش
قصه سركوفته باشي اورتلمش وقبامش قاب سركوده
باشي جكرتمش سركشته مثله وحيران سرموزه ايچ
ادك اوسته كيدكلري صوقمان سرمايه رأس المال سرمه
سركي اوتي واكرو قبون صادمشق سره كجرنسنه رايج
وهر نسنه نك مقبولي وبر نوع قلدن ايلكون برايا ق
قالي در تركمانلر كيرسلهر درلر وطاغ باشنده طاريول
ويار ويوقشي حليمي رايج وطاريول معناسنه سفته
باشي ياره سي سفته بر بره تكلف كونورمك يا بركيمسه يي
تكلفله بر بره كوندرمك اصل معناسي بر قرض دركه مقرض
خطر طريقدن امين استيفاده ايدر مكروه در معربي سفتجه
درضم سيله تفصيلي كتب فقه ده در سفط وبالضم

صح سفط در مصحفدر عربي در في السامي السفط ... بيليدر

قاونك وقادبوز كه ضابي درو بالجيم العجميه سفنه تفريق
والبنت قره حصادي كوباكو وكلك اوتي ديش سكاجه
كابوس سكانه عود وچنك زخمه سي سكالد ايت بخسي
وادم بخسي سكجد زغن وكوبك اتبكي سك ديوانه قودوز
ايت سكوزه ابخق ف علتي سكنه ايي دمري وسكادوجه كه
اوزون توبلي كرپي سلبه منتن سمانه آسمان سميج وبالضم
بخيل وبوددم كه يرالتنده ايدرلر وقلعه لره ايتدكلري
نقب واوجي كوملته سي سمنده حيضلو عورت سمنه
فتح ميم ايله ارشته اشي سمه بوينورق زوله وبوسن
ودوزاق تخته سي وجلاد هك جرشي دوناچق التي وقره ده
قالان سود سوبسه ساسمه دكلري نسنه سنبه سقف خانه
سنجه نسبه وزن ايدجك الت سندره بيج كه هرامدن حاصل
اوله سنده بوتات سنكر بسته اول ميوه كه خام ايكن
طولو طوقنوب باضود غيري آفتدن قاتي لنمش اوله
سنك خاده سخت ومحكم قره طاش سنك خورده بقرتلق
قوشي وقوتال سنجه تكرك سنكدانه بوته كاه سنك ديزه
قوشي دلنوبه بو بوجك بر نوع توتماجودر سنكسبويه عيني
السلطان وكرود كوزي ديدكلري دارو سنكه تولي كرپي وتكرك
سنه لغت وهل بو معناي عربيدر وسته كه صوبي كندويه چكر
بر يك دمردر سنبوزه الطواعي وموتاب التي برقامشدركه
طوتماق ايچون برمعلي ايله ايلك الك اوزرينه دوريلور
سيلابه كنده سيل يولي در نوع المكسورسپاسه لطيف
سپاه وسپه چري سپه اصلنده اسپه در اسپ ايله هار
اختصاص دن مركب درآتلو ديمكدر حمزه بن محمد الاصفهاني اصفهان
جند بن دن مشتق در اكر اصفهان لفظي قاديمي اسمنه رداوننه
اسپاهان اولور اسپاهان ليسه اسپاه جمعيدر اسپاه جندكي اسميدر
ديمش ياقوت حموي اصب لغت فرسيده فرس دروهان كويا دليل جمهور ليس

اصپهانك معناسي فرمان در واصبهي فارسور ديمشي
تعين معناي اصبهي ده اصابت دهان لفظن لبل جمع
صانتوغندن غلط اتمتر زاداة جمع در الفله نون درها
امارت اداة نسبت اختصاص در بو تفصيلدن ملحوظ
اولان بودركه اسپاهك اصلي اسپه اوله والفك
زياده سي تاكيد نسبت ايچوندر اولور سپهبد سپهبد سپهبره
سپهوار سپيده مهره ايت بو نجوغي و درويشان بوروسي
سپيده اسفيداج وصبح صادق وكوز اغي و پرده ثلك اغي
سپركه نعمتي تمامي كار و اجقشي ديمك سپره قره بوية
وفتح باء عجمله طوقورجون اوتي سپندان كنده عامه
تحريف ايدوب سف ديدكلري ستابر كمر و ستاوه
مثله ستارجه خرده يلدز وفوع ستاره يلدز ستانه دكك كوز
ستانيكاه قصايدده تشبيه دن مرحه اشتقال ايدهجك
يرستبنه قادين پبوك وقوتلو وزورلو ومتكبر ولجوج
وپبوك ديو ستوجه طوغان والاجه كوكن قوشي كه سرجه دن
پبوكدر ستانه آستانه ستوبه مغشوش درهم ودينار سته
كبي ستبوجه مستوجه ستيزه ستيز وعجمي زايله ماسوره
سرده صوك طوفنده بيمشي سرسله طوقورجون اوتي سره
يوقش وكجرنسنه وابواقچه وبلك وبوك سفالينه طبراقدن
اولان قاب قچاق سكسر كه سكيغانه عجم كافله ميخانه
سكاوانه جنك قوز سكبينه عصاره قسمدن در معرب
سكبينج در سكوفنده سورجك طوار سكنجده ايكده اغاجي
سنده بوغون وقوري براق سنبزه دفنه سوران خاشاك مجه
مسجد وقندوره اوتي سه بايه ساج اياق سه بوده
سودره سه شاخه اكبجي پپاسي واوكنور سه گوشه دمر
دكني سياه جوده قوره باغش سبه جوده مثله
سياه دانه جوركاوتي سياه كاسه بخل وناكس

سياهه

سياهه كوز قواغي سياهي سياه قاتي قوه سيوده سودره
سيهي كوبه صارمسق دوكجي سيكي ماينده مثلث
سيله سوري اتك وصغرك وسايرحيوانا تكي ووسله
اورمق سيم سياه يلم قوه سينه كوكسي سيه كوه نجده بر
طاغدر ايجنده براب روان وارد درم مرجاجيتي سنوع
المضموم سپيلة تخيل بيتي ويوشاق ستوه الستره
ستوره مثله ستوه استوه وسته مثله ستوره قباجه
اصلي صدره درعرب در تعجيم قيلندندر سوب
سوهفته راستق طاشي سيخ تيوه طوري ات سرجيجه
قزامق وحصبه علتلري سرخيجه وسرخزه مثله سرخ
زرده قوله ات سرخنه بوغاز لاغي سرخيزه كراسي
سرغينه سرغين سرقه وسلقه اوكسورك سره بوقوشدر
عوبجه نغاشه ديرلر سغده حاضر ومهيا بيلي بو كلمتي
سغفته دلنمشي وسفته كه لجشدر سقرقه تحفه صاحبي
نعمتي دن حبشه طاديدن اتخاذ ايتدكلري شراب
درصحاح جوهريده واقع اولان سقرقع در سكره
كجورك جناق سكرجه كبي وسكرجه صغيرا وزانده اوج
اوقيه در وكبير طوقوز اوقيه در وسكرجه
مطلقه التي استاردر سلود بايوع كنباره
سمبره ديدكلري سنباده وسنباره مثله
سنتوه ازاجق نسنه سوخته يانمشي وجقماق
قاوي سوزه كبي سوده اشنمشي سوزه
اوجقي يري وصغركه جابوق ديرلر نعمتي
وبيو كلك كه كوكلده اولور ووصيله وازلش
وكيا سي بيوكي سوفه التوندن وكمشي دن
دوكلمشي جيبق سومه آكه اواغي ونشانه صرب
سونجه خشتك سوهانه آكه وددي

سوه آکه ملک و بواده و بوخ دنکز سوهه مثله نوع الشین المفتوحه شاخوره کومه قوویی شادکونه مطربه عورت و یورغان و چارشب و نهالچه وفرح شادمانه سوینج و فرحناک اولان شادنه ادویه دن بر معروف طاشی شاذده و شابزده اون التی شادورد افتاب و ماداي و کون آغیلی شاده هند دن کلور براق دستار در ف انجلا بن بو قفتان واق چادر بعضیلر شاه غرجکاز درلو شاشه سدکل شاکرداند م شاماکه زفت شامکچه قلندری جامه و بیرهنی و نیم تن شامالم و شامانه قوه یاغز شام کیجه لک طعام وطغان شامه سی و بیتاق و مکان و قوا کولق و بیک بومعنای عربیدر شانه طوق و بیا و قشاغی و یاغزی کودکی و مطلقا باغز شاه اولاهالا السلطان اطلاق اولنور و کویا کو و سطرنج شاهی و نفوین وشه دخی دیرلر شاه توم شاه دانه انجونک ایری بیسی و کتور تخمی و ساقز و کونلک و حب الملوک دیرلر بودادودر و هر نسنه نک ایو بیسی و ایو سنده استعمال اولنور شاه راه اولو یول شاه زاده مع شاه مهره طاشی و بادزهر کبی برقیمتلو نافع نسنه در شاهنشاه و شاهانشاه و شاهنشه و شهنشاه و شهنشه پادشاهلر پادشاهی اصلنده شاه شاهان در شاهنوه نکوکار شاهه کوشک شایسته یرار و براشق شایکینه رایکان شبانگاه و شبانکه کیجه وقتی شبانه کیجه لک طعام و کیجه کی شب باده و شب بره یرا اسدر شب سوه اول کیجه که کامرلو هاجلرین صوریه براغورلو برکه

شبسه

شبسه تخیل بتی و بوشاق شبسه مثله و اوویه نک قوردی شبکاه و شبکا کیجه وقتی و اغیل شبنجه تصغیر شبنم شبه قاپی پرده بتی بدا قلو دیکنلو براغاجدر بو بی اوچ زداع مقداری اولور صاد بلغه مایل بیشل موسین یبراغی و سمند یبراغی اولور و کلور تخمی کبی تخمی وقولچه جکی صاغنجق یلشک رطوبتی چقار و صاری برنج بو معنایه ذرعربی دروها اصلیدر لکن عجم مصطبه و مرتبه قافیه سنده استعمال ایدر و کیجه لک بوکیجه لک بوکجه لک و ایکی کیجه لک دیجک یوده عجم یکشبه و دوشبه دیرلر و قوه بوبجق و توج شبینه کیجه کی و کیجه لک شخاره کاذرلو و بو یاجیلو قلیه سی شخانه مثله شخشانه و بالکسر نعمتی اشقلو ادیور دیشی شده منقار مرغ وسیله صاحبی رایالم دیشی اصحی داله در شراب ده ساقی شرزه پرتجی لرکمال غضبندن شکاد کوددکده دشلوینی بربرینه و روب قجردادغی در مطلقا ارصلانک اوصاف ممدوحه سندن در شیر شرزه دیرلر شروره ششدر ششه اوبوشمش قان و ال ایاق تاتیلا نوب بوینوزکی اولماق عمل دن اولسون غیردن اولسون بو معنایه ضمله دخی ایراد ایتمشلو شغاره شغار شغانه زغندن بویک ایکی اوج دنکلو قوشی در بغدادجانبنده وطویغار و دو لنکیج شغفه اینجه نسنه لر و کنشک اول طلوعی و جلاح طوقمغی و بنبه جرباجق جبق شغفته مثله و جلاتم نقلدسی ف بشمعتجی بجقیسی ضمله دخی مرویدر شکربوره شکربورک شکربیره مثله شکره سکوه کاغله عورتک فخذی و اوه اوکودب استیناسی اتدکلری قوشی و حیوان شکله پاره مثلا قاون دلیمنه شکله ضرنوه و یفه اوینو و کنه شکله

كرپيان ديرلر اكثر اهل لغت حركات ثلاثه ايله نقل ايتمشلر
اصح ضمله در شکنه آي دمري وجوي ونوكلم اصح كسرايله
در شكنه اياق طوشي وجاي سركيني شله تشديد لامله در
عورتك فوجي وتخفيف لامله حماجي وبوستانجي زبل
قوردر اجاق يرلري اصح ضمله در شمامه كوكجه رايحه لو
نسنه ومطلقا رايحه شمنده مردار وبدخو ونورسز
شكل واولولق عورت شمغند كبي شمنده باعث لاحي
شمه سداغزي وهمه ده قالان سود شميده خوفدن
وياعشقدن بيخود اولان نسنه ومطلقا بيهوشي شنليده
صاري لاله وايكوه وسورنجان جچكي شنبليد كبي
شنبليله مثله وبوي ديوكلري اوت شنبه سبت
كوني شنكوننه هندولايتنده برجزيره دركه مارسيني
ومارنينه نام مردوزن برحصار يابوب ايچنده
نجه كوشكلر بنا ايلمشلردر اول بنانك برطلسمه
بركمي تخمين ايتسه لركمي غرق ايدر اسدي كرشا
سب نامه ده بويله نقل ايدر شنكينه كازر توقاجي
وقبوماندالي شنوسه اغسرمق شنه تخفيف نونله
بنا لغت كوهستانيدر شنيزه قزان طراغي شوغاه
وشوغه دوه وقويون اغيلي شوكاه مثله اصلده
سكاه در شوه برطاش ورجوهر لنور شهرابه بار
موحده ايله شهواب شهريوماه يازك اخر ايي
شهبله قاري عورت شيتره سركله ديدكلري
اوت معربي شبطرج در بنوع المكسور شناب
زده عجول كيمسه در شتامه جركين يوزلو
شتيرينه وبتشديد اوغلانجغلر باشنده
اولان باشي برت قانون الادب مطلقا باشوه اولان
بورت ديمشي شلشه وشيشله كازر طوقماغندن

زر لفظنا قاموسده بابرينه
مجلدتعليم واقع اولمشدر
عرض در تحقيق صاحبي اصلي
ايلمشدر

يامجان

يامجان وياخود سجان كسد وكندن اولان دلك شفته بنبه
جرباجق جبو قور شيفته دن مخفف متغير وقارشق مورشق
اولمغي كه عقلك وحالك واكثر اشيانك صفتي اولور
شكاسه كوپي شكافته يارلمشي وحقه وفلج مرضي شكافه
سازنوه زخمه سي شكاله كوتي شكانجه قره حصاري
سره ديمشي شكره شكوه شكسته صنمش شكفته نفعتي
الج يمشي دمشي شكم بنده عبد البطن شكم شكسته
معده سي زحمتلو كيمسه شكمبه وشكنبه اشكنبه
اشي شكنجه عقوبت وقالب وجندره شكنه شكنه
واشكنجه شكته الات ضرب شلته بندكمر بند
شلفه بيا شناه شناور شنه وتشديد نونله
صهيل فرس وزيرا اسد شه هاي اصليه ايله حيات
ديوادي شيوه ات اوصافندن اصلي شيد دركه
معنايي كونشي در اخرنده هاي اختصاص دن مراد
مناسبت مشا بهتدر روشيده نك معناي تركيب
باسرعت سيرده ياحسن صورتده كنشه بكزر
ات ديمكدر شيرازه لباسك برتماجي بر تلماسي
ديوابر بتشهله اوردكلري وكتا بلره اوددكلري شيرازه در
شيرامه املجو ركه قبضي كتمك ايچون سوده ايصلاد درلر
شيرخواره سود امر اوغلان شيرزده سود اورمش اوغلان
شيرينه شربينه وغده شيرشرزه غضبان وتندار سلان
شيرزنه باغ يابغي شيره اوزم صقندوسي وديوجه شيرويه
علم رجل شيشله ششله واسكيمش وودلمش وايو
نشان ويوشق شيشه صرجه دن اولان ظرف شيشه
اب كيشه دن عامور شيله لابه بربنج وياوشن
شيوه محبوب نازي شيه صهيل فرس شيهه مثله
نوع المضموم شبشه يوشق وعكه بتي ومسوه

شكيب
صبر شكيفدن لفظندن اسم مصدر دردرلر
وهم صيغه امر دربعض تركيب لرده صفت دخي
استعمال اولنور شيب شكيبيدن لفظندن
صيغه مبالغه زياده صبر ايديجي ديمكدر
وارام بيني دكلمنك معناسنه وبعضي آرمده
نعمة الله

واده یه قوردي شبجه مثله شخوده جراحت اولمشی
وطر نقله طرملانمشی شخولنده صقلق ویریجی شوه
اولمشی شفته وشغله اوتاو اتنک بیولر بینه اندکلري
شجشه شکوفه جچک وقوصمق استفراغ معناسنه
اشکله شکله جامه جابوق صفره دخي دیرلر
شکوله جنک قوز شکونه ترس وعکسنه باشکونه
یعني باسکونه کبي شکوه هیبت وحشمت وکوزلک
شکه مثله شکوهه دمدکینه کوشه کبي وکورلک
ویراشق شکله عورتک فرجي وتخفیف لامله مزبله
شوله کبي شکه کاه قاسق ودهان کس شمادکاه
موقف عرصات وحساب یري شنکاله الکلیل اوتي که
کوکچ قان کبي اولور قزیل حلواجیلر وموجیلر استعمال
ایدرلر شوره چورق یر وطوزلي وکرک ومرکب دیدکلري
که ترنج قسمندندر شوریده حیران وقوغنمش
سوزه جابوق که صفره دیرلر شوشه التون وکمش
سبیکه سي وتوان شیشه سي شولیده احور واسکي
اوجیاطي شوهیوه نطس یر وباغ هراکي شوي دیده
ارکورمش عورت شهره مشهور شه نفرین
معناسنه نوع الصاد صدبایه جیان وقورد
اغاجي وترتیل دیدکلري صدفه اوزانون طقوز
وقیه در صفه کوبکي اوتي وککیز اوتي صبحگاه
صباح وقتي در نوع الطاء طاقچه دام اوستنده
اولان باجه که ایچرو یه ضیا کله طاقوانه
قریلجق یمشي طاقه بنجره طاقته مصکر طبسه
مخفف طبنبسه فرنکي قالي غالبا طنفسه دن تعجیم اولمش
طبله تابله واوق نشاني طوله مخفف طولکاه طوله یري
طیره بالکسر خشم وغضب وقیشمش نوع العین عایشه

زده در درده زان کل المکون
که خواني عروسي به پرده درون

یونز قوشي عروس بوده بر نوع قزل کلدر لعل کوزدخي
دیرلر عطسه قره حصاري درختي که اتشي افروزنده
عکه سقسغان عنده کرنته کله الغین المفتوحة
غازه کلکونه عورتلر یوزینه سوررلر واکلک اوتي که
کوکي قان کبي قزل اولور بعضیلر کوکبور دیدي قره
حصاري عین مهمله ایله کلکونه معناسنه در دیمش
غازه اوکندیره غراشیده خشمناک وغضبناک
غرجه مخنث وابله ونادان وزبون ماوراالنهر لغتیدر
غرغنجه جماعه طویمز عورت در غرمیده غراشیده
الجعتري الجعتري اغلامق غرواشه براوتدر که
ایلک وسخنیان یوزینه سورمک ایچون جلا هلر
وبشمقجیلر لیف ایدرلر واکبر واغرشق غزیده
قرلق سز اولان قز در غزنوه کبي غفده قتي
غفه وبالتشدید قورجق قوزي کورکي غلبه الاقرغه
وسقسغان غلسه اوقلیغي غلغلجه قجق ودغدغه
معناسنه غلغلیجه مثله غلیوازه زغن غمخوارده
غمخوار غمزده معروف غمنده غصه لو وخشمناک
غنجاره غنجار غنده بوه واورمجک وبودیدکلري
ذهرناک بوجکدر حرکات ثلاثه ایله مروي درف
کرتکله سوسمار کبي وصوقیرجغي حباب واکثي
خمیر وقوقر غوطه صویه طالمق وموج اب اعجام عادتلري
اوزره تا اوقورلو وتا ایله یازارلر ضمله دخي یازار غیمه
سونکر نوع المکسور غرواشه صوف الانتوندر غشه
بر شیا ننسه در مسکه قرشوردلر غیبه اوزرینه
دورلو دورلو نقش اولمش بیلک غیشه حصیر اوتي کبي
براوتدر جوال دوزوب صمان طاشرلر واول جوال دخي
دیرلر المظموم غبازه بوبندرق وصبان واوکندره

غتفزه آجامي غربنه نفره اورمق غزه كوك كور لمكه
و درنده جانور كورليوب كوم دمك غشيم مردار قوقو
واغن قوقوسي غنشه وبالتشديد عنبر بنه غلغله غوغا
وغلبه غنجه كل دكمه سي وجچك طومرجغي وصوقبرجغي
غنوده ايمزغنمش واديومش واسايش واستراحت
غوصه خوسي ايكي غوره قورق وباموق قوزاغي
وجام قوزداغي زاي عجميله دخي بو معنايه غوزه بامق
قوزاغي در غوشنه برنوع توزلورق منتردر وبر
درلو جقانزرال يورلي سياه رنك اولور غوشه مثله
وقاين اغاجي وبغداي باشي غويه ياغ يالبغي الفاء
المفتوحة فازه عجمي زايله اسنمك ثونا معناسنه
زاي عربي دخي منقولدر فازه كسر زاي عربيله بورغه
ات زار عربيله مهمله ايله ذرعربي درغلطا ايتمشلردر
فاغوره اغزي اجق نام دارو فالوده بالوده فانه
جوبي كه اغاج يارينه قودلر وديرك التنه يوجلمك
ايجون قورلر وقبواردنه محكم اولمق ايجون قورلر
وجوال اغزينه صوقدقلري اوجي سوري اغاج فوكته
كبيردرك والجق دق فربه سمز صنو لاغر فرضه بر
اوزرنده اوزانور ياتورسودينور ايرشدوكنه
يابشور فرخشه حلواي قطايف فرخنده بختلو وهمايون
فرواييه يادنكي فرزاده زواله فرزانه داناحكيم
دوفنون فرزه تازه سبزه فرسده وفرسوده صولمش
والشمش متغير نعمتي واسكمش ودلمش وفي الميعاد
فرسوده باي كورفته ومانده فرغنده مردار قوقو
لونله وصرماشق بو معناي اصح بودركه راي عجميله
اوله نعمتي اربه ايله بغداي قرشدي اتمك ديش فرفه طورنا قوشي
فرمان ده بيودق بيورجي فروانه بروانه فره هراشوه زيادلك

فصل

فخفره
كوفلي اتمك

فضل معناسنه وسايه واسايش فرهنجته ادبلو ودولك
طوار دلول معناسنه فرهجته مثله فريوه عجب وكبر
ونادلنمق فرليسه قرشو ويروب لعنت اتمك فزه زاي
عجمي وهاي اصلي جپل مردار وزشت لقا مولانا
حليمي كوه وزده وزشوه فسله نعمتي معقل وبيوك
ات سوريسي ديمش فسيله سوري دمه كي اصح بودركه
ات سوريسي اوله نعمتي وانجبوب اه ايلمك واوتانمق
كيمسه وضرما فداي ديمش ففواره اولكه خجلوده باصبرتوه
متحير اولوب اصلا اواز وحركت كلميه معناي تركيب
بت كبي ديمكدر نته كم بتدن حركت ونطق كلمنز
فكه احمق فلاده بيهوده سوز فلخمه فلخم فنه قورصاق
دقنك ديدكلري سياهجه دانه لركه اكرلر طواره يوررلر
فه وفهه كمي كودكي وقادكوره بچك بيوك كورك بعضيلر
مطلقا كورك ديمش بو ايكي لفظي مكسوره ده ايراد ايتمش
فيشله اشكنجه وات سوديسي فيلبجه كيج ديمكدر
المكسور فرستاده كوندرلمش رسول معناسنه
فرسته مثله فرشته لسان عربيده ملك ديدكلري فرفره
فرفر فره كره وزننده فر معناسنه فسانه قصه وحكايت
ومثل فسله سين مهمله ايله مثله فكانه انار صمنون دوشش
اوغلان فكه تخفيف كافله ايشي اري ومصلحت باشا
دان فكه تشديد كافله د دويشان كجكاي فيروزه
بيروزه فيه تذكوره كه انكله بالجق وكمره طاشرلر
وشراب اولجكي وكمره كوزكي واغاج بپل المظمومه
فجنه كرلوسوز سويلمك فراته بستل وكفتر فراغه
قلم سله جكدر فروزنده اچجي ويا كلاكجي فروزينه
دوترق كه جقما قدن اوديقارلر فرومانده عاجز
قلمش ويورلمش فرفخنه طوكش ودبهم امره ديمش

خوردمه ثدايي معناسنه اولان
عرب جمعي فشلاده كلور

فروهشته صاقنق وصالنمش ویولمش فروهیده عاقل
وداناً فسرده افسرده دبختي نکته مجلسلرده سغره
قویوجی فلانه وبالنون مکان التاء فراته فله وبالتشدید
سوامزي فنجه سویلمک فوته قوط فوزه ایکامه نک مایه سي
معربي فوزج درواغ شق فوزه عجمي زایله اغزجوره سي
فوزه بيت قاقوه طبخه ولا ینتره بر داغدرکه التوت
وکتني معدني ومسک وکافور اولورمش قاقله داروي
معروف قالنجه کوجک خالي قباه م قباسه قبه وبالکسر
اشکنبه نک قرق بایري قرابه قباقولاق دسي وکلندر
وبیوک شیشه که اعجام ظرافاسي صاف اولسون
دیو ایجنده صقلي لو قرابیشه اور عکیتي قربه قوش جکراغي
قواله سقسفان قشقشه بیدار کردن فقه کربه وبیکونجي
وقابله عورت قلیه بوطاشور دنکلره کیرر قناره م
قنجفه و قنجوغه و قنجیفه ترکي فتراکل قنجه رعنا
وناز المظهومة قبلیته کسبه نون اولورسه اولسون
قراشه بوستمه درکه ادمک توین اوربردر قرفه معجم
غرفه جارطاق قلوله یومق ویوالماق جامع الفرسده
یامق یولماق دیمش الکاف المفتوحة کابته
بار موحده لک فتحي ایله کوزجشم کي اکثر ارباب
لغت یار مثناة تحتیة مکسوره ایله ایراد ایلمشلر
کابیله اطباهاوي کاتواره وکاتوره صداع و
سرکردان کاجوه وکاجیره اسبر تخمیر کاجینه مثله
کاجکینه نعمتي سقسفان دیمش کاده عجمي کافله
کولکه لک وجماع اولنمش عورت کارتنه بوي
معناسنه کادزادکاه صواشي یري کادکاه وکادکه
ایشي یري کرکف دیوکلري آلت کادنامه
اورنک کاده قامش او کاززه کاجوره

فتادند دوزدهم سکندره
بحره مکهي نام او قاقره

یکي دو بورش برنیاي قباه
یکي بوسش خسرواني کلاه

کاذه

کاذه عجمي کاف وعربي زایله صیاد وباغبان کملته سي
وکوده طایفه سنک الاجیقي والجاجق بایلمش او ف
معیارده کاذه سایبان وشاخهاي درخت که ازبراي
دام نهند ناصید بترسد وبوام آید کازیره بقراج کازیره
کاجیره کاسکینه ادي قوشي که جولوق قوشي ده دیرلر
وقزقوشي دیرلرحق بودرکه بوبن بوران دیوکلري
قوشدر عرب اکه احیل دیرلر کاشانه قشي اوده سي
وحجره وتابخانه ونشیمن وجاي صحبت وشبستان
کاشفته اشفته کاغینه الاکولک بوجکي وقدوز
قوردي زهرلودر قورطلا یانه بووررلر واغ قوردي
و اسباب بیس کوه کاکنه قنبل اوتي که ایت اورومنک
انواعندندر کاغه کاهل ونادان کاغینه کاغنه وبشماقجي
قوردي کالفته اشفته کالایه سرکشته وحیران
کاله قماسي وقاونک قاربوزک خامي کالک وباموق
بوزکي ودنیا فایده سي کالیده بوزارمش و
اوربووب قبارمش وفرشي مودشي قورصق ساج
ژولیده کبي کالیوه ابله واحمق وسرکشته وکندوي
دوزوب قوشوب ایلک کوزنه کندوي کوزل
کورنسون دیو کالیه براوتدر کاموریژه
ارزو وشهوت کامه هرنسنه که اکشي دیولر
وهر اکشي ایله بوروده المش نسنه
معربي کامخ درومراد کام کبي وترخانه نان
ونمک وشیرمازه وابزار ماادویه جهل
روز درافتاب مي کردانند واورا کامه
کونند کالکاه ایکي کاف عجمیله کردلراوي
کانه درلو کونه کبي ویکیشر اوجر
دودر بشر دیمک یرده عجم دوکانه سه کانه درلر

کاواده وکاهواره وکهواره بشک مهد معناسنه در
کاوبازه وکوبازه رمهٔ کاو وخر وغیرها کاوریسه
صورت طارسی کاوروسته یایق وکولک و کون
برداق وسیصفاجق ظرف کاوساله وکوساله
بوزاغو بر یاشنی کچمدک کاو بچه یه درلر کاوه جوی
وکتخدا کاوه عرب کافله علم رجل درکه درفش
کاویانی اکه نسبت کاه عجمی کافله وقت وتخت
ومسند ومنصب واکمک جقوزی وقیوجی بوته سی
واسم زمان واسم مکان ومناط فعل در دستگاه
وگریزگاه وتحتگاه کبی فاضل موفق ایدرکاه زمان
ایله مکان اراسنده مشترک ظرفک اسمی در ستان
کبی زمان مراد مراد اولنان یرده گاه استعمال ایدرلر
مثلا صبحگاه کبی مکان مراد اولنان یرده ده کاه استعمال
اولنور مثلا درکاه درلر قپو یری دیمکدر سویکنه
جک یره تکیه کاه درلر حواله یرینه حواله کاه درلر کاه
الفنی حذف ایدوب که دیرلر ارکن دیمک یرده عجم
بکه دیر شمسی فخری داماد معناسنده کلور دیمش
کاهکاه صمانلق کایه کاله کبابه دارویی معروف
کبسته وکوبسته ابوجهل قاربوزی وایت
خیارکه انک بولید ربسم نعمتی نشیشه خام دیمش
کبوره صورقون اغاجی که جکنه مشک بید درلر
وشمشیر اغاجی واسمانی رنک وافراسیابک
کیوکردنام بر یرده اتلری سوریسنک جوبانی
ونکهواری که غایتده دلیر پهلوان ایدی کبوله
کابلهٔ هندی کبه وبالتشدید حجامت ایدجک
الت بعضیلر ضم کافله تصحیح اتمشلر کبیکه کبیکج کتاره
ضرب لغت هندیه در کتره نعمتی پاره پاره دیمش سایر

با ضیار منه دل تتابه سودا
که سوز عشق بود جانکداز ولرزنکاه

اسدی
فدایم زجان افرین شاه را
که دیباست بر خسروی کاه را

ارباب لغت فصل لامده ایراد اتمشلر کجاوه وکجابه
محفه کجله قاف عجم وجیمله ده سقسغان کجه قنار یعنی
کجنشه ارشته واشفته کوخانه دلیجی لک پهلوی در
کوودانه ادمک ایجنده بومرضور قیق جکرکی کبی اقجه قچه
لنسنه لر حاصل اولور مهلکدر کوونیمه شراب قنانه سی
ویاتق قباق کده دلجک علتی وبیم اوجی ومرادو کلید دندانه
لری واول اغاج که کلید کجه جک قابو بغلانور واسم
مکانور میکده وبتکده کبی کراغه اغجه کرانه کنار کرایه
تشدید را ایله نعمتی کاسکینه دیمش وتخفیف را ایله
اجر سق وباغر تلق قوشی کرباسه یشل کلرکه کرتنکله دخی
دیرلر سام ابرص معناسنه کرپیسه بوته ده اولور
قصه جق بر بلانور ایغلوی واردر تیز بوردر کوتنبه
اودمجک اوی شیراز لغتی در کرته نیم تنه قفتان
ودوه بر بوردکندر کردانه وکردنه مشهور نعمتی کردنه
کرده برون دیمش کرده ابلنمش ودنوان فرسوده و
ریخته کوزه کاف عجمله ایصرغان جانور اکثر بیلان
وصفیور مادکرزه وشیر شرزه دیرلر کرکاه
کاف عجمله اوبوز کرمابه وکرماوه ایلی صو حمام معناسنه
حقیقتده ایلیجه نک اسمیدر کرمانه تورد باغری
دیدکلری اغاجک یمشی در کرمکاه اسیی یر واسی
وقت کرمه اسیی اتمک واق اتمک وتیری ایو بیشی
یمشی واوزانوره بر جق دنک بعضیلر ایکی دنک
دیمش کرنه اکرد کلابه ویوخسه مخفف اکرنه کرواره
وکزواره بنیاد دیوار کروته بر نوع دیکندر دوه
یر کروه عربی کاف وسکون را ایله کات هندی نام دار
واشنمش ودوکلمش قووق دیشی کرویه یانوق اوتی
کره اورمجک اوی دولت ومراد واموال ویوک ونوبت

وتخفيف رايله كف وباسی وابددلو اوت در كرآبه مخفف
كرآوه مثله كردنه وبالضم كيك طراسى ديدكلرى اوت
كزكوه بالجق طاشى اجق كزنه عربى كاف عجمى زايله كزكز
ديدكلرى قوشى نعمتى قبا قولغوجى ديمكدر وكاف عجم
وزاى عربيله ايضا عان ديكين كزه سركه دن قاجار
بر طاشدر ضرمى يصيتى دريا شوه اوزنجه خطلر
وادر بعضيلو مهرانوع عندن در ديمش كسانه
ادميانه كشانه كاشانه كشته كاف عجمله محكم بسته
ودوكمش واولمش كشفه يابق بورداق كشكنز بيلان
اوازى ديمش بو لفظ كشن دن مصغردر كشمنه
كشكين وبشمش بغداى دركه كنشه قورلو اكثر كشنه
بورجاق كشه عربى كافله دلنجى واو زادى سنه
جكلمش جزى وطوار يلنه جكلدكلرى جكى ايپى
وقولاكي وجنبرى قولاكى كشيده سوپى بوزده وساير
يرده استعمال اولنور وكشيدن دن مفعولدر كفته
وكفيده عربى كافله جاتلامش كفجليز ايت بالغى
عرب دعموص ديو معرفته وكفكيز وبو بغرسيفى وجومجه
بالق كفچه كبچه وقاشق كفه قوز وكسيك كرطومن صوكى در
ومطلقا نباتاتك بو غوني وبلده معروفه كلابه وكلافه
وكلاوه كلوه كه عامه تحريف ايدوب كلب ديرلر
كلابيه مخفف كلان بيه حين انزالده كوزك بيوك
والاجه اولماسندن كنايتدر كلانة سراى كبى دايره
سى اولان بنا بعضيلو شهردن طشره اولان اولر
بعضيلو يلك اوزرنده اولان قلعه خراب اولسون معمور
اولسون بعضيلو بازارلو كوى وطاغ باشى وطاغ باشنده
اولان يول وقزل طاشى وكوچك شهر وكوچك كوى ديمش
وجلهلرى اليتى اولان كوجى واوجاق وميخانه جى اوى قره

حصاري

قره حصاري وموزه بوج معناسنه ديمش كلاجه سقفان
كلازه مثله وكرجشم كلاسبه بولرده صوايو كلوب جمع
اولان يولركه اكثر كعبه مكرمه يوللرنده جوقدر كلاشوه
كف وباس كلاشه مثله وبيقوش واوكي قوشى وجوروشى
وبكجى وصباقجى كلاغ پيسه الاجه قرغه كلاغچه سقفان
وتصغير كلاغ كلاغ سياه قوزغون كلاشتره هرزه
سوز كلاغوجه قجقلمق كلته جوق يشامش جانوركه آودن
قوشدن قالمش معيارده قويو وغي كيك اشك ديمش
كلاغوجه قجق دغدغه معناسنه كلاشكره مخفف كلاك
شكره كف وباسى كلنددره قوتلو محكم وجابك وشوكتلو
وكافنج واو لجره ومشكل وبلبله كلنده اولجك كلوته
توكل قادىلرى باشلرينه وبويونلرينه صارارلر توره
ديرلر وتركب وسورغوج كلوشه پاره ذصم كي كلونوه
بر نوع اوزون انجه خيار دربجق ارشون مقدارى
اولور كله باش وعجم كافيله وتخفيف وتشديد ايله
سورى ورمه كي ويفيس كليده وبالكسر طاغلمش بريشان
كماغنه كاغنه در كمانچه تصغير كمان واقلق كمانكروهه
وكمانكهره وكمان مهره وكمانكره مشهور كمانه
اقلق ياى وبرقازيجى ومثقب بو معنايه ضمه ده روايت
كمترينه اكسك حالكو كمره سركين كمين كاه وكمين كه
بوصويرى كمينه اكسكلو كنبوره وبالضم ديمك واقتمك
ومكر وحيله وبركمسه نك جوانب اربعه سن طولانوب
الدامق قصدا تمك كنجه كاف عجمله جكه سى اليتى شمى اشك
وهكبه وبلده معروفه كنجينه خزينه وكلار كندامويه انادن
بله طوغدوغي مودارتوى كندانه كندنه اولكه
صارمشق كبى اجى در كنداوله باداوله كنوخانه بيتى
وكجرك سبت كنومه وكنومه بغرايق وبدنده جقان كل

کندواله بادا وله که قزلمق علتی در کندخانه بیق وکجرک
سبت کندواله و بالضم قادرت محکم وقوتلو وغلاده نعمتی
قودا ریعنی برامزاردیغی کندوخانه قوانلق وکندخانه
کندوله بالجق ایله تو س ایله اوردکلری بویک کوب ایچنه
توکه مقولریبی قورلی وبویک غله سبدی وقادرت اروبخته
کنده تازلمتی وقویمتی وصو ینوی وخندق وقادی وقوصه
ویرامزلسنه وقوتمش کندیده کبی کنده جاه آوجی کوملته سی
کنده خانه دبه وخایه سی وبید بن برده کنفاله والضم
اوغرلادین شکارین ودوستن کوزه دن وآوین کوزدب
بویلامق عجم کنفالکی کرد دیر وباره کسیجی ودوسبی
کنکرلده کنکر ساقزی کنندوه قازیجی وکلنك که انکله
لسنه قوپاردرلو قازارلر کنوداله کنوبر تخمی نعمتی
وشهود نه دیدکی کواجه صالنجاق کوجه ابلك کوره سیل
صوبی اویروب قازدیجی بوضمله درمو یور کوزینه
قورلوحلوا کونوه صمان طاشمق اچون اوتون ف
جبقدن سبوک دوزدکلری سبدجیت واون جوالی
کوهرابکینه پیروزه وکوکجه صرجه لوطاشی کهبله باء
موحده ایله ابله ونادان وبضم کهله سکته سزاقجه نعمتی
وقادی عورت دیدی بومعنای عربی ایدوکین وترجم
ابدوکن بلمهشلر فی صحاح الجوهری الکهل ماجاوز
الثلاثین والمرأة کهلة انتهی کیان خواده فرتو رونق
کیکلاشه بوره اوتی نوع المکسور کتابه بونوع
نقشکراسمی دربنجره لوه وطولاابلوه اوستنه یازارلر
کراشیده پریشان واشفته کراغایه اغربهالو
واولواصللو کرانه کوه بویک طاغ کونیوه آکبیجی
کوجه مرکب لیقه سی کودانه عجمی کافله اوغلانجقلر
جقرعی کودباده کردباد کوذه یوقفه اتمک کرده کوه نام موضع

کوسته

کوسته کاف عربی وسکون راو فتح سین ایله وتخفیف
وتشدیدنونله بورجاق کرم بیله کرم کنز کورپوه ایناجی
مؤمن کره دوکم ودکمه واوردیجک کوریزکاه مجاجق یر
ومقصد کزپوه هلك که ابرقیری طاعوندن عبارتدر
ویوقش وجنك یول وصرب طاغ دبه جکی ویسفه
وآغل کریه اعلمق کشت کاریوه اکلمش اکین کشته
اکلمش میوه قوردی که اکاقاق دیرلر کلاته اوجاق
کالجه کاف عجم وضمله بلدرجین کله شکایت کلید
دانه کلید قوانی کنته تشدیدنونله مصطکی
ساقزی که عربی کاف وهاء اصلی ایله کیچی خرده
وکادیغی که کیم معناسنه هاء علامت ایله کهینه
هرسنه نك کجره کی کیاه وکیه اوت کیبه حجام
التی کیتاره اسبخه کینه هرجانکه ایکدن
هنوزجقان ابلکك یوماغی درو ساج بلوکی دیدکی
کیله اولجك کیمه شوخ چشم وشوخ کوش کینه
کین دیدکلری کینه خواه انتقام الحق کینه کاه
وکینه کر جنك یوی کیوه ابلکون اورمه آباق
قابی ولایت عجمده جوقدر کیه وبالتشدید
کته محمود هروی نون ایله ویا ایله تصحیح ایلمش
کیهه بوکرتلن ویکینی نوع المضمومة کزانامه برات
مسلمین کزاره کجر کزدکاه کجکه جك یری کوزینه دن
مخفف در نعمتی واوکتخدا اسمی وسیراجی
دیدی کراسه بالتخفیف دفترك ومطلقا کتابك
برجزئی تشدیدایله عربی درکواد مانند
کربه کری کرته وکروته درلك ونیم
تنه بیلك وده بوکی استغفار
دیرلر اکادیرلر اکادخی کرته دیرلر

کسادی ای عن فلادن وقال فلادن دان کریشن ... اراتنی کراسه وتمثال ودفتر است

تحفه صاحبی مفتوحه ده ابرادایلمشی کرده کاف عجمیله
بوکرک وسورلمشی بر کرده کاه بوشی بوکر نهیکاه کبی
کرزه کرز وعلی طریق الکنایه آلت تناسل کر
سته اج سکونه راوفتح سین ایله وعکسی جایزدر
کرمه تروندده کروه وکوه بولک کروهه یوماق ویو
مرجه طاشی ویوالاق که کمانکره ایله اتیلر واکثر امثالی
جامع الفرس وکنجی قوشی یعنی بک که دوزاغه قورلر
وکله دیمشی کره طای وقودق وتخفیف را ایله قابو
طرقازی وابل واحمق وطوبلو معنایه عربی در کریچه
حجره کزده برپهلوان کزافه کزاف کزکره دکمه کزیده اورولمشی
کزیده بدبرامان کزینه کزیده وحلاج جکی وجکج وتوقماق
کسنه اج کرسنه کسنده اوکدل وطلب کشادنامه
فتحنامه ومنشور سلطانی کشاده آجق کشتره کنار
رنده دولکر آلتی در کشتکاه کورشی یری لشفته برپشان
اولمشی مصدری کشفتن در کشکوفه سرجه عصفور
معناسنه کشنبه آجلق کفزه کلید کفه خرمن کسمکی
کفه دکل که بغدای دبندن جقار کلاله کل دستهسی و
دکلمش ساج وزلف وبوجم کلاه وکله بورک وتاقیه
ومطلقا باشه کیلن کلبه کوجک حجره وبوجاق ودکان
وعطار قوتوسی کل قحبه کل رعنا دیدکلری وقزلجه
کلکونه کبی ودوکلی کلمری اجلان کلزار دردیمشی
کلغونه وکلکونه قزلجه وکل دنکلو کلوبنده
بوغازی قولی کلول بدرک ویوماق ویوالاق
کله کلاله کلیجه جورک وقرص افتاب کماشه
کومشی فطه معناسنه ونیصی بورداق
کله دلجک لهات کبی کمره وکمراد ازغون
کمیزه طوری ات بعضلر بلیسی وقویروغی

سیاه

سیاه بارکبوات ویوبجه ایجنده بتن اوت وقارشق
اوت کناه وکنه صوج وجرم کنجاره کسبه وهرشنه نک
ثفلی کنجده الثروت دیدکلری بسی قره حصادی و
توتیا دیمشی کنجینه کیلار کنداوزه دلیو وبهلوان
کنداوره مثله کندوزه جوالدز کندسه اغو قوندوز
اوتی ومورشمله کنده عربی کافله بندجوبین کلبه دیدکلری
دراطورتناغک النه وایاغنه اوررلر واوبجه یعنی
اودون یوکی واصطبل وشامه که طوغان اوتوردرلر
وطفانک ایاغی باغی وباشمقجیبی کنده سی
وکمه کنه وعجمی کاف ایله کله سی وصبا دکملته سی
وضمیرزواله سی کنکاله قارت اوغلان دیمشی
کنکره بورن باروا وزرنده یابارلو شرفه دیرلر
کواره یاشی خوما قویاجق وسبد که انکله یمش
وغیری نسنه طاشرلر وکلبک کواره مثله کوارنده
کوازه زای عجمیله طعنه واستهزا وعربی زایله
دوقوان یمرط کوالنده ایمکلو اوغلان کواه طانق
شاهد معناسنه کوبازه اورکج کوبله صوقباری فی
وقفل وکوزبست کوبه عربی با ایله دبلک که جالارلر
ویاتق وحجام شیشه سی بار عجمیله دخی بو معنایه
کوتاه وکوته قصه کوجه دکمه ایلکی وصوقاق وبازار
وایرمه نعمتی وکوج دیمشی کودره اوجاق جودکه
اوردک که بحری دیرلر کوجه اولور کوده اوچی اکوی
مفتاح کورکیاه آبرق دیدکلری اوت کودنه کورسز
کوستبک وصفی کوره سیل قازدغی بر کوره کی وعجمی
کافله پیان اشکی که قولان دیرلر کوزاوره بزداق اصاجق
کوزجهره قویرقلی یلوز ویتق وبوینی اوزون شیشه کوزوره
کوزاوده بوینی اوزون اجی بوشی شیشه وبوینی اوزون

بوداق كوزه عجمي زايله اكري وايكي بوكلمشي بسنه واوزم
اصمه سي وجام اغاجي واوجي اكري مفتاح وتسخ وف
قفتان وكوملك كيبلرك ايلكي كوزه صباح روم مرتبه
معناسنه نقل ايلمش كوزه بنبه باموق قوزاغي كوسته
كبست ومارطه دوكلكي وصرجان كيسنه كبي ديمشي كوسم
كوتمايه محفف كوشتابه وكوشاوره كوفته لي وقيمه لي
شوربا مطلقا اتلوشوربا ومطبخنه ديدكلري طعام
كوشت آكنده بورك كوشت خيه ايا قلري اوزوم
بوجكور قلاغه كيرومجتم قولاغي كه استرديه كبي
دكزدن جقار ديوصي د دكلري بوجك كركنه دخي ديرلر
كوشخيه مثله كوشكزاره ايشيدجي كوشوره كوبه
ودريكوانه كوشه بوجاق وقاب تجق قولبي واليك
كفته دوكلمش وكفنه ات كوفشانه جلاده كول كلب
جامع الفرسده طلب ياكلب ديمشي طلبنده كلبي فرق
ايتمشي كونشته تسكردن كونه درلو كوه وكه طاغ وعجمي
كافله نجسي معناسنه كوهزوه ايت دوسكي كوهه
دوه اوركوجي وساير حيوانلرك ارقه سنده اولان
وصومومجي كوبجه طواجق سفاق وكوجه كويه طوار
يتاغي وبويان بالي ديمشي كهنه اسكي وكرز اوغلان
كهنله بون ايله كهبه حجام شيشه سي نوع اللام
المفتوحة لابه يلوارمق ولطيفه ومسخره كي وفسوس
لاعشه ولاخوسته ولاخوشه ولاجه ولاكشه ولا
كشته توتماج اشي بعضيلر اوماج اشي ديمشي قره
حصاري لاكجه نشانه معناسنه كلور ديوب ولاكشته
توتماج اشي در ديمشي لادرزه ديوار لاده ايله ودون
لادوره بلدرجين قوشي لاشه كشي ديدكلري وبرنوع
كرده اتمك درلواشي ديرلر واموز لاغيه سود لوكني

انواعندن

انواعنون بري لالهم جكور لامه ديور واراپشي لام
كبي كذا في المعيار اما حق بودركه لام ولامه دلبند اوزرينه
صورت لام الف عقد اتوكلري در طيلسان ديرلر
لانه يوه وبكار دوكاهل وقولاوز لباجه سرتاق ديدكلري
قفتان در وقاضي جامه سي لبوه سرمايه سي لبيشه
آت يواشه سي لت باره بوزدغان لتره باره باره
اولمش غايتده اسكيوب فيا بولان اسبابه لتره لتره
ديرلر لته لته لتره لتره لته اكيي سوقاريغي وقفتانلق
بز لخته ولخشه ادشته اشي لخلخه ادويه دن مركب
خوش رايحه لوصوق معجون رشيشه ده قورلر وقت
حاجتده دورتورلر لوزه دتومه لزنجه كلوله بنبه
لشكر بزوه ولشكر نهره جاسوس لكانه بغرسق طولوديسي
سوجق واستعاره ايله الت تناسل لكغه ديمك
معناسنه لكه مشهور لنيه سمز فربه معناسنه
لنكوته بلدبغلادقلري فوطه وازار مقوله سي در
لواشه لواشي لورينه باده ملو حلو وبيراق قطايف
لونجه لبيشه لويشه مثلا قره حصاري وجامور
ديمشي الهيله ابله ونادان بنوار فاطري فضل لامده
ايراد اتمشي وشمسي فخري كندو خطيله كاف ايله
يازمش المكسورليشه دمركو علتي لكانه نعمتي
بالور ومنتري ديمشي ولكانه لنه مطلقا جركن ودتنش
وقولاق جركي واياق جاردغي ليوه اوياكيمه
وبالتاق لق ايوله ف ايله بون المضمومة
اللهيه صالنجاقه ونازيله صالنماق وصالنش
وبوروش لوبيه لوبيا لوره سبل بولي
بچوك ديرلر لوسانه جابلوسي ونواضع
فروشي كردن الميم المفتوحة مادة

دیشی مادیانه بوند قصراق مادینه هر نوعون دیشی
مارجوبه هرلحوه دیدکلری اوت که صاروجه‌جک اولور
ویلان بچاغی دیدکلری اوت مارجوه مثله مارکزه
ییلان بر نوعدر بیوکدر و زهرناکدر محصل یاوز مارکزه
دیرلر مارضهره اولاجوهردر که غایتده بیوک ییلان
باشنده اولور بعضنک رنکی سیاه و بعضی رمادی
و بعضی اوزرنده الوان خطا اولور مازبینه زوجه
مارنین بعض نسخده مارینه و مارمینه و زوجی
مارین و مارمین واقع اولمشی مارزه بیوک ییلان
ماریانه بر نوع حلوادر و سکر پاره سی در ماریده
دایه مرضعه معناسنه مازه اغاج قابی و قوری
بوداق آکثر باغبانلر کسوب کیدردوکنه دوکنه
دیرلر مازیانه بر نوع حلوادر صافی مشاش دیرلر
ماستابه و ماستاوه ماستوا ماسوره جهله مصره
سی و صرجانه کر جقرق ایله ماسه ماشه که قصاجور
و نعیقی و کرک و صلا ماء لا تندن آوکیر دیشی ماشه
مثله فی الجمیع ماکلانه حلوای خشک ماله بنانک دیوار
صوا یاجق آلتی و جلا هک اوت کوکندن ابلک صوجق
آلتی و سوردکی و مطلقا لیف و یابوجی مصره سی
و ماله سی مامونیه مامون خلیفه طعامی در ماهچه و ماهچه
علم سنجاق باشلوینه مسکر و مناره لر طوروغنده قورلر
و چادر دبه لکی ماهکانه ایلق ماهودانه حب الملوک که
دارویی مسهلدر ماهیابه و ماهی ابه و ماهیاوه و ما
هیاوه بالق بختسی که طوزله کونشده ایدرلر ماهیانه
سرکه و باذیرایله قوروتش بالق ماهه مثقب و ایازوایو
ماهی زیره اد ناق بالق کرخسیی بالق دیرلر ماهینه ما
هکانه مایه مادوهر نسنه نک اصلی سرمایه و خمیر مایه سی و طوزلق

کبی

کبی و دکمه ایلکی و کینه مشجوشه سنبل رومی که کوی
اوتنک بر نوعیدر سنبل لکی یوقدر حقیقتده زهوتتنده
و رایحه سنده سنبل هندی یه بکزر مته مثقب و کوه
موتاب دیمش مخنوه ییلان و سایر قادنلر او زرینه
یورین هرنه وار ایسه و هر بوجک که حرکت ایدر ماوادر
النهولغتیدر بو کیمه نک قفتاسنده حشرات ارضدن
بر نسنه دوشسه مخنده درست دیرلر مخیده مثله
مراغه عجمده بر شهر ادیدر و غلتیده و جراکاه و خوابکاه
ستوران مرغش بنفشه و زنده زشت و مردار
مرداته ورداته او قلاغی مردماته کشیانه مرمازه
تحفه مرة طاتسز پی مزه دیرلر ضله ده مزیده صرمانه
قالقیاجق براویوره در مستکاره سرخوش ایدن نسنه
و دایما سرخوش یوردوین مستینه ماستوا امسکه
تره یاغی مشاره مشغله و اولک و قاردق مشخنه بر نوع
صافی حلوادر هر بیده مشاش دیرلر مشغله اشوب
و فتنه مشکره سختیاندن دوشنکر نسنه مغنده
جرک و باسی و کمره کی خنوه حیوانک ذکر بونن و قولتغنده
حاصل اولور و جبان و کمک صندقدر نصکره جوک
بیتن بعضیلر او زعلتی دیمشی ملازه بوغازلقی که
قزل اولکه دیرلر و طاق و کرکر تلیک و دلبک
ملاره حصیر قامیشی منجوشه چیک اوتی بعضیلر
نالی بونن اوزره تقدیم اتمش مندوه قلبی صنق
دستی و بر داق و سایر صنعتلرده استعمال
اولنور منزه مثله منزه لکاه اوزره و قوناق
یری منبه جکه مویزه زای عجمله
سلوکن و اول نسنه که عورتلر
سود ایله یوز لرینه سورر لر و عجاپی را ایله دیمشی

مه یوق وماه مهیوه بالق یمرده بعضی ابزار وادویه
ایله کنشده قورو دورلو میبه ایوه شوابی میخانه
ومیکده مشهور نوع المکسور منه اولوپوک ویوق
معناسنه مهرکیاه مهرکیا نعمتی ومحبوب ومحبوبنک
یوزنی وتازه وتر میوه که کوکنده لزت بولا وکیمیا
کردیش مهرکاه کوکل میانه جاک وسطی اورتاسیدر
که تعدده قابل اولمیه ومیان مطلقا مابین در
میته کوه میغ کده ض بخانه میوه زنان پاک میزه مزه
میشه معلم جهوداته میشنه قویون سوریجی میغنه
تازه اوزم صوپی بر مقدار چکلمش اوله میلاوه شاکر
دانه مینه جنت وصرجه مینوکبی میوه م میویزه
اطبا دبیب الجبل دیدوکی وزای عجمله صار مشق
بیوینه ترتیب ایچون آوّل بهارده اغاجدن کسد
کلری بوداق من المضمومة مجه مزه مژده اولی
مخاط سبستان بودادودر موغانه یمرده موغ مثله
مزوده مشلق مشه اودنک وقوشی اودینی که قوشه
یدردلر وانکله قوشی اونوررلر مسیجه ومسیجه
مسقال دیدکلری ساز مشتیه شمقیلر مشته سی
وطلآج توقماغی ومطلق توقماق مناکه تصفیه
مناکه معنده قورداشنی دیدکلری علت موجینه
وموجبینه منقاش مورجه قریجه موردانه مرسنه
یمشی وکلکونی رنگ مورپانه دری دلک دلک
الیونه باسوکه صیقلله کلمیه مورید صوکنلی وقرا
بولیه نعمتی وکسب معناسنه موزه ادک
وچزمه مونسیجه قری یه بکزر بر قوش در
غالبا اوکیکه دیدکلری در ومسقال دیدکلری
مومیاتره ده طلادلاق باشی موبه اغلمق وصاغو

موینه کوسی صوپی مهره م واوکور غز قوه حصاری ف
دکان وسکه وجنک کوننوه جالدقلری بوری
النون المفتوحة ناخداه ربّس الملاحین ناخن
براه ناخن بر ناخنه کورده طغره علتی نعمتی وایت
دوسکی ناره قبان دلی ناستوده خوار وبراماز
زلیل کیمسه ناسیره بجمز التون واقچه ومطلق هر
نجمز وفقیر نافه کوبک وکوبک مسکی ودکرمی یصدق
ودرینک کوپکی برنذن اولان کودک ناکاه وناکه
وقتسز ناکرویده کاف عجمله کافر ناله ایکلدی
ناموسی کاه مقام جبرییل علیه السلام نامه مکتوب
ناخواه دادوی معروف بعضیلر کموندن بر نوعدر
وصعتر جبلی نک بزریدر دیمشلر وجامع الفرس
انسون دیمش معنای ترکیب اتمک استیجی
ناوزه تکنه ناوه هر شنه که ایجی اویولمش اولا
اولوق کبی وتکنه کبی اکثر بالجق تکنه سنه دیرلر
نعمتی محراب دیمش وجهی ظاهردر ناهیره ناهید
نابجه ماسوره نایژه لوله وامثال ان وحرف قافیه
دن برینک ادیدر نایژه زای عجمله سکو کلنمش
اکن وسایو نباتانک بالدری وذودوجک ولوله
حمام واولوق وذکر واکه مشابه شنه لر ویردن صاحبو
اقچه سی که نثار اولنور ولمشی دیزه جک شنه
نایه قامش بودک ولوله نبرده بهادر وکزیده
اصلی نبرددر شول اتلوکه صواشی اری اوله نبرده
سوار دیرلر های ساکن اختصاص ایچوندر ونبرده نک
بر معناسی سبی اولنمامش دیمکور یالکز نبرده نک معناسی
اسیر دیمکدر نبهره بجمز اقچه اولسون متاع اولسون
نبیزه تورون که اوغل اوغلی وقیز اوغلی در نعمتی

متبیسه مثله تخکه جتک قوز تخله عصا و نعلین نرکه
کاف عجمله جوکه نرماده خنثی نرموده سالنحق نرموه
مثله نرّه موج و تخفیف رایله ارکک دوه نوکی و مطلق
الت تناسل نوبنه ارکک نزغوه سکون الزای وفتح
الغین تشنج دیدکلری علت در نزوه زای عجمله آو
ادقی و غصه نستوه ابنوه و زنتوه ضرب و حرب ده
جنکون یوز دونورمیی بهادر نمرم نقاره م نقافه
جامه دان نمازکاه مصلّی نمکسوده بصد رمه دیدکلری
لحم قدید نواجسته یکی دکلمش باغ نواده نبیره
قره حصاری و قزاوغلان دیمشی قزاوغللرینه و قز
لوینه نواده دختر دیرلر نواسته و بالضم کریچ و کرمو
بوری بوری اوستنه یغلمش اوله نواسته نبیره نواله
غایب بخشی و زله و لقمه و ضراساه و لاینده لقمهٔ
قاضی دیرلر بر طعام در دو یکی دیکک و بر صنعتی یکی
اوکرنمک و نوهوسی معناسنه کلوردیغی نواورده
یلان و بدعت نوباره و نوباوه ترونوه نونبره
و نوبه مثله نوزده نبرده و جلاهک سلمی اغاجی
کم بزی طوقدقجه اکه ضرر و یومری یر نوکرده نبیره
نوننده تیز فهم نوبه و بالضم یکیله تازه جهشی فران
توکیده اوغولدرق دیرلر واوزدک نه حرف نفی در
یوق معناسنه نهاله و بالکسر کمین کاه و صیاد کوملته
یی نهالیجه یاریی دوشنه کلری نسنه در
نهره یایق و کوچ کوش نهبهره حوتن اشوری پیوک
نسنه در نهاره مثله رایله دز نیوفه ایج طونی آغی و یافه
سی نوع المکسور نزه حالی متغیر کیمه کرک عجوزن کرک
غصه دن کرک غضبدن نز نوکبی واولوخواجه و اینان کیمه
نشاستم نشانه نشان واق نشانی نشخواره نشخواز

ایکی سنده بلم واو و سمیدو نشره نمیش کونلک دیمشی
نشتکاه و نشستگاه او تورا جق یر و اوتراق یری
نشکرده بشما قجی و سراج بچقوسی نشواره نشخواره
و علم رجل نفجه کلنجک نکاه و نکه باقمق کاه اولور
کاه اولور ضرورت وزن ایچون اولنه بر الف کتو
درلر انکاه دیرلر نیت سبک سوی کهواره انکاه
کرده بیر سیدا زان طفل ده روزه مرده مردان
مراد عزیز مصردکه حضرت یوسفک احوالینی نشبکره
اولانون سؤال ایلدی وصاقلمق و علم نکنده
معروف لکنده دکشی در نه قو نهانجه کیلار نهانخانه
مثله نهان دان معناسنه نیره یایق نیزه سکو
وکوندر وشابته و عجمی رایله تو تشی ایتدکلری
کونلک نیسته نیست نیشه تولوق سبسی
و دلی دودک خطیب رستم و الوح یمشی کی بر
یمشی در دیمشی نیف ایچ طون یقاسی و اغی
نیکخواه ایو صانجی و نصیحت ایلیجی نیم تنه
قصاجق قفتان و قلندری و فالج مرضی در نیمجه
کوجک قالج نیم جهره بر نوع مخلوقدر اکیسی بر بر ینه
متصل اولدقده بتون اولورلر اکا صاغ صولی
دیشیدر نیم کاسه یادم قفایه بکزر برا عاجدن
جناقدر نیم برجه نیمجه در من المطموسه نغوشه
قولاق اودمق نکوه خوارلق نکوهیده خوار و
حقیر اولان نسنه نمونه اورنک و جاشنی و زشت
مردار و بطال و فاسد و نابکار نوبر جام قاپلی واو
زدک و نوحه نورده فرزند کرامی و نبیره نوزه اولو
زاده نوده کبی نوک قوش قنج نوشه مثله وشاد وشادیلغه
ایجلن نسنه و لذیذ و نانخوردنی نوکفاره یکشاق و مکشر

معناسنه نونده زیرك وتیز فهم وبو بیدا نونینوه مثله
نویه اغاج دبندن جقان فدان واوزدك نبونیش نغوشه
نوع الواو المفتوحة وادنكاه صباح بلوردكي یر وادّه
رسم قانون وارونه ترسی ومقلوب وبو بخت واره
جوی وازكونه باشي اشاغه وازیره زمان واسه
بروانه واشام دلبند وشملة واشه اتجه وقرغه والادن
و الاده دیوارم بوسی واماندن قالمش وانخواه
المبلی واهتی امود سرخوشلقدن ایلمش واهم
جسته كیروسنه قوردلمش بوبینوز وكیر وصجرامش قیل
ودوداق وایره براوغوردن سیراز لغتبور وایه
نصیب وذوق وردانه بورکجی اقلادیغی سیور ورزنه
اتمكجی كوركی ورده كوكرجین یواسی وكوكرجین
اوركوجك كبوتر بارلرك دقیا كوكرجینی وال رنكی
ودغاره اورعلتی واعضاده یومری اولان ورکاه
كولجی ورنه یوخسه وروازه جارق وتخت وروادهجی
وروره سنجاب وتیتی جانورجكلری وره احمقلق
وزه قارش تبر معناسنه وزده دكلمش سنه
وسیله ات سوربیجی وشكوده جابك وایتی
كوكلكو ومال نكرایدیجی ودولك وبرایشه ایناملش
كیمه وشنه ات كنتمه سی اكثریا واوی حذف
ایدوب شنه دیرلر وشنه اطبا قاتنده معروف
بربنی دروشینه كنكل ولطیفه وشیه مثله
وغرنه وكرنه مراد فیدر شیراز لغتبودیع وغرنه
وابنی انجت نشادی وابنی نشادی دخی شیراز
لغتبور معنای مصرع یوخسه كوردس اول سنلی كه
سی اكاقادر دكلس وقره حلاه الاتنون كوجی وكركت
كه انكله جوال وخالی طوقورلر ولاجه یارمخلصی

وجوال بوزدك وبوه كوردمه اوتی ونیزه كنكرصاقوزی و
بیشه سارمشق ویله ویل نوع المكسور ولیسه
ایوئیك كبی ویوانه خراب وبزه قاوشماش خالص
سنه نابكی اسوی خاصة معناسنه نقل ایلدی
وحرم وقوبنده اولان خدم وحشم وبالكلية معناسنه
ویسه ولیشه ویشه ویزه وویشه ویله ابلدكلبی در
دیمكلو نوع الهاء المفتوحة هازه عشقدن وغمه
وغصة دن متحیر وشكی دلف وبانك ونعره وصقیر
هرایشه البته ولابو هرته طرف هرده سماروغ هرزه
سخی بی معنی ومطلقا عبث سنه هرزجه برطعامدر
سمزبغرسق ایله بشردلو هركاره حوالی وبوتج ونجره
هروانه شكنجه ویمارخانه بومعنا یی حقیقتده معناكی
ادلر استعارات طریقیله درد بمثلو نعمتی وتسبیح
قوردی وكنوز تخمین دیمشی هرة اوكی قوشنی قسره
حصاری ناله وقانلو قبادجق وجامع الفرس الكلمه
وعورتك فوجی دیمكلو هرهوده جوق وكورصو
تركیبوده هرهراق ودلو هربوه اتجه ایجنده اولان
التون هزارحشم قالنبو وحبانی كه جوق بوردن باش
وبرور هزادخانه كیبا وكه شر دی قیمه ایله طولادرلر
واشكنبه نك قرق بابوی ویومری قبانسنه هزاده
مبلغ معتبر تومانكبی هزاربینه علتلو خالص دكلی
التون هزا ودانه تسبیح وبرادوت در هزبنه ضایع
ونفقه هسته بونیخ كبی هشیله قوشناقی وكنوانا
وكرز ویمرده ایله بیشر برطعام هفتراز وهفراز
عاشق لااشی ومرجمك بكرز بوسنه صفتلابنه
یودی شی واسم دریاو قلعه هلبه باری وقودیمكدر هلیله
داروی معروف هاتنده مثل ونظیر هخوله بیلدیلیجی

هنجاره منفذ ودبو تمك وغصه ويوله كيودكي طوغرو يولي قويوب يولسز يره كتمك وانجه يول شمي فرزي مطلق يول ديمشي هوازه اكسزدن ناكاه كبي هوكنده بر مملكت اديدر هيكله حيكلة هيله صاحب خانه المكسور هراسه هراس واو ليوق وبوك نعمتي وايرق ديمشي هندوانه قربوز هيوه بيل وسيا هشته صاليوير لمش هيره سوكون واكسه حاا يله دخي ديمشلر هيزه زا يله هيوه هيزينه يوعني طاشي كه دام اوسته دوزه درلر هيله قصر طه هينه حنا المضمومة هده حق مقابلي باطل اصلده ذال معجمه ايله در هتّه عورتك اوديري هز به جكلم جكي هامه نعمتي براغاجور هندده بوداتلري التون كبي وبيراغي مسك كبي قوقار هوره جكك قوشني هوشاذه صوساق دوه كه صنوا يحوب قاتغو وكو بر مكون ايلمشي دوه وصوسز صوار يان اتمك حرف الياء المفتوحة يابنده بولجي ياپايه تسلغين ياكزري دشته ايدوب صووسر كه وسبنده وبستان افروز ايله قاينا ووب كويه قودلر فرق كون طودر يارَه ايادج وقول باغي وبلاذك ورضم جراحت ودشوت ونشوغ وشاطر وياولق ديمشلر يازابه يازاب يازه اسمك يافه ياوه هذيان يالوايه يلوه قوشي وقر لغوج ياوه يتوك ضايع يخه طلوبردكي يشكرده طنبوره يتيمه بر نذاق خام دري كه توشه ايدولر يخابه عصر نوه نظيرت اولمیان يلمه طولامه قفتان يله صالمه حیوان آولسون طول عورت اولسون وبهره وقوا ونثار يليله پهلوان يخبز دستنبد اوپوڼ يوشه قوجي يكرده بر بطل يكونه يكساله يكساله بو ياشر يكسره براو بخورداه يكبر كبي يكشبه بر كيجه لق باب الياء الساكنة الالف الممدودة

يوبه بالضم اوزو

يوزه بالضم تتنه درخت

اب ال

آب اغاي ايچك صو آباداني شنلك آبواني نعمتي مثله آب زندكاني اب حيات آبرزدي يېل صوقلغي كه اصلينو اجي ايله غلبطه صوانو آب ابوه واوردك وصويه منسوب آنتي پاره سيي طاتلو ايوت آجي عجمي جيمله اتماجه ووزير آدمي بغدايي اكلو وادمه منسوب ادري اوت حرف ايجاب وتصديق ددوكني ورسي اردنون خطابدر وكتوردي سي استفهامدر اري فتح را ايله ديشي دبي والجي آره كي ارماني آزمودن اساني قولايلق وراحتلق آساي راحت وارام وراحت لك اسيتي آستيي آشتي صلح اشكوي اوكي وعمودكي اوزرنده يابلشي كوشك وجارطاق وقبه اشنا ايجي بلشك ويوزكوجي لك الهي قاپوصوايي عضاده معناسنه امالي وبالفتح صاقتمق ونقاره و ضرابي وبوبجي كاف آموي شهري بر آب جيحون انكاهي والكهي انون صكره واول وقت اواي اوازاهي رلاي اهي وبا اهي ساي آهي سا آني كل وكابجي آهوي عيب باشوكه ددمر دم وكالا آيينه اسكندري ايبنه كيبني نما القصوره اخترك ري فالجي وبوبجي اردبيلي اوجنو ولايق اريخيس بكرمي ذراع مقداري ايلك واوزغان ادرغم كبي اسب خليفتي بشكشي اتي اسب نوبتي اوزباق ايله اولادات كه نوبت ايله بنرلر آفتاب باي طبان كه اياغ التي در واياغ التنه دوشمش نسنه الواي دستي الوي ستي قرامق ديوكلري طاغ يمشي وطاغ اركي اماوي ديوي الباذي اوتاقلق البوهي جوقلق وكودلك انبوي توقوطو تمق انجوغ بشغايه الي بوزشيني اندي خصوصا تركيبي طولادي در ايلماكي سقموينا خاصيتلو بر دارو در انكيزي ترضون ديوكلري سبزه در انكوني باطل ابتاليجي نوع الملوده اسبري تمام اولمق سبزي كي اسفستي

انتني
صحاح صاحبي باديشق
وارايشي واشنالق ديمشي

یونجه لق اشکی نفهتی سرکه ایزدی بعجمی زایله الله ایچون ویرلن
والله اولاده سنه اشترباي کلکلر اوتی البار المفتوحة
بادشاي بادشاه معناي ترکیب مصلح عامه دیمکدر
بادرایی یغمورلق بارکی برکره وبارکیرات بارمبوي فسلکن
بارمکبوی ابوه دنه ادتی بادی اداة توسلدر تحسر وتمنی
مقامنده مستعملدر بادی بعجمی بادایله حاصل بازکی
دلوجه طوغان باسامالی صاکلق باسی بیراز وبرنوبت
قره صصاری ثلثان معناسنه نقل ایتمش اما استشهاد
بیتنون ثلثان معناسی فهم اولنماز باکابوی ننادن
باک عورت باکی استره بالانی سمرجی والات دوزجی
وعربی بالایله باشی اورتوسی بالانی بوي ويوقاري
دیوطه ودیه وقویاد وعجمی بالایله بنومطیة ویوکک
واسب بالانی وسوزکی بالودکی بادرجی طوان
سالار باور کردن اینانمق توکه ایناق دیدوکنه عجمم
باورجی دیرلر بابی الیق وایی وبهانه وکبره ویوقادو
واقتدو وغنی لک بدری اتالق بوالی بعجمی باوکافله کلاه
جنسندن برنوع تاقیه در بوجنکی قوردآشینی کبی
عضوک قبار قبار اولماسی بوجونبدکی قوردآشینی
بوظی بیراز بعض معناسنه بوذکی مستوره عورت
بودقی تکلهتی صاحبی ظاهر بودرکی بوعجی دارت
مصحفدر وغایت ایوقاتی بوذی الدکی وایلتدکی
ومسخره لق وحصیر سازی بومعنای عربیدر
بوشاي قنات یوکی بوکی فتح زایله انواع کلاه دنت
برنوع تاقیه در کلاه برکی درلر وصوفی شمله سی
وطوبنده لر قوشانجی که یوکدن ایدرلر وباشلرینه
صارلر بوتشتنی مطلقا بنده بوواری بیلوسمز
بجورمی مثله بوتاي قولاي بري عربی بالایله فادغ

وظهور

وظهور آدلو بواوت بوی جنی وکنشی بوی افسای
مصووع بریسای مثله بوی ذفت کبی بس بای بغوللق
کورشجیلو لعبنوبور بسکی باغلولق وکوکل بلکلکی
وکوره توسنی کبی بس کوی مکثر بسی تمال سبا انجه دینجه
نیجه دیمکدر بعتری جلاهک کوجی التی بعضلر دفته
دیمش بکووی بکری که من من جمردو بلاکینی کوزکه
بوزدغان دیوکلوی بنداویسی بیک یوزالتمش قنطار
بهلوی بندکشای یوغونه وآک بوری بندوی طوتغونه
اسیر بنی بنای معناسنه در معنای بیت ایاغنه
بوجانی عوض وجزا اصمارلارز اکر بوردو شنلکنس
بزدنه کوردک لیسه مراد بزدن برترک هدی وضیاکوردک
ایسه انک عوضی جانه تسلیم ایدوز دیمکدر شیراز
لغتیدر بهرکی بایلق بهری بیراز بهلوی باشی بای
بستدر بهلو بوشهردر بهمن بیراز وکوی اوتی بی
سکر وایز وادکجه وبهانه ولام جاره وبهراو برای بیابی
بوی بوی اردنجه بیغنی جرجیلک بیغوی بعجمی باو
فتح غنی معجمه ایله ترکی دل وترکی خط بیقوی مرضح
بیوکای دوکوب که کلی الور نعمتی حرکات ثلاثه ایله
نقل ایلمشی نوع المکسوره ببی ایوجید بسکل
نادکی دیار مغل قشتی بلسکی بعجمی باو سکون لام
ایله قوزبویه بیراعی کبی یراعی اولور براوتورانون
بجرکور مربع بالدرکی واردر مغرب دیارنده اکا
مصقاة الرعاة دیرلرجو بانلر انک ایله سود سوزرلر
بندوی بعجمی بایله جایلاق قوشی وصوکر دمه سی وکنه
دیوکلوی بوجک بی باکی قیغوسزلق وبرواسزلق
بی طوالی طاقتسزلق بیدطبری ترطون بیهرای دباغ
وعربی بالایله ابله واحمق بی روزی طالعسز بیرزی

خرده فروشلك كه اوقاق دفك صاتار بي سامانيٌ قاشقلق
بيستكانيٌ كاف عجمله ايلق وطونلق سلاطين قديم عساكري
ايي تمامنه صبر ايده مز ديو يكرمي كونده ويررلر ايمش
بيستكانيٌ منجنيق بيسكي ابرص مرضي بيسيي مثله
بيستانيٌ اوك والن وعناد بيشي دستي اوكملولك
بيستيي اوكملك بيله بيني بورون قنادي بيني بوروني
وكوزه سن ديمكدر نوع المضمومه بوداني مونثلو كيمه
بوده بادي يوك كوتوريجي لك وحمول كيمسه بروسي
بيلو معناسنه بوهنكي باالنجقلق بوكوهي طاغ بجسي كه
ايماكجي ده ديرلر بوموي يامري يومري تنه بشتي
ارقه بصوغي وهيئ محنث بل بايي ياي بلغادي معروف
دري كه بلغاره منسوب در بن سادي اكر ديدكلري
دار و بوكوهي بودا انه دركه يشل قالپ وار در بوم بيني
يصتي بورنلو كيمسه بوادي بي بايد ديد ديمكدر شيراز
لغتيدر بودي اولايدي وايدي بودني اولاجق بودي
م ع ومنح اوجي بوست بيوايي دباغ بوكي وقت دن
سوال در ديمشلر تابستاني يازلق ويايلاق تابي
يلوراموق وايدنلق تاتادي بوتماج لو قفتان ف
محبوب خوب واعلي كوهر وايومك وتاتاده منسوب
اولان تاج كيانيٌ بادشاهلر تاجي تاجكي بوددلو قفتان
دن تبوبز ديارنده كيولو تاضي اوكدل آتي تادي
وتاديكي قرنلق تازي لسان عربك فصيحي وبدوي
ات نعمتي وآواتي ديمشي تاي فات ومانند وهمتا
فاضل موفق توي ده قات دورديمشي توي شول فانه
ديرلر كه محيط ومنحني اولا صوفان وكلم قاني كبي تبادي
وظيفه وجهت تباهي ارغنلق وجوركلك تبنكوي صندوق
وانبار وكور قولي كه سبوندي دوكولور تبي صوقلكنده لو تقيه

تتري

تز
اصلي تواز در
بولو عربيدر مغشوق
دن كنايت در

تتوي سكون تا ايله سماق يا ضود بيوغي صحاح صكره بعد
معناسنه وبوي بري اردنجه وفتح تا ايله نعمتي كلام تتوي
ديرلر كلاه اميرانه ديمكدر بعضيلر تتو غايت توكك
اوني واحمق دورديمشي تتوبي قوروت كشي معناسنه تركي
جمع يلمك تري ياشلق تشتو يوري اوتا نمقلق تسي
اوزون توللو كوپك كه توپين اوق كبي آتر تفت يزدي
بودارودوركيف ويوز تقنيثي تبسي ومومك تكابوي
وتك وبوي اشاغه ويوقارو يلمك وبوبورهق تلي
درذي دورويشي وبوكوتلو يمشي وتشديد لامله
ددوش ودرذي كيسه سي تتوي وبالضم كوده ده
اولان يومر بجه وصرت كبيجه اولان يومنلا قولاق
ايجنده وطاشنده والت دوداغك وسطنده يومري
برجلرلر تنشوي اوده كيبي بودقونز نصكره
جركاب دوكه جك دلك عرب بالوغه ديرلر وميت
بودقلري تحريفله تنشير درلر تنه خوي ديشي بسو
سعنايه در تنكاي طارلق وطاردر تنكناي مثله
وكليد قواني وابرشيم طراجق كيسي توذي مليمي
قادر اچون بوغنلنان دوه اتينك بخشيي نعمتي
وجامع الفرس ده واول بوغولانان دوه وبيسرك
دوه ديمشي تحفه صاحبي يمنه بوقبيله منسوب غايتده
بوفقه قفتانلق بزدر عربي ده واو مفتوحه درديمشي
اصلي ايله بلمش قاموسده توزبقم كبي فارسده بوبلوده در
تباب توزيه انونوردمشي تهادي ناطع صفرا اولانسنه
نوع الكسر تهي وبالفتح بوش وبالكوز وبالجاق تي مثله
تبي كشتي كمي دركي تيركي بولانقلق تيني ناي كسكنك
كه بجاغك وتيغك اغزيده اولور صحاح وسرناكه جالادلر
ديمشي نوع المضمومه تزليقي بوغز دصوين طوزله قايناد دلر

تازيانه بخاب دربيلسون جار
توزي ما هفت هفت
وفيه نظر

اكشي اولور قاتق كبي تلتلي كلخن جمرسي ودبلنجي وكزلك
وبرانوعا اللولي توكلي ا بكن تا ايله نعمتي وجامع الوسوده
برنوع اقچه در بعضيلر برنوع اقچه اغاج دردیمش تودري
قوش اتمكي ديدكلري اوت توزي اولاشق واولاشمه
وايلشك وباموقلي قفتان توشي بقيه جان توني
جمري وكلخني واوزاق بودن كلمش تويي سنيم والي
قلي جالي طوزاق جاميني ونجاموادي طونلق وايلق
جرابوبي اوز وجوروش جسبوسي نفاق جكري فردل
يا ايرق اولي شمسي فخري زيباس ديمش وقد بضم
جكي سختيان بعضيلر قزل سختيان ديمش جلي
زنجيره جكلي اسير هندي لقبيدر جنكالي اشي
اتمكي يا غيله قارشدرلر لو تركيده بفجور
ديدكلري وادشته اشي وكليجه وكته وكنار وباغ
جمزاغي جنكي صواشي اري وجابك ات نوع المكسور
جهل باي جيان ديدكلري جهان كتغزاي اولـو
بادشاهلرا القابندن درجيره كي يوزسزلك وجستلك
وبهادرلك جيني الني دودك وجينه منسوب ف
معروف رنك جدايي ايرلق ونكته لوسوز جوبساي
دوربي جوغري سوزمه يوغرت جوي ايرمق وارامق
واستمك ح حامي كمند حفرقي جركين يوزلو حوبچي
حلواي ناطف نوع الخاء المفتوحة خادجيني
اولدوكي اينبه جيني انون ايودلر واوق دبرتنى
دخي ايدرلرهركيم طوقونوب جراحت اينسه في
الحال هلاك اولور خادماهي مرسن باليغي خادكيشي
قزل تودري تركيده قوش اتمكي ديرلر خالهبيني
بونجلي بولاماج آشي خالي ايوقفتان ومردينكنام وتكبري
وصعو وعلم نيزه وايوقلم وقوه ظاغ ويقمور وبولودي ونشان ديمش

خامي

خامي جاهل وكمنو وقوم يعني خاى داد وخاسيد نون
امرد وصف تركيبي وجوق يو خاني صوصود واوا جق
نسنه خاونزي خاور علي كلا معنيسنه خردشتي پيان اشكي
قولاك ديرلر خواي دار ولزت واورسمي درمن المكسور
خويش اساي كندين بزه يجي خهين زهي معادليدر
ضي مخفف ضبك ضيركي طونق لق خيري براوك جرجي كم
انون ايجود ستودسز كرلمش خيزي مثله واو اوكورغه سي
وجار طاق من المضموم جستكي قوتلولق خداي
علم خاص باد تعالي جل جنابه خرده دسيتي يان كسجي
خري شادیلك وبرقزل جكدر قوبوقدن صكره نبجه
زمان صولماز خنرانكزي عجمي كافله كوبكولك دقا
بيلق ودوكن لك خشكي قوري ات ترسي وقوولق
خوجسراي خادم خوادزمي بوغزاكه اسباب محتسبه سي
تمام اوله خوشاي خوشه الدال المفتوحه دادبي
بخشش وعطا دادبوي عودا غاجي وعنبر داري
داشتن دن مضارع مخاطب در وانباد دادكر بادشاه
لرغلالي الكاتسليم ايليه نعمتي وكيل كندم وسراي ومقيم
ديمش وكليسا جاكي داوري خصومت وحكومت
دردباي نقرس حكي درساني ادي ددواي اصلمش
ودرست اولمق وتحير وبرايشده حصر اولوب قالمق
دري لسان فرسي نك فصيحيدر بعضيلر بهرام كورقبوسنه
منسوبدر بعضيلر بو ناصيه بعضي بركوبدر لسان دري
وكبك دري دررواب وهواسي لطيف اولان طاغ
اتكي وقوار كاه ويتاجق يرو طرف دستنبوي شمامه
ودستنبو دستكادي صنعت دكتي دغر وضرف ف
يكنبلك وظغر دميدكي قوردداشين دي ايلك قش آي
درازاي اوزونلق درازي ارغاج ديدكلري واوزنلق

درفشي كاوياني اول سنجاق دركه مرصع ومكلل عجم شاهلري بوه شمي اوزرينه واردقده تبركاه اوكلرينده چكلورايدي ديي دوشيي كسر را وواو وسكون شين وكسرتا ايله روشنلكنر ديملور شيراز لغتيدر ديدي اري اقدوغي كوريش صو ديكباي ساج اياغي ديك بركي اول چوضي هراني كه جميع اسبابي ايچنده اولا صحن تبسي وكوكبرو سايرقاشق وكجه كي ديوباي اوزون ايقلو اورمجك وجيان وياشلو قوجه كه محكم مزاجلو لكندن قوجاماز ديوغرساي وديو ودساي اوجوق طوتمشي نوع المضمومه دفتح زاي دايماقو طوغورن عورت دزاي اي دمري دغوبي سرحد تركستانده برصحرانك اديدر دولباي دوال با دو شكابي كشيك حالي دوستلر استدوكي كبي اولمق دوستكاني وبحذف التا دوسكاني شراب طلوسي بيوك قدح ومحبوب ايله ايچلو شراب دوشيزكي بكادت دموي قرغل دبيقي ضم با ايله دبيق برشهر اديدر بعضيلر دمشق دردي شيلوحريردن برنوع قماشي اولور ناموكرده دبيق امير وزننده حلب قربنده برقوية دوثياب دبيقه اكه نسبت اولنور ديمشي نوع الراء المفتوحة رادبوي عود قوقوسي رامني هندده كافوري جوق برجزيره در رايي پادشاه هند ريي بند وقول رواني رواج رهاوي موسيقيده برمقام اديدر رهي قول فاضل موفق بوله يومبشم كيدن خنومتكار ديي برشهر اديدر امام محمد شيباني انده مدفوندر رستاي بازارلي كويي وكويلك شكلك لي كويي فاضل موفق مزرعه دردي شي دستندن ماخوذدر اكنلكي اعتبار ايله كويي دعي دينور

دوناي دوتا

رودوي ايجنك رنكي بوردرلو وطشره سيندن نكي بوردرلو كل درواكي يوزلو كليم ومنافق

دستايي ودومتايي ديولرا هلنه ديمشي دستيني بتهجك ننه وبنياجك يرو بناجك زمان دكوي ركو دوزي رزق ونصيب وكونلك كه كون كون ويويلي وظيفه روزه دوشنايي مركب توتيا وايدنلق روغني با عجمي وبر حلوادر وبودرلو جورك وصوجوق وياغ ايچنده بشمش بغرسق دوضي اهن كوهر دار دوي يوز وتوج زوبكي روي يكي دن مخفف در نوع الزاي المفتوحة زادي ايكلدي ويلوادمق وقرياد وفغان زاره كي وقوره حصاري طارلق ديمشي زازخاي هرزه كويي زهواي خوش قوقو زجعفري جعفر برمكي بز خالد برملي خليفه سي نامنه هر سكه بشر التون واونرا التون ويوزرالتون وزننه ضرب ايتدوروب خليفه انكله احسان ايوردي ذرجعفري بودر بعضيلر موصوف قتلنه بوسبب بولي جرمي عدا ايتمشلر ذرد ردي يوزقوالعي زردهرهي غايت خالص التون زرهكي قاتي صاري زرساي التون حل ايدنجي زرني ذرانه زمعي وزميني يودن كسمه اولرني يرزناشوي امتزاج اوزره اولان اروعورت زن نشوي قوملضة معناسنه زهرابي كسكين وجوهر دار قلج وسيمرقوشي ودمري قوشي ديولر برقوشدر زبي بجميز زايله ابكين وابوانزي نعمتي كلاجك حكم الهي ديمشي نوع المضموم زمستاني قشله يري زنوكي وزنوكاني دركك معيشت حيات معناسنه رنهاري وزينهاري ضواج كذار معناسنه زهي كلمه تحسين صحاح صاحبي حيف معنلرنه ده كلور ديمشي زي اماله سنز زيستنوع دن امردر ديرول ديمكدر بعضي تركيبلرده

اي يوزي كوكل ومردم زي نه مردهاي
مردهاي يغموي وصورت مردبنود مردانش

صفت دض استعمال اولنوريت وزهي دن مخفف در
قره حصادي قات زيوكوشي قولاق صالقمي كوبه
ديمكدر السين المفتوحة ساتكني پيوك قدح كه
طلوا ايچرلر ساتكي مثله سانزي برفرسخ يوده ديكلي
نشان ميل صحاح بوفرسخ يوديمشي وصغرجق قوشي
ويونذ قوشي وبوطو تام قويرقلي قوشكه اوزم
وجكركه يرعوب ذر زور وصعوه وعصفور اسود
ديرلر سالكاني سالبانه ستي رنجور وضعيف
وبولادكبي بوبك دمركه صوبي كندويه جكر وسكو
وعصادمري معياردة اهني كه برسرتيج باداسي
باشدجلك ميخ كه بلدوب ساطوره قورلي وبونلرده
موويدر ديمشي سرانكشتي بصمه اشي وقيمتي ازطاشي
سراوي قيمتي ازطاش بعضيلر قيمتلو طاش سرباري
وسرواري سرباز سردخوردين صوقله بيجك
سرسري احمقي ونادانى سروكوهي اردوج اغاجي
سري اولولق وسردارلق ومشايخ عظام دن
سقطي حضرتلك اسم شريفلريدر بنفعنا الله تعالي
ببركاتهم وصوفي خوشكوار بيكار بوايكي معنا ايله
عربيدر سعتري سحانه تركيده ربقجي ديرلر
سكان صوقوتوزي سكري سيبان ولايتنده
بورطايفه دررستم زال انلرتون در سكالاب سكاپي سليوي
اياق اوازي وبالشين سني طشت خوان دوبيي سمرقندي
تحوار دنك مرتلي وشهر معروف منسوب سهي وبالكسر طورعزي
سيبوي وبالكسر دونله اوتن جلكه سيبسري مثله
المكسور سباري اكيرده تالان صاپ سبرجي شادلق سيوكي
ايشك تمام اولماسي واوج كوستكبي سيبسي فتح باايله
صكراغي وادبجاغي سراي ايرسردكبي سكي مخفف

سيكي

٢٩٦

سيكي مثلث شرعي اما استعمالده مطلقا شراب مراد
ايدر سنجوادي قره حصادي قزل اوكك ديمشي سنجوبوي
بونوع كل سنجورازي قزل ايكوه سنجدكزكاني عناب
سيادي سباري سيلي قوبوزوشابلمه صحاح صاحبي ذلي
ديمشي سيمادي نشان المضمومة سيتي سكو وعصادمري
وشابوران ديوكلري دمر وبالنون مكان التا سنغتي
مومبار وسمزشردن طولماسي سرخابي ياغزات واكت
قوشي سرخ دوي يوزاقليني سرخني قزل موكب وقزيللق
سرناي وسورناي طورنا ديوكلري سردكوي ابلايجي
سغوي بونوع قليه ددسياه اوزويي دوكوب جوز زوي
ايله بشورلر ومبار طولمه سي سغري اجي والنجي
سكاري بورك وجورك وبوغاجه وكومج سني ستي ايدنلق
ولشكر سودي غايتده تروتازه فرح بخش قزل كلدر وقره
بويه نك قزيلي وعجمده بويرا ديو رخوشبوكلي اولورسودي
درلر سولي ايكيجي صاپ سيوغاجي نواخت معناسنه
خوارميلرلسانندة الشين المفتوحة شادماني وشادي
معروف شاولي اوغلانجقلو قونواغي شاه بوي عنبر
وبوي عبير شاه بيني سياه وجامو صفايجي اوزره مهرلري
وار بوباددا اونك عصاره سنه ديرلر شاي عوام ناس ف
قافيه نك بونوعيد رخواص يانندة مقبول دكلدر شبادوزي
وشبانوزي وشبانه دوري كيجه وكوندوز ديمكدر شبوي
معروف جچكدر شبوي كوبه چك وغطي جچكي شراجي بونوع
طعامدر سمزات ايله وحبوبات ايله بشورلر شلبوكي
سلبوي دبورکشيک ضورلديسي شوي فتحتين ايله وكسرتين ايله
طوراق اوتي وجرشي المكسورشنك ماهي طكوزبالغي وقنوزبالغي
شبي كوشه شاني وبالفتح خراسانده وزني يوي ديرهم اقجه در
نمي وجامع الفرس برمثقال در ديمشلر شيرازي برحلوادر

وشبرادلودیمکور شیرکی جیبی ده بر بوتجی جانور ردر بوینی صاری
قولاری واغزی سیاه در الضم شتربای دوه طبانی دیمکدر
اوتی شوخی کیر لولک وپی شرمی شوکی جلاه جوقری و
جلاه هلرکی ایلیکه دوردتدکلری حتل و لبا بر نخ و بلغور
وطاری و عورت اری زوج معناسنه صی صابونی
معروف حلوادر صدبای جیان ططارقجی خوارزم
لغتنده مقل دیمکدر طاقی خسته نک قاروره ایچنده
بولی و بولک اوزرنده کی کوبک طنبی اوکی اجق یاز
اوی طغری زغنوس ومعتبر شکاری قوشی در طوطی
م٤ع عتابی ارغاجی ابلک ارشی ابریشم برنوع طونه در
عماری عورت محفه سی وات عربه سی العین
المفتوحه غادجی موام شراب صوجی ایچی ودایما
اکا مباشر اولان غازی جانباز لغت هندیه در غاوتوی
غاوتی غنجی ایکیر غرشی تخیل باشی بهلو بور غروتی
بونلمادق قلم وقارغی قامشی غمکاری یولداشلق
واوکورلک غنجی کوبک غنجی کی غندی بولوت الکسر
غی غریو الضم غزی ضم وشجر که بت یربینه طبار لاراینی
غوشای بشاق وصحراده قوریوب قالمش صغر ترسی
ف فواح دستی الکیلکی غناده عبارتدر فربی فربه
فرسای اوجوق طوتمش فرغوی اتمجه ویمول مقوله
سی شکاری قوشی در فرهنکی معلم الاطفال فریبی
وبالکسر افرین و یکنک الکسر فجای فاجام
یوقاری معناسنه فراخنای کیک وکیکلک صحاح
صاحبی ایکی سنه ارا سنک کیکلکی در فوای
ارتق فرح فوای دیرلر فروتنی بالضم تواضع
ق قاطانیی شوکوا وتی یوپاینته درلر کف
العقاریب دیمکدر برکیمه سودوکی ادیس واناسی ادیس

یادایوب

یادایوب ایجنه عظیم محبت واقع اولور دیمش قاقلی
براوتور کتب طبده مذکوردر قالی دوشنی خالی قایی
بوی بوصون قرشی عجمده بوشهرادیور المضموم قطربی
برنوع اقچه در قلقلانی اوکیک لی برقوشدر قورلتای
اولوجمعیت بغتای لغتیدر قل هو اللهی اوزرنده اخلاص
یازلو براقچه در الکاف المفتوحه کاجی جیم عجمله بولماج
آشی کاسیتی السکلک کاسوی طوکوز قوجه سی وطوکوزک
دوکونک زبلی وبیقلری قلی وقاسق قیلی کاسنی
برنوع ماردل دکرینک جچکی و تاصینی کاغذسای کاغدم
لیجی کانی معدنه منسوب وکاف عجمله قوجاغه قابل و مستعمل
عورت واوغلان کاودشتی صغور کیکی کاه دبا و کهربایی
معروف کاهین کوبینک جچکی کبک دری دری به مخصوص اولان
کلک کبودی کبودی قانی کوک کپی میمون کتانجیی خرکاه شاهه
خدمت ایدن مهر ومطلقا پادشاه خلیق کجری هندطعاملرندن
برطعامدر کوای کوا وجار طاق وخانه زیرین کردنای کردنا
ایکیسی بله عجمی کافله در کرماجی یلان بالفی کره نای وبخفیفه
بوری کری صاغرلق وعجمی کافله اوکنک ودونم یرواد یورلق
کزای کاف عجمله اصرمق کزب اشخونک برنوعی وبصره بالی
وصولی بال واجی بال کزوتی کاف عجمله وزایله طام اوستی
وتامش او واو اوستی ادرتیلی قامش ودتاج هکیبی
وقد بضم کشتی کبی کشنی بورجاق کشی قولاک وبصتی
اورلمشی ایب واو زادیسنه حکلمشی جنری
وجنبر قولاک ودیلنجی کبنغ شایکانی بخزینه
درله خسرو بوبرینز زمانندره رعایادن بری
جفت سورکن بولمشدر کنی بوصوکبی
معناسنه و اکسکک وبهادر بومعنایه عربیدر
کنودی بالجمله وترسی ایله کوبک بیادر ایجنه غلال

ب
دروه دلبر دردم بایدکه یایی کام دل
روبوی برروی نیرنجات وبرقاطانیقی

زبان درکام اعدایش جو خنجر
مژه بر صنیم خصمش کاسمو بیت

وکسنی
شله

ابو اسحق ش عدل برور
زهی کمتر کتانجیی لذجشید

کردی بالفتح والضم
سبزه لکلر

کزبر
بیانه هاوی

کسفی مخفف کاسنی

قاقانی
ورسده کند بازاز بستن نشاشه
تاثیر باز کبرد طبع از خواص کسنی

وكيك قودلر تخفيف ايدوب كنودردخي ديرلر كنده روي
بشكير كنده موي مودار توي كين يعني معناسنه
كوبجني عزيز وشريف وعظيم المكان كوهري
ايو اصللي وجوهري كي اولو سلطان ويوجه عالي
كي الكاف المكسورة كرايي اولو وصوملو
اولان كيمه وقيمتلو اولان كيمه كراي كرييدن
صيغهٔ امر ووصف تركيب در ميل ايلمك وواروق
وقوريمق وبورنمك واكلمك وبرنسنه اغرميه
ديوصا لامق كراني اغرلق وقزلق كراه ناعي
كاف عجميله دنزك اغزشيغي وانك كي يوميري
اولان سنه كوي كيري دن مخفف در بيت
دامين جون كوي هفت كشور بزوركه جنران نيالي
كه باشت بكود كلاضوودني طباشير طبراغي كل يوزي
سوقاقلرده طوار اياغندن اركلن بالجق كيتي
دنيا كيتي اماي جهان بزيجي وبوكلدر غايت
خوشبودر الكاف المضمومة كوادشتي كاف
عجمله بر براجق بيل در كربه دشتي وشق ديدكلري
جانور كستي اتشي برستلوك دنار ديدكلري
قوشق تعريب ايدوب كستيج ديرلر كشني ضم شين
ونونله ادرك لك وايفرلق قوه حصاري بورجاق ديخي
نعمتي وتكه ديخي كنواي جك قلغجغي كلاه بارك
دولبندو بورك كلاه قاضي عربيده دنيه ديرلر برنسنه در
كل خيري بركل درصاري وبنفشي واق وكوك اولور
يالكز خيري ده درلر كل سودي عجم ولايتنه مخصوص
بوناز كل در كلوي بوغاز حلق معناسنه كنواي
كاف عجم وعربله فالجي منجم معناسنه وفيلسوف دانا
كنداي حونكه لك وكودنلك كواهي طانقلق كواي مثله

كوري كاف عجمله عشرت ونشاط وكاف عربي ايله اعما
كورمو كوركاني سنتيان كوشي سواي فراشتو وكيني
حفظ ايدوب اونتميان كوخي ماهي اقاجق بيلان باشي
ومرجمه قولاغي ديدكلري بوبجق كه دكوردن جقار مكاريلي
قاتولرينه زينت ايدر كوهاموين اوغلة بجقلو بربره
توبراق يغار اولتو برق ابجنه برقلي صاقلو يوب
اطرافنه صوسبرلو برصوي جكرلر واول قلي ارادلر
عربده بقيوي ديرلر بولعب در كوي صوقاق وايكي
لشكر ارسنده اولان معركه تشبيها كوي درلر بو
بيت كه ومحله والتك استانه معناسنه قوه حصاري
طاغ باشي ديمش صحاح عجم اوبه معناسنه واخرندن
يايي حذف ايدوب كو ديمش كوي كاف عجمله طوب كه
جوكان ايله جلورلر وهرنسنه كه يومري اوله وكلمتي لفظندن
صيغهٔ امر در ووصف تركيبي دريافه كوي وراست
كوي كي كوبيني صحاح عجم اولجك تغفين همناسنه
كهي يول وعوض كوهردن مخفف در نوع اوله
اللام المفتوحة لاابالي هيچ نسنه دن قيدي ماز
يي بووا ويب باك الاغري ارقلق لاله دشتي كلابجك
جهكي لاله كوهي مثله لاماني دلكولنكل جا باوسي
معناسنه لاني سياه باجق لاميني بر نوع يكلري
طاراجق قصه كوملكودر بجه جمازه ومدرعه ديرلر
لبني ميعهٔ سائله ديدكلري داروي معروفدر ادي در
لختي براز وبردم ديمكدر لوزي ولوزي داء معجمه ايله جدال
عكيني در نوع الميم المفتوحة ماجني الحاء مقدوم على
الجيم بالالف اي عربجه برزون ديرلر مارافساي
ييلان بجي ماردي قزل سرخ معناسنه مارماهي ييلان
بالغي مازيادي بوردر لو حلوا در مازماني مثله مازيانه دخي ديرلر

ماسوي جلاه مصرعسي ماقچي بالان آتي ماجچي
معناسنه وجاپرجيي ومرغزار ماكي طاوق ماكيان
كبي ماني نقاشي مشهوردر كه زندقه ددن هر التده
قتل اولمشدر ماكيان ايلق علوفه ماهي بالق مائي
بابلكي جادولرك جوق يره ديرلر وكابل ولايتنه قريب
بر شهر اديدر خلقنك اكثري جادولردر مدي نهي صيغه
سيدر مده كي ويرمه مراوي مرزه ديدكلري داروددر
مري شرّ اوزرينه اتفاق ايدوب بل بغلمق مشكوي
وبالضم اول خوشبوي دوشك وتها ايلكه انكله
كوشك وتحتلري تزيين ايدرلر مكري مكر بز قاچمه
معناسنه بيت نه مكر بز وار ددر خوشنو باشي بهيتي
درخت بيوه مند باشي ميني اولولانمق كه حماقتدر الميم
المكسورة موي سوزاوزرينه اتفاق ايدوب كوكل
بركتمك وستيزه دوي وصواشي معناسنه مقياري
بقيا زيي كيوكده ايكوانا چون ديرلري نسنه در
مهرباني اولولق مهرباني شفقتلو مهرتولي اينجه
صيق تماشي مهركاني كوركك وكوزن اولاجق نسنه
حريف ميانكي اورته ميان واورتالق ميرباني
قونقجيلق مضيف معناسنه مشناي ماطقق ما
طقق ديدكلري اوت الميم المضمومة متواري
كزلو مخفي موروي خالي تهي معناسنه مرغابي اوردك
بط معناسنه مردكاني مشتلق ديرلر نسنه مودكاني
مثله مزوري مرنك مستي شكايت اتمك معناسنه
مشتري يلدزي مشك اتوكماني طوبلاق ديدكلري
اوت كه سعد ديرلر موش دشتي عرب طاوشني كه بر نوع ديرلر
نوع النون المفتوحة ناپ كوسن نابينا وكور ديدكلري طعام
نانخوايي كبيلو اولوسي كه مجموعنه حكم ايدر عربجه رثان ديرلر نانخوايي

درناق

ناكه خوانند شاعر ووصاف
چشم وزلف بتان بچپي وباي

انچه تاريخ يافتش وبدل
توبا نساني ازكذابي مدبي

نهان نبود چم داسوي كاخ ماه
بمشكوي زرين بيار است كاه

مني كودان شه يزدان شناس
زيشدان بپيچيد وشد ناسپاس

خاكسار است چرخ با قدرت
همه كبر ومني

دوش متواديك بوقت سحر
اندرامد بخيمه ان دلبر

جوپش امدش روزكار بهي
ازو مرد پي مانده كاه مهي

باد خود ومستي كن مستي چه
خودي ارهم زنياكر بود
مستي صفتي ز نيم مستي

درنق كيسك ناشناي چيي تلق ناشي كورجي وخويراد ۲۹۹
ناشناسي نازبوي فسلكي ريحان ناي بيني بوروني
دليكي نخكونه قره صادي قارديدكلري قوش نرم پاي
بر نوع مخلو قدر قايش ايقلو ديرلر منشي برنوع اوزون
توللوكو بيدر نفس خوانك كونوزن بو نوعود نكاري
بر نوع حلوادر نهادي صفره تشكي ديدكلري ازطعام
كه قارن تمام طعام نيازي معشوقه ا وبيناشي معناسنه
النون المكسورة نشادي شيواز لغتيدر قادر ديها
دكلسك ديمكدر نكوي ايلك نشيني اتو راجق
وبناجك يره ديرلر نكين ساي حكاك جوهر يونارنت
اصلاح ايدر نهادكي ادملك قفتان جمع لرده كبي لر
نيروي قوت وطاقت النون المضمومة نبي قوان
وختي نغوشاي صف تزكي كه قودودور لو ياقرلو جلة
ديرلر نوي سكون واو ايله جديد نوي نبي معناسنه
قران وخبر نوع الواو المفتوحة وابني بانك كسر
سيله وكسر نونله شيواز لغتيدر كوزرسن ديمكدر
واجبي سمراق بادكير وباراي بانك عجمله زهره يلدزي
ناهيد معناسنه وخجي ظماجكي وزي رنجبر
مسبب معناسنه وركوشي قولاق صالقمي ورماندكي
امتلادن يورك اغرمق وسني ايكي عورت كه بركيمه
زوجي البتنده اولا وشني بكلو بوكن يدن كيمسه وشي
قزل سرخ ويوي جرام علتي در الواو المكسورة ويزه كي
صافيلق وپاكلك نوع اوله الهاء المفتوحة
هاي وهاياهاي اسمان باسنك براتشي
وقت دوتاي شد بهاياهاي كرياث برسز
بهرام شاه هراي التونلو ايبر هزارپاي جيان
هزارتوي قرق بايره ديدكلري كه السكنبه

بو بيت

زآسب لنكيشو بابو خلل
زنيروي نيرايشو دست شل

زنيروكمان چون بيرون افشنده
نبدي زمي كاربد ساختند

ازمراعات عدالت بو خلعت
دشمني ازميانه

هميشكي همي
دوام وقدوم همه دبويلمي ومضارعه داخل اوله حاله تخصيص ايدر كبي

يا بننده اولور هستي وارلق وجود ذات هجايي
يريولويردشي هكي دوكالي همجي بوق بوجكي
هواري راء مهمله ايله ناكاه ديمك هوازي مثلثه
هي حرف نفي در اودمه وايتمه وعجله ايله معنا سنه
اصوات دن اولمشدر هي هي شواب وشراب قوحي
الهاء المكسور هندوايي قاربوز الهاء المضمومه
هماي يوكولكه سي مبارك قوشدر بيت
كس نيايد بزير سايهٔ بوم ور هماي از جهان شود
معدوم كولكه سي هر كيمك باشنه دوشرسه بادشاه
اولور ديرلر هوشانك نصارا حاجلوين صوبه جوغان
نوع اولر الياء المفتوحة يابوي ات فرس
قره حصاري ديمش يادوي پاره زصم يابالجي
وحشي يادامشي لغت خوارزم درالي يوفقه تنك
دست ديمكدر ياراي زهره وطاقت وقدرت ومجال
وچاره واي يار ديمكدر وسعيار جمالي ده دوبرادركه
دوزن داشته باشد اورا يادي خوانند ديو
بوبيتي انشاد ايلمش بيت اگرچه خصم بردندان
وفاقش دمي يادي زند يادي زيادي تركيده ايكي
برادر وعورتنه ايلتي ديرلر يساميشي خوارزمده
ضبط وربط معناسنه يازي اكيجي زراع يابجي
خوارزم دلنده چوبانه ديرلر ياوري يار دم يغماي
م ع يغني يغني در يكانكي هنرده وفضلده وحيد
وفريد اولان يكبادكي بركزدن يكبندي بيكلك
يكبيني بودبب فسلكو يكجندي براز وقت وبر
قاچ ديمكدر يكي بريسي كاه ضرورت وزن ايچون
كاف مشدد اولور بيت زيكي ستاند همي هوش وراي
زيكي سراز ديكري دست وپاي فاضل محقق بيور مشلركه

يكلختي
ايله لك و بدبخت لك

مبدأ عدد لسان عربيده واحددر تركي ده بودر نتكه
بو بيتده ظاهر در بيت نيك ساعت نيك لحظه دم
دكر كون ميشود احوال عالم هر يكي نك اخر نده كي يا يايي
نسبتدر موصوف وصفه نسبت اتمشلر مسجد جامع
ديدكلري كبي معناي مسجده كه تركي دلده اوندن ده
بو ايله تعبير ايدرلر يكي استعمال اولنور نتكه بو بيتده
ظاهر در بيت امروز وپر يرودي فردا هر چار يكي
بود تو افردا مصرع اولده واقع اولان فردانك معناسي
يارندر مصرع ثانيده كي موكبدر برجزء فرددر معناسي
يالكزدر برجزنده آيي در افرندن حرف يا حذف
اولنمشدر معناسي كل ديمكدر امردن امرد رعالم
كون وفساده تعلقدر تجرد ايله امردر مراد علايق
عالمدن مجرد اول ديمكدر يكي معنا سنده كاه اولور
يكه استعمال اولور نتكه بو بيتده ظاهر در بيت
در منزل وجود هر يك همچون خروس همیشه در
تك يلوي يلوه قوشي يلي ساحل يالي معناسنه
تركيده ده مستعملدر ديكز يلسي ديرلر مشهور
ومتعارفدر تم الكتاب

زي كتاب محيط هر لغتي با اداي خوش وبسنديده
لغتي همچو نيست بر هفت اقليم هيچ شخصي نديد ونشنيده
رشك ميبردي صاحب قاموس كر ميسر شدي بدي ديده
نثر ونظمش بعنوان تابيني لفظ موزون اداي سنجيده
بس فوايد همي رسيد بما شد زحاجت دلم رهاينده
خواهم ازحق زياده تو بادا درهمه وقت چرخ كرديده
ياوري كن توفيض خود يارب اين لغات انكه جمع كرديده
دائم سالك از ره نهارستان
جند كلها وغنجها چيده

تم تم

خاتمه مصادر مانده در

الالف المفتوحه اب آوردن علیتی بر سنبلستو در پدیدا مونه
ات ایاغنه صو اتمکدر آبستن دشی حامل اولمق اب کشادن
طوارطرناغنه ایش صو بی اجمق جقارمق اجستن اغاج
وطاسی ودکک دیکمک یکی دیکلمش باغ تواضسته دیولر
آباد ان کردن عمارت اتمک ابوان کودن مثله اختن بوکیمه
اوزرینه قیلج وبجاق جکمک وسکوجوله اتمک وجاعقد اوکرنمک
وادمان اتمک وایکورمک اخانیدن متعدي ارافیدن
دیکلمک وقرار اتمک یعنی دولنمک ارامیدن وارام کردن و
ارمیدن وازمودن بالقصر هب برمعنایي درد دیکلمک در
آراستن بزه مک اردستن وآرایدن مثله اراتانیدن
متعدي ادزبدن بهاسنه دکمک ارزانشدن لایق
اولمق ارزانیدن مثله واوجوز اولمق والقصر اروندیدن
وبالقصر کاهل لنمک ازادکردن انجمک وسوکمک ازاردن
مثله ازودن مثله آزارلمق ازراه بودن آز درمق ازدم
کردن حرمت اتمک ومیل ایله طوتمق آزدرم داشتن
مثله ازسرکردن ایاد تمق آزمودن صنامق آزمونکرده
مثله ازمان خوردن حیف اتمک ازماییدن مثله
وحسرت جکمک آزنودن ایکلمک آزبودن دیکمک ونکنره
لمک وتلله بوکتمک آساکشیدن اسنمک آسودن دکلنمک
ودیکلندرمک اسایدن دکلنمک آشامیدن ایچمک
آشودن یوغرمق ویومق لغت اصفهانیه در آشفتن
دلورمک وقادشی مورشی اولمق عقل اولسون
غیر اولسون اشوفتن مثله اغاریدن ایصلاتمق
وایصلاتمق اغارکردن باشلمق اغازیدن مثله اغالیدن
وبالقصر قندرمق واندافتن اغالشتن بری بري اوزرینه
یوقمق بوبک دیکو انداختن اغشتن اعضا ایوشمق وطوغرامق
ونم جکوب یومشق اولمق ونم جلمک اغشانیدن متعدي سیور اغشتن

طوغرامق

طوغرلمق ونونو ایلمک وایصلامق وایصلاتمق اغنون اکنون
طولدرمق اغوشیدن قوجمق وقوجلمق اغوشانیدن قوجدرمق
آغوش کودن قوجاقلمق آغوشتن و اغوشون مثله وآغشتن
افراشتن یوجلمک ویوجلتمک ودوشه مک افراختن یوجلتمک
افروختن یالکلنمق ویالکلندرمق ویانمق ویاندرمق وباک
اجمق افروزانیدن متعدي یالکلندرمق آفریدن یراتمق
افزودن ارتمق افزاییدن قندرمق تحریض معناسنه
افسانه کفتن حکایت ایلمک افسانیدن مثله افسردن
طوکمق وصولمق افسودن واشودن اوزي کوینمک ومسخره
المق افشودن صقمق آفشاردن هرزه سویلمک افشاندن
سلکمک وسپمک وصچمق افکندن براقمق اکاهیدن خبر
دار اولمق وخبردار اتمک واویارمق اکندن طقمق و
طولدرمق اکیندن مثله اکوشیدن اغوشیدن آلفتن
دلورمک وحیران اولمق الفتیدن مثله الفندن قازغق
الفنجیدن مثله آلودن بولاشمق وحریص اولمق
الاییدن بولاشدرمق الیختن اویکلنمک الوان
خوردن قاپه قاپه یمک وبوتون بتون یوتمق
آلیدن بلکلنمک وبوکلمک وادم سوزده جیالمق
وسکرملک آلیزیدن مثله الغخدن تزانمق الفقدن
مثله الفقیدن مثله الیزیدن سکرمک وقیغولنمق
اماهیدن براقلمق ویراق لنمق وکلمک آمدن کبی اماسیدن کشنمک
اماهیدن مثله امختن آموختن آمدن کلمک آمدشد کردن
کلش کدش اتمک امرزیدن یرلغامق اموختن اوکرنمک
واکرتمک اموزیدن مثله اموزانیدن اوکرتمک آمودن آمادن
آمیختن قادشمق وقادشدرمق انبازیدن اورتاق اولمق
انباشتن طولدرمق وبکلمک انبازیدن مثله انبوسیدن
عضو اویوشمق وجوریمک انبودن مثله ودکورمک انبوبیدن

توقمق بوبیدن کبی انجالیدن اکیشی بی ابشدن یورمق
ودیلنجی دیلکندن واقدام ایدن کیشی یی کیرو طوتمق
انجامیدن اخر اولمق واخر ایلمک انجاشیدن وانجابیدن
اندیشه لنمک انجختن و انجنتن وانجوقن یوز بورشمق
انجکیدن کیرو دونمک وکیرو طوتمق انجیدن پاره لمک
وسچان طون کسمک وانجنمک انداختن اتمق اندوختن
قزانمق اندودن مثله اندرخوردن لایق اولمق اندرکردن
تصلمق ووصیت اتمک اندودن صوامق ودورمک اندو
هیدن غصه لنمک انذیدن کاهل اولمق اندیشیدن
فکر اتمک وتشوش اندیشانیدن متعدی انکاریدن
وانکاشتن صانمق ظن معناسنه ونقش اتمک
انکیدن آکندن انکیختن قوبرمق انکیزیدن مثله
وقاریشدیرمک انکشت شکستن برمق جتلاتمق خطیب
مولوی بجموه ایلنجه ردیتی آوادیدن یوتمق وسوز
قورتلمق وبیاننه یولمق وکتورمک آدان کردن وآوازیدن
چاغرمق اوباریدن بودامق اوباشتن مثله اوبانیدن
ایمزغنمق واوتمق اوردن کتورمک مستقبلا تنده
آوردو آورنده فتح وادایله وآرنده وآرد واوسنردیرلر
اورندیدن براموده کاهل لنمک اوریدن مثل آوازیدن
ویتمک وکتورمک اوزولیدن قندرمق اوشانیدن افشاندن
اوکندن افکندن اویختن اصمق آویزانیدن متعدی
آویشدن ایمزغنمق واوهمق اویدن یورمق اهنجیدن
چان طارتمق وچکمک وبورمق وقزانمق اهنکیدن
یوزمک سلخ معناسنه وقصد ایلمک آهنجتن واهنجتن
نیچرمک واولچمک وتایح وبچاق چکمک وطوتمق وقصد
اتمک جسمانی وروحانی حرکتی متضمن وچکوب طشره
چقرمق وبالکسر استبریشدن تمام اولمق

استادن

استادن وایستادن اوری طورمق وکیدرکن طورمق
توقف ایتمک استدن مثله ونشانیدن استانیدن و
استیدن مثله ومتعدی در رش اشراکیدن طولاشمق
اشتافتن شتافتن اشکنیدن صمق اشکستن مثله
اشجیدن پارلمق الفدن صکره یا ایله دخی لغتدر وبالضم
اوزدودن زدودن استردن ستردن اشتلم کردن تحکم
ایلمک افتادن وافتدن وافتیدن دوشمک الوانضوردن
قابه قابه یمک الف مفتوحه ده کجنلر اوباریدن یوتمق
مثله اوباشتن مثله اوتانیدن ایمزغنمق الباء المفتوحة
باجنک کرفتن جهد یلمک باجنکال کرفتن مثله باختن
اوینمق باردودن کرمک باریدن یاغمق بارانه کردن ضطر
لوبره طوطمق واتلمق ونحو ایلمک ووسیله اولمق
بالاپای کردن نفسینی تهلکیه اتمق بازیدن اویناتمق
بازکشتن کیرو دونمک بازوشتن قورمق بامیزشیدن
قجنه اوبنمق باشیدن قورومق حفظ معناسنه
باشیدن ساجمق باسیدن عربی با ایله تقلا تمق
وشذن واستادن معنا لرینه باغتن طوقیمق باک
داشتن قورقمق وایتمک مبالاة معناسنه بالیدن
عجمی با ایله اری ایلمک بالودن عربی با ایله بودالمق
بالودن عجمی با ایله سوزمک بالانیدن متعدی بالیدن
اوزامق وبیومک وبتمک نمو معناسنه بالافتن سوزمک
وصقمق بالستن ضم لام ایله صوکنه خیراولسون دیمک
شیئن معجمه ایله دخی لغتدر باورکردن ایناغق باوریدن مثله باک
کردن حایقرمق باهکیدن انکنجه اتمک باهم آمدن غضبه کلمک
بایستن کرک اولمق بایستن کویمک وقتلاتمق بای کرفتن
باغلمق وایاق المق وایاق کوترب کتمک بایسیدن مثله
وثابت قدم اولمق وبصمق ومحکم طوتمق وبزمک

بايداري كردن ايا غي محكم بصمق وصبر ايلمك بتيغ خاستن
ديك طودغق قل واكا بكوز رشته بي بجيدن ياصلمق
وطولاشمق بجيبدن اغنامق وابنشي اشاغه تكرلنمك
بخسودن بنجمك بخاييدن اريتمك بخسدن جمود بلمك
ويوركي ياتمق وطارالقمق واديمك ومتغير اولمق بخستن
اوبخوده ضورلمق بخسوامدن اقرار ايتمك بخشي
كردن قسمت ايلمك بخشاييدن اسرگمك وعفو
ايتمك بخشوده مثله بخشيدن باغشلمق واسرگمك
بخشيدن عجبي بالايله باتمق وايشيمق بجريدن طلايمق
وكملجمك بخسويدن يلدرم اويناممق بدرامدن طشره
چيقمق بذرفتن وبذيرفتن قبول ايتمك بذيرفتاريدن
عهدسنه المق جمع بغتارك كرمه طبر ايلمك بذيروشدن
قرشولامق بدرودكردن اسمارلمك براغاليدن اغاليدن
براغروليدن اغروليدن وقيا نورمق براكندن طاغتمق
وطاغلمق براگنده كردن طاغتمق برآمدن يوقارو
كلمك وناگاه چقاگلمك وايش حاصل اولمق برآوردن
چقارمق وقالدرمق براكنديدن طاغلمق برانگختن
قوپارمق وايركودمك ودوتمك براه كردن يوله كوندرمك
ويوله كتمك برانجيدن چكمك برتافتن بوكمك
وبرطرفدن برطرفه دوندرمك برتجيدن عجبي بالايله
طوداق شيشمك وتفسيرمك برچيدن يوبي اشاغه
يقمق برجستن احضا قبراقي اولمق وسكيرمك
خلجان معناسنه برجستيدن قالقمق وقالمق
برجيدن وبوشرمك برخاستن كردن مثله
برخاستن طوريمي گلمك برانجيدن دومك
وجالمق برداشتن ايشله صورتك
ويرمك وتمام ايتمك بردوختن مثله

برداركردن

برداركردن اصمق برداريدن قالدرمق برداشتن
مثله برزيدن قيوطولدرمق وطاشله اورمك وباغر
عوجي ايله تخم اكمك ويراشمق برستيدن طابمق برستو
كاويدن قاوندن وقادبوزدن دلم كسمك وقفتاندن
وكوملكدن تواره اويمق بركريستن اعزميورينيجيدر
بلمكيجوك صالاممق وصانمق بركراييدن واهستكي
كردن بركاشتن دوندرمك بركرفتن يبردن كتورمك
وكيدرمك بركشيدن قوپرمق بركردن مثله برمجيدن
قادومق يعني الله يوقامق برمجيدن مثله برنو
نشستن بنمك برنهادن جماع ايتمك وبوقارو
قومق برواسيدن ايويمدريو مشاقيدريوقامق
بروزدن بسلك برورنديدن وبروفون وبروزيدن
وبروونوه كردن بنزيوكن طوتمق برهنجتن اوكرتمك
واويلمك برهودن اوداسيندن بزصارمق وق
صوارتمق برهيزيدن يبلاتمق احتما معناسنه
برهيزكردن صاقنمق برهمخاستن قات قات اولمق
بريدن اوجمق بريرنفت شدن اوجوق طوتمق
بريشيدن طاغلمق بروين شدن سرداراولمق
بزيدن بشورمك بزيدن وزيدن بزمردن صولمق
بزمريدن مثله بزهانيدن اوزلمك وكونيلمك
بستن باغلامق بسنده كردن بي نيازايتمك
بسنجيدن براقلامق وبراقلاتمق بشخودن
صقمق بشخيدن ياغمق وسلدرامق وايشيلامق
بشليدن يوقامق الدايله بشخيدن مايه چالمق وصاچلمق وصو
صاچمق بلمليدن جورشمك بلميدن صوقراتمق وطارلغمق
بنافتن طوتلمق سوك يولي كبي وصويولي كبي بنافتن مثله
بناهيدن صغنمق بنجيدن پاره لمك بنهان كردن بنهانيدن

کیزلمک بهم آمدن سنقبض اولمق وغضبه کلمک بهیدن باصمق
بنواشتن و بنواریدن اوکوت طوتمق وصاتمق بندیدن
بغلامق بیکیدن بقرمک بیکندن مثله بهودن اولچمک
بیوستن اولاشمق واولاشدرمق وامید طوتمق بیجیدن
یاریلمق اتمک بیوسیدن سانجمق سانجمق الکسر بشکلیدن
قوجاقلمق وددنا قله برماغله نشان ایلمک وکوسکلمک
وقوقلمق صوقوانمق وطارلغانمق بنواشتن صاتمق
بیاوردن برشمک بیجیدن بورمق وبوکمک وطولاشمق
وسوزده طقلمق بنجیدن پاره لنمک وقالقمق بنغشتن
الملک وکرفتار اولمق وعاجز اولمق بیراستن ددیکی
سویلکی واغاج وباغ بودامق وزراعت ایچون یری
اصلاح اتمک وبزه مک ودوذوب قوشمق وقیوبی
طاشله اورمک بیزیدن بنجشتن بیرون آمدن طشره
کلمک بیرون کردن طشره چقرمق بیشی کرفتن ایلروده
طوتمق بیکون بیواریدن جواب ویرمک
بیوازیدن اجابت اتمک بیوراشتن برواشتن بیهوده
الضم
شدن وبیهودن آشدن صورمق
بخشتن بشمک وبشورمک بخستن وبخست کردن اوبخوده
خورلمق بخواریدن وبخوریدن اوغلانجغی اوجوق
طوتمق بدن وبودن اولمق بوازیدن یولجه
کتمک ویارشمق ویارشدرمق بوانیدن اوترمک
بوریدن ایلتمک بوسیدن صورمق بوسیدن
نیت کردن وتمام سنودن بواسیدن مثله
بویدن کسمک رانک تشدیدی دخی
لغتدر بنولیدن قندرمق وابرام اتمک
بزلیدن مثله بزوهیدن ایرعاشمق
وتفحص اتمک بزهان بردن کوینلمک

وقیورمق

بردادکردن

وقیورمق بزیدن چوبلمک بسودن الیوقامق وقاودمق
وسورمک وبراقمق وبوتمق وکیدرمک بشولیدن دبورمک
ودبوتمک ویلته مک بفشویدن صاچمق بکشتن میل اتمک
بلندیدن یوجلمک ویوجلتمک بوزش کردن عذر ایلمک
بوزیدن مثله وبختن بوسیدن ادیمک بوسیدن چوریمک
بوش کردن اتکی بلنه صوقمق وجرأت کوسترمک وکت
دورشمک واینانلمقی یعنی معتمد اولمق بوشیدن اورتمک
واورتونمک وکیمک متعدیسی بوشاندرن بوییدن
قوقمق وقوقولامق بوییدن یلمک ویلتمک بیوستن
وبیوسیدن صاغوصاغمق وتواضع اتمک وصاتی صانمق
واوتمک التاء المفتوحه تاب دادن بوکمک و
اکیومک تابیدن مثله ویلابیمق وطاقت کتورمک
وقیزمق وقیزدرمق وطولاشمق تاختن چاپمق وقاتی
ایومک واتلک بوکمک وبورمق وبرنسنه طوتان طولو
کلمک وبرنسنه طومالوب طشره چقمق تازیدن سکرتمک
ویادرشمق تافتن یاقمق ویاتمق ویلدیرامق واشیلامق
وبورمق ویوزدوندرمک تالیدن چیکرامق تانیدن
توانیدن تاویدن تابیدن تباهیدن آزمق تبرکیدن
طرنق دیبی یارلمق تبیدن تبسرمک تبیدن طلا
بیمق وبهایه دکمک ودترمک بومعنایه باء عربیله در
ترابیدن صزمق وبالکسر وبالواو مکان الباء ترشح
معناسنه ترسیدن قورقمق ترکیدن وبالکسر چاتلمق
ویارلمق ترمیدن ترنجیدن قوشاغی وقولاغی
محکم چلمک وبیجون صقمق وصقلمق ترلکیدن ایرلمق
ترهستن بولاغمق وقاتمق تسیدن بوغمق وبوغولمق
وتبسرمک وطونجمق وقورقمق وتبسرمک وتیزمق
تفسیدن مثله تسفیدن التون یارلمق تغتن تافتن تغریدن قاویرمق

تفسیدن قزمق وتیز درمق وتبسرمك واوجاغه وكونشه
ایصنمق تفسیدن كندویه تكبیدن طوب بو یورمق ویوكرمك
وقوقمق بوبیدن كبی تلك ویدن وبالكسر دوكلمك وجكرمق
تم زدن ابسم اولمق تنالیدن دوكمك وسوكمك تنبیدن
ایب اورمق وابلك جورمك واودمك اغ كیرمك وبنی
طوقومق وصادمق وطولامق ویارلمق تنجیدن طارلغمق
كورلمك واغاج یابراقلنمق وجیجكلیوب یمش ویرمك
تن زدن تم زدن تنسیدن طوبجقمق توانیدن
اجمق واجتمق توئیدن سانجمق وكوكرمك وخایقمق
الكسر ترانتن تعجیله كتمك ترانشیدن یونمق
وتازیمق ترکیدن جاتلامق ویارلمق ترابیدن طملامق
ترفیدن جاتلاق ترکیدن یاپی كریشی صدا اورمق
تیز شدن تاقیمق وبولاشمق تیز دادن اوصورمق
تیزاز دادن اغزیله ضرط ویرمك تیزیدن تیزلمك
واوصورمق تیز كردن كسكین ایلمك الضم
ترشیدن اكشیمك تنوییدن مطلق برنسنه اواز
ویرمك واوركمك توانستن كوج یتمك توانیدن
مثله توختن اوركمك وقازاتمق وایركمك توزیدن
مثله تولیدن سانجمق واقیلمق الجیم المفتوحه
جاپیدن اوشمك جابلوسی كردن یالتقلنمق و
دلكولك ایتمك جامیدن ایشه مك جاویدن سرجه
برنسنه دن قورقوب بردورلو اوشمك جاهیدن
اوشمك جاییدن مثله جایكر شدن
هر مثلو اولمق جب دادن باره یه اتمق جین شدن
براقلنمق ودرلوب جمع اولمق جخشیدن طای بلكلمك
جخیدن دوشمك وطانه یی بوكلك طوتمق
وطوكمق وبوكلم بوكلم اولمق وكرم اولمق جرانیدن

وبشو

وبشتومق الرای اوتارمق جرب دادن وجهانه ویرمك جرپیدن
غالب اولمق ویاغلی اوزلی اولمق جرنبی كردن ایشوه اهسته
لك ایلمك جرستیدن وبالضم دیشی قرجلوانمق جرست
كردن مثله جبانیدن مثله جرپیدن وبالتشدید اوتلامق
جوویدن جاره استمك جسپیدن میل ایلمك وبری برینه
قوشمق وقاوشورمق جستن صچرامق وییل استمك
وعضو سكرمك جلپیدن میل اتمك جسخیدن ایكی
نسنه بو بو برینه قارشمق جشیدن طاتمق جشم زدن
كوز قاقمق جغزیدن قورنفه اوتمك جفتیدن وجفتن
میل ایلمك وایكلمك واصمه یه هوك ایلمك ویبانه قاچمق
دكون معناسنه جفلیدن یاشمق وقازیق طوقومق
جفیدن بو بوبرینه طوتشمق وقرغشه اتمك وقازق
دینغ قافمق جكیدن طاملمق جلیدن كرمك وصاپك
اولمق جلوشدن مثله جلبیدن كورمك جمیدن
شراب اجمك ومیل ایتمك جمیدن بجمی جیمله نازله
صالنمق واقسرایكن اولمق ومیل وتفرج ایلمك
جنیدن طاملامق جرسیدن جفبیدن جهیدن
صچرامق وتفرج ایلمك ومیل اتمك جنكیدن جنك
ایلمك جولیدن ساچ بوزارمق الكسر جرنكیدن
اوازه ویرمك یعنی جكرامق وجاتلامق جنیدن اوكور
تلمك كزیون كبی ونصیحت ایلمك جیبیدن مثله
جیدن دیوشورمك وكتمك وبوداماق جیره شدن
یوركلمك وغالب اولمق وجرات ایتمك جیره كی كردن
یوز سزلك وعناد اتمك جیره كردن دیرمك وبوروشدرمق
الضم جیبن بوی بری اوسنه نسنه یغمق وجیم
عربی ایله استمك جنبیدن دبرنمك جنبانیدن متعدی
نوالورمق جوشیدن وجوشش كردن قاینامق جوییدن

استمك خوبانيدن استمك الخاء المفتوحه خاريدن
قاشيمق وكيجمك خاستن قالقمق واورى طورمق
خواستن استمك وديلمك خافيدن باصمق خافانيدن
باصدرمق خوابيدن وخوابكردن اويومق وياتمق
خاموشى كردن ابسم ايلمك خاموش شدن ابسم اولمق
خاموشيدن مثله وبارشمق خاييدن چيكنمك خبيدن
اياغله بصمق وقادامق وحوبى بااليله واياغله بصمق
خب كردن كبى ايلمك خبه كردن بوغمق وبالفاء مكان
الباء وكيزلمك خبيره شدن براقلمق ودرلمك تهيئه
واجتماع معنالرينه خته كردن سنت ايلمك خرجيدن
كوز ياشرمق خرفتن وبالكسر خرلدامق كم جالت نزع
اولور رحم الله لنا بالحسنى خريدن وبالكسر صاتون
المق خراشيدن وخريشيدن طرمالامق ودبيله
ايصروب قوبارمق خريدن وبالكسر ايمكلمك
سورتونمك وآهسته آهسته كتمك وطاينمق
سورجمك وبوصويه كيووب كيزلنمك خزفتن خزفتى
خزبيدن مثله خسانيدن اسكتمك خساييدن
چينمك خسبيدن اياغله بصمق خسبانيدن اياغله
بصدرمق خستن بارەلمق ويارەلمق وخسته اولمق
وزحمتك قلمق واوشنمك وحمله ايلمك وصاتمق
خستيدن مثله خسيدن اسكيمك خشانيدن
طرنقله ودبشله برنسنه يى چوزمك خشاميدن
طرمالامق ودبشله دتمك وچينمك خشودن مثله خفيدن
اوكسرمك وبوغمق خفه كردن مثله خفه بودن اوكسورمك
وصولومق وبوغمق خفيدن باصمق خفانيدن بصدرمق
خليدن وبالكسر ايكنه وديكن باتمق ويلان وعقرب صوقمق
وايكنه ايله برنسنه يى بوكمك وساپنجو طوتمق وساپنجق

وباصمق

وباصمق خماندن ياكسيلامق وغيبت ايتمك وبركيمه يى
انجتمك خم دادن الكمك وبوكلمك خموش شدن ابسم
اولمق خميدن خم دادن خنبيدن مشهور اولمق
خنديدن كولمك خندانيدن كولدرمك خنده ساختن كردن
مسخره لغنه المق ومسخره لك ايتمك خوانانيدن ياتورمق
وچوكرمك واپومق خوابيدن ياتوب ايومق خواليدن
مثله ويمك وبتمك خواندن اوقمق ودعوت ايتمك خوه
كردن خفه كردن خويدن كوشمك واوكسرمك وددورتمك
وبوغمق واولك ايلمك خياييدن خاييدن الكسر
خياليدن قوجاقلمق خجوليدن مثله خراشيدن
قاشيمق وطرمالامق وقازمق خراميدن صالنمق
وكبر چكلنمك خزيدن صاتون المق خزيدن ايمكلمك
ودپنمك خشاره كردن ياغنه واكينه تيمار ايدوب
اوتن ايرتلامق خليدن سوكرمك خيره شدن
كوز قماشمق وطونقمق خيركى كردن بيحيالق ودلكولك
ايتمك خيدن الكمك مخفف خميدن خيزيدن اياق
اوزون قالقمق وسوملجمك وطاينمق خيسيدن اصلق
وچكنمك خلانيدن سانجمق عوز معناسنه خريشيدن
طرمالمق الصنم خرسيدن متعفن اولمق
خروشيدن كورلمك وحمله ايتمك وجوشه كلوب حايقرمق
خرد كشتن صنمق خريدن اوغلانجغى اوجوقلرطومق
خزيدن مثله خسبيدن ياتوب اديومق خشكماز كردن
بر سوزى بغايت صورمق خفتن ياتمق واويومق
وهر عضوكه حركت وحس دن قاله اكاخفته ديرلر
وياتسو وقتنه دخى وقت خفتن ديرلر
خفتيدن مثله واويومق واوبوشمق خفيدن
صولمق وتنحنح ايلمك خوانيدن اوقومق واورسمك در

خوانیدن مثله خوجیدن کوز ضعیف اولوب اوکات
کورمک وباشی اقمق وقتی اولمق وقورومق واستی اولمق
خوجادیدن صقلمق خوردن یتمک خوریدن مثله
ودوکونه اوقومق خواستن دیلمک خوسیدن قورومق
وبوروشمق خوکردن عادت ایدنمک خواهیدن بمعنی
خواستن خوشیدن دورشمک وبوروشمق وبسرمک
وازیق کوتومک وبارشمق وخوش کلمک خوزیدن قالغوب
سملجیمک خواهش کردن شفاعت ایتمک الدال
المفتوحة دادن ویرمک داشتن طوتمق داشت
کردن دویمک دامیدن صاویرمق دانستن بلمک
دانیدن تکرلنمک دلداغوش کردن قوجمق وقوجاغنه
المق درامدن ایچرو کلمک دراوردن ایچرو قومق
ادخال معناسنه وبر ایشدن ال یومق دراویختن
اولاشمق وجنکده وسوزده وغیریده طقلمق دردمیدن
دمیدن درد کردن اغرمق درد وضتن غم ایتمک دردوخت
کردن مثله درخ نوادن اینده ایکنه بیدرمک درشدن
کیرمک درکذاشتن آیختن درنوشتن دزمک دریافتن
الغمق وایرشمک دستگیر کردن اسیر ایلمک درماندن
عاجز قلمق دستیافتن غالب اولمق وفرصت بولمق
دغا نمودن الدامق دق کرفتن طعن ایتمک دماغ اوردن
انتقام المق ودوکنجه قیرمق دم زدن صولومق وکنزوی
بو اولویه نسبت ایلمک دم کرفتن بوست دباغت
ایتمک ودباغتده هلاک اولمق دمیدن اوفورمک
وبیل اسمک وصباح وقتنده وغیری وقتده برنسنه
بلوروب ظاهر اولمق وکوده ده قبر قبر اولمق دنریدن
کوزنمک دنه کرفتن تیزلک ایتمک وبیلمک وحالنه
وفرصتنه مغرور اولمق وغیرک الندن اولانه دیشی بلمک

دو فراز کردن تا بوی بر کتمک

دیندن

دینون کبر ایتمک وبابلغه سوتمک ونازله یوزدومک دویدن
یلمک وسکرتمک واقمق دوایندن الکسر درخشیدن
بیلدیرامق وبلابیمق درفشیدن مثله وتافتن درنک
کردن ودرنکیدن اکلنمک درنکانیدن اکلندرملک درویدن
تزکه بچمک دروانیدن بچدرمک درویدن وبالتشدید
یرعتق بچمک دلگیر شدن نفرت ایتمک دیدن کورمک
الضمّ دژدودن تزکه بیچمک دزدیدن اوغرلامق
دشنام دادن شوکمک دنودیدن ابسم اولمق وکوم تمک
دنودیدن مصیبتلو اولمق دوچار زدن قارشولایق
کلمک دوچار خوردن مثله دوختن قفتان دیکمک
دوخت کردن کین ایلمک دوست داشتن سومک
دور برآمدن بدبخت وشوم اولمق دوسیدن یاپشمق
وصواسمق وآشغه سیکمک وصوامق دوشیدن
صاغمق حلب معناسنه الراء المفتوحة رانیدن
سورملک رخشیدن درخشیدن رساندن ورسیدن
ایرشمک رسانیدن ایرشدرمک رستن قورتلمق
صالیویرمک رفتن کیتمک ویورومک ایج کچمکه رفتن
شکم دیرلیر رقصیدن سماع ایتمک رکزدن قان المق
رمیدن اورکمک رفوکردن کوزه ملک واورمک رنجیدن
انجنمک رنجانیدن انجتمک رندیدن قازیمق ورنده
لمک وبل وکوردکلمه بالجیق صیپرمق وسورکلمک رهاندن
صالیویرمک رهانیدن ورهاکردن مثله رهیدن
قورتلمق روابودن لایق اولمق روانیدن کرلک
الکسر رشتن اکیرمک وسکک ویزلامق ریستن
مثله ویجد لمک وریدن رشتن اکیرمک والله وایاغه حنا
اورمق رویدن رستن ریختن دوکمک ریدن تغوط ریزیدن
کل ادوات اولمق ودوکلمک وجورمک وقیرلمق

قلج وبچاق اغزي كبي وآت طيناغي كبي رشتن رستن
وبجدلمك وصاليويرمك رشيدن دوكمك ريهيدن
مثله وبومشاق طبراق اشاغه اقمق وبرنسنه اشمق
وجوريمك وديويدن الضم زشتن بتمك ربودن
قاپمق رفتن سوپورمك زويدن بتمك رويانيدن
بتورمك رودهكردن خلمق دوزيدن صوصيزلمق
رويدن بتمك الزاي المفتوحه زادن طوغمق
وطوغرمق زاديدن ايكيلمك زازيدن كوملك وايت اولومق
زاويدن مثله زاستن و زاييدن طوغرمق زدن اورمق
وميل ايتمك سياني بسرضي زنده ديرلر زروشيدن شفله
بستن يعني بوبري قاتيلمق زغازيدن تيزيه جغرمق
زغنكيده انجقمق زغزافيدن جوق بيمك يملك زفزيدن
مثله وانسر ركبي اولمق زكيدن كنوكنو ويله سوبلمك
زلفيدن يوزاورمق وغوي يرده طينمق زفرميدن
زفرفيدن زوريدن يوقاروالمق زهيدن اويونده
اوتمك وصوسيزوب طشره كلمك الكسر زداييدن
باشي اجمق وصيقل ادرمق زدودن والضم افصح مثله
زيستن ديرلمك مخفف زيستن زيويدن ايت
جكلمك ايمزغنمق زيويدن صيزلامق زنويدن
آت كشنمك وايت سكلمك وجكلمك زبيدن براشمق
زيريدن اشاغه المق الضم زستن صوپمق زكيدن
بوشمق وكوسيمك وقاقيمق زنودن ايت وقورد
اولومق واغرغنمق زنويدن ايت اوازله
اولومق زوشيدن صيزوب طشره جقماق
وكيمه يه طولاشمق زولييدن ساغ قاردش
مورشي اولمق وبوزارمق وبيل اسملك وجه دوشمك
الشين المفتوحه شاويدن وشاييدن

ازمك

ازمك وسورمك ودودبيلمك وشورشورمك ساختن
دوزمك سادهكردن خادم ايلمك وپاك ايتمك سازيدن
دوزمك ديرواقلمق ساويدن ايكنه ايله ايكنهلمك
وساييدن سباذيدن يويارلمق سفتن ترازوايله طارتمق
وقاتيلمق سرابنكردن يعني اوق وايكنه كبي نسنهلرك
اوجيني ودبني بوبركا ايتمك سرابيدن ايرلامق سرنكيدن
كورلمك وبالكسر وكيك ايلمك وبارجالاشمق سرنديدن
مثله سريدن ايرلامق سزيدن لايق اولمق سكاليدن
ياوزصانوصانمق وغيبت ايتمك وعيب ايتمك
سكرفيدن وبالكسر طواسورچمك سكليدن انجقرمق
سنجيدن طارتمق سوگندخوردن اندايچمك الكسر
سپاريدن اصمرلامق وتمام اولمق سپاسيدن منت
ايتمك سپردن اياغله باصمق سپري شدن تمام اولمق
وآخر يه يتشمك ستردن المق ستانيدن مثله ستميدن
كوچ ايتمك ستيزيدن مثله ستيهيدن مثله سرانيدن
قوشي اوتمك سرايدن ايرلامق سرشتن يوغرمق
سقليدن صقلق ويومك ودلمك سكنجيدن برمق
اوجيله طوتمق سكيزيدن بوكلومك وجالقلانمق
وسوجومق سيابزدن صوده يوزمك سيجيدن
يراقلمق ويراقلنمق تهيئو معناسنه سيربرآمدن اوصانمق
ملالت كبي الضم سبردن اصمرلمق سبوختن
ساپجمق ودورتمك وديوارهنسنه قاقمق سپختن مثله
سپنردن يولمك وقازمق ستودن اوكمك سرفيدن
اوكسرمك سرودن وسرودگفتن ايرلامق سكستن قوبمق واوزلمك
سفتن دكمك سبيدن مثله وطاينمق سلفيدن اقسرمق واو
كتسرمك سوختن كوينمك وكوينورمك سعيدن ازمك وال يوقامق
ودورتمك واسنمق وصوامق سفتيدن دكمك واوزمك

وصوقشدرمق الشين المفتوحه شادشون سونمك
شازيدن مثله شادكامه كردن بوامزلغه سونمك شاريدن
صوشورلدامق وچاغلدامق شاشيدن ايشه مك
شافتن ازبلمك وقفتان اسكيمك شافيدن سورچمك
شانيدن طرامق شانه زدن مثله شانيدن مثله شانيدن
سون شايستن يرامق شايدن مثله شاشه كردن
شاشيدن شبيدن طاقمق شجودن قتى صوق اولمق
وطوكمق شخيدن و شخشيدن سملجيمك وآيغى
ننه يه طوقنمق ودوشركبى اولمق وبربرينه طوقشمق
شخودن طرملامق واجنمك شخيدن سورجوكى وقت
طايمق وكوز بلووب طشره چقمق شرميدن اوتانمق
شمريدن اوركمك سمفتن شدن هلاك اولمق شميدن
كفكف صولومق واوازله اغلمق وبيهوش اولمق واوركمك
سنجودن انجنمك وطرملامق شنجيدن انجنمك وطوتمق
وصچرامق شويدن شون الكسر شبليدن و شليدن
و شغليدن صقلق ويرمك آت صووارركن شابيدن
وشتاب كردن و شتافتن ايومك شغليدن نفس
ايجووجكمك وصقلق ويرمك شستن نشستن
شكافتن يارمق ويارلمق وبوزمق شكردن اولامق
شكاركردن مثله شكرفيدن عجلمق ويارلمق واجلمق
شكاليدن يرتمق ويرتلمق شكنجيدن اشكنجه ويرمك
شكيبيدن صبرايلمك شكفتن مثله شنافتن اكلامق
شناديدن و شناويدن صوده يوزمك شنيدن ايشتمك
شنوانيدن اشتدرمك شنونيدن شنيدن شيفتن
متغير اولمق وقارشى مورشى اولمق شيفته شدن
اشفته اولمق الضم شخيدن و شخونيدن صچرامق
وصرچنمق وطرملامق شخوليدن چاغرمق وكورلمك

وات كشنمك غريدن اولمق وكتمك وانتقام اتمك ورايل
اولمق شريدن شورلدامق شستن يومق شست كردن
صقلق ويرمك شفودن الداياق قبارووب بوينوزكبى اولمق
شفه بستن شفيدن مثله شكردن هلاك ايلمك
شكفتن اجلمق وعجلامق شكفيدن و شكوفيدن
اجلماق شكوخيدن سورچوب دوشركبى اولمق و
سملجيمك ونزاعه طورمق شكوهيدن هيبتلو
اولمق شماريدن و شمردن صايمق شنج كردن جفت
زدن سفلفتن اشتمك شنودن مثله شنوفودن يوز
طرلامق شوخيدن يالتامق وشاطرلنمق وكزلنمك
شودن شدن شوريدن قارشمق وقارشدرمق و
بولانمق واورالجرمك وديرلمك ويوماق شوريده
كردن و شوريدن وقورقوتمق شوليدن درلودرلو
ايشه دوشوب انديشه لنمك ومتغير وقارشى مورشى
اولمق شونغ كردن شنغ كردن شوهركردن عورتاره
وارمق الطاء المفتوحه طيدن طلك بيمق
ويورك اينامق طلبيدن استمك طنيدن قولاق
جيكلمك طرزيدن بالكسر زردوزلى التون ايله
ديكمك ومطلقا بزه مك طيريدن غضب اتمك
وتاقيمق طيريدن تيزيدن طواريدن بالضم صودمق
الغين المفتوحه غاليدن تكرلنمك وياغلنمق
غارتيدن مثله غاليدن يالى اوزرينه الينمق ودوكنمك
دتيمك جورسنه طولانمق وكيشكرمك غريدن بوري
بوي اوزرينه سنديرمك غلتيدن و غلطيدن يووالنمق
وطوارغنامق غليج دادن قجقلامق غليدن اواغمق
وصوبه طالمق غنج كردن يوغورمق غنشيدن هرزه سويلمك
الكسر غرانشيدن قاقيمق غربيدن فرياد اتمك

غنی کردن کدیه بشی بس دیمک اسم صوتور غنوزن
ایمز غنمق غیوریدن قیزغرمق کبی اوستونه سوردیمک
غیشیدن ایمرغلک الضم غابیدن قاقیمق غنبیدن
کورلمک غریدن اکرمق وکرینوب سوردنمک وکورلمک
وقتی اوازا ایتمک وبشدد غنولیدن بلنمک غزیدن
سورتنمک وایمکلمک وطاینمق غنجیدن تارلنمق
غنودن ایمز غنمق واوغویمق غنودیدن کشکیرمک
غولیدن مثله وقاچرمق وقتمق غوبه زدن یایق
بایمق الفاء المفتوحه فاتوشدن فراترشدن
فاطیدن دیمک وبنبه وبوک ایمق ونسنه المک
فاخیر آمدن وفراخیر آمدن ایمکلمکه بشلامق
فازیدن قوبارمق وکورومک فازیدن اسنمک
وکرنمک فاسی بوفتن یاتورمق فاوابودن بربودن
بوبوره التمک فراترشدن فراشیدن
چقشمق فراکوفتن قبض اولمق فراموش کودن وفرموش
کردن وفراموشیدن اونوتمق فراهم آمدن درلمک
اجتماع معناسنه فرخسیدن بوشتمق فرخیدن
رقص اورمق فرخیدن وفخیدن بنبه دن چکیدی
ایرتلامق وکوزدن قلبی ایرتلامق فرشدن وفرشودن
اشنمق واشندرمق وسورمک وایاغله دپمک وکوزمک
وصولمق ودرلمک واوصانمق وبرنسنه اوزرینه
کچمک ومنقش اولمق فرغاریدن اصلمق فرکندن خندق
قازمق ومطلقا قازمق وبویمق وبرکیمه یی بر زحمته اولاشدرمق
فرکنیدن مثله فرمودن بیورمق فرناخیدن دولار اولمق
وادبلو اولمق وقولاق اشاغه صارقق اولمق فرهختن
ادبلمک وتوسنی اوکرتمک فرهیختن مثله فسیبانیدن
بزملک فسیبیدن مثله فشیدن مثله فلخیدن

نخجیدن

نخجیدن فلخودن وفلخیدن مثله فلخیختن براقمق
فنجاکردن وبالکسر وفنجیدن کونمک فهمیدن اکلامق
الکسر فالیدن اوزوب قوبارمق فنودن یوتمق فراختن
یوجلتمک فرازکردن اچمق قابولی واکه بکزرنسنه لری
یایمق فراشتن فراختن فراشیدن عضو تجشمق
فرستادن کوندرمک فربیبیدن الدامق والداتمق
فرهختن ادبلو اولمق ودنلو اولمق فریفتن الدامق فتاردن
فشردن فتادن سلکمک وصاورمق وصاچمق
فکندن براقمق الضم فتادن دوشمک فروبودن
یوتمق فروداشتن حفظ ایتمک فرونهادن مثله
فرودامدن اشغه کلمک فروبراشیدن یوتورمق فروفرختن
طالمق فروشیدن فروختن فروآوردیدن فروبردن
فروهشتن صادقمق فروداریدن فروبوده فرو هختن
فروهختن فروهشتن ارتمق فرولیدن بلتمک وتنزرمق
فشردن طوکیق فشردن صقمق فنودن کیدرکن و
سویلرکن توقف ایتمک ودونمک وغافل اولمق الکاف
المفتوحه کادن عجمی کافله جماع ایتمک کاریدن
عربی کافله اکینی اکمک کاستن اکسلمک واکسمک
عربی کافله در کاختن کاریدن کالیدن طاغتمق و
بصمق واوبومک وجوی صنوب قاچمق وساچ بوزارمق
وقاریشی مورشی اولمق وقوقا قلنمق کاویدن عربی
کافله قازمق وجدله بحث ایتمک واللکه وچقور قازمق
وقندمق وصواشمق کاهیدن اکسمک کانه دادن کادن
کاییدن مثله کردن ایلمک کرداییدن برحالدن برحاله
دوندرمک وایلمک کرویدن لانه اوومتحرک
شدن وکی علک وطو لاشمق کرلمیدن مجادله ایتمک
ودرورشمک کریدن اعضا کچمک کرییسودن

زيان ايرشدرمك ونقصان كورمك كزكردن ادرشونله
اولجك كزيدن ابصرمق كشتن مطلقا دونمك وشون
كشتن جلمك كفيدن عجمي كافله شكافتن بتعدي
ويلوم كم واطمورش شدن انورضورشي شون كيدن
اكسمك كنديدن عجمي كافله بردار قوفمق كندن عجمي
كافله قازمق وقو بازمق وقويمق ودرمي بوزمك وبر
نسنه يي جقارمق ويولمق كنون كنديدن كيبانيدن
جراغ اويارمق الكسر كراستن ميل ايلمك و
صنامق كراسيدن آشفتن وچاره سز اولمق كراشيدن
كرك اولمق والدايمي اولمق كرانون باقمق كرانيدن
آغر اولمق وآغرلغنى بلمك ايجون صالتمق كراستن
سويلمك وميل ايلمك وصالتمق كرايسيدن كسر كاف
عربي ايله تصحيح اتمشلر ميل اتمك وبورتمك وبحوبه ايله
برنسنه يي صالتمق واكسمك وبنجيدن واهنك كردن
ونيوا اشتن كرستن وكرستن اغلامق كرفتن
طوتمق كرويدن ايناعمق وطابمق واويمق كرديدن
دكوي ايلمك ودبوشرمك كرسيدن ميل ايلمك كرفتاريدن
طوتمق وطوتساق ايلمك كروكردن اوج قومق وطوبي
قومق كرفتارشدن طوتساق اولمق كرنجتن وبالضم
وكرنجيدن قاجمق كرايدن كاشتن كشتن بالكاف
العربي اكهك كروانيدن طوتورمق وطوتشمق كيفتن
ميل وعول اتمك كيفانيدن ميل وعول اتدرمك
كيانيدن مثله الضم كرخيتن ادنمك وادتمك كرازيدن
وكرازانيدن ادتمك كراشتن وازكلمك وصالي ويومك
وبريودن بويوه كهلك كرشتن مثله كرازيدن نازله صالنمق
وصالنمصالني يوودمك كرازيدن قوشي بادلمق كزاردن اووه مك
كزاييدن زيان ايرشدرمك كزيدن اوودنويلمك كزايستن بسيلمك

وصالنمق

وصالتمق كزاديدن تمييز ايلمك كستودن وكستويدن
دوشمك كزيوكردن جاره ايتمك كستن وكسيختن
اورمك واوزلمق وصانمك كسانيدن ع كسل كردن صا
ليويومك كشادن اجمق واجلمق كشايانيدن اجديرمق
كشتن دبلمك كشفتن كشوفتن طاغتمق كشتي كردن
ادكلك ايلمك كشودن آجلمق واجمق كشوفتن بريشان
اولمق كفتن وكفتاريدن سويلمك كلودن طولدرمق كماشتن
حواله ايلمك وقومي ويومك وطابشرمق واصمرلامق كماديدن
صيوتمق كمانبردن وكمانيدن ظنّ اتمك كم شدن ياوي
قلمق كم كردن ياوي قلمق كميزيدن ايشتمك بتول معنالنه
كنبوزدن اشفه اكيلوب يوقاروصجرامق بوتيجي جانوردكر
صفتي در كنجيدن عجمي كافله صغمق وبجاقده اتورمق
كنده كردن نقش ايلمك كواديدن سكمك وسكومك
وقاغمق كرازيدن واذكلمك كواليدن قزاغمق وايمكلمك
كوبيدن دوكمك سحق وضرب معنالنه كوزادن اوصورمق
كوزيدن مثله كواشتن كواريدن كوشيداشتن ديكلمك
كوشيدن عربي كافله دوروشمك وجالشمق كوفتن عربي
كافله ضرب ودق معنالنه كوايدن ايت سيكلمك
كوهريدن برنسنه يي برنسنه دن بدل ايلمك كويدن
كوهريدن وسويلمك اللام المفتوحة لابيدن
ولابه كردن يلوارمق لاشيدن اغنانون لافزدن
ولافيدن اوكمك لاقيدن ولانيدن سلكمك وديرتمك
لاييدن ايت اولومق واورمك وصيزلامق
لوديدن ديترمك لغزيدن طايمق لكزودن ديمه
اورمق لنجيدن سوكمك وقاريشي ويرمك لنكيدن
ولنجيدن اقصامق الكسر لنجيدن جلوب جقرمق
ليسيدن يلامق لوغيدن بالضم صاغمق

لوغا نیدن صاغورمق المیم المفتوحه مالیدن
اوومق وسودتمك ودورتمك مالیدن قالمق ویورلمق
وقوومق وبکزمك مانستن بکزه مك مانیدن
قالمق وبکزمك ویاکلمق مجیدن جمع یلمك ویوقامق
وقارمق مجیدن دپرتمك ودتره مك وقرنی اوزرینه
سورتمك واوردپرمك وقوپرمق وبخیدن مراغیدن
اوغنمق مزیدن طاتمق واغزله یوننده صوروب اتمك
مزیدن مثله مسیرانیدن ع مسیدن مجیدن یعنی
یوقامق مکیدن اتمك ملخوردن بنبه اتمق مشی
زدن کوکل دوغمك منشی کشتن مثله مویدن
مویدن میدن المك وباك اتمك الكسر
میان بای زدن سودشدرمك میجودن قودامق
مترانیدن ومیرانیدن اولدرمك میریدن اوشوب
طوکمق وایشه مك میسیدن یوقمق وصاغمق
الضم مکیدن صوقمق مودن اولمك مستجیدن
قونی اوزرینه یاتمق مویسیدن علاج اتمك منکیدن
کومرتمك مولیدن الکمك وطاقلمق موییدن
صاغوصاغمق النون المفتوحه ناروایدن
کاسدشدن ناریدن اولمق نازیدن نازلنمق
وکوونمك وخوش طوتمق وخوش دیرلمك وفخر
ایلمك ناسیدن خلقتده اکسك اولمق ولاغراولمق
ناکوالیدن تبسرملك واوف صارامق نالیدن
اینکلمك نامیدن آدویرمك وآدین دیمك ناویدن
اغاجك وطاشك ایچی اویمق نخشیدن قغالکوکن
اوغاتمق وباشی یازمق نشلیدن برنسنه دن اصلمق
نهی کردن تزییف اتمك نغز بیوداذن ایلتمك
وقاوشی ویرمك واوزحمك وسکرتمك ننك داشتن

عارلنمق نولشتن دوزتمك نوشتن وبومك نوشتن
کلمك کسرواوله وفتح واوله ایراق کتمك ودیومك
نویدن بکی اولمق ونواله ویومك وبونذن طوروب
حرکت اتمك واپرغتمق ومطلقا حرکت نهازیدن
ونهاویدن استادن قورقمق نهیبیدن خوف اتمك
ویانورمق نغزیدن کوکك اولمق نغزیدن ایلنمك
وقادیشی ویومك الکسر نشاریدن صاجمق
نشاندن دیکمك اغاجی وغیروسنی واوتورمق ونسنه لی
برایشی ایچون نصب اتمك وسلمك نشاختن
دکمك وبوکتمك نشاستن ونشستن اوتورمق ایکنجی ده
شینك کسری دخی جایزدر نگاریدن نقش ایلمك
وصورت یزمق نگاشتن مثله نگاه داشتن صقلمق
نگاه کردن ونگرستن ونگریدن باقمق نکوهیدن
وبالضم ضورلمق نگاه داشتن ونگرکردن نهادن
قومق نهادیدن قورقمق نیازیدن حاجت دیلمك
نبشتن وبالضم یازمق نبوشیدن دیکلمك ونسنه
اولمق واکیل اکیل اغلامق وطروشیدن نیوشیدن
قارشورمق الضم نمودن کوسترمك وکورنمك
نواختن اوخشامق ونغمه ایله سازچالمق ودست
وقوپزاشی طوتمق نوازیدن ونوازیدن مثله
نوبیدن اوغوغنق نوخشیدن ایکلمك نوردیدن
دودرمك نوشیدن ایچمك نوشتن یازمق نویسیدن
مثله نوشتن واوله فتحیله درمك نویشیدن
کردن یاتقلاغنق [illegible] ایلمك نوشیدن
ایچمك وسکرتمك نوفیدن یاتقولنمق سرفوشلق
ایلمك ونبکیدن آغنزه اتمك وآغنز اچمق
وبقلامك ونالشتن کیروطوتمق ونازدن سورمك

وبرابر اتمك واريدن يوتمق وبجد لمك وازيدن خالي
كيمه يه ديمك وآسرشون خشمه اوزلمك وآسيكيدن
طولاشمق وآستون آجلمق واكردن اجمق وقپامق
وخواب ايلمك واكرديدن كيرو دونمك رجوع معناسنه
واكردانيدن دوندرمك رجع معناسنه واكريستن بقمق
واهم آمدن دربلوب برپره كلمك يعني جمع اولمق وارستادن
اوروطورمق وارتافتن ديمك وارناستن اوروطورمق
ورداشتن قالديرمق وكتورمك وورزيدن اويكمك
وبرنسنه يه عادت ايدنمك واكين ايلمك وركردن
طاينديرمق وقالدرمق وقوپرمق واتمق وياتمق
وياتدرمق وركشتن يوغ اولمق ورنامه نهادت
لقب قومق وانشستن بنمك وزيدن اسمك
وميدن اولمق وايولمك واياقتن آكلامق وايدن
ياوي قلمق الكسر وزوليدن وبالضم قتذرمق
وبيل اسمك لوصنو ساختن ابوست المق
الهاء المفتوحة هاجيدن قوروتمق هاميدن
قوروتمق هجيدن انجتمك وقيون بوزمك واتمك
هشت كردن اغزاوترمك هشتيدن مثله
هكيدن بولابخق وقصد ايلمك هنجيدن انجتمك
وقيون درسيني يوزمك واتمك هشت كردن
آغزاوترمك هشتيدن مثله هنكيدن بولنمق وقصد
ايلمك هنجيدن قيون درسيني يوزمك وكرمك
وطوغرمق هرايدن يوز يوز المق هواسيدن
وبسرمك هاليدن قوردمق هواسيدن قوروتمق
الهاء المكسورة هياكردن هجه اوقومق وهجو
اتمك هراسيدن قورقمق وقورومق هشك شدن
معناسنه هراشيدن قصمق هشتن صالويرمك

وصارقمق

وصارقمق هليدن مثله هشتن مثله الهاء المضمومة
هوشاريدن طلايمق وآيلمق باب الياء المفتوحة
يابيدن بولمق ياداشتن صاطوه طوتمق يارستن
اوبلمك يادي وادن يارادم ويرمك وياردم اتمك يازيدن
مثله ويار اولمق ويار ايلمك واغاج ايجيق اويمق يازيدن
اسنمك وكرنمك وميل ايلمك واللاوزعق وقوجلمق يازكردن
يلواريمق يافتن بولمق ياوكردن ياوقلمق ياويدن مثله يلهكردن
طوديصاليويرمك يلي آمدن بمعني فروآمدن يحوشدن
يارلمق ويتجه لمك وقلمق يحيدن كيمك وبمعني كوفتن
ويارهلمق واورلمك وقلمق يخانيدن متعدي يخشوف
قشفولمق يخشودهكردن مثله يخشانيدن متعدي يرهيدن
بوزمق وبقمق الياء المكسورة يكيدن براولمق يكسانيدن
برابراولمق يكسونيدن دبوز اولمق يكسريدن بربره كلمك
الياء المضمومة يوبيدن ارزولمق يوزيدن صجرامق وقيوبي
ارتمق يوزانيدن متعدي يوشيدن اشتمك يوغيدن بوينديرق
اورمق قاعدة زبان فارسي دال ذال معجمه نك فرقنده
قاعده بودركه اكر كلمه اوائلنده واقع اولميوب وماقبلي
حرف صحيح ساكن اولمسه اول دال مهمله درو الا يعني
اكر اولده واقع اولوب ماقبلي حرف صحيح اولمزايسه
اول ذال معجمه در نتكم واعظ شعرا مسلمين مولانا
بدرالدين محمود بن يمين اسكنه الله تعالى في غرف
العليين بو قاعدة در نمين كهي بيانه كتوردي قطعة
در زبان فارسي در زبان فارسي فرق بيان دال و ذال
باد كيراز من كه در نزد افاضل مبهمست بيش از وودر
لفظ مفرد كر صحيح وبا ساكن است دال ضوا زاو باقي
جمله ذال معجمست هنان والي ولايت ابن فن شريف
وناظم جواهر اين علم ظريف فارسي ميدان كمالات فارسي

وعربي يعني ظهير فاريابي نيز دربي قاعده بلسان تازي
قطعه فرموده است شعر احفظوا الفرق بين دال
وذال فهو ركن في الفارسية معظم كل ما قبله سكون
بلا واي شهو دال وما سوي ذال معجم وفريق اين طريف
اين اصل را جنان واجب دانستند كه در منقول از زبان
ديكر نيز مرعي داشتند جون لفظ خدمت كه عربي
صحيح است بدال مهمله ايشان بذال معجمه تلفظ كردن
واين بنا بر اصل اقلمست فامّا افصح انست كه ذال معجم
از زبان ملاحت دور باشد والله الحافظ الشكور يعني
بو فن شريفك وعلم ظريفك ناظم جواهري كه ظهير فاريابي
در اولدي بو قاعده لسان عربيده قطعه بيورمشدر كه
ذكر اولندي وبو طريقك فريقي اولنلر بو اصلك رعايتني
شول مرتبه واجب بلورلر كه غيري دلدن منقول اولان لفظده
دخي بو قاعده اجرا اتديلر مثلا لفظ خدمت كه عربيدر صحيحدر
دال مهمله ايله انلر ذال معجمه ايله تلفظ ايتديلر بو كلام اصل
قليله بنادر امّا افصح بودر كه ذال معجم زبان ملاحتدن ازاغ
اوله قاعده جمع بالجمله كه زبان فارسي جمعك قاعده سي ايكي
قسم اوزرينه در شونلر كه حياتي وار در جمعي الف ايله نون
ايله كلور يعني اخرينه الف ونون الحاق اولنور مثل آدميان
وخوبان وجوانان واسبان ومرغان وبريان
وشونلر كه حياتي يوقدر انلرك جمعي الف ايله وها ايله كلور
مثل زمينها وباغها وسنكها وكوهها وشونلركه
نشو وغاسي وار در نباتات واشجار واعضاي جانوران
كبي باضود تجدد وتعضي اوزرينه اسماي اوقات وازمان
كبي ايكي طريقله جمعي جائزدر مثل درختها ودرختان ولبها
ولبان وشبها وشبان وروزها وروزان كبي متقدمين
بو قاعده يي بسط ايلمشدر لكن بعض يرلرده شعراي عجم

برالف

بو الف ونون ايله اولان جمعي ايراد ايدركه نه جاني وار در نه
نشو نماسي وار در بيت بي رود واداي رامشكران
همه بر سران خوان كزان كبي قاعده همزه مفتوحه كه
لسان تازيده يعني زبان عربيده كتوردكلري استفهام
ايجوندر امّا زبان دريده شعراي فرس بعض ادوات
اولنه ادخال ايدرلركه يا انلرك قتنده حرف تنبيه دن نتكم
ايدرلر بيت بهم جون بود بهر وكين كاه جنك ابا ابكينه
كجا ساخت سنك لطيفي بيت اي جوم داكركني
ظلم وجور كند لاجوم مرتن اجور دوره والف ساكن
اسمك اخرينه علامت نداد ر مثل بيت دلارا ستمكار
اجوانا بترس ازحي وقيوم وتوانا وكاه استغاثه وندبه
ايجون كلور مثل بيت دردا وحسرتا كه عنانم زدست
رفت دستم غيرسوكه بكيم عنان دوست كاه اولوركه
مبالغه اتصاف ايجون كلور مثل توانا ودانا وبينا وكويا
مثاله الالف والنون كريان وسوزان ونالان كبي وبعض تركيبات
مابيننده الف ساكن ايله توسل ايدرلر مثل سراسر وسراپالا
ومثاسك وبشادست وسادست ودستادست
وكرداكرد وكاه زياده ايجون كلور بيت كفتم كه قد تو سروزنا
زنت كفتار سخن قدم درازست والف ساكن اطلاق
قوافي اسعار سعاري عجم جوقدر مثل شعر باتشي درون
برمثال اسمندر همي دون باب اندرون جون نهنكا وهم
فيلكش بيشه بر كوراه قعنركرد كمندش دست بركوزن
ضباكا ايا شاهي كه ملك توقديمي بناكت بودباك اذا ذدها
ها وكاه اولور كه شعراي عجم مصادر وافعال اوّل لرينه الف
ممدوده زياده ايدرلر شو بلكه اكر انلرن تجريد اولنسه
معنا به خلل كلماز بو معني ايكي وجهدن خالي دكل يا محضا زائد
اوله تنبيه ايجون كلمشي اوله بيت

جون بكردد اوباي ار پايوان اسكوهيدن نمانده همجنان
وياخود الف ايله والف سزدن لغت اولوب مروي اولنه
واديدن واواديدن كبي وصيغهٔ امردن اشتقاق امر الف
ممدوده ايله در مثل بيت بازا در فراق توجشم اميدوار
جون كوشي روزه دار بر الله اكبر است وزبان دريك
قاعده سي بودر كه صيغهٔ امرك اوّلنه بر بازياده ايدرلر مثل
بيين وبدان وبنشين كبي پس امردن لفظندن صيغه
امرك اكلمورگاه اولور اخرنه حرف يازياده ايدرلر اي اولور
واولنه قاعده موجبنجه يازياده ايدرلر پاي اولور بوخود معلوم
دركه هر دلده كلمهٔ امر جوق استعمال اولنور خصوصا لفظ اي
استعمالي تقيل اولو وغي اجلدن الفي يا ايله قلب مكان
ايدرلر بيا ديرلر نتكم جيفوت لفظنده يا ايله غيني قلب
مكان ايدوب جفيوت ديرلر وخماغ وجماغ كبي
واحتمال وار كه بيا اسم فعل اوله بتا كبي كم مكزار
معناسنه ومعلوم اولكه زبان فارسيده حرف لذا كه
ايكي حرفدر حرف اي در نتكم ايدرلر اي كه شخص منت
حقيردر يعني فلان كه ديكور وبري آدر وحرف تعجب
دخي ايكي حرفدر بري ابا وبري ايادر ب با و مفرد
كلمه اولنه ادخال اولنور مفتوح اولور سه ادات الصاق در
بيت عاشق كه شد بحال شي نظر نكرد اي خواجه
درد نيست وكرنه طبيب هست وگاه اولور كه مصاحبت
ايچون كه باكبي كه له معناسنه در بيت بهست
ونيست مرنجان ضمير خوش دل باش كه نيستي است
سرنجام هر كمال كه هست بال وبعربي واز هر كه تير
برنا بي هوا كرفت زماني وليكن نشست وگاه
اولور كه قسم ايچون كلور بيت بخداي كرداد جان وخرد
كي تواد ل خلد را بجو بخرد وگاه اولور كه ظرفيت ايچون كلور

بيت

بيت كسي بود در تركست طوفي نسبت از عاقبت
بكر نفر وست مستور ي بمستان شما وگاه اولور كه اولمسنه
معنايه خلل كلمز بيت بطلب يافت نشان زلب شرين
فرهاد نه سوي لعل نبود نو بحر كوه كنان بود باي در مناقع بلي
شمار ست وكرخواهي سلامت بر كنارست بو قبيل دنور
يعني بو زياده كي بازياده در اما قنجي مكسور اولسه ادات
توسل دركه اوائل مشتقاتده انكله توسل اولنور بس
علامت اشتقاق اولور مثلا ابوانست وبوانستند
وبوانند وبوانند وحرف فعلده مستقبلدر غيرسنه
اوشنجق تاكيد ايچون اولور وبشد وبكرد وبوانست
ت تا ساكن كه كلمه آخرنه ملحق اوله علامت خطا
بدر افصح بودر كه ما قبلي ساكن تلفظ اولنه كاه ضرورت
اجليچون اولور بيت علت روز شب جور ست
يقين جون كذشت نه امنت ماندوله اين الف ايله
كلمه ايكي ايله تلفظي جائزدر ساكن او قمق بيت
كز مكي جو كان نات فيره بي زنند جو تير راست روي
تا كه تا كه بال وبر بابي وگاه اولور كه يادخي زياده ايدرلر
بيت جون باده شده عصاي پيران عاصي مسومنه
عصابت يا برينه واو دخي كتوررلر بونلر كه هر بر شده
بوقالب وصه واو در گاه اولور واو مفتوح اولور مثلا بيت
كمان ابروست بيوسته مارا بتير غمزه خوش مي نوازد
وگاه اولور كه يا ساكن اولور مثلا بيت
نكر كه دوستيست را نواجه باشد خود جو دشمني
توار شمنت بجان بخرد واو ساكن او قمق جائزدر
بيت كيسوت عنبرينه كردن تمام بود معشوق
خوب وي جه محتاج زيورست وگاه اولور كه واو دن
صكره بر يادخي زياده ايدرلر بيت كردلم راسر سوداي بودي

نشوی‌یه سلسله برور دهر گیسویت • ویار مصور ید‌ن
صکره بو یاء ضه زیاده ایدر **بیت** راسیبیت
وانبات طعنه کردن سا سرو گاه گاهی ازهم هرکز
تفسی جیان نه • وتار خطابک ما قبلی ها علامت اولسه
افصح بودرکه ها علامتدن صکره همزهٔ مفتوحه زیاده
ایده‌لر مثلا **بیت** نسبتست بی روی تو میل
گل وسوسهٔ سنبم • ناشوم بنواٰت ار ادر سروچمنیم
وگاه اولورکه ضرورت اجلیچون هاء علامتی حذف ایدرلر
بیت زر و یاقوت و لعل اندر حریت نبیش •
روی کیسه تابنکو • وبو تار الف ایله ونون ایله جمع
ایدرلر مثلا **بیت** طناب عمرتان اندر سلامت
بهم پیوسته بادا تا قیامت • واصطلاح شعراده تار
خطابه ومیم متکلمه وشین غائبه حروف اضافت
درلر **حروف الزائد** مسکوره حرف درمن وعن معنالرنه
ظرف ایچون اولور نظم لرده چونه استعمال اولنور
شول طوطله که ما بعده حرف صحیح اوله یاخود حرف علت
متحرک اوله مثلا **بیت** اگر روزی بر انشی در
فزودی زنادان تنک روزی‌تر نبودی والایبغی الثریا
بعدیه حرف ساکن اولورسه زانک حرکتی حروف علته
تابع اولور دائما مکسور اولمز زیرا ما قبلی الف اولورسه
زا مفتوح اولور مکسور اولمز **بیت** زانکه که
ترا بومن مسکین نظرست اثار راز افتاب مشهور
نراست اگر ما قبلی واو اولورسه زا مضموم اولور
مثلا **بیت** از وفا بودی نداد صورت گن
گرچه از و بر سوت اید نه از وست اگر ما قبلی یا اولورسه
اکا تابع اولور مثلا **بیت** نازنینا زین هوسهر دم که خلق
با تو دوزی هم سخن بیند مرا **شین** حروف که اخر کلمه‌یه

ملحق اوله

ملحق اوله ایکی قسم در اول دخی ایکی قسم در زیرا شونون
حالی دکل یا اسمه ملحق اوله یا فعله ملحق اوله اگر اسمه
ملحق اولورسه ضمیر غائب اولور مضاف الیه معناسین
افاده ایدر دلشی وجانشی گبی وبونک احکام اتصالی تار
خطاب اتصالی احکامی گبیدر تفصیل اوزره اکنجی
قسمی علامت اسم مصدردر صیغهٔ امر مجردک اخرینه ملحق
اولور دانشی وبوشی وبخشایشی گبی اکا فرق بودرکه
ضمیر غائب اولان ایله مفعولیت معناسین افاده ایدر
شینک ما قبلی مفتوح اولور علامت اسم مصدر اولان
شینک ما قبلی مکسور اولور دائما وگاه اولورکه ضمیر
غائب اولان شینک ما قبلی ضرورت شعردن اوتوری
ساکن اولور وقت خرمنشی خوش شد بایدجید گبی
کاف کاف عربیکه اسمک آخرینه ملحق اوله
ادات تصغیردر جانک ودلک وسرک گبی وتصغیرده
قاعده اولورکه اسمک آخری ساکن ایسه مفتوح ایدر
ما بعدینه بو کاف ساکن زیاده ایده‌سن تنکم مثلا الدری
شمدی گجدی اما شول اسمککه آخری مفتوح اوله یعنی
هاء علامت فتحه اوله اول هاء یایه قلب ایدوب
اندن صکره بو کاف ساکن زیاده ایده‌سین مثلا خواجیک
ونبدیک وزندیکی گبی گاه اولورکه اول هاء علامتی
کاف عربیله قلب ایدوب خواجک وبندک وزندک
گبی ایکیسیده جائزدر استعمال اولنور **میم**
میم ساکنکه کلمه آخرینه ملحق اوله ضمیر متکلم اولورکرک
اسم اولسون کرک فعل اولسون دلم جانم و
دانستم ودیدم واسم گبی ومیمکه کلمه اولنه داخل اوله
علامت نهی در مدوان مشناسی گبی **نون** نون مفتوحه
که کلمه‌نک اولنه داخل اوله حرف نفی در نه انست

ونوا انذکبی ونون ساکن صیغهٔ ماضینک اخرینه ملحق
اوله علامت مصدر در نتکیم هر مصدرک اخری نون
ساکن در **لفظ نا نا** ادات نفی درکه انکله توصیف
اولنور نادان وناشناسی کبی واسمه ملحق اولور نامرد
وناکس کبی **حرف واو** واو مفتوحه لسان تازیده یعنی
عرب دلنده حرف عطفدر زبان فارسیده دخی حرف عطفدر
لکن فارسیده مضموم تلفظ اولنور یعنی معطوف علیهک
آخرنک ضمه سیله اکتفا اولنور بلکه واو تلفظ اولنماز
وشول وقت تلفظ اولنورکه الفدن ویاخود یادن
صکره واقع اوله مثلا **بیت** بارساو رنو وصوف و
ظریف وصفهای من شده در وقتها وکاه اولورکه
ضرورت شعردن اوتوری معطوف علیهک اخرنک
ضمه سین اشباع ایدرلر همام تبریزی **بیت**
برسر وجهی من کذرکن تاجوبیان بکل بیارای وکاه
اولورکه ضرورتدن اوتوری واو مفتوح تلفظ اولنور
مثلا **بیت** کینی شود برا زشمشیرو تیز به کربه ده
ویغلبه سیر روزخیم جمله همه واکر بیتیم بذزد رنز
نشر تاوان کن واکر واو ساکن آخر کلمیه ملحق اوله وما
قبلی نک حرکتی واو جنسندن اوله خراسانیلر قتنده
ادات تصغیردر مثلا جون بسر ودختر وشراب وکباب
وکاه اولورکه اشباع ذل اوتوری بیتک اخر کلمه سنک
اخرینه ملحق اولور مولانا جلال الدین رومی **مصراع**
آق تترو ترو ترو **حرف ها** حرف ها که آخر کلمیه ملحق
اوله معنی لیاقت ونسبت معناسینی افاده ایدر
مثلا **بیت** شاه غزلانه شیخ ابو اسحق که همه کاراوهست
مردانه انچه درکار ملک هرچه کنو جمله باشد نکوف
شاهانه کاه اولور اخر کلمیه ملحق اولور پیان مقدار

زمانی

زمان یا مقدار قدر ومرتبه افاده ایدر یکساله دوراست
ویکروزه راهست وجنس موده حله **حرف یا** یا ساکن
که اخر کلمیه ملحق اوله نیجه معنایه کلور کاه وصف ایچون
اولور مثلا دکسی سوره وپادشاهی کرد وکاه خطاب
ایچون کلور مثلا **بیت** چه کنم جیست توبی ودیی
جون یقین شد که من منم توتوبی وکاه الوروحدت
ایچون کلور مثلا **بیت** بادشاهی راشدم بنده
کنون کاهل عالم تابع فرمان اوست وکاه تنکیر ایچون
اسما آخرلرینه ملحق اولور یعنی تنکیر افاده ایدر **قطعه**
من سرکشته کشتم هر دیاری نو بوم مثل خسرو شهریاری
جمال الدین ابو اسحق کورا نباشد روز ددم وبنرم
یاری وکاه نسبت ایچون کلور مثل رومی ومصری
ومکی ومدنی وکاه کلمه اخرینه لاحق اولور مقصود
حکایت حال ماضی اولور **مصراع** کر بوزرفتی نکار اخوشیش
قربانی کردی وکاه بعض ادوات روابط اخرینه لاحق
اولور حالا اتصال مقصود اولور مثله **قطعه** من
زدست این جران آخر بتمقان برشدم ورنه هر کز که
توان دیدمر که اوعتقاسی بشت این مشت مغلد
جم که کودی در سجود ورنه درجنت امین قلبه ف
حلو استی وکاه الور اشباعدن اوتوری بیتک
اخر کلمه سنه کتوررلر **قاعدهٔ استقاق**
بلکل که بعضلر قتنده زبان فارسیده اصل
مشتق منه صیغهٔ ماضیدر وصیغهٔ ماضینک آخری
یا شاه ساکنهٔ دردانست وشناخت واموخت
کبی ویاخود دال ساکنه در خوانده ودید وبود
ونمودکبی بس آخرینه نون ساکنه الحاق اولنور مصدر
اولور دانستن وشناختن واموختن وخواندن

ونمودن • ورسیدن • وبودن کبی • ونون مصدر دنصکره
اکر یازباده اولسه صیغهٔ اسم زمان اسم مکان اولور •
ومناط فعل اولور مثلا خواندنی وقت نمودنی جای کبی •
وصیغهٔ ماضینک آخرینه ها علامت الحاق اولنه •
صیغهٔ مفعول لدر دانسته • وشناخته • واموخته کبی
وهر صیغه نک مجهولی اول صیغه نک مفعولی صیغه سیله
شد لفظی ضم اولنمغله مثلا دانسته شد وشناخته
شد واموخته شد وفارسیده مجهول صیغه سی
اسم صیغه سنه عام ومتناولدر واشتقاقده
بو صیغه لرده غیرسنده تبدل وتغییر لازمدر حذف ایله
وزیاده ایله وابدال ایله وتحریک ساکن ایله وهر
صیغه امرک اوّلی الف اوله چونکه اکا بای ایجاب
ومیم نهی داخل اوله اول الف یایه مبدل اولور
آزامیدن واسودن وافکندن بیارام وبیارامد
ومیارام بیاسا وبیاساید ومیاساید وبیفکن
ومیفکند وقس علی هذا قاعدهٔ امر ماضیدن
مضارع امر الحق قاعده سی اولدر که ماضینک آخر
حروفی دوشرکاه اولور که داله مبدل اولور بلکه
ماضینک آخر حرفنک ماقبلی خا اولسه مضارعده
وامرنده اول زایه مبدل اولور مثلا اموختن
صیغه سندن مضارع آموزده وامری اموز کلور
واکر سین ساکن اولسه حرف مذکوردن
صکره که الف معتمد اوله سینی حذف ایدرلر ومذکوره
مفتوح قلورلر مثلا دانست لفظندن داند وامری
دان کلور ودانده وکاشت وکارد وکارنده دیرلر
واکر فا ساکن اولوب حرف مده معتمدا ولورسه
فا بایه ابدال اولنور مثلا تافت لفظندن تابد

وتابنده

وتابنده وتاب دیرلر ویافت لفظندن یابد ویابنده ویاب
دیرلر وکوفت لفظندن کوبد وکوبنده وکوب دیرلر
اکر دال ماضینک ماقبلی یا اولسه یایی حذف ایدوب
ماقبلی مفتوح قلورلر مثلا رسیدن خشیدن
لفظندن رسد ورسنده ورسی درلر ودرخشد
ودرخشنده ودرخشی دیرلر اکر دالک ماقبلی
الف اولورسه که معتمد اولورسه حذف ایدرلر
مثلا فتاد لفظندن افتاد وافتنده وافت دیرلر
ونهادن لفظندن نهد دیرلر واکر ماقبلی واو اولورسه
الف ویایه قلب اولنور مثلا نمود لفظندن نماید
ونماینده ونماد دیرلر وفرمود لفظندن فرماید
وفرماینده وفرما دیرلر واکر ماقبلی را ساکنه
یا نون ساکنه اولورسه مفتوح قلنور مثلا خوردن
لفظندن خورد وخورنده وخور دیرلر وخواندن لفظندن
خواند خواننده وخوان دیرلر قاعدهٔ جمع فعل
مضارع فعل مضارعک جمعنده قاعده اولدر که مفردک
آخرنده کی دالک ماقبلنه بر نون دخی زیاده ایده سین
نتکم فاعلنده قلنور مثلا داند لفظندن دانند دیرلر
اکر مضارعک حرف اوّلی همزه اولسه استقبال
باسی اولدقده یا همزه یه قلب اولنور مثلا بیوفند
وبیاورد ویسد دیرلر قاعدهٔ لفظی اکر
فعل مضارعک اوّلنه می یاخود همی لفظی داخل
اولسه مضارع حالده مخصوص اولور مثلا می داند
وهمی داند شمدی اکلایی در نتکم مضارعک اولنه
با داخل اولسه استقباله مخصوص اولور
مثلا بداند وبشناسد یعنی بلسه کرک واکلسه
کرک دیمکدر وبو استقبال ایچون اولاه بانک

حركتي مابعدنك حركتنه تابع اولور يعني بادن صكره
كلان حرف مضموم اولورسه واكر بانك مابعد
مفتوح يامكسورا اولورسه بادخي مكسورا ولور
زيرا بو باهركز مفتوح اولمزاول تعديه يا الصاق ايچون
اولان بادن فرق اتمون اوتوري مفتوح اولوز واكر
بانك مابعدي حروف شفه دن اولنه اول وقت
دخي بهرحال مضموم اولوركر كسه اول حرف شفه
مفتوح اولسون كرك مكسورا ولسون **قاعدهٔ**
نفي نفيك قاعده سي اولدركه صيغهٔ ماضينك
ياخود مضارعك اولنه نون مفتوحه كتورر لر مثلا
نداانست و نداند يعني بلمدي و بلمز **قاعدهٔ نهي**
نهيك قاعده سي اولدركه امرك اولنه ميم مفتوحه
كتورر لر مثلا مدان و مشناس يعني بلمه و اكلمه
قاعدهٔ الف ورا بلكلكه صيغهٔ ماضينك آخرينه
الف ورا الحاق اولنه كاه نعمت ايچون اولور
مثلا خريدار و خوستاركاه اولوركه مناط اسم
اسم مصدر اولور رفتار كبي و كاه فعل اولور ديدار
كبي و نمودار كبي **لفظ است** ادات جردر اكر متصل
اولدوغي كلمه نك آخري مفتوح اولورايسه الف
ثابت اولور خطده تلفظده لازم دكلدر اكر ساكن
آخر اولان كلميه متصل اولسه الفك حذفي
واجب اولور هم خطده و هم تلفظده لفظ استك
جمعي اند كلور **اسم فاعل** صيغهٔ اسم فاعلك قاعده سي
اولدركه مضارع دالنك ما قبلنه بر نون زياده ايدر لر
اكر اصلده نون وار ايسه بر نون دخي زياده اولوب
آخرنه هاء غير ملفوظه زياده ايدر لر مثلا داند
صيغه سندن داننده ديرلر و سناسنده ديرلر **اسم مفعول**

اسم مفعولك قاعده سي اشتقاقي اولدركه ماضينك حرف
آخرين مفتوح قلوب و آخرينه هاء علامت كتورر لر مثلا
دانست صيغه سندن دانسته ديرلر **قاعدهٔ تصغير**
اولدركه اكر اسمك آخري ساكن اولسه مفتوح قلوب سين
دخي آخرينه كاف عربي ساكن الحاق ايده سين مثلا
پسرك و دخترك و اكر كلمه نك مفتوح اولسه هاء علامت
ايله اول هاي يايه قلب ايدوب مفتوح قلورلر مثلا
خواجيك و بنديك ديرلر اسمانك جمعنده قاعده اولدركه
اكر اسم ذوي الارواح اولوب و آخري ساكن اولورسه
آخرينه الف و نون زياده ايدرلر مثلا ادميان و خيتان
و تركان و جانوران و اكر كلمه نك آخرنده هاء علامت
فتحه اولورسه الف و نوندن اول بر كاف فارسي
كتوررلر خواجكان و بندكان و داننده كان
ديرلر و اكر اسما جماداتدن اولورسه اكثريا
آخرينه ها ايله الف زياده ايدرلر اكر كسه اسمك
آخري متحرك اولسون كركسره ساكن اولسون
اسمانها و زمينها و خامها و نامها و اكر جمادانك بعض
جهتدن حيوانات متشابهتي اولورسه اول اسمك
جمعنك ايكي وجهله استعمالي واردر مثلا درختان
و درختها ديرلر يعني درختك نشو و نماده و طفور مقلقده
حيواناته متشابهي اولدوغي اجلدن ايكي وجهله استعمالي
جائزدر شيخ سعدي **بيت** برك درختان سبز در
نظر هوشيار هر ورق دفتريست معرفت كردكار
قاعدهٔ اسماء مشتقه صيغه امر ايله مركب اولنجق
اسم فاعل معناسنه اولور اكا وصف تركيبي
ديرلر مثلا موسيقي دان و شعر شناس و كشوركشا
و كيتي فروز ديرلر يعني علم موسيقي بلجي و شعر اكلايجي

ومملكت آجيجي وعالم دوتشي ايوجي ديمكدر **قاعده**
ادات نسبت بلكه زبان فارسيده نسبت جوقدر
يالكز ياء كلدر سندى وبان لفظي مثلا ضر ومند وكشتيربان
كبي بعضلر بونلره حرف نسبت ديمزلر **اسم زمان**
واسم مكان صيغۀ اسم مكان دخي سماعيدر
بعضي يرلرده ستان لفظيله استعمال لله بو كلمه
كبي اولمشدر اول اجلدن متصل كتابت اولنور
بعضي يرلرده كاف لفظيله استعمال اولنور **اما**
كاه لفظي اسم زمان ايله اسم مكان اورتسنده
مشتركدر اسم مكان معناسنه اولور مثلا نمازكاه
وجرلكاه وكويركاه ديرلر كاه اسم زمان معناسنه
اولور سحركاه وچاشتكاه ديرلر **قاعدۀ مبالغه**
اكر صيغۀ امرك آخرينه بو الف زياده اولنسه صيغه
مبالغه اولور مثلا دانا وبينا وكويا وشنوا ديرلر
كاه اولور الف ونون زياده اتمكله مبالغه اولور
تابان وبران ودرخشان ديرلر وامرك آخرينه شين
معجمه الحاق اتمكله اسم مصدر اولور مثلا دانش
وجنبش وخواهش ديرلر **قاعدۀ متعدي** بلكه كه
صيغۀ فعل لازمك آخرينه يند لفظي زياده اولنمغله
متعدي اولور ومتعدي مفعول اقتضا ايدر مثلا
خوابانيد واكاهانيد ورسانيد يعني اويتدي
وبلوردي ويتشدردي
ديمكدر وكاه اولور آخرينه
الف ونون الحاق
اولنمغله متعدي
اولور مثلا ارسان
ونبوسان
كبي
م م م
م م م